

ཐོག་མའི་སྟན་སྒྲོན།

༥ དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པ་བཀའ་སྤྱུལ་ཞིང་།
གསུང་རྩོམ་རིགས་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་ཆེ་བས་འཕྲོ་ཟགས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྡུ་དགོས་པར་ཡང་བཀའ་གནང་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འབུམ་འདི་ཉིད་འགྲེམས་
སྤེལ་ཞུས་པའི་ཐོག་མའི་སྟན་སྒྲོན་ནི།

ལྷ་མོ་བྱི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་མེས་རིམ་བྱོན་དང་
འགྲུར་སྐྱེ་བྱིའི་ལོ་བཅུ་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་དང་ཕྱིན་ལས་ཚད་མེད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དེང་སང་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ཞེས་མི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་
མི་སྣ་གཟུར་གནས་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་འགྲམ་ཆུ་ལྡངས་ཏེ་ངོ་མཚར་བའི་གནས། རྩོན་
བྱོན་དམ་པ་ཆོའི་མཁྱེན་ཞུས་རྩལ་དགྲུ་ཡོད་ཚད་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
ཅོར་བུ་མཐོན་ཀ་ལྟ་བུ་འདི་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འབད་འབད་དུང་དུང་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་གཞིགས་
ན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས།

འོན་ཀྱང་འདོད་བྲལ་སྤྱད་འཕྲད་ཀྱི་འཕོ་འགྲུར་ནི་སུ་ལའང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་
ལྷོག་མེད་ཅིག་ཡིན་སྟབས། གཅིག་དགྲུ་ལྟ་དགྲུའི་ཇ་དྲག་ལས་འགྲུལ་གྱི་འཛིན་ཁྲིས་བདེ་
ལྡན་ཁ་བའི་ལྷོངས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། {སྐྱེ་འགྲུར་པའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་འདི་གའི་རིག་གཞུང་ལ་བསམས་
ན་ཀུན་གཟིགས་རབ་འབུམས་གཉིས་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་དགྲུ་ལོངས་པ་དང་། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་བོང་མ་

གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཡར་འཕེལ་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྔ་ཙམ་དང་། རྒྱལ་དབང་བརྒྱུ་བཞི་པས་མ་རྩ་བ་རྩེ་ཏ་ཞེས་མཚན་གྱི་
 ཅོད་པན་དབྱངས་པ་མ་རྩ་བ་རྩེ་ཏ་དཔོན་སྤྱལ་མཐུན་པས་རྩམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་དྲུག་ལྟག་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
 འབུམ་སྤྱར་ཤིང་སོགས་ནི་ད་ལྟ་མིང་ཙམ་ལས་མེད། གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་བརྒྱད་འདི་ལ་ལྟག་བསམ་སྟོན་ཟླ་
 ལྟར་དཀར་བའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྟོག་དཀར་པལ་གང་ལའང་ལྟོས་མེད་དུ་རྩེ་ཏ་འབུངས་ཞེ་
 བསྐྱེད་གྱིད་ཀའའའིན་ལས་རྩམ་བ་ཆོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབུལ་ཆོག་ཆོག་བྱུང་འདུག། ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་མི་ཁྱད་བཞིག་གྱུར་
 མིན་གཏོང་བའི་ན་ཟུག་སྒྲོས་ན་སེམས་སྒྲོང་སྒྲོང་པོ་ལས་ཅི་ཡོད།

དེ་བས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ལྟར་སྒྲོབ་དང་རྒྱན་འཛིན་སྤྱར་གསའི་བྱ་
 གཞག་ལུང་བཤད་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པ། མིག་རྒྱུང་རིང་པོས་དཔེ་སྤྱན་འགྲེམས་སྤེལ་སོགས་
 ལུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོབ་གཉེར་བ། ཉམས་ལེན་བ། ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་
 འབུལ་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱན་འཛིན་ནམ་བསྟན་
 འགྲོའི་དོན་ཕན་འབྲས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་མཚན་ལ་སྤྱི་མི་རངས།

ད་ལམ་འདིར་རྟོག་གཞག་གྱི་འདུ་ཤེས་རིང་དུ་དོར་ནས་ལྟག་པའི་བསམ་བཤོམ་ནས་
 མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱུ་ཀྱན་བཟང་མཆོག་གིས་ཡེ་འཇམ་མགོན་མཐུན་གོང་ཟུང་དང་ཀྱན་མཐུན་
 མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཕྱོད་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་ཡེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་
 འགྱུར་མེད་བསྐྱུ་རྣམས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ཆོས་ཚན་ཅི་ཡོད་ཨ་དུམ་ནང་བཞུགས་དཀར་ཆག་ནོར་བུའི་ཕྱིང་
 བར་གཟིགས། འདི་ཉིད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་འགྱུར་པའི་
 ལྟ་གྲུབ་བམ་ཀྱན་མཐུན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་འཛིན་པ་དག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བཞིག་
 ཏུ་དགོངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་དོན་གཉེར་ཙན་རྣམས་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བ་སྟེ།

ཁྱད་གཞུང་ལག་བསྟར་བྱས་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཡིག་ནོར་ངེས་ཙན་རྣམས་ཐད་ཀར་བསྐྱར་བ་

དང་། ལ་ལ་འགྲུག་རྟགས་ནང་ལ་དཔེར་ན་འཕྱུགས་འབྱུགས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱར་པའི་དེ་
 མ་ཐག་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་བསྐྱར་ཡིག་དེ་ཁོལ་ཡུང་དང་། ཚིག་གཅིག་ཐེངས་མང་ནོར་རིགས་
 གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་སྒྲིག་འགྲུགས་འདིའི་རིགས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། གསར་བཏགས་
 རིགས་() གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་(གྲིས་ལྷུ་མཆོ།) འདི་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་རིགས་འགྲུག་རྟགས་
 ནང་དུ་ལ་ལྷག་འདི་ལྟ་བུ་དང་། མ་སྤྱི་ནང་མི་གསལ་བའི་རིགས་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་
 །ཡང་མ་དཔེ་མི་གསལ། །འདི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་མཆན་བྲུགས་ཡོད། གཞན་ཡང་མ་སྤྱི་ནང་མི་
 གསལ་བ་དང་དོགས་ཅན་ཁ་ཤས་སྤང་ཡང་རང་སར་བཞག་པ་ལས་སྤྱི་བསྐྱར་རྩོམ་གྲོགས།
 དེ་མིན་དཔེར་ན་དགའ་བའི་ཞེས་ལ་དགྲེས་པ་དང་དགོས་པ། རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་དང་
 རྩུ་བཅས་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ཚིག་དང་བྱེད་ཚིག་གང་ལྟར་རུང་རིགས་མ་སྤྱི་ལྟར་རང་སར་བཞག་
 དགོས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་བ་དང་ཆད་ལྷག་གི་ནོར་བ་སོགས་ནི་བཤགས་ཡུལ་རྣམས་
 གྱི་མདུན་དུ་མཐོལ་བཤགས་བཟོད་གསོལ་ཞུ།

འདི་ལ་ཐེངས་དང་པོ་མཁན་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་དང་ཕྱན་གཉིས་གྲིས་མ་སྤྱི་དང་
 ལན་གཉིས་བསྐྱར་བ་དང་། འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ལན་གཅིག་

ཐེངས་གཉིས་པར་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲུའི་དགོ་སྤོབ་རྣམས་གྲིས་མ་སྤྱི་དང་འབྲུལ་
 པར་གཉིས་སྒྲགས་ཚར་གཅིག་དང་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ལན་གཅིག་

ཐེངས་གསུམ་པ་ཞེ་ཆེན་བཤད་གྲུའི་དགོ་སྤོབ་རྣམས་གྲིས་མ་དཔེ་དང་ཚར་གཅིག་
 གཏུགས་པ་དང་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ལན་གཅིག་

ཐེངས་བཞི་པར་ཕྱན་པས་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ཚར་གསུམ་དང་ཞུས་མཐར་མ་
 སྤྱི་དང་འབྲུལ་པར་གཉིས་སྒྲགས་ཚར་གཅིག་ཡང་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ཐེངས་གཉིས་

བཅས་བསྐྱེད་མས་༡༤ལྟ་བུ་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུས་པ་ཡིན།

སྤར་གིང་པར་དུ་མ་ལོང་པའི་ཕྱན་ཆོག་ས་དང་མ་དཔེ་ནང་མི་གསལ་བ་དང་ལྡེབ་ཆད་
རིགས་མཁོ་འདོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ།

ཕྱན་ནས་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་རིང་ལ་རང་གི་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་དཀའ་ཆོག་ས་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞབས་ཤིང་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་འཕྲད་པ་འདི་སྐལ་བ་
རེ་བཟང་སྙམ་པའི་དཀའ་སྒྲོ་དང་འགན་འཁུལ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ། གཟབ་ཁུལ་གྱིས་སྙམ་
འཛོག་དང་ཕོ་ཚོད་ཉམ་ཤེད་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས། ཆོག་གསར་གཉིས་སོགས་
ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ་བདེ་སྒྲོད་མཁས་དབང་དང་། ལུ་དག་ཉམས་མྱོང་པ། ཆོས་གོགས་
ནམས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་རང་ལུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཞབས་ཤིང་སེམས་གཏིང་ནས་ཞུས་ཀྱང་།
སྐྱེས་སྒྲོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་མྱོང་ཞན་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་
རིགས་ཅི་ཡང་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་ནམས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་དང་བཅས་
ལེགས་བཅོས་ཡོ་བསྐྱང་གི་དགོངས་འཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལུ་རྒྱ་བཅས།

བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཁྱིན་ཏུ་འོ་གོང་ཁྱེད་ནས།

༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་བ་༥ཆོས་ ༩ལ།

༄༅། །དཔལ་མགོན་སྤྲུལ་མ་འགྱུར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་
བསྟུན་མཇུག་མགོན་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་མ་བཅོས་
ལྷ་བའི་རང་མདངས།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པ་རྣམས་བརྟན་འཛིན་མཁས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོའི་སྣེ་ནི།

དེ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱོན་མ་ཨོ་རྒྱན་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ལ་
ཉེ་བའི་སྐབས། ད་སྟེ་བདག་ནི་རྒྱ་དང་ན་བའི་ཟུག་རྩུམ་མནར་བའི་ལུས་འདི་བོར་ནས། བྱིས་པ་
ལུས་ཡང་ཞིང་གོམ་ཟོ་བདེ་བ་ནད་ཀྱིས་མི་གཙུག་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་སྤང་ན་དགའ་བར་འདུག ཅེས་
ཐེབས་པ་དང་། ཡང་དེ་རང་ཆོ་མགོ་རྟིང་གཉིས་ཀྱི་ཁ་བརྩུས་ཤིང་ཟོས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བས་
ཐར་པ་ཐོབ་དགའ་བར་འདུག སང་སྤྱི་རེས་སྐྱེ་རན་འདྲ་སྤྲིད་ན། ཤ་འདི་ཟ་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་
ན་ཨོ་རེ་ཤི་གསུངས་ནས་ཐུགས་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེར་མཛད་པ་དང་། ཞབས་འབྲིང་བ་དག་
ལ་སྐྱ་རམས་པའི་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་གསོལ་དཔོན་པ་རྣམས་རང་བྱུང་ལ། ད་
ནས་ཁྱེད་རང་འདིར་སྤྲོད་དགོས་མེད། ལྷོ་ཁོག་ཏུ་སོང་ལ་ལོ་ཆེན་བི་ཇ་ཡའི་མདུན་ནས་རིག་གནས་
ཐུན་བྱ་རེ་ཨོ་ཤེས་ལྟོས། ང་དང་ལྷུང་དུ་འཕྲད་འོང་ཞེས་གསུང་གི་ཐ་མ་ཞལ་ཆེམས་སྟུལ།

མ་རྟུ་བརྟེན་འགྱུར་མེད་མཐུ་སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲས་ཨོ་གོ་སྐྱ་རམས་པ་འམ་ལོ་ཆེན་
བི་ཇ་ཡ། བརྟུ་ཐུག་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁུན་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་པར་རྒྱས་ཤིང་ངེས་དོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་དམ་པ་གང་ལ་ཞུ་ཡིག་དང་པཎ་ཞུ་བཅས་གནང་བའི་ཟུར་འཛིན་
ཐུག་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲས་པའི་ནང་དུ། ཨོ་མ་རྟོ། རོ་བོ་ཀ་ནས་དག་སོགས། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
སུ། །རྩ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར། །རུ་སྤྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ། །རང་རང་མོས་འདུན་གར་
གཏད། །སྐྱེ་སྤྲོད་བཟུང་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་གྲུབ་དབང་སྒྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཁས་གྲུབ་
ཆེན་པོ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་དམ་པ་གང་གི་གཞིས་ཀར་ཐུགས་གཏད་དེ།

གླིང་པའི་ཡཔ་ནི་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོ་ཆེན་བི་ཇ་ཡ་སྟེ་ཁོང་གི་དག་པའི་སྣང་བར། མཁའ་
 འགོ་ཤེལ་དཀར་དོ་རྩེ་མཚོ་ཡིན་ཟེར་བ་གྲི་བོད་འཛིན་ཅིང་གར་སྟབས་བསྐྱར་བ་གཅིག་གིས་སྤྱད་བྱངས་
 གསལ་མི་གསལ་བྱང་དུས། ཨ་རྟོ་མ་རྒྱ་ཁ་སི་རྩི་རྟོ་ གླུ་མེད་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལས། འགགས་
 མེད་ཤར་བའི་བུ་མོ་ང་། རིག་པའི་བུ་རྒྱུད་སྦྱོང་བྱིར་འོང་། ཞེས་དང་། ད་དུས་བདུད་འཛོམས་རོལ་
 པ་རྩལ་། རྟ་བདུན་ཆེབས་ནས་སྤྱིང་བཞི་ཉལ་། གདུལ་བྱའི་ཞིང་ས་འཚོལ་སྐྱབས་སུ། ཞེས་སོགས།
 ༼བདུད་འཛོམས་རོལ་པ་རྩལ་ཞེས་ནམ་སྦྱིང་གི་གསང་མཚན་ཡིན།༽ གཞུབ་བན་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་བྱིས་འདིར་
 གླུ་འབྱུངས་པས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་ཀྱིས་སྤེལ་དགོས་ཚུལ་དང་།
 ཡང་རང་རེའི་བྱིས་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱོན་རྒྱ་རེད་ཟེར་ནས་མི་མང་པོས་བྲི་བཤམས་པ་དང་།
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མི་སྒྲིག་པོ་དར་བོད་ཅན་གྱི་རྟ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཅིག་གིས་དར་ཁ་དོག་
 སྤྱོད་ཆོགས་ཁྱུ་གང་ཙམ་ཞིག་འདུག་པ་ལྟག་མཐུད་རྒྱ་ཡིན། ད་ནི་རེ་ཞིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཉར་ཆོགས་དགོས་
 པ་ཡོད་ཟེར་ནས། ལྟག་རྟ་སྦྱོད་བྱུང་བའི་ལྷགས་སྣང་དང་།

ལུམ་ནི་དཔའ་རྩལ་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་ཡ་རབས་དྲ་མའི་རིགས་བརྒྱད་འབྲོང་པ་དཔོན་ཆང་
 གི་བུ་མོ་ནམ་མཁའ་སྦྱོན་མ་ཞེས། ཨ་མི་རྩེ་བ་དུང་གཅིག་མ་ཉི་དུང་གཉིས། སི་རྩི་དུང་གཅིག་བཇ་
 ས་དུ་དུང་གཅིག་བཀའ་ཐང་བསྐྱས་པ་ལེའུ་བདུན་སོགས་རྒྱན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་ཚོས་ལ་མོས་གིང་
 དད་པ་དང་དག་སྣང་ཆེ་བ། དམན་ལ་བརྩེ་ཞིང་བུད་མེད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་གཏོང་ལ་
 གོམས་པའི་སྒོ་ཅན་དེ་ཉིད་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལུམ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་མཚན་ཤར་
 རིའི་མཁའ་ངོས་ལ་དར་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཤར་གྱིས་བྱུང་བས་རང་གི་ལུས་ལ་དགྱིས་པའི་
 མོད་། དར་ཅིག་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། གཉིད་ལས་སད་པ་ནའང་ལུས་སེམས་ལ་སྤར་
 མེད་པའི་དགའ་བདེ་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱེས་གིང་ལུས་ཀྱི་ཟོ་མདོག་རྒྱས་པ་དང་། ལུས་མིང་ལ་ཞིང་།
 ཡང་བ་སོགས་གྱུར། དེ་ནས་བྱི་ལོ་༡༥༡༡རབ་བྱུང་༡༥པའི་བྱེ་བྲག་སྦྱེས་བདག་ཅེས་པ་ལྷགས་མོ་
 ལུག་གི་ལོར་རྟོར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྷག་པའི་བྱི་མའི་ཆོས་༡༤ལྷ་ཐོག་དང་སྟེ་དགའི་ཆར་གཏོགས་
 རྩོགས་ཀྱི་མཚོ་ལུང་ཞེས་པའི་གནས་སུ་རེས་གཟའ་ལྷའི་བྲ་མ་ཤར་བའི་འཕྲོད་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་སྦྱོར་
 བ་བུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ལ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་མངལ་ལས་གོལ་བའི་མོད་ལ། འཇའ་སྦྱིན་

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མ་ཁའ་དབྱིབས་མཛེས་ཤིང་སྤྱོད་སྤྱོད་དབྱིབས་སྣ་ལྟ་དུ་ཅམ་
ལ་ལྟ་དེར་གྲགས། དེ་ཡི་ཆེ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོ་ཆེན་བེ་ཇས་ཁྱེད་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བར་ཆད་བསྐྱེད་བའི་རྣམས་སྤྲུགས་སོགས་ཕྱག་བཞེས་
གནང་ནས་ཆོ་རིད་འབྱུག་རྒྱལ་ཞེས་མཚན་གྱི་ཅོད་པཏ་གསོལ་བ་སོགས་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
དགའི་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲིགས་པར་མཛད། དེ་ཡང་སྤྱོད་མས་ཆོས་གོས་ལྟར་དཀྱིས་པ་དང་། སྤྱོད་ཟུང་
དོ་རྩེའི་ལྟ་སྤྲུངས་ཁྱེད་གོ་བ། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུག་པེས་བཀྲ་བ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་རྟུགས་
མཚན་དོམ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་བཀུར་སྟོ་རིམ་གྱོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཞབས་འདེགས་
བཅས་ནང་དུ་རྒྱ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་སྟོབས་འཕེལ་བའི་ཐབས་དང་བྱི་རུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལའོར་ལ་འཕྲོད་
བཞེས་གང་ཆེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཤིང་། རྒྱལ་སྤྱོད་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་གདོད་ནས་གཞན་པན་
བཅུ་ཆེན་སྟོང་རྩེའི་ཁྱེད་ཆེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱི་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་
སེམས་ཅན་བསད་པའི་གཞུག་ལ་མི་དགེས་ཤིང་། དངོས་སུ་བཞེས་པ་ལྟ་ཞོག་དྲི་ཅམ་བྱོ་བ་དང་།
གཡི་དྲི་མས་སྤྲུགས་པའི་སྟོད་ཅན་གཙང་དག་མ་གྱུར་བར་གསོལ་ཕྱག་ལ་སོགས་བསྐྱོལ་བ་ན་དེའི་
རོ་ལྟགས་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ཁམས་མི་དྲངས་བར་གྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གསོད་པ་སོགས་
གཞིགས་པ་ནས་སྟོང་རྩེའི་ཕྱགས་ཀྱི་གདུང་བའི་སྤྱོད་ཆབ་ཆར་དྲག་པོ་ལྟར་བསེལ་ཞིང་ཐབས་ཅི་
ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་གཞིས་སོགས་ལ་གཙོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ཐ་མལ་
བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་གཏན་ནས་མི་གནང་ཞིང་། བསྐྱེད་འདམ་ན་གནས་ཀྱང་འདམ་བྱིས་མ་གོས་པའི་དཔེ་
ལྟར་དམ་པའི་རང་ཚུལ་ལ་ཉེས་དྲིས་གཞན་ཀྱང་མི་མཛད་ཞིང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས་དུས་
འདའ་བ་ཞིག་བཞུགས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་ཕྱང་ན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པོལ་རབ་འབྱམས་
ལ་པར། སྤྱོད་བྲལ་མཁའ་པའི་དྲངས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་སུ་མཚོག་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འབྱུངས་པའི་གསལ་
སྤྱོད་བཟོན་པོར་གྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་འབྱུར་བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱན་རྟོགས་ཆེན་བཞི་པ། སྤྱོད་སྤྱོད་
ཁྱེད་པོ་ཆེ་འགྲུལ་མེད་ཡིད་བཞིན་དཔང་རྒྱལ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྱོད་པོ་ཆེ་སོགས་ཡི་
ཤེས་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཨོ་རྒྱལ་རང་གྱུར་དོ་རྩེའི་ཡང་སྤྱོད་འབྱུལ་མེད་དུ་བཀའ་བསྟོན་པ་

བཞིན་དཔལ་གྱི་མགུལ་ནས་མགིན་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན། ཟུང་པར་དུ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་
གྱི་གཙུག་རྒྱུན་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅའི་དབང་པོས། རོན་འདི་ལ་ནི་ལན་བརྒྱར་བརྟགས་ཀྱང་
ནོར་བ་མ་མཆིས་ཤིང་གངན་ས་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད་ན་རོན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པའི་བཀའ་ལུང་རྟོ་རྟེན་པོ་ཆའི་ཅོད་པར་སྦྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཅིངས་ནས་འགྱུར་མེད་བདུ་བསྟན་
འཛིན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་དབང་པོའི་སྡེ་ཞེས་པའི་མཆོན་འབུལ། ཞབས་བརྟན་གྱི་བདེན་ཆོག་གིས་
དབྱངས་བཅས་སྦྱལ་པར་མཛད་པ་ལྟར། རྟོར་སྒྲ་དགུ་པའི་ཆོས་གཟུང་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་དགེ་ཞིང་
གིས་པ་འཛོམས་ཉིན་སྡེ་འགྱུར་བཤད་སྒྲུབ་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཚུ་གྲུང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་འཁྱེལ་
པའི་གངན་ས་ཆེན་མོར་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྡན་བཀྲེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ཆེན་པོར་ཞབས་པད་འབོད།

ཡོངས་འཛིན་སྒྲ་གོང་མའི་ཉི་གནས་ཁུ་བོ་བདུ་དབང་ཆེན་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་ནས་བཅུ་མས་
སུམ་རྟགས་དག་གསུམ། སྒྲ་ཀུ་ཅན་དབྱངས་གསུམ། ཕྱིས་དཀར་ནག་སྟེང་སྦྱར་སྟན་དག་སོགས་
དང་། རྫོགས་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བདུ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་
པོར་སྒྲུབ། མཆོན་འགྱུར་མེད་བདུ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསེལ། ཆོགས་སྦྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་ནི་དགེ་མང་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ། ལས་སྦྱོབ་ཟུར་མང་དུང་སྦྱལ་ཀམ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཁྱེད་སོགས་དད་
པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆོང་པའི་དབུས་སུ་སྡེ་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་མཁན་
ཆེན་ཞི་བ་མཆོའི་སྟོན་རྒྱུན་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤིའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་བཞེས།
དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་རགས་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པས་ཚུལ་བྲིམས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་གྱུར།

མེ་མོ་ཕག་གི་ལོའི་མགོ་སྒྲ་བའི་ཆོས་དགུ་ལ་མཁས་དང་གྲུབ་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་
པའི་གནས་རྫོང་སར་བཀྲ་གིས་ལྟ་ཅི་བྱི་བྱ་ལེན་དྲ་གཉིས་པར་བསྟགས་པའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ག་ལ་
བར་ཆག་ཐེབས་ནས་སྒྲ་བ་དེའི་དམར་སྟོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
བདུ་གར་དབང་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གསེར་ཞལ་འཇལ་ཞིང་ཕྱག་རྟེན་མཆུལ་རྣམས་སྦུལ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་གཏེར་སྦྱིན་གྲོལ་གྱི་བདུད་ཅིས་རྗེས་འཛིན་གུས་ཕྱག་དང་བཅས་ཏེ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཇམ་མགོན་རྣམ་སྣང་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ཡི་ཐེང་བར་སྦྱོན་ལམ་

འབྲེལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཁྱེན་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཆོག་པའི་གསུང་མཆིད་ལུ་དུམ་ལྷ་ར་ཐོད་དུ་བཅིངས།

དེ་བཞིན་དུ་མངའ་བདག་ཆངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་བསམ་བཞིན་སྒྲིབ་བཞེས་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེད་དབང་པོའི་མདུན་དུ་ལེབས་པའི་ཆོན་འཇམས་དབྱངས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བྱུ་མཆོག་གི་སྒྲ་བས་གྱིས་གཟིམས་སྒྲིའི་ནང་ལོགས་སུ་དྲི་ཞེས་པོའི་སྒྲིམ་རིང་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱེད་མས་ནས་བསུ་བའི་ཚུལ་དང་བཅས་ཕྱོན་པའི་ཆོ། ལུས་པའི་ལྷ་ཕྱག་གིས་བཏུད་པ་ན། བརྩེ་ཆེན་ཕྱགས་རྗེའི་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་དང་། མཇལ་དར་ཅེ་སྒྲིད་སོགས་སྒྲར་ནས་འདྲིས་པ་ལྷ་པའི་གཟུགས་བཟོས་ཐུན་མིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཕྱག་རྟེན་མཆུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ་ཞིང་། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གྱི་གསུངས་སྟེང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་བའི་ཉིན་དེ་ཉིད་ནས་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དཔལ་ཆེན་པོ་བར་ཆད་སེལ་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་དཔལ་ཆེན་རྩོམ་རྩེ་གཞོན་ལུ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་བོམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློལ་ལས་ཐུང་བའི་སྤྱིན་དབང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་འཕར་བྱས། སྤྱིར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དང་པོ་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་ཆོར་བས་ནས་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མར་སོང་གཤིས་རྗེ་འདི་སྐུ་ན་ཕྱ་ཡང་བཟོད་མེད་ཀྱི་མོས་ལུས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མར་མཇལ་བ་ཉིད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲ་དེས་རང་འགག་ཏུ་འགོ་བ་ལྷ་ལུས་མོས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆགས་པས་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོགས་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་རང་གིས་འགྲིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་པོ་འདྲ་གསལ་མདོ་སྐྱགས་གླིང་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་བཀའ་གདམས་སྟོ་སྟོང་གི་ཟབ་བྲིད་རྒྱ་ཆེར་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་གསུང་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ། མན་ངག་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཤིང་རྟ་གཅིག་ཕུར་གྱུར་པ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་བཀའ་འབུམ། དགོངས་གཏེར་སྟོང་ཆེན་སྟིང་ཏིག་གི་རིགས་འདུས་ཅུ་དབང་རྒྱས་པ་དང་མཐར་སྟོང་སྟིང་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་གདམས་གཏད་ཐུན་མིན་ཀྱང་མཛད། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་ཅུ་བ། དེའི་རྒྱས་འབྲེལ་ཤིང་རྟ་རྒྱལ་གཉིས་ཅུ་འབྲེལ་སྐྱགས་མའི་སྟིང་ནས་བཤད་ལུང་རྒྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྩོམ་པའི་བཀའ་གཏད་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་དབང་བྲིད་ལུང་བཅས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཆེད་དུ་བསྐུལ་ནས་ཐིན་ལས་ཕུར་བའི་སྐབས་སྟེང་བཀའ་བའ་

སྒོ་བ་དཔོན་པ་རྩ་ཉལྟ་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་ཕུར་པའི་གྲུབ་བརྟེན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལང་ལབ་བྱང་རྒྱུ་
དོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་པ་སྤྱི་ལྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་
པས་གདན་སར་ཐེབས་པ་དང་འདིའི་བསྟེན་རྒྱུ་ཚད་ལྷན་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རྟགས་ནམས་རྫོགས་
པ་དང་སྦྱོན་སྟེན་བཅས་གྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ། འཇམ་མགོན་གཏེར་ཁ་ཚིག་བདུན་སྟེ་
རྒྱལ་གྱི་ཚེས་བདག་དུའང་ལུང་གིས་ཟིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེའི་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ། ལྷ་མོ་
མཁའ་སྟོན། ཀམ་པ་དབང་ཕུག་དོ་རྗེས་ཤིད་ཡིག དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་བཅས་རྗེ་འདི་ལས་གསར་
ཤིང་རིས་མེད་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་མདོ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལུང་ཤིད་གདམས་སྟགས་གསལ་རྒྱ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ།

༡ རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཇམ་མགོན་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ས། རིན་ཆེན་གཏེར་
གྱི་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚས་ལའོར་གཉིས་པ་རྫོང་སར་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཅེར་གནས་བཅུའི་ལྷ་ཁང་དུ་གསུངས་
ཏེ། འཇམ་མགོན་མཐུན་བཅུའི་དབང་པོས་མ་གསན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིམས་རྒྱུད་དབང་ཁང་དུ་
ཐེབས་ཏེ་གསན་པ་ནི། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱ་པོད་གསུམ་དང་། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་པོད་ཆེན་ཏེར་
ལྷ། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་དབང་ཆེན་དང་གཏེར་གཞུང་པོད་དགའི་ལུང་སྟགས་གསན་སྐབས་
མེདྲོག་ཤར་ཡང་དག་ལ་བབ་སྟེ་གསང་མཚན་དོ་རྗེ་དབང་མཚོག་སྟོན་ལས་འདུས་པ་རྩ་ལ་ཞེས་གནང་།
དེ་རྗེས་ཁ་སྐོང་གྲེགས་བམ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་གྲོལ་རྒྱལ་རྟེན་བཅས་ཟུར་མང་དུང་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཚེས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་མདུན་ནས་གསན། སྤྲ་མ་དགོངས་འདུས་གསེར་ཆོས་ཆེན་མོའི་
རྒྱལ་དབང་ཅ་འདྲ་རིན་ཆེན་བྲག་ནས་རྒྱལ་དབང་བཙུ་པ་དང་། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟོད་དབང་མཚོག་
སྟགས་སྟོན་ལའོར་རིག་འཛིན་འདུས་པས་གསན་སྐབས་འཇམ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཕུན་ཚོགས་ལྷ་
ལྷན་གྱི་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟིང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་དབང་ཤིད་ཡོངས་
རྫོགས་གསན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྲབ་རྩ་འགྲེལ་དང་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་
ཞིབ་གཟིགས་མཛོད་ཅེས་ཕྱག་དཔེ་གནང་བར་ཞིབ་མོར་གཟིགས་ནས་ཕྱག་དཔེ་སྤྲར་ཕུལ་ཏེ་རྒྱལ་
བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིག་གཅེས་དགུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་གསང་
མཛོད་ཆེན་པོར་ངེས་ཤེས་རྟེན་སོང་ཞུས་པས། ཐོག་མའི་མཚོད་བརྗོད་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་

བདེ་མཁུག་གི་སྒོམ་བྱང་སྟེང་ནས་ལྷན་པ་བཤད་མདོར་བསྐྱེད་དང་། དཔེ་རྣམས་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བཀའ་རྒྱ་གདམས་གཏང་སྟོན་ལམ་གྱིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་དང་ཕྱིན་ཆད་དབང་བྱིན་གདམས་གསལ་གྱང་བརྒྱད་པ་ཁོ་བོ་ལ་གཏུགས་ཆོག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ། ཆོས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་པད་དཀར་རྩིང་བྱ་ལས། གདམས་མཛོད་སྤྱུལ་པའི་སྒྲེགས་བམ་ཆེན་པོར་བཀའ་ཡི་བསྐྱེད་བ་མཛད་དེ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་བཀའ་གཅིགས་བྱས་རྒྱས་ལེ་ཁ་བཏབ་སྟེ། བདག་གིས་གྱང་འཇམ་མགོན་རྡོ་རྗེ་མཆང་དངོས་ལས་གདམས་གཏང་བྱམ་མིན་དང་། ཡོངས་ཀྱི་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་བཀའ་གྱིས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་གོལ་ཆད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཟང་ཉམས་སྤྱོད་བས་དལ་ཉེན་སྤྱོད་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་འཇམ་མགོན་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་གཏོར་ཡང་དག་ཉེ་རྒྱུ་འདི་གསང་བ་བྱས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་འདི་ཅུ་བའི་ཆོས་བདག་དང་། འཇམ་མགོན་ཟབ་གཏོར་གོ་ལོད་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བྱིན། བཀའ་རྒྱུད་སྤྱོད་མཛོད། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་གསལ་པ་སོགས་རྒྱས་པར་རྟོགས་བརྗོད་དང་པའི་འཇུག་དོགས་སྤྱོད་གསལ།

༡ རྒྱལ་མཁུག་མི་ཙམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྩོགས་ཆེན་སྟོར་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཁྱུ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་བཤད་བྱིན་གསལ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཆེ་བདག་གི་བསྟོན་སྤྱོད་གོལ་སྤྱོད་དངོས་སྤྱོད་ལེན་ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་དབང་སྤྱོད་ཕྱིན་སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་མཛད། བྱས་དམ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་དབང་སྤྱོད་དང་། མཁས་འཇུག་སོགས་རྩི་སྤྱོད་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་དཀར་གནད་དོགས་གཅིད། ཉམས་བཞེས་སྟོར་གྱི་དོགས་སེལ་སོགས་གནད་ཞིང་། བྱས་དམ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་བསྟོན་སོགས་ཡང་ཡང་གནད་ཞིང་བྱས་ཡིད་གཅིག་འབྲེས་སྤྱོད་ཡང་དག་གསང་འབྲེས་སོགས་གསུང་གནད་གལ་ཆེ་རིགས་བཤད་ལུང་མཛད་མ་བྱུང་པ་དུ་མའི་གཏང་རྒྱ་ཕྱིན་སྤྱོད་སོགས་གནད་བསམ་ཆེས་ཆེར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་པའི་གཙུག་གི་སྤྱོད་མ་བྱུང་མིན་དུ་གྱུར།

༡ འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རབ་འབྲུམ་ལྷ་པ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་ཐོག་མཆོག་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལས་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲེས་ཆོག་རྒྱལ་བཀའ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་ལུང་ཡོངས་རྩོགས། སྤྱོད་ཡང་ཉིག་གི་དབང་ལུང་བྱིན། རྡོ་རྗེ་སེམས་བྱས་སྤྱོད། ཡ་ཉི་ཟེང་དོན།

གཤམ་ཆེ་དྲེགས་འཛམ་སྐྱོན་གཏེར་པལ་ཆེར་གྱི་དབང་ལུང་བྲིད། འདོད་བྱམ་དབང་ལུང་།
སེམས་གྲོང་གི་དབང་བྲིད་ལུང་། དཔལ་གསོ་སྒོར་གསུམ། བ་རག་དོང་སྒྲུགས། སྒྲུ་འཕྲུལ་ཞི་བློ།
གཤེད་དམར་ནམས་གྱི་དབང་ལུང་། རྟ་ལུར། བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བླ་ཆོས། ཆོས་འབྲུང་རྒྱ་
ཅུ་ཤིན་ཏུ་འཕྲུག་བྱམས་ཆོས་སྐྱོན་དང་།

༡ དཔལ་ལུལ་རྒྱ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀླན་བཟང་མདོ་སྒྲགས་བསྟན་འཛིན་ལས་ཀར་གླིང་ཞི་བློའི་
དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མ་ཆི་བཀའ་འབུམ། རྟ་ལུར། མ་ཏི་རྟའི་སང་གདོང་མའི་དབང་
ལུང་། ཆོས་དབང་གཏེར་བྱོན་སྒྲུ་མ་གསང་འདུས་གྱི་དབང་གཞུང་པོད་གྱི་ལུང་། བཀའ་བརྒྱད་
གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དབང་། གསང་རྫོགས་པོད་ལུང་སྐྱོན་གསལ་བཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
མཁུན་བཅུ་ཆོས་གྱི་བློ་གྲོས། ཀམ་ཐོག་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན། དཔལ་ལུལ་འཛིན་མེད་ཆོས་གྱི་དབང་པོ།
ཉེ་གནས་འོད་གསལ། དག་མང་མཁན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། དག་མང་མཁན་ཀླན་བཟང་དཔལ་ལྷན།
ལུ་རིག་སྒྲུ་བ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ། བློ་བྱུང་མཁན་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོ། ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་སྐྱོན་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཅུ་ལྷག་གསུམ་ལྷག་
ལས་། གསང་བདག་དགོངས་རྒྱུ། གསང་འགྲེལ་བྱོགས་བཅུ་ལྷན་སེལ། སྒྱི་དོན་འོད་གསལ་
སྒྲིང་པོ། དབུ་མ་རྩ་འཕྲུག་མདོན་པར་མཛོད། དབུ་མ་རྒྱུ། མི་པམ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་འབུམ།
ཡིད་བཞིན་མཛོད། ཡོན་ཏན་མཛོད། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། རྩ་ལྷགས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བྲིད།
བཀའ་གདམས་དོལ་པོའི་བེ་བྱམ་སྒྲོན་པོ། བྱམས་པའི་ཆོས་སྡེ་ལ། སྒྱིད་འཕྲུག་ རྩ་བའི་ཆོས་རྒྱུང་
བརྒྱ་ཅུ། དཔལ་ལུལ་ཤེར་བྱིན། སྒྲུ་གསུམ་ནམ་ངེས། རི་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། དྲུགས་པོའི་བཀའ་
འབུམ། འཇའ་ཆོན་པོད་དྲུག་སྐྱོན་མདོར་ན་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོད་མ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
བཤད་རྒྱུ་ཀའཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱི་གཞུང་གདམས་མན་ངག་ཐམས་
ཅད་བྱང་བས་བཅུད་ཆོས་པ་ལྟར་ཆོག་ཤེས་དང་ངོམ་པ་མེད་ཅིང་། དཀའ་ཆོགས་དང་སྒྱུ་དུབ་སྤངས་
ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་
ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆོད་མ་གསུམ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་མི་འགལ་བར་དབྱེད་ཅིང་ངེས་
ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲོངས་པས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་གང་

ལའང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བ་ཆོད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་གྲོང་རྣམ་གཉིས། ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་སྦྱེ་མཆོད། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་གླིང་པ། འཇམ་མགོན་རྣམ་གཉིས། ཀུན་གཟིགས་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས་མཆོན་མེ་འགྲུང་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་བཞེད་སྒོལ་ལྟར། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་མོ་བྱུང་གི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་གཅིག་དྲིལ་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་དབྱུང་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ལ་ཐུགས་ཤེས་འདྲེངས་།

དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་ནས། མདོ་ཁམས་གནས་ཆེན་ཉིད་ལྗེ་ཐུན་ལས་བཞེ་ཡི་གནས་ཆེན་ལས་རྒྱས་པའི་གནས་ཆེན་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་རི་སེངྒེ་གནས་རྫོང་རི་ཁྲོད་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ཆོགས་ཁང་དུ་གྲགས་པའི་སྦྱབ་ཐུག་དང་། གཟིམས་སྦྱིལ་གསར་བསྐྱུན་བདེ་མཆོག་བཀའ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་དུ་ཐེམ་པ་སྤངས་ནས་ཀུན་སྤངས་བྱ་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིར་བསྐྱེད་པས་བགྲང་བྱ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་དུ་ལྷག་པའི་ལྷའི་བསྟེན་སྦྱབ་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་ལྟར་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་བརྩོན་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་བཞེན་གནང་བ་སྟེ། བསྟེན་སྦྱབ་གནང་བའི་རིམ་བཤུང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཐུགས་དམ་ཐུར་པ་སྦྱེ་གི། གཞན་སྟོན་གླིང་དོར་སེམས་ལན་མང་པོ། སོ་ལུགས་ཡང་དག་ཆོས་དབང་ཡང་དག་གི་བསྟེན་པ་ལན་གྲངས་མང་པོ། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་བསྟེན་ཆེན་ལྷ་བ་བརྩུ་དུག་ཡང་ལྷ་དུག་མ་སོགས་ཐེངས་ཁ་ཤས། རྗེ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཟབ་གཏེར་ཡང་དག་ཐུར་པ་ཡང་ཐུར་སྦྱགས་མ། བཀའ་འདུས་ཆོས་རྒྱ། མཁའ་འགྲོ་གསང་འདུས། འཇམ་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་གྲོ་ལོད། གསང་ཐིག་ཡབ་བཀའ་ཡུམ་བཀའ། རཏྱའི་ཆོགས་ངཆོས་དབང་སྤྲུམ་གསང་འདུས། ཉེད་གི་ཁྲིས་ནག་ བོ་དོང་སེང་གདོང་མ་བྱུད་གྲོལ་གསེར་ལྷེ། འཇམ་དཔལ་སྦྱེ་སེང་། འཇམ་དཀར། དབྱངས་ཅན་དཀར་མོ་རྣམས་ལན་ཁ་ཤས་སྦྱོལ་དཀར་ཡིད་བཞེན་འཁོར་ལོ། ལྷ་རོ་མཁའ་སྦྱོད། ཀར་ལུགས་དབྱེས་དོར་སོགས་གསར་རྟིང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་དུས་གངས་མཆོན་མའི་བསྟེན་པ་མཐའ་རྒྱས་སུ་གནང་། བྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གསང་སྤྱོད་ལྷ་མེད་པ་མན་དག་སྤེའི་སྟིང་ཐིག་ཆེན་མོ་མ་ཐུང་དང་། ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྟིང་པོ། ལྷེ་བརྩུན་ཆེན་པོའི་བེ་མ་ལའི་ཟབ་ཏིག་སོགས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྟིང་པོར་གནང་བས་ཡིད་དཔྱོད་སྒོ་འདས་རིག་སྟོང་འོད་གསལ་ཆོས་

སྐྱེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའི་རྩ་ལ་རྫོགས་ཤིང་ཉམས་ཀྱི་བྱན་པ་དོར། མཉམ་རྗེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར།
བསྐོས་བྱ་སྐོས་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་འཛིན་ཡལ། སྦྱོས་པའི་བརྟུན་ཕྱག་རྒྱེད། བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་སོ། །

སྟན་བརྒྱུད་ཡང་ཕུར་སྐྱགས་མའི་བསྟེན་མཆོམས་སྐབས་ཀྱན་མཁུན་འཛིགས་མེད་གླིང་པ་
ཡིན་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྐྱེ་མདོག་དམར་སྐྱག རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གྲེགས་བམ་གྱིས་མཛེས་
པ། སྟན་གོང་དུང་གི་བརྟུན་པ་ནང་གོས་དཀར་པོ་ཕུ་དུང་ཅན་སྟེང་གཟན་དཀར་དང་ཤམ་དཀར་
ཅན། སྐོམ་ཐག་གསོལ་བ་ཞིག་དང་མཇལ། བྱག་གཉིས་ཁོ་པོའི་མགོར་བཞག་ནས་སྟོན་ལམ་དང་
ཞལ་ཏ་མང་པོ་གནང་བ་དང་། ཉེར་དགུའི་རུབ་ཀྱན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁུན་བརྩེའི་དབང་
པོ་དང་མཇལ། རྒྱུད་སྟེའི་དབང་མོ་ཆེ་ཐོབ། ཤིང་རྩ་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་གཉིས་རུབ་ཀྱན་གཟིགས་
སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་མཇལ། བཞེས་དཀར་ཞིག་གི་ནང་གསོལ་འབྲས་ཞིག་གསོལ་ཞིང་འདུག་པའི་
ལྷག་མ་རྣམས་མཆོག་སྐུལ་རབ་འབྱམས་ཆང་བེད་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ལ་གནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་གཞན་དགུས་པའི་གསུང་གླེང་མང་པོ་གནང་རང་གི་དོགས་གནས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་
འགའ་ཞིག་ཞུས་མཐར་ཁྱེད་དད་དམ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བདག་ལ་མོས་པའི་མི་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་འདི་
ནས་བཟུང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ད་དུང་དད་མོས་དང་གསོལ་འདེབས་
ལ་རེམ་མཛོད་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རིགས་ཀྱན་བདག་པོ་སྐྱེ་བའི་སེལྤེ་ཡིས། །ཐུགས་
ཀྱི་དགོངས་གཏད་བྱན་མིན་བསྐྱབ་གནང་མཛད། །རྩ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་ལུས་དང་གིབ་མ་བཞིན། །
མི་འབྲལ་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ལྷས་མཆོན་ཤར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་སྐུ་མ་ཉིད་གསང་
བ་སྐྱུང་བ་ལ་ཐུགས་གིན་ཏུ་སྐྱམ་པས་བྱུང་ཙམ་ཡང་བཀའ་གནང་བར་མི་མཛད་མོད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོ་
བཀོད་པར་ཉེ་གནས་པས་སྒྲོགས་མཇལ་བྱུང་བ་དག་འདིར་མཆོན་ཙམ་ལས་རྒྱས་པ་རྟོགས་བརྗོད་
ཆེན་མོར་གཟིགས། གཞན་ཡང་རབ་འབྱམས་ལྷ་པ་མགོ་ལོག་ཏུ་རིན་ཆེར་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་
ཆོས་མཁོར་གྲུབ་རྗེས་དགོངས་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྐུལ་གཞི་བི་མ་མི་ཏ། རིགས་བདག་མཁུན་བརྩེའི་
དབང་པོ། རབ་འབྱམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་བཅས་ཐོ་བརྟེན་སུ་བཞུགས་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་འདས་
རྗེས་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་བབ་སྟེ་མཐར་ཉིད་ལ་ཐིམས་པས་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བསྟན་

འགྲུལ་བདེ་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་། མྱོང་གོལ་རིལ་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་རིལ་བུ་
འཕེལ་བ་དང་འཕུར་བ། གཟུངས་ཐག་ལ་འཇའ་རིས་འབྲིགས་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་སྒྲུབ་ལས་
བདུད་ཅི་བབས་པ། བཀའ་བརྒྱན་སྒྲུབ་ལུག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་སྒྲོན་མེ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
མཚན་མོ་ལུན་སྒོས་སྐབས་ཕྱག་བྲིས་ཉིན་པ་བཞིན་གནང་བ་དང་སྒྲུབས་རྗེ་རབ་འབྱམས་ལྷ་པ་དང་
སྒྲུ་ཅེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྷུ་ལྷ་བུ་གངས་བཀྱེ་མཛད་སྐབས་རྗེ་འདིས་དོ་རིལ་ཞིག་ཕྱག་གིས་བྲིལ་ནས་ཆངས་
བུ་བཅངས་པ་དང་། རོ་ལ་ཞབས་རྗེས་འཛོག་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་ལྷ་དགོངས་མཐོན་པོར་ཕེབས་
ཤིང་། བདེ་གི་ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་བ་དང་། མདོར་ན་ཐེག་པ་
མཚོག་གི་གསེང་ལམ་སྒྲུ་རི་བཞིན་དུ་སྟེག་པ་ཞིག་ལ་བྱི་མའི་དུས་འདིར་བདག་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་གི་སྒྲ་
མ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲེས་ཆེན་དུ་མས་བསྐྱགས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་འདིར་སྤང་གི་བྱ་གཞག་ལ་ཐུགས་གཏན་དུ་ལོག་ནས། དེས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་
ཉལ་བའི་བྱ་བལ་ལ་ཐུགས་དགེས་ནས་རིགས་བདག་འཇམ་མགོན་ཆུང་གཉིས་ལ་དེ་ཚུལ་ཞུས་པས།
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བསམ་ཡས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་ཞབས་འདེགས་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་
དུ་སྒྲུབ་ན་རྒྱལ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་འཛོན་མཁན་འདུས་པའི་སྡེ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་
གཞི་གྱུར་པ་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཡིན་ཕྱིར་དེ་དག་ཉམས་གསོ་རེ་མཛད་གྲུབ་ན། ཡོན་གནས་མཚོག་
དམ་པར་གྱུར་ནས་ཚོགས་ཆེན་བསགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་ལྷར་ཡིན་
པས་། ཉིད་པ་རྣམས་ཀྱང་སུམ་ཆར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལས་གཞན་རྟེན་རྩར་སྒྲིན་དེས་མཛད་
ཐོག་སུམ་ཆ་ལོངས་སྒྱུད་ན་དེ་ལྟག་མེད། ལོ་རེར་ཞག་བརྒྱ་རེ་བསྟན་འགྲོར་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེ་མཚམས་དང་།
གཉེར་ཕྱག་སོགས་ལོར་རྣམས་ལ་དཀོར་ཟས་རྫུང་དང་སྟོག་བཅད་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
བཤད་ན་དད་རྗེས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི། སྐྱེ་རྟེན་དུ་འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་ཞེ་ཆེན་དུ་ས་
ཡི་སྤྱིང་པོའི་སྐྱེ་བཞེངས་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ལྷ་གཡང་འཕེལ་བ་སོགས་དགོས་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
བཀའ་ཕེབས་བཞིན་གསེང་ཟངས་ཀྱི་འཕགས་པ་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་བྱོན་ལེགས་སྒྲོས་ལྷན་ཐོག་ཆད་ཅན་
དང་། འཇམ་མགོན་མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་ཐུགས་དགོངས་བཞིན་གསེང་ཟངས་ཀྱི་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བཞུགས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དགྲུང་
 ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱེ་ཚད་ཅན་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་ཁྱད་འཕགས། སྤྱོད་གཟིགས་རྒྱུ་མཐོ་བདུན་པ་ཟངས་གསེར་
 ལས་གྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ལའོར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས། སྐྱོལ་སྐྱེ་ལི་མ་དང་གསེར་
 སྐྱེ་འདྲེས་མ་བཅོ་བརྒྱད། ཅན་ཉི་ཉེ་སྤྱོད་བརྒྱད། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཁྱོན་ཟངས་གསེར་
 དང་ལི་སྐྱེ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ། འཇམ་མགོན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་རྟེན་མཚོད་སྤྱོད་བཟླ་གིས་
 འོད་འབར་། རང་དགོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས། ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས། ཇི་
 བཟང་ཁ་ཆེ་ཤ་སྐམ་སིལ་མའི་མེ་ཏོག་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱམས་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་འཇམ་དཔལ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མདུན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པ་གང་སྟོ་མ་གསུངས་ནས་མེ་ཏོག་དེ་ཉིད་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་དབུ་ལ་གཏོར་ཏེ་བདེན་བརྟོན་དང་བཅས་ཚོས་སྤེལ་དེར་བཤད་གྲ་ཞིག་ཚུགས་ན་རྒྱལ་བསྟན་
 སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་ངེས་པར་གྲུབ་པར་གྱིས་
 ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་བཤད་སྐྱབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱལ་ལོར་བཀའ་མའི་སྐྱབ་མཚོད་
 དཀྱིལ་ལའོར་དྲུག་གསར་འཛུགས་དང་། བཀའ་མའི་སྐྱབ་ཆེན་སོགས་དུས་མཚོད་རྣམས་ཀྱི་ཐེབས་
 རྩ་གྲོམ་པ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ལའོར་རྣམ་གསུམ་ལ་ཕྱག་མཚོད་སྟོན་ལམ་ཞིབ་རྒྱས་
 རྩ་རིའི་ཕྱོད་བསྟོར་དང་དུར་ཁྱོད་ལྟ་མའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་རི་ཕྱོད་ནས་བསང་དུད་ལྟ་བུའི་ལྷས་ཡ་མཚན་
 པ་བྱུང་། བསམ་ཡས་སུ་སྤྱོད་སྐྱབ་སྐྱབས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྟེང་དུ་འཇའ་ཟུག་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གིས་
 མཚན་དང་། ལྟོ་གནས་རྒྱས་པ་མོན་དང་ཐུག་གི་བར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ལོ་ཐུང་གཉིས་ཙམ་
 ལ་གྲུ་རུ་པརྟའི་སྐྱབ་གནས་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་བོགས་འདོན་ཕྱིར་ཕལ་ཆེར་ཆེབས་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་
 བསྟོར་ཞིབ་རྒྱས་དང་། ཁམས་སྟོགས་ཕེབས་སྐབས་སུ་རབ་འབྱམས་ལྟ་པར་བཟླ་ནང་ཆེབས་སྐྱེལ་
 ཕྱོན་པའི་གཟིགས་སྤྱང་དུ་ལུང་ཁོག་ཐམས་ཅད་མི་དང་མི་མེན་གྱི་སྐྱེལ་མས་གང་གསུང་པ་རྗེ་འདི་
 བས་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་གཟིགས་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་བྱུང་གསུང་། སྐབས་འདིར་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དང་
 བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པར་བཞེད་ན་ཡང་གྲ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་བཤོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲོ་ཅན་དུ་བྱུང་།
 རྒྱུན་དུ་འད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་རྣམས་དང་སྟོབ་དཔོན་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མེན་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དུས་དྲན་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་དང་མར་མེ་ཞལ་

ཟས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་བཟང་ལ་གྲུ་ལོ་མ་པ་མཛད།

གཞན་དོན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟེན་སྐྱབ་གནང་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་
ཞུ་བ་པོ་མོས་ལྷན་སྐྱེད་གིས་གསོལ་བ་གང་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་བརྩེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་
པས་བསྐྱེད་ཤིང་ཐུགས་རྗེས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་སུ་མ་རྟགས། སྟན་པ་གྲོ་འཇུག་མཁས་
འཇུག་སྟོམ་གསུམ་རྣམ་དཔལ། རྒྱུད་སྒྲ་སོགས་སྒྲ་ཕྱིར་ཐེངས་ཁ་ཤས། མཛོད་ཆེན་རྣམ་པ་ལྡེ་ལས་
སྟགས་མཛོད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལན་རེ་འཆད་མཛད་ཅིང་། ཉར་གྲུར་བྱང་གསུམ། སངས་
གླིང་། རོར་གླིང་། པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩ་ལ། ཀྱུན་མཁུན་སྒྲ་ཕྱི། སྤྱིན་གླིང་གཏེར་ཆེན། མཁུན་བརྩེ་
རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་གྲུ་ཆ་སོགས་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་ཕྱི་ལན་གྲངས་དང་། སྒྲ་འགྲུར་བཀའ་མ་འདུས་
པ་མདོད་དབང་ཆེན་མོ་དང་། སྒྲ་འབྲུལ་ཞི་ཁྲོ་སོ་ལུགས་ཡང་དག་སེམས་གྲོང་མན་དག་སྟེ་གསུམ།
གྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་སྟོར་ཐིག་ཡ་བཞི་དལ་གསོ་སྒྲོར་གསུམ། བཀའ་དགོངས་སོགས་ཆར་རེ་མ་
འཆད་པ་མེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ནི་ལན་གྲངས་མང་པོར་འཆད། བཀའ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆར་
རེ་། མདོར་ན་རྗེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་གསན་པ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཉིད་རྒྱུད་ཕྱིར་ཅམ་གསུངས་མཆོམས་བསྟུན་པས་འཕྲོ་ལུས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཆར་རེ་གསུངས་
གྲུབ་པ་དང་། ཡལ་ཆེར་ལན་གྲངས་སྒྲ་ཕྱིར་སྐྱེལ་པ་སོགས་ཆོས་འཁོར་བར་མེད་དུ་བསྐྱོར།

ཀྱུན་གཟིགས་མཁུན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེས་འཕྲིན་ཡིག་རྣམས་སུ། སྒྲ་འགྲུར་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་
མཚུངས་བུལ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུ་མཆོག་གི་ཞབས་པད་དུ། ཅེས་པའང་ཕྱི་མཐར་གཟིགས་པའི་གསུང་
གི་བདེན་ཆོག་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གོང་སྒྲོས་ལྷ་ར་སྐུར་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཟིན་རྗེས་རྗེ་མཁུན་བརྩེ་འི་
མདུན་ཡབ་ཟས་ཞལ་འཕྲོས་ཞིབ་པར་གནང་རྗེས་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་མཆོག་སྐུལ་གྱིས་ཉིན་རེ་གསེར་
ལྷུང་བཟེད་གང་རེའི་དད་ཟས་ལ་སྦྱོད་ཀྱང་ལོག་འཛིའི་སྤྱིབ་པས་གོས་མི་རྒྱས་པའི་དགོངས་སྦྱོད་
ཐུགས་ལ་འབྱུངས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་བྱོན་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་མཆོན་
དོ་རྗེ་ཁྱད་འཕགས་མགུལ་བསྐྱེད་དུ་གནང་བ་སོགས་དགོངས་གཏད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།

དེ་བཞིན་འཇམ་མགོན་རྣམ་སྐར་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགོངས་གཏད་བརྩེ་བས་བསྐྱེད་ཤིང་།
སྒྲ་འགྲུར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད། །འདེགས་བཟོད་དེད་གི་དུས་ན་ཉིན་སྐར་བཞིན། །

ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དང་པ་དང་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བསྟགས་ཤིང་སྤོན་གིས་གནང་བ་དང་།

ཀུན་གཟིགས་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དགོངས་གཏང་མངའ་གསོལ་ཡང་ཡང་གནང་བ་ལས་བྱུག་གིས་ཚན་གཅིག་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཨ་འཇམས་དབྱངས་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གང་གི་མཁུན་རབ་ཀྱི་རྒྱབས་རྒྱ་ཆེ་བས། ད་དུང་གསན་བསམ་བསྟོམ་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་ཐུབ་བསྟན་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་སྤྱུང་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསོས་སུ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ཐོན་ལས་བཟང་པོ་རྒྱ་བ་ཡར་ངོ་དང་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་ལྟར་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐུགས་དམ་དོ་རྗེའི་རིམ་སྒྲིལ་གྱི་ལམ་བཟང་པའི་ཁུར་བཞེས་པར་ནན་ཏན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞེས་སོགས། དེ་ལྟ་བུའི་བཞེད་དོན་གོང་འཕེལ་འགྲུབ་ཕྱིར་བདེན་ཆོག་གི་གིས་བརྗོད་དང་། ལྷ་མཚོན་ལྟ་རིག་རབ་དཀར། རྒྱ་རྟེན་འཆི་མེད་བརྒྱ་ཀླ་རའི་སྤྱང་བརྟན། གསུང་རྟེན་བཀའ་གདམས་གྲགས་བམ། ཐུགས་རྟེན་དོ་རྗེའི་ལུ། འཇམ་དབྱངས་སྟོ་འཕེལ་རིལ་ལ། མན་རྩས་བཅས་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་གྲུས་པས་སྤུལ་བ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། རྗེ་སྤྱོད་འདི་ཞེ་ཆེན་རྒྱུ་ཐེང་སྒྲིལ་མཚམས་བཞུགས་པའི་རྒྱབས་ཀྱན་མཁུན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་སྟེ་འཇམ་མགོན་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤུས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་འབྱུངས་ཚུལ་གྱི་ཞལ་འཕྲོས་ཞག་དུ་མར་མཛད་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་རྒྱབས་ཉེ་གནས་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་ནས་རྒྱལ་ཆབ་མཚོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དམ་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་ཞུས་པས་རྗེ་འདིའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གང་ལ་བརྟགས་གྱུར་དམ་པའི་རྒྱུས་བུར་གཤམ་ཤིང་གྲུབ་པ་སྤྱིའི་སྟེ་བ་དུ་མར་གོམས་པའི་སྤོན་སྤྱངས་ལས་ཆོ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པས་ཉམས་རྟོགས་དེ་ཙམ་སུ་ལའང་སྟེ་བར་དཀའ་ངེས་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་འདས་ཁ་ཞལ་ཆེམས་སུ་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་སྟོབ་གཏེར་ཅུང་ཡོད་པས་དཔེ་ཆ་རྣམས་དེ་ལ་སྤུལ་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བདག་དང་བཀའ་བསྟུ་བ་པོའང་ལུང་བསྟན། དེ་ཉིད་གཤེགས་ཁར་ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་ཕྱིན་རྒྱབས་འཕྲོས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་ཡང་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་མཁུན་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཛོད་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཕྱིས་ཉིད་མདུན་སྤྱོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་དང་མན་རིག་གི་རྒྱར་བྱིད་ལུང་སོགས་ལུས་ཆོ་རྗེ་ཉིད་ནས་འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་རྒྱབས་སུ་མ་གསན་པ་དག་གྱུར་

ལུང་གནང་སྟེ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་འཕྲོར་ཁོ་བོའི་མིང་གིས་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དང་། མི་པམ་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུངས་གཞུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོས་མཆོན།
ཟིན་གྱིས་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་བཀའ་བསྟུ་དང་། སྤྱི་མཐར་གཟིགས་ཏེ་གསུང་འབུམ་པལ་
ཆེར་གྱིང་སྤྱར་བཞེདས་ནས་སྟེ་དགེའི་པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་དུ་བཞག་པ་སོགས་མཛོད་པས། དེར་གྱི་དུས་
འདིར་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲིན་ལོར་བུ་འབུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པ་
བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྷན་ཆོས་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་རྗེ་སྤྱི་མ་འདིའི་ཐེན་ལས་དང་
བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཆོས་སྒྲུབ་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྟེན་གསུང་དོན་ལ་གནས། སྤྱི་
གཞོན་དུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཁ་ཤས་ཀུན་གཟིགས་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་སྤྱར་འབུལ་
བ་ན། ཐུགས་དགུས་པའི་རྩེར་སོན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་བཀའ་བསྟུལ་ཞིང་། གསུང་
རྩོམ་རིགས་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་ཆེ་བས་འཐོར་ཟགས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་དགོས་
པར་ཡང་བཀའ་ཡི་གནང་བ་སྟེ།

དེ་ཡང་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་བཞག་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་སྤྱོད་ཡང་། རྩོམ་ཐེག་
པ་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་བྱིང་གྱི་རྒྱབ་ཡིག་ ཐེག་དགུའི་རྣམ་བཤད། བདེན་གཉིས་གྲོག་སྟོན། སེམས་
དོན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན། དེས་དོན་སྟོང་པོ། བསྟན་རྒྱས་སྟོན་འགྲེལ། བསྟེད་རིམ་རྣམ་གཞག་
བསྟེད་རྩོགས་གནད་བསྟུས། ཐེག་དགུའི་ཆོགས་བཤད། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱོད་མཆོག་གསུམ་རྣམ་གཞག་
ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་མཆོད་འགྲེལ། སྤྱར་འགྲེལ་རྣམ་གཉིས། བསྟོན་
ཡིག་ བསྟོད་ཆོགས་དང་གསུང་མཁྱུར། ལས་འབྲས་རྣམ་གཞག་ སུམ་ཏྲགས། སྟན་བཀའ་དང་སྒྲ་རྩིས།
ཆོས་འབྱུང་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ རྩམ་ཆོས་ཀྱང་རྒྱས་པ་དཀར་ཆགས་ལོར་བུའི་ཐེང་བར་
གསལ། ཀུན་མཁྱེན་བུ་རམ་གྱིང་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ རྒྱུད་པར་འཇམ་མགོན་
མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ལུང་དང་ལེགས་བཤད་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པས། གསང་ཆེན་སྤྱི་མ་འདི་
ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་མི་དང་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར།

རྗེ་སྤྱི་མ་འདིས་མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཐུགས་སྤྱོད་བསྟན་འཛིན་
གྱི་སྟོབ་བུ་ཡང་། རི་སྐད་དུ། ཡོན་ཏན་ལྷན་ན་སྟེ་བོ་ཀུན། །མ་བསྐྱེས་པར་ཡང་རང་ཉིད་འདུ། །

དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་རྒྱུ་རིང་ཡང་། །ལུང་བ་སྤྱིན་གྱི་ཚོགས་བཞིན་འཁོར། །ཞེས་པ་ལྟར་བློགས་མཐའ་
 དག་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་བ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་སྒོས་ཀྱིས་མི་ལང་ཡང་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་བརྟེན་ན། རྗེ་
 བམས་ཅད་མཁུན་པ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོ་དབང་དང་། ཐོག་སྤྱང་སྒོར་སོགས་གསན་པར་
 མཛད་། རབ་འབྱམས་ལྷ་པས་ཀྱང་དབང་ཆོས་མང་པོ་གསན། ཞལ་སྒོ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ནི།
 མཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གོས་དང་། རྩ་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རབ་འབྱམས་དྲུག་པ། རྗེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་དེའི་མཁུན་མཛུ་ལ། ཟུར་མང་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད། འཇམ་
 དབྱངས་སྒོ་གཏེར་དབང་པོ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ཀམ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་
 ཀྱི་དབང་བླུག་སྒོ་གོས་དེ་མེད་དང་། ཞེ་ཆེན་གདན་སར་བཞུགས་པ་རྗེ་སྤྱི་མ་མཆོག་དང་ལུས་དང་གི་བ་
 བཞིན་འགོགས་ཤིང་བླགས་ཀྱི་གསང་མཛོད་རྗེ་གསན་པར་ཐོབ་པའི་མཆོག་སྤྱུལ་བསྐྱེད་མེད་ལེགས་
 པའི་སྒོ་གོས། སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྤྱུལ་དགུ་པ་ཀམ་བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྗེ་གསན་ཆེན་གླིང་
 ལྷ་སྤྱུལ་སྤྱ། བློ་བྱའི་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགེ་མང་
 མཁའ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། མཁའ་ཀྱུན་བཟང་དཔལ་ལྡན། རྗེ་གསན་ཆེན་མཁའ་བསོད་ཆོས། མཁའ་
 ལྷ་སྒོར། མཁའ་སྒོ་གོས་སྤྱང་དབྱངས། ཚབ་ཚ་སྤྱབ་སྤྱུལ། ཉ་འགེ་སྤྱུལ་སྤྱ། གནམ་མཚོ་སྤྱུལ་སྤྱ། སྒོ་
 མེ་དོང་ཀྱ་མཆོག་སྤྱུལ། ལྷ་ལུང་མཆོག་སྤྱུལ། རུ་འགས་ཀམ་རྒྱ་མཚོ། ལྷང་སྤྱུལ་ཀར་རྒྱུལ། གཡུ་ལོག་
 སྤྱུལ་སྤྱ། མཁའ་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྗེ། དཔལ་ལྡན་འགྲུབ་སྟེང་གི་མཁའ་ཆེན་རྩོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱུལ་བསམ་
 གཏན་སྒོ་གོས། ཞེ་ཆེན་དགོན་གྱི་འབར་ཚུང་དབང་རིས་སྤྱུལ་སྤྱ། འབར་སྤྱི་སྤྱུལ་སྤྱ། དགོན་སྟོང་
 སྤྱ་གོང་འོག་སིབ་བཀྱ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་སྤྱུལ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ནམས་དང་། ལྷང་བྲག་སྤྱུལ་སྤྱ། ཀམ་ཐོག་
 མཁའ་རུས་ལྡན། མགོ་ཆའི་མཁའ་གིས་ལུ་དང་ལྷ་རྒྱུན་བསྟན་འཕེལ། གླིང་སྤྱ་དཔོན་རིན་འཛིན་
 འོད་ཟེར་སོགས་བསྟན་པ་རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱ་སྤྱུལ། མཁའ་པོ་རྩོར་འཛིན་མང་པོ་དང་། ༡ ས་སྒྲོང་སྟེ་
 དགེ་ཆོས་རྒྱལ་ཡུལ་གས། བོད་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྱ་དྲག་སྟེ་ཕྱི་མང་པོ་སོགས་བསྟན་པ་སྟོབས་ཀྱིས་
 འདེགས་པའི་རྒྱལ་སྒོན་བྱིམ་བདག་གི་ཆོགས་རབ་རྩ་མང་པོ་དང་། ཞལ་མཇམ་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་
 པ་ནི་གངས་ལས་འདས་ཤིང་། ཞལ་སྒོ་བ་ཀྱི་བྱ་བོར་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞན་ལ་དབང་
 བསྐྱར་ཆོས་བཤད། སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་སོགས་བདག་དོན་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་།

གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེའི་དཔལ་དང་ལྷན་པས་བསྟན་འགྲོར་པན་བདེ་སྦྱོར་ནས་པ་ཤ་སྟག་གོ །

དེ་ལྟར་རྗེ་སྤྲུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ཕྱིན། གཞན་དོན་གདུལ་བྱ་ཡིད་ཅན་རྒྱ་མཚོ་སྦྱོར་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ནས་ཞིང་འདིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རོར་ཐ་མའི་མཛད་པ་སྟོན་ལ་ཉེ་བ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཞལ་རིང་དུ་མི་བཞུགས་པའི་གསུང་འབྲོས་སྤྲུལ་རྗེས་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། སྐྱ་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལོར་ཞེ་ཆེན་མདུན་རིའི་ཀླད་དུ་གཟིམ་སྤྲུལ་བ་སྟེ་སྤྱོད་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ནས་སྤྲུལ་མཚམས་གོལ་ཉེ་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞལ་མཛལ་ཆོས་འབྲེལ་སོགས་རེ་བ་རྗེས་པར་བསྐྱངས་ནས། གསུང་གདངས་ཆེན་པོས་ཨོྭ་གྲོ་གྲོ་ལ་ཡི་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་དང་ཉེ་གནས་པས་གཏོར་སྦྱོར་ནས་ཡུར་པའི་སྤྱོད་ཉེན་ཕྱག་ཏུ་འབུལ་བ་ན། ཀླ་ཡ་སྤྱི་སོགས་དང་སྤྲུགས་སྤྱི་ཡི་གནས་གསུམ་དུ་བཞེས་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་གནང་། ཆོས་སྦྱོང་གཏོར་མ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཤེགས་པའི་བརྗོད་མཛད་བྱུང་བའང་དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་པས་སྤུལ། འཇམ་མགོན་གྱི་ཆའི་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་སྤུལ་བ་ན་ཐུགས་དགེས་ཉམས་དང་བཅས་ཆོ་མདའ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་ཆོ་རིལ་དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་མ་སྤྲུལ་འགྱུར་བསྟན་རྒྱས་སྦོན་ལམ་ཆོས་རྒྱལ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་ཆེན་དབུར་བཞག་ནས་ཐུགས་སྦོན་དང་དབུ་གཏུག་མཛད། མཐར་དགྲུང་གངས་ལྷ་བཅུ་ཅ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༡༥༧༡རབ་བྱུང་༡༥པའི་མེ་སྟག་ལོའི་རྟོག་ལྷ་པའི་ཆོས་བཅུ་བདུན་ཀྱི་ནམ་སྤྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཉེ་ཙམ་ལ་སྐྱ་གཅེར་བུར་བསལ། ཕྱག་གི་དབང་བཞི་མདོན་དུ་མཛད་པའི་བརྗོད་ཐབས་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་མཐར་སྐྱ་རྒྱལ་ཅུང་བསྟེལ་ནས་ཕྱག་གཡོན་པས་རྩི་རྩུ་རྩུར་ཐུགས་ཀར་གཏད། གཡས་པའི་ཁུ་རྩུལ་སྐྱ་གཡས་པར་བརྟེན་པའི་རྩུལ་ཀྱི་གསུང་གིན་ཏུ་གསལ་བས་ཨ་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་འོད་གསལ་སྤྲུབས་འཇུག་གིས་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ཁྱད་ཆོས་དུག་ལྷན་ཀྱི་གོལ་གཞི་སྐྱ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲུབས་གིན་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་སྤྲུགས་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱིངས་སུ་མདོན་པར་རྗེས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱུད་ཉི་ལྔ་པ་སྦྱོར་ལས། སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལུགས་ནི། རིག་པ་འདི་ལྟར་གཏད་པར་བྱ། ལྷང་པོ་སང་གའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས། རིག་པ་ཉིད་ནི་མིག་ལ་གཏད། ཡིད་

ཅམ་བར་སྒྲ་ལམ་དུ་བྱ། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་མ་འགྱུར་ན། །མི་དེ་བར་དོ་མེད་པ་ནི། །འཚང་རྒྱ་
བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་རྒྱ་གོལ་མ་ཐག་གདོད་མའི་བཙན་ས་ཟིན་པ་བར་
དོ་མེད་པར་གོལ་བའི་ལྷས་མངོན་དུ་གྱུར། །སྒྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་
སྒྲ་ཅི་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་སེར་ལ་རོ་མངར་བའི་བདུད་ཅི་ཀྱང་བབས་པ་ཁྱོད་གོལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་།
ལྷགས་འབུལ་སྐབས་མེ་ཕྱེ་རྣམས་བུམ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟར་མཆེད་པ་དང་། མདོག་
དཀར་ཞིང་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ། གཡས་སུ་འཁྱེལ་བ་དང་། གདུང་དུད་དྲི་ཞེས་མདོག་དཀར་གསལ་
བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རི་མོའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲ་ཆར་ཟིམ་བུར་འབབ་ཅིང་། འཇའ་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་འཁྱེལ་བའི་ནང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་
ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་ཅིང་། སུར་གདན་ལུས་ཀྱི་གླིང་བུ་འབྱུང་པས་རོགས་པ་ཡོད་དུ་མི་ཚོར་ནས་
གཞན་ཞིག་ནས་གླིང་བུས་སྒྲ་གདངས་ཞིག་ལ་འབྲི་དགོས་བྱུང་བའང་མཁའ་འགོ་མའི་གླིང་བུའི་སྒྲ་
ཡིན་པར་སེམས། བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ལ་རིང་བསྐལ་འཇག་ །
བསྐྱེད་རིམ་ཙན་ལ་ལྷ་སྒྲ་འབྱུང་། །འཁོར་བ་མི་སྒྲོང་སེམས་དཔའ་ལ། །ཐུགས་དང་ལྷགས་ནི་འབྱུང་
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུགས་ལྷགས་སྒྱུན་གསུམ་ཀལ་ཚོག་ལ་འབྱུང་ཞིང་དེ་སྟེང་
དབུ་ཐོད་བབ་སྟེ་སྒྲ་གང་མེད་ཅམ་བྱོན་པ་དང་། སུར་ཁང་ཕྱི་ནང་ཀྱན་དང་། མགལ་དུམ་གྱི་གསང་།
གདུང་དུད་ཀྱི་གར་བྱབ་པལ་མོ་ཆེར་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་སྒྲ་ཉི་ཀའི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་ཤས་ཆེ་
ཞིང་དབྱིབས་མ་ངེས་པ་དུས་རིང་པོའི་བར་བཙན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གདུང་རུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
སུ་འཇོག་པའི་ཉེ་སྒོར་དུའང་འཕེལ་གདུང་མང་ཤས་ཐེབས་པ་དང་། རྩོམ་ཉི་གདུང་གི་རིགས་རྣམས་
ནི་གིན་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་མཁྱེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་པོར་སྒྲ་བ་ནི་འོད་གསལ་ལྗོགས་
ཆེན་གྱི་ལམ་རྟགས་མངོན་དུ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ལྷས་འདི་དག་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་དེ། རྩོར་སེམས་
སྒྲིང་ཐིག་ལས། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་སུ་ནི། །རང་ལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཆར། །ཕྱིན་རྒྱབས་
ལུང་བསྟན་བྱེད་པ་འབྱུང་། །རྟགས་སུ་འཇའ་འོད་ས་གཡོ་དང་། །དངོས་གྲུབ་མཁའ་འགྲོའི་གདན་
འདེན་འབྱུང་། །སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་ཡི་ཞིང་དུ་འགོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རྟགས་འཇའ་དང་འོད། །སྒྲ་དང་ས་
གཡོ་མེ་ཏོག་འབབ། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར། །སྒྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྒྱུན་སྟེག་གི་ཚོག་གྲུབ་ལ་ཉེ་བ་

ན། སྤར་ཁང་གི་ནམ་མཁའ་སྒོ་སངས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་མཐིང་ཞུན་གྱི་མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་འོད་
ཁྱིམ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་བུ་པའི་གྲུང་ཁང་འབྱེལ་བ་དང་། སྤྱོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇའ་སྤྱིན་དཀར་
པོ་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པས་ཁེབས་པ་དང་། དགྲུང་ཞག་རྩོགས་ཀྱི་བར་མཁའ་ལ་འཇའ་སྤྱིན་
རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། འོ་གསུམ་ཙམ་ལ་ལྷ་བ་བྱུང་ངོ་ཙོག་གི་ཆོས་བཙོ་བརྒྱད་ནམ་བྱུང་
ལ་གདུང་ཁང་གི་ཉེ་འོགས་སུ་འཇའ་གྲུང་འབྱེལ་བ་དང་། གཤེགས་པའི་ནང་བར་ཁ་བ་མེ་ཏྲོག་གི་
དབྱིབས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བབ་པ་དང་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་ཐག་ཆད་པ་སྒྱུ་གདུང་ཞུགས་
འབུལ་གྱུབ་པའི་དགོང་ཀ་ཞིག་ཏུ་འབྲུག་གི་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ལྷོ་སྐྱ་འཇམ་ལ་རྒྱན་རིང་ཙམ་ལན་གཉིས་
བསྒྲགས་པ་བདག་གིས་མཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་དངོས་སུ་ཐོས་ཤིང་དེ་དག་ཀྱང་གདོད་མའི་གྲོལ་
གཞི་ཆེན་པོར་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཉམས་སུ་འོད་གསལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་
ལས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡི་ནེམ་རྒྱར་མ་དགོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཉམས་མདོན་སུམ་ཚད་མར་གྱུར་
པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་པའང་དཔལ་མགོན་སྤེལ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱལ་གྱི་དོ་སྤོང་མདོར་བསྟུས་འདི་ནི་རྟོགས་
བརྗོད་དད་པའི་འཇུག་དོགས་དང་། ངོ་མཚར་ལྷ་བ་བདུད་ཅིའི་འཇུམ་ཐང་གཉིས་ལས་བཏུས་པའི་ཆོག་སྒྲ་ཅུང་ཐུང་བ་ཙམ་ལས་
འདིར་བཞུགས་རྣམས་ནི་ཡལ་ཆེར་འཇམ་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོ་སྤོང་ཆོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆོན་དུ་རུང་ངོ་། །

བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ནས་༢༠༡༡་ལྷོ་ཆོས་༥ལ།

དཀར་ཆག

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་གི་མན་ངག་ཟབ་དོན་སྤྱད་ཅིའི་བུམ་བཟང་།	(1)
གདམས་ངག་དངོས་འཛད།	(5)
༡༽ ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་དུ་གཞུག་པ།	(5)
༡༽ ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ།	(6)
༼གཅིག༽ སྒྲོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ།	(6)
༡༽ ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།	(7)
༡༽ ལམ་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་ཉིད་བཤད་པ།	(19)
༡༽ དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ།	(19)
༡༽ ཆོ་མི་རྟག་པར་བསམ་པ།	(32)
༡༽ ལས་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲིན་ཚུལ།	(53)
༤༽ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།	(68)
༡༽ འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱིར་བསམ་པ།	(69)
༡༽ རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།	(75)
དང་པོ་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	(75)
གཉིས་པ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	(84)
གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	(86)
བཞི་པ་མཐོ་རིས་མི་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	(87)

ལུ་པ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	(91)
དུག་པ་ལྟ་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	(91)
གསུམ་པ་ཞར་བྱང་དུ་རྩི་ལྟ་ར་སྦྱབ་པའི་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་བཤད་པ།	(97)
༼གཉིས་པ༽ དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སློ་སྦྱོར་བ།	(133)
༼༡༽ རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ།	(138)
དང་པོ་སྦྱོར་བ།	(138)
གཉིས་པ་དངོས་གཞི།	(138)
༡༽ ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་རོན་དུ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ།	(138)
༢༽ ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱེད་པའི་རོན་དུ་སྦྱོས་མེད་ལ་འཛིན་མེད་དུ་བཞག་པ།	(143)
གསུམ་པ་རྗེས།	(146)
༼༢༽ གྲུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་པ།	(151)
༡༽ སྦྱོན་འགྲོ་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ།	(154)
༢༽ དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་པ།	(171)
༣༽ རྗེས་དུག་གསུམ་དགེ་རྩེ་བསྐྱུར་བ།	(181)
༼གསུམ་པ༽ རྒྱུན་པུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ།	(187)
དང་པོ་བསམ་པ།	(192)
༡༽ གྲུན་རྫོབ།	(192)
༢༽ རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་པུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ།	(216)
གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསགས་སྦྱང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་པུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ།	(220)
༼བཞི་པ༽ ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྐྱེད་པ།	(232)
༡༽ ཆོ་འདིར་རྩི་ལྟ་ར་བྱ་བ།	(232)

༡༽ འཆི་ཁར་རི་ལྟར་བྱ་བ།	(236)
༡༢༽ སྒོ་འབྱེད་ས་པའི་ཚད།	(240)
༡༣༽ སྒོ་སྒྱུར་གི་དམ་ཚིག།	(244)
༡༤༽ སྒོ་སྒྱུར་ཁས་སྒྲུབ་དང་མ་འགལ་བ།	(244)
༡༥༽ ཐོ་ཚུངས་མ་ཤོར་བ།	(247)
༡༦༽ ཐོག་མ་རེར་མ་ལྟར་བ།	(251)
༡༧༽ སྒོ་སྒྱུར་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་བ།	(263)
༡༨༽ དེ་དག་གི་མཐུག་སྟེང།	(287)

བདེ་ཀུན་སྒྲོན་འགྲོའི་བྲིད་རབ་གསལ་སྒྲོན་མ།	(295)
སྒྲོན་འགྲོ་དངོས།	(286)
གཅིག་ ཐོག་མར་རེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙོས་བ།	(286)
༡༽ སྒོ་སྒྱུར་གི་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས།	(297)
༡༢༽ ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་སྒྱུབ་ས་འགྲོ།	(297)
༡༣༽ ལམ་དམན་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་སེམས་བསྒྲིང།	(302)
༡༤༽ འགལ་ཆུན་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དོར་སེམས།	(306)
༡༥༽ མཐུན་ཆུན་སྒྱུབ་པ་མཐུལ།	(311)
༡༦༽ བྱིན་སྒྲུབ་ས་འཐུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་འབྱོར།	(314)

ཐུགས་སྒྱུབ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་བྲིད་ལྟ་རྒྱ་རྒྱས་མེ་ཏོག་	(327)
གཅིག་ སྒྲོན་འགྲོ།	(327)

ཐུན་མོང་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙམ་པ།	(327)
༡༽ ཐུན་གྱི་སྒོན་འགོ།	(327)
ཁྱིད་གྱི་སྒོན་འགོའི་ཁྱིད།	(328)
༡༽ དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ།	(328)
༢༽ འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ།	(331)
༣༽ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།	(333)
༤༽ ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པ།	(344)
༡༽ ཐུན་མིན་སྒོན་འགོའི་ཁྱིད།	(351)
༡༽ ཐར་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ།	(352)
༢༽ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།	(356)
༣༽ འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས།	(360)
༤༽ མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཛུལ།	(363)
༥༽ དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་བྱིན་རླབས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ།	(365)
༡༽ གཉིས་འདོམས་གཞིའི་ཁྱིད།	(369)
༡༽ སྒྱུ་བསྐྱེད་རིམ་ལྕག་གྱུར་ཁྱིད།	(369)
༢༽ གསུང་བསྐྱས་པ་སྤྲུགས་གྱི་ཁྱིད།	(380)
༣༽ ཐུགས་འོད་གསལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱིད།	(385)

༡༡༡། བཤེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྒྱུར་གི་མན་ངག་ཟབ་དོན་ ཟབ་ལམ་བྱགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒོན་འགོ་ བྱགས་
སྐྱབ་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
པོའི་བྲིད་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་
བཅས།

༡༡། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱོང་གི་མན་ངག་ཟབ་
དོན་སྒྲུབ་ཅིའི་བུམ་བཟང་
ཞེས་བྲ་བ།

རྩ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཞིང་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅུ་བ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། དཔལ་བོ་གང་གི་བྱུགས་
ནི་སྙིང་རྗེས་དབང་གྱུར་པས། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དུ་མར་གཞན་དོན་མཛད་པ་ཡིས། །
ཅོད་པའི་དུས་འདིར་བདུད་བཙོམ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །གདུལ་དཀའི་འགྲོ་བ་
སློན་མཛད་བྱབ་པ་མཆོག་དེར་འདུད། །རྒྱལ་ཀྱན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་བཟུང་འཇམ་
པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་ཆབ་མཚུངས་མེད་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་མ་ཐམ་བ། །རྒྱལ་སྲས་བྱུ་བོ་
པད་དཀར་འཆང་དང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་འཕགས་པའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་
བཞུའོ། །རྒྱལ་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་མཆོ་སྦྱེས་རྗེ། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་སྲོག་
ཤིང་ཞི་བ་འཛོ། །བྱུགས་བསྐྱེད་དུས་བབས་འཇམ་མགོན་ཁྲི་ལྗེའི་ཞབས། །སྲ་འགྱུར་ལོ་
པའ་བརྒྱད་པར་བཅས་ཀྱན་རྒྱལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངའ་བདག་མར་མེ་མཛད། །རྒྱལ་
པའི་འབྱུང་གནས་སྐྱུ་མཆེད་རྣམ་གསུམ་སོགས། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་
མཛད་པའི། །བཤེས་གཉེན་བརྒྱད་པར་བཅས་ལའང་དྲངས་པས་བསྒྲགས། །བྱད་པར་སྲས་
བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ། །ཡུང་རྟོགས་ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །བསྟན་
འཛིན་དགེ་འདུན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱ། །མཚུངས་མེད་སྒྲུ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བུས་
ནས། །ཐེག་མཆོག་བརྒྱའི་དགའ་ཆོལ་ལས་འོངས་པའི། །སློབ་སྦྱོང་མན་ངག་ཟབ་དོན་སྒྲུབ་

ཅིའི་བཅུད། །སངས་རྒྱས་དངོས་བྱོན་དགེ་བའི་བཤེས་ཆུང་སྤྱི། །དྲིན་ལས་བདག་སྤོའི་
བུམ་པར་བསྐྱེལ་འདྲིའོ། །

དེ་ལ་འདྲིར་འོས་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ཤིང་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱེལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་
བསགས་། མཐར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ཅོད་ལྷན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདྲིར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། དེགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྲོད་དུ་ཆོས་
གྱི་ལམ་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་
སུ་གདུལ་བྱའི་སྤོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲིད་པའི་ཐབས་ཅམ་ལས། མཐར་བྱུག་རྒྱུ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
ཟད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མེད་ཀ་མེད་གྱི་
རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་
ལ་སྤྱོ་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷུང་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་
བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆོས་གཅིག་དང་ལྷན་ན། དན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ཤིང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་
ལག་ཏུ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་སྟེ།
ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྤྲོད་སུམ་ཆོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཏེ། བྱམས་པ་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ན། དན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཤིང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་
པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱོ་སྦྱོང་བའི་མན་དག་བྱབ་དབང་སྤྲས་དང་བཅས་

པའི་ཐུགས་ནས་ཐུགས་དང་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པ་ལས། སངས་
རྒྱུ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དཔལ་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་
རྒྱ་མཐོང་ཉིད་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ཉི་བར་བཟུང་བ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་རིགས་དཔོན་
དུ་གྱུར་ཅིང་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་ཐར་དང་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ལྷན་པ་
ལྟ་བུ་པ་རྣམས་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་པ། མཉམ་མེད་རྩོམ་རྩལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་
ཞེས་མཚན་ཉི་ཟླ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སླ་མ་རྒྱུ་རྒྱ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་
སྒྱུ་ལུས་གྱི་ཤ་བཅད་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་ཅིང་། དུམས་སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྐོས་པས་སྤྱིང་
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པ་དང་། ཡང་སླ་མ་དུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་
གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དག་ལ་དངོས་སུ་ལེན་ཅུས་པ་དང་། དུང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་མངའ་
བདག་མཉམ་མེད་གསེར་གླིང་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་གསུམ་ལས་གསལ་ཅིང་། བྱད་
པར་དུ་སླ་མ་གསེར་གླིང་པ་དང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབུ་སྒྲུབ་སྒྲེལ་ནས་གསལ་པས་བདག་བས་
གཞན་གཅེས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུངས་ཏེ། བྱིས་སུ་རྩོམ་སླ་མ་གསེར་གླིང་
པའི་མཚན་བརྩོན་པའམ་ཐོས་པ་ཙམ་ལའང་སྒྱུན་ཆབ་འདོན། ཐུག་ཐལ་མོ་སྒྲུབ། ཐུགས་དམ་
གྱི་གཙོ་བོའང་གསེར་གླིང་པའི་གདུང་བཞུགས་པའི་དདུལ་གདུང་ཙན་ལ་བྱེད། སླ་མ་གཞན་ལ་
དུས་མཚན་ལས་མི་མཛད་པ་ལ་གསེར་གླིང་པ་ལ་སླ་མཚན་ཀྱང་མཛད། ང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
བྱས་པ་སེམས་བཟང་པོའི་འབྲིག་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་རྩོམ་གསེར་གླིང་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་དེ་ཉིད་སྤོན་གྱི་སྤོན་ལམ་དུས་སུ་བབས་པ་
དང་ལྷག་པའི་ལྷས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ལྷ་བཙུན་ཁུ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བཙོན་པ་
ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སྤྱོད་ལ་བཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་མགོན་དུ་བྱོན་ནས།
སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཁུ་རྩོག་འབྲོམ་གསུམ་སོགས་སྐལ་ལྷན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ལམ་འདི་ཉིད་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤོན་པར་མཛད་པ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འགྲན་སྒྲོ་དང་བྲལ་

བ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་
སམ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་
རྫོགས་པར་བསྐུལ་ཏེ་བསྟན་པ་གཏད་ནས་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
སྐལ་ལྷན་དབག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ཕུ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། སྤྱན་རྒྱ་ཚུལ་
ཁྲིམས་འབར། སུ་རྒྱུད་པ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་
ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཕུ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། དེ་ལས་སྤྱང་ཤར་ཉི་ཟླ་བྱང་འབྲེལ་དང་། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་འཆད་ཁ་བ་སོགས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་འབྲི་བ་རྩད་ནས་ཆོད་ཅིང་།
འདིར་སྤང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཆིང་བ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་བོར་བའི་སྤྱིས་ཆེན་བུམས་
སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངའ་བདག་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འགོ་བསྐྱོན་ཅུས་པ་ཤ་སྟག་
བར་མ་ཆད་པ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ། མཚན་བརྗོད་པར་དགའ་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་
ལོས་སྐུར་བ་ཆེན་པོ་བཀའ་བབས་བདུན་ལྷན་པ་དྲུ་འོད་གསལ་མདོ་སྟགས་གླིང་བའམ་འཇམ་
དབྱངས་མཁུན་བཙུའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྟེ་
ནས། རྗེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་དང་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ། རྒྱལ་སྐས་དངུལ་རྩ་ཐོགས་
མེད་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་རྩ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྟོས་འགོ་མགོན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཟིན་བྲིས་སུ་གནང་བ་སྟོ་སྟོང་སྟན་བརྒྱད་ཆེན་མོ་བྱང་དུ་བསྐྱེབས་པའི་སྟོན་བྲིད་རྒྱས་པར་
བཀའ་འདྲིན་དུ་སྐུལ་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལས་མཉམ་
མེད་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་མཚོག་ཐར་པའི་རྒྱན་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བྲིད་ཀྱང་ནོས་ཤིང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་མཛོད་ལཱའི་ཤིང་རྟ་བ་ཆེན་པོ་
ངས་པ་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འདྲིན་མཉམ་མེད་པ་དྲུ་གར་གྱི་དབང་ལྷན་སྟོ་གོས་མཐའ་ཡས་
པའི་སྟེའི་ཞལ་སྟེ་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྲིད་ཡིག་གི་སྟེང་ནས་དོན་བདུན་མའི་བྲིད་དང་།

རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་བཀའ་བསྟུ་གནང་བའི་གདམས་མཛོད་སྤུལ་པའི་སྒྲེགས་བམ་དུ་བཞུགས་
སོ་ཙག་གི་སློབ་སྦྱོང་བརྒྱ་ཅའི་གཞུང་སོགས་བཀའ་གདམས་གསར་ཉིད་སྒྲོར་ཡོངས་རྫོགས་
རྒྱལ་སྤྱི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡོངས་ཀྱི་འདྲན་པ་ཀམ་བཀྲ་གིས་འོད་ཟེར་ཞི་བའི་སྤྲིང་པོ་
ཐུགས་རྗེ་གཞན་པའི་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཞོས་གིང་། དེ་དག་གི་རྒྱབ་ཆས་སུ་གྱུར་
པའི་བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བླ་ཆོས། ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅུ། སྦྱོང་འཇུག་བྱམས་ཆོས་མདོ་མང་
བཅས་དང་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་བཤད་ཀྱན་འདུས་དོལ་བའི་བོ་བུམ་སྤྲོ་ན་པོ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་
སྒོལ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་བཅས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་
ཆེན་པོ་ལྷ་པ་འགྱུར་མེད་པ་སྤྱི་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་
ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀའ་དྲིན་དུ་ཞོས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་ངག་དངོས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་དུ་གཞུགས་
པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་གསེར་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཐར་ལྷར་ཐུག་བཞེས་སུ་འདེབས་པ་ལ་སྦྱོར་དངོས་
རྗེས་གསུམ་གྱི། སྦྱོར་བ་ལའང་བསམ་གཏན་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ། གནས་ཁང་གི་དོར་
བྱས་ལ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགམ་པ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པས་མཛེས་པར་
བཤམས་པ། སྟན་བདེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོང་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྤྱི་བས་འགོ་སེམས་
བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ། ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ། བསགས་སྦྱང་གི་གནད་
བསྟུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ། དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་གིང་མཐུལ་
ལུ་ཉེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པ་སྟེ་ས་བཅད་རྣམ་པ་དུག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་
པ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་དོན་བདུན་མ་གཞུང་གི་ས་བཅད་རྣམ་པས། གཙོ་བོར་ས་ཁོང་
དང་པོ་གཉིས་དམིགས་ཐུན་དུ་བཅད་ནས་མྱོང་བ་མཐར་མ་སྒྲོལ་གྱི་བར་དུ་བསྦྱང་བར་བྱ་བ་

ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་དེ་དག་གི་གོགས་སེལ་དང་། བོགས་འདོན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་
སྒྱུར་བས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བས་དམིགས་བྱན་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱབས་ནས་གོམས་
འདྲིས་བརྟན་བོས་ནམ་དགོས་པའི་དུས་ལག་ཏུ་ལོན་ངེས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེད། །
རྗེས་བྱན་ལས་ལྷང་བར་བརྩམས་པ་ན་སྤྱིར་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཐུལ་སྤུལ་ཞིང་
གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་གདབ། ཆོགས་ཞིང་གཤེགས་བསྐྱེམ་གང་འོས་བྱས་ནས་དགོ་ཅུ་བྱང་
ཚུབ་གི་རྒྱར་བརྒྱ་ཞིང་སྒོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་གདབ། བྱན་མཚམས་སུ་འདྲ་བྱན་གི་དངོས་གཞིའི་
སྐབས་གང་བསྐྱེམས་པའི་ཉམས་ལེན་གི་ཅི་དང་མ་བུལ་བར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་།
བག་ཡོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྱུད་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གི་
དབང་དུ་མ་སོང་བར་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་རྗེ་སྤྱི་མ་
ཀྱན་མཁུན་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་བསྐྱུལ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མའི་ཉམས་ལེན་བྱ་
ཚུལ་སྟོང་པོ་དྲིལ་བ་ཡན་བདེའི་ས་བོན་ལས་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་བཞིན་ལག་ཏུ་ལོངས་པར་བྱ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཙམ་མི་རྣམས་པའི་གར་སྒྲོམ་ཙམ་ལ་བསྟུན་རྗེ་སྤྱི་མ་གྱུ་ཆའི་ཞབས་གིས་
བསྐྱུལ་པའི་བྲིད་ཡིག་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ནས་རི་སྐྱད་བསྟན་པའི་བྱན་གི་སྒྲོན་རྗེས་གི་རིམ་
པ་རྣམས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྲིད་ཚུལ་མང་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་འཆད་ཀ་བ་ཡེ་ཤེས་དོ་
རྗེའི་ལུགས་གིས་དོན་བདུན་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གཞན་
ལས་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་པས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་བདུན།

སྒྲོན་འགྲོ་རྟེན་གི་ཆོས་བསྟན་པ། དངོས་གཞི་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་སྒྲོང་པ། རྟེན་ངན་བྱང་
ཚུབ་གི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ། ཆོག་ཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ། སྒྲོ་འབྱོངས་པའི་
ཆད། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་དམ་ཆོག་ སྒྲོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ཅུ་བར། དང་པོ་སྒྲོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདི་

ལ་ཅུང་ཟད་སློབ་ཏེ་བཤད་པར་གསུམ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ། ལམ་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་ཉིད་བཤད་པ། ཞར་
བྱུང་དུ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་རྗེ་དུགས་པོ་ལྟ་རྗེའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་སྟེ། རྟེན་
ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་། རྟེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་
ངག་སྟེ། །འབྲས་བུ་རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ། སྤྱིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁུན་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་
རྒྱ་རྟེན་རྟེན་འབྲེལ་མང་དུ་ཆོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་རང་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་
ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་སློ་དང་རྩོལ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། ས་ལེ་སྒྲུམ་དག་མཐོང་
བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། རྟོན་མོངས་འབའ་ཞིག་སྟེ་བར་ཟད། ཅེས་
གསུངས་། དེའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་
ལ་བྱུང་། ཅེས་དང་། བྱང་འདས་རྒྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ན་འདས་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་
བྱུང་བར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་བར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་
ལ་། །བྱང་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་གྲུན་དེ་ཡི་
སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞེན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་བསྟན་བཙུན་པའི་ལས། རྩོགས་སངས་སྒྲུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་དབྱིར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་གྱུན། རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོ་

ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས། མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ། སྟོན་ཐ་མལ་འཛིང་བ་ཀྱན་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལས་
ཐུས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མེད་ན་བརྩོན་གྱུར་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་གསུང་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན། གཉིས་
པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་སྟོང་ཆེན་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་བ་སྟོ་བྱར་བས་སྐྱུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པར་བསྟན། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས།
དྲི་མ་སྟོ་བྱར་བ་སྒྲུབ་བྱུང་དང་། ཡོན་ཏན་ཡི་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རིགས་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། རིགས་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐམས་པ་དེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོས་
པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ད་ལྟའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་
གཉུག་མའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་ཀྱང་། རང་ངོ་རང་གིས་མ་རིག་པའི་དབང་
གིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྟོ་བྱར་བས་བསྐྱེབས་ཏེ་མཛོན་
དུ་མ་གྱུར་པ་ནི། ཉི་ཟླ་སྟོན་དང་ལུག་སྟོ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པའི་དཔེ་ཡིས་བསྟན་ཏེ།
དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། དྲི་མེད་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཡང་། །སྟོན་དང་ལུག་སྟོ་བྱུང་དང་། །
སྟོ་གཅན་གདོང་དང་རྩལ་ལ་སོགས། །སྐྱིབ་པ་ལྟ་ཡིས་བསྐྱེབ་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་དང་གནོད་སེམས་ལེ་ལོ་དང་། །ཁྲོད་པ་དང་ནི་ཐེ་ཆོམ་
སྟེ། །སྐྱིབ་པ་ལྟ་ཡིས་བསྐྱེབས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་
བསྐྱེབས་ཏེ་གནས་པའི་སྐབས་ནའང་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་ཡི་དགྱེལ་ན་ཡོད་པའི་ཆུ། དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་

ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་
སྒོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དེ་དང་བྲལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་སོགས་དུས་
སྟུ། །དྲོའོ་ཞེས་ནི་བཟོད་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་གྲང་བའི་དུས་སྟུ་ནི། །གྲང་འོ་ཞེས་ནི་བཟོད་
པ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་དྲུ་བས་གཡོགས་པ་ལ། །སེམས་ཅན་ཞེས་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉོན་
མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་བཟོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། གནས་སྐབས་
ལམ་ལ་གོམས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་
དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བསགས་པ་སོགས་ཐབས་
ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲུང་གཞི་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུང་བྱ་སྒོ་བྱུང་པའི་
དྲི་མ་མ་ལུས་པ་རི་ལྷར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་མེ་ཡིས་དག་
པའི་གོས། །སྒྲ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །རི་ལྷར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དྲི་མ་ཚོགས་འགྱུར་
གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཅན། །
ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་བསྐྱེགས། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་
མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ཀུན། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟོག །ཁམས་
དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྷར་ལམ་ལ་གོམས་པས་དྲི་མ་བྲལ་སྟོབས་
གྱིས་ལམ་དང་འབྲས་སུའི་ཚོས་ཀུན་སྒྲུང་ཡང་སྒྲར་མེད་གསར་བྱུང་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་མར་མེ་བུམ་ནང་ན། །ཁྱུང་ཞིག་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་
ཉོན་མོངས་བུམ་ནང་ན། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཕྱོགས་ནི་གང་དང་གང་དག་
ནས། །བུམ་པར་བུག་བཏོད་གྱུར་པའི། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཉིད་ནས། །འོད་གྱི་རང་བཞིན་
འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་ཚོ་ཉིང་འཛིན་དོ་རྗེ་ཡིས། །བུམ་པ་དེ་ཉིད་བཅག་གྱུར་བ། །དེ་ཚོ་
དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། །མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་སྒྲེ་མ་ཡིན། །

ནམ་ཡང་འགག་པར་འགྲུར་བ་མེད། །དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་བར་
མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། །ཅིས་གསུངས། མདོར་ན་དྲི་མ་མ་དག་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་དང་། དེ་གཉེན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལམ་དང་། དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་
འབྲས་བུར་བརྗོད་དེ་འདི་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་མདོ་སྟགས་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཚུལ་
དུ་གསུངས་པ་གིང་ཏུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབས་པ་གིན་ཏུ་དོན་
ཆེ་བས་བྲལ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱངས་
བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཀྱིས་རྒྱད་སྟེ་མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་
གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་དང་། །བརྟག་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་
སྟོ་བར་དྲི་མས་བསྐྱབས། །དེ་བས་ལ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས། །ཞེས་དང་། །སྦྱ་འབྲུལ་ཙ་
རྒྱད་ལས། །དུས་བཞི་ཕྱོགས་བཅུ་གང་ནས་ཀྱང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྟེན་མི་འགྲུལ། །
སེམས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཆོལ་ཅིག །ཅིས་དང་།
འཕགས་པ་འདའ་དགའ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
གཞན་དུ་མི་འཆོལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་སྦྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་
དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་སྟེ་མ་ན། དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མའི་རྟགས་ཀྱིས་
ངས་ཀྱས་ཏེ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་
མ་དག་ལས་ཤེས། །དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །རྒྱ་སྦྱལ་ལས་ནི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་། །འོན་ཤིང་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་གང་སྟེ་མ་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་
ལས། །སྦྱར་བའི་སྟོན་དུ་སྦྱོང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགོ་བ་ཡང་དག་
སྦྱོང་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་རོལ་

ནས་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོང་
བ་ལ་རིམ་སྒྲུམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་
པ་སྦྱོང་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དབུ་མ་འཕུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྤྱོད་ཅིང་ནའང་སྤྱིང་ཅིང་
ཐོས་། ཁོང་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་གང་
ཞིང་། རྟུམ་གྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་འགྱུར་གང་ཡིན་པ། རྟེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་ཡོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། རྟེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ཅེས་ལེན་སྒྲུམ་ན།
རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མ་སང་བ་རྣམས་ལ་
རིགས་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། རི་ལྟར་རིན་ཆེན་བཞུགས། །
དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་། རྟེ་ཡི་ནང་ན་གནས་གྱུར་པ། རྟེ་ཡི་འོད་ནི་གསལ་མ་
ཡིན་། རྟེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་པའི། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་པའང་། །
འཁོར་བར་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། ལྷ་རན་འདས་ན་འོད་གསལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དེ་སང་པར་བྱེད་པ་ལ་མཆོན་ཅིང་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ལས། སྒྲོ་བ་མ་བཟང་པོ་སྒྲོ་མ་གྱིས་ལྡན་དེ་དག་གིས། སྒྲོ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་
ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཅི་བྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་
རྣམས་དགོ་བའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཞེས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྱོད་
གསུངས་། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་
བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཅག་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་

གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་ཐབས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱས་བསྟུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་དགོས་ལ། དེ་
སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དྲེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
ནི་ལམ་རྒྱུ་མེད་ལ་འགོ་དུས་ཀྱི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུ་སྟེ། ལམ་རྒྱུ་མེད་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་ལམ་
མཁན་མེད་ན། ལམ་ཞོར་དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱུང་དོགས་ཡོད་དོ། ལམ་མཁན་
དང་འགོགས་ན་ལམ་ཞོར་དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱུང་དོགས་མེད་དེ་གོམས་པ་ཚུད་
མ་བོས་པར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་འབྱུང་རོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ལུ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་ཞོར་དོགས་ཡོད།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོ་ལ་དོགས་ཡོད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འབྱུང་དོགས་ཡོད། ལམ་
མཁན་དང་འདྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགོགས་ན་ལམ་ལ་ཞོར་
དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱུང་དོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཉིད་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དྲེ། འཕགས་པ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་སོ། སྦྱོན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྱུང་རོ། དག་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐྱེད་དོ། བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྐྱབ་བོ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྦྱང་
བར་བྱེད་དོ། ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྱུང་བའོ། ལྷག་པའི་བསམ་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་བའོ། སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱེད་དོ། གཟུངས་དང་སྒྲོབས་པའི་སྦྱང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོའི་མཛོད་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་དེས་བསྐྱེད་བའོ། སྦྱོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ལག་ན་

འདུག་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། གུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་ནས། འགྲོ་
བའི་གཉེན་གྱུར་སྟོགས་ཙམ་རབ་བསྟགས་ན། །སྤིང་མཆོ་སྦྱོལ་བའི་གྲུ་ཆེན་མཉན་པ་སྟེ། །
ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་སྒྲོན་མེད། །རྒྱུད་པ་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་འོར་བ་སྟེ། །ལས་
དང་ཉོན་མོངས་མེ་སེལ་བདུད་རྩི་ཆུ། །ཆོས་ཆར་བསེལ་བས་ཆར་སྒྲིན་བཟང་པོ་སྟེ། །
འགྲོ་གུན་དགའ་སྦྱེད་ལྟ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེ། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་རིག་
ལུན་སེལ་སྒྲོན་མ་འོད་པོ་ཆེ། །སྦྱེད་དགུ་བདེ་འབྱུང་དཔག་བསམ་གྱིང་ཆེན་ཏེ། །འདོད་དགུ་
ལུན་གྱུབ་རིན་ཆེན་བུམ་པ་བཟང་། །བྱམས་ཆེན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་དེ། །གདུང་སེལ་
ཟླ་བ་ཡན་བདེའི་འོད་དཀར་ཙན། །དགོངས་གྲོང་ཡངས་པས་དྲི་མེད་མཁའ་འབྲུ་ལ། །ཏིང་
འཛིན་འོད་གསལ་གཟའ་སྐར་ལུན་གྱུབ་འདྲ། །མཁུན་བརྩེའི་རང་བཞིན་དཔག་མེད་མཆོ་
འདྲ་ཞིང་། །བྱུགས་རྗེའི་རྒྱབས་ཆེན་གཡོ་བས་ཅུ་གྲུང་འདྲ། །རྣམ་གཡིང་མི་བསྦྱོད་གངས་
རིའི་དཔལ་འདྲ་ཞིང་། །མཆོག་ཏུ་མི་གཡོ་རི་རྒྱལ་ལུན་པོ་འདྲ། །སྤིང་གནས་མི་གོས་འདམ་
སྦྱིས་པད་འདྲ་ཞིང་། །གུན་ལ་བྱུགས་སྟོམས་བྱམས་སྟུག་པ་མ་འདྲ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་
རིན་ཆེན་གཏེར་འདྲ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་འདྲེན་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདྲ། །དེ་འདྲའི་སྒྲ་
མ་དཔལ་ལུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །གང་ན་བཞུགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་གུན་དང་མཉམ། །མཐོང་
ཐོས་དྲན་རིག་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྟེལ་ཞིང་། །རྒྱབས་ཆེན་ཐིན་ལས་ཁུར་ཆེན་དཔག་ཏུ་མེད། །
ས་ཆེན་འགྲོ་བ་གུན་གྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྒྲུ་དང་། མཆོག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུ་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སོ་སོ་སྦྱིས་པོའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཏེ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། །སྒྲ་མ་གསུམ་ནི་ཆོས་རྒྱན་ཐོབ་པ་ཡན་གང་ཟག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྟོན་ཡུལ་ལས། །རང་རེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་པས་བསྟན་པའི་སྒྲལ་བ་མེད་པས། །འདིར་གཙོ་
བོ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་སངས་

རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པ་འདྲ་། ཉིང་འཛིན་མཆོག་དམ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
ཕྱི་མའི་ཆོ་ཕྱི་མའི་དྲུས་ན་ང་ཉིད་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་སྤྱལ་ནས་ཉིང་འཛིན་འདི་སྟོན་
པར་འགྲུལ་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བམ་བྱང་
ལུབ་སྟིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བསྟེན་ཅིང་རིམ་འགོ་དང་བཀྲུས་སྟེ་གྱིས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས།
དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རྣམ་
པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་ལུའ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་
པ་དང་། བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་མང་དུ་བློས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
རྗེས་སུ་སྟིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་
པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །
མདོ་སྟེ་རྒྱལ་ལས། མང་དུ་བློས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་བློ་ཆོམ་
གཙོད་པ། སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་
ཆེ་བློ་ཆོམ་སྤངས་པ་དང་། གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའ་
ཡི་། །སྟོན་པ་སྤུན་ཆོག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་
པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་
སུ་གསུངས་ཏེ། རྟོག་པར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་
ལུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ སྤྱི་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འདིར་
ནི། སྤྱི་མའི་མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་པར་ལྡན། རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཆོད་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པའི་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་
བརྒྱད་འཛིན། བུམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་ལུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་པ་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་
བཞུགས་ངེས་པ་ཞིག་བཙུལ་ནས་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟེན་ནས་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་བཀུར་སྟེ་དང་མིམ་གྲོས་བསྟེན་པ་ནི། བྱག་འཆལ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་ལྷུང་བ་
དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། བསྐྱར་བ་བྱ་བ་དང་། གདུང་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྤྲོ་བ་དང་།
ངོམས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བལྟ་བ་སོགས་བཀུར་སྟེ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་
ཟས་གོས་གནས་མལ་སྟེན་དང་འཆོ་ཆས་ནོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བདོག་པ་ཅི་ཡོད་
ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བའི་རིམ་གྲོས་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱང་པོ་བཀོད་པ་
ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བལྟ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དགའོ། །འབྱུང་བར་དགའོ། །མཇལ་བར་
དགའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ལས། སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྟིང་
པོ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་མཉམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆུ་ཇ་གང་ཅམ་ཡང་
འབུལ་ལོ། །དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དང་།
དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་
གོ་བྱས་པས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མོས་པ་དང་གྲུས་པའི་སྟོན་ནས་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། རི་སྐྱད་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་གཅིག་པ་དང་། མོས་
པ་དང་། གྲུས་པ་དང་། དད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། བྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཡངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དྲངས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱུས་དང་
མཉམ་ཡང་། རང་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་གཟུང་དགོས་
ཏེ། རམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བས་ཆོས་སྟོན་

ཅིང་། ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་ཡང་བུངས་ཤིག་ ཅིས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། སྐྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡི་། །སྒྲུ་ཡིས་པ་རོལ་ཕྱིན་མི་རུས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །སྤྲུམ་མེད་པས་སྤྲིད་མཐར་མིན། །ཞེས་དང་། སལ་བོ་ཆེ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི། བདག་ངན་སོང་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། ནན་ཏན་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདིས་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རི་སྐྱད་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་དེས་། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྲིང་པས། མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྐྱབ་པ་མཆོག་ ཅིས་གསུངས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྲུར་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར་གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བྲིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། སྤྲིག་པའི་གོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགོའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་ལྷོག་གོ། །སོ་སོ་སྒྱུ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའ་ལོ། །ཞེས་
སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བློན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྱུར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པར་འཛངས་སྟོན་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །དེའི་བྱིར་རྒྱལ་སྤྲུལ་
དངུལ་ཆུ་རྫོང་པས། གང་ཞིག་བསྟན་ན་ཉེས་པ་བཟད་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་ཡར་རོའི་ལྷ་
ལྷར་འཕེལ་འགྱུར་བའི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་། །གཙུག་པར་འཛིན་
པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྷར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རི་ལྷར་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ལ།

སྒྱུར་བ་དངོས་གཞི་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ། བྱམས་སྙིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། སྙིང་ར་བཅའ་བ་རང་ལུས་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་
ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་། སྙིང་འོད་གྱི་གོང་བུ་ལྷ་བུར་བསམ།

དངོས་གཞི་ནི། རང་གི་སྒྱི་བོར་བསྐྱེད་དང་ལྷ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་
དེ་ཉིད་བཞུགས་པར་བསམས་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར། སྒྱའི་བཞུགས་ཚུལ།
གསུང་གི་ང་རོ། ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་བྱ། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་
ལ་ཐུག་པ་མན་ཆད་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡི་དམ་དང་སངས་རྒྱལ་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་པར་མོས་པར་བྱ།
ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་འབུལ། དེ་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ལ་སྒྲ་མའི་སྒྱུ་
གསུང་ཐུགས་ལ་སྒྱུབས་འགྲོ་ཅི་རུས་བྱ། དེའི་དོན་ཡང་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ཡིན་
ཡང་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་སྟེ་ལྷ་བུར་བསམ། སྟོན་བརྒྱད་པའི་གསོལ་
འདེབས་ཀྱང་བྱ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱད་པ་རྣམས་གྱི་

ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུངས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་མངའ་བ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་མཐིལ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།
འབྱོར་རྒྱུད་མཐོ་དམའ་བདེ་སྤྲུག་ན་འཆི་འཕོ་སྐྱེའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་
དུ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། རྒྱུན་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཆོས་འདིའི་གྲོགས་
སུ་འབྱེར་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་གདབ། དེ་ནས་
མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ་ཆངས་བུག་ཁ་བྱེ་བར་བསམ། དེའི་ནང་ན་མར་སྤྱ་མའི་
སྐྱེ་འོད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐར་མ་དཔའ་འཕོ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་སྤྱིང་དུ་ཞུགས་པར་བསམ། སྤྱ་མ་
སངས་རྒྱས་དངོས་རང་འདི་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་དད་གུས་སྐྱེས་ཆད་གཅིག་བསྐྱོམ། དེ་ནས་འོང་གྲོད་
ལ་སྤྱ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐིམ་བས་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་འོད་གསལ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་དུ་གྱུར་བར་བསམས་ལ་གནས་ཆད་དུ་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་རྗེས་ནི། དེ་ལ་མི་གནས་ན་རང་གི་ལུས་དང་སྤྱིང་གའི་སྤྱ་མ་སྤར་བཞིན་བསམ།
ཡང་ན་སྤྱི་བོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤྱ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྗེས་པ་དང་། ཆོས་འདི་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་བ་དང་སྐྱོན་
ལམ་གདབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་གྱང་
མདོར་བསྐྱེས་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པན་ཡོན་གཉིས་འབྱུང་། གནས་སྐྱབས་
སུ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ། གདམས་དག་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེན་པ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་། དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འོད་གསལ་དང་འཕོ་བ་ཡིན་པས་
འཆི་ཁ་མའི་གདམས་དག་ཡིན་འདི་ལ་འབྲུངས་ན་རང་གང་འདོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཆར་ནས།
མཐར་ཐུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྦྱོར། ཉིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གང་ཡང་མི་

དགོས་གསུངས། སེ་སྤྱིལ་བྲུ་པའི་ཞལ་ནས་ང་ཡི་སྤྱིང་ལྷུང་ནས་བསྟན་ཀྱང་དམར་ལྷོག་
ལྷོག་ཁམ་གཅིག་ལས་མི་གང་ལ། ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་ལྷུང་བ་འདི་ཡིན་གསུངས།
འདི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་མོན་ཆང་པས། གསང་སྤྲུགས་ན་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་
རྒྱས་པའི་གདམས་པ་འདི་ཡིན་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་ཁས་མི་འོངས། མོས་གྲུས་
གྱིས་ཁས་འོངས་པ་ཡིན་གསུངས། སྤྱོད་ཇོ་བོ་ལ། སྤྱོད་པས་བོད་ན་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་
ཡོད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་བརྟེན་པ་མི་བདོག་ལྷུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་ནས་སྒྱེ་བ་ལ་བྱེད་བོད་སྒྲ་མ་ལ་ཐ་
མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ན་ག་ན་སྒྱེ་གསུངས་སྟེ། འདི་དོན་བདུན་མའི་གཞུང་དངོས་
ནས་འབྱུང་བ་མིན་ཡང་། ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་མན་ངག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེ་སྤྱིལ་བྲུ་
པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་འགྲོ་དངོས་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་།
ཆོ་མི་རྟག་པར་བསམ་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་སྤྱིན་ཚུལ་དང་། ལམ་པར་འཛིན་ཉེས་དམིགས་
བསམ་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷུས། དལ་འབྱོར་འདི་
ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ། སྤྱིས་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་
པ་མ་སྒྲུབ་ན། སྤྱིས་ནས་ཡང་དག་འབྱོར་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས།
ཡང་ཡང་རྟེན་དཀའ་འཇུ་དུས་ར་འདྲ། རྟེན་ལ་དོན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་ །ད་རེས་
ལུ་ཆོགས་རྒྱུན་ཀྱང་འཛོམས་དུས་འདིར། །བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་སྤྱིད་ལས་འདའ་བར་
མཛོད་། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་འགྲུབ་པ་ལ་
རྒྱ་དགེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་དགེ་བ་རྣམ་དག་
བསྒྲུབ་པ་ཉུང་བས་འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པར་དཀའ་ལ། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ་

གཞན་ལ་ཉེས་ན་མི་ལུས་ཙམ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། མི་པལ་པ་ལ་ཉེས་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་
སྟེན་པ་ཙམ་དུ་འདུག་པ་ལ་བདག་གིས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་
བར་ཆོས་རྣམ་དག་གཅིག་བྱེད་དགོས་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བཞི། དལ་འབྱོར་ངོས་བསུང་བ། དེ་རྟེན་པར་དགའ་ཚུལ།
རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ། རྟེན་དུས་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་པར་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་ལ་ཆོས་བྱར་ཁོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་
མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། དམུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་སྟེ་རན་སོང་གསུམ་པོ་ནི་རྟག་
པར་སྟུག་བསུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་དང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་མི་ཁོམ། ལྷ་ཆོ་
རིང་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འཕགས་པས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་གཡངས་པས་ངེས་འབྱུང་
དང་སྐྱོ་ཤས་སྟེ་དགའ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་ཕྱིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞེད་དང་། གལ་ཏེ་མིར་སྟེས་
ཀྱང་ལྷ་གྲོ་སོགས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་ནི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་དང་འཕྲད་དགའ་བའི་བྱིར་དང་།
ལོག་ལྷ་ཅན་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
ཐུན་བསྐལ་དུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བའི་བྱིར་དང་། ལྷགས་པ་ནི་བར་
མི་འཕྲོད་ཅིང་སྤང་དོར་གྱི་ཆོས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་མིའི་འགོ་བས་བསུས་
པ་ནང་གི་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་པོ་དེར་མ་སྟེས་པ་ནི་དལ་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གྱིས། ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགོ་
དང་། ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དམུལ་བར་སྟེབ་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་
ཏུ། རྒྱ་གྲོ་བ་སྟེ་བ་སྟེན་ཞིང་ལྷག་པ་ཉིད། ཆོ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བ་ན། སྟེབ་ཞེས་
བགྱིས་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བལ་ཁོམ་པ་རྟེན་པ་ནི། སྟེབ་སྟོག་པའི་སྤྲད་
དུ་འབད་པར་མཛོད། ཁྱེས་གསུངས། འབྱོར་པ་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་སྟེན་ཆང་བ་སྟེ།

རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྟའོ། དེ་ལ་རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་
པོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅིས་པས། རང་ཉིད་མིར་སྐྱེས་པ། དེ་ཡང་
དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས་པ། ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོ་
ཆང་བ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ཆོའདྲིར་མཆོམས་མེད་སོགས་མ་བྱས་པ། དད་པའི་གནས་
ཆོས་འདུལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་ལ་དད་པའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་
བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བརྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་ལྷགས། །གཞན་ཕྱིར་སྤྲོད་ནས་
བརྟེ་བའོ། །ཞེས་པས། ད་ཅེས་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན། དེས་དམ་པའི་ཆོས་བརྟན།
དེ་ད་ལྟ་མ་རུབ་ཅུ་ལྟ་གནས། དེ་ལ་གསར་དུ་ལྷགས་པའི་གོགས་གཞན་ཡང་ཡོད། རང་
ཉིད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཟས་གོས་སོགས་མཐུན་རྟེན་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བརྟེ་ལྟ་གཞན་ཡོད་
པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་མ་རྣམས་རང་ངོས་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་གཞན་ངོས་ནས་ཆང་དགོས་པས་རང་
གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ནི་འབྱོར་པ་སྐྱེས་སུ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ཤས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་དག་སྟོང་དང་། །མི་ལུས་རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱུར་
ཅིང་། །དག་བཤེས་འཕྲད་དཀའ་འཕྲད་གྱུར་ནས། །དོན་མེད་པར་ནི་མ་བྱེད་ཅིག །ཅིས་
གསུངས་། །བྱད་པར་དུའང་དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་དད་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་སྟེ།
སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། དད་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། །ཉིན་མཆོང་དག་བའི་ལམ་སྣ་འདྲན། །
ཞེས་གསུངས། དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་དེ། མདོ་ལས།
དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་
ལ་། །ལྷ་གྲུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་
འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟེ་སྟོན་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རིགས་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་

གཤེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་།
དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལས། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་
ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྦྱོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་
ཁྱིམ་མཆོན་པ་ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དྲུངས་བྱེད། །རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་གྲུས་
པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་གཏེར་དང་ནོར་བུ་རྒྱུད་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དག་སྤང་རྩ་
བ་ཡིན། །དད་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །དད་པ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་རབ་
དགའ་བསྐྱེད། །དད་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་སྟོན་ཅིང་
ཐོབ་པར་བྱེད། །དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱེད། །དད་པའི་སྟོབས་ལ་གཞན་གྱིས་
མི་རྩི་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སེལ་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་པན་ཡོན་གྱི་
བསྐྱེགས་པ་ཚད་མེད་པ་གསུངས་སོ། །དད་པའི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བུ་སྟམ་ན། ཆོས་མཛོན་
པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེན། ལས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་
མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དྲུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལས་
འབྲས་དང་བདེན་པ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྤྲུམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཡུལ་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་ཤིང་གྲུས་པས་སེམས་རབ་རྒྱ་དྲུངས་པ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པའི་ཕྱོགས་
དང་གཞན་ལ་སྒྲག་པའི་ཕྱོགས་དང་། མོངས་ཤིང་གཏི་མུག་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་
སྟེ། དེ་བཞི་དང་ལྷན་ན་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། དེས་ལེགས་སྤྱབ་པའི་སྟོན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྤང་འཛིགས་པ་དང་། རྫོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་
མི་འདའ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །དེས་པར་ལེགས་པའི་སྟོན་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་། མདོར་ན་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ལོ་པ་ལས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དད་པ་
ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་

འདོམས་པར་མཛད་པ་བཞེན་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལུན་སུམ་
ཆོག་པ་ལུས་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་དང་སེམས་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་རྟེན་པར་
གིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱད་པ་ལས། བྲིམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་
ངོ་བོ་དང་། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། ཁྱེད་དང་། འཇུག་པ་ལས།
མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ལྟུ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཁྱེད་གསུངས་པས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་ལྟུ་
བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྒྱུན་སྒྲིབ་སོགས་དག་པའི་དངོས་པོ་དང་གྲོགས་སྟོན་ལམ་གྱི་
མཚམས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་
བཅུ་པའི་མདོ་ལས། འཁོར་བར་མི་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བར་དཀའ་བའི་གང་ཟག་བཅུ་ཡོད་དེ། གང་
ཞེ་ན། དག་པའི་རྩ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མི་གསོག་པ་དང་། སྤྲིག་
པའི་གྲོགས་པོའི་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཆེ་བྱི་མའི་
སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་
གཡེང་བས་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་
སྦྱོད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་མི་དག་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཆེས་མང་བས་འབྲས་
བུ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་
འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་ལ། མཐོ་རིས་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟངས་གི་
རྩལ་ཙམ་མོ། ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་ལ། ངན་སོང་
ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟངས་གི་རྩལ་ཙམ་མོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྟུ་པ་དེ་
ལ་དགོངས་ནས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བལ་མོ་ཆེ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། ཉམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་
ཡོངས་འཛིན། ཉེས་ན་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་རྣམས། ཁལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་

དཀོན་མིའུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་དང་མཚུངས། །དེ་བས་ཏྲག་ཏུ་དལ་འབྱོར་བསམ་འཆའ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས། དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་གཞལ་ནང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་
པའི་དོན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་ཏུ་བསྐྱེབས་པ། རྒྱ་མཚོ་
ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་བྲག་པ་དང་། །རུས་སྤལ་འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས། །མི་ཉིད་
ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྟོད་པས་བདེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དཔེ་ཆོས་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་མདོར་
བསྐྱེས་། ཀྱན་མཁུའུ་སྤྲུལ་ས། མཚོ་དབུས་གཡེངས་བའི་གཉའ་ཤིང་བྲག་པ་སྤྱ། །རུས་སྤལ་
མགོན་ཆུད་མིད་ཀྱི་རན་སོང་ལས། །མི་ཀྱུར་རྟེན་དཀའ་དེ་བཞིན་ཅིག་ངོས་ཀྱི། །ཞལ་ཞལ་
འོགས་ལ་སྒན་མ་ཆགས་མིད་ཀྱི། །མིར་གྱུར་ནང་ཡུལ་དབུས་སྤྱིས་པ་དཀོན། །ལྷ་དུས་ར་
འཛིག་རྟེན་འབྱུང་དཀའ་བ། །དེ་བས་ཆོས་ཞུགས་ཡང་དག་ལམ་འཕྲད་དཀོན། །ཁབ་མིག་
རས་ཡུག་ཆུད་པ་དཀའ་བས་ཀྱང་། །ལམ་རྟེན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དཀོན། །མཚོ་གླིང་
དག་ནས་འོར་བུ་རྟེན་པས་ཀྱང་། །ཡང་དག་སྤྲུལ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན། །དེ་དག་བསམ་
ལ་བརྩོན་པས་སྒྲུབ་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་མིའུ་འཕགས་པ་སྤྲིང་པོ་བཀོད་པ་
ལས་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལྷོག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པའང་རྟེན་པར་
དཀའ། དལ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱལ་
འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ཆོས་ཉན་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སྤྱིས་བྲུ་དམ་པ་དང་འགོགས་པའང་རྟེན་པར་དཀའ།
ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྐྱེན་
པ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། མིའི་
འཛིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྟེན་པར་དཀའ།
ཞེས་སོགས་མདོ་སྤྲེལ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་ཨོ་རྒྱལ་ཆེན་པོས། རྟེན་

དཀའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་ཆེན་འདི། ༼རྒྱ་རྒྱེན་དཔེ་གྲངས་གང་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཀྱང་། ༽
དེས་པར་དཀའ་ཉེ་རྒྱལ་ཀྱན་འདིར་བསྟན་འདུས། ༼དེ་སྤྱིར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་
པ་ལ། ༽ ༼ཐོངས་པས་གཏེར་རྟེན་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད། ༽ ༼ཉིན་མཚན་མི་དལ་དམ་ཚས་བསྐྱབ་
པར་བྱ། ༽ ༼ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ༽

གསུམ་པ་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ནི། གང་ཞིག་སྐྱེས་སུ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་
མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པའི་འབྲས་སུ་གང་བསྐྱབས་ཀྱང་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱབ་ཅུས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོ་བ་སྤྱིར་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱིན་ཅིང་། ༼བྱང་ཆུབ་མཚོག་
གི་ས་བོན་དག་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། ༽ ༼ཡིད་བཞིན་ནོར་སུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་
པའི། ༽ ༼མི་གང་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་སུ་མེད་པར་བྱེད། ༽ ༼ཅེས་དང་། ༽ ༼སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔལ་པོས།
གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་ཡི། ༽ ༼ལ་ལོ་ལ་ཕྱིན་པའི་ས་བོན་བསྐྱབ། ༽ ༼བྱང་ཆུབ་དཔལ་གྱི་
ས་བོན་མཚོག་ ༼ཡིད་བཞིན་ནོར་སུ་ལས་ལྷག་པའི། ༽ ༼ཡོན་ཏན་རྒྱུན་གྱི་མི་ནམས་ནི། ༽ ༼སུ་ཞིག་
འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། ༽ ༼ཅེས་གསུངས་ཏེ། ༽ ༼དེ་ལ་སྤྱིར་དབྱེན་སྐྱེས་སུ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་
གཉེར་བྱ་ལ་ཚད་མེད་ཀྱང་། ༽ ༼དེ་དག་བསྐྱེན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ༽ ༼རྩོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་
ལས། ༽ ༼རྒྱ་དུ་འབྱིང་དང་མཚོག་གྱུར་པའི། ༽ ༼སྐྱེས་སུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ༽ ༼ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ༽ ༼དེའི་དབྱེ་བའང་། ༽ ༼གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་གང་གིས། ༽ ༼འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་
ལ། ༽ ༼རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། ༽ ༼སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད། ༽ ༼ཅེས་རང་ཉིད་རན་སོང་
དུ་མི་ལྟར་བར་ལྷ་མའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱེས་སུ་རྒྱ་དུ་དང་། ༽ ༼སྤྱིར་བདེ་ལ་
རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། ༽ ༼སྤྱིག་པའི་ལས་ལས་སྒྲོག་བདག་ཉིད། ༽ ༼གང་ཞིག་རང་ཉི་ཙམ་དོན་
གཉེར་། ༽ ༼སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་འབྱིང་ཞེས་བྱ། ༽ ༼ཞེས་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་
མཐའ་དག་ལས་ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱེས་སུ་འབྱིང་དང་། ༽ ༼རང་རྒྱུད་

རྟོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟབ་པར་
ཀྱན་ནས་འདོད། །སྦྱིས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་
སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་འདོད་བྱ་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ལྟ་བུས་ལྟ་ག་
པའི་རྟེན་ཞེས་བསྒྲགས་ཏེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་གནས་སུ་མངོན་པར་བྱང་
མི་ཆུབ་པ་ནི། གནས་རིས་ལ་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་
དང་། དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་སྟེན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་ཉིད་ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས་སེར་སྒྱའི་
གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གྱེ་རིགས་ཀྱི་བྱ། གང་ལ་དལ་
བ་དང་འབྱོར་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟེན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་
འབབས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་
པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དཀའ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་
བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར། རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་ཕན་བདེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས། དེ་མ་འགྲུབ་ན་བྱིས་འདི་འདྲ་བའི་
རྟེན་རྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །དང་
དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། །དག་གོམས་རུང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །དཀོན་ན་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་
འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས། ཆོ་འདིའི་འདུན་མ་གྲུབ་ན་དེས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཁེ་རྒྱུང་
ལ་ཉན་ཆེ་ཞིང་སྒྲར་དོན་མེད་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས། །
ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཐོག་རྒྱུང་སྟེ། །ཤིང་རྟ་འབྲེན་པའི་ལྷགས་དག་གིས། །རྩ་ནི་ཁམ་
འགའ་ཟོས་པ་བཞིན། །ལྷགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་དཀོན་པའི། །མཐོག་རྒྱུང་གང་ལགས་
དེ་དོན་དུ། །དལ་བ་སྟེན་སུམ་ཆོགས་རྟེན་དཀའ་འདི། །ལས་ཀྱི་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། །

ཞེས་གསུངས། ཆོ་འདིའི་དོན་རྒྱུ་འཁྲུག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་
བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། བདེ་འགྲུར་མི་འགྲུར་གཏོལ་མེད་གྱི། ཞེས་སོ། ཆོས་རྣམ་
དག་བྱས་ན་ཆོ་འདིའི་དོན་ཡང་ཞར་ལ་འབྱུང་སྟེ། ལུང་ལས། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་འདིར་
དག་འཕྱིར་མར་དག་ལ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་མ་བྱས་ན་ཆོ་འདིའི་དོན་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་
སྟེ། སྤྲུལ་ལས། གང་གི་ལས་ཉིད་བདེ་གྱུར་ན། དེ་ལས་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་བདེ། ཞེས་དང་།
སློབ་སྦྱིང་ལས། གང་ཞིག་སྦྱོང་དང་ན་གི་སེལ་བའི་བདུད་ཅི་དེ། ཐོབ་པར་མི་བྱེད་མི་སྦྱོང་
འཛོན་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་དག་ཉེས་མང་གཏི་མུག་ཐིབས་པོས་བསྐྱད་པ་སྟེ། ཡུན་རིང་ནད་
ཀྱིས་ཐེབས་ལ་སྒྲན་ཆེན་མི་བསྟེན་བཞིན། ཞེས་གསུངས། འདིར་ཆོས་རྣམ་དག་མ་གྲུབ་
ཀྱང་སྤིག་པ་ཅམ་མ་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་མི་སྦྱོང་ཞིང་། དགོ་བ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱས་པས་མི་
ལུས་ཅམ་ཐོབ་སྟེ་ཡོང་། དེ་དུས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག་སྟམ་ན། ཆོ་འདིར་སྤིག་པ་རམས་ཆེན་མ་
བྱས་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་བྱས་པའི་ལས་ད་གདོད་དཔུལ་བ་སོགས་སུ་སྦྱོང་པའི་གྱི་མྱོང་འགྲུར་གྱི་
ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ན། ངན་སོང་དུ་མི་སྦྱོང་བའི་གདེང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་སྦྱོང་འཇུག་ལས།
སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤིག་པས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པར་མཉར་མེད་གནས་འགྲུར་ན། ཐོག་
མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤིག་གིས། བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས།
ཆོས་རྣམ་དག་མ་བྱས་ན་ཆོ་འདི་ཁོང་དུ་བཅུག་པའི་ཁ་ཆོས་དང་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་གྱིས་ནི་
མི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གི་སྦྱོང་པ་འདི་འདྲས་ནི། མི་ཡི་
ལུས་ཀྱང་ཐོབ་མི་འགྲུར། ཞེས་གསུངས། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འང་ཆོས་བྱར་རུང་ངམ་སྟམ་ན།
ཕལ་ཆེར་མི་རུང་སྟེ། སློབ་སྦྱིང་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་བརྟན་འགྲོ་བ་འདྲན་པར་ཆས་གྱུར་
ཅིང་། ཤེམས་གྱི་སྦྱོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། ལམ་དེ་ལྟ་དང་གྲུ་ཡིས་མི་རྟེན་
ལྟ་མིན་དང་། མཉམ་འཕྲིང་རིག་འཛོན་མི་འམ་ཅི་དང་སྟོ་འཕྲེས་མིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
བྱད་པར་ངན་སོང་དུ་སོང་ན། ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་མེད་དེ། ཞི་བ་ལྟས། མི་ལུས་ཐོབ་པར་

མ་གྲུར་ན། སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད་། གང་ཆེ་དགེ་སྒྲོད་སྐལ་ལྷན་ཡང་། །དགེ་བ་
བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐལ་ཀུན་ཚོངས་པ། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་
ཡོད་། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལས་ཐར་པ་འང་གིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་
མྱོང་གུར་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མྱོང་བཞིན་དུ། །སྤྲིག་པ་གཞན་
དག་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མི་ཁོམ་པར་གྲུར་ན། །ཕྱིས་གསོར་མི་རུང་བར་
འགྱུར་ཏེ་རེ། །ཞེས་གསུངས། དེར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
སྤྲུགས་རྗེས་བཟུང་ནས་མྱུར་དུ་ཐར་རོ་སྟམ་ན། །རང་གི་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་སྤར་ཡང་
སྤྲུགས་རྗེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུར་ཅིང་། །ད་དུང་ཡང་ལས་ངན་བར་མ་ཆད་དུ་གསོག་
ན་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛད་པའི། །སངས་རྒྱས་
གངས་མེད་འདས་གྲུར་གྲུང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཡིས། །གསོ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་གྲུར་
ཏོ། །ད་དུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངན་འགྲོར་ནད་
དང་འཆིང་བ་དང་། །གཅད་དང་གཤགས་སོགས་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས།
ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་གྲུང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུང་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་
གྲུར་གྲུང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དལ་འབྱོར་དོན་མེད་
དུ་གཏོང་བ་རྣམས་ལས་བསྐྱུས་དང་མུང་ཚབས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། གང་
ཞིག་གསེར་སྒྲོད་རིན་ཆེན་སྤྲུས་པ་ཡིས། །མི་གཙང་འཕྲུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ནི། །གང་ཞིག་
མི་རུ་སྟེས་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས། །བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྤྲན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་
འཇུག་ལས། །འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྲུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །
འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་ཅིང་། །འདི་ལས་ཚོངས་པ་འང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།
གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཕན་པའི་ས། །ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་རྟེན་གྲུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་
ལྷན་བཞིན་དུ། །ཕྱིས་གྲུང་དཔུལ་བ་དེར་བྲིད་ན། །སྤྲུགས་གྱིས་ཚོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །

བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བྱེད། ཁྱེད་གསུངས། དེས་ན་དལ་འབྱོར་འདི་ད་རེས་ཡོད་ན་
ཀུན་ཏུ་ཡོད། ད་རེས་མེད་ན་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པས་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་གི་
དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཚོས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སྤྲོ་མ་ལས། ཉིན་
མཚན་སྤྱིད་པར་མ་འབད་ན། བདག་གིས་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་ནམ་མཐར་སྤྱིན། ཁྱེད་གསུངས།
རང་གིས་ཚོས་ལ་མ་འབད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དེ། སྤྱི་བ་དཔོན་ཨ་ལོ་སྤྱི་
ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། གཞན་གྱི་གྲོགས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། གྲོགས་
བསྐྱེད་མཆིས་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བའི། འཕགས་པས་འགྲོ་ཀུན་དུས་གཅིག་
སྤྱོད་པར་རིགས། ཁྱེད་གསུངས། དེས་ན་ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་འཁོར་བའི་
མཚོ་ལས་སྤྱོད་ཅི་རུས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།
སྤྱི་བ་སྤྱོད་པའི་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད། ཁྱེད་དང་ལུས་ལ་འོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་སྤྱི་བ་སྤྱོད་པ་
གྱི་འཕྲང་ལས་ཅི་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་ལུས་གཙང་མའི་དྲ་ཞོན་ནས། འཁོར་བའི་སྤྱི་བ་
བསྐྱེད་འཕྲང་ལས་བྱོས། ཁྱེད་སོ། ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དགེ་བའི་ལས་
ལ་ཅི་རུས་སུ་བཀོལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་
དུ་བྱེད། ཁྱེད་གསུངས། གཞན་ཡང་དཔལ་སྤྲོས་ཀྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས། དཔལ་སྤྲོས་
འདི་ལ་མང་དུ་བྱོས་པ་བྱོས་པར་བྱེད། དེའི་དོན་སེམས་པར་བྱེད། ཉིན་མོངས་པ་མེད་པའི་
སྤྱོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད། གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་
པའི་འཛིག་རྟེན་ན་མཚོག་ཏུ་མཛོས་པས་དལ་འབྱོར་སྤྱི་བ་པོར་བྱེད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ། འདུ་ཤེས་
འོན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱེད། ཁྱེད་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
གང་དག་བདག་གྲང་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་ཡང་དགེ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་དལ་འབྱོར་སྤྱི་བ་
པོར་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སོ། བསྐྱེད་དོ། བཀུར་པོ། ཁྱེད་
གསུངས་པས་སྤྱི་བ་ནས་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྤྱི་བ་དཔོན་ཨ་ལོ་སྤྱི་བ་དམ་ཚོས་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་བ་

ནས་མ་འབད་ན། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཆུད་ཀྱང་བོས། །སྤྲད་ནས་མི་ལུས་འདི་འདྲ་མི་
ཐོབ་ན། །སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འབྲས་བྲུག་ལ་ཐོབ། །ངན་སོང་སྒྲིམ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟུང་བའི་
ཆོད་ །ཆོད་དེའི་བཅོམ་སྤྲུག་སྒྲུག་གྲགས་དེས་ཅི་ཕན། །སྤྲ་འབྲངས་ད་ལྟ་བུ་གཉེས་ལ་མི་ཕན་
བཞིན་ །དུམ་ལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་ཀྱང་མི་འཛིགས་པར། །མི་རྟག་ལུས་ལ་ཆགས་ནས་
སྤྲིག་སྟོད་པ། །རང་གིས་རང་བརྒྱུག་གེ་མ་སྟོང་རེ་རྩེ། །ཞེས་དང་། ས་དམ་པས། སྟིང་རུས་
མེད་པའི་མི་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན། །དཀའ་བ་དང་དུ་ལོངས་ཤིག་དེར་རི་བ། །ད་ལྟ་མི་ཁོམ་
ཁོམ་དུས་ནམ་ཞིག་ཡོད། །དུས་བརྒྱ་བཟ་མ་གཅིག་ཡིན་དེར་རི་བ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་
ན་ཀྱང་མཁྱེན་ཆོས་རྩེས། །ཁོམ་ལྷན་མི་ཡི་འགོ་བ་རྟེན་གྱར་ཅིང་། །ཡང་དག་དགེ་བའི་
བཤེས་དང་མཇལ་དུས་འདིར། །བདེ་འགོ་ཐར་པའི་སྐྱས་ལ་མ་འཛིགས་ན། །བྱིས་ནས་དལ་
འབྱོར་ལུས་རྟེན་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །དལ་དང་འབྱོར་བའི་མི་ལུས་མ་ཐོབ་ན། །སྤྲིག་པ་འབའ་
ཞིག་མཛོན་པར་འཕེལ་བ་ལས། །དགེ་གོམས་ཆོས་ལ་སྟོད་པའི་སྐྱབས་མི་རྟེན། །དམ་པའི་
ཆོས་ཞེས་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲད་པར་མ་གྱུར་ན། །སྤྲིག་པའི་དབང་
གིས་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགོ། །ངན་སོང་གནས་ནས་ཐོན་པར་མ་གྱུར་ན། །སྤྲ་མེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་
དྲག་པོས་མནར་བཞིན་དུ། །བྱི་མའི་ལས་ངན་དཔག་མེད་སོག་པས་ན། །ཐུ་མཐའ་མེད་པའི་
འཁོར་བར་རྟག་ཏུ་འབྱུངས། །མཐའ་མེད་སྤྲིག་པའི་རྒྱ་མཚོར་འབྱུངས་དུས་འདིར། །རང་
རང་ལས་ཀྱི་བློ་གྲོང་དྲག་པོས་འབྱུགས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གཏིང་མཐའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས། །
ལས་ཟད་བར་དུ་ཡང་ཡང་བརྟག་དགོས་སོ། །རང་གི་ལས་ངན་འབྱུལ་པའི་མེ་ཆོགས་ལ། །
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྩེས་དངོས་སུ་གཞིལ་དཀའ་སྟེ། །སྟོན་འདས་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་བྱོན་
ན་ཡང་། །བདག་ཅག་ད་དུང་སྤྲིད་པར་འབྱུངས་ལ་ལྟོས། །དེ་བས་ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་
དུས་འདིར། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་བསམས་བྱས་ནས། །ཞི་བ་རབ་བཟང་ཐར་
པའི་སྟེན་ཆ་ལ་དུ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་མཛོན་སྟོགས་འབད་པར་བྱ། །ད་རེས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་

བརྩོན་བྱས་ན། ཆེ་འདིར་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟེན་པར་ངེས། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་གོམས་པའི་ཆད་དགེ་བཤེས་སྤྱན་རླ་ལྷ་བྱ་རེ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་
མནལ་ཡེ་མི་ལོག་པར་བྱགས་དམ་མཛད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པས། བྱ་སྐབས་སུ་
ཁམས་བག་རེ་མ་གསེང་ན་ཁམས་ལོག་ཡོང་ཉེན་ཡོད་གསུངས་པས། དེ་ག་ལགས་ཏེ་དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ་འདི་བསམ་ཅ་ན་གཉིད་ལོག་ཡོང་རང་གདའ་ཡེ་གསུངས། ཁོང་གི་མི་
གཡོ་བའི་བསྟེན་པ་དུང་ཐུར་དགུ་གསུངས། སྐྱ་ཆེ་ལ་མནལ་ཡེ་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་བ་ལས། སྤྱིད་གསུམ་
མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྷ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆོ་
འགྲོ་ནམ་མཁའི་གྲོག་འདྲ་ཞིང་། །རི་གཟར་འབབ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཐུར་མགྲོགས་འགོ། །ཞེས་
དང་། ། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། ཆེ་འདི་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །མཛའ་བཤེས་གཉེན་
འདུན་ཆོང་འདུས་མགྲོན་པོ་འདྲ། །འཆི་བདག་བདུད་ནི་དགོངས་ཀའི་གྲིབ་སོ་འདྲ། །འཛིག་
ཉེན་བྱི་མ་སོས་ཀའི་ཉ་རྩོས་འདྲ། །ཆེ་འདི་ལྷ་ར་བ་མདང་གི་ཆི་ལམ་འདྲ། །འདོད་ཡོན་
ལོངས་སྟོད་སྒྱུ་མའི་དགའ་སྟོན་འདྲ། །དོན་མེད་བྱ་བ་རྒྱལ་གཉེར་མ་འདྲ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
སྤྱུ་ཞི་བ་ལྷས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་འཆི་བའི་རྒྱུན་གྱིན་རྒྱ་མང་བས། དེ་རིང་ཅམ་ཡང་
མི་འཆི་བའི་གདེང་མི་འདུག་པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་སྟུམ་དུ་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་གཉིས། རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་རྩལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསམ་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་བྱེ་
བྲག་རྒྱ་བསྐྱོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་རྟག་གྲུབ་པ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། བྱིསོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བསམས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། ཉིང་འཛོན་རྒྱལ་པོ་ལས།
ནམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་ཞིག་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་
མེད་ཤིང་། རྟོན་ལྟར་སྒྲུབ་བཞིན་བྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་གཤམ་པར་
གྱིས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས། རང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་ལ་བསམས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་
ཚོས་ལས། བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུང་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ། གྲུག་གིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགོ་བ་
དང་། རྟོན་ཀྱན་འཛིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་བགྱིས་ཏེ། ཚོས་ལ་གནས་གྱིས་ངེས་པར་སྦྱང་
པ་སྦྱོད། རྟོན་གསུངས། དམ་པའི་སྦྱོས་བྱ་ལ་བསམས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་
ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། སྦྱ་ལུས་འདི་ནི་
སྦྱང་མཛད་ན། སྦྱེ་བོ་པལ་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། མཚན་སྦྱང་གིས་འབར་བདེ་
གཤེགས་སྦྱང་བོའི་སྦྱ། བསོད་ནམས་བརྒྱལ་ས་གྲུབ་པའམ་མི་རྟག་ན། ལྷ་བ་རྟོས་འདྲ་
ཡིད་བརྟན་མི་བྱུང་བའི། རང་གི་ལུས་འདི་ངེས་པར་ཅིས་མི་འཛིག་ འགོ་བའི་དོན་གཤེགས་
རྒྱལ་བ་ཉི་མ་དང་། རྟོན་ཚོས་མཛོད་ཀྱི་ལྷ་བའང་ལུབ་ལ་ལྟོས། རང་གི་ལུན་ཚོགས་
འཁོར་དང་འོངས་སྦྱོད་ཀྱན། རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་འཚལ་ལོ། ཞེས་གསུངས།
སྦྱེ་དགའི་བདག་པོ་ལ་བསམས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། ལུང་ལས། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དྲག་པོ་མིག་
སྦྱང་ཅན། སྦྱེད་མེད་གྱུར་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རོལ་འགོ། ཉི་མ་ལྷ་བ་ཡུད་ཅམ་རོལ་བ་དང་། ས་
ཆེན་གྱིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་སྦྱང་ལ་ལྟོས། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་ལྷ་དང་མི་འམ་
ཅི་ཤིང་། ལྷ་མིན་དྲང་སྦྱོང་དཀའ་གྲུབ་དཔལ་འབར་བ། རྒྱན་རིང་བསྐྱལ་པར་གནས་པའང་
མི་རྟག་ན། མི་རྟག་ལྟོས་མེད་ལྷ་བ་རྟོས་འདྲའི་ལུས། སོ་སོར་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བ་སྦྱོས་ཅི་
དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས། དཔེ་དོན་སྦྱ་ཚོགས་རྒྱལ་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། ཆེད་དུ་
བརྟོད་པའི་ཚོས་ལས། བསགས་པ་ཀྱན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། བསྐྱངས་པའི་ཐ་མ་འབྲེལ་

བར་འགྱུར། །འཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས། མདོར་ན་སྦྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་སྟེ། །འགྲོགས་པའི་ཐ་མ་དེ་
བཞིན་འབྲལ་བ་ཡིན། །བསགས་པ་འཛད་ཅིང་འབྱོར་བ་རྒྱད་པའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
རྒྱལ་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ། །འདི་ལྟར་གྲིང་
བཞིའི་འབྱོར་པས་རྒྱན་པ་ཡི། །སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་འཛིག་པའི་དཔེས། །དབུ་བཅོས་
འདྲའི་ལུས་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས། །ད་ལྟའི་ས་སྟངས་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱན། །ལོ་བརྒྱའི་ནང་དུ་
ངེས་པར་མེད་པར་གྱུར། །སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་འཆི་བས་ཀྱང་། །བདག་གི་ཆོ་འགྲོ་
འཆི་བར་འགྱུར་བ་སོམས། །ཆོང་དུས་བཞི་མདོ་མགོན་ཁང་གནས་རྣམས་སུ། །ཁྱོགས་གྱི་སྦྱེ་
བོ་འདུས་ཤིང་འགྲེས་པའི་དཔེས། །འདུས་པ་འབྲལ་ཞེས་སྟོང་ནས་ངེས་པར་བསམ། །ལོངས་
སྟོང་འབྱོར་བ་ལུ་ཆོག་དང་ལུ་པའི། །གྲོང་རྣམས་སྟོངས་ཤིང་མེད་པར་གྱུར་པའི་དཔེས། །
བསགས་པ་འཛད་ཅིས་ཞོར་རྣམས་གང་ལ་ཡང་། །མི་རྟག་སྟོང་པོ་མེད་པས་མ་ཆགས་བྱ། །
མཐོ་རིས་གྲོང་གི་འབྱོར་པས་མདོན་མཐོ་བ། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོ་ལུང་བའི་དཔེས། །
འབྱོར་ཆོ་དེགས་པས་སྟེམས་པ་མེད་པར་མཛོད། །སྦྱི་ནང་དུས་བཞིན་ཆོད་འགྱུར་བས་ཀྱང་།
མི་རྟག་འཆི་བར་ངེས་གྱི་རྟག་འཛིན་སྟོངས། །གཟུགས་ནི་རྒྱལ་ཕྱོད་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་མ། །
བར་སྒྲུང་གྲོག་འགྱུ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པས། །ལྟར་བ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབས་ཤིག །ཅིས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །འཆི་བ་དགྲ་ཕྱགས་སུ་བསྒྲིམ་པ་དང་། །མན་ངག་ཆོག་ལྷ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྟོ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །བདག་ངེས་པར་འཆི། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་
འཆི། །ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བར་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་
གསུམ་སྟེ། །སྒར་མ་ཤི་བར་ལུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་བྱིར་ངེས་པར་འཆི་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒར་མ་གྱི་བར་ལུས་པ་མེད་པས་རང་ཡང་ངེས་པར་འཆི་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཏྲ་
དབྱངས་ཀྱིས། ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་གྱི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་
ཀྱིས་མཐོང་བའམ། བྱོས་སམ་འོན་ཏེ་བེ་ཆོམ་ཟ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོགས་གང་དུ་
བྱོས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་ཏེ། དེ་ལས། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྷ་མའོན་གཤམ། །མཁའ་ལ་
རྒྱང་རིང་འགོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྟོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། །ས་དེར་འགོ་བར་མི་རུས་སོ། །
ཞེས་གསུངས། གནས་གང་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཆོམ་ལས།
གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྟོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྒྲུང་
ལ་མེད་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་ཀྱན་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ན་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས།
གྲོགས་སྐྱུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་ཐར་མི་རུས་ཏེ། ལུང་ལས། འདི་ན་མཐུ་ཆེན་གནས་
མཐོ་བར། །གནས་པའི་ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་ཡང་། །ཆོ་ཟད་ཉམ་པར་འགྱུར་བས་ན། །འཆི་ལས་དེ་
རིང་སྐྱེ་ཞིག་ཐར། །དཔའ་བརྟུལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོབ་རུས་མིན། །རྒྱལ་པོ་སྟོམ་བརྩོན་དཀའ་བྱུང་
དང་། །ལས་དང་བརྩོན་འགྲུས་བརྟུལ་ཐོད་དང་། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས། །འཆི་
ལས་རི་ལྷར་ཐར་པར་རུས། །ཞེས་དང་། མཐུ་ཆེན་རུས་དང་གྲགས་འབར་བ། །ཆངས་
དང་བརྒྱ་བྱིན་བྱུང་འཇུག་དང་། །མུན་སེལ་སྒྲ་ངན་སྒྲ་སེང་བ། །དེས་ཀྱང་འཆི་བ་བསྐྱོག་
མི་རུས། །མཐར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲན་དག་དང་། །རིགས་སྒྲགས་ཀྱན་ལས་དཔུང་དག་དང་། །
ལྷ་དང་སྐྱུང་མ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །ཁོར་དང་ཉེ་དུས་སྟོབ་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས། འཛིགས་
པ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་བབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ་སུས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
པའི་མདོ་ལས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། །སྐ་བས་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། །ན་བས་
ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། །རྒྱད་པས་ནི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་
ཤིང་འོང་། །འཆི་བས་ནི་སྟོག་འཛོམས་ཤིང་འོང་། །དེ་དག་ལས་ནི་མཁྱོགས་པར་བྱོས་པའམ་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ་ཁོར་གྱིས་བསྐྱོག་པའམ་རྫས་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་

བར་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། གཅེས་དགུ་བཞག་
ནས་འགོ་ལ་ཐུག་ཅ་ན། །འཆི་བ་མ་བཞོལ་ཆེ་ལ་གདན་འདྲེན་བྱུང་། །སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་
དངོས་སུ་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །ཆོ་ཡི་འཕེན་ཟད་སྟོག་ལ་མཐུད་མི་ཤེས། །མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་
བཞོན་བཞིན་དུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་རེས་པར་འཆི་སྟེ་གང་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ཆེད་དུ་
བརྗོད་པའི་ཆོས་ལས། ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་ །སྟེ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པས། ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་སྟེ། །ནམ་
མཁའི་སྤྱོད་བཞིན་འདུས་ཤིང་གེས། །བདེན་མེད་སྤྱོད་མའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །བདེན་པར་
བཟུང་བས་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། ཆོ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་དུས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་མཛད་པའི་བྱིར་ན་
ཡང་རེས་པར་འཆི་སྟེ། །སྤྱོད་པ་ལས། གང་གི་རྒྱབ་མོ་ཁོ་ན་ནས། །མངལ་དུ་དང་པོ་འཇུག་པའི་
མི། །དེ་ནི་བསྟོན་མེད་གོད་གྱུར་ཅིང་། །སོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་
ཡང་ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དཔེས་
སྟོན་ས་བསྟན་པ། དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་རྩལ་ཆེན་གྱིས། །རྒྱུད་ལ་སྤྱིངས་ནས་མདའ་བསྐྱུལ་བ། །
མི་སྟོད་བསྐྱིས་སར་ཐུར་དུ་བྱིན། །མི་རྣམས་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་རྩལ་པོ་ཆེས་མདའ་
འཕང་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། །འདུས་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཏོག་ལས། གྲོགས་དག་ཆོ་འདི་
ཐུར་འགོ་སྟེ། །རི་གཟར་རྩེད་མཁྱོགས་ལྟ་ན། །བྱིས་པའི་སྟེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་མཁས་
ལོངས་སྟོད་དྲིགས་པས་ཁྱོས། །ཞེས་རི་གཟར་གྱི་འབབ་རྩེད་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། །ཆོས་ལས།
དཔེར་ན་རེས་པར་གསོད་པ་དག །གོ་མ་པ་གང་དང་གང་འོང་བ། །གསོད་པའི་དུང་དུ་བསྟེན་
པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསོད་སར་བྱིད་པའི་བཙོན་གྱི་དཔེས་བསྟན་

པ་དང་། ལྷག་ཆུ་བཅད་པའི་རྫིང་བཞིན་དུ། སྟོན་མེད་གོད་པ་དང་བཅས་པས། ཁད་ག་གི་ཆེ་
ནི་མི་རྟག་གོ། ཞེས་ལྷག་ཆུ་བཅད་པའི་ཞབས་དོལ་གྱི་རྫིང་གི་དཔེས་བསྟན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོད་
འཇུག་ལས། ཉིན་མཆོན་སྟོད་པ་ཡོད་མིན་པར། ཆོའདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། སྟོན་པ་
གྲུད་ནས་འོང་མིན་ན། ཁད་ག་ལྷ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཆོའལ་ངེས་པ་
མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལུས་ལ་སྦྲིང་བོ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་བའི་བྱིར་ནམ་
འཆི་ཆ་མེད་པའོ། །

དེ་ལས་དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་སྟན་སོགས་གླིང་གཞན་ན་ཆེ་ཆད་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འོ་
སྒྲ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་ངེས་བཟུང་མེད་དེ། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མ་ནི། ཁོ་བཅུ་
དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཅིས་གསུངས། རི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། ཆོམ་ལས། སྔ་དྲོ་སྒྲེ་བོ་མང་
མཐོང་བ། བྱིར་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། བྱིར་དྲོ་སྒྲེ་བོ་མང་མཐོང་བ། སྔ་དྲོ་ཁ་ཅིག་
མཐོང་མི་འགྱུར། སྒྲེས་པ་བུད་མེད་མང་པོ་དག ཏར་ལ་བབས་པའམ་འཆི་འགྱུར་ན། །
དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། གསོན་པའི་གདེང་དྲོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་
བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་སར། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཅམ་ན། དེ་བཞིན་
ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱག་ན། ལལ་ལ་ཀས་དང་ལལ་གཞོན། ལལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། རིམ་
གྱིས་རབ་ཏུ་འགོ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་ལྷུང་བ་བཞིན། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་
བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྒྲངས་པའི་གཏམ་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེ་
མེད་ཀླན་ལ་གྲུས་པར་གྱུར་པ་རྩུང་ཟད་མེད། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལ་དོར་ལྷ་སྒྲུ་མོ་མེད་ཅིང་ཉམས་ཐག་
རྣམས་ལ་བརྟེ་མེད་པས། དེ་ལྟར་གཞུངས་ལུགས་མེད་པའི་འཆི་བདག་གང་ཡིན་དེ་ནི་བདག་
ལ་ནི། ཏུས་ལ་སྟོད་ཅིས་གཞོན་ལུས་ཤ་རྒྱས་སྔ་བར་བྱེད་ཡིད་མ་སེམས་ཤིག ཅིས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་པའི་རྣམས་སུ་ཅུ་ཙུག་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་
སྤྱི་མཐོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལྷུང་དུ་འཛིག་རེས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི། རང་གི་སྒྲོ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། རྒྱ་ཡང་རུས་པའི་དྲུབ་ལས། །
ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གུད་དུ་ཕྱེ། རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་བྱས་ནས། རྒྱུ་ལྷི་བར་དུ་བལྟ་
བྱ་ཞིང་། འདི་ལ་སྤྱིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བལྟ་བར་གྱིས། ཞེས་དང་།
ཏྲ་དབྱངས་གྱིས། ཅི་སྟེ་བདེ་གཤེགས་རྣམས་གྱིས་སྒྲ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་
པའི་། རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་ཡང་མི་ཏྲག་ན། རྒྱུ་ཤིང་སྤྱིང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། ལུས་ཅན་གཞན་ལྟ་སྒྲོས་
ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། འབར་བས་
བསྐྱེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། ཐལ་བར་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འབྱུང་ན། ཤིན་
ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྒྲོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་བས་འཆི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
ལྷུང་དུ་འཆི་རེས་ཏེ། མདོ་ལས། ཐོག་ནི་དགྲ་དུ་མས་བསྒྲོར་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཉམ་
བར་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།
འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། རྒྱ་སོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཅུང་ཟད་ཅིག རྡོ་ཡང་འཆི་བའི་རྒྱུ་བྱེད་
པས། རྡོ་བས་ཏྲག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྤྱོདས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཟས་ནོར་གྱིས་མི་
སྤྱོདས་པ་དང་། གཉན་བཤེས་གྱིས་མི་སྤྱོདས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་གྱིས་མི་སྤྱོདས་པའོ། རང་
པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། ཆོམ་
པོས་འཕྲོག་པ་རི་བཞིན་དུ། སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྤྱོད་པར་འགོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོར་གྱིས་
འཆི་བ་ལ་མི་སྤྱོདས་པར་མ་ཟད་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་དེ། ཆོ་འདིར་ནོར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་
འཐབ་ཅིང་ཕྱོད་པ་དང་བསྐྱུང་བསྐལ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐལ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པར་

བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བསགས་དང་སྤྱང་དང་བརྒྱགས་པས་གདུང་བ་ཡིས། ཁོར་ནི་སྤང་
ཁོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཁོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་བ་དག སྤྱིད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འདི་ནས་གཞན་དུ་འཆི་འཕོའི་དུས་བྱེད་ཆོ། །
ཕོངས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་དང་འབྲལ། ཤི་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་འཕྲད་མི་འགྱུར། །
ཤིང་ལས་ལོ་འབྲལ་འདྲ་ཞིང་ཚུ་རྒྱུན་འདྲ། ཞེས་དང་། ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས།
གང་དག་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཆོ། །ལུ་དག་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཡ་མ་མ་ཡིན་གཉེན་
འདུན་མིན། ཞེས་གསུངས། གཉེན་འདུན་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་ཡན་པར་མ་ཟད། ཆོ་འདིར་དེ་
དག་གི་ཡིས་དོགས་ན་ཡིས་དོགས་ཡམ་གྱིས་དོགས་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་བྱི་མ་ངན་སོང་གི་རྒྱ་
བྱེད་དེ། སྒྲིད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་རྟེན་མང་བཀྱར་སྟེ་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་དག་འ་
འོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སྟེམས་པ་འཆང་གྱུར་ན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྟེ། །དེ་བས་རྣམ་
པར་སྐྱོངས་པའི་ཡིད། །གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་བསྐྱོང་སྐྱོང་འགྱུར་དུ། །
སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྷང་། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ལུས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་སྐྱོངས་པ་ནི། མདོ་ལས། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་
པ་ན། །ལང་ཆོས་མ་ཡིན་སྟོབས་གྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས། དཔལ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་མི་
བརྒྱུག གཟེ་ཞིང་བང་མཁྱོགས་ཀྱང་མི་ཐར། མཛེངས་ཤིང་སྒྲུ་མཁས་ཀྱང་མི་ཡན། དཔེ་ཉི་
མ་རིའི་ཡག་ཏུ་འགོ་བལ་སུས་ཀྱང་བཞོལ་འདེབས་པའམ་བཟུང་མི་རུས་པ་དང་འདྲའོ། །ལུས་
རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྐྱོངས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་
འགྱུལ་ཞིང་། ཐམ་པ་མི་གཙང་སྟིང་པོ་མ་མཆིས་པ། །རྣམ་པར་འཛིག་དེང་ཐུགས་པར་འགྱུར་
བ་སྟེ། །སོ་སོར་འགྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིད་འཇུག་ལས། ལུས་ནི་
ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་མི་ཡན་པར་མ་ཟད་འདི་ཕྱི་

གཉིས་ཀར་གཞི་དེ། ཆེ་འདིར་ཡང་ལུས་འདི་ན་མི་བཟོད། ཆ་མི་བཟོད། གྲང་མི་བཟོད།
བཀྲེས་མི་བཟོད། སྒྲུ་མི་བཟོད། རྒྱལ་གྱིས་དོགས། བསད་གྱིས་དོགས། བཅིངས་གྱིས་
དོགས་པ་སོགས་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ། བྱི་མ་ལུས་འདིའི་ལན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལུས་ནི་ཆུ་འགྲམ་གྱིང་བཞིན་གཡོ་ཞིང་
འགྲུལ་དེ། །ཁང་རྒྱུང་ལྟ་བུར་བཅོས་གྱིས་བརྟེན་དགོས་པ། །ཆུ་གྲུང་ལྟ་བུར་འཆི་བའི་རྒྱ་མཚོ་
སྟེགས་དེ། །ལྟ་བུ་ཆུ་བྱིང་སྟེགས་རྒྱ་ཆུ་འདྲ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་ཉེས་མང་ལུས་འདི་ལ། །
ལུས་ལ་བདག་འཛིན་སྟེང་ཞེན་ཀུན་ལྟོག་ཅིང་། །སྟོག་ཏུ་འདུན་པ་ལ་སོགས་ཀུན་དོར་ནས། །
དེ་ལ་མི་ལྟ་པ་ལོ་ལྟོན་རྟོགས་སྟོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་
སྤྲུག་གྱི་རྩ་ག་ཏུ་མི་ཏུས་ཀྱང་། །ལྟ་གཅིག་རི་ལྟར་བྱེད་འབྱོར་ཀྱང་། །གཤེགས་ནས་འཛིན་
རྟེན་གཞན་བཟུང་ཆོ། །ལྟ་ངན་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་ལྟར། །གཅིག་སྤྲུ་སྤྲུ་མེད་བཅུན་མོ་
ཡིན་དེ། །ན་བཟང་མ་མཆིས་བཤོས་མ་མཆིས། །རྒྱལ་སྟོན་མ་མཆིས་ཁབ་མ་མཆིས། །དཔག་
མེད་མཐུད་བྱང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། །གཟིགས་སྤྲུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། །གཅིག་ཙམ་
ཉིད་ཀྱང་བྱི་ཐག་གིས། །རྩེས་སྤྲུ་འབྲང་བའང་མི་མངའ་ལོ། །མདོར་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཙམ་
ཡང་། །དེ་ཆོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀ་ཡི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། དག་
དང་སྟོག་པ་མ་གཏོགས་པར། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱིར་ལོག་ནས། །འགའ་ཡང་ཁྱོད་རྩེས་
མི་འབྲང་བར། །མཁུན་པར་མཛོད་ལ་ལེགས་པར་སྟོད། །ཅིས་གསུངས། དེའི་ཆོ་གཏན་
དུ་ཕན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱིང་དང་གནས་དང་མགོན་དང་རྟེན་དུ་འགྲུར་
རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཨ་པའི་ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་ལས། བཅུད་
ཀྱི་འཛིན་རྟེན་སེམས་ཅན་ཆོ་འདི་ཡང་། །ཉིན་ཞག་ལོ་སྟོན་རིམ་གྱིས་གཅོད་བྱས་པས། །ཉིན་
ཞག་འདས་གིང་གི་ལ་པར་པར་ཉེ། །མི་འཆི་འདོད་ཀྱང་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །སྟེ་ག་

ན་འཆི་རང་འཐག་རེས་མོས་འདྲ། །འཆི་བདག་བདུད་ནི་སྔ་བྱ་ཉ་སྔོན་འདྲ། །འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། །འཆི་རྒྱུན་མ་སོང་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། །ལུས་ནི་ཟས་ཀྱིས་གསོས་
ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་འཆི། །འཛིག་ཏེན་འདི་ན་ཆེ་ཆུང་ལྟག་དབུལ་ཀྱུན། །འཆི་བདག་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་གང་ཡང་མེད། །སྤྲེལ་གྱི་བའི་མི་རྣམས་ཀྱུན་གྱིས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་རེ་ནས་སྤྱད་དེ་ཞོར་
བསམ་གསུང་ཀྱང་། །སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་བདག་ལ་ཕན་པ་མེད། །རང་ཉིད་དགོ་སྤྲིག་གཉིས་དང་
འགྲོགས་ནས་འགྲོ། །ད་ལྟ་རང་རེ་གནས་པའི་རིང་འདི་ལ། །དགོ་བཤེས་གཉིས་འདུན་མཛའ་
དང་མི་མཛའ་དང་། །ན་ཆོད་མཐུན་དང་ཤུན་གཞོན་ཇི་སྟེད་གཅིག་ །ཤི་བ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་
པ་མ་ལགས་སམ། །ད་ལྟའི་ས་སྟེང་སེམས་ཅན་འདི་ཀྱུན་ཀྱང་། །འོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆོད་གཅིག་ཀྱང་
མི་ལུས་པས། །དེ་བས་རང་རེའང་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །དེང་འཆི་སང་འཆི་སྤྱིས་ཀྱང་མི་
ཤེས་ཏེ། །ཆོད་འཛིན་པའམ་མི་འཛིགས་སྒྱུན་མེད་པས། །སོང་ཕོད་དེང་སོང་བདག་ནི་ཇི་
ལྟར་འགྱུར། །འཆི་བའི་ཆོན་པ་མ་སྤུང་དང་། །སྤྱུ་ལུ་མཛའ་བཤེས་བྲན་ཁོལ་ཞོར་རྣམས་
ཀྱང་། །བདག་ཉིད་འཆི་བའི་ཆོན་པ་འོང་མེད་པས། །སྤྱི་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལེན་འགའ་ཡང་མ་
མཆིས་ཏེ། །བདག་ཉིད་དགོ་སྤྲིག་གཉིས་དང་ཆས་ཏེ་འགྲོ། །དེ་བས་སྒྱེ་བའང་བདག་ཉིད་
གཅིག་ཤུར་སྒྱེ། །མཐའ་མ་འཆི་བའང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུར་འཆི། །སྒྲུབས་ཅིག་ཆོ་འདིར་
ལས་མཐུན་ཉེ་བཞིན་མས། །མགོན་པོ་གནས་མཐུན་ཅམ་སྟེ་སོ་སོར་འགྲོ། །འོ་ན་སྤུང་ཉེ་གཞིའི་
ཅི་ལ་ཕན། །སྒྲུབ་ཅིག་ཅམ་ཡང་འབྲུལ་བར་མི་ཕོད་པའི། །སྤྱད་ཆུང་མ་ཉེ་གཞི་རྩ་ལག་
དང་། །ཡུལ་འཁོར་ཞོར་ལྟགས་འོངས་སྒྱུད་ཀྱུན་བོར་ནས། །དེ་རིང་སང་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་
ཤུར་འགྲོ། །ཇི་ཅམ་སྤྲིག་དང་བསྟོས་ནས་ཞོར་བསམ་གསུང་ཀྱང་། །སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མོངས་
པ་བདག་ཉིད་ཤུར། །བསམ་གསུང་པའི་ཞོར་ནི་ཁོང་ཅག་སྤུངས་ཁྱེད། །དེ་སྤྱིར་བསམ་གསུང་པའི་
ཞོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཕན། །བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་། །དེ་རིང་སང་ནི་རྩ་
ཆག་བཞིན་དུ་འདོར། །རྟུན་ཅིག་སྒྱེས་པའི་ག་རུས་གཉིས་དང་འབྲུལ། །དབང་མེད་བདག་ནི་

གཅིག་པུར་འབུམ་སྐུ་མེད། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་དུ་སྒྲེ་འགྲུར་ཡང་། །དེ་བས་ལུས་ཀྱི་
ཕྱིར་ལྷོག་མི་བྱ། །ལུས་འདི་ས་སྟེང་འདྲ་སྟེ་ཆོག་མི་ཤེས། །མི་གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་ལུང་
པོ་ཡིན། །ཁ་ན་འཆི་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་གྱི་གནས། །ཤི་ནས་ལུས་བོར་ས་ཡི་སྤྲུགས་
ཙམ་གཙོག། །བྱ་དང་བྱི་སྤྱང་ལ་སོགས་ཀྱང་གྱི་བས། །བསྟེན་བཀྱར་འབད་ཀྱང་འཆི་བདག་
སྟོན་པོས་འཕྲོག། །མཁས་པས་སྟོན་ཅིང་སྤྲོན་པོ་ཆགས་པའི་གནས། །དེ་བས་ལུས་ལ་མཁས་
པ་སྤྲུ་ཞིག་ཆགས། །ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་རང་ཡང་སྟོན་མི་བྱ། །འདི་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་གོས་བས་བྱིན་
ནས་ཀྱང་། །ཡུན་གྱི་ཡན་ཕྱིར་དགོ་བ་བྱེད་དུ་རྒྱག། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟོམ་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་སྟོང་བ་ལའང་དོན་ལྡན་ལས། དང་པོ་ནི། དང་
པོ་མི་སྟོན་འགྲུར་བ་བསམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནམ་རྒྱ་དུས་བཞིའི་འགྲུར་བ་དང་། བར་
དག་གཉིས་བར་མའི་འགྲུར་ལྟེག་གསང་བར་རང་རེའི་ལུང་པོའི་རྒྱན་འདི་ཡང་། དང་པོ་ལུ་
རྒྱུད་གི་དུས། དེ་ནས་རིམ་བུའི་བུས་པ་དར་ལ་བབ་པ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་བར་དང་སྒྲིད་སྤྲུག་
གི་འགྲུར་བ་སོགས་འདི་དང་འདི་འདྲ་སྟེ་འཆི་བ་ལ་རྗེ་ཉེར་འགོ་བར་འདུག ཅིས་ཀྱང་མ་
ཡན་སྐུ་ལ་དུ་རིག་པ་གཙུག་ལ་སྟོ་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་འབྱོར་ལས། གཞན་ཡང་
དབྱར་བོད་སྟེ་ལ་དགུན་གང་སྐུམ། །ལོ་ལེགས་ལོ་ཉེས་ཐན་ཞོད་ངེས་པ་མེད། །ལོ་རྒྱུ་འདས་
ཤིང་འཛིག་པའི་དུས་དང་ཉེ། །དེ་ལ་སོགས་ཏེ་མི་རྟག་དགོངས་ཏེ་གདལ། །ཞེས་དང་། མ་ཤི་
བར་དུ་འང་ལུས་འདི་མི་རྟག་སྟེ། །ཁུར་ཞོ་བྱིས་པ་གཞོན་ཅུ་ཉིད་དུ་འགྲུར། །དེ་ནས་དར་ལ་
བབས་དང་དར་ཡོལ་དང་། །ཁས་པར་འགྲུར་ཏེ་ལུས་འདི་རྟག་ན་ནི། །གནས་སྐབས་དེ་སྟོན་
གཅིག་ཏུ་ཅི་སྟེ་འགྲུར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྐས་རིན་པོ་ཆེས། །འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་པ་སྤྲུང་
{ཡང་}གསོད་ངེས་བྱེད། །ལེགས་པར་བསྐྱེདས་པའི་འཁོར་གྱིས་དཔོན་པོ་གསོད། །གཉིན་
དང་མཛའ་བོས་སྟོ་སྟོན་མི་བྱུང་བས། །སྟོ་སྟོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཏོད་པར་རིགས། །ཞེས་

གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་གི་བ་མང་དུ་བསམ། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་རེས་དྲན་ནས་ད་ལྟ་ཡན་
ཆད་ལ། ཡུལ་འདི་ན་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་གི་འདུག དེ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་
གི་འདུག་སྟུང་དུ་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་དུ་བཟང་། རང་བས་ཀྱན་པ་ཡང་རིམ་གྱི་འདུག མཉམ་
དང་གཞོན་པ་ཡང་རིམ་གྱི་འདུག་བསམས་ན། ད་ལྟའི་ཡོད་པ་བས་གི་བ་མང་། དེ་དག་གྲང་
ཆོ་ཆད་ཐུབ་ནས་གི་བ་ཙམ་ཆེར་མི་འདུག གལ་ཆེར་དུས་མིན་པར་བར་མ་དོར་གི། བདག་གྲང་
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། སྤར་དེ་དག་གི་གསེབ་དུ་
མ་སོང་བ་ཁ་རྩེ་ཆེ། མ་གི་འདི་གོང་དུ་ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མི་འདུག་སྟུང་
དུ་བསམ། གཞན་མི་དང་དུད་འགྲོ་གི་བ་ཐོས་སམ། མཐོང་ངམ། དུས་པ་ནས་ཀྱན་པོའི་བར་
དུ་ལང་ཆོའི་འགྱུར་བ་མཐོང་ངམ། མ་གི་བ་ཉིད་ལ་ཡང་ཁ་དྲག་པོ་ཞན་པོར་སོང་བ་དང་།
ཞན་པོ་དྲག་པོར་སོང་བ་དང་། ལྷག་པོ་སྤང་པོར་སོང་བ་སོགས་གང་མཐོང་གང་ཐོས་གྲང་
མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་གིས་དྲན་ཏེ། བདག་གམ་བདག་གི་སྟོགས་དང་། བདག་གི་ལོངས་སྟོང་སོགས་
གྲང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ཀ་
ནི་ཀའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཅན། །སྦྱིས་ཙམ་དོན་མེད་གསོད་གྱུར་
བ། །གསོད་པ་མངོན་དུ་འོང་བཞིན་དུ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བདག་སྦྱོང་བྱེད། །ཅེས་དང་།
མི་ཉག་པའི་གཏམ་ལས། བདག་བཞིན་བྱོད་གྲང་འཆི་འགྱུར་ཞེས། །མི་ཉག་གདམས་ངག་
འདི་འདྲ་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཡང་ནི་མི་འཆོལ་བ། །ཀྱི་རྟུང་བདག་ནི་བྱོལ་སོང་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། འཆི་རྒྱུན་མང་པོ་ཡང་ཡང་བསམ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་མི་དང་
དུད་འགྲོ་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། གཡང་ས་དང་མེ་ཆུ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱོང་དང་འབྱུང་བར་གཏོགས་པ། བད་ལུས་ལ་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་སོགས་

མདོར་ན་འཆི་རྒྱུན་འདིས་མི་བྱེད་བྱ་བ་མེད། མི་འཆི་བ་འཆོ་བའི་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་ཟས་གོས་
གནས་མལ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཟས་མ་འཕྲོད་པ་དང་། སྤྲུལ་མ་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་
འཆོ་བའི་རྒྱུན་དེ་ཀུན་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་འཆི་རྒྱུན་བྱེད་པ་མང་བས། རང་གི་གདོད་དུ་བྱུང་བའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བདག་འཆི་བའི་རྒྱུན་རི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས། ད་
ལྟ་རང་ཡང་རི་ལྟར་འགྲུར་མི་ཤེས་སྟམ་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ། ལུང་ལས། ཁ་ཅིག་ཟས་ཀྱིས་བརྟན་
ནས་འཆི། ལ་ལ་སྤྲུལ་གྱིས་འཆི་བའང་ཡོད། མི་མཐུན་རྒྱུན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས། ཞེས་དང་།
བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱུ་ཡི་རྒྱ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་
ན། རྟག་གསུང་དཔུང་དཔུགས་རྒྱུ་བ་གཉིད་ཀྱིས་གང་ལོག་པ། ཁ་དང་ཁོས་གང་ལགས་དེ་ནི་
ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། འཆི་ཁར་རི་ལྟར་འགྲུར་སྟམ་བསྐྱོམ། ཞེས་པ་སྟེ། འཆི་བའི་ཆོ་
མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་ན་ནི་གནད་གཅོད་ལ་སོགས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་སུ་
རུང་བ་ཡོད། འཆི་བ་དེ་འདོད་བཞིན་དུ་དགའ་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་མིན། མི་འདོད་བཞིན་
དུ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན། དགའ་བཞིན་སྦྱིད་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མ་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་
ལྷགས་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་ནས་མ་ཡིན། ཆ་
མེད་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱས་མེད་འབྱམས་པ་ཡིན་ཨང་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། སྦྱོ་བོ་ཡན་
ལག་བཅད་པའི་སར། རྟེ་རིང་བྲིད་པ་འང་བྱེད་འགྲུར་ཏེ། ཁ་སྤྲུལ་མིག་ཅུ་རན་ལ་སོགས། ཁ་
སྤྲུལ་ལས་གཞན་དུ་འགྲུར་སྟངས། གཤམ་ཆེ་ལོ་ཉ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། རྟེ་ཆུགས་ཅན་
ཀྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། འཛིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབ་གྱུར་པ། རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྟོས་ཅི་
དགོས། ཞེས་དང་། བྲོད་ནི་ཉ་གསོན་འདྲེ་བ་ལྟར། ཆོ་འདིར་འཛིགས་དང་ལྟན་གྱུར་ན། ཁ་
སྤྲུག་ཅན་དཔུལ་བ་མི་བཟང་པའི། སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་བྲོད་སྟོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པའི་གཏམ་ལས། གཤམ་ཆེས་ཟེན་པར་གྱུར་ཆོ་འདས་སྦྱོད་ཀྱིས་མིན་

བཤེས་པ་དག་གིས་མིན། །སྒྲིམ་བུའི་རྩོལ་བས་བསྒྲོག་མི་བྱེད་ན་སྤྱུལ་སྒྲུབས་སུ་རི་ལྟར་
འགོ། །བསྟན་བཅོས་སྟོག་དང་བཅས་ཤིང་རིག་དང་བཟོ་ཡི་བྱ་བ་དང་བཅས་དང་། །ཡིད་
རྟེན་གྲོགས་བཅས་སྤྲུག་པའི་རྒྱུད་མ་དང་བཅས་གམ་གནས་འཁོར་བཅས་པའི། །མི་རྒྱམས་
འཆི་བདག་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པས་ས་སྤྱིང་འདིར་ནི་འབྱམས་སྒྱུར་པས། །མེད་པར་བྱེད་ན་ཀུན་གྱིས་
ཅི་བྱ་མ་ཡེངས་དགོ་བ་ལེགས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། །འཆི་བས་སྟོག་
ཆགས་བརྒྱ་སྤྲུག་མང་འཛིན་ཏེ། །འབྱུང་པོའི་ཆོགས་ལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྤྱིན་བཞིན། །སྤྱུ་ལ་
མཁའ་ལྗིང་སྤྱང་ཆེན་སང་གོ་དང་། །རྩ་རྩེའི་འབྱུང་པོའི་ཆོགས་ལ་མེ་དང་མཚུངས། །འཆི་
བས་དབང་ཡོད་བདག་ལ་དབང་མེད་བྱེད། །འཆི་བས་སྟོག་སྟོགས་རྒྱ་བོས་ཤིང་འདེད་འདྲ། །
མི་ནི་གཅིག་མིན་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཤུར་འགོ། །རང་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པས་རང་དབང་
མེད་། །ཅེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། ཤི་ནས་རི་ལྟར་འབྱུར་བ་བསམ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདག་ཤི་ཟེན་
པའི་གནས་སྒྲུབས་ན། །ལུས་སེམས་གཉིས་ནི་བྱེད་བྱལ་དུ་སོང་། །ལུས་འདི་ནི་ཡང་ན་ས་ལ་
སྤྱང་ནས་འབུ་སྤྱིན་གྱི་སྤུང་པོ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་རྒྱལ་སྤྱིར་ནས་ཉ་སྤྲུམ་གྱི་ཟས་གཅིག་
གམ། །མེ་ལ་བསྐྱེད་ནས་ནས་རུས་པ་སྤྱིར་གང་ངམ། །རིའམ་ཐང་ལ་བསྒྱུལ་ནས་བྱ་བྱིའི་
ཁ་ནས་ཐང་ཡེ་རེ་རེ་བ་གཅིག་གམ་མཐར་ཞག་ཤས་ནས་བྱུལ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས། །ད་ལྟ་གཅེས་
གཅེས་མོར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་དེ་འདྲ། །སེམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྤུང་བོ་གས་ནས་གར་སྒྲིེས་པ་
མེད་པའི་གནས་སུ་འགོ་དགོས་ཤིང་བར་དོའི་སྤྱང་བ་སོགས་འཛིགས་སྒྲུག་གི་ཆོར་བ་བཟོད་མེད་
དུ་སྟོང་དགོས་ན། །ད་ལྟ་ནས་ཆོས་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་འདུག་གམ་སྤྱིར་བསྒྲོམས་ཏེ། །སྟོང་
འདུག་ལས། །དཀའ་བ་མང་པོས་སྒྲུབ་པ་ཡི། །ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲུང་བའི་ལུས། །ཁྱོད་དང་
མི་འགོགས་བྱ་བྱིས་ཟ། །ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཆིག་ །ཡང་ན་རྒྱ་ཡི་ནང་དུ་འདུལ། །ཡང་ན་
ས་ཡི་དོང་དུ་སྤྱ། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་ལས། །གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་བསྒྲོར་ཆོར་འདེབས་

བྱེད་ཀྱང་། ཁྱེད་ལ་ཉན་ལྟ་བུ་བསམ་པའི་ཡུལ་མེད་དེ། གནད་གཅོད་པ་ནི་མཆོན་ཆས་གཏུབ་པ་
སྟུམ་། ཁྱེད་ཀྱི་མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་དུ་འདི་བྱས་པའི། དགོ་སྒྲིག་ལས་ནི་མི་ལམ་ཡུལ་བཞིན་
སྟུང་། ཁྱེད་ཀྱི་གཤིན་མེད་མོ་ཉ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པས་བསྟོར། བྱེད་ཀྱི་ཐོན་ནས་ཀྱན་ཏུ་བཏུས་བྱས་
ཀྱང་། ཁྱེད་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པ་སྲུ་ཡང་མ་མཐོང་ནས། ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་ཀྱན་ཏུ་ཡི་ཐུག་སྟེ། །
བདག་ཉིད་གར་འགོ་རྟོལ་མེད་བར་དོར་འབྱུང་། བར་མ་དོར་ཡང་གཡང་དུ་ལྷུང་སྟུམ་འཛིགས། །
དེ་ནས་གཤིན་མེད་མོ་ཉ་སྤྱིད་ནས་ནི། གཤིན་མེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱབས་སྲུང་བྱིན། ཆོ་འདིར་
དགོ་དང་མི་དགའི་ལས་བྱས་པ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷས་ནི་དགོ་བ་སྟོན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་འབྲས་ནི་མི་དགོ་བ་ཚོད། གཡལ་ཏེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་དབང་དག་གིས། འཇོག་སྤྱོད་སྐྱོ་མཐོང་
ཆོས་རྒྱལ་འདི་སྐྱད་ཟེར། ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ཡི་ལུས་ནི་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཐོས་ནས་སྒྲིག་པ་སྤྱང་རྒྱུ་མ་
སྤྱངས་པས། ཀྱེ་མ་ཏོ་འདི་འབྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་མྱོང་། རང་གི་ལས་བྱས་རང་ལ་རྣམ་པར་
སྟོན་། རངས་ནི་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་ཉེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཆོས་བྱས་པས་མི་འཆིའམ་
ཞེན་འཆི་མོད་ཀྱི་འཆི་ལུགས་མི་གཅིག་སྟེ། ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་ས། དེ་ནི་མི་སྤོང་པ་དྲུག་ལས་འབྲེལ་
རྩལ་། ཁྱེད་ཀྱི་མེད་བདེ་ཆེན་བཅོན་ས་འཛིན་དུ་འགོ། གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་དབང་
དང་། ཁྱེད་ཀྱི་མཆོད་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པའི་ཆོང་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་དགའ་བསམ་ཆེས་ལྷག་
གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཆོས་པ་རབ་དེ་འཆི་བ་ལ་བྱོད་པ་ཡིན། འབྲིང་དེ་ཡང་། མདོ་སྟེ་
རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཆོས་འགོ་ལྷར་རྟོགས་ནས། །
འབྲོར་པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ན་ཡང་། ཁྱོན་མོངས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་གིས་འཛིགས་པ་
མེད་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་མི་འཆོར་བ་ཡིན། ཐ་མ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད་པ་འོང་སྟེ། འདུལ་
བ་ལུང་ལས། ཆོངས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལམ་ནི་ལེགས་པར་གོམས་པ་དག །
འཆི་བའི་ཆོན་མུ་རན་མེད། འབར་བའི་བྱིམ་ནས་ཐལ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས། གཞན་
ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་ཆོས་གཤམ་མ་དེ་འབྲུང་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཟེར་ཞིང་སྟོན་པའི་གནས་སུ་

བྱེད་ཀྱི་མ་ལའང་བདེན་ས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་ཆོས་མེད་དེ་འཆི་ཙན། སྒྲོད་འཇུག་
ལས་དྲུག་རྒྱུ་བྱེད་པས་གདུང་བ་དང་། འདྲུལ་བའི་སྒྲོ་ནི་ཐོས་བ་ཡིས། སྒྲུག་པས་མི་
གཙང་གོས་གྲུར་ཅིང་། རབ་ཏུ་སྒྲོས་ཆོ་ཅི་བྱར་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་ཁར་ཡང་
རང་ཉིད་འགྲོད་པ་དང་ལྷ་རྒྱུ་འཁོར་བའི་མེས་གདུངས་ཤིང་གཏོང་མཆི་མས་གང་། བྱང་
སེན་རྗེས་ཀྱིས་གང་། གཅིན་སྒྲུག་མལ་དུ་ཤོར། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་མུག་དང་སྒྲོད་སྒྲོ་
དེ་རེ་བའི་རང་དུ་འཆི། བྱི་མ་ཕན་ཆོད་དུ་འང་རན་སོང་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་
མུ་མཐའ་མེད་པ་སྒྲོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བྱི་
བཤོལ་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་རྣམ་དག་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་
ལ་མི་འཛིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངས་ཐར་འགྱུར། གཏོན་མི་ཟ་བར་མེད་
འགྱུར་ན། ཅི་བྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་འཇུག་ ཅིས་དང་། སྒྲོས་རབས་ལས། ལམ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀལ། རོགས་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྒྲོད། འགྲོ་
བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་གནས་པ་ལ། སྒྲོ་བོ་འཛིགས་པ་མེད་པ་རེ་མཆོར་གྱེ། ཞེས་གསུངས། དེས་
ན་དང་སངས་རྒྱལ་རེ་རྣམས་ཀྱིས། ཆོ་སྒྲོད་ལ་ཆོ་འདིའི་འདུན་མ་བྱས། ཆོ་གཞུག་ལ་ཆོས་གཅིག་བྱ།
ད་ལོ་ཆོས་རྒྱགས་བསྒྲུབས་ནས་སངས་ལོད་ཆོས་བྱ་སྒྲུལ་མོད། མངོན་ཤེས་བཟང་པོ་འཇུག། ཡི་
དམ་ལྟ་ཡི་ལུང་བསྟན་ཐོལ་མེད་འདྲ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བའི་ངས་པ་མེད་
དེ། འོ་སྒྲོལ་གྱི་ཆོ་བྱི་མ་དང་། སང་པོད། ལྷ་བ་བྱི་མ། སང་ཉིན་རྣམས་གང་སྒྲུ་མི་ཤེས་ཏེ།
སྒྲོད་འཇུག་ལས། འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམ་པ་དང་། འདི་བྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། སྒྲོ་
བྱར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི། གྱི་རྟུང་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཀ་ནི་ཀའི་
སྒྲིང་ཡིག་ལས། འཆི་བདག་སྒྲུ་དང་མི་བཤེས་པ། སྒྲོ་བྱར་དག་ཏུ་འབབ་འགྱུར་པས། སང་
དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞེས་པར། རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་བསྐྱར་ཏེ་མཛོད། འདི་སངས་དེང་འདི་མི་བྱ་
ཞེས། བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། ཞུམ་ཞིག་ཁྱོད་ནི་མེད་འགྱུར་བའི། སང་དེ་གཏོན་མི་

ཟ་བར་འོང་། ། ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་རྣམས་རྣམས་སུ་བྱལ་ནས་འད་དུ་ལྷ་ལྷས་སེམས་དར་ལ་
བབ་ཅིང་འགལ་རྒྱུ་མེད་དུས་མ་འབད་ན་རྣམས་སུ་ཅ་ན་ཆོས་མི་ཡོང་སྟེ། ལྷ་ཇ་ག་ཏུ་མི་
དུས་། ས་བདག་ཇི་ལྷ་ར་གཡར་པོའི་ལྷས། ། འད་མེད་རྒྱུད་མེད་དེར་གནས་པ། ། དེ་ཉིད་ཆོན་
སྟོང་པོ་སྤང་། ། བ་འཆི་རྒྱུད་པས་འཛིགས་མེད་བཞིན། ། གང་ཆོན་རྣམས་རྒྱུད་སོགས་ན། །
དྲན་ཡང་དེ་ཆོ་ཅི་བཞིར་མཆི། ། ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། ། དེ་ཆོ་ལོ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། །
དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་གསུངས། རུང་ཟད་གསོན་པའི་གནས་སྤྱབས་དེར་ཡང་
མི་ཆེད་བྱེད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་འདེམ། ། བྱེད་ཅུ་པོ་དེ་ལའང་རྣམ་གཡེང་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་
སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གི་དུས་འདུལ་བས་ཆོ་ཡོངས་སུ་གཏུག་པར་འགྱུར་
ཏེ་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས། ། ཡུན་བུང་ཆོ་ཡི་བྱེད་ཅུ་གཏི་མུག་གཉིད། ། བྱེད་ཀྱང་སུམ་གཉིས་
རྣམ་གཡེང་འདྲུ་འཛི་སྟེ། ། སུམ་ཆ་གཅིག་ལའང་བར་ཆད་རྒྱུན་དབང་མང་། ། དེ་བྱིར་འདྲུ་
བྱེད་སྟོན་ཀའི་སྟོན་བཞིན་གཡོ། ། ཞེས་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་འགོག་པའི་གཏམ་ལས། འདི་
ན་མི་རྣམས་ཆོ་འདི་མཆོག་ཏུ་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱུ་ཁོ་ནར་ཟད། ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་དང་པོ་བྱིས་
པ་ཐ་མ་རྣམས་པས་དོན་མེད་བྱེད། ། གཉིད་དང་ནད་སོགས་དག་གིས་དེ་དུས་མེད་པར་ཀུན་
ནས་རེ་བ་འཛོམས། ། ཁད་བར་གནས་པའི་མི་ནང་འགོ་བའི་ཆོན་ལྷག་མ་ཇི་ཅུ་ཡོད། ། ཅིས་
གསུངས་། ། འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ། ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་གཉིད་དང་ན་ཆོས་བཅད་པའི་གྲུལ་
ན་ཆོས་སུ་འགོ་བ་ལོ་ལྷ་ཡང་མེད་གསུངས། ། དེས་ན་ཆོས་བྱི་ཤོལ་དུ་མ་སོང་བར་དེ་རིང་ཉིད་
ནས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ། ཁ་རག་སྒྲིམ་རྒྱུད་གི་ཐོ་ཡིག་ལས། ། འཆི་བདག་བདུད་
ནི་མི་སྟོན་རྒྱུར་རྒྱུར་འོང་། ། དེར་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ། ད་ལྟ་གཉིད་དང་ལོ་
ལོའི་དབང་སོང་ན། ། ཅི་འདྲའི་དུས་ཤིག་བདག་ལ་ནམ་འོང་ཨང་། ། ཞེས་དང་། དམ་པས།
ཡོངས་པའི་བར་ན་འཆི་བདག་བདུད་ཀྱིས་འཛིན། ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱབས་ཤིག་དིང་རི་བ། །
ཞེས་གསུངས། ། མདོར་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆས། ། མི་བཟད་སྟེ་བའི་བརྩོན་རར་རྒྱུད་ཀྱང་།

ཅིང་། །ན་དང་ཀ་ས་པའི་ལྷགས་སྒྲིག་གིས་བཅིངས་ཏེ། །འཆི་བདག་མཆོན་ཆ་འཕྱར་བའི་
བྱང་གནས་ན། །ཆོ་འདིར་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་སྒྲིམ་བྱོན་སེམས་སམ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོག་ཉིང་
མཐའ་དབག་ཡས་འདིར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ཤུགས་དྲག་པོས་བསྐྱོད། །འཛིགས་
རུང་རན་འགྲོའི་གྲོང་འབྲིལ་ཁར་གནས་ན། །རྟིང་བཀྱར་གྲགས་པ་སྦྱབ་པ་བྱོན་བྱན་ནམ། །
ལང་ཆོའི་ཉོན་བྱེད་ལོ་ལྷའི་རྒྱུ་རིས་བསྒྲིབས། །ལུས་ཀྱི་རི་རྒྱུང་རྒྱ་བའི་གྲིབ་མས་འོན། །
འཆི་བའི་མུན་ནག་ལྷུང་དུ་འབྱུང་ངེས་ན། །སོས་དལ་སྦྱིད་ཆོས་བྱེད་པར་བྱོན་ཁོམ་མམ། །མགོ་
ལ་སྒྲ་དཀར་ལྷགས་ཀྱུ་ཚོན་པོས་བཏབ། །ལུས་ནི་གཉེར་མའི་ཞགས་པ་དམ་པོས་བཅིངས། །
བརྩེ་མེད་འཆི་བདག་སྤར་མོར་ཆུད་གྱུར་ན། །བག་མེད་གཉིད་གྱིས་ལོག་པར་བྱོན་ཁོམ་
མམ། །རྒྱབ་ནས་ལོ་ལྷ་མང་པོའི་དམག་གིས་དེད། །མདུན་དུ་ཐར་མེད་འཆི་བའི་གཡང་སར་
ཐུག །གང་དུ་བརྟམས་ཀྱང་འགྲོ་ས་མི་འདུག་ན། །དོན་མེད་ལོང་གཏམ་སྒྲ་བར་བྱོན་ཁོམ་
མམ། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་རུང་རྒྱུ་བྱུར་ལྷ་བུའི་ལུས། །སྒྲ་ཆོགས་རྒྱེན་རན་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྐྱོད་
ནས། །སྒྲ་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་མི་འདུག་ན། །ཆོས་མིན་ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ལོང་
འདུག་གམ། །དེ་རིང་ཅམ་ཡང་མི་འཆིའི་གདེང་མེད་ཅིང་། །ཤིན་མཁར་སྒྲེ་རང་དབང་མེད་
བཞིན་དུ། །དོན་མེད་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ལྷུང་སྤངས་ན། །རང་གིས་རང་ཉིད་བསྐྱུས་པར་མི་འགྱུར་
རམ། །དོར་ལྷན་ལག་སྟོང་སྒྲོན་མོར་འགྲོ་འགྱུར་ཞིང་། །ཁ་དྲག་ཅན་ལ་ཡུད་ཅམ་བསྐྱད་
དབང་མེད། །འཁོར་མང་ནང་ནས་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཤུར་འགྲོ། །དེ་དུས་ཆོས་མིན་པན་པ་
ཅི་འདུག་སོམས། །བྱོད་གྱིས་སྒྲོན་ཆད་ཆོ་འདིའི་འདུན་མ་སྦྱབ། །ཡེངས་པའི་ལམ་ལ་མི་
ཆོ་སྟོང་ཟད་བྱས། །ད་དུང་རྣམ་གཡང་ལོ་ལོ་མ་སྤངས་ན། །འཆི་ཁར་འགྲོད་ཀྱང་འབྲིས་པར་
མི་འགྱུར་རམ། །གཞན་གྱིས་འཆོ་མེད་རང་སེམས་སོན་གནས། །གསུང་རབ་བསྟན་བཅོས་
མན་ངག་བྱན་དུས་འདིར། །ཆགས་སྤང་འབྲུལ་རྟོག་གཞོམ་སྦྱིར་མ་འབད་ན། །བར་དོའི་
འབྲུལ་སྤང་གར་ཆེ་ཅི་འགྱུར་སོམས། །གདུལ་རྒྱུའི་དག་མེད་བསྐྱུང་རྒྱུའི་གཉོན་མེད་ཅིང་། །

ཕར་ལྷོས་དཔོན་མེད་ཚུར་ལྷོས་གཡོག་མེད་པའི། །དབེན་པའི་གནས་འདིར་རང་སེམས་མ་
འདུལ་ན། །ཁྱོད་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཅི་འདུག་མ་ཁྱེ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལེགས་པར་བསམས་
ནས་དོན་མེད་འཛིག་རྟེན་ཆོའདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལིང་གིས་བོར་ཏེ་གྲོང་ལྷོ་གོས་གཏམ་
གསུམ་ལ་བསྐྱར་ཏེ། སྒོ་ཕུག་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུག་སྤྱང་ལ་གཏད། སྤྱང་ཕུག་གི་ལ་
གཏད། གི་ཕུག་གོག་པོ་སྤྱང་པ་ལ་གཏད་དེ་འཆི་དུས་པན་པའི་ཆོས་གིག་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཅི་
འབྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས། སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་བྱེད་ན། བ་
ཡུལ་མ་སྤངས་ན་ར་རྒྱལ་གྱི་བདུད་མི་ཆོམས། བྱིས་གྱི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན་ཆོས་བྱ་བའི་སྐབས་
མི་རྟེན། དད་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོན་ཆོས་ལ་མ་བྱིན་ན་ལས་ལ་ཟེན་པ་མི་འོང་། རང་ལ་དད་པ་མེད་
པར་མི་གཞན་ལ་སྤྱད་མ་འདོགས། རང་གི་ཡོ་བྱད་རྒྱུང་ལ་མ་བསྐྱར་ན་མི་ཆོས་ལ་ཁོ་ཐག་
མི་ཆོད། གཉེན་འབྲེལ་དང་རྒྱུང་མ་བསྐྱངས་ན་ཆགས་སྤང་རྒྱུ་མི་ཆོད། དུས་ད་རེས་ཆོས་མ་
བྱས་ན་བྱིས་གང་དུ་སྐྱེ་ཆ་མེད། རང་ལ་རྒྱུན་མི་བྱེད་ན་ཞེ་འདོད་ཆོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས།
གཉེན་འདུན་བྱུང་མེད་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འགོ་དགོས་པ་ལ། ད་ལྟ་དོར་ན་དོན་ཆེན་
དུ་འགོ་བཡིན། རང་ལ་མི་སྤྱངས་ངེས་པའི་སྤྱིད་མ་བསྐྱངས་པར་དགོས་ངེས་པའི་དགེ་བསྐྱོངས།
དགོས་སམ་མི་དགོས་མ་ངེས་པའི་སང་མོད་གྱི་བཙས་མ་བྱེད་པར། དགོས་པར་ངེས་པའི་
དགེ་སྦྱོར་གྱིས་གིག་གསུངས། ཁ་རག་སྒོམ་རྒྱུང་གི་ཞལ་ནས། ཆོའདིའི་ལྷོ་གོས་རི་ལྷར་
བྱས་ཀྱང་བྱིད། ཤི་ནས་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུབ་བཙལ་ཐབས་མེད། །དག་གཉེན་སྟེ་རིས་ཀུན་ལ་
མ་ཆགས་པར། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུལ་དུ་བསགས་པ་གཅིས། །ཆོལ་ལོང་མེད་ཐ་སྤྱད་
ཐུག་པ་མེད། །དེ་བས་དམ་པའི་དགོངས་པ་ལོངས་མཛོད་ལ། །འདུ་འཛི་སྤངས་པའི་དགོན་པར་
ཞེ་གནས་བརྟེན། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ཕུར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྗེ་མི་ལས། ང་
ན་བ་གཉེན་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་། ཤི་བ་དག་ཡིས་མ་ཆོར་བར། །རི་བྱོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན། །
རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དམ་པས། བོ་མོ་མདོ་དོན་ཆེ་རྒྱུང་ད་རེས་

ཤེས་པ་ཆེ་ལ་སྒྲིང་ལོག་མ་བྱེད་དེང་རི་བ། །ཞེས་གསུངས། སྟོན་ཇོ་བོ་འདུལ་ཁར་རྣལ་འབྱོར་
པས་པ་ ཇོ་བོ་གཤེགས་པའི་འོག་ཏུ་བདག་གིས་སྒྲིམ་བྱེད་པར་ལུ་ལུས་པས། སྒྲིམ་གྲུང་ཆོས་སུ་
འགོ་ཡེ་གསུངས། འོ་ན་འཆད་པར་ལུས་པས་གྲུང་སྤར་བཞིན་གསུངས། འོ་ན་རི་ལྟར་བགྱི་
ལུས་པས། བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ལ་ཆེ་སྒྲིམ་བྱོངས་གསུངས། བཅུན་པ་
གཅིག་གིས་རྩ་སྒྲིང་ལ་བྱི་སྒྲིང་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་མཇལ་ནས། སྟོན་
པའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་སྒྲིང་བ་བྱེད་པའང་གྲོ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་བས་རང་ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་
མི་འཐད་དམ་གསུངས། ཁོས་བསམ་པ་ལ་དེ་བས་བྱག་བྱས་པ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་
ནས་བྱག་བྱས་པ་གྲུང་སྤར་བཞིན་གསུངས། དེ་བཞིན་གསུང་རབ་བཀྲལ་པ་དང་། བསྒྲིམས་
བྱས་པས་གྲུང་སྤར་ལྟར་གསུངས། འོ་ན་རི་ལྟར་བགྱི་ལུས་པས། ཆེ་འདི་ནི་སྒྲིམ་བྱོངས་ལན་
གསུམ་གསུངས་སྒྲིང་། མི་རྟག་པ་གཤའ་མ་གཅིག་སྒྲིམ་ན་ཆེ་འདིའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་
འོང་སྟེ། བྱུང་ཐོབ་ཀྱན་ལྟན་རས་པ་ཞིང་ལ་ཆུ་འཆུ་འགོ་བ་ལ་ཆོས་བྱོས་ལ་བྱོན་པ་དང་། ཆེ་
སྒྲིམ་བཏང་གི་སྒྲི་སྒྲིས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུང་ལས་རན་མང་པོ་འཛད་དེ། རྩེ་བཅུན་གྲགས་རྒྱལ་
གི་སྒྲོ་བ་མ་ཁ་རག་པ་མོད་ལ་སྟུན་མཛེ་ལས་གོ་ལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དགེ་སྒྲོང་བརྒྱལ་གཏུགས་
ཆོད་ཡོན་དང་བཅས་པ་བྱིན་པ་ལས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སེམས་པའི་སྒྲིང་ཅིག་མ་མཆོག་
ཏུ་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་འདས་ལས། ཞིང་ཆོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་ལོ་ཐོག་རྟེན་པ་ཉིད་
མཆོག་ རྩེས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུ་མཆོག་གི་རྩེས་མཆོག་ འདུ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་
པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ། འདིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིད་བཞག་ལས། གང་འདིར་འཆི་བ་འབྱུང་བ་ནི། དྲན་
པའི་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས། དེ་བཞིན་པ་ནི་ནི་བའི་མཆོག་ རྟོགས་དང་བལ་བར་འགོ་
བ་ཡིན། །འཆི་བདག་འཛིགས་པ་དྲན་པ་ནི། སྟོན་ལ་རི་ལྟར་ཡིད་རྒྱལ་འབྱུང་། སྟོན་མེད་

པས་ཀྱང་བྱི་མ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཏུ་ཞི་བར་འབྱུང། །བག་ཡོད་གོ་འཕང་བདེ་མཚོག་
ཏུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །གང་ཡང་འཆི་བདག་ཏྲག་བྱམ་དང། མི་
དགོན་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་འཆི་ལྷ་མ་སེམས་
པ། །གང་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་པ། །དེས་ནི་འཛིགས་པ་ཡོངས་བཏང་བྱིར། །འཆི་བདག་
ལ་ཡང་ག་ལ་འཛིགས། །ཞེས་གསུངས། དགོ་བཤེས་པུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བའི་མི་ཏྲག་པ་
བསྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ངན་ཤོས་སུ་བྱེད་དེ་ངན་ན་ཡང་ངན་འདི་རང་སྤོ་
ལ་སྤྱེས་པར་མཛོད་དང་དེས་ཚོག་ དབུ་མའི་སྣང་སེལ་གྱི་སྣང་བ་སེལ་ལམ་མི་སེལ་ཆ་མེད།
བའི་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་སྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་འདི་སྤོ་ལ་སྤྱེ་ན་ཆོ་འདིའི་སྣང་བ་སེལ་ངེས་ཏེ། འདི་
སྤྱེས་ན་ཆོས་མིན་ཅི་ཡང་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པ་གཅིག་ཡོང། དེའི་རྗེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་
པ་མཐའ་དག་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་འོང། དཔེར་ན་ཁལ་མ་གཡོ་ཅན་ཅིག་ཡོད་ཀྱང། བདག་
པོས་ལྷག་ཆོ་མོས་གཞུས་ན། དེ་མི་འགོ་བའི་དབང་མེད་པར་འགོ། འགོ་བ་དེ་ཡང་མགྱོགས་
པར་འགོ། དེ་ཡང་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཏྲག་པ་འདི་རྒྱན་དུ་གོམས་
ན། སྤོ་ཆོས་ལ་མི་འགོ་བ་ཡང་འགོ། འགོ་བ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགོ། དེ་ཡང་བྱིར་མི་ལྷོག་
པར་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས་ཡང་དེའི་ཞལ་ནས། མི་ཏྲག་པ་སྤྱེས་ན། དང་པོ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་
རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་དགོ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་བྱེད། མཐའ་མར་ཆོས་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་གྲོགས་
བྱེད། ཡང་དང་པོར་ཆོས་ཆོལ་བའི་རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བྱེད། མཐའ་མ་མཐར་
བྱིན་པའི་གྲོགས་བྱེད། ཡང་དང་པོ་ཆོ་འདི་ལ་སྤོ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་
དག་ལ་སྤོ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་བྱེད། མཐའ་མར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་གྲོགས་
བྱེད་གསུངས། དགོ་བཤེས་ཕག་མོ་གྲུབ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་རྒྱུད་ཆོད་
མཐོ་དམན་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང། ལམ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་དུས་ཏྲག་ཏུ་མི་ཏྲག་པ་སྐྱོམ་པ་
འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དང་པོ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

ལྷག་ཤིང་། ཐ་མ་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གསུངས། རྗེ་མི་ལས།
ང་འཆི་བས་འཛིགས་ནས་རིལ་ཕྱིན། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསྐྱེམས་བསྐྱེམས་ནས། །འཆི་མེད་
གཏུག་མའི་བཙན་ས་ཟེན། །ད་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་བོར་ནས་ཐལ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་
ན་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེས། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་ན་ཆོའདི་ལ་མདོན་
ཞེན་ལྷོག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དད་པའི་གསོས་འདེབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད།
ཆགས་སྣང་དང་ལྷུང་དུ་བྲལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། །འབྲོངས་པའི་ཆད་ཡེར་བའི་ཞང་བཙུན། བྲག་རྒྱབ་ཀྱི་གཉན་སྟོན།
ཁ་རག་སྒྲོམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཞང་བཙུན་ལ་སྒྱུན་བག་ཙམ་རེ་བྱུང་ན་སྟོན་འདོགས་ད་རེས་རང་
ཆ་ཆ་གསུངས་ནས་ཀ་ཅ་པ་མོ་ཚུན་ཆད་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་ང་མ་གྱི་བར་ང་ལ་གཡར་དུ་
ཐོངས་ཤིག ཤིན་པ་བྱེད་བསྐྱེམས་གསུངས་ནས་ཞག་རེ་ཡང་མི་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་དུས་
རྒྱུན་མཛད། བྲག་རྒྱབ་པ་ལ་ཉེ་གནས་ཀྱིས་དབྱར་ཤིང་གཤམ་བྱེད་རན་གདའ་ཞུས་པས། དབྱར་
སྟོན་མི་སྟོན་ཆ་མེད་པའི་ཤིང་བུའི་གཤམ་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། སྟོན་ན་རྒྱུར་སྟོན་ཅིང་འོང་གིས་གསུངས་
ནས་བཞུགས་ཅིས་ཡེ་མི་མཛད། ཁ་རག་སྒྲོམ་རྒྱུད་ཁ་རག་གི་བྲག་ཁུང་ན་བཞུགས་ཅོན།
བྲག་ཁུང་གི་སྒོ་ན་ཆོར་ཁེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཡར་འགོ་མར་འགོ་ནས་བྱེད་ལ་ན་བཟའ་
ཐོགས་པས། གཅད་དགོས་དགོངས་པར་རེ་བྱུང་ཅོན་དེ་མ་ཐག་མི་རྟག་པ་བྱར་བྱར་བྱར་ནས།
འདི་བཅད་པས་ཅི་བྱེད་ཕྱིར་ནང་དུ་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་སྟུམ་ནས་སྒྲུ་ཆོད་ར་གཙོད་
རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་སྒྲིན་རྩལ་བསམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་
པ་ལས། དུས་ཀྱིས་བསྟེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགོ་བྱུར་ན། །འཕོངས་སྟོན་མཛའ་དང་གཉེན་
བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །སྐྱེས་བུ་དག་ནི་གང་དང་གར་འགོ་ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་
བཞེན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་རང་གི་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཤིན་པ་ཀྱང་མེད་དུ་

མི་འགྲོ་བར་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱ་དགེ་སྤྲིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲིག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས།
སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཅི་ལྟས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྲིམ་དུ་བསྐྱོམ་
དགོས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྷས། དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྩ་བ་མོས་པར་
བྱབ་པས་གསུངས། རྟེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་བསྐྱོམ་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་། དེ་ཡང་རྒྱ་དགེ་བ་ཁོ་ན་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་ལ། རྒྱ་སྤྲིག་པ་
ཁོ་ན་སྤྲད་ན་འབྲས་བུ་སྤྲིག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་དགེ་སྤྲིག་སྤྲིལ་མར་སྤྲད་ན་འབྲས་
བུ་བདེ་སྤྲིག་སྤྲིལ་མར་འབྱུང་སྟེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དགེ་བྱས་པས། ཁྲ་
དང་ཁྲ་དུ་འགྲོ་བྱུང་བ། རྟེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། འབྲས་བུའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་
མཛོད་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྤྲིག་པ་སྤྲད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། ཁྲ་དང་ཁྲ་དུ་འགྲོ་འབྱུང་
བ་། རྟེ་དང་དེར་ནི་སྤྲིག་པ་དེས། སྤྲིག་བསྐྱེལ་མཛོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས། ཞེས་དང་།
མདོ་སྤེལ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྤྲིག་ནི། ལས་རྣམས་ཡིན་པར་བྱབ་
པས་གསུངས། ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལ། རྟེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། སྣ་
ཚོགས་རྣམ་པར་འབྱམས་ཤིང་འཇུག ལས་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་ཆེའོ། ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། སྤང་བྱ་མི་དགེ་བ་བཅུ་བསམ་པ། སྤང་བྱ་དགེ་བ་བཅུ་བསམ་
པ་། ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་བསམ་པའོ། རྟེ་པོ་ནི། རོ་བོ་དུག་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞིག རྣམ་པ་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་རང་འབྲས་སྤྲིག་བསྐྱེལ་འབའ་
ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་
གསུམ་། རྟེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་ཙམ་བསྐྱེས་ན་
རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱེས་ནས་ནི། རྟེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་
པར་། ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི།
སྤྲོད་པོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། རྟག་གི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི། །

ཡིད་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་གསུམ། །མི་དགེ་བཅུ་རུ་དེ་དག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྟོག་གཙོད་པ་ནི། སྟོག་གཙོད་འདོད་ཀྱིས་བསམ་བཞིན་དུ་
གསལ་བྱ་མ་ཞོར་བར་བསལ་ལ། གསལ་བྱ་དེ་མ་གཤིབ་དུ་གསོད་སེམས་རྒྱན་མ་ལྟོག་པའོ། །
མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཞོར་རང་ལ་མ་བྱིན་པ་འཕྲོག་པའམ་བརྟུས་པ་སོགས་རི་ལྟར་
ཡིན་ཡང་རུང་། རང་གིས་ཐོབ་སྒོ་སྒྲིས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི། རིགས་དང་
ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱུམ་མ་དང་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་
སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ལན་སྟོབ་དང་རྟེན་གྱི་དྲུང་སོགས་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་
དང་བཤང་ལམ་སོགས་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བཞི་ནི་བྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
རབ་རྒྱ་བྱང་བ་ལ་ནི་མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །ངག་གི་བཞི་ལས་རྩན་
དུ་སྒྲུབ་ནི། འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་སྒྲུས་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་མིའི་འགྲོ་
བར་ངེས་པ་དེས་གོ་བ་ནའོ། །སྤྱུ་མ་ནི། མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་གཉིས་འཁོར་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགྲགས་ཆོག་སྒྲུས་ཤིང་མ་རོལ་གྱིས་གོ་བ་ནའོ། །ཆོག་རྩུབ་ནི། དངོས་སུ་
ཐོས་པར་དེའི་སྟོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཞེ་ལ་ཕོག་པའི་ཆོག་སྒྲུས་ཤིང་དེས་གོ་བའོ། །ངག་འབྲུལ་
ནི། དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོག་ཐམས་ཅད་དེ་ཁ་གསལ་གསལ་དང་གཞོག་
སྟོང་དང་སྒྲུ་དང་སྒྲོས་གར་དང་དམག་གི་གཏམ་དང་སྒྲུང་འཆོང་དང་ཆང་འཆོང་གི་གཏམ་
སོགས་དང་། ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཆོས་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལ་བརྟུབ་
སེམས་ནི། གཞན་གྱི་ཞོར་དང་བྱུད་མེད་སོགས་རང་གི་བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པ་གཏིང་
རྒྱགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཞོད་སེམས་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་འདོད་དང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་བསམ་པ་གཏིང་རྒྱགས་པའོ། །ལོག་ལྟ་ནི། ལས་འབྲས་དང་། ཆོ་
སྤྱི། དཀོན་མཆོག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་དམ་པོར་འཆང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྩམས་པོ་དངོས་
དང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་དག་ཀུན་

སྤྱོད་ནི། དཔེར་ན་སློག་གཅོད་པ་ལ་མཆོན་ན། ག་དང་པགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། བདག་གམ་མཛའ་བོ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་གསོད་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་། འཁོན་ཞུགས་པ་ལམ་འགན་ལྷ་ལྟ་བུ་གསོད་པ་ཞེས་དང་། མཆོད་སྦྱོན་སོགས་ཀྱི་ཆོད་དུ་གསོད་པ་གཏི་མུག་གིས་ཏེ། དེས་འགྲེས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་ལ། མཐར་གང་གིས་རྫོགས་ན། མཛོད་ལས། གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཆོག་རྩལ་དག །ཞེས་དེ་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །འོག་གཡེམ་བརྒྱབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །འོག་པར་ལྟ་བུ་གཏི་མུག་གིས། །ལྟག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད། །ཅེས་ལྟག་མ་རྣམས་དུག་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པ་གསོད་པ་འདི་ནི་སློག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་མ་རུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་འདི་ནི་མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ནང་ན་དང་། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་ཉལ་པོ་བྱས་པ་འདི་ནི་འདོད་པས་འོག་པར་གཡེམ་པའི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་རྩལ་དུ་སྦྱོར་བའི་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་སྤྲ་མའི་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟན་པར་བཛོད་པ་ནི་དག་རྩལ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དང་། ཆོས་ཐོས་པར་འདོད་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཆོག་འབྱུང་བའི་དང་། ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་པ་འཕྲོག་པར་སེམས་པ་འདི་ནི་བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་དང་། མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་གཞོད་སེམས་ཀྱི་དང་། ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ནི་འོག་པར་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་མ་རུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། བ་དང་། མ་དང་། དག་བཅོམ་པ་བཀྲོངས་པ་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། བྲག་འབྱིན་ཏེ་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་དང་། མཆོད་རྟེན་བཤེག་པ། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་བཀྲོངས་བ། དག་བཅོམ་མའི་ལུས་བསྐྱེད་པ། འཕགས་པ་སྦྱོབ་པ་གསོད་

པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྐྱོའི་འཕྲོག་པ་སྟེ་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ། མཁས་པའི་གྲལ་གོང་། དགེ་སྟོང་གི་ཕྱག་སྒྲུབ་པོའི་ཟས། སྒྲགས་པའི་རྩ་ས་ཏེ་ལོག་པའི་ཕྱི་བ་བཞི་དང་། མི་ཆོས་ཀྱི་མན་འཛོམས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲིམས་ཉམས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ་ཉམས་པའི་ཕྱི་བ་བཞི་དང་། གཏི་ལྷག་གིས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ལ་སྤྲད་པ། ང་རྒྱལ་གྱིས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོད་པ། སྤྲག་དོག་གིས་བདེན་པའི་ཆོག་ལ་སྟོད་པ། རྟོགས་རིས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དགག་སྒྲུབ་བགྱིས་པ་སྟེ་སྤྲད་པའི་ཕྱི་བ་བཞི་དང་། མཚམས་མེད་ལཱའི་ནང་ནས་བྲག་འབྱེན་པ་དང་། མི་དགེ་བཙུའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་དང་། མཉམ་པའི་ཆོས་ལ་ཁྱད་གསོད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གལ་འདྲིགས་པ་སྟེ་སྐྱུར་བའི་ཕྱི་བ་བཞི་བཅས་བཞི་ཆོན་བཞི་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྲད་པ། སྤྲིག་པ་ལ་བསྟོད་པ། དགེ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱགས་དྲུག་གས་པ། དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅག་པ། བླ་མ་དང་། ཡི་དམ་དང་། མཆོད་ལུ་མ་སྤངས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གཉེན་པོ་འདུལ་བ་སྟེ་ལོག་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་ཏེ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་སྐྱུལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ནའང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཉམ་དུ་འཐོབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཏེ། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་དགེ་སྤྲིག་གང་ལ་ཡང་འདུའོ། །གོང་དུ་སྟོས་པའི་མི་དགེ་བ་བཙུ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བཞི་རེ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྤྲིན་ནི། འཕགས་པ་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། སྟོག་གཅོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འཕྲིད་དོ། །ཁྱོལ་སོང་གི་སྒྲུ་གནས་སུ་འཕྲིད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཕྲིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་དགུ་ལའང་བསྒྲིས་ཏེ་གསུངས་པ་བཞིན་ངན་སོང་གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་ཀུན་སྟོང་གི་སྒོ་ནས་བཞག་ན། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔུལ་བ། འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་

པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་
སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་བཞག་ན། ཆེན་པོས་དཔུལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། ཆུང་བས་དུད་
འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འབྲིང་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་ལས། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི།
ལས་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་མི་དགོ་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་གོམས་གིང་འབྲིས་པར་བྱས་པས་ཁྱིར་ཡང་
མི་དགོ་བ་ལ་བརྟེན། མི་དགོ་བ་ལ་སྦྱོད། མི་དགོ་བ་ལ་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། སློག་བཅད་པས་ནི་
ཆོ་སྲུང་ནད་མང་ཞིང་། །མ་བྱིན་ལེན་པས་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པར་འགྱུར། །འོག་པར་གཡེམ་
པས་ཁྱིམ་ཐབ་དག་ཟླར་བཅས། །རྩོན་དུ་སྒྲུས་པས་སྒྲུར་བ་མང་འགྱུར་ཞིང་། །འཕྲ་མས་བཤེས་
འབྲལ་ཡན་ཚུན་མི་མཐུན་འགྱུར། །རྩུབ་མོས་མི་སྟོན་འབྲལ་བས་དག་མི་བཅུན། །བརྒྱབ་
སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །གཞོད་སེམས་འཛིགས་བཅས་ལོག་ལྷས་ལྷ་ངན་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས། བདག་འབྲས་སམ་དབང་གི་འབྲས་སུ་ནི་ཡུལ་ལ་སྒྲིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་
པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། དབང་གི་འབྲས་སུ་ཡུལ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ། །སློག་གཅོད་སླིག་ཏུ་
ཁུར་གྱིས་ཞོན་པ་དེ། །ས་སྟོགས་བག་ཆུང་སྟོན་གིང་མེ་ཏོག་ཁུར། །འོ་འབྲས་བཟའ་བཏུང་
མཐུ་ཉམས་འཇུ་དཀའ་ཞིང་། །སློག་ལ་ཡ་ངའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་འགྱུར། །མ་བྱིན་སྒྲང་
བས་ལྷ་གྲུ་འཛོམས་པ་སྒྲ། །བཟའ་གིང་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་སུས་རྒྱམ་པར་སྒྲད། །སད་གྱིས་
གདུང་ཞིང་སེར་བས་རྒྱམ་པར་འཐག །ལུ་གེའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་འཕོ་བར་སྐྱེ། །འོག་པར་
གཡེམ་པས་བཤང་གཅི་གཤང་ལྷུ་འི་འདམ་རྩ་བ་ཁྱོད། །དྲི་ངའི་ཆོར་བ་རྩུབ་མོའི་དབུགས་
མི་བྱིན། །མི་གཙང་ལྷན་ལྷན་དོག་ཅིང་ཉམས་མི་དགའི། །ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲི་གིང་དབང་མེད་
འཇུག །རྩོན་གྱིས་འབྱོར་བ་གཡོ་ཞིང་ཡུལ་མི་མཐུན། །གཞན་གྱིས་བསྒྲུ་དང་འཛིགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲག །འཕྲ་མས་ས་སྟོགས་ངམ་གྲོག་གཅོད་རོང་ཅན། །བགྲོད་དཀའ་མཐོ་དམན་
ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་གནས། །བརྩོད་པ་རྩུབ་མོས་རྩོག་སེག་ཆོར་མ་ཅན། །སྤོང་ལྷུ་མ་འབྲས་ངན་

རྒྱལ་དང་ཉམས་མི་བདེ། །ཆོས་ཅན་དང་རྒྱལ་མང་ཉལ་ཉིལ་བྱོད། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཆོར་
བ་ཉམས་སུ་མྱོང་། །དབྱིད་ཀས་སོ་ནམ་ངལ་བ་འབྲས་མེད་ཅིང་། །དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་
མི་བརྟན་འགྱུར། །བརྒྱབ་སེམས་སྒྲུབ་དང་འབྲས་སུ་གོ་ལྟོག་ཅིང་། །གནས་དུས་གདུག་པས་
སྐབས་བཅའ་མཐོང་བར་སྒྲེ། །གཞོད་སེམས་སྤྲིག་སྦྱོད་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། །ཆོས་རྒྱུན་
རྒྱལ་གདུག་མི་ཆོད་གཙན་གཟན་རྒྱལ། །འོ་ཏོག་འབྲས་སུ་འི་རོ་ཡང་ཆ་ཞིང་ཁ། །རང་བཞིན་
གཞོད་པས་བཀའ་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲེ། །འོག་ལྷས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སུ་ཆོགས་ཀྱི། །འབྱོར་
པས་ཀྱན་ནས་སྤོང་ཞིང་སྒྲན་གིང་ཏུང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་དག་ཀྱང་མཐུ་རྒྱུང་ལ། །སྒྱབས་
དང་སྦྱོབ་པ་དཔུང་གཉེན་མེད་པར་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ནི། དན་
པ་ཉེར་བཞག་རྒྱུང་དུ་ལས། རྒྱུས་སུ་གཏི་སྤྲིག་ཅན་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། ཡང་བྱིར་ཞིང་
སྤྲིག་པ་འཕེལ་བས་རབ་རྒྱས་པ་སྤྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྱོད་པ་དང་གཉེན་
པོས་མ་ཟེན་ན་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་རོ། །དེའི་བྱིར་སྤྲིག་ལ་བབས་ཀྱང་
ཉེས་སྦྱོད་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་རེ་གི་སྤྲེལ་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་
པ་རྒྱུང་བཤད་རེས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་བྱི་མར་སྤྲེལ་པ་མི་བཟང་པར་མྱོང་བ་ནི། དཔེར་ན།
དགེ་འདུན་བཞུགས་པའི་ཕྱིག་ངོས་དང་ཀ་བ་ལ་ངར་སྒྲུབ་བསྒྲུས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་
ཕྱགས་མས་རང་གི་ཕྱག་དར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ཕྱིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱགས་
མ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་བར་སྒྲེས་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་གཅིག་གིས་རང་གི་གྲོགས་མོ་
ནམས་ལ་བྱི་མོ་བྱེད་ཆོ་བྱས་པས་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་བྱི་མོར་སྒྲེས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔེའ་ལ་ངན་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲེས་ནའང་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་རྒྱུད་པུལ་བར་
གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲེ། དེས་ན་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ལས། སྤྲིག་པ་རྒྱུང་དུ་བྱས་
པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འཛིགས་ཆེན་དང་། །ཡུང་སྤོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་
པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་རོ། །ཞེས་དང་། མཛེས་སྒྲན་ལས། སྤྲིག་པ་རྒྱུང་དུ་དག་ལ་ཡང་། །

མི་གཞོད་སྐྱམ་དུ་བརྟམ་མི་བྱ། མི་མདག་ཆུང་དུ་དག་གིས་གྱང་། རྩ་ཕུང་རི་ཙམ་སྒྲིག་པར་
བྱེད་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས། དེས་ན་སྤར་བྱས་གྱི་ལས་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་གཉེན་པོ་དག་བའི་
ལས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་དུས་མུར་བ་ཉིད་དུ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་འབད་
པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ་སྟེ། ཉེན་མོངས་རྒྱ་བས་བཤོར་ནས་ནི། སྤྱི་བའི་རྒྱུར་ནི་
ཆུད་གྱུར་ནས། འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་པ། ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། རང་སྟེ་རིམ་
གྱིས་གསོད་པ་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །
གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན། ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སྟ། འཆི་བདག་གིས་ནི་བལྟས་
བཞིན་དུ། རི་ལྟར་བྱོད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་རི་ལྟར་དགའ། ལྟར་བ་
ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། རི་སྤྱི་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱ། དེ་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་གྱང་ནི། དུས་
མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་ནི་མ་བྱས་བཅུམས་པ་དང་། འདི་སྤྱི་བྱས་པར་གནས་པ་ལ།
སྟོ་ཕུར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི། གྱི་དུང་བཙོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་ལྟགས་
གྱིས་སྤྱང་བ་ཡི། མིག་དམར་གདོང་ལ་མཆི་མ་འཛག་ཉེ་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། ལག་ཤིན་རྗེ་འི་
པོ་ཉེ་བཞིན་ལ་ལྟ། རང་སྟེ་གྲན་པས་གདུང་བ་དང་། དཔུལ་བའི་སྒྲི་ནི་ཐོས་པ་ཡི། སྒྲིག་
པས་མི་གཙང་ལུས་གོས་ཤིང་། ཁྱོས་པར་འགྱུར་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགྲོ་
བ་ལྟའི། ཆེ་འདིར་འཛིགས་དང་ལྟན་གྱུར་ན། སྟེ་གྲས་དཔུལ་བ་མི་བཟད་པའི། །
སྟེ་གྲས་བསྟུལ་ནམས་ནི་སྟོས་ཅི་དགོས། རྒྱ་ཚན་གྱིས་ནི་རེག་པ་ན། ལག་ཞོན་ཤ་ཙན་ལ་
རབ་ཆ་བའི། དཔུལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། ཞེས་
དང་། ཁྱི་དག་བ་ལས་སྟེ་གྲས་བསྟུལ་འབྱུང་། དེ་ལས་རི་ལྟར་རེས་ཐར་ཞེས། ཉིན་མཚན་རྟག་
དུ་བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྤང་བྱ་དག་བ་ལ་བསམ་པ་ནི། རོ་བོ་དྲག་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་
ནས་བསྤངས་པའི་ལས་གང་ཞིག་ བྱེད་ལས་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་རང་འབྲས་ཕན་པ་དང་

བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། མ་ཆགས་མི་སྤངས་གཏི་
ལྷན་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་དང། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། གང་ལེགས་
པར་སྐྱེད་པས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་
ལ་ཇོ་བོས་མཛད་པའི་ལས་རྣམས་འབྱེད་ལས། མངོན་པར་མཐོ་བ་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མི། །
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལྡན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམས་སྤངས་མངོན་
བྱང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེད་དུ་བསམ་
ནས་སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྤངས་ལྷན་པར་བྱའོ། །དབྱུག་པ་སྤངས་ཤིང་ལའོན་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་
བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཇོ་བོས་ལས་རྣམས་འབྱེད་དུ་བྱང་བ་བཞིན། གོང་
དུ་སྟོས་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དངོས་དང་དེའི་བྱོགས་གཏོགས་བཅས་སྤངས་པའི་སེམས་པ་ས་
པོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལྡན་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷན། སྤངས་པའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། །
ཚུལ་བྱིས་པ་ལོ་ལྟོན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་སྤྱིང་དུ་དགེ་བ་ཆོས་སྐྱེད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཞལ་ནས། དབྱེ་ན་མི་དགེ་བཅུ་ལས་ལོག་པའི་
དགེ་བ་སྟེ། སྟོག་འདོན་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་གཏོང་བ་དང་། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་
གནས་པ་དང་། བདེན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། འཐབ་པ་རྣམས་སྦྱུམ་པ་དང་། ཞི་ཞིང་དུལ་བར་
སྦྱོར་བ་དང་། གསོང་བོར་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆགས་
པ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །
དེ་དག་རྒྱུད་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་གྲོགས་ལ་བཅུ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་།
ངོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྱེད་ལོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱན་པོ་མི་འགྱེད་པ་དང་། ཚྱོད་པ་མེད་པ་
དང་། ཁྱོམ་འདུས་པ་ལ་མི་ལྷ་བ་དང་། ཉག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་སྐྱེད་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་
དང་། སྟོག་པའི་གྲོགས་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པ་དང་།
བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟེ་མཆེད་ལུ་བཞི་བསྐྱོམ་པའོ། །ཞེས་

སྒྲུབ་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་སྟོམ་ནས་བཅུར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་ལ་སྟོམ་ནས། དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། ཉན་
 དང་སྟོག་དང་འཛིན་པ་དང་། འཆད་དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། ཇི་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྟེ།
 སྦྱོད་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། བསོད་ནམས་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཁྱེད་ཚོས་སྦྱོང་
 བཅུར་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་
 དང་། ཇི་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་པ་རོལ་བྱིན། འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་
 ཡི་དེ། ཇི་རོལ་བྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། ཁྱེད་གསུངས་པ་བཞིན། སྦྱིན་སོགས་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་གམ་བཅུའི་བདག་ཉིད་དེ་ལེགས་སྤྱད་གཞི་དང་བཅས་པའོ། ཇི་ལས་
 དགེ་བ་བཅུའི་འབྲས་བུ་ནི་སྤར་ལྟར་བཞི་ལས། རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
 བར་ཅན་དང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་ན་འདོད་པའི་ལྷ་མི་
 དང་། བསམ་གཟུགས་ཉིང་འཛིན་ཅམ་དང་འབྲེལ་ན་ཁམས་གོང་མའི་གནས་རིས་རྣམས་
 སུ་འཕེན་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་བྱོགས་གཅིག་གིས་ཟེན་ན་དམན་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད།
 ཐབས་ཤེས་བྲུ་ན་མེད་པས་ཟེན་ན་ནི་རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགོའོ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་
 བྱི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་ངང་གིས་སྦྱོ་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། བྱིང་བ་ནི། ཡིད་
 བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། སྟོག་གཅོད་སྤངས་པས་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཅིང་། མ་བྱིན་
 ལེན་སྤངས་འབྱོར་པ་སུན་སུམ་ཆོགས། འོག་པར་གཤེམ་སྤངས་ཁྲིམ་ཐབ་དག་ལྷ་མེད།
 རྩལ་དུ་སྦྱ་སྤངས་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། རྩལ་མོ་རྣམས་སྤངས་སྟན་པར་སྦྱ་བས་བདེ།
 བྲ་མ་རྣམ་སྤངས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད། འབྲེལ་པ་སྤངས་པས་ཆོག་བཟུང་འོས་པར་
 འགྱུར་དེ། ཇི་བརྒྱབ་སེམས་སྤངས་པས་རེ་བ་འགྱུབ་པ་སྟེ། གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་ཡིད་འོང་
 མཐོང་ན་ནི། འོག་ལྷ་སྤངས་པས་ལྷ་བ་བཟང་པོ་སྟེ། མཐོ་རིས་བགྲོད་པའི་ཤིང་རྟ་དགེ་བ་
 བཅུ་དེ། མཛོན་མཐོ་བདེ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དང་དུ་འོངས། ཞེས་གསུངས། དབང་གི་འབྲས་

བུ་ནི་ཡུལ་ལ་སྒྲིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན། མཐུ་ཆེ་ལོ་ལེགས་ཉམས་དགའ་བ། །མཐོ་དམན་
སྟོམས་དང་ཞིང་ས་གཤིན། །རྩ་ཤིང་རྒྱས་དང་དུས་ཚོགས་རན། །འབྲུ་སྒོམ་རོ་ཞིམ་འབྲས་
བུ་རྒྱས། །དགོ་བ་བཅུ་ཡི་བདག་འབྲས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྒྲིམ་བུ་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་དམ་པ་
ལ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་བྱུང་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་དགོ་བ་རྒྱུད་དུ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འབད་པས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རྩོན་སངས་རྒྱས་བསོད་
སྒྲུབས་གོང་ཁྱེད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པ་ན། ཁྱེད་ཞིག་དང་ནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གང་སྒྲུབ་
གཏོར་བས་བཞི་ལྟར་བཟེད་དུ་སོང་། གཅིག་ཐུགས་ཀར་ཐོག་པས་བྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་
བའི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལུང་ལུང་ཏེ། སྒྲིང་བཞི་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་བདག་པོ་ལོ་
བརྒྱད་ཁྱི་རེར་བྱས། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བརྒྱ་བྱིན་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་བརྗེས་ཀྱི་བར་ལ་བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱིད་ལ་དབང་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཀླ་ཉ་ན་ལ་ཤན་
མོ་གཅིག་གིས་རྩ་ལྟར་བཟེད་གང་ལུལ་བས་ལྟར་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་དང་། དམ་ཚེས་པད་
དཀར་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོར་ནའང་
རྩོན་གྱི་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཙམ་གྱི་བསྐྱལ་པར་འཁོར་བའི་ཆོ། བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་ལོས་
སྒྲུབ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞིབ་པར་
གཞན་དུ་བརྗོད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམ་ལས། དགོ་
བ་རྒྱུད་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་
འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་ནམས་སྤྱན་ཚོགས་སྒྲིན་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། མཛའས་སྒྲུན་ལས། དགོ་
བ་རྒྱུད་དུ་དག་ལ་ཡང་། །མི་པན་སྙམ་དུ་བརྟན་མི་བྱ། རྩ་ཡི་ཐིགས་པ་བསགས་པ་ཡིས། །
རྩོད་ཆེན་རིམ་གྱིས་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དགོ་བ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་
ཐབས་ནི། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་

དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིས་ཟེན་པ་གལ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་གཞན་བསམ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསམ་བཞིན་པ་དང་
རྫོགས་པ་དང་། །མི་འགྱུར་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། །འཁོར་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས། །
བསམགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཀུན་སྒྲོང་དྲག་པོས་བསམ་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ། དངོས་གཞིའི་ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་པ། རྗེས་སུ་འགྱུར་པ་མེད་པ།
སྒྲར་ཡང་དེ་ལ་ཡི་རང་བ། དེ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་པ། ལས་དེའི་འབྲས་
བུ་སྦྱིན་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་དྲུག་པོ་ཚང་བ་བྱས་ཤིང་བསམགས་པའི་ལས་དང་། དེ་
དྲུག་མ་ཚང་ན་བྱས་ལ་མ་བསམགས་པའི་ལས་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། ཡང་། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་
ལས་དང་ནི། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་པས། ལས་དེ་དག་ལ་སྒྲོན་དུ་སེམས་
གྱིས་བསམས་ཤིང་། དེ་ནས་ལུས་ངག་གིས་འཇུག་པའི་བྱིར་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་
བསྐྱེད་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ་གཉིས་དང་། ཡང་དགེ་བས་མཐོ་ངེས་དང་། མི་དགེ་བས་ངན་
སོང་ལྟ་བུ་གནས་ངེས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། གང་དུ་འཕངས་པའི་
ཉེན་དེ་ལ་བདེ་སྒྲུག་གི་བྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དང་གཉིས། དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དགེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་མི་དབུལ་
པོ་ལྟ་བུ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ལྟའི་གྲང་
པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་དབུལ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་དགེ་
བ་འཁོར་ལོས་སྒྲར་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དང་། རིང་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བྱག་བྱས་པས་ལུས་
འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་དུལ་གྱི་གངས་སྟེང་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲར་རྒྱལ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བྱས་པས་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་
པ་ལྟ་བུ་དུ་མས་གཅིག་འཕེན་པ་དང་། སྟིང་རྗེའི་སེམས་གསལ་བ་གཅིག་གིས་ཆངས་གནས་

སུ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དུ་མ་བསྐྱུང་བས་ལྟ་མིའི་རྟེན་
དུ་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས་དུ་མ་འཕེན་པ་སྟེ་མུ་བཞི། རྫོགས་བྱེད་ལའང་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་
བྱ་ཞིང་། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་གང་རུང་རེ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་
ཡོད་། ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བདེ་བ་སྦྱེད་བྱེད་བསོད་ནམས་དང་། འདོད་པར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བྱེད་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་ལས་
ཏེ་གསུམ་དང་། དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེད་བྲག་གིས། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་
དགེ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །གནག་དང་དཀར་
དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་ཟད་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ལས་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀ་གནག་པ་འདོད་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཁོང་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀ་དཀར་པ་ཁམས་གོང་
མ་མཁོང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འབྲས་མ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བདེ་སྤྲུག་སྟེ་ལ་མར་མཁོང་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཏེ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཀར་ནག་འབྲས་པ་མིན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ལས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དང་། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་དཀར་ནག་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་བཞི་དང་། ཡང་།
གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་དཀར་རྣམ་སྦྱིན་གནག་པ། བན་
སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ནག་རྣམ་སྦྱིན་དཀར་པ། བརྟེ་བས་སྟོག་སྦྱོབ་པ་ལྟ་
བུ་གཉིས་ཀ་དཀར་པ། སྤང་སེམས་ཀྱིས་མཆོན་བསྐྱུན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ནག་པ་སྟེ་མུ་བཞི་
དང་། གཞན་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་བཞིར་
གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་ལས། །ཞེས་དང་། གང་
དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དག་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། །དེ་ལ་ཕན་
གཞོད་བྱས་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་འབྲལ་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཅུས་ལས།
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
ཞིང་དང་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་ལས་སྟོབས་ཆེན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདིར་མྱོང་།

བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྟོན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན། རྒྱལ་པོ་གསེར་
མདོག་གིས་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལ་རང་གི་འཕྲོ་ལྷག་གི་བཤོས་བྲེ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལྟལ་བས་
དེ་མ་ཐག་པར་འབྱུང་བ་དམའ་ཤོས་སྟོང་པ་རྣམས་གང་ཞིང་དཔལ་བ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་ཞིང་པ་བཀྱེན་པས་མཆོད་པ་ལྟལ་བས་དེའི་ལོ་ཐོག་རྣམས་གསེར་དུ་
འབྱུངས་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་བྱས་པ་དང་། འབྲི་གྲང་དཔལ་
འཛིན་གྱིས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་སྦྱང་པའི་དབང་གིས་ལུས་མ་ཞིག་པར་དཔལ་བར་ལྷུང་
བ་ལྟ་བུ་དང་། མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་བསམ་གཟུགས་དངོས་གཞིའི་སེམས་གྲུབ་པ་
ལྟ་བུ་སྦྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྦྱེ་བ་བྱི་མ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིན་ངེས་པ་སྦྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་
དང་། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་སྦྱེ་བ་གཞན་ལ་མྱོང་བའི་ལས་ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་དང་།
ལས་བསགས་ཀྱང་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་སོགས་གྱིས་བཅོམ་ནས་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་མི་རུས་པ་མྱོང་
བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཏེ་བཞེའོ། །ཁྱེ་བྲག་དགེ་བའི་ལས་ལ། མཐོ་ངེས་ལ་དམིགས་པ་བསོད་
ནམས་ཆ་མཐུན། མྱང་འདས་ལ་དམིགས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་དགོ་
བ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལའང་སྒོ་སྟོབས་གྱི་དབང་གིས་
ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིའི་ཁྱད་པར་
ཡང་། གནས་བརྟན་སྦྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོས། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟེ་གང་དང་། ཁྱེ་བ་
གང་དང་གོམས་པ་གང་། སྦྱར་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྒྲིན་པར་
འགྱུར་། ཞེས་པས་ལྟེ་བ་སྟེ་སྟོབས་གང་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན་ཏེ་བ་སྟེ་འཆི་ཁའི་དགོ་སྒྲིག་
གི་སེམས་གང་གསལ་བ་དང་། དེ་ཡང་མཉམ་ན་གོམས་ཤས་གང་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཡང་མཉམ་
ན་སྦྱར་གང་བྱས་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྒྲིན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་
དགོངས་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ་ཤར་བྱིན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། དགོ་བ་
སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱི་མ་ངན་སོང་སོགས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་ད་ལྟའི་ཆེ་འདི་ལ་སྒྲིན་ནས་

ནད་ལ་སོགས་པས་བྱང་བར་བྱེད་པའང་ཡོད་ལ། སྒོན་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཞག་བདུན་དུ་
དང་པོར་ཟས་གོས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཆར་པ་བབས་ཤིང་མཐར་ས་ཡི་ཆར་པ་བབས་པས་
ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་གིན་ནས་དཔྱལ་བར་སོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
ཕྱི་མ་བདེ་འགོ་སོགས་སྟུང་འགྱུར་ད་ལྟའི་ཆོ་འདིར་སྒྲིན་པའང་ཡོད་པས། ད་ལྟའི་དུས་སུ་
ཆོས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ལ་ནད་སོགས་འཆོ་བ་མང་བ་དང་། སྤྲིག་སྟུང་ཁ་ཅིག་ཁ་དྲག་དང་སྟོབས་
འབྱོར་ལྡན་པ་ལྟར་སྤྲང་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། སྤྲིག་ཅན་དེ་དག་གི་ནས་ངན་སོང་དཔྱལ་
བར་ལྟང་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་སྟུང་
པ་འགའ་ཡང་ནི། རྟེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཅོད་ཀྱང་། འཆོ་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་
སྤྲིག་པ་ཡི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མངོན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཆད་མོ་ནམ་
མཁས་༥ རྣམ་ཅི་བྱས་རང་གི་ལུས་ལ་ལྟོས། ཕྱི་མ་གར་འགོ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲིས། ཅིས་
གསུངས་༥ ལས་དེ་དག་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ངམ་ཕྱི་ཡང་གི་བྱེད་པར་ཡང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །
དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟེ་བས་དགེ་བ་སྟོན་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། ཞེས་གསུངས་
ཏི༥ དུས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པོ་གཞན་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་མཁན་སྟོབ་སོགས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་
དང་༥ ཡན་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡ་མ་སོགས་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེའི་ཡུལ་འོག་མ་འོག་མ་
དག་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཕྱི་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་ཡངས་པའོ། འབྲས་བུ་སྟུང་ཆུལ་
ལམ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བའང་། ཀྱན་བརྟས་ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན།
རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏི། དེ་ཡང་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་གཞན་
ལ་མི་སྒྲིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་རང་ལ་མི་སྒྲིན། མ་བྱས་པའི་ལས་དང་མི་སྤྲད། བྱས་པའི་

ལས་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བར་རང་འབྲས་མ་འཛོལ་བར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་
བར་དྲུ་ ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྒྲིན་རྟོ་ལ་མི་སྒྲིན། ཟིན་པའི་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་ནོ། །ཞེས་
དང་དྲུ་ དེས་པས་ཞུས་པ་ལས། ས་བོན་ཚབ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཚབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །
ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དཔེ་ལྷར་བྱ་བ་འདི་
ཡིས་ནི། །སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཚབ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་
པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལས་བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དག་ནི། །
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཆོག་ས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་
འགྱུར་དྲུ་ །ཞེས་དང་། དྲན་པ་ཉིད་བཞག་ཆུང་བ་ལས། མེན་གང་བར་འགྱུར་ཡང་སྤྲིད། །རྒྱུད་ནི་
ཞག་ས་པས་ཟིན་ཡང་སྤྲིད། །ཉི་ལྷ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་སྤྲིད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱུ་མི་སྤྲིད། །ཅེས་
གསུངས་དྲུ་ །དཔེར་ན་འཕགས་པ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུའི་མས་བུ་དང་ཁྱོ་ཡི་དོན་དུ་སེར་སྒྲ་སོགས་
བྱས་པས་ཁྱོ་བོ་ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། བུ་ཡིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། མ་རང་ཉིད་
ངན་སོང་དུ་སོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་
དག་སྤྲིང་ལྟ་དང་ནི། །མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དང་ནི་བཙུན་མོ་དང་། །འཁོར་གྱི་སྤྲད་དུ་འད་སྤྲིག་
པ་མི་བགྱི་སྟེ། །དཔུལ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་སྐལ་ལོད་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་
ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཆོ་རབས་མང་པོའི་སྤྲིག་བསྐྱལ་རྒྱུར་འགྱུར་བའི། །སྤྲིག་པས་ཆོ་འདིར་
བདེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཆོ་འདི་ཡུན་བྱང་ལོ་ལྷ་འགའ་ཞིག་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་ཚད་
བཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤྲིག་བསྐྱལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་བའི་ཐབས་སུ་
དག་སྤྲིག་སྤང་དོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྱུངས་པའི་ཚད་བྲམ་ཟེ་སྐྱ་མཁན་
དང་དྲུ་ །དག་བའི་བཤེས་གཉིན་འབན་གྲུང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ། འཁོར་བའི་སྤྲིག་བསྐྱལ་སྤྲིང་བསམ་
པ་དང་། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྲིག་བསྐྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་ལས། དགེ་སྲོང་དག་སྤྱིད་པའི་ཁམས་ལ་སྒྲོ་བར་
གྱིས་གིག་དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་གང་གི་ཆོ། གྲོག་སྒྲུར་
དུ་སྒྲེས་ཏེ་དོར་བའི་ལུས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་ཏེ་སྤང་བོར་བྱས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བས་
ཀྱང་ཆེས་མཐོ་ཞིང་། རུས་པའི་མཆི་མའང་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་ཚུ་བས་ལྷག་གོ། །དཔུལ་བ་དང་ཡི་
དྲགས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཟངས་ལྷན་ཁོལ་མ་
དང་། བྲག་དང་། ལྷ་སེར་དང་། རྒྱག་དང་། རར་སྒྲུབས་ཀྱང་འདྲི་ལྟར་གྲིང་བཞིའི་ནང་ནས་
མཐའ་ཡི་མཚོར་འབབས་པའི་ཚུ་གྲང་ཆེན་པོ་བཞི་བས་མང་ཞིང་། འདོད་པའི་བྱིར་མགོ་དང་།
མིག་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅད་པའང་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ན་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་གིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟོན་ལས་འདས་པའི་གྲངས་དང་
མཉམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་གྲངས་ཆད་མེད་ཀྱང་
མདོར་བསྡུ་ན་དུག་སྟེ། དང་པོ་དག་གཉིས་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ངེས་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་སྒྲིག་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྟོན་འཕགས་པ་ཀླ་ཏུ་ན་བྱིམ་གཅིག་གི་
སྟོར་བསྟོན་སྟོམས་ལ་བྱོན་པས། བྱིམ་བདག་མོ་དེས་བྱ་རྒྱུད་གཅིག་པར་ན་བཟུང་། ཉ་ག་
ཞིག་ཟ། བྱིམ་གཅིག་ཉིའི་རུས་པ་འཆའ་ཞིང་འདུག་པ་ལ་རྟེན་པ་གཟིགས་པས། བྱ་དེ་
སྒྲ་མ་རང་གསོད་པའི་དགྲ་དང་། ཉ་དང་བྱིམ་ཆོ་འདྲིའི་པ་མར་འདུག་པས་བྲུགས་གིན་ཏུ་
འབྱུང་སྟེ། པ་ག་ཟ་ཞིང་མ་ལ་རྟེན། གསོད་པའི་དགྲ་བོ་པར་དུ་སྤངས། རྒྱུང་མས་བྱོལ་
རུས་པ་མུར། འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་བྱོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་བྱ་རན་
བསལ་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟོན་གཉིས་བཤེས་རྣམས། འཁོར་བའི་ནང་དུ་སྤང་བོར་བ། །
གཞུང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་། །དེ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། ཁང་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་བསྒྲུམས་
ཏེ། །བརྟེན་བས་བྱ་ཡི་འདུ་ཤེས་པ། །དེ་ཉིད་ཆོར་བས་གཞན་དུ་ན། །རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་
འདུ་ཤེས། །རང་གིས་བཞོས་པའི་རུ་མ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྤྱིད་གཞན་ན། །དེ་ཡི་

ཁག་ཉིད་འབྲུང་བ་དང་། རྒྱལ་ནས་ག་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། སྤྱོད་དག་གྲུང་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། རྩོག་པ་ཉིད་དུ་
མཆི་བས་དེ་སྤྲད་དུ། འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་
ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་འད་དག་ག་ཉེན་བར་མའི་འགྲུལ་རྩོག་སོགས་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔུང་བཟང་
གིས་ཞུས་པ་ལས། དེ་ཞིག་གཅིག་ན་དག་ཡང་མཛའ་བོར་འགྲུལ། མཛའ་བོ་ཡང་ནི་དག་
ཡང་འགྲུལ་བ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྲུལ། བར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དག་
བོར་འགྲུལ། དེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་འགྲུལ་བར་རིག་ནས་ནི། སྤྱོད་གྲོས་ལྡན་པ་ནམ་ཡང་
ཆགས་མི་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྲུལ་བས། །
ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་དག་ཡང་འགྲུལ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་
ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྐྱུག་གི་རྣམ་པ་རི་ཅམ་མྱོང་ཡང་ངོམས་པ་དང་སྤྱོད་ཕྱན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི།
སྤྱོད་སྤྱིང་ལས། འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱར་མ་སོང་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། སྤྱོད་ཆད་ལན་མང་མ་
མྱོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག རྩེ་ཡབ་དཀར་མཛེས་ལྟ་བུའི་དཔལ་གང་མ་ཐོབ་པ། དེ་ནི་གང་
ཞིག་ཡོད་ན་འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་ཆད་ལན་མང་མ་མྱོང་སྐྱུག་
བསྐལ་དེ་ཡོད་མིན། འགྲོ་བར་གང་གིས་ཆོམས་གྲུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། གང་གི་ལྟོར་
མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། འོན་ཀྱང་རི་ལྟར་འཁོར་བ་ཅན་ན་ཆགས་བྲལ་མེད། །
ཅེས་དང་། བྱ་ངན་བསལ་བ་ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱལ་བ་ན། ཟངས་ཞུན་བསྐྱལ་བ་
གང་འབྲུངས་པ། རྒྱ་མཚོ་ནང་གི་ཆུ་ལ་ཡང་། དེ་ཡི་ཆད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྱི་དང་ཕག་
ཏུ་གྲུར་པ་ན། མི་གཙང་བ་ནི་གང་ཐོས་པ། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བོ་ཡི། ཆད་ལས་ཤིན་ཏུ་
ལྷག་པར་འགྲུལ། མཛའ་བཤེས་རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིས། འཁོར་བའི་ནང་དུ་གང་བྱས་པ། །
མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། སྤྱོད་ནི་རྒྱ་མཚོ་རུང་མ་ཡིན། ལན་ཚུན་དག་ཏུ་ཚོད་པའི་
ཕྱིར། མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། སྤྱངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། ཆངས་པའི་འཛིག་

རྟེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། སྤྱིན་བྱར་གྱུར་ཅིང་རབ་བགྱེས་པས། །ས་ལུད་ཆོས་པ་གང་ཡིན་པ། །
འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་གིན་ཏུ་གང་། །ཡི་དྲགས་འཛིག་རྟེན་མི་བཟང་
པར། །བགྱེས་སྒྲོམ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གང་ཕྱིང་བ། །དེ་ནི་བྲན་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲིང་། །གང་གི་གཡང་
འདོར་མི་འགྱུར། །མི་ལ་དབུལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིས། །ཐོ་བཙམས་པ་ནི་གང་ཕྱིང་དེ། །བརྗོད་
པ་བདག་ལ་མཐུ་མེད་པ། །རང་གི་ཕྱེ་ལ་ངོ་ཚ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །དེར་མ་ཟད་ཆོ་འདིར་
ཡང་འདོད་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་མང་སྟེ། །རྒྱ་ཆེ་པོ་ལ་བ་ལས། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། །དེས་ཀྱང་ཆོག་པ་མེད་ཅིང་ད་དུང་ཆོ་ལ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ཆོག་པ་ཅི་ཡང་མེད། །རི་ལྷར་མི་དག་ལན་མུའི་ཆུ་འབྱུངས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྒྱོད་འཇུག་
ལས། །འདོད་པ་ས་འདི་ཐམས་ཅད་གྱིས། །རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
དབྱིག་གཉེན་གྱིས། །རི་དྲགས་ཉིད་ནི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས། །རེག་པས་སྒྲུང་པོ་རྒྱག་པར་བྱེད། །
གཟུགས་ཉིད་གྱིས་ནི་སྤྱེ་ལེབ་ཀྱི་སྤྱེ་བ། །རོ་ཡིས་ཉ་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱག། །བྱང་བ་དྲི་ལ་
ཆགས་པས་ཏེ། །འདི་དག་རྒྱ་ནི་རེ་རེས་སོ། །སྤྱོད་བྱ་དག་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་། །ལྷ་པོ་འདི་དག་
ཏུག་ལྷན་ཞིང་། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་རབ་འཛོམས་ན། །བདེ་གནས་ཐོབ་པར་རི་ལྷར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་། །སྒྱོད་འཇུག་ལས། །འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ལ་སོགས། །དབུལ་
བ་སྒྲོང་ཐུག་ཕྱིང་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །
ཞེས་གསུངས། །**གསུམ་པ་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི།** །བཤེས་སྤྱིང་ལས།
རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རུས་པའི་ཕྱང་པོ་ནི། །ལྷན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་
སེམས་ཅན་རེ་རེས་ལུས་སྤངས་ནས་པོར་བའི་རུས་པ་མ་གོད་ན་ལྷན་པོ་ལས་ཀྱང་མང་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །**བཞི་པ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི།** །དེ་ཉིད་ལས།
མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཐུག་ཆོག་གྱ་ཙམ། །རིལ་བྱར་བསྐྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །
ཞེས་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་ཐུག་གི་ཆོག་གྱ་ཙམ་གྱི་རིལ་བྱར་བྱས་ཏེ་བགྱངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རེ་

མེས་རང་གི་མ་བྱས་པའི་གྲངས་མཐའ་མི་གཏུག་པར་གསུངས་ཤིང་ད་དུང་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་
མེད་པས་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་ལོ་པ་ལས། སྤེད་
སྤིང་མ་རིག་དབང་གིས་སྒྱེ་བོ་རྣམས། མི་དང་ལྷ་དང་རན་སོང་རྣམས་གསུམ་པོ། འགྲོ་བ་
ལྷ་པོ་དག་ཏུ་མི་མཁས་འཁོར། དཔེར་ན་རྩ་མཁན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན། སྤིང་གསུམ་
ག་དང་ནད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབར། འདི་ན་འཆི་མེད་རབ་འབར་མགོན་མེད་དེ། སྤིང་ལས་
བྱུང་བའི་འགྲོ་བའི་ཏྲག་ཏུ་མོངས། ལུས་པར་རྒྱུད་པའི་བྱུང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོན་དམན་དུ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི། བཤེས་
སྤྱིང་ལས། བརྒྱ་བྱེན་འདིག་ཉེན་མཚོད་འོས་ཀྱང་ནས་མི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་
ས་སྤྱིང་ལྟར། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྲན་
ཉིད་དུ་འབྱུང་། མཐོང་རིས་བྱ་མའི་རྩ་མ་སྤྱིང་པ་ལ། རིག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མུང་ནས་
སྤྱར། རྟུལ་པར་འཐག་གཅོད་འབད་པའི་འབྱུང་འཁོར་གྱིས། རིག་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
བཏེན་འཚལ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རན་བསལ་བ་ལས། གང་ཁྱོད་འདི་
ལྷར་འཁོར་གྱུར་ཏེ། མགོ་ལ་ལན་གྲངས་བརྒྱར་བཟོད་པ། རྟེན་ཉིད་བྲན་འབྱུང་ཁྱོད་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་པས་ལན་གྲངས་བརྒྱར་ཡང་བཏགས། འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། སྤོན་ཆད་
གཞན་དུ་སྤྱང་གྱུར་པ། སྤྱི་བདུན་དྲུག་སོང་བདུན་ཚོགས་བཞིན། ཞེས་དང་། སྤྱིང་འཇུག་
ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། ཤི་ནས་རན་
སོང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྟར། ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ཆོ་
འདི་ཉིད་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་འདུ་འབྲལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་
པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་འབྱུང་། སྤྱད་པའི་མཐའ་ནི་བྲལ་
བ་སྟེ། གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་གཅིག་སྤྱོད་གས་
མེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱིང་འཇུག་ལས། ལུས་འདི་གཅིག་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཡང་། །

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག། ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན། མཛའ་བ་གཞན་ལྷ་
སྟོས་ཅི་དགོས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །
སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་གཞན་མི་ལེན་ན། གཤམས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། གསོན་
ཆོ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཉེན་དང་བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། གཅིག་ལྷན་གྱི་འགྲོ་
དགོས་ན། མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀུན་ཅི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། མདོར་ན་མ་
དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐྱེད་གསུམ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་
བདེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་སྟབས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་མཐར་འགྱུར་ཞིང་
འགག་པའི་ཆོ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་ཏེ། རྒྱལ་
པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤིང་བ་འདི་ནི་འགྱུར་བ། སྤིང་བ་འདི་ནི་མི་
རྟག་པ། སྤིང་བ་འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་དང་། སྤིང་རྩེ་བད་དཀར་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་
སྤིང་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ། མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་འབྲས་ཆེན་དུ་གྲངས་པ་ཟ་བ་དང་འདྲའོ། །
སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་ཆ་གངས་བཀའ་སྒྲོམ་མི་སྟུག་པ་དང་འབྲུད་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་
བ་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ། ལས་རྣམས་འབྱེད་ལས། སྤིང་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་
བསིལ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་མེ་ཡི་འོབས་ལྟ་བུའོ། འཛིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་གཙན་གཟན་
ཁྲོ་བོ་དང་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱུད་པའི་གོ་སྐྱབས་དཀའ་བས་རྒྱལ་པོའི་
ཁྲི་ལུན་ལྟ་བུའོ། ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟ་བུའོ། བདེ་འགྲོའི་སློག་
འཛམས་པས་ཉ་ལ་ཉ་ལ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཕོལ་བྱུང་བ་དང་
འདྲའོ། ཁྱེད་བཅས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་མཐའ་དག་སྤིང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དངོས་ཡིན་ཏེ་དཔེ་འབྲས་མ་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ། ཇི་ཡང་སོ་སོ་

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་མི་ཚོར་ཏེ། དཔེར་ན་རིམས་ནད་དྲག་པོས་
ཟིན་ཅན་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་
ལུགས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་གཟིགས་ཏེ།
དཔེར་ན་རིམས་ནད་སྐྱེད་ཆེད་སོས་ཅན་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཚོར་བ་བཞིན་
ནོ། །དཔེར་གཞན་ཡང་། སྤྱི་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་དུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མི་ཚོར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་
ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་ཆེད། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ཀྱི་ལས། ལག་མཐིལ་སྤྱི་ཉག་གཅིག་འདུག་
པ་། དེ་ནི་མིག་དུ་སོང་བ་ན། མི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད། དེས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་
ཡིས། འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཉག་སྤྲུག་ལ། འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། འདུ་བྱེད་
ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཟིགས། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུར་བ་
དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། བཅད་སྟོམས་པ་རྣམས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པས་གཙོ་བོར་ངན་སོང་གསུམ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་། མི་དང་ལྟ་མིན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་གཙོ་བོར་འབྲུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་ཏེ། མདོ་
ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་སྟོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་
དང་བཅས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། བྱ་ངན་འདས་པ་འབའ་
ཞིག་སྟོན་མེད་མཐོང་། ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ནི་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ངོ་བོ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞི་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་
གཤམས་ནས་གཅིག་འབྲེལ། ཡན་ལག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུག་གི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་

སྟེ་བྱད་པ་དང་སངས་པ་མེད། ཉིང་ལག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གནས་གི་སྐར་མ་དང་འབྲས་སྟེ་གྲངས་
དང་ཆད་མེད། དེས་ན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་ཡོ་ལང་། སྐྱེད་འགྲོགས་ཀྱང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གི་གྲོགས་པོ། གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་གནས། གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་
སྟོན་མར་འདུག་སྟེ། ལོ་ཀའི་སྐུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་རྒྱ། མ་ཆོགས་པ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། མདོར་ན་འདོད་པ་སེམས་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། མྱོང་
བ་ལུས་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། རྣང་བ་ཡུལ་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། སྒོ་གསུམ་ཙོལ་སྒྲུབ་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ།
སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྲག་རྩ་བསམ་པ་ལས། དང་པོ་དཔྱུལ་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། ཆ་དཔྱུལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོམ་ནི། ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱུས་
འཛམས་དང་། །དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། །ཆ་བ་རབ་ཆ་མནར་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ལ་ཆ་དཔྱུལ་ནི། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་སྟག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་
མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དཔྱུལ་བ་བདུན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་
འོག་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟག་ཉི་ཤུ་ན་དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་དང་། དེ་ནས་རིམ་བར་བརྟེན་ས་
མར་གནས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྗགས་སྟེག་གི་ས་གཞི་ངམ་གྲོག་ཅན། མེ་མེ་
སྒྲུ་གང་ཙམ་རྟག་རྩ་འབར་བ། ཟངས་ལྷན་ནམ་ཁོ་ཆུ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཆན་འབབས་པ།
ལྗགས་བསྟེན་གས་ཀྱི་ཤིང་ལ་གདུག་པའི་བྱ་དང་གཅན་གཟན་དང་། ལས་ཀྱི་སློན་པོ་དང་
གཤིན་རྗེ་དུ་མས་གང་བར་ཡོད་ལ། དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་རྣམས་ཆར་རྒྱུད་གིས་བདས་པ་
སོགས་གང་བའི་རྣམ་པ་ཆེར་བྱུང་ནས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆ་དཔྱུལ་གི་གནས་མཐོང་བས།
དེར་དྲོ་བར་ཤེས་ནས་སྟེད་པས་རྒྱུགས་པ་ན་གནས་དེར་ཚུད་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད། དེ་
ཡང་མེ་ལལ་པ་བས་ཙན་དན་གི་མེ་བདུན་འགྱུར་གིས་ཆ། དེ་བས་དུས་མཐའི་མེ་དང་། དེ་
བས་རིམ་བར་ཡང་སོས་སོགས་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་འགྱུར་གིས་ཆ་

ཞིང་སྤྱལ་བསྐལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཐ་མལ་ཙན་དན་དུས་མཐའ་
དང་། །དུལ་མེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་མི་བཞིན། །བདུན་འགྲུར་གྱིས་ནི་རབ་རྩ་ཆ། །དེ་བཞིན་
སྤྱལ་བསྐལ་བདུན་ཕྱག་འགྲུར། །ཞེས་སོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཙན་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་
བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་བཟོད་སྒན་ཚུང་བས་ལྷག་པར་སྤྱལ་བསྐལ་
ཆེ་བ་ཡིན། སྤྱལ་བསྐལ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ནི། ཡང་སོས་ཀྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་
ཕན་ཚུན་དག་མི་ཤ་བོ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་མཚོན་བསྟུན་རེས་ཀྱིས་ཡང་ཤི་ཞིང་ཡང་སོས་པས་
སྤྱལ་བསྐལ་བ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཆགས་
དང་གཏི་མུག་འཛིགས་དང་བློ། མི་གང་མི་ནི་གསོད་པ་དང་། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ནས་གསོད་
བྱེད་པ། །དེ་དག་རེས་པར་ཡང་སོས་འགོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ལོ་སྟོང་ཕྱག །མང་པོར་ཡང་ནི་འདི་
དག་རྩ། །བཏགས་ཤིང་བཏགས་ཤིང་ཡང་འཆོ་བས། །དེ་བཞིན་ཡང་སོས་ཡིན་པར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས། ཐིག་ནག་ནི། ལུས་ལ་ཐིག་བཏབ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་གཤོག་
ཅིང་འབྲུར་ལ་ཡང་གཤོག་པས་སྤྱལ་བསྐལ་ཏེ། བ་དང་མ་དང་གོགས་དང་གཉིན། །བཤེས་
གཉིན་ལ་ནི་འཁུབྱེད་དང་། །སྤྲ་མའི་རྩལ་ནི་སྤྲ་བའི་མི། ཐིག་ནག་རྩལ་སྤྲེ་བར་བཤད། །
གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤིང་བཞིན་དུ། ཐིག་ནག་བཏབ་སྟེ་སོག་ལེ་དག །འབར་བ་ཡིས་ནི་གཤོག་
བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་ཐིག་ནག་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས། **བསྐྱུས་འཛོམས་ནི།** ལྷགས་
བསྐྱེགས་ཀྱི་རི་ར་ལུག་གི་གདོང་པ་འདྲ་བའི་བར་དུ་ཉིལ་མར་འཛོར་བ་བཞིན་དམར་འདག་
འདག་འཛོར་ཞིང་གྱེས་ནས་སོས་ཏེ་ཡང་འཛོར་བ་སྟེ། ར་དང་ལུག་དང་ཕ་དག་དང་། །རི་
བོང་བྱི་བ་རི་དྲགས་ཕག །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ནས་བསད་བྱས་ན། །ལུས་ཙན་བསྐྱུས་འཛོམས་
འགོ་བར་འགྲུར། །གང་ཕྱིར་བསྐྱུས་ནས་དེར་འདོར་དང་། །ཡང་དག་སྟེག་པར་བྱེད་པས་
ན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བསྐྱུས་འཛོམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་མིང་ནི་དོན་མཐུན་གྲགས། །ཞེས་གསུངས།
ཏུ་འབོད་ནི། ཉམ་ཐག་ནས་ཡིབ་པའི་གནས་བཙལ་བ་ན་ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་

ཚུད་དེ་སློབ་ཟུམ་ནས་སླེབ་པ་སྟེ། འདིར་ནི་ལུས་ཅན་གང་དག་གིས། །ལུས་དང་དག་ཡིད་ཉོན་
མོངས་བྱེད། །གང་དག་ལྟ་འདུག་གཞན་གཡོ་བྱེད། །མི་དེ་དག་ནི་དུ་འབོད་འགོ། །དེར་
ནི་དྲག་པོའི་མེ་དག་གིས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐྱེད་པས་ན། །གང་ཞིག་སྤྲད་ནི་དྲག་
འབྱིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་དུ་འབོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། །ལྷགས་
ཁང་སློ་མེད་ཉིས་རིམ་མེ་འབར་བར་བསྐྱེད་ཅིང་ནང་མ་ནས་རྒྱལ་ཐར་ཡང་ཕྱི་མ་ནས་ཡུན་
རིང་མི་ཐར་བ་སྟེ། །གང་གིས་ལྟ་དང་བྲམ་ཟེ་དང་། །སྤྱི་མའི་རྩ་ས་འཕྲོགས་སྤྱག་བསྡུལ་
བྱས། །གང་དག་གཏམ་པ་འཕྲོག་བྱེད་པ། །དེ་དག་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་འགོ། །མེས་བསྐྱེད་ས་
པ་ནི་དྲག་ཕྱིར་དང་། །དུ་འབོད་པ་ཡང་ཆེ་ཕྱིར་དང་། །ཕྱི་ཞིང་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་དུ་
འབོད་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཚ་བ་ནི། །ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་
ཅིང་མདུང་ཅེ་གསུམ་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། །མདག་མེ་འབར་བའི་ས་གཞི་ལ་པགས་པ་བལྟས་
ཏེ་སྤར་བུས་བརྒྱུད་བ་སྟེ། །ནགས་ལ་སོགས་པར་མེ་གཏོང་དང་། །ལས་དེ་དག་ལ་འདུག་
བྱེད་གང་། །སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་མེ་འབར་བའི། །ཚ་བར་དུ་ཞིང་སློབ་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཏྲག་
ཏུ་མེས་གཏུང་བ། །དྲག་པོ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འཛིག་ཏེན་དུ་ནི་ཚ་བའི་མིང་། །དོན་དང་མཐུན་
པར་གྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རབ་རྩ་ཚ་བ་ནི། །ལྷགས་ཟངས་ཁོལ་མར་བསྐྱེད་ས་
ནས་ཁར་ཡོང་གི་ཡོང་བ་ན་ཤ་སྤྱོད་ཞིང་། །གཏོང་དུ་སོང་བ་ན་རུས་པར་འགོ་བ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱིང་
ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེས་སློབ་ཅིང་ཟངས་ཁུན་སྤྱོད་ལ་མ་སྤྱད་པས་ལུས་སུན་གྱིས་
སློབ་པ་སྟེ། །མེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་གིས། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལོག་སྟོན་ཅིང་། །གཞན་དག་
ལ་ནི་ཉོན་མོངས་བྱེད། །དེ་ནི་རབ་རྩ་ཚ་བར་སློབ་ །མེ་ནི་རབ་རྩ་དྲག་པོ་ཡིས། །དེར་འབོད་
སེམས་ཅན་རབ་ཚ་བྱེད། །ཚ་བ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་རྩ་ཚ་བར་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས། །མནར་མེད་ནི། །ས་གཞི་ཆེན་པོ་མེ་འབར་བར་སོང་ནས་ལུས་མར་མེའི་སྤོང་སུ་
ཏྲ་སློབ་པས་སྤྱག་སྤྲད་ཐོས་པ་ཅུམ་མེ་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་མི་མཐོང་བ་དང་ཕྱི་

མར་འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དག་གིས་
ཆེ་བ་ལ། གཞོད་པ་དྲག་པོ་བྱས་པ་ལམ། སྒྲ་མ་མ་མ་བསད་བྱས་ན། རེས་པར་བསྐྱེད་
པར་མཐར་མེད་འཆོད། མེ་དྲག་དེས་ནི་ལུས་དག་གིས། རུས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱག་པར་འགྱུར། །
གང་སྤྱིར་བདེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པ། རེ་སྤྱིར་མཐར་མེད་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་
གིང་། དེ་དག་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ལ། ཡང་
སོས་ཐིག་ནག་རབ་རྩ་ཆ་བ་དང་། བསྐྱེད་འཛོམས་དུ་འབོད་མཐར་མེད་ལ་སོགས་པའི། །
དམུལ་བ་རྣམས་སྤྲུག་རྩ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཆོར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །
ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་ཉིད་དུ་ཕྱེ་མར་རྫོག། །ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། སྟ་རེ་མི་
བཟད་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤགས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིག་ཅན་དབྱགས་དབྱུང་འགགས་པ་
ཙམ་ཞིག་གིས། རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དམུལ་བ་ཡི། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞལ་ཡས་ཐོས་
ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། མི་འཛིགས་གང་ལགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ལགས། དམུལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་
དང་ཐོས་པ་དང་། དྲན་དང་བསྐྱུག་དང་གཟུགས་སུ་བསྒྲིས་པས་ཀྱང་། འཛིགས་པ་སྦྱོད་པར་
འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། རྣམ་སྤྱོད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ན་སྤྱོད་ཅི་འཆོལ། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་
ནས་སྟོད་ཟད་པ། བདེ་བའི་བདག་པོར་བསྐྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། རེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན་
གྱི་ནང་ན་ནི། མཐར་མེད་དམུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རབ་མི་བཟད། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་
མདུང་བུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། རབ་རྩ་དྲག་བཏབ་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ལགས་པ། རེས་ནི་དམུལ་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ལའང་། འོལ་ཡང་མི་བསྐྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་
སྤྱིང་ལས། དམུལ་མེ་དུད་པ་ཆེད་ཀྱུ་མནམ་པ་མཐུལ་བས་གནམ་མདོག་འགྱུར། མེ་ཕྱེའི་
ལག་མང་རྣམ་པར་འཕྲོས་པས་སྤྱོགས་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་ཁེབས། རུས་གོང་རྒྱུ་ཕྱིང་
བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱད་པ་སྤྱི་གཡའ་བ། སྤྱང་ཆེན་སྤྱགས་སྤྱོད་སྤྱིགས་ཐབས་ཀྱི་མ་གྱི་དྲུད་ཟེར་
བ་བཞིན། ལ་ལར་མེ་སྤྱག་ཆེར་འཕྲོ་འབྱུགས་པ་ལུང་སྒྲོ་ཏོག་ཡར་ལ། ཞག་གིས་བབས་

ནས་སྐད་ངན་བདོ་བའི་ཕྱི་ཞེས་ཆེལ་ཆེལ་འབར། །བྲང་གི་རུས་པའི་ཁོག་དུ་ཐལ་ནས་ལྷག་
ལྷག་སྒྲུ་གྲགས་ལ། །བསྐལ་པའི་རུས་ཀྱི་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ནང་དུ་ལུང། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། མདོར་ན། སྒྲིད་འཇུག་ལས། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བྱས་པགས་
པ་མ་ལུས་བཤུས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང། །རབ་རྟུ་ཆ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཁུན་ལུས་ལ་
བྱུགས་གྱུར་ལ། །འབར་བའི་རལ་གྱི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྐྱུན་གཤི་རུམ་བྱ་བརྒྱར་ལྷགས་ཤིང། །
ཤིན་རྟུ་འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལུང་བ་མི་དག་མང་པོས་འཇུར། །ཞེས་གསུངས།
དེ་དག་གི་ཆོ་ཆད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་། མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་
དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འཇུར་
རོ། །ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་
ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །རབ་རྟུ་ཆ་སྐྱེད་མནར་མེད་ནི། །
བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཞག་
གཅིག་ དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞིའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་དཔུལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ དེ་ལྷར་
བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནི་ཡང་སོས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་སྐུམ་ཅུ་
ཅུ་གསུམ་པའི་ཞག་གཅིག་ དེའི་ལོ་སྟོང་ཐིག་ནག་པའི་ཞག་གཅིག་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་
དང་། མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འཐབ་བྲལ་གྱི་ཞག་གཅིག་ དེའི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བསྐྱེས་འཛོམས་ཀྱི་
ཞག་རྟུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་། མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དགའ་ལྷན་གྱི་ཞག་གཅིག་ དེའི་
ལོ་བཞི་སྟོང་དུ་འབོད་ཀྱི་ཞག་རྟུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་དང་། མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འཕུལ་
དགའི་ཞག་གཅིག་ དེའི་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་དུ་འབོད་ཆེན་པོའི་ཞག་གཅིག་བྱས་པའི་རང་ལོ་
བརྒྱད་སྟོང་དང་། མིའི་ལོ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ལ་གཞན་འཕུལ་བའི་ཞག་གཅིག་ དེའི་ལོ་བྲི་དུག་
སྟོང་ལ་ཆ་བའི་ཞག་གཅིག་བྱས་པའི་རང་ལོ་བྲི་དུག་སྟོང་གི་བར་ཐུབ་ཅིང་། །རབ་རྟུ་ཆ་བ་

བར་བསྐལ་ཕྱེད་དང་། མནར་མེད་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
བཤེས་སྤྱིང་ལས། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐལ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཉམས་སུ་
སྤྱང་ཡང་ནི། འི་སྤྱིང་མི་དག་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། འི་སྤྱིང་སྤྲུག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཉེ་འཁོར་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། བརྒྱད་པོ་
ཀྱན་ལས་ལྷག་བཅུ་དྲུག་ འདྲ་དག་གི་ནི་རོས་བཞིན། མེ་མར་མུར་དང་རོ་ལྷགས་འདམ། །
སྤྱ་གྲིའི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་དཔུལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྲུགས་བཞིན་
ཡོད་དོ། འདུལ་བ་མནར་མེད་པ་དེ་དག་ལས་ཅུང་ཟད་སྤྲུག་སྤྱེ་དེ་ནས་ཐོན་ཏེ་བྲོས་པ་ན་
སྤྲུགས་བཞིར་མདག་མེ་འབར་བའི་འོབས་ལུས་རྩལ་ཅམ་ལ་ཚུད་དེ་རྒྱང་པ་བཞག་པ་ན་གཞོབ་
ལུལ་གྱིས་ཆོག་ཅིང་། བཏེགས་ན་སོས་པར་འགྱུར་བས་སྤྲུག་ལྟར་སྤྲུག་བསྐལ་ཏེ། ཆོག་ལེ་
ལས། གང་ཞིག་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་མཐོས་ནས། འཇགས་པར་སྤྱང་བར་མི་བྱེད་པ། འདྲ་
ནི་ངས་པར་ཤ་དང་རུས། འཛིག་པའི་མེ་མར་མུར་དུ་སྤྲུག་ ཅིས་གསུངས། དེ་ལས་ཐར་
ན་རོ་ལྷགས་སྤྱི་སའི་འདམ་ལ་ཚུད་དེ་སྤྱིན་བུ་ལྷགས་ཟངས་ཀྱི་ཁབ་འབྲུ་བས་རུས་པ་ལ་བྲུག་
པའི་བར་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་དུ་འཆོ་བ་ལོག་པ་ནི། ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆོ་བྱེད་
པ་དོ། འདྲ་སྤྲུག་འཛིན་རྩལ་གྱུར་ནས། སྤྱིན་བུ་ནམས་ཀྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
དེ་ལས་ཐར་ཀྱང་མཆོན་ཆའི་ཐང་ལ་རྒྱང་པ་བཞག་དུས་འབྲིགས་གིང་བཏེགས་ན་འཆོ་བ་
དང་། ཤིང་ལོ་བབས་པ་རལ་གྱིར་གྱུར་ནས་གཅོད་པ་དང་། ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྤྱིང་པོ་ལྷགས་
ཀྱི་ཐུར་མ་གྱིན་མཐུར་དུ་ལྟ་བ་ལ་འབབ་འཛིགས་བྱས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་བྱ་བྱིས་ཟ་བ་དང་
བྱང་མེད་འཛིགས་སུ་རུང་བས་འབྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཏེ། བྱེ་བོ་བྱེད་པ་ཤལ་མ་
རོ། ལྷགས་ཀྱི་རྩེ་མོ་རྩེ་མོ་འབར། ཁོར་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལ། འུ་ཞིང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིག་
པར་འགྱུར། བྱང་མེད་གིན་ཏུ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། མཚུ་རྩོན་ལུས་ཆེ་འབར་བ་ཡིས། །
གཞན་གྱི་བྱང་མེད་འཕྲོག་པ་ལ། འཇུས་ནས་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། བག་པལ་པ་ལ་གཞོད་

བྱེད་མི། འགས་ཚལ་རལ་གྱི་འདབ་ཅན་དུ། གཏུབ་བྱས་དུ་ཞིང་བྱ་ཆོད་ཀྱི། འཕག་པ་བྱ་
རོག་ཟ་བར་འགྱུར། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་འཛིག་ཅིང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལམ་སྒྲ་
བའི། མི་དེ་དག་ནི་སྒྲ་གི་འོས་ས། གཏམ་པའི་ལམ་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
དེ་ལས་ཐར་ནས་སྒོམ་ནས་ཆུ་གྲང་གི་འགམ་དུ་རྒྱག་པས་ཐལ་ཚན་གྱི་རྩ་བོ་རབ་མེད་ཀྱི་ནང་
དུ་ལྷུང་ཏེ་ཤ་རུས་ཚིག་པས་སྒྲག་བསྐལ་ཏེ། ཆུ་སྒྲེས་ཉི་ལ་སོགས་བསང་ན། ཆུ་བོ་རབ་མེད་
འབར་བ་ཡིས། ཟངས་ཀྱི་ཁུ་བའི་རྩར་འགོ་ཞིང་། མི་དེ་མེས་ཀྱང་བསེག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒོ་བ་སྒྲིང་ལས། རལ་པའི་ཆོགས་མང་སྒྲུངས་པས་བསྒྲིང་བའི་བྱི་དག་
གིས། མཆེ་བ་གཟོང་རིང་དོ་རྗེའི་ཕྱི་མོས་ལུས་དབད་ཅིང་། ཆུ་བོ་རབ་མེད་ཐལ་སྒྲོ་མེ་
ལྷེས་གང་བའི་དོགས། རྟོ་བ་བྱར་དོམས་ཅི་རྟོན་མི་བཟང་ཅན་དུ་དབད། སྒྲ་གི་རྟོག་ཏམས་
ལྷག་ཚལ་ལོ་མ་རལ་གྱི་ཡི། བར་དུ་ཐར་ཆད་རྒྱགས་ནས་ལུས་ལྷས་སྒྱབས་མེད་པ། ཅི་
གསུམ་མཐུང་ཐུང་མཐུང་དང་རལ་གྱི་རྟོག་གང་བའི། ཁྲོན་པ་གཤིན་རྗེའི་ཁ་བས་བྱ་བའི་ནང་
དུ་ལྷུང་། ཉི་ཚན་གྱིས་གཏུངས་བཟོད་དཀའ་བརྟག་པར་དཀའ་བའི་ལུས། ཁྲོན་ཤིང་ལོ་
མ་སྒོ་གཏུག་མཐོང་ནས་སོང་བ་དང་། དེ་ཡི་ལོ་མ་མཆོན་བརྒྱ་ལྷུང་བས་ལུས་དབད་ཅིང་། །
དེ་ན་ཡུལ་རིང་དུ་མོ་ལས་ཤེས་བརྟག་པར་གནས། བྱུང་མེད་ཀུན་ནས་མེ་ལྷེ་བརྒྱ་ཕྲག་འཐོན་
བའི་མོ། མོ་སྟག་ཐོང་བས་འབྲིགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཞགས་གྱུར་ཅིང་། ཁོག་ལེ་ལྷ་བྱར་རྩལ་
བའི་ལུས་ཀྱིས་ཐོན་མེད་པར། ཤིན་ཏུ་གདུག་པའི་རྩལ་དུ་བཅུམ་ནས་འབྱུང་པར་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས། དཔལ་སྒྲུང་གི་སྒྲེས་བྲལ་སོགས་པ་དེ་དག་བྱེ་སྒྲུབ་བརྟམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
དངོས་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྟེ་བས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པ་བརྟམས་དང་དབུ་མ་པ་དག་རང་གི་སྟོག་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འདོད་དེ།
སྟོན་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྟམས། སྒྲ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །
མོ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྟོག་སེམས་ཡིན་པར་བྱུང་།

པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཉི་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གནས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་
དེ། ལུ་བོ་དང་། རི་དང་། ལྷ་རམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། ས་འོག་དང་། །ཁ་ཅིག་མིའི་ཡུལ་སོགས་
ན་འདུག་གནས་ཏེ། མདོ་ལས། །ཉིན་མོ་ལྷ་འི་བདེ་བ་མྱོང་མཚན་མོ་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མྱོང་བ་སོགས་དང་། ཕྱིག་པ་དང་། གཏུན་བྱ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷགས་ཤིང་འདྲ་བ་སོགས་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོག་ལེ་ལས། མེན་མོས་ཤིག་ལ་
སོགས་བཅོམ་ནས། །དེ་དག་ལུས་ནི་ཆེར་འགྱུར་ལ། །སྟོན་བརྒྱར་ཡང་དང་ཡང་བྱེད་ཞིང་། །
བྲག་སྒོར་སོ་ཡིས་འཛོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་དག་ལ་
ཆེ་ཆད་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དོ། །**གྲང་དཔུལ་གྱི་སྒྲིམ་ནི།** ལུ་བྱར་ལུ་བྱར་དོལ་བ་ཅན། །
ཨ་ལུ་གྱི་རྩྱད་སོ་ཐམ་པ། །ལྷ་རྒྱལ་པ་རྒྱ་པ་དེ་ཆེར་གས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་གནས་ནི་
འཛོམ་བུ་གླིང་གི་འོག་ནས་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་པར་བཤད་དེ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ས་གཞི་དེ་ལྷ་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་གངས་དང་ལུ་འབྲུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
སྐྱབས་སྐྱབས་སལ་སུལ་ཉུང་བ། ལྷ་དང་བུ་ཡུག་འདྲེས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་རྟག་ཏུ་
ཁབ་པ། ལྷ་གྲང་མོ་རྣམས་ཤག་ལྷགས་ལྷག་ནས་རུས་པའི་གཏིང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡོད། བརྒྱད་
པོ་ཡང་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་གྲང་བར་བཤད། དེར་སྐྱེ་
བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་བར་དོའི་སྐྱབས་སུ་ཐོག་མར་མེ་ནང་དུ་ཆོག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་བྱུང་
ནས་གྲང་བར་འདོད་པའི་སྐྱབས་སུ་གྲང་དཔུལ་གྱི་གནས་མཐོང་། དེ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱག་པས་
དེར་རྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་གསུངས། དེ་ལ་ལུ་བྱར་ཅན་ནི། ཆེས་གྲང་བས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་ལུ་བྱར་གྱིས་གང་བའོ། །**ལུ་བྱར་དོལ་བ་ཅན་ནི།** དེ་བས་ཀྱང་གྲང་བས་
ལུ་བྱར་བདོལ་ཏེ། ལུ་སེར་གྱི་ལུས་ཡོག་པ་དང་། ལུ་སེར་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོག་ཆགས་ཀྱིས་
ལུས་འཕྲིགས་ཤིང་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །**ཨ་ལུ་ཟེར་བ་ནི།** ལྷ་དཔེ་ཤིབ་ཤིབ་པོར་འབྲུ་དག་ཅན་
ཅུང་ཟད་ཐོན་ཅོམ་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་པའོ། །**ཀྱི་རྩྱད་ཟེར་བ་ནི།** དེ་བས་ཀྱང་གྲང་བས་ཆོག་

འབྲུག་གསལ་བོར་མི་ཐོན་ཏེ། ཉེན་སྐད་སྤྲོ་མོ་འབྱེན་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་
གིན་ཏུ་གང་བས་སྐད་མི་ཐོན་པར་ལུས་འདར་བས་ཉམ་ཐག་ཅིང་སོ་བརྒྱུད་བརྟེན་པའོ། །
ལྷུང་ལྷུང་གསལ་པ་ནི། བགས་པ་སྡོ་ཞིང་ལུས་དུམ་བུ་བཞིའམ་དུག་ལ་སོགས་པར་གསལ་
པའོ། །པརྒྱ་ལྷུང་གསལ་པ་ནི། སྡོ་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་
གསལ་པའོ། །པརྒྱ་ལྷུང་ཆེར་གསལ་པ་ནི། གིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་
ལྷག་པར་གསལ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ། སྦྱིས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆེ་རབས་བྱི་མ་
ལ། །གནས་པ་དེ་ན་ཐུན་ནག་རྒྱུད་གང་ལྡང་། དེས་ནི་རུས་པའང་འཛིག་པའི་ནད་སློང་
ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞིག་དེ་རྒྱུ་འཇུག་ ཅེས་དང་། སློབ་སྦྱོང་ལས། ལྷག་པ་དཔེ་
མེད་རུས་པ་ལ་ཡང་ཐིམ་པ་ཡིས། །ལུས་སྦྱེབས་འདར་ཞིང་བསྐྱར་ནས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་འདུག་
པ། །ཁུ་བར་བརྒྱ་བུར་རྟོལ་བ་ལས་སྦྱིས་སོག་ཆགས་ཀྱིས། །ཟོས་ཤིང་དབད་ནས་ཞག་དང་
ཁུ་མེར་རྒྱུ་བཅས་འཛིག་ ཉམ་ཐག་སོ་ཐམ་སྐྱོད་དང་སྤྲུ་རྣམས་གཡོངས་གྱུར་པ། །མིག་
དང་ན་བ་སྒྲོག་མ་གཞོད་པས་ཀུན་གཟེར་ཞིང་། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བར་དག་རབ་ཏུ་སློང་
གྱུར་ནས། །གང་བའི་དཔྱལ་བར་གནས་ཤིང་གིན་ཏུ་འོ་དོད་འབོད། ཅེས་གསུངས། ཆེ་
ཆོད་ནི། མཛོད་ལས། ཉིལ་སྤྱངས་ནད་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིག་ ཉིལ་གཅིག་སྤྱང་བས་ཟད་གྱུར་
པ། །ཁུ་བར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡོན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
དོན་འགྲེལ་བར་མདོའི་ལུང་དངས་པ། དག་སློང་དག་དཔེར་ན་ཡུལ་མ་ག་རྟའི་ཉིལ་གྱི་སྤྱང་
ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཉིལ་དག་གིས་སྤྱར་བུར་བཀའ་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་
བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཉིལ་རེ་རེ་དོར་ན། དག་སློང་དག་ རིམ་པ་དེས་ན་ཡུལ་མ་ག་རྟའི་ཉིལ་གྱི་
སྤྱངས་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་སྤྱར་གྱི་ཁུ་བར་ཅན་
དུ་སྦྱིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་ང་མི་སྤྲོའོ། །དག་སློང་དག་ཁུ་
བར་ཅན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁུ་བར་རྟོལ་བ་གཅིག་ཡོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔལ་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དོས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་། ད་ལྟ་མེ་སྤྱག་སྤྲོ་མོ་
ཙམ་པོག་པའམ་དགུན་གང་བའི་དུས་གོས་མེད་པར་གཅེར་བྱར་ཡུད་ཙམ་ཡང་སྔོན་མི་བཟོད་
ན། བམ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་རི་ལྟར་བྱ། དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་
དུས་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་སྤངས་ཤིང་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྤྱམ་དུ་བསམ་
ཞིང་ལག་ཏུ་ལོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། མི་དགའི་འབྲས་འདི་རྣམས་གྱི་ས་
བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཁྱོད་གྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །
དེ་ལྟར་ཉིད་གྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །**གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་**
གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། །
བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་དྲོ་ངལ་དང་འཛིགས་
པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟན་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡི་དྲགས་
རྩ་བའི་གནས་ནི་ཉི་མའི་འོག་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། །ཁ་འཐོར་
བ་ནི་བྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སོགས་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་སོ། །དེ་ཡང་དཔྱད་པ་ཉེར་བཞག་ལས།
རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེད་གསུམ་ལས། ཕྱི་ཉི་མའི་བ་ཕུན་
ནི། །ལོ་མང་པོར་བས་སྒྲོམ་མི་རྙེད་ཅིང་། རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་བས་གྱི་ལུང་པོ་མཐོང་ཡང་དུང་
དུ་ཕྱིན་ན་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མེད་འགོ་བ་དང་། རྒྱུང་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ན་གསེག་མ་དང་
བྲེ་མའི་གོག་པོར་འགོ་བ་དང་། རྒྱུན་ཤིང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པའི་དུང་དུ་གཏུག་ན་འང་ཤིང་སྒྲམ་
པོར་འགྲུལ་བ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། འག་འཞིག་ལ་སྤྱོད་པོ་མང་པོས་བསྐྱུངས་ཏེ་མི་གཏོང་བའང་
ཡོད་དེ། སྤྱོད་སྤྱིང་ལས། མི་བཟད་སྒྲོམ་པ་རྒྱུང་ནས་རྒྱུང་དྲི་མེད་པ། །མཐོང་ནས་བརྟུང་
བར་འདོད་དེ་སོང་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །སྤྱོད་ཤིང་སྤྱི་བཞེད་དང་རྣག་སུངས་འདྲེས་པ་དང་། །
འདམ་རྩལ་འག་དང་ཕྱི་སས་གང་བའི་རྒྱུར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
ནང་གི་སྤྱོད་པ་ཕུན་ནི། །ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་དུ་གྱུར་ནས་དང་པོ་བཟའ་བརྟུང་ཁ་ལ་མི་རྒྱུད་།

ཅུང་ཟད་ཚུད་ན་འང་བས་རྒྱལ་ས་ལྷན་ཡངས་པོ་དེར་སྟོར། སྒོ་མ་རྒྱལ་ས་ཁ་ཡི་དུག་གིས་
སྒྲུལ་། གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་མིད་ཀྱང་མ་གྲིན་པ་རྟ་རྟུང་སྒྲུབ་ནས་མི་འགོ། སོང་ཡང་སྟོ་བ་
རི་རབ་ཙམ་མི་ཁེངས་པ་སོགས་གྱིས་ཉམ་ཐག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁབ་མིག་ཙམ་གྱི་ཁ་ལ་
དཔག་ཚད་མང་འཛིགས་པའི། །སྟོ་ཆེ་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་འབྲུངས་ཀྱང་། །
མགུལ་སྒྲུག་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་པར་མ་གྱུར་པར། །ཁ་ཡི་དུག་གིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་འང་སྒྲུལ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། །བས་སྒོ་མ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཙན་ནི། བཟའ་བཏུང་བོས་ཚད་ཁོང་
ནང་དུ་མི་འབར་བར་སོང་ནས་འཛིག་པ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་མེ་མདག་དང་བཤང་གཅི་
དང་རྒྱག་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རན་པ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་བ་སྦྱེད་པ་ཁོ་ན་ཟ་དགོས་གྱི། །དེ་ཡང་
ཆེད་དཀའ་བས་སྒྲུག་བསྐལ་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ཁ་ཅིག་མཚན་ཁིང་ཁ་ནས་འབར་བ་
སྟེ། །བས་སྒྲུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་ཕྱེ་མ་འཚལ། །སྦྱད་རིས་འགའ་ནི་རྒྱག་དང་བྱི་ས་
དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་ཆེད་དེ། །པན་ཚུན་གདོང་དུ་འཛིག་ཅིང་མ་གྲིན་པ་
ནས། །ལྷ་བ་བྱུང་བ་སྒྲིན་པའི་རྒྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲི་མཐུན་དུ་བཀྲེས་སྒོ་མ་
དང་དུས་ཚོག་འགྱུར་བ་སོགས་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་མཉམ་པས་སྒྲུག་བསྐལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཡི་དུགས་རྒྱལ་ས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སྟེན་ནི། །ཞེས་དང་། ཚེ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མ་འང་གང་། །ཞེས་དང་།
སྒོ་བ་སྦྱིང་ལས། ཚ་བས་ཉན་ལ་བྱ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཆར་འགྱུར་ལ། །ལྷག་པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མི་
ཡང་གང་བྱེད་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་རྒྱུ་མོངས་པ། །འདི་ལ་སྒྲུ་ཚོགས་
འདི་ཀུན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་འཕགས་པ་དབྱིག་གཉན་གྱིས།
ཡི་དུགས་མེ་ལྗེའི་ཕྱོད་བ་ཡིས། །སྒོ་ལ་ཁིང་སྒྲུང་གསོང་མཐོན་པོར་སྒྲོགས། །ལ་ལ་ཁ་ནས་
མི་འབར་གཞན། །མ་གྲིན་པ་ཁབ་མིག་སྟོ་རི་ཙམ། །རྒྱག་ཏུ་བཀྲེས་སྒོ་མ་ལ་སོགས་པས། །ཐིག་
པའི་ལུས་ནི་སྒྲུལ་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་སྒྲུག་པ་ཟ་བ་སྟེ། །གཞན་དག་དེ་ཡང་རབ་ཆེད་དཀའ། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོ་ཚད་ཀྱང་། མཛོད་ལས། ཞེས་བཞིན་ཞག་གིས་ལྷ་བརྒྱ། ཞེས་

དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལུ་སྟོང་དག་དང་ཁྱིམ་ཡང་འཆི་མི་གྲུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལུ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
མི་ལོར་གཞལ་ན་ཁྱི་ཐག་གཅིག་དང་སྟོང་ཐག་ལུ་འོ། །དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའང་། བཤེས་སྤྱིང་
ལས། དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོགས་པའི། །སྤྱག་བསྐལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་
པ་། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྐྱེ་བོ་འཇུངས་དགའ་བ། །ཁེར་སྒྲ་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་
གསུངས་། །ཞེས་དང་། ཆོག་ལེ་ལས། སྟེད་དང་སེར་སྒྲའི་སྒྲིན་གྱིས་ནི། །ཤི་ནས་ཡི་དྲགས་སྐྱེ་
བར་འབྲུང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་དགོས་གནོད་སྒྲིན་སོགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ད་ལྟ་ཉོན་གཅིག་གི་ལྟོ་ཙམ་ཡང་གཅིག་མི་བཟོད་ན་དེར་སྐྱེས་ན་ཅི་ཙུག་
བྱ། དེ་བས་ད་ལྟ་ནས་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་གལ་ཆེ་འོ། །**།གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་**
སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། དུད་འགྲོ་བྱིང་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད། སྐྱེ་བ་པའི་
གནས་མེད་རྒྱབས་ཀྱིས་བདས་ཏེ་འགྲོ་བས་ངེས་མེད་དུ་འབྱུངས། ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
ཟ་ཏུ་དྲག་བྱུང་གིས་དོགས་པས་འཛིགས་ཤིང་གསོན་བཞིན་དུ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱག་
བསྐལ་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད། །ཁ་འཐོར་བ་མི་དང་ལྟའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་།
མིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་དྲག་བྱུང་གིས་དོགས་པས་ཏུ་སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད།
མིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱེ་འདྲེག་པ་དང་། སྒྲ་འབྲིགས་པ་དང་། དེག་པ་དང་།
ཁུར་ཕྱི་བས་ངལ་བ་སོགས་དང་། ཤ་དང་ཐག་དང་ལྷགས་པ་དང་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
གསོད་པ་སོགས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་ཡིན་ལ། གཞན་
ཡང་བཀྲེས་སྒྲོམ་ཆ་གང་ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་འབྲ་
རུང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་ཅིང་གིན་ཏུ་མོངས་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་སོགས་ཀྱིས་གིན་
ཏུ་ཉམ་ཐག་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིངས་
དང་བརྟེན་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་པ། །ཞི་གྲུང་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་

ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་བ། །ལ་ཅིག་ཟུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག་ །ཤ་དང་པགས་པའི་
ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱི་
གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དུད་འགྲོ་པན་
ཚུན་སྤང་དང་སྟོག་ །རང་དབང་མེད་པར་བསད་སོགས་གྱིས། །རྟག་ཏུ་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་
གདུངས་པས། །པལ་ཆེར་དཔྱལ་བ་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས། ཆོ་ཆད་ལ་ངེས་
པ་མེད་དེ་ཐུང་བ་རྣམས་ཡུད་ཅུང་དང་། རིང་ཤོས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་པ་འདྲ་ཡོད་དེ།
མཛོད་ལས། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་
རང་གི་ཁ་སྟོ་སྟེར་མོས་བསུམ་སྟེ་བསྟན་ན་ཡུད་ཅུང་ཡང་བཟོད་མི་རྣམས་པ་འདི་འདྲ་ན། དེ་
འདྲ་བའི་ལུས་རྒྱུ་བསྟན་ན་རི་ལྟར་བྱ། དེ་བས་ད་ལྟ་ནས་འབད་དགོས་ཏེ། ཆོག་ལེ་ལས།
རང་གི་ལུས་དང་རག་ཡིད་གྱིས། །སྟོག་པའི་ལས་ནི་གང་བྱས་པ། །དེས་ནི་དུད་འགྲོར་སྟེ་
བས་ན། །དེ་ནི་ཆུང་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །བཞི་པ་མཐོ་
རིས་མི་ཡི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། རན་སོང་གསུམ་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་
ན་འདྲ་། མཐོ་རིས་ན་བདེ་བ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན་མེད་དེ། དེ་ཡང་མི་ལ་སྟུག་བསྐལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཁ་བའང་སྟུག་བསྐལ་
བ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་
པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་སྟུག་པ་དང་སྟངས་པ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་
ནོ། །གང་འདོད་པ་བཅས་ཏེ་མ་རྟེན་པ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྐྱུང་དགའ་
བ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྟེ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ནི། སྟུང་སྟེ་
གནས་བཞི་ཀ་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རང་རིམ་མངལ་སྟེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
དང་པོ་པ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཟངས་ཆོ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་བཅོས་པ་
ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་དུ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་

གྱི་འགྱུར་བ་རྫོགས་ནས། ཀླུ་པ་དང་ལག་བ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་ལུ་སྟོབས་དང་ལྷན་
པས་འཐེན་ནས་དབྱུག་པས་བརྟེན་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་རྒྱུ་མས་དོད་
པའི་ཆོས་གསར་བ་མཛུབ་མོས་སྟོང་བ་ཅུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། གཞན་ཡང་མངལ་གནས་
དེ་ལ་དོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། ལུན་གནག་བ་དང་། གྲི་མི་ཞིམ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་
གསུམ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། མ་དེ་བཀྱེས་པའི་ཆོག་ཡང་ལ་ལྟུང་བ་དང་། འགྲང་བའི་ཆོ་རིས་
གཞོན་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་དོན་མོ་བྱས་ན་ཚུ་ཆོན་དུ་བཅོས་བ་དང་། གང་མོ་བརྟེན་ན་
འབྱུགས་ཅུམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། རམ་ཞིག་ཕྱིར་བཅོལ་
བའི་ཆོ། ལྷགས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོན་ནས་ལྷགས་གྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲན་བ་ལྟ་
བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞིང་ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་ཤི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཆི་བ་ཡོད།
དེར་མ་ཤི་ཡང་ས་ལ་ལྟུང་བའི་དུས་སུ་ཆོར་ཁུང་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལག་གིས་ཕྱིས་
དུས་པགས་བ་བཤུས་བ་ལྟ་བུ་པང་དུ་བྲང་བའི་ཆོ་བྱེད་ལྷགས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་
མཐའ་ཡས་བ་ཡོད་དོ། སྟོབ་སྦྱིང་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཙུང་བས་
འགགས་། རྩེ་བ་ཏུ་དོག་བ་ལུན་ནས་འཐིབས་པོར་འདུག་བ་ཡི། མངལ་གནས་དབྱུལ་བ་
ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེར་ཁྱུགས་ནས། ལུས་ཡོངས་བསྐྱུམ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆོན་པོ་བརྟག་དགོས་སོ། །
དེན་རིམ་གྱིས་ཏིལ་མར་བཅོས་སྦྱང་སྒྲ་བ་ཡིས། བཅོར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་ནས་རི་ཞིག་ལྟར་སྦྲེས་
བཅོས་། རོལ་གྱང་མོད་ལ་དེ་སྟོག་མི་འདོར་གང་ཡིན་པ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉི་བར་སྦྱད་པའི་
རྒྱུ་པར་མཐོ་བཅོམས་མོད། ཅིས་གསུངས། ཀ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དབག་ཏུ་མེད་དེ།
མདོར་བསྟུན་བཅུ་ཉི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
པགས་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་
སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བ་དང་། རད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་

སྐབས་འདས་ཤིང་ཆེད་མཛུགས་བརྒྱལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།
ཀླས་པ་གཟུགས་སྒྲུག་གཟུགས་ནི་མི་སྒྲུག་གེད། །ཀླས་པས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་
སྟོབས་ཉམས། །ཀླས་པ་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྒྲུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད། །ཀླས་པས་འཆི་བྱེད་ཀླས་པས་
མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། ཟེས་གསུངས། བ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་མོད། བསྐྱེད་
ན་བདུན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཟུག་རྩ་དག་པོས་བཏབ་པ་དང་། དབྱེད་རྩུབ་མོ་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། སྒྲན་ཆ་བ་བསྟན་དགོས་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་སྟིང་ལ་འདོད་པ་འགོག་པ་དང་། སྒྲན་
པའི་ངོ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ཡོ་བྱེད་ཟད་པ་དང་། ཤི་ཡིས་དོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ནུམས་
ཏེ། སྒྲ་མ་ལས། བད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་འཐིབས་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས། །འགྲོ་བ་གཙོས་ཏེ་མི་
ཡི་ཡི་དྲགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། འཆི་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་
པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་
ཟུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། རྒྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དབྱང་གཉེན་ནི་མེད།
ནད་ཀྱིས་ནི་གདུངས། །ཁ་ནི་སྒྲོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། རྒྱང་ལག་ནི་གཡོབ། ལང་ནི་མི་རུས།
ཁ་ཆུདང་། རྒྱབས་དང་། གཅིན་དང་། དན་སྒྲུགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གོས། རྒྱང་རང་པོ་ནི་འདོན།
སྒྲན་པས་ནི་པོར། མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱན་དུ་ནི་རུབ། གཤིན་རྗེའི་མིས་ནི་
འཛིགས་ཤིང་སྒྲུག་དབྱགས་རྒྱ་བའི་ཆད། །ཁ་དང་སྒྲན་ནི་གདངས། འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར།
འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ། རྒྱས་ཆེན་པོས་ནི་འདེགས། ལུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས།
གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་ཁྱེར། ལས་ཀྱི་རྒྱུང་གིས་ནི་བདས། ས་
རྒྱགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགྲོ། ཁོར་བའོ་བཤའ་བྱར་ནི་མེད། ཀྱི་རྟུང་མ། ཀྱི་རྟུང་པ།
ཀྱི་རྟུང་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཆོས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱབས་དང་མགོན་དང་
དབྱང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། རང་གི་སྟིང་ལྟར་
གཙོས་པའི་པ་མ་བྲུ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཤི་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྐྱལ་བའོ། །མི་སྒྲུག་པ་དང་འབྲེད་

པ་ནི། དག་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འདོད་པ་བཅའ་གྱིས་མི་རྟེན་པ་ནི། རོར་རྒྱས་དང་མངའ་ཐང་གྲགས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྒྲིག་སྒྲོར་སྒྲོར་དུ་འབད་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མི་འབྱུང་པས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་པའོ། །ཡོད་པ་བསྐྱེད་དགའ་བ་ནི། རི་ཅམ་འབྱོར་བཞིན་དེ་ཅམ་དུ་དག་རྒྱན་དང་
འཆེ་བ་མང་བས་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རན་འགྲོའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ། མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤྲང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཟིར་བས་དཔུལ་
བར་མཚུངས། །དབུལ་བས་གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུད་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཡང་། །མཐུ་ལྷན་སྟོབས་གྱིས་མཐུ་མེད་པ། རྣམ་པར་གཞོན་ཅིང་འཆེ་བ་དག རྒྱ་བོ་ལྷ་
བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་ལས་གྱུར་དང་། གཞན་དག་ཆོག་མི་ཤེས་ལས་བྱུང་། །
ཡོངས་ཆོལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་ཟད་དང་། ཐམས་ཅད་འཁྱེད་ཀྱིས་ཀོང་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡིད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྣམས་ལ་ལུས་སྦྱིས་སོ། །
སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་།
འཇམ་མགོན་ས་པའ་གྱིས། རྩོད་དུས་བསོད་ནམས་སུ་ཆོགས་པ། སྦྱོང་བརྒྱུ་ཡི་ནང་ན་དཀོན། །
རྗེར་རན་རྒྱ་ཡི་ཁེངས་པ་ན། རྩོགས་གཅིག་ཅི་ནས་འཛིག་པ་ལྟར། གང་ལ་ཞོར་དང་ལྷན་
གྱུར་པ། །དེ་ལ་རིགས་རྒྱུད་གིན་ཏུ་དཀོན། །བྱ་དང་ལྷན་ན་ཞོར་ཆེས་དཀོན། །དེ་དང་ལྷན་ན་
དག་པོ་འོང་། ཐམས་ཅད་སུ་སུ་ཆོགས་གྱུར་ན། མི་དེ་ལྟར་དུ་འཆེ་བ་མང་། ཞེས་
གསུངས་། མདོར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་
ལས་མ་འདས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། གཟུགས་ལ་རྟེན་བཅས་ཆོར་བས་
རང་བཞིན་ཤེས། །འདུ་ཤེས་ལས་དེ་རྒྱན་ཆགས་འདུ་བྱེད་གྱིས། ཕྱིན་ཆད་ས་པོན་བསྐྱེད་
དང་རྣམ་ཤེས་གྱི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཉེ་བར་ལེན། །ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་
སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས། གྲུག་གྱི་འབྱུང་གནས་གྲུག་གྱི་རྟེན་དང་སྟོད། གྲུག་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བདག་

པོར་མཁྱེན་འཚལ་ནས། །ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་འི་
དཔལ་ལ་སྤྲལ་དོག་པས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཏྲག་ཏུ་ཡོད། དུས་དང་དུས་ན་ལྷ་དང་
འཐབ་པ་ལས་ལྷ་མིན་བསོད་ནམས་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུང་བས་གསོད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡན་
ལག་གཅོད་པ་དང་འབྲལ་བ་སོགས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གིན་ཏུ་མང། སལ་ཆེར་ནག་སྤྱོགས་ཡིན་
བས་ཆོས་ལ་མི་དགའ། འགའ་ཞིག་མོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལྷ་
མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྤྱད་བྱིར་ཡིད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེ། །དེ་དག་
སློང་དང་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྤྱིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་
པར་སྤྱད་པས་ཆོ་བདེ་དུ་མ་ཆོར་བ་ལ་ཟད། གཞན་ཡང་ལྷ་དབང་ཆུང་བ་རྣམས་ཆེ་བས་གནས་
ནས་བསྐྱད་པ་དང་། བསོད་ཆུང་འགའ་ཞིག་པི་སྤང་གོག་པོ་རེ་ཅམ་ལས་ཡོ་བྱད་གཞན་མེད་
པས་ཐོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་ཆད་པའི་
སེམས་ངལ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་
ཅིང་མུས་པ་སོགས་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཞིང་། འདོད་ལྷ་སྤྱི་མཐུན་དུ་འཆི་འཕོ་དང་ལྷ་དང་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་རྣམས་འཆི་བའི་སྤྱོད་རོལ་ཞག་བདུན་ནས་
འཆི་ལྷས་ལྷ་འབྱུང་སྟེ། ལུས་གྱི་མདོག་མི་སྤྱག་པ་དང་། ལྷན་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མེ་ཏོག་
གི་ཕྱང་རྒྱན་རྟིང་པ་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་དང་། མཆན་ཁུང་སོགས་ལུས་ལས་རྩལ་
འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་ན་རང་གིས་གཡོག་དང་གོགས་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤྱངས་
ཏེ་ལྷ་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ། ལྷ་འདོད་ཡོན་ལ་ནི་ཆགས་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་འབྲལ་བར་
ཤེས་། བསྐྱོག་ཐབས་ནི་མེད། ར་མོ་རེ་ལྷ་སྤྱོད་པའམ་ཉ་བྱེ་ཆོན་དུ་བསྐྱེས་པ་ལྷ་བའི་སྤྱག་

བསྐྱལ་འབྱུང་། དུས་རིང་གྲུང་ལྷའི་ཞག་བདུན་ཡིན་ན་གྲུང་ཤོས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱང་མི་ལོ་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དུག ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ར་སྦྱེ་བ་
ནི་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ། མིར་སྦྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། སལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས་དེ་
དག་རང་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཏེ། སྤྲུལ་ལས། མཐོ་རིས་ན་
ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི། །འཆི་འཕོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དག་ནི་དེ་བས་ཆེ། །དེ་ལྟར་བསམ་ནས་ཡ་
རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཟད་འགྲུལ་མཐོ་རིས་སྤྲད་དུ་སྤྲོད་མི་བགྱི། །ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྲུག་
འགྲུལ་བ་དང་། །སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་སྤྲོད་རྫིང་དང་། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལས་
ནི། །སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྟོན་བགྱིད་འཆི་
ལྟས་ལྟ། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྲུལ་
བ་དང་། །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་འབྲ། །ལྷ་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་
པ་ལ། གལ་ཏེ་དགོ་བའི་ལྷ་ག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་ཡི་དུགས་
དང་། །དཔུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་
ལས། །ལྷ་ཡི་གནས་ནས་ལྷུང་བ་ན། །སྤྲུག་བསྐྱལ་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་གང་། །དེ་ལ་སེམས་ཙན་
དཔུལ་བ་ཡིས། །བཏུ་དུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
ལས་མ་འདས་པས་རོ་མྱོང་ཙན་གྱི་ཏིང་འཛིན་བདེ་བ་དེ་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་
ཡིད་བརྟན་མེད་པར། །དཔེར་ན་མདའ་གནམ་དུ་འཕང་བ་ཕྱིར་མི་ལྷུང་མི་སྤྲིད་པ་བཞིན་དུ་
ཟག་བཙས་ཀྱི་ལས་ཟད་ནས་ཡང་སྤྲིད་བྱི་མར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་མ་འདས་
ཏེ། །འཕགས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། །གང་ཞིག་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་
སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་འདས་ཤིང་། །ཏིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཙན། །བསྐྱལ་བར་གཡོ་བ་
མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རིས་གྲོལ་མིན། །དེ་ནས་སྤྲུལ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྲུལ། །

ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐ་གྲོང་ལས། །འདས་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་འབྱུང་ལ། །འབད་ཀྱང་རི་
ལྟར་རིང་མོར་གནས། །མཁའ་ལ་མྱིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་སྟོབས་གིས་མདའ་
འཕང་ལྟར། །དེ་ནི་ལྟར་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག། །སྐད་ཅིག་
རེ་རེར་འཛིག་པ་ལྟར། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་པ་ཡི། །སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་གིས་ཉེ་བར་
གཅོས། །ཞེས་དང་། །བཤེས་སྦྱིང་ལས། །ལྟ་ལྟལ་འདོད་བདེ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། །ཚངས་
ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲུལ། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་གིང་གྲུབ་པ་ཡི། །སྐྱུག་བསྐྱེད་
རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བརྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་སྦྱིད་པའི་གནས་རིས་མཐོ་དམན་
གང་དུ་སྦྱོས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། །མདོ་ལས། །སེམས་ཅན་དམུལ་
བ་དམུལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཀྱིས་གིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་
ཟས་ཉམས། །མི་རྒྱམས་འཆོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྟ་རྒྱམས་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །
འཁོར་བར་ཁབ་གྱི་ཕྱི་ཅམ་ཡང་། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །མགོན་པོ་
བྱམས་པས། །མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགོ་ལྷ་དག་ལ་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཏྲག་ཏུ་མེ་མཚོན་རྒྱུ་ལ་སོགས་རེག་སྦྱོས་བཞིན། །ཞེས་དང་། །པ་དམ་པས། །འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ན་སྦྱིང་རྒྱུང་ལྟར། །འདི་ལ་གད་མོ་མི་འོང་དེང་རི་བ། །ཞེས་དང་།
རྩེ་གཏོར་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས། །གནས་མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །ལས་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཐ་གྲོང་དྲག་པོ་འབྱུགས། །དུས་ལན་གཅིག་ཚུད་ན་ཐར་བར་དགའ། །ཚུལ་འདི་
ལ་བསམ་བཞིན་ཡ་རེང་། །ཞེས་གསུངས། །འབྱོངས་པའི་ཆད་དགེ་བཤེས་སྤྱང་རི་ཐང་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་ཐང་པ་ལ་ཉེ་གནས་གིས་འོ་སྒོལ་ལ་སྤྱང་རི་ཐང་པ་རོ་ནག་པ་ཟེར་ཞིང་
གདའ་ལུས་པས། །འཕས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་ལ་བསམ་ན་རོ་གདོང་ལ་དགར་
པོར་ཡོང་བར་འདུག་གོ་གསུངས་སྒྲུབ། །དེས་ན་དེར་མི་སྦྱོེ་བའི་ཐབས་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བརྩོན་
དགོས་ཏེ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས། །འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་

བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱས་ལ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་ཚྱོངས་པ་འང་གཞན་མེད་དོ། །
གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །ཚྱོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལྷག་ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་
དུས་ཀྱི་ཆོ། །ལྷ་ངན་ཆེན་པོ་ལྷ་ང་བར་འགྱུར། །དུས་ལ་མེ་བཟོད་དཀའ་ས་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་
གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱུར་ན། །འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། །སེམས་གདུང་འགྱུར་
བར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་གསུངས། །འོ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པར་བྱེད་པ་
ལ་སྤྲུག་པ་སྤྱོད་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྒྲུམ་ན། །དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། །དཔེར་ན་གིང་
གི་རྩ་བ་མ་བཏོན་ན། །ཡལ་ག་བཅད་ཀྱང་སྤྲར་སྟེ་བ་དང་འདྲ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་
འཛིན་སྤངས་དགོས་ཏེ། །དེའི་ཉེས་པ་འང་། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། །བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་
ཤེས་། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤངས། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །མདོ་རྒྱན་ལས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
འཛིན་སེམས་ཅན་འཛིན་ཤིང་རྩྱལ་བུ་ཐམས་འཛིན་ས། །ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་
བསྐྱུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྲད། །རྩོད་པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྟེ། །
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅིས་དང་། །སྦྱོད་འཇུག་
ལས་། །ཞེས་སྟེ་སྤྲུག་དག་རྣམས་ནི། །རྐྱང་ལག་ལ་སྤྲུག་ཡོད་མིན་ལ། །དཔེར་མཛེས་
མིན་ཡང་རི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་
བཞིན་དུ། །དག་འཇུག་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །དེ་ལ་འང་མི་ཁྱོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་
མིན་བཟོད་པ་སྤྲད་པའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་
ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཐར་མེད་པའི། །མེ་ནང་བྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་བྱས། །ཉོན་
མོངས་སྟོབས་ཅན་དག་འདིས་ནི། །གང་དང་འཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་
ལུས་པ། །དེར་བདག་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་། །
དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དག་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བརྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་
རྣམས་ནི་བརྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གཞོན་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱན་
ཆགས་དགར་གྱུར་པ། །གཞོན་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་སྟེ། །བདག་གི་སྤྱིང་
ལ་ངེས་པར་གནས་འཆང་ན། །འཁོར་བར་འཛིགས་མེད་དགའ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར། །འཁོར་
བའི་བཙོན་རའི་སྤྱང་མ་དཔུལ་སོགས་སྟེ། །གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི། །
གལ་ཏེ་སློབ་གནས་ཆགས་པའི་བྱ་བ་ན། །གནས་ན་བདག་ནི་བདེ་བ་གལ་ཡོད། །ཅིས་གསུངས།
དེས་ན་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་སོགས། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་འབད་དགོས་
པའང་། །དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟར་རི་སྤྱིད་བདག་གི་དག་འདི་མངོན་སུམ་དུ། །ངེས་པར་མ་བཙོམ་
དེ་སྤྱིད་བདག་འདིར་བརྩོན་མི་འདོར། །རེ་ཞིག་གཞོན་བྱེད་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་ཁྱོས་གྱུར་པ། །
ར་རྒྱལ་བདོ་རྣམས་དེ་མ་བཙོམ་པར་གཉིས་མི་འོང། །རང་བཞིན་འཆི་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
པའི་ཉོན་མོངས་དང་། །གཡུལ་ངོར་དང་ར་ཆོན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་། །མདའ་
མདུང་མཆོན་གྱིས་ལོག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་གསོད་ནས། །དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་
འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ན། །རྟག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ། །རང་བཞིན་དགར་ངེས་
གཞོམ་བརྩོན་བདག་ལ་དེང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་སྤྲུག་རྒྱར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་། །ཡིད་ཆད་
སྤྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་སྟོས་ཅི་དགོས། །དོན་མེད་དག་ཡིས་མ་སྟོལ་བཏོད་པ་ཡང་། །ལུས་ལ་
རྒྱན་དང་འདྲ་བར་སྟེལ་བྱེད་ན། །དོན་ཆེན་སྤྱིར་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་རི་ལྟར་གཞོན་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། །གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ན་སྤྱིང་སྟེ་བའི་ཚུལ་
ཡང་། །ཐ་མལ་དག་པོ་ཡུལ་ནས་སྤྱང་ཡང་ནི། །ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིག་ཡོངས་
བཟུང་ནས། །ཁུས་པ་བརྟན་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྟོག་གི། །ཉོན་མོངས་དག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་
མ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤྱང་། །བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་
དུ་འགོ་བར་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞོན་བྱ་ཕྱིར་འོང། །སློབ་ཞན་བདག་ལ་

བརྩོན་པ་མེད་དུ་བྱེད། ཁོཅ་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་ཚོགས་ལ་མིན་བར་
ནའང་མིན། ཁྱེད་ལས་གཞན་དུའང་མིན་ན་འདི་དག་གར་གནས་འགོ་བ་ཀུན་གཞོད་བྱེད། །
འདི་ནི་སྒྱུ་འདྲ་དེ་ཕྱིར་སྤྱིང་ལ་འཛིག་སྤྱོདས་ཤེས་ཕྱིར་བརྩོན་པ་བརྟེན། ཁོཅ་མེད་ཉིད་དུ་
བདག་ལ་དཔྱལ་སོགས་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གཞོད་པ་བྱེད། ཅིས་གསུངས། དེས་ན་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
བར་བསྐྱལ་བའང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། མགོ་འཕྲོ་གོས་ལ་སྒྲོ་བྱུར་མེ་ཤོར་ན། ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱོག་
སྤྱད་བཞི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིད་མེད་བར་བཞིད་སྤྱད་འབད་འཚལ་ཏེ། ཁྱེད་བས་ཆེས་
མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་དང་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ལྷ་
རན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་བའི་འཚལ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ཉི་
ཟླ་བལ་ཐོབ་མཛོད། ཅིས་དང་། ཞོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། འཛིག་རྟེན་བྱ་བར་བརྩོན་ཀྱང་བྱེད་
པ་མེད། ཆོས་ལ་འབད་ན་ལས་ཐབས་ལྟར་དུ་བྱེད། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལེགས་ཀྱང་ཐ་མར་
ལུང་། ཁྱེད་ཆོས་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་མི་བྱེད། ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་
དུས་ནས། གོམས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་བར་མེད་གསོག་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཡི་དབང་གིས་འབྲལ་སྤྱད་འཁོར་
བར་འབྲམས། འདི་ཙམ་ཐར་ཞེས་དུས་ཉི་མོ་དང་བཟུང་མེད། འཆི་བའི་ཆོན་པར་ཡང་རབ་ཏུ་
འབྱིས། ཁྱེད་ཀྱི་ཐོ་ཆད་ལ་སྤྲོན་གྱི་ཕན་མེད་བཞིན། ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོངས་
ཤེས་ནས། ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེས་འགོ་ཀུན་
རྗེས་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེ་བྱུང་འཇུག་སྒོམ་པར་མཛོད། ཅིས་གསུངས། མདོར་
ན། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མས། མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ན། སྤྱུག་བསྐྱལ་
ཉིད་གསུམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞིང་། བདེ་བའི་སྐབས་མེད་མེ་ཡི་འོབས་དང་འདྲ། །
ད་ཅེས་ཆེ་འདིར་སྤྱིད་མཚོ་མ་བཀལ་ན། བྱིས་ནས་ཅི་འབྲུར་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། ཁྱེད་བས་
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ། སྤྱིང་ནས་སྤྱོད་བས་རང་གཞན་ཐར་བྱའི་ཕྱིར། ཁྱེད་རིང་
ཉིད་ནས་ངས་པར་འབད་པར་བྱ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་གང་བཞེས་སྒོམ་ཕྱིར་བའང་། བདག་

གིས་མི་བཟོད་སྟེ་སྒྲགས་འབྱེན་བྱེད་ན། །འཁོར་བ་ངན་སོང་སྒྲག་བསྐྱེད་མི་བཟང་པ། །དག་
ལ་རྒྱུན་རིང་བདག་གིས་རི་ལྟར་བཟོད། །དེ་བས་ཆོས་ལ་དཀའ་བྱུང་གྲས་མཛོད་ལ། །དད་
དང་ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཤེས་པ་དང་། །བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཆེན་པོས། །སྤྱིད་
པའི་ཆུ་གཏོར་བཀལ་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ནི།
དེ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་ཐོག་མར་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་གལ་ཆེ་
སྟེ། མདོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས། འཛིགས་པས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་
ནགས་ཆེལ་དང་། །ཀྲན་དགའ་ར་བ་ལྟོན་གིང་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགོ། །
སྒྲུབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྒྲུབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །སྒྲག་བསྐྱེད་ཆེ་ལས་རབ་
མི་ཐར། །གང་ཞིག་གང་ཆོས་ངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགོ་འདུན་སྒྲུབས་སོང་ནས། །འཕགས་
པ་ཡི་ནི་བདེན་པ་བཞི། །སྒྲག་བསྐྱེད་སྒྲག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་དང་། །སྒྲག་བསྐྱེད་ཡང་དག་
འདས་པ་དང་། །ལྷ་ངན་འདས་བདེར་འགོ་བ་ཡི། །འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དག །
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྒྲུབས་དེ་དག་ནི་གཙོ་ཡིན་ཞིང་། །སྒྲུབས་དེ་དག་ནི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །སྒྲུབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །སྒྲག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་རབ་ཏུ་ཐར། །ཞེས་དང་། འཇམ་
དཔལ་རྣམ་རོལ་ལས། བ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབས་མ་ཡིན། །མཛེས་བཤེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་
མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། །རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགོ། །འཛིགས་འགྱུར་
འཛིགས་པ་སེལ་མཛོད་ཅིང་། །སྒྲུབས་མེད་སྒྲོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོགས་
མཆོག་དགོ་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བར་གྱིས། །ལྟ་དང་རྩི་ཟ་མི་རྣམས་ལས། །གང་
དག་དེ་ལ་སྒྲུབས་སོང་བ། །འཛིགས་པ་ཀྱན་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། །བདེ་བ་རྟེན་པར་དཀའ་
པ་མེད། །ཅེས་དང་། ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །འཁོར་བའི་དཔོན་ནི་རི་ལྟར་བཟང་ཡང་བསྟུ། །
སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟུ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་

ལ་སྟོན་པ་ལྟ། ཆོས་ལ་ནི་ཉམས་ལེན་ལྟ། དགེ་འདུན་ལ་ནི་དེ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་
སྟེ་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་ཏེ། རོ་བོས། སྟོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་གྱི།
སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཟེས་གསུངས་ཏེ། སྟོམ་པ་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན། ཁྱི་པ་
ནང་པ་སྐྱབས་འགོའི་བྱད། ཟེས་པ་ལྟར་འདི་མེད་ན་ནང་པའི་གྲལ་ཡང་མི་ཚུད། ཚུལ་བཞིན་
དུ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཚུད། ངན་འགོ་སོགས་ལོག་པར་ལྟར་
བར་མི་སྐྱེ་སྟོམ་པ་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང། བར་ཆད་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་ནི། ཆོ་
འིང་བ་སོགས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང། མཐར་ཐུག་སྐྱབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་
ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ཏེ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
ཆད་མེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་བི་མ་ལས། ལྷ་སྟེགས་སྟོད་ལས་ལོག་པ་ཡིན། གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་
རྟེན་དུ་འབྱུང། ཁབ་ཆད་མེད་པས་ནད་ཉེང་རིང་། བྱང་ཞིང་སོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། ཞེས་
དང་། ཉི་མའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅན་སུ་འགོ་བ། ཁབ་དུང་
ནམས་བྱེ་བས་བསད་པར་མི་རྣམས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་སྟོན་འབྲུགས་ཟེན་གྱང་། ཁོ་
དེ་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕ་རོལ་འགོ། ཞེས་སོགས་དང་། ཕག་གི་རྟོག་པ་བརྗོད་པ་ལས།
གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགོ་བ། ཁོ་དག་ངན་འགོ་མི་འགོ་སྟེ། ཁི་ཡི་ལུས་ཀྱང་སྤངས་
ནས་ནི། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། མི་
གང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། ཁོ་ཡིས་ཆོགས་ཀྱང་རབ་རྫོགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཐོབ་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན།
དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསོད་ནམས་གང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་
མཆིས་ན། ཁམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་ནས། ཁོ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང། ཞེས་
གསུངས་། དེ་ཡང་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་ཀྱང་། སྟོབ་པ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོབ་བྱ་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཁྱེད་པའི་སྐྱ་ནས་འཛིན་པ་ལྟར་སྟོབ་ཏུ་མི་བཏུབ། ཆོས་བཤད་

ཆོས་བཞིན་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་ལས། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་
བསྟན་གྱི། ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་
པ་གྲུས། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། གཞན་གྱིས་གོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་
པས། རྩོམ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡིས། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་
པར་མཛོད། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་
ཏུ་བསྒྲབ་པར་བགྱི། བསྒྲབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་
དག་འདུ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་བསྒྲུམས་ཏེ། དེས་གསུངས་
པའི་ཆོས་ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱ། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་གྱིས་ཇི་འདྲ་
མཛད་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཡང་དེའི་ལད་མོའམ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ཆགས་པ་དང་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་
སྤངས་དགོས་པས། མཛའ་བའི་བཤེས་དང་། ལུད་མེད་དང་། འདོད་ཡོན་དང་། འོག་འཚོ་
དང་། རོར་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་འཕྲུག་
ལས། མི་རྟག་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ལ། ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་ནི་ཆོ་རབས་
སྒྲོང་དག་ཏུ། ལྷག་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་འགྱུར། ཡིད་
ཀྱང་མཉམ་འཛིག་མི་འགྱུར་ལ། མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། ལྷ་བཞིན་སྤེད་
པས་གདུང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་
སྒྲིབ་། རྒྱུ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིགས་པར་བྱེད། ཐ་མ་མུ་རན་གདུང་བར་འགྱུར། དེ་ལ་
སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཆོ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་
བཤེས་གྱིས། གཡུང་དུང་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད། བྱིས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་སྒྱུད་ན། །
དེས་པར་རན་འགོར་འགོ་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་མི་མཉམ་པར་བྱིད་བྱེད་ན། བྱིས་པ་བརྟེན་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ཞིང་། ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་དགར་ཡང་

འགྲུལ་། རྟེན་གཤམ་བའི་གནས་ལ་ཁྲོ་བྱེད་པས། ཁོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དགའ། ལན་པར་
སྐྱས་ན་ཁྲོ་བར་བྱེད། བདག་ཀྱང་པན་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད། རྟེན་གཤམ་ནི་མ་ཉན་ན། རྟེན་གཤམ་
པན་ལས་པན་འགྲོ་བར་འགྲུལ། མཐོ་ལ་ཐུག་དོག་མ་ཉན་ལ་འགྲུལ། རྟེན་གཤམ་ལ་རྒྱལ་
བསྟོད་ན་ཐེགས། མི་སྟན་བརྟེན་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ། བཅོམ་ཞིག་བྱིས་ལས་པན་པ་ཐོབ། བྱིས་དང་
འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལ། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་
ལ་སོགས། མི་དག་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། རྟེན་གཤམ་བདག་དང་གཞན་བརྟེན་པ། རྟེན་
ནི་ཐུང་བར་འགྲུལ་བར་ཟད། རྟེན་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྲུལ་
བས། བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། ཐུང་ན་དགའ་བས་མགུ་བྱས་ཏེ། འབྲིས་ཆེན་
ཉིད་དུ་མི་འགྲུལ་བར། ཐ་མལ་པ་ཙམ་ལེགས་པར་བྱ། ཐུང་པས་མེ་རྟོག་སྤང་ཙེ་བཞིན། རྟེན་
ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་སྤངས་ནས་ནི། ཀྱུན་ལ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། འབྲིས་པ་མེད་པར་
གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ཙན་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགུ་
ན། བདག་འདྲ་ངན་པས་སྟོས་ཅི་དགོས། རྟེན་བས་འཛིག་རྟེན་བསམ་པ་བཏང་། སེམས་
ཙན་རྟེན་པ་མེད་ལ་སྟོད། རྟེན་པ་ཙན་ལ་མི་སྟན་བརྟེན། རང་བཞིན་འགྲོགས་དགའ་དེ་
དག་གིས། རྟེན་གཤམ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུལ། ཀྱང་བྱིས་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། མེད་པར་
དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། བྱིས་པ་འགའ་ཡང་བཤེས་མིན་ཞེས། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
བྱིས་གསུངས། ཞེས་དང་། ཀྱུན་མཁུན་སྤྲོ་མས། ལྷག་བསམ་སྟོང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
བསྟོད་ནས། ཉེ་རིང་མེད་པའི་གདུལ་བྱ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ། ཁོ་ལ་མེད་པན་པ་སྐྱབ་ལ་མགུ་དུས་
མེད་། དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། རྟེན་པོ་ལྟར་མཐོང་གསར་ངས་ལྷག་
པར་ཆེ། བར་དུ་མིར་མཐོང་དཔོན་སྟོབ་འགྲོགས་ཤེས་ཙམ། ཐ་མ་དགའ་མཐོང་གཞོད་
པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྐྱེལ། དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། ཞེས་དང་། འདོད་པ་
ཆུང་ལ་ཆོག་གིས་བསྟོད་ན་ཡང་། ཁོངས་པར་གྱུར་ལ་ནན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱེད། རོས་སུ་

བསྟོད་ལ་སྒྲིག་ཏུ་གཤེ་བསྐྱར་འདེབས། །དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །རང་
གི་བྱ་བྱེད་འདུན་མ་མི་ཤེས་པར། །གཞན་ལ་གྲོས་འདེབས་ཁ་ཏ་ཡས་ཀྱིས་འབུབས། །ཕྱ་མ་
སྤྱ་བཙན་སྤྱོགས་གཏམ་བདེན་པར་འཛིན། །དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །
ཡུན་རིང་འགྲོགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ན་ཡང། །གཡོན་ཅན་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ཀྱི་སྤྱོགས་
བཟུང་ནས། །འདི་ཕྱིའི་ཉེས་དམིགས་མི་སེམས་དམ་ཉམས་བྱེད། །དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་
ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཞིང་ཅི་འགྲུབ་པན་བཏགས་ཀྱང་། །སྒྲིག་ཏུ་གཞོད་
སྒྲེལ་འཕྱར་ཀ་རྟག་ཏུ་གཏོར། །དངོས་སུ་བྱེ་གཏོར་བུངས་མེད་ཁ་ཞེ་ཅན། །དུས་ངན་ལའོར་
ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །འགྲོ་བར་ཆས་ན་བཟང་པོའི་ཚིག་གིས་འཆིང་། །བསྐྱད་པར་
ཁྱར་ན་ངན་པའི་གཞོད་འཆོས་སྒྲོད། །ཟེར་སྒྲོད་འགལ་ལ་རང་བཞིན་མ་ངེས་པའི། །དུས་
ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །བསྐྱད་པའི་ཆོན་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་སྤྲོ་འདོད། །ཕྱིན་
པར་ཁྱར་ན་བསྐྱད་པ་ལེགས་ཞེས་ཟེར། །ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པས། །དུས་ངན་
ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །གཞན་དུ་འགྲོན་དེ་ལ་བཞོལ་འདེབས་བྱེད། །སྟོན་ཅིས་
བྱས་ན་བྱ་བྱེད་མང་ཞེས་ཟེར། །འཐད་འོས་བསྐྱབས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞད་རེ་འདོགས། །དུས་
ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །ཆོས་གཙོར་བྱས་ནས་བྱང་ལམ་བསྐྱབས་ན་ཡང་། །
འཛིག་རྟེན་མ་ཤེས་བྱ་བྱེད་ནོར་ཞེས་ཟེར། །ཅུང་ཟད་བསྐྱུན་ན་མཐུན་འཇུག་ཆེ་ཞེས་སྒྲ། །
དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །ཅུང་ཟད་བཟུང་ན་ཆགས་ཞེན་ཆེ་ཞེས་སྒྲ། །
བཏང་བར་ཁྱར་ན་མ་ཤེས་ཅིང་ཞེས་སྒྲོགས། །གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྐབས་མེད་
པས། །དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །པན་ཚུན་སྒྲོམ་པར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་
བྱས་ཀྱང་། །ལན་གཅིག་རྒྱེན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཁུ་རུ་འབོ། །བཟང་པོའི་དྲིན་ལན་ཐམས་
ཅད་ཉེས་ཀྱིས་འཇུག། །དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །མཉམ་གཉིས་ཞལ་
ཕྱེ་སྒྲོམས་པོར་བྱས་ན་ཡང་། །གཞན་སྤྱོགས་སུལ་ནས་རྟག་ཏུ་འཁང་ར་རུང་། །པམ་ཁ་

སྤངས་ཀྱང་ལན་དུས་མེད་པ་ཡི། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །རང་གི་
ལེ་ལན་སྐྱོན་ལ་མི་རྟོག་པར། །གཞན་གྱིས་ཆོག་ལ་གོ་ཡོང་བུར་མགོ་སྤོམ། །ཁོང་ཁྱོད་ཆོག་
རྩལ་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །བྱས་ན་དགའ་
བ་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པར། །བཞག་ན་དགའ་བའི་ངན་སྦྱོད་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད། །རང་གིས་མ་ལན་
གཏམ་ངན་ལུང་པ་འགོངས། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །རང་སྐྱོན་མི་
རྟོག་གཞན་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་གྲོང། །གཅིག་སོང་རྩེས་ལ་དེ་ལ་འབྲུར་ཀ་གཏོང། །མི་སྤྲན་ཟེར་
མཆུ་དོད་གའི་སྐྱེལ་བསུ་བྱེད། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །གང་དུ་གནས་
ཀྱང་གཏམ་ངན་གཟེངས་རྩའི་གཞི། །མང་པོའི་ནང་དུ་འཐབ་རྩོད་འབྲུག་ཡོང་སྐྱེད། །གཅིག་
ལུར་བསྐྱད་ཀྱང་ཁོང་གཏམ་མི་འཆམ་པའི། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །
ཞེས་དང། རང་བཞིན་གྱིང་ལ་འགྲོགས་པ་མི་བདེ་ཞིང། །མཆོག་ཏུ་མགྲ་དཀའ་འཁང་བ་ཤིན་
ཏུ་རྒྱེ། །སྦྱོད་ལམ་མི་གཟོབ་རང་ག་ཆོག་ཅུག་ལ། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་
འཕེལ། །དད་མེད་ཀྱན་ཏུ་འབྲུག་ཅིང་འགྲོགས་མི་བདེ། །སྒོ་གསུམ་མ་གུས་རྟག་ཏུ་སྤྲན་རྣམས་
འབྱིན། །དོར་འཐབ་སྒོག་སྤྲོད་མེད་འབྲུར་ཀ་གཏོང། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་
བ་འཕེལ། །རང་འབྲུག་གཞན་སྤྲོད་དུག་ལྷ་སུ་བས་རགས། །ཁོང་ཁྱོད་འཁོན་ངན་སྤྲག་དོག་
གདུག་རྩལ་ཅན། །ལར་ཟེར་རྩུར་ཟེར་བྱི་ནང་གཟིང་རྩ་བྱེད། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་
ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །བསྐྱབས་ན་རྩུར་འཐབ་མི་ཉན་གཅུ་གྱིང་ཆེ། །རྒྱ་འབྲས་མི་འཛོམ་རྩུན་དང་
དབྱེན་ལ་དགའ། །སྤྲོ་མཆུ་མང་ཞིང་མི་སྤྲན་སྐྱེལ་བསུ་བྱེད། །དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་
སྐྱོ་བ་འཕེལ། །གཅིག་ལ་བཤད་ན་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་ཞིང། །གཅིག་ལ་བྱིན་ན་གཅིག་ལ་
འཕྲོག་པ་ཅམ། །སྤྲོ་སྤྲོ་མས་བསྐྱངས་ཀྱང་བྱོགས་འཕུལ་འབྲུར་ཀ་གཏོང། །དུས་ངན་འཁོར་
ལ་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་དེ་དང་མི་འཆམ་ཞིང། །སྐྱོན་རྣམས་
རྟོག་ཅིང་མི་སྤྲན་འབའ་ཞིག་བརྟོད། །ཐམས་ཅད་དགའ་ལོན་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །

དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། ཞེས་དང་། ཏྲ་ཏུ་བཟང་སེམས་ཡན་པ་ཅི་
བྱས་ཀྱང་། བསྐྱངས་ཀྱིས་མི་ལང་ལྟ་ཁང་རྟིང་བ་བཞིན། ཉིན་འབར་མཚན་འབར་ལ་ལས་
སྟོན་བྱུང་གཏོང་། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། ལེགས་པའི་ཁ་ཏས་ཟོལ་
མའི་ཕྱེ་གཏོར་འགམ། ལུགས་ཀྱི་གཙུག་ལྷན་གྱི་སྒོ་བྱིད་དགལ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལས་ཡོ་
བྱད་བྱིན་གཟོ་ཆེ། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། ཁ་རྩོག་བསྐྱད་ན་ཞལ་ཏ་ལྷ་
ཞེས་ཟེར། ཡན་པར་བསྐྱབས་ན་བཀའ་བཀྱོན་གནང་བར་གོ། ཤ་ཚ་གྲོས་འདེབས་མཚོག་
ཏུ་སྤང་བར་མཐོང་། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། ཡན་འདོགས་ལུགས་
ན་སྒྲོས་ལ་དགའ་ཞེས་ཟེར། གཅིག་ཤར་འདུག་ན་གདུལ་བྱ་སྒྲོང་དགོས་ཟེར། རི་ལྟར་
བསམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞད་རེ་འདོགས། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། བཤད་
པའི་ཆོན་བསྐྱེལ་བ་ལེགས་ཞེས་ཟེར། སྒྲོམ་པའི་ཆོན་ཡང་ཡང་ཤོད་ཅིས་ཟེར། ལེགས་པར་
བཤད་ན་ཉན་ཡང་མི་རུས་པའི། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ། ཞེས་དང་།
སྒྲ་མ་མཚོག་ལས་ཉེ་འབྲེལ་གཅིས་པར་འཛིན། མཆོད་གྲོགས་མཚོག་ལས་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་
པོ་འདེམ། དམ་ཚོས་མཚོག་ལས་ནོར་རྒྱས་སྟོང་པོར་བྱེད། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་
སྒྲོ་བ་འཕེལ། རི་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ལ། ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
མི་ཉན་ཞིང་། སྟོང་པོའི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པའི། དུས་ངན་ལའོར་ལ་བསམ་ཞིང་
སྒྲོ་བ་འཕེལ། དེ་དག་ལ་སོགས་ལའོར་གྱི་ཉེས་པ་ཀུན། རི་ཙམ་བརྟོད་ཀྱང་ཟད་པའི་དུས་
མེད་ལ། མེ་ཡི་འོབས་བཞིན་བཟོད་པའི་སྐྱགས་མེད་པས། གཅིག་ཤར་དབེན་པར་སྒྲུབ་པའི་
དུས་ལ་བབས། རི་ལྟར་བསྐྱངས་ཀྱང་མགུ་བར་མི་རུས་ལ། གང་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་ཡན་
པའི་གོ་སྐབས་ཆུང་། འདི་ལྟར་བཟོད་ཀྱང་སྟོང་པོ་ཅི་འདུག་གྱེ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ལྷུར་
དུ་འགྲོ་བར་རིགས། ཞེས་དང་། མི་ཐེག་ཁུར་དང་མི་ལྷོགས་བྱ་བ་དང་། དུས་ངན་དཔོན་
དང་བྱལ་ཁའི་འགྲོན་འབྱེད་དང་། དུས་ལ་མ་བབས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་རྣམས། བཟང་

སེམས་ཡོད་ཀྱང་ཕན་པ་འབྲུབ་པར་དགའ། ཁྱེད་པས་གཅིག་ཕྱིར་ཞི་བའི་ནགས་ཁོད་དུ། སྤྱིང་
པོའི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། །
བྱང་པར་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དྲན་པར་ཉེར་བཞག་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
འོར་འཛིག་དང་། རན་སོང་རྩ་བ་བྱད་མེད་ཡིན། མི་གང་དག་ནི་བྱད་མེད་འདོད། ཁྱེད་དག་
བདེ་བར་ག་ལ་འབྲུང། ཞེས་དང་། བྱད་མེད་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་
ཕ་རོལ་ཕྱང་། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། ཁྱེད་པས་བྱད་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། ཞེས་
དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཕོ་ཉ་ཕོ་ཉ་མོ་ཡི་སྟོན། གང་ཕྱིར་དུ་མར་གསོལ་བཏབ་ཅིང་། །
སྤྱིག་པ་རྣམས་སམ་གྲགས་མིན་ལའང་། གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམས་པར། འཛིགས་པ་ལའང་
བདག་ཞུགས་ཤིང་། རྫས་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་ཀྱང་ཏེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པས་ན། །
མཆོག་ཏུ་དགའ་འབྲུང་དེ་དག་ནི། ཀེང་རུས་ཉིད་ཡིན་གཞན་མིན་ན། རང་དབང་དང་ནི་
བདག་མིན་ལ། རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཡོངས་ཞེན་ནས། ཅི་ཕྱིར་ཐུང་ན་འདས་མི་འགོ། ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། འདོད་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་ཆགས་པའི་
གཉེན་པོར། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་འདོད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱོག་ཅིག ལམ་འདི་ནི་
འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། རབ་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ཆོར་མ་དང་བཅས་
པའོ། བེའམ་པོ་དང་བཅས་པའོ། ལམ་གོལ་བའོ། ལམ་ངན་པའོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་དུ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱང་ཁོལ་བསྐྱེད། འདིར་
ནི་གསོད་དང་འཆིང་དང་གཅོད། ལ་རོལ་དུ་ཡང་དམུལ་སོགས་སྐྱབ། ཅེས་དང་། སྟོབ་
སྤྱིང་ལས། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་དང་པོ་སྟོང་བ་ཅུ་ན་བདེ། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་རྣམ་
སྟོན་རྩལ་པ་མི་བཟད་པ། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་གཏི་མུག་མུན་པས་འཐིབ་པར་བྱེད། །
ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་ཤུགས་བསྐྱོག་དགའ་ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན། དུག་དང་ཡུལ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་
ངས་པར་བཏགས་བྱས་ན། གཉིས་ན་དུག་སྟོ་མི་བཟད་རང་བཞིན་ཡུལ་རྣམས་མིན། །

དུག་ནི་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཟད། །ཡུལ་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་ནས་དུག་ཏུ་
འགྱུར་བར་བྱེད། །དུག་ནི་དུག་དང་བསྐྱེད་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར། །གསང་སྤྲུགས་མཆོག་
དང་དུག་སེལ་སྤྲུག་གིས་གསོ་བར་རུང་། །དུག་ནི་ཐབས་ལྡན་སྤྱད་ན་མི་ལ་ཕན་བར་བྱེད་
འགྱུར་གྱི། །དུག་ཆེན་ཡུལ་ནི་ནམ་ཡང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོག་པའི་འཆོ་
བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་སྦྱར་འོག་པའི་འཆོ་བ་ནི། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། རྩལ་
འཆོས་ཉིད་དང་བཀུར་སྟེའི་བྱིར། །དབང་པོ་སྤྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསག་ཉིད་དང་བཀུར་
སྟེའི་བྱིར། །ཆོག་འཇམ་སྤར་ནི་སྤྲོ་བའོ། །གཞོགས་སྤྱོད་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །གཞན་གྱི་
རྩིས་ལ་བསྤྲུགས་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་
སྤྲོན་བྱེད་པའོ། །ཉིད་པས་ཉིད་པ་རྣམ་འདོད་བྱིར། །སྤར་ཐོབ་པ་ལ་བསྤྲུགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
དང་། རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མེད་པ་འབྲུ་བར་བསྐྱོར་བ་ཡི། །རྩུབ་འགྱུར་རྩུན་འབྲུང་
བ་སྤྲེའི། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་གཡོ་སྒྲུ་ཡིས། །བཟའ་བཏུང་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁྱད་པར་དུ་ཡང་། ཆོས་རྗེ་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། སྤྲིག་ཟས་བྲ་བོའི་ག་དང་གཅིག་ བྱོས་
བྱེད་སེར་མོའི་ཆང་དང་གཉིས། །བསྐྱུ་བྱེད་ན་རྩུང་གཞོན་དང་གསུམ། །འདི་གསུམ་ཆོས་
པའི་བཅའ་དུག་ཡིན། །ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་ན་འདི་གསུམ་སྤོངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་གཡོ་ཉེས་དམིགས་ནི། །ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། །དྲིང་འཕགས་པ་མིན་པས་བསྟེན། །
མི་སྟན་པ་ཡང་བྱེད་པ་སྟེ། །ཤ་ནི་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱི་ཟས། །བཟར་མི་རུང་བར་བྱུང་
ཆེན་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཞེ་ཡི་བྱིར་དུ་སེམས་ཅན་གསོད། །ཤ་ཡི་ཆེད་དུ་ལོར་སྤྲོན་བྱེད། །
དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྤྲིག་པ་ཅན། །འོ་དོད་འབོད་ལ་སོགས་པར་བཅོ། །གང་གིས་བྱུང་པའི་
ཆོག་འདས་ཏེ། །བསམ་པ་ངན་པས་ག་བཟའ་ན། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་གཞིག་པའི་བྱིར། །
ཤུགས་པས་སྤྲུག་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་སྤངས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དཔུལ་བ་ཡང་། །སྤྲིག་པའི་ལས་
ཅན་དེ་དག་འདོངས། །མ་རུངས་འོ་དོད་འབོད་སོགས་སུ། །ག་ཟ་དེ་དག་བཅོ་བར་འགྱུར། །

རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་རྣམས་ནི། མ་བརྟགས་པ་དང་མ་བསྐྱད་དང་། མ་བསྐྱལ་བའང་ཡོད་
མིན་པས། དེ་བས་ཤ་ནི་མི་བཟའ་ལོ། ཞེས་དང་། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་ནི། ཤ་ཟ་གཏི་
ལྷག་སྒྲ་བ་དག ཤ་ནི་སྤྲིག་མེད་རུང་བའོ་ཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཤད་ཅེས་ཟེར། །
ཟས་ལ་སྒྲན་དང་འབྲ་བ་དང་། འབྲ་ཡི་ཤ་དང་མཚུངས་པ་ཡང་། རན་པ་དང་ནི་མི་འཕྲོད་
པར་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ཟས་ལ་སྒྲོད། ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་ཤ་རྣམས་ཟ་བྱེད་ན། སེམས་
ཅན་དག་ནི་སྒྲག་འགྲུལ་བས། དེ་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་
ཤ་མི་བཟའ། ཤ་ཟ་སྤྱིང་རྗེ་ཤེས་རབ་མེད། རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། འཕགས་
པའི་རྒྱལ་མཚན་དག་དང་འགལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བཟའ་མི་རིགས། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟ་འདོད་མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་། རྩ་ཐོབ་དོན་དུ་
སྒྲག་གཅོད་དང་། བཟའ་བའི་དོན་དུ་རིན་འཇལ་བ། གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་གསོད་པ་སྟེ། །
དུ་འབོད་ལ་སོགས་རྣམས་སུ་འཆོད། གང་ཕྱིར་རྩ་གྱི་ཤ་ཉོས་པ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིག་
མེད་ན། དེ་བཞིན་སྒྲ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། བྱས་ན་འང་རི་ལྟར་བསོད་ནམས་འགྲུལ། །
གསོད་པོ་ཞོར་ལ་སྟེད་པ་དག བསྐྱལ་པ་འབུམ་དུ་འཆོད་པའོ། ཟ་བོ་ཤ་ལ་སྟེད་པ་དག །
བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་འཆོད་པའོ། ཤ་བཟའ་བ་ཡི་མི་གང་ཞིག གང་པོ་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་སྟེ། །
ཕྱི་མ་དུ་འབོད་འགོ་བའོ། ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་བསད་པ་བརྒྱལས་ནི། རང་གི་བསད་
དམ་གསོད་བཅུག་པའི། ཤ་ནི་ཉོས་པ་བརྒྱུ་འགྲུལ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེས།
ཐོག་མེད་དུས་ནས་གཉན་འགྲུལ་འགོ་བ་རྣམས། ལས་ཀྱི་ཤིན་འང་མཆིམ་དབྱུང་རིགས་ན། །
དེ་དག་ཤ་ཡི་ཆེད་དུ་བསད་པའི་ཤ། བཟའ་བར་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཤེས་རབ་གྲུབ། ཅེས་
གསུངས་། ཆང་གི་ཉོས་པ་འང་། དུན་པ་ཉིར་བཞག་ལས། ཆང་ལ་བརྟེན་པའི་མི་དག་ནི། །
ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་སྟུ་གྱི་ཡིན། རོ་ཆ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མཆོག ཡང་པ་དག་ཏུ་ཉི་བར་
གནས་། སྒྲོ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོངས་བསྐྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་རྣམ་འཇིག་བྱེད། ཐར་

པའི་ཆོས་ལ་མེ་ལྷ་བྲ། བྲིག་བྱེད་དེ་ནི་ཆང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།
ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོ་འདི་ལ་ཆང་འབྱུང་ཞིང་མྱོས་པ་ནི་ཟངས་ཁུ་འབྱུང་བའི་དམུལ་
བ་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སང་གས་ཞུས་པ་ལས། གཞན་ལ་ཆང་སྦྱིན་ན་སྦྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་ལག་
སྦྱུལ་དུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས། སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་
ངན་དུག་གིང་སྦྱེད་པའི་རྒྱན། བོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྦྱན་གྱིང་བསྟེགས་པའི་མེ། བྲན་ལྷན་
སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་མི་བཟང་གདོན། བྱོས་འགྱུར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོངས་གིག་གཤེས་རབ་བྲུབ། ཅེས་
གསུངས་ཏེ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐ་མ་ཀའང་། མདོ་རྩ་བར། རྩ་བ་དང་། རྩོང་པོ་དང་།
འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱེ་བྲག་རྩོང་པོ་དང་འདབ་མ་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་མྱོས་འགྱུར་གྱི་རྩིས་ཏེ།
ལུ་འུའི་གཏེར་ལུང་ལས། དུས་ཀྱི་ཐ་མར་དྲི་རྣམས་ཟ་བའི་ཟས། དྲི་ངན་ཏ་སྒྲུག་ངན་པ་ཟས་
སུ་ཟ། དྲི་ཆོར་ཙམ་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །དེས་
ན་ཀྱན་འདུས་ལས། ཁ་ན་མ་ཐོར་བཅས་པ་དང་། ཉམས་པ་ལས་བྱུང་ཉེས་དང་བཅས། ཁ་
དག་པ་ཡི་ཡོ་བྱད་རྣམས། གཏུག་ཙན་འཕང་དུ་འོང་བ་ལྟར། ཁ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་
ཡིས་ཏེ་བསྐྱལ་པར་བཤུངས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཁོར་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ། །འདོད་པ་ཆུང་
རྣམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། གྲུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཀྱན་མཁུན་སྒྲུ་མས། གང་ལ་ཡོད་པ་འཆོ་སྦྱོང་སྤྲུག་བསྐྱལ་
མང་ཏེ། གཤང་དུ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཁེ་སྟོགས་ཆོལ་བ་དང་། གང་གིས་འཆོ་དང་ཐ་མར་སྟོག་ལ་
ཆོལ་ཏེ། གཤང་དག་ནོར་གྱིས་ཉེས་པ་ཆད་མེད་དོ། །ཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་ནོར་བས་ཏེ། ཀྱན་
དང་རྩོད་ཅིང་ཆགས་དང་སེར་སྒྲ་འཕེལ། ཆོས་ལས་ཉམས་གྱིང་ཆགས་སྤང་ཉོན་མོངས་
སྦྱེ། ཁོར་ཞེས་མིང་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པར་གྲགས། ཟུང་ཟད་འབྱོར་ན་ཁེངས་གྱིང་རྒྱལ་

ལ། །རེ་ཞེག་རྒྱུད་ན་ཞུམ་ཞིང་མུ་ངན་སྒྲིད། །ཆོས་དང་འགལ་ཞིང་དམ་པར་རྣམས་ཀྱིས་
དམད། །འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་ལྡན། །ཞེས་པ་ནས། རོར་ཞིང་རོར་
བའི་རོར་གྱིས་འཁོར་བར་འབྱམས། །སྲིད་ཅིང་སྲིད་པས་སྲིད་ལྡན་ཡི་དྲགས་སྒྲི། །འབྱོར་
ཞིང་འབྱོར་ཡང་འབྱོར་བའི་དོན་མེད་པས། །ཉེས་མང་ཉེས་འབྱུང་ཉེས་པའི་རོར་ལ་གཟིགས། །
དམ་པས་དམད་ཅིང་ཆོས་མིན་བག་མེད་གནས། །ཐར་ལམ་སྤངས་ཤིང་བག་མེད་འདྲུ་འཛིན་
གཞི། །རྩལ་རྩུ་མང་བས་གཟེ་རེ་རྒྱན་མི་འཆད། །ཉེས་ཀྱན་རང་བཞིན་རོར་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
སོམས། །སོམས་ལ་ཆོག་ཤེས་ལེགས་པའི་སྒོ་མེད་ན། །སྒྲུ་མའི་རོར་རྩེས་ཡོད་ཀྱང་རྩེ་དགོས་
ཏེ། །འདི་ཙམ་ཡིན་ཞེས་འབྱོར་བའི་གོ་སྐྱབས་མེད། །ཆགས་སྲིད་འཕེལ་བ་རོར་གྱི་ཉེས་ཀྱན་
སོམས། །རོར་ལ་གཡང་བས་མཁས་པའི་འདུན་མ་འཛིག། །རོར་ལ་སྲིད་པས་བཅུན་པའི་
འདུལ་བྲིམས་ཉམས། །རོར་ལ་དགའ་བས་བཟང་བའི་དམ་ཆོས་དམད། །རོར་ལ་ཉེས་མང་
མཐའ་ཡས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་
ཞེན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། །སྒྲིད་འཇུག་ལས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་
སོགས། །ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཐོག་རྒྱུད་སྟེ། །ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་ལྷགས་དག་གིས། །རྩ་
ནི་ཁམ་གང་ཟོས་པ་བཞིན། །ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། །མཐོག་རྒྱུང་གང་ཡིན་
དེ་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་སྤྱན་ཆོགས་རྟེན་དགའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། །
འདོད་པ་ངེས་པར་འཛིག་འགྲུལ་ཞིང་། །དཔུལ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བྱེད་པས། །ཆེན་པོ་མིན་
ཕྱིར་དུས་ཀྱན་ཏུ། །དུབ་པའི་ཆོགས་རྒྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི། །ཆོགས་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལྟར་འགྲུབ་ན། །འདོད་ལྡན་བྱང་རྒྱུབ་སྒྲིད་པ་ལས། །སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་
བྱང་རྒྱུབ་མེད། །དཔུལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་བྱས་ན། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཆོན་དང་
ནི། །དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་། །དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆར་མི་མོད། །ཅེས་གསུངས།
དག་ལ་སྤང་བའི་སེམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། །རང་གི་ཁོ་བ་མ་བྱུལ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་གཞོམ་གྱིས་

མི་ལང་ཞིང་བུལ་ན་དག་གཞོམ་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་
དག་གཞོམ་གྱིས་ཡང་མི་ལང་། །ཁྱོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་
ཆོམ་དང་འདྲ། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྟེང་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷ་མ་
མཐིལ་ཙམ་གྱི་གོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་སྤྱི་རོལ་དངོས་
པོ་ཡང་། །བདག་གིས་སྤྱིར་བསྒྲོག་མི་ལང་གིས། །བདག་གིས་སེམས་འདི་སྤྱིར་བསྒྲོག་
བྱའི་། །གཞན་རྣམས་བསྒྲོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཞིབ་པར་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་
དམིགས་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན། །རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་
པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
ནས་དབེན་པའི་གནས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྒྲོ་བྱས་ཏེ། །དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་
བ་བསྟེད། །རྩྱུང་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པའི། །ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །སྐལ་ལྷན་
ལྷ་འོད་ཙན་དན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་རྩྱ་ལེ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །
སྐྱ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་རྒྱུང་གཡོབ་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་
བྱེད། །ཁང་སྟོང་ཤིང་བྱུང་ལྷག་དག་ཏུ། །གང་དུ་རི་མིན་འདོད་གནས་ཤིང་། །ཡོངས་འཛིན་
བསྐྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུང་སྤངས། །ལྷོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྟོད། །རང་དབང་སྟོད་ཅིང་
ཆགས་མེད་ལ། །གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི། །ཆོག་ཤེས་བདེ་སྟོད་གང་ཡིན་པ། །
དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་ཞེད་དགའ། །ཞེས་དང་། །འཛིག་ཏེན་ཀྱན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ། །རི་
མིན་སྒྲིམ་བུ་བཞི་ཡིས་ནི། །དེ་ལུས་དེ་ནི་མ་བཏེགས་པར། །དེ་མིན་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་། །
བཤེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས། །ལུས་འདི་གཅིག་ཕྱར་དབེན་གནས་ཏེ། །སྤྲོ་ནས་ཤི་
དང་འདྲར་བརྩིས་ནས། །ཤི་ནའང་མུ་ངན་བྱེད་པ་མེད། །བྱུང་ན་འཁོད་པ་སུ་དག་ཀྱང་། །མུ་
ངན་གཞོད་པ་བྱེད་མེད་པས། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྱན་སོགས། །སྤྲུམ་ཀྱང་གཡོང་བར་
འགྱུར་བ་མེད། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཚལ་ཆོགས་རྒྱུང་བདེ་སྟོད་

ཅིང་། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་། དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་གནས་རི་ལྟ་བུ་བསྐྱད་སྟམ་ན། །འཕགས་པ་དགོན་
མཆོག་སྤྱོད་ལས། །གནས་གང་ན་བསོད་སྟོམས་བླངས་པའི་ཡུལ་དང་རྟ་ཅང་མི་ཉེ་རྟ་ཅང་མི་
འིང་བ་དང་། །གནས་གང་ན་རྩ་བུ་དངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པ་གཙང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་ཆོགས་
རྩུང་བ་ཡོད་པ་དང་། །གནས་གང་ན་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། །མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ། །ལོ་མ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། །གཙན་གཟན་ཁོ་བོ་མེད་པ། །སྤྲོད་མྱོངས་དང་ལྷན་
པ་། །ཐག་ཐུག་མེད་པ། །འགྲོ་ན་བདེ་བ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་འདྲ་བ་དག་ན་
གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །མདོ་སྤེ་རྒྱལ་ལས། །སྤྱོད་ལྷན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་
པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །རྒྱལ་འབྱོར་བདེ་བའི་
ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པས། །བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཞེན་སྤྲོ་བ་དང་།
ཆོམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་གནས་བཟང་བ་དང་། །ས་དང་རྩ་བའ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་
གྱིས་ནད་མི་འབྱུང་བས་ས་བཟང་བ་དང་། །གྲོགས་ཆོས་ལྷན་རང་དང་ལྟ་སྦྱོང་མཐུན་པ་ཡོད་
པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང་། །ཉིན་པར་སྐྱེ་བོ་འདུས་པའི་རྣམ་གཡེང་མེད་ཅིང་མཆོན་མོ་སྐྱ་
དག་པོ་མི་གྲགས་པས་རྒྱལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་
སྦྱོང་པར་གསུངས་ཤིང་། །རི་ལྟར་ཡང་གྲོགས་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། །རྣམ་གཡེང་མེད་
ཅིང་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བའི་གནས་སུ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགོན་པར་གནས་པ་ལ་ཡོན་
ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་དེ། །ཟླ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་ལས། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་སྦྱོང་ཅི་འདྲ་བ། །
ཟས་དང་སྒྲིམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། །མེ་ཏོག་སྒྲོས་དང་ཕྱིང་བ་རྣམས་གྱིས་ནི། །
ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་བ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་མི་འགྲུལ། །གང་ཞིག་བྱང་རྩུབ་རབ་ཏུ་འདོད་བྱེད་
ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱིས། །དོན་དུ་དགོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་
གོམ་བདུན་བོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། །ཡང་དེ་

ཉིད་ལས། ཉེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སུ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་
བྱེད་པ་ཏུང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་བརྩོན་ནམ་ཡང་རྩོད་པ་མེད། །དགོན་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་
ཡོན་ཏན་འདི། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུས་བྱས་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་
འདོད་པ་མེད། །ཟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ནགས་ན་གནས་པ་དེ་ཡི་ཡོན་
ཏན་འདི། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་རྩོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་དགའ་བས་དབེན་པར་
རྒྱུ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱང་རབ་བསྐྱེས་འགྱུར། །དགོན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཡོན་
ཏན་མང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དགོན་བརྩེགས་ལས། སྒོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་
མགོན། །གང་དུ་མྱ་བོ་འདས་གྱུར་པ། །ཀུན་གྱི་དགོན་པ་རབ་དགོན་དུ། །སྤྲུལ་པ་བྱེད་ཐུབ་
བརྟེན་པར་འགྱུར། །ལྷུང་དུ་དགོན་པར་གནས་བྱེད་ན། །འདོད་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྲོང་འགྱུར་
ཞིང་། །ཉེས་པ་ཇི་བཞིན་རྣམ་ཤིག་ནས། །དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་རྟོག་འགྱུར། །བྱིམ་ནི་ལྷུང་
དུ་སྤངས་ནས་སུ། །དགོན་པ་ལ་ནི་གནས་འགྱུར་པ། །མཁས་པ་ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམས། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ། །གང་དག་བྱེད་ཐུབ་བྱིར་བརྩོན་པ། །དེ་དག་དབེན་པ་
བརྟེན་བྱེད་ཅིང་། །དེ་དག་དགོན་པར་དགའ་འགྱུར་གྱི། །དེ་དག་བྱིམ་ལ་དགའ་མི་འགྱུར། །
དེ་དག་སངས་རྒྱས་རྣམ་དག་གི། །སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་སྟེ། །གང་ཞིག་ལས་འདི་
འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བྱེད་ཐུབ་རྟེན་དགའ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆོད་
མེད་དེ་ཞིབ་པར་མདོ་རྣམས་དང་སྒྲོབ་དཔོན་བི་མ་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་རིམ་སོགས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོན་པ་དེར་ཡང་དག་བའི་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ།
བྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། །བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱེད་ཐུབ་སེམས་
དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ན་གནས་པས་འདི་ལྟར་བདག་ཅིང་བྱིར་དགོན་པར་གནས།
དགོན་པ་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་དག་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ན་མ་སྤྱངས་པ། །མ་བསྐྱབས་
པ། །མ་ཞི་བ། །མ་བྱུལ་བ། །རབ་ཏུ་མི་བརྩོན་པ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །རི་དྲགས་དང་། །སྤྱི་བྱེད་དང་།

བྱ་མང་པོ་དང་། ཆོམ་རྒྱལ་དང་གདོལ་པ་དག་ཀྱང་མང་དུ་གནས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དག་སྦྱོར་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་དགོན་པ་ན་གནས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་སྦྱོར་གི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན། ཐོག་མར་བདག་དགོན་པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོང་སྟུམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོང་བ་ནི། གོང་དང་གོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཡེང་བའི་ས་ཕྱོགས་ནས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་བྱོས་ཏེ་དགོན་པར་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅིའི་འཛིགས་ན། འདུ་འཛི་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་སྟེ་དང་། སྟིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། མི་དག་བའི་བཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདུད་བཞི་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་འོངས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་དག་བ་སོགས་ལ་འཇུག་སྟེ་བག་མེད་པར་འདུག་ན། གྱེ་མ་བདག་ནི་ནགས་སུ་གནས་པའི་གཙན་གཟན་དང་འདབ་ཆག་དང་རི་དྲགས་སོགས་དང་བྱུང་མེད་ན། དེའི་དབེན་པ་བརྟེན་པའི་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟུམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་དག་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་མུང་པོའི་མདོ་ལས། དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་པ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་གི་ནི་ལམ་རིང་པོ་ནས་འདིར་འོངས་པ་གཅིག་ལུ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ལེགས་པར་བྱས་པ་འཇམ། ཉེས་པར་བྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ནི་འགའ་ཡང་མེད་གྱི། ལྟ་དང་། གྲུ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། གྲི་ཟ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་གང་བདག་གི་སེམས་ཤེས་པ་དག་ཡོད་དེ། བདག་དགོན་པའི་གནས་ན་འདུག་པ་ལ་མི་དག་བའི་སེམས་གྱི་དབང་དུ་སོང་ན་དབང་དུ་འགྱུར་པོ། ཞེས་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་འཕྱུ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་རྒྱུ་ཀྱང་དག་ས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདང་།

དཔལ་པར་བྱའོ། །དགོན་པའི་གནས་དེར་ཅི་ཞིག་ཉམས་སྲུབ་དང་པར་བྱ་སྟམ་ན། ཡོ་རྒྱུན་
ཆེན་པོས་མངའ་བདག་གི་སྒོར་ལ་གདམས་པ་ལས། ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཀྱང་ཆོས་སྲུམ་སོང་
བ་མང་དུ་ཡོད་པས་དེར་མ་སོང་བར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་ཀྱང་འཆོ་སྒྲུང་
དང་ཡོ་བྱད་བྱིས་པ་དང་མཉམ་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། མི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བཞག་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་
ལོང་གཏམ་མ་སྤངས་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། དགོན་པར་གནས་ཀྱང་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་
མཉམ་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། རང་ཡུལ་བོར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་མ་སྤངས་
ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། ཉམས་ལེན་བྱས་ཀྱང་འདོད་པ་ལས་སྒོ་མ་བསྐྱོགས་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན།
དཀའ་བྱུང་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་མ་བཟོད་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། བསྐྱེད་རྫོགས་
སྒོམ་ཡང་དམ་ཆོག་མ་བསྐྱེད་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། གཉིས་མེད་བསྐྱོམས་ཀྱང་ལྷ་འདྲེ་ལ་ཕན་
གཞོད་རེ་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མི་བསྐྱུབ་ན་ཆོས་
པ་མ་ཡིན། འགྲོ་དོན་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བློན་པར་ཞེ་འདོད་དང་མ་བྲལ་ན་
ཆོས་པ་མ་ཡིན། ལྷ་བརྟོགས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མི་འཛོམས་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། ཐེག་པ་རིམ་དགུ་
ཤེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། རྟག་ཏུ་ཙུ་གཅིག་བསྐྱོམས་ཀྱང་
སྤང་བའི་དངོས་འཛིན་མ་ཞིག་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། བསྐྱུབ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་ཡང་རྣམ་སེམས་
ཀྱི་དམིགས་པས་བསྐྱེད་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། དགེ་སྦྱོར་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་
གྱིས་མ་བློན་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་བཟང་བ་རང་བཞིན་བྱེད་ཀྱང་སེམས་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་རང་རྒྱུད་པར་ཤོར་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟ་སྐྱུབ་པར་རུས་པའི་བྱ་བ་
རྣམས་བཞག་ནས་སྒོན་ལམ་ལ་རེ་བ་རྣམས་ཆོས་པ་མ་ཡིན། སེམས་ཉིད་རང་ངོ་མ་ཤེས་
པར་འབྲས་བུ་ཕྱིས་དུས་ལ་རེ་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། ལས་སྲུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱས་ཀྱང་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་བྲལ་ན་ཆོས་པ་མ་ཡིན། མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་
བརྒྱད་ཀྱང་། བདག་ལ་བསྟོད་ན་དགའ་བ། སྤང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། གྲགས་ན་དགའ་

བ་དང་། མ་གྲགས་ན་མི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་ན་དགའ་བ་དང་། མ་ལྷན་ན་མི་དགའ་བ་
དང་། རྟེན་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་ན་མི་དགའ་བ་རྣམས་ལགས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡང་སྤར་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བ་དང་བཅས་པས་
བྱས་སམ། ད་ལྟ་བྱེད་ཅིང་འདུག་གམ་མི་འདུག་ མ་འོངས་པ་ན་དེ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་
བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བརྟགས་ཏེ། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གལ་ཆེ། མངའ་བདག་ཆེན་པོ། པདྨ་
བདག་གི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ན། ཆོས་གང་ལ་འདུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྤྱད་དུ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིག དོན་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཟབ་པ་དང་ལྷན་པར་
སྦྱོད་ཅིག ཡང་དག་པར་རྫོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པར་སྦྱོད་ཅིག
ཐེག་པ་འཇིག་དགའི་དོན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱོད་ཅིག སྦྱད་
བྱ་སྦྱོད་བྱེད་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྦྱོད་ཅིག འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ངང་དུ་སྦྱོད་ཅིག བདག་གི་གདམས་པ་འདི་ཁོ་
ན་ལྟར་སྦྱོད་ཅིག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཀྱིས་གསུངས། མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་
སྦྱོན་ལས། དེ་ནས་གནས་དེ་དག་ན་གནས་ཤིང་གང་སྡོན་བཀྲའགས་པ་དང་སྡོན་ཐོས་པ་དེ་
ཉིད་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་ཉ་ཅང་མི་ཆེ་ཉ་ཅང་མི་རྒྱུད་བ་དང་དབང་པོ་མི་
མོད་ཅིང་བྱི་རོལ་དུ་མ་སོང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པས་ཉེ་བར་འཆོ་ཞིང་ཆོག་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་
མཆོན་མར་འཛིན་ཅིང་གཉིད་ཀྱིས་མ་ལོག་པ་ཁ་ཏོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་
བརྟུས་ལས། དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །
མི་སྐྱལ་ལ་སོགས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བྱེད་པར་དུ་སྦྱོད་འདུག་ལས། དེ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ན། །རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ། །

འདི་ལྟར་བརྩོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། རྒྱུ་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། བསོད་ནམས་བརྩོན་
འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སློབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡི་མི་མཐུན་
སྤྱེགས་བཤད་བྱ། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལྷག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའོ། སྟོམས་
ལས་བདེ་བའི་རོ་སྤྱོད་དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
མི་སྦྱོལ་ས། ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། ལེ་ལོ་སྦྱེས་ན་དལ་འབྱོར་
རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསམས་ཏེ་རྟེན་པའི་དུས་འདིར་ལེ་ལོ་སྤྱངས་ལ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་
དགོས་ཏེ། མི་ཡི་སྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་བརྒྱལ། སྲུ་འདི་བྱིས་
ནས་རྟེན་དཀའ་བས། རྫོངས་པ་དུས་སྲུ་གཉིད་མ་ལོག། ཅེས་གསུངས། དགེ་བ་བྱིས་བྱས་
པས་ཆོག་སྟམ་ན། མདོ་ལས། སང་ཙམ་འཆི་འམ་སྤྱས་ཤེས་ཀྱིས། ཇི་རིང་ཉིད་དུ་བརྟེན་
ཏེ་སྦྱབས། འཆི་བདག་སྣེ་ཆེན་དེ་དང་ནི། རྩོད་ཉིད་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་།
སློབ་དཔོན་རག་དབང་གྲགས་པས། འདི་བྱ་སྤྱར་ཡང་ནངས་པར་འདི་བྱ་དེ་ནས་གཞན་ཡང་
འདི་བྱ་ཞེས། སྦྱིད་པ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་དོན་མེད་ཡིད་བརྟན་ཆོལ་བྱེད་པའི།
སྦྱེད་ཀྱི་འཆི་བདག་ཁར་ནི་ཆུ་སྤྱོད་ཁ་རུ་སྲུ་ནི་ཞུགས་པ་ལྟར། བྱ་བ་མཐར་མ་བྱིན་པར་ཡུལ་
ཀྱི་ཆུ་ཡི་རྒྱ་འོང་ནང་དུ་ལྷུང་། ཞེས་གསུངས། ཞིབ་པར་གོང་དུ་བརྟན་པ་ལྟར་འཆི་བ་བྱན་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དགྲ་ལ་གཞོད་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། གཉིན་བཤེས་དང་ཞོར་རྫས་རྟེན་བཀྱར་
དང་སྟན་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྟོམས་ལས་ལ་སོགས་པ་མང་པོའི་གཉིན་
པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡང་ཡང་དུ་བསམ་མོ། ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུའི་ཤེས་
རབ་ཆུང་བ་དང་ན་སོ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་གཡོ་བའི་ཞེས། སྦྱིད་ལྷག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི། བདེན་པར་གསུངས་པས་བདེན་འདི་གསུངས། སྤྱང་བྱ་ཤ་སྤྱང་བྱང་བ་དང་། ཇི་
བཞིན་སྤྱོད་བྱར་གང་གྱུར་པ། ཇིས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་

སྤྱི་མེད་ཐོབ། བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྦྱེས་ལ། ལམ་དང་གཞོན་པ་ངོ་ཤེས་ནས། བྱང་
ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། ཅིས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས་༥ གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། ཁྱོད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་དང་དུ་སྤྱང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཁྱེད་པ་སྤྱངས་ལ་
བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ལྟར་བརྩོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། རྒྱུང་མེད་གཡོ་
བ་མེད་པ་བཞིན། བསོད་ནམས་བརྩོན་འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་སྡོན་
ཆད་ཆེ་སྟོད་སོགས་སུ་དག་སྤྱོད་ལེགས་པོ་བྱས་ཡོད་པས་ད་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྟུམ་ན། འབྲལ་
བདེ་ལ་ཕུག་སྟུག་པའི་འདོད་པས་བྱང་མི་ངོམས་ན། ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བའི་བསོད་ནམས་
གྱིས་ཅི་སྟེ་ངོམས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་གྱིའི་སོར་ཆགས་སྤྱང་རྩི་ལྟེ། འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་
མི་ངོམས་ན། རྣམ་སྒྲིབ་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། བསོད་ནམས་གྱིས་ལྟ་ཅིས་ཏེ་ངོམས། ཞེས་
དང་། སྤྱང་པོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་མ་བྱེད་
ཅིག ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གཅིག་དང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོག་པར་མ་འཛིན་ཅིག
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་མེད་པ་བསྟུ་
བར་བྱ་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁུར་ཆེན་ཁྱེད་པ་
ཡི་༥ རྫོགས་མཆོག་དེ་དལ་གྱིས་འགོ་མི་མཛེས། བདག་གཞན་སྟེ་ཆོགས་འཆིང་བས་
རབ་བཅིངས་ན། བརྩོན་པ་བརྒྱ་འགྲུལ་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་པའི་དུས་སུ་ཆ་གང་བཀྱས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་བྱུང་ན། བདག་
དོན་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་འདི་ཙམ་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་
སྟན་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉ་བ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། རང་གི་འཆོ་
བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་། གྲང་དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བཟོད་ན། འགོ་བའི་དོན་
དུ་བདག་ལྟས་ཅིས་མི་བཟོད། ཅིས་པ་དང་། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་པ་ཡི། སྟུག་བསྟུལ་

འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། ཟུག་རྩུ་ཁོང་བརྒྱུག་གཞོད་བསལ་ཕྱིར། །ལུས་མ་གཏོད་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་
བཞེན་། །སྤྲུག་པ་ཀྱུན་གྲུང་གསོ་སྦྱང་གིས། །མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་མེད་བྱེད། །དེ་བས་སྤྲུག་
བསྐལ་མང་པོ་དག །གཞོམ་ཕྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །ཡང་དབེན་པར་
གནས་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། །སྤྲུམ་རབས་ལས། །མང་དུ་ཐོས་ལ་སྟེམས་པ་མེད། །
འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད། །ནགས་ཆལ་གནས་ལ་ཆོག་ཤེས་པ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུན་གྱི་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །ཆོག་ཤེས་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འཆོ་བ་གང་ནའང་
བཅའ་མི་བྱ། །རྩ་དང་ལོ་མ་ཆུ་ཡི་གནས། །གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། །ནོར་རྣམས་ཀྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་
པར་ལྟ་མའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཀྱུན་ཏུ་ཆོག་མཁྱེན་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །ནོར་མི་
བདོག་གྲུང་ཡང་དག་འབྱོར་ལྡན་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབ་པའི་
གཟུངས་ལས། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་ཚོད་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
སྟེ། །དེ་ལྟས་གང་ལ་སྟེད་པར་འགྱུར་བ་སྟོངས། །སྟེད་པ་སྤངས་པར་བྱས་ན་གཟུངས་སུ་
འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞིབ་ལྟས། །ཐུག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་བའོ། །ཕྱོན་
ཤིང་བྱང་ན་གནས་བཅས་ཏེ། །ནམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ཞིག་གྱ། །ས་སྟོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ། །
རང་དབང་སྟོད་ཅིག་ཆགས་མེད་པར། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །ལྟང་བཟེད་
ལ་སོགས་ཉི་ཆོད་དང་། །ཀྱུན་ལ་མི་འཁོའི་གོས་འཆང་ཞིང་། །ལུས་འདི་སྤྲ་བར་མ་བྱས་གྲུང་། །
འཛིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། །རུས་གོང་
དང་ནི་བདག་གི་ལུས། །འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་
འགྱུར་། །ཞེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོན་བྱར་མཛོད་དོ། །ཡང་ལྟག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་
ལས་བྱང་བའི་དོན་འདི་དག་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། །མདོ་སྟེ་ལས། །བྱམས་པ། །བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་ཕྱི་མ་ལུ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ། དམ་པའི་
ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོ། མ་སྤྲད་ཅིང་མ་སྤྲུལ་ལ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །
བཞི་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་འབྲུལ་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་
གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྤྱོད་བ་དང་། མཛེས་བཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྤྲོད་མོ་སྟེར་བའི་
བྱིས་ལ་མི་བཏུ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཆོག་སྤྲོད་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རྟོན་པ་དང་
བཀྲུར་སྟེ་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་འདི་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྟོན་པ་དག་བཀྲུར་བ་སྟེ་ནི། འདོད་ཆགས་སྦྱེད་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། རྟོན་པ་དང་བཀྲུར་སྟེ་ནི་བྱན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་བརྟག་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་དང་དུད་འགྱེད་སྟེ་གནས་དང་གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པས། རྟོན་པ་དང་བཀྲུར་སྟེ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་འདོད་པ་
རྒྱུང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས། བརྟགས་ནས་ཀྱང་འདོད་པ་རྒྱུང་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་
བར་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ། འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ལ་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། བྱམས་
པ། བན་ཡོན་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཤེས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྟོན་པ་དང་
བཀྲུར་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ལ་གནས་པར་
བྱ་ཞིང་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདྲུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་སྤང་
བར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདོད་ཆགས་སྤངས་ཤིང་ཞེ་སྤང་རབ་སྤངས་ནས། རྣལ་
འབྱོར་ཅན་ནི་འདྲུ་འཛིར་མི་གནས་རྟེ། །དེ་ནི་དེ་ལ་གཞི་ལ་ཞིང་དེ་ལ་འབབ། ཉེས་པ་དེ་
ནི་དགའ་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། རྟོན་དང་དེ་བཞིན་བཞད་གད་རྣམ་རྟོག་པ། །འདི་དག་ཐམས་
ཅད་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲུལ་པ་དགའ་སྤངས་རྟེ། །རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས་

ལ་དོན་སོམས་ཤིག ཅེས་གསུངས། དུས་དང་དུས་ཚོད་མ་ཡིན་པའི་གཉིད་ལ་དགའ་བ་
སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སྤྲུགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། ཉེ་
ནི་གཏི་མུག་བྱ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ། ཉེ་ནི་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། ཉེ་ལ་ལྟར་གྱུར་
གཞན་ཡང་མང་པོ་འགྱུར། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་སྤྲུགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །
མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྒྲོམས་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། ཉེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་རྟེན་དེ། བྱས་
ན་གནས་པའི་ཆོན་འཆོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་བྱ་བ་རན་པ་
སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྲུམ་སྤྲུལ་ན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་ཞིང་། རྗེས་སུ་བརྟན་
ན་མཐུན་པར་འཛིན་མི་བྱེད། ཉེ་ནི་ལྟར་དུ་རྩལ་བྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར། ཉེས་པ་འདི་
དག་ལས་ལ་དགའ་བས་ཡིན། ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ལས་རྣམས་རྟག་སེམས་པས། ཉེ་ནི་
རྟག་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་ནི་སྤྲོད་བ་དེ་མི་བྱེད། ཉེས་པ་འདི་དག་
ལས་ལ་དགའ་བས་ཡིན། ཉེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ནི་ཆེ་བར་སྟེ། ཉེ་ནི་བྱོ་བ་རྣམས་ལ་
ཆགས་ཞིང་ཞེན། ཉེ་ནི་རན་དོན་ཅམ་གྱིས་དགའ་མི་འགྱུར། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་
དགའ་བས་ཡིན། ཉེ་ནི་འཁོར་མང་པོ་ལ་དགའ་འགྱུར་ཏོ། ཉེ་ཉམས་ན་ནི་གིན་ཏུ་སྤྲུག་
བསྐལ་འགྱུར། ཉེ་ནི་བོང་བྱ་བ་ཞིན་དུ་འདྲེ་བར་འགྱུར། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་
བས་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་སེམས་གཞན་མེད་པ་ནི། ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་
རྒྱན་དུ་སེམས་པར་བྱེད། ཉེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོན་ཏན་འདོད་མ་ཡིན། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་
ལ་དགའ་བས་ཡིན། ཞེས་གསུངས། སྒྲོས་པ་སྟེ་འཐབ་མོ་ལ་དགའ་བ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་
དེ་ཉིད་ལས། གང་ན་སྒྲོས་པ་འཕམ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལས། ཉེ་པ་གཙང་བསྐྱ་ཡི་ཡ་རོལ་འགོ་
བ་མཚོག། གང་ན་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཏུ། ཡུད་ཅམ་ཞིག་གྲང་གནས་ཤིང་འདུག་
མི་བྱ། ཉེ་པ་བྱུང་དོན་འདོད་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་རྣམས། ཉེ་པ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་མ་བྱེད་
ཅིག ཁྱེད་ལ་ཞིང་མེད་ཞིང་ལས་ཚོང་བྱ་མེད། གང་ལ་ནོར་བྱེད་འདི་དག་འགྱུང་བས་སྒྲོས། །

ཞེས་པ་དང་། ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་བརྟེན་པ་ཡིས། རུར་སྤྱིག་གོས་དག་དང་པས་སྤངས་ནས་
ནི། །ཞི་ཞིང་རབ་ཞི་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱོས། །སྤྱོས་པ་རྣམས་པར་སྤངས་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱེད། །
ཅེས་གསུངས་གིང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐྱི་མའི་དུས་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་དམ་པའི་
ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོ་མ་སྣ་དུ་ཅིང་མ་སྤྲས་ལ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འདོད་པ་
དང་། ། ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འདོད་པས་འདྲུ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་།
དགོན་པ་དང་ནགས་དང་བས་མཐའ་ལ་གནས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། མངོན་པར་མི་
བརྩོན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། བདག་གི་འབྲུལ་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མི་
སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཐྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་སྤྱང་གི་ལེའུ་ལས། ལྟ་འབྲུར་འཆིང་དང་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། །
གཤམ་པའི་འཆིང་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡི། །འཆིང་བ་དམ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །
དེ་དག་ཏྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་སྤོབ་དཔོན་ཨ་བ་རྩུ་ཏི་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་དྲུག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས།
སེར་སྐྱ་མོ་དང་ཆུ་སྐྱར་སྐྱུལ། །ནགས་ན་རི་དྲགས་འཆོལ་བ་དང་། །མདའ་མཁན་དང་
ནི་གཞོན་ལུ་མ། །འདི་དྲུག་ར་ཡི་སྤོབ་དཔོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། རེ་བ་ཟང་ཟིང་བྱིས་སྤང་
དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ནགས་གནས་དང་། །དམིགས་པ་བརྟན་དང་གཅིག་པུ་ཉིད། །
བདག་གིས་སྤྲ་མ་ལས་འདི་རྟེན། །ཅེས་རང་གི་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་ལས་རྟེན་པར་གསུངས་
པའི་དོན། །དང་པོ་རྟེན་བཀྲར་སྟེན་གཤམ་སོགས་ལ་རེ་བ་ཆེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས།
དེ་སྤང་བ་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པ། རེ་བ་སྟོབས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཏེ། །རེ་བ་མེད་པ་
བདེ་བའི་མཆོག་ །རེ་བ་རེ་བ་མེད་བྱེད་པ། །བདེ་བར་གཉིད་ལོག་སེར་སྐྱ་མོ། །ཞེས་སེར་སྐྱ་
མོ་སྤྱིས་པ་དང་དུས་བསྟུབས་པས་ནམ་སྟོད་འོང་དུ་རེ་ནས་ཡིད་གཏུང་བ་ལ། །ནམ་སྟོད་རེ་ཐག་

ཆད་པས་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་པ་དཔེར་མཛད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་
འཐབ་ཚུད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་ན་བདེ་བར་བསྟན་པ། ཟང་ཟིང་ཕྱིར་ན་ཚུད་འགྱུར་
ཏེ། །ཟང་ཟིང་མེད་ལ་ཚུད་པ་མེད། །ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས། །ཚུ་སྒྲུར་བདེ་བ་
འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཚུ་སྒྲུར་ཞིག་གིས་ཉ་གཅིག་བཟུང་བ་ལ། དེ་མ་བོར་བར་དུ་ཚུ་
སྒྲུར་གཞན་གྱིས་བསྟེགས་ཏེ་ཚུད་པ་ལ། དེ་བོར་མ་ཐག་དུ་བདེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་
དཔེར་མཛད་པ་དང་། བྱིས་གྱི་གནས་ནི་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱིས་གིན་དུ་ཉོན་མོངས་
པ་ལ་ནམ་བྱིས་སྤངས་པ་ན་བདེ་བར་འགྱུར་བ། བྱིས་གྱི་ཚུད་པ་སྟུག་བསྟུལ་ཏེ། །ནམ་ཡང་
བདེ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །སྟུལ་གྱིས་གཞན་གྱི་གནས་མཐོང་ནས། །ཞུགས་པ་བདེ་བ་འཕེལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟུལ་ཞིག་རང་གི་ཆོང་ན་གནས་པ་ལས་སྟུ་གུ་མང་པོས་གཅོས་པས་མ་
བཟོད་དེ། ཆོང་དེ་ནས་བྱུང་ནས་སྟུག་གཞན་ཞིག་དུ་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དཔེར་མཛད་
པ་སྟེ་རྟོག་སོགས་སྤང་བར་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཏྲག་དུ་དགོན་པར་གནས་ན་ལུས་སེམས་ལས་
སུ་རུང་ཞིང་མཆོག་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པ། རྩོན་པ་ནགས་སུ་སོང་གྱུར་ཏེ། །རི་དྲགས་ཆོལ་བར་
ཚོམ་པ་ན། །འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གནས་པར་གྱུར། །ཞེས་རྩོན་
པ་ཞིག་ནགས་སུ་རི་དྲགས་ཆོལ་དུ་སོང་བ་དང་། བྱིས་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་དང་དབེན་པའི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་ནས་གསོད་པའི་ལས་སྤངས་ཏེ། དགོན་པར་གནས་པས་སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་
བ་ཐོབ་པ་དཔེར་མཛད་པ་དང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་གཏད་པ་གོམས་
པས་ཡུལ་གྱིས་སེམས་མི་འཕྲོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོག་པར་འགྱུར་བའང་། འདིར་ནི་རྒྱལ་
པོ་ཡན་ལག་བཞིའི། །དཔུང་ཆོགས་ཆེན་པོས་བསྐྱོར་བ་དག །དམིགས་པ་ཡུན་རིང་གཏད་
པས་ན། །མདའ་མཁན་གྱིས་ནི་མ་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་མདའ་མཁན་ཞིག་གིས་སྟུག་མ་
སྟོང་བ་ལ་ཡོད་གཏད་པས། རྒྱལ་པོ་ཞིག་དཔུང་གི་ཆོགས་བཞི་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་དེར་འགྲོ་
བ་དེ་ཉིད་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དཔེར་མཛད་པ་དང་། དབེན་པར་གྲོགས་མང་པོ་འཆོགས་ན་

ཚེད་པར་འབྱུང་ཞིང་གཉིས་ཀྱང་འགན་ལྗེར་འབྱུང་བས། རང་གཅིག་ཕྱར་འདུག་དགོས་
པར་བསྟན་པ། མང་པོ་རྟག་ཏུ་འཐབ་འབྱུང་ཏེ། །གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་འགན་ལྗེར་འབྱུང་། །
གཞོན་ལྷ་མ་ཡི་གདུ་བཞིན། །གཅིག་ཕྱར་རྣམ་པར་རྒྱ་བར་བྱ། །ཞེས་བུ་མོ་ཞིག་གིས་ཙན་
དན་བརྟེན་པ་ན་ལག་པའི་སོར་གདུ་བ་མང་པོ་འབྲིལ་བ་མ་བདེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་སྟེ་གདུ་
བུ་གཉིས་ཤིག་བཞག་པ་ལས། དེ་ཡང་འཐབ་ནས་མ་བདེ་སྟེ། གཅིག་བཞག་པ་ལས་བདེ་
བར་གྱུར་བ་དཔེར་མཛད་ནས་གསུངས་ཏེ། དགོན་པ་སོགས་སྤང་བར་བྱ་བ་གསུམ་བཅས་
དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། །ཡང་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སྒྲན་
ལ་སོགས་པ་རབ་རོན་ཙམ་གྱིས་སྟོག་འཛིན་ལྷ་ཤིང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཟེད་ན་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་མི་ལྷ་མི་བཟེད་ཅིང་། ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་དང་
མི་མཐུན་པས་སྦྱབ་མི་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་ཆེར་མི་སྦྱེ་ལ་དེ་དག་བརྟེན་པས་སྟོག་གི་
བར་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་བརྟེན་པས་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱུང་ན་དེ་
ཡང་འོངས་སྤྱད་པས་ཆོག་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། འདོད་པའི་མཐའ་དང་དུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་
ཀ་སྤང་བར་བྱའོ་གསུངས་སོ། །ཡང་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྒྱུར་བྱུང་ན་གང་
བྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་འཇམ། གཞན་གྱིས་འགལ་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན་པ་
དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོ་གཏད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་འགལ་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་
གྱི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་དང་རྒྱུང་སྦྱོར་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་དང་གཞུང་
འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་སྟོ་སྦྱོར་གི་མན་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་གྱིས་དེ་དག་ལམ་དུ་བསྐྱངས་ན་
ཤིན་ཏུ་ལགས་པས་དེ་རྣམས་ལ་འབད་ལ་རྩ་ལ་དུ་གདོན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་
ལམ་དུ་མི་བསྐྱང་ཞིང་སྟོག་དང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བར་ཆད་དུ་འབྱུང་ལ། སྒྲན་སོགས་བརྟེན་པས་
དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་ན། སྒྲན་པ་དང་རྒྱགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྟེན་
པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་སྒྲན་དང་སྒྲན་པ་མ་བརྟེན་པས་སྟོག་དང་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་འབྱུང་

བ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤོན་དང་སྤོན་པ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟེན་པ་ཡིན་
ཏེ། །བསྐྱབ་བཅུས་ལས། དགོ་སྟོང་དགོན་པ་བས་སྐྱལ་དང་ཆོམ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུང་
བའི་སྒྲགས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པས་སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲུ་མཐོང་
བ་དང་ལུང་བསྟེན་པ་སོགས་བྱུང་ན། དེ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལྷག་
པར་འཕེལ་ཞིང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་དགོ་སྟེན་གི་སྤང་སྤང་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ཡོན་ཏན་
ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གུན་
རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་བྱད་དུ་གསོད་ན་སྒྲོན་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཡང་དེ་དག་གང་ཡིན་བརྟག་པའི་
མན་ངག་གིས་ཀྱང་བརྟགས་ལ། དེ་དག་སྤང་བའི་ཐབས་མན་ངག་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
བ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ་། །སྤྱིར་བརྟག་ཐབས་ཀྱང་གོང་མ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། ཉེས་
པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་བྱད་དུ་མི་གསོད་
པ་དང་། དུས་ཏྲག་ཏུ་སྤྲུལ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སྒོ་སྟོང་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འདུ་འཛི་
ཏུང་ཞིང་དབེན་པར་གནས་པས་ང་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དེ་དང་མི་ལྷན་བ་རྣམས་ལ་བརྟམ་
ཤིང་དེ་དག་ལ་སྒོད་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་
རི་སྐུལ་དང་། དགོན་པ་དབེན་པ་ནགས་ཁོད་རབ་ཏུ་བརྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བདག་བསྟོད་
གཞན་ལ་སྒོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་སྒོ་རྒྱུང་
རིག་པར་བྱ། །རྟག་ཏུ་གྲོང་དང་ཡུལ་འཁོར་གྲོང་རྒལ་གནས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་
སྤོན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་པ་མ་གཏོགས་པ། །དེ་ནི་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་འདོད་པ་གཞན་མི་
སྤྱེད་། །འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱིས་སྤྲས་ཀྱི་དབེན་པར་གསུངས། །གང་ཞིག་དཔག་
ཚད་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རི་ཡི་སྐུལ། །སྐུལ་ཀྱིས་གང་བར་ལོ་མང་བྱེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་། །
དབེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་རྟོད་ནས་འདྲེ་བར་
གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་

ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་འཁོར་བའི་
འཛིགས་པ་ཙམ་ལས་གྲོལ་བའི་དམན་པའི་བྱང་འདས་ཙམ་ཐོབ་པས་ཆོག་གམ་སྒྲམ་ན་མི་
ཆོག་སྟེ། ཉན་རང་གི་འཕགས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་མི་ལྷོག་ཅིང་། རང་ལམ་གྱི་སྤངས་
རྟོགས་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པས་རང་རེ་སོ་སྤྱོད་ལ་ལྷོས་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་མོད། སངས་རྒྱལ་
དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིབ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་རྒྱུ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཐིན་ལས་བསམ་མི་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་ལྷོས་ན་
ནི། འཁོར་ལོས་སྤྱིར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གམ་དུ་ལྷོ་བ་འཁོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་
ཟླ་བས་སྤྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པར། རང་དོན་ལ་གཞོལ་འདི་དག་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
བྲལ་བས། །རང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་གསུངས་ལས་སྤྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་མི་བསྟགས་སོ། །
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་མཐུ་ཐོས་ནས། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་གྱུར་བ་ཡིན། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་། །མ་
ལུས་རང་གི་ལམ་གྱིས་བསྟེགས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནང་དུ་ནི། སྤྱིས་བྱ་དབུལ་པོ་
ལྷ་བྱར་གནས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམས་པོ་རིགས་
ཁམས་དང་མོས་པ་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་ཤེས་རབ་བྱལ་བས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་ཞི་མངོན་ཞེན་མི་ཞེགས་ལ། དེ་མ་ཞེགས་
པས་གཙོ་བོར་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ལ་སྟེང་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་
ལུང་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་
ཚད་མེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིན་སོགས་ལར་ཕྱིན་དང་། འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་དག་གི་བསྟོ་བ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཚང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས།
ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་

མ་བཤད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཀ་ལ་སྒོངས་པའི་ཆ་ཡོད་པས་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་པའི་བྱང་པར་མ་རྫོགས་ཏེ་
ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་སྤངས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་བསམ་
གྲིས་མི་བྱུང་པར་གྱུར་པའི་ཤི་འཕོ་བ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྟན་
ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ཡང་མ་རྫོགས་ཏེ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཆོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ལ་
བདག་མེད་མཉམས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ། །བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། །མདོན་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཡུང་པོ་གང་ཟག་བདག་མེད་
པར། །རབ་ཏུ་རྣམ་སྤྱེ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་མ་བཤིག་པར། །ཉན་ཐོས་
དེ་དག་མདོན་རྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལྟ་བའི་སྒྲུ་ལས།
རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བས། །གཟུང་བའི་རྟོག་པ་སྤང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤང་
ཕྱིར་ན་དེ། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་མཐར་ཐུག་པར། །བསྐྱེམས་
པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཡང་ཐར་བུ་ཐོར་
བུ་མ་གཏོགས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་མེད་ཅིང་མྱང་འདས་མཐར་
ཐུག་པའང་མིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་
གཉིས་མེད་ནིང་། །ཅིས་དང་། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་
སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ནི་མ་བལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།
ཡུང་པོ་སྤྲ་བའང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གདོད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་དགོས་ཏེ། དག་བཙུམ་པ་དེ་

དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱོད་ལམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཡུན་རི་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་མཐར་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱལ་ནས་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལས་སང་དེ་དག་པའི་ཞིང་དུ་
བརྟུན་ཏེ་སྤྱིས་ནས་གདོད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། འདི་དག་
སྤྱི་དཔལ་སྤྱོད་པ་ཡིས། ཡིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཐོབ་པ། ཆོ་བདེ་པར་ནི་དག་འཇུག་
ཞིང་། རྩ་རན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཙན། དེ་དག་ཟུང་ན་འདས་ཡོད་མིན། ཞེས་དང་།
མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཤིང་། བྱིས་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱལ་བས། བྱང་ཆུབ་
གྱི་ནི་ཚོགས་བསགས་ནས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདྲན་པར་འགྲུལ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་
སྤྱོད་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལས་ཚས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུས་
ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉན་པོའི་ལམ་མེད་པའི་བྱིར་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་གདོད་ཞུགས་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་ཀྱང་ལམ་བཟོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྱང་མཛོན་
བྱང་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བསྐྱལ་
བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་རིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་
པའི་མ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་འཁོར་བའི་གྲོང་སྐོར་བོར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་ཞི་བདེར་
གཉེར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཁྲིའི་མེད་པའི་རང་ཚུལ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱོད་
ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཁོང་དུ་ཆུད་གྲུར་པ། གྲོང་གི་ནང་དུ་ལྟང་བ་ལྟ་བུར་གནས་
བཞིན་དུ། སྤྱོད་ཤི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་
ལས་ཁྲིའི་བོར་མེད། ཅིས་གསུངས། བྱད་པར་དུ་འད་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཟིན་ནས་ནི་དམན་པའི་འབྲས་བུ་དེར་སྤོན་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་པས་པམ་ལས་ཀྱང་ཉེས་
པ་ལྟེ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེད་པར་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། སྤྱོད་ཀྱང་
རང་རྒྱལ་དག་བཙོན་ཉིད་ལ་འདོད་བྱེད་ན། དེ་ཆོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤོན་བྱང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་
པ་སྟེ། ཁྲིམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྟེ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། ལྷུང་བའི་ནང་ནས་ཉི་ལྟེ་བ་སྟེ། འདི་ལྷུང་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
ནཱ་། །སེམས་ཕན་ཀུན་གྱི་དོན་ལས་དམན། ཞེས་དང་། དེ་ལྷུང་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་
རིང་ཐོགས། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རི་ལྷུང་བདག་ལ་ཕན་འདོད་
དུག་དང་མཚོན་དང་ནི། གནམ་ལུགས་ལྟེ་དང་དག་ལས་རང་གི་ལུས་སྟོག་པ། རྟེ་བཞེན་
རྒྱལ་སྤྱི་ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་གཉིས་ལས། །ལས་རྣམས་གསུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་སྟོག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྷུང་ནའང་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་དུས་
རིང་བ་དང་མགོ་དང་ཡན་ལག་སྒྱུན་པ་སོགས་བྱ་དགའ་བས་འཛིགས་སོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ལུས་ཕན་དཔག་རྒྱ་མེད་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་དཔག་རྒྱ་མེད་འདོད་
ཅིང་། །དགོ་བ་དཔག་རྒྱ་མེད་བྱེད་པ། རྟེ་གོ་བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་། རྟེ་དཔག་རྒྱ་མེད་
པ་རྣམས་པ་བཞེད། རྟོགས་གྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། རི་ལྷུང་བར་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར། །
བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དེས། ལུས་དང་སེམས་
གྱི་སྒྲིག་བསྐལ་དག ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། སྤྱི་པས་རན་འགོར་ལུས་གྱི་ནི། །
སྒྲིག་བསྐལ་བ་གས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་འབྱུང་། རྟེ་སྤྱི་མ་བྱས་བསོད་ནམས་གྱིས། སྤྱིད་
པ་གཞན་ན་དེ་མེད་དོ། རྟོངས་པས་ཡིད་གྱི་སྒྲིག་བསྐལ་ནི། རྟོགས་དང་འཛིགས་དང་འདོད་
ལ་སོགས། རྟེ་རྟེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། རྟེ་ནི་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོངས། ལུས་དང་ཡིད་
གྱི་སྒྲིག་བསྐལ་གྱིས། རྟེ་ལྷུང་གིན་རྒྱ་མ་སྤྱིས་ན། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མཐར་བུག་པར། །
འཛིག་རྟེན་འདྲེན་ཀྱང་ཅི་སྟེ་སྟོ། རྟེ་སྒྲིག་བསྐལ་བ་ལ་དུས་བྱུང་ཡང་། བསོད་དགའ་ཡུན་རིང་
སྟོང་ཅི་དགོས། རྟེ་སྒྲིག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གཞོད། །
དེ་ལ་ལུས་གྱི་སྒྲིག་བསྐལ་མེད། ཡིད་གྱི་སྒྲིག་བསྐལ་གལ་ཡོད། རྟེ་ནི་སྟོང་རྟེན་འཛིག་
རྟེན་ན། རྟེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། རྟེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། རྟོ་དང་

ལྷན་པ་སྦྱིད་མི་ལུག་ ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། སྦྱིད་འཇུག་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་
བདེ་ན། གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། སྦྱིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྦྱོ། འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། སྡོན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་
ཕྱིར་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་བཤད། དེ་བས་སྦྱོང་ལ་ཀྱན་སེལ་བའི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བཤལ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་
འགྲུལ་། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཀྱན་མཁུན་སྤྲུམས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བསམས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཕན་པ་སྦྱབ་དགོས་སོ། དེ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གིས་པ་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པར་མཉམ་
ལ། དེའི་དུས་སུ་བཙེ་བས་ཕན་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དྲིན་ལན་དུ་བྱ་བས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཕན་བཏགས་པ་དག་གི་ལན་མ་
གཞལ་ན་བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོས་ཞོན་པར་འགྲུལ་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་དགོས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ས་རྣམས་དང་ནི་རི་རྣམས་
དང་། རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་ཁུར་མིན་ཏེ། བྱས་པ་མི་བཞོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་བདག་གི་ཁུར་
ཆེན་ཡིན། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་ན་བདག་གིས་ཕན་
བཏགས་མི་དགོས་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་ཕྱིར་སྡོན་སྒྲིག་པ་བྱས་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་
གི་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཞོན་པས། བདག་གིས་ལན་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་སྟག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
པར་གཅིག་ཀྱང་། དེའི་ཐབས་ལ་སྤོངས་པས་སྟག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གིས་གདུང་བ་རྣམས་
དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་སེམས་
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པས། སྤར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་ཀྱིས་མ་ལང་ཞིང་

འདུལ་བར་མ་ལུས་པ་འདི་རྣམས་བདག་གིས་མ་བྱངས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཆད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་སོ། །
གཞན་ཡང་དང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་གིས་དབྱུགས་ཏེ་
ཐིན་ཅི་ལོག་པས་ཀྱང་། གཏུལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་གསུངས་ན་
ཅི་ཕན་དུ་གཞན་དོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་
མེད་ཀྱང་། དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་སྟིང་རྟེན་བྱངས་དགོས་
ཏེ། མ་བྱངས་ན་སྟིང་རྟེན་ཁྱད་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་སོ། །གཞན་
ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་མ་བྱས་ན་རང་
གི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་
འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་
པས་ལན། ད་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་ཕན་པ་
སྐྱབ་དགོས་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞིག །འདི་ལྟར་ཐུན་ཆོགས་
པ་རོལ་ཐིམ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞན་དོན་དངོས་སུ་བྱས་པར་རང་དོན་བྱགས་ལ་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་དོན་ཡང་དག་སྐྱབ་པ་འཇར་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །
གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་
ཏེ། སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། ཅེས་
པས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། ཉན་རང་དུ་
ལྟར་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་བདག་
དང་སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་ནས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་དགོས་སོ། །
མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་འཁོར་བ་ནས་མ་ཐར་དེའི་བར་དུ་བདག་འཁོར་བར་གནས་

ལ་སེམས་ཕན་གྱི་དོན་བྱ། བདག་གིས་ཉིན་མཚན་དུ་སྟོང་དུ་མེད་པས་བརྩོན་པ་བསྐྱལ་བ་
བྱེ་བ་བརྒྱར་བྱས་ན་སེམས་ཕན་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སེམས་དགེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་སྟེ་བར་
ཤེས་ནའང་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོས་བརྩོན་དགོས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྤྲུལ་བརྩོན་
འགྲུས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ། སེམས་ཕན་ཆོགས་རབ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ན། ཁ་ལོ་ལ་སེམས་
དགེ་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་འང་སྟོ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དོན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་འཕགས་པ་
ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། བདག་དང་སེམས་ཕན་ཐམས་ཕན་བདེ་སྤྲུག་མཚུངས། བདེ་སྤྲུག་མཚུངས་
པ་ཕན་ནི་གཉེན་ཡིན་ན། བདག་གིས་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྤྲངས་ནས་ཀྱང་། བྱ་དན་འདས་
པར་འཇུག་པར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཕན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་
མེད་ཀ་མེད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་སྦྱེས་པར། སངས་
རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། འཁོར་བར་རང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི། ཐབས་གཞན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྤུབ་དབང་
སྦྱེས་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་
བུའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་དེ། བྱམས་སྟོན་ལས། དན་འགྲོ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱོག་བགྱིད་ཅིང་། མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། རྒྱ་གི་མེད་པར་འདྲན་བགྱིད་
པའི་། བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་དང་། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས་། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། གཤམ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། བཅ་
མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྟོ་གོས་
རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ཆོས་འཛིན་དང་། ཆོས་

སྒྱུབ་པ་དང་སྒོག་ཆགས་སྟིང་བཅུ་བ། ཆོས་བཞི་འདི་དག་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དེ་དག་
མཐའ་ནི་རྒྱལ་བས་མི་གསུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་ཡང་དེ་སྟེང་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་
ལའོར་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་བྱུང་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞིབ་པར་མདོ་འདི་
ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་འཇུག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི། རོ་བོ། དེས་ཚིག་དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ལེན་ཚུལ། བསྐྱབ་བྱ།
འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་མོད་དེ་དག་འདིར་ཡི་གེ་འཛིགས་ཏེ་མ་བཀོད་
ལ། ཆོས་རྗེ་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་ལས་མཆོག་ཐར་པའི་རྒྱན་དང་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་
མའི་གསུང་རབ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོད་གསལ་རང་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་ཁམས། །ཡེ་ནས་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་
མཐར་མི་གནས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། །འདི་ཡོད་འགྲོ་ཀུན་ལྷུང་ན་འདའ་
བར་བྱེད། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཐོག་མེད་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ། །མ་རིག་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་རྟོག་བསམ་
མི་བྱབ། །དེ་བསལ་སྒྲིབ་དུ་ལམ་སྟོན་དགོ་བའི་བཤེས། །མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འདི་
མེད་ཐབས་མེད། །རི་ལྟར་དེད་དཔོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས། །འཛིགས་པ་མེད་པར་
རིན་ཆེན་གྲིང་དུ་བཞོད། །དེ་བཞིན་དགོ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཟིན་པ་དག །ཡང་དག་ལམ་
ལས་ནམ་ཡང་ཕྱིར་ལྟོག་མིན། །ཤིན་ཏུ་རྟོན་དཀའི་དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ། །སྟོན་བསགས་
མཐུ་ཡིས་ལན་གཅིག་རྟོན་དུས་འདིར། །སྟིང་ནས་བརྩོན་པས་དམ་ཆོས་མ་བསྐྱབས་ན། །
འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་མེད་དོ་གྲོགས་པོ་དག །ད་རེས་རྟོན་འདིར་སྟིང་མཆོ་མ་བརྒྱལ་ན། །
ཕྱིས་ནས་འདི་འབྲའི་འབྱོར་པ་རྟོན་པར་དགའ། །འོག་པར་ལྷུང་ཆོ་བཅོས་སུ་མ་མཆིས་པས། །

ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བཙོན་པའི་གོ་བོས་འཛམ་། །འདུས་བྱས་ཆོས་ཀུན་སྐྱུ་མའི་གར་མཁན་འདྲ། །
ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུའི་ཆོ་སྲོག་མི་བརྟན་གཡོ། །དོ་རླབ་ཙམ་ཡང་སྔོན་པའི་ངེས་བཟུང་ཅི། །
ལེགས་པར་སོམས་དང་དོན་མཐུན་གྲོགས་པོ་རྣམས། །ཆོ་འདི་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཐུར་
མགྲོགས་འགོ། །འཆི་བདག་དགོང་ཀའི་གྲིབ་བཞིན་ཚུར་ཚུར་འོང་། །འཆི་རྒྱུན་ངེས་མེད་
རྒྱང་གསེབ་མར་མེ་འདྲ། །འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་གེས་ལྷན་དག། །སྔོན་རབས་སྐྱེས་
པའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡུན་རིང་སྔོན་སྐྱུ་ལུ་ཞོར་རྫས་བསགས་ཀྱང་། །ཐམས་
ཅད་བོར་ནས་དབང་མེད་གཅིག་ཤུར་སོང་། །ད་ལྟ་མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན། །
བཟུང་མེད་འཆི་བདག་པོ་ཉས་ཟིན་པའི་ཆོ། །འབྱོར་པས་མ་ཡིན་སྟོབས་དང་དཔུང་གིས་
མིན་། །མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྐྱེ་བའོན་ཇི་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་དགོ་སྤྲིག་གཉིས་དང་འགྲོགས་
ནས་འགོ། །དེ་དུས་ཕན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། །རང་གིས་མ་བསྐྱབས་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་
དུ་མེད། །སྤྲིག་པས་གཞོད་ཀྱང་བྱས་ཟིན་བསྐྱར་མི་བརྟབ། །ཁྱོད་འགྲུལ་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ཐོག་ཏུ་སྤྲིན། །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་བྱིད་བཏབ་ས་བོན་འདྲ། །དཀར་ནག་མི་འགྲུལ་
ཡུལ་པ་དྲུ་བཞིན། །ནམ་ཡང་རྗེས་འབྲང་ལུས་དང་གྲིབ་མར་མཆུངས། །བསྐྱོག་དཀའ་
སྟོབས་ཆེ་ཆུ་རྒྱང་ཆེན་བོར་མཐུན། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་
པ་དུ་མར་དཔུལ་སོགས་ཁྱོད་དགོས་ན། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་འཛིགས་མི་བྱེད། །གར་
འགོ་ཤེས་དུས་གཡང་ལ་མ་འཆོང་ཞིག། །བཙོན་པས་བསྐྱབས་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །
དཀའ་བ་མིན་ན་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཛམ་། །བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བར་བགྲོད་པའི་རྒྱ། །
རང་ལག་ཡོད་དུས་མི་སྐྱིབ་ཁྱོས་སམ་ཅི། །འཛིག་རྟེན་འབྲུལ་པའི་ལས་ལ་ཟིན་དུས་མེད། །
ཟིན་ཀྱང་དོན་རྒྱུང་མདང་གི་མི་ལམ་འདྲ། །དམ་ཆོས་བྱ་སྐྱུ་རང་དུ་ལུས་པ་མང་། །དེ་བས་
ལོང་མེད་སྟོ་སྟོ་བསྐྱར་བ་གཅིས། །ངན་སོང་འཁོར་བའི་སྤྲིག་བསྐྱལ་མུ་མཐའ་མེད། །བདེ་
བར་སྐྱང་ཡང་སྤྲིག་བསྐྱལ་འགྲུལ་བ་ཅན། །རི་ལྟར་མེ་འོབས་སྤོན་མོའི་གླིང་དང་འདྲ། །འདི་

ལ་སྒྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས། །ལན་གཅིག་ཚུད་ནས་ཕྱིན་ཆད་ཐར་བར་དགལ། །
སྒྲ་མའི་རྒྱ་ལས་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན། །ཡང་སྒྲེ་ཡང་ལའོར་ཚོ་རྩའི་འབྱུང་མོ་འདྲ། །རང་གི་ཉེས་
པས་རྒྱལ་རྣམས་སྒྲོབ་པར་དགལ། །ད་ལྟའི་སྒྲག་བསྐལ་ཡུད་ཅམ་མི་བཟོད་ན། །འཐའ་མེད་
ལའོར་བའི་སྒྲག་བསྐལ་ག་ལ་བཟོད། །དེ་རྒྱ་བསྒྲེག་ན་དེ་འབྲས་བྱགས་གྱིས་ཁེགས། །དེ་
བས་ད་ལྟ་རང་དབང་རང་ལ་ཡོད། །འདྲུ་འཛིའི་གནས་ནི་ཚུད་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ། །དེ་ལ་
ཞེན་པས་ལའོར་བར་ཡང་སྤྱིད་འབྲེལ། །ཡུལ་དང་དྲག་མཚུངས་ཐར་བའི་སྒྲག་རྩ་གཅོད། །
ཉེས་མང་འགྱུར་གནས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཐོངས། །ལའོར་བའི་དཔོན་ནི་བཟང་ཡང་ངེས་པར་
བསྐྱུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་མི་སྤྱིད། །ཡིད་ཆེས་དད་རྣམས་འབྲལ་
ཡུན་ཀུན་རྟུ་འཆོངས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲོ་གཏད་འཆའ་བར་རིགས། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་
པ་མའི་རང་བཞིན་ལ། །བྱས་པ་མི་དྲན་ཁྲིལ་རྒྱུད་པའི་གནས། །ཉི་ཆའི་ལམ་གྱི་འབྲས་
བུས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་བས་ཐེག་མཆོག་སྟོང་པོའི་ལམ་བཟོད་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐྱབས་
གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གང་གིས་ཆོས་ཀུན་འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་། །
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྱིད་པ་ཉེར་བཟུང་ནས། །
ལའོར་བ་དོང་སྒྲགས་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན། །
མཚུངས་མེད་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

ད་ནི་རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྒོ་སྟོང་
བནི། འདི་ཉིད་སྒོ་སྟོང་གི་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དངོས་
གཞི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རི་སྟེད་གཅིག་བཞུགས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་། ཁ་ཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མ་སྟེས་པ་སྟེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ། ཁ་ཅིག་ནི་སྟེས་ཟིན་

དེ་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ལམ། ཁ་ཅིག་ནི་བསྐྱབ་བྱ་
དང་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་ཚུལ། ཁ་ཅིག་ནི་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བཞག་
པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
དེ་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ན་ཕར་ཞོག འདོད་ཕྱིན་ལམ་འདི་ཉིད་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་མེད་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་འབྲུང་ཡོད་མིན་ན། །
འབྲས་བུ་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྲུང། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་ལྷན་
པའི་མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས། བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་སྟེ། གང་ལ་བསམ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིང་བ་ལགས་
སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནི་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་
ནའང་། ཉམས་མཁའི་དགྱིལ་དང་། ཕྱིག་པ་དང་། ཤིང་རྒྱམས་ལས་ཆོས་འབྲུང་ངོ་། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དག་པ་ལ་ནི་རང་གི་དཔྱོད་པ་ཉིད་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་
སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་
ཚོགས་པར་བགྱོའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ལ་རྒྱང་པ་མཆིས་པ་དེ་
ལ་འགོ་བ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གང་ལ་བསམ་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱམས་མཆིས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བོ་
མཆིས་པ་དེ་ལ་འཕྲོ་བ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གང་ལ་བསམ་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས།
གསང་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ཤུ་རིའི་བྲ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྷན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་

ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་དང་ལྡན་ན།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་དང་། གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ།
ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱལ་དུས་གསུམ་མཁའ་པའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དགོས། དོན་དམ་བྱང་སེམས་སྟེ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དགོས། དེ་ལ་སྟོང་
རྩེ་དགོས། སྟོང་རྩེ་སྟེ་བ་ལ་བྱམས་པ། བྱམས་པ་སེམས་ཅན་པ་མར་ཤེས་པ་ལས་སྟེ་བའོ།
དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས་མེད་
ཀ་མེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། བསྐྱེད་པ་དུ་མར་རབ་
དགོངས་མཛད་པ་ཡི། རྒྱབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཡན་པར་གཟིགས། །འདིས་ནི་
ཆད་མེད་སྟེ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། །བདེ་མཆོག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །སྲིད་
པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་གཞིམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་
དང་། །བདེ་མང་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཏུ་
གཏོང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་ཅིའི་མཆོག་
ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡིན། །མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་
བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། །སྒྲན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ལམ་འབྱུངས་ཤིང་དུབ་
པ་ཡི། །མགོན་པོ་དཔལ་གསའི་ལྷན་ཤིང་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། །སྒྲོལ་
བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྟེགས་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཤར་
བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དམ་ཆོས་འོ་
མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྷུང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་
རྒྱ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ཡོངས་སྟོན་སྟེང་པར་འདོད་པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉིར་
གནས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མགོན་ཆེན་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་དང་

གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན། འདི་མེད་ན་ཐེག་པ་ཤེས་དགའི་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་མི་པན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་མི་འགོ།
དེས་ན་མཐོ་མཐོ་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་འགྲམ་རྒྱུ་མི་ལྡང་བར་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པ་བྱ་བ་གལ་
ཆེད་། རྟོག་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་གང་སྟོམ་ན། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡིན། འདི་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྟོ་གྲོས་མི་བླ་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་། ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གང་ཞེན། གང་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
འཛིག་པ་ནི་དཔའི་ཐབས་སོ། །གང་ཞེ་ཞིང་རབ་རྒྱུ་ཞེ་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དཔའི་ཤེས་
རབ་པོ། ཞེས་དང་། ཐབས་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟོག་ལྟ་སྟེ་མེད་ཤེས་རབ་པོ། རྟུག་ཀུན་
དུ་ནི་ཐབས་དག་དང་། ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལ་བྱིན་བདག་ཅན། ཞེས་སོ། རྟོག་ཉིས་ཟུང་དུ་
འབྲེལ་བ་གཅིག་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་ཞེས་རབ་རྒྱུ་བརྗོད། ཅེས་སོ། རྟོག་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
བྱ་གང་ཡིན་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་ཟུང་ན་འདས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། རྟོག་དེ་གཉིས་
ནམ་དུ་འང་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་
ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ལས། སྟོང་བ་ཉིད་
ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་བདུད་གྱི་ལས་སོ། ཤེས་རབ་གྱིས་
རྣམ་པར་མི་དཔྱད་ཅིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པར་འཛིན་པ་ཡང་བདུད་གྱི་ལས་སོ། །
ཞེས་གསུངས། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། ཤེས་པས་སྟོང་ལ་མི་གནས་

ཤིང་། རྟེན་རྒྱུ་ཞི་ལ་མི་གནས་པར། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མར། བདག་སྲིད་མ་ལུས་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་ཅིང་། སེམས་ཅན་སྲིད་ཕྱིར་སྒོ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། དེ་ལྟར་སྒོ་བཅེ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་ན། འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་།
 རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། དེ་ཡི་
 རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། རྟོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་
 རྟིང་རྩེ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་དང་། རོ་ཉ་ལས། རྟིང་རྩེ་དང་
 བལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་། དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་རྟིང་རྩེ་
 འབའ་ཞིག་སྒོམ་ན་ཡང་། འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། གང་ལ་གཉིས་
 པོ་སྒྱུར་བར་རུས་པ་དེ། འཁོར་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདའ་མི་གནས། ཞེས་གསུངས།
 མན་ངག་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཐབས་གོམས་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །
 གང་གིས་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྐྱེམ་པ། དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་མུར་དུ་ཐོབ། བདག་མེད་གཅིག་
 ལུ་བསྐྱེམ་པས་མིན། ཞེས་སོ། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་
 ལ་གཤོག་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་བཞིན་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟིང་
 རྩེ་གཉིས་ཀ་དགོས། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་མེད་ན་སྐྱེས་ལུ་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་རྟེན་པ་ཡ་གཅིག་
 གིས་འགོ་མི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཞོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་མ་ཤེས་
 བ་། རྟེན་པ་གཅིག་གིས་འགོ་མི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་གསུངས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འདི། ཆོགས་རྒྱུད་ལ་དོན་ཆེ་ཞིང་ནོར་འཕྱུག་མེད་པའི་ལམ་ཡིན།
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ན། ཆོས་འདི་གཞན་གྱི་གོགས་སུ་འགོ་ལ་གཞན་ཡང་འདིའི་
 གོགས་སུ་འགོ་བར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་བྱུང་དགོས། འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ནི།
 རང་དམན་ས་བཟུང་ནས་མཐོ་དམའ་འབྲིང་གསུམ་སྟེ་པོར་འཕུར་རུས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
 ཆོས་འདིའི་ལུགས་ལ་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་གཏོད་ཅིང་གྱོད་དང་བྱུང་ཁ་རང་གིས་ལེན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་གསུངས། དོན་དམ་བུར་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་
ཤིང་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལུགས་ལྗོན་པ་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་ཁྱིད་གཞན་ཐོས་ཤིང་མྱོང་བ་སྐྱེས་
ཟིན་ཡིན་ན། འདིར་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་བརྟན་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་ཞར་བྱུང་དུ་ལུང་ཙམ་
བྱས་པས་འབྲས་ཤིང་། གཞན་དུ་སློབ་གསུང་བ་ལས་དང་པོ་བའི་རིགས་ཙན་ཡིན་ན་མྱོང་
བ་སྐྱེས་སྐྱེས་རྒྱ་བརྒྱུ་པ་གལ་ཆེ་བས་དེའི་རྩིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱུང་སེམས་ལ་སྒྲུབ་བཤོ། །
དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་བཞི། ཞིག་ནས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། རྟོག་ལ་དབྱུགས་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པས། སྒྲུབ་ཚོས་རྣམས་ཟིན་རྗེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དང་ལྷན་པས་ལུས་
དང་པོར་བསྐྱར་སྟེ་དབྱུགས་སྤྱིར་འགོ་ནང་འགོ་ཁྲག་པ་རེ་ལ་གྱངས་རེ་རེར་བསྐྱར་བའི་ཉེར་
གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་ཏུ་བཅད་ནས་ཞག་འགའ་བསྐྱེད་ཅིང་ཉམས་སྒྲིབ་སྟེ་རེས་བྱ། འདིས་
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་མེད་ལ་འཛིན་མེད་དུ་བཞག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དེའི་དང་
 པོ་ལའང་། གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། འཛིན་པའི་སེམས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་གཟུང་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོང་
བཅུད་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེའི་སྐུ་
མཚན་ནི། ཚོས་ནམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་གཟུངས་པས། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་
ཚོགས་དེ་ཉིད། གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་སྒྲུང་
སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་ཡང་འབྲུག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། ལང་

ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱུགས་པའི་སེམས། འོན་ཏེ་སྒྲུང་བ་རབ་
ཏུ་འབྱུང་། འོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
ཞིབ་ལྟས། ལྷགས་སྒྲིག་ས་གཞི་སྤྱིས་བྱས། མོ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། འདྲ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ནི། སྒྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། ཞེས་དང་། ས་བཅུ་པ་ལས་
ཀྱང་། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་ ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་དང་།
ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་བྱ་མོ་གཞོན་ལུང་མི་ལམ་ན། བྱ་པོ་བྱུང་ཞིང་གི་བ་དེ་
མཐོང་ནས། སྦྱེས་ན་དག་འཁོར་གི་ན་མི་དག་འ་བ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་
པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལས་ཐ་དད་བསགས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཏེ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ན་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
བསྐྱུས་ལས། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། ལྟ་རྣམས་སོ་སོའི་རིགས་རིགས་སྟུ། འ
དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། འོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཡང་ཟད་
པར་དང་ཟེལ་གཞོན་སོགས་ལ་གོམས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞོན་ཏེ་བསྐྱུར་ལུས་པས་ཀྱང་
སེམས་སྒྲུང་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
པ་ལ་རི་ལྷར་ཡང་། ས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། ཁང་ལྷར་མོས་པ་དེ་བཞིན་སྒྲུང་། འ
ཞེས་སོ། ཡང་མྱོང་བས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། ལམ་འབྲས་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་གཅིག་ལ་ཅ་རྒྱུང་
གི་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་ཤིག་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་འབྱུང་འདོད་ནས། རྒྱ་ར། རྒྱ་མིག་གཙང་
པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་དུ་བྱིན་པས་རྒྱ་མི་འདུག དེར་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེས་ནས་ཆོས་གོས་པ་རིའི་བྲག་
བར་ཞིག་ཏུ་བཞག་ནས་བྱིར་ལོག་ནས་ཉལ་བསྟན། གཉིད་སད་པ་དང་། སྒྲོམ་ཉམས་ཀྱང་
ཡལ་འདུག རྒྱ་ར་སོགས་ནའང་རྒྱུ་འདུག ཆོས་གོས་ཀྱང་པར་ཀ་ན་འདུག་པས་ལེན་པ་ལ་གོ་
བ་བཏང་དགོས་བྱུང་བེད། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བདེན་རྒྱ་མེད། རྒྱ་མེད་ཏེ་སྒྲུང་བ་རྒྱུན་
རྒྱ་མེད་པ་ན། ཅིར་སྒྲུང་རང་སེམས་སྟུ་ཐག་བཅད་དོ། རྒྱུང་བ་འདི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་

ན། སྒྲིལ་ཞིང་འཐུས་པ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བའི་རིགས་སྐྱམ་ན་ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་གོམས་
པའི་ཕྱིར་རིགས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་རོལ་པས་
འཇམ་དཔལ་ལ་སྒྲུས་པ། འཇམ་དཔལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། འཇམ་
དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་རྣམས་སེམས་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་བལྟས་པའི་
དབང་གིས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བྱས་སྒྲུས་པ། བག་ཆགས་རི་ལྟར་བརྟས་པ་(བལྟས་)ཀྱང་སྒྲ་
ཞིང་འཐུས་པ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་ག་ལ་རུང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དཔེར་
ན། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་ཐུག་ཅིག་གིས་རང་ལུས་སྟག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྟག་ཏུ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་མི་ཐམས་ཅད་བློས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་བུ་ཐུག་ཏུ་ཡང་དགོ་
སྒྲོང་གཅིག་གིས་རང་ལུས་མི་གཅིང་བར་བསྒྲོམས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་སུ་མཐོང་བ་
ཐུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡུན་སྤྱི་བུ་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བག་ཆགས་
བརྟས་པ་(བལྟས་)པས་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲུབ་། ཞེས་སོ། །དེས་ན། སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུབ་བ་ཅན། །
ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱུ་ལས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྒྲོས་རིག་ནས། ཞེས་གསུངས་
པས་། ཅིར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་ལོགས་
སུ་ཀྱང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅན་དོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཕྱི་སྒྲུབ་བ་རང་སྒྲུབ་ཡིན་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉིད་བདེན་
ནམ་སྟམ་ན། མ་སྒྲེས་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དབྱུད། ཁྱེས་གསུངས་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ལ་དབྱུད་ན། སེམས་ཉིད་སྒྲེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྒྲོང་ཞིང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པར་བྱུང་བ་མེད་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་ན་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། གཤིས་ཅིར་
ཡང་བྱུང་བ་མེད་པས། དེ་ཉིད་གཞི་གདོད་མ་ནས་བྱུང་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱུ་
ལས་། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་ ཁྱེས་དང་། དཀོན་བརྟེན་ལས། འོད་
སྒྲུབ་སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་ན་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་

སོ། །སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་
དང་། ཞི་བ་ལྷས། ཡིད་ནི་དབང་སོགས་ལ་མི་གནས། །གཟུགས་སོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་
མིན་། །ནང་ན་མ་ཡིན་སྟེ་ནའང་མིན། །གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྟེན་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ལུས་མིན་
གཞན་དུ་མིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འད་གར་མེད་དེ། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་དེའི་ཕྱིར། །
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ལྟ་རན་འདས། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་
དུ་མ་སྦྱེས་མ་འགགས་ཉིད། །འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཁྱམ་པར་དབྱེད་ན་ཆུ་གི་དང་། །ཞེས་
དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། །སྦྱེ་མེད་འགག་མེད་བཟོད་ནས་ཞི། །རང་བཞིན་ལྟ་རན་འདས་
པར་གྱུ་བ། །ཅིས་དང་། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། །སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་དང་། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་པས། །དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་བས། །
མི་དམིགས་པ་ཡི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམས། །སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ན། །སངས་རྒྱས་
གཞན་དུ་མ་ཆོས་ཅིག །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉིད་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་བལ་
བར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཐེ་ཆོས་དང་བལ་བའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་ཀྱི་
བར་དུ་འབད་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། །དེ་བས་ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་
མཆོག །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །
དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །འདི་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ཤེས་ཏེ། །ཕར་ཕྱིན་ལས། །དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་
པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་
ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། །སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། །སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉི་གར་མི་
ཏྲིག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་སྤྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོམ་
ཡེ་ཤེས་དེ་གྲུབ་པམ་སྒྲམ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་
པས། དེའི་ཆེ་ཡུལ་སེམས་སྟོང་པའོ་སྒྲམ་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་ཏྲིག་བྱུང་ན། གཉེན་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ། མཐར་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་དེའི་རང་ལ་བཞག་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། བྱ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་པའང་། །དེ་ཉིད་དུ་
ནི་བྱད་པར་མེད། །ཅིས་དང་། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་འདྲས་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་དོན་དམ་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བ་དང་། །སྐྱེ་
བ་དེ་གཉིས་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་དང་། ཡུམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། སྤང་འདི་
སྟོང་ཞེས་ཏྲིག་ནའང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ། །མཆོན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་
མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་
ཏྲིགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏྲིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་དམིགས་
པ། །དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཆོག་ཏུ་འདོད། །ཅིས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་
མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདྲུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་ཡིད་མཐོང་
མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་། །ནམ་མཁའ་
མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་
བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་
བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱན་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པའི་

ཚུལ་དུ་རབ་ཤེས་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགྲོད་
བསལ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་
དང་། རྩོམ་སྒྲིག་མེད་ཚུལ་གྱིས་རྩོགས་པ་ལ། །དོན་དམ་རྩོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཁ་ཉིས་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་དངོས་བསྟན་**
པ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་པ་ལ་གོམས་
འདྲིས་བྱེད་དགོས་པས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་སྟུམ་ན། །གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཅིང་ཡར་མི་འཛོན་
པ་ཐོག་དུ་འབབ་པར་དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་བཞག །
ཅེས་གསུངས་པས། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱུ་དང་བྲལ་ནས་གཤིས་ཅིར་ཡང་མ་
གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛོན་པར་རྩོག་མེད་གྱི་ངང་ལ་གསལ་སྤང་བཞག་པ་སྟེ། དེ་
ལ་སྒྱུར་ཀུན་གཞིའི་ངོས་འཛོན་གིན་དུ་དཀའ་ནའང་ད་རེས་གྱི་འདི། ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཆོད་བཞིན་དུ། །རྟག་དུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད། །སྒྲོ་ཆོགས་
རྣམ་ཤེས་ཐ་སྙད་རྣམས། །ཁར་ཞི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས། སེམས་མ་
བཅོས་པ་ལ་ཀུན་གཞིར་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ངང་དུ་འཛོག་པ་ཅུམ་ལས་ཀུན་གཞི་ཅིར་ཡང་
གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྩོམ་སྒྲིག་མེད་ཚུལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་འདྲ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་
བཞག །ཅེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་
མི་བལྟ་བ། །སྒྲོམ་པའི་དམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། གང་ཆོད་ངོས་དང་
དངོས་མེད་དག །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་
པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་དང་། མངོན་རྩོགས་རྒྱུན་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད་ཤི། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་
ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། སྒྲུབ་པ་ལས། འདྲུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདྲན་པས་རབ་དུ་
བསྐྱགས། །འདྲུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་སྒྲོང་བ་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས།

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པས།
ཅིར་ཡང་མི་སྒྲིམ། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ངང་ལ་གསལ་ལེ་ཞིག་
གོ་རྗེན་ཅེ་བཞག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་
པར་གསལ་ཏེ། རྩམ་བཞོགས་ན་དྲངས། སེམས་མ་བཅོས་ན་བདེ། བམ་མཁའ་མ་བསྐྱབས་
ན་གསལ་ཞེས་དང་། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །ལའོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །
མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་མངོན། །ཞེས་སོ། །དེའི་
ངང་ལ་མ་ཡིངས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཡུམ་ལས། སེམས་ཡིངས་པས་ནི་རང་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་
ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཡིངས་པའི་མི། །
ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཡུག་ན་གནས། །ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་
བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བས་འཇིག་རྟེན་སྤང་བྱ་ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིངས་སུ་དོར། །ཞེས་
དང་། །དཀའ་བྱུང་དང་ནི་བཟླས་བཞེད་ཀྱིན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་
གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །དེ་བས་སེམས་ཀྱི་
དོན་པོ་མཚོག་ ཅིས་དང་། བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀྱན་བཏང་སྟེ། །བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་
ལུ་ཡིས། །ཡིད་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་ཏེ་བྱ། །ཞེས་དང་།
བཤེས་སྤྱིང་ལས། །བྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སེམས་མ་ཡིངས་པ་ནི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཅོ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་མེད་ལ་ཡིངས་མེད་དུ་གནས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས།
མི་གནས་ན་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་གྱིན་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
སྟེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་དེ། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། རྣམ་
གཡེང་སྐྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤྱོད་ཡང་བྲན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་
པའི་ཆེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྱུན་སྤྱིབ་པ་ལྟ་བུར་ན་དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒྲོམ་པ་འཕམ།

ལྷ་པོ་དེའང་བྱིང་ཁྲོད་གཉིས་སུ་འདུ་བས། བྱིང་ན་ལུས་བཅུན་ཏེ་བསྐྱུལ་བསྟོད་བྱ། དག་གིས་སྒྲིབ་གསོང་མཐོན་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་དང་ཡིད་ཀྱིས་དྲག་ཏུ་བསྐྱིམས་ཤིང་གཟེངས་བསྟོད་པ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསལ། ཁྲོད་ན་ལུས་དལ། དག་བསྐྱུལ། ཡིད་སྟོད་པ་དང་། སྒྲིབ་སྟེང་པ་སོགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། གཉིས་ཀའང་ངོས་བཟུང་ཞིང་ལྷ་བ་ཡང་གཉིན་པོའི་མཆོག་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ལུས་པའི་སེམས་ནི་རབ་བཟུང་སྟེ། ཁྲོད་པ་ཡང་ནི་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། བྱིང་ཁྲོད་མེད་ན་རང་སོར་བཞག་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པར་གྱུར་ན་བཏང་སྟོམས་བཞག་ཅེས་སོ། ཏེ་ལྷ་ར་འཛིག་པ་ལ་གྲིམ་ལྟོད་གཉིས་ལས་མེད་དེ། ས་ར་ཉས། གྲིམ་ཀྱིས་བསྐྱིམས་ལ་ལྟོད་ཀྱིས་ལྟོད། །སེམས་ཀྱི་བཞག་ས་དེ་ན་གདལ། ཞེས་པས་བསྐྱོམ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་པོགས་དབྱུང་བ་ལ་སྐྱིམ་པ་གལ་ཆེའོ། ཡང་ན་སྟོ་རིགས། ཁམས་རིགས། དུས་ཆོད། བྱིང་ཁྲོད་གསལ་ཆེ་ཆུང་ལ་སྒྱུར་ལ། དེས་མོས་སམ། དེ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞག་གོ། ཏེ་ལྷ་ར་བཞག་པས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཕྱེ་གཅིག་པའོ། ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་སྤྲོམ་པ་འདྲི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། ཏེ་ལྷ་ར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུས་བདེན་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་པར་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་བྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་སོ། ཏེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་ན་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ་ནི། སྤྲོམ་པ་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་
ལས་༥ ཞེ་གནས་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་
ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གྲུས་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་སྦྱོར་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། དེ་
ལ་རྟག་རྒྱ་བ་དང་། །གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན་གཙུག་ཤིང་
གི་མེ་འདོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་འཕོང་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ཏེ་ཉམས་སྲུབ་དང་ན་ཉམས་རྟོགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་འབད་མེད་དུ་སྒྲེ་ཞིང་། མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་སྟེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། གང་ཡང་ཉན་
ཐོས་གྱི་འམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་འཛིག་རྟོན་
དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རོ་བོས། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་གོམས་བྱས་ན། །རིམ་གྱིས་བྱོད་སོགས་
ཐོབ་བྱས་ནས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྲུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་ཐག་མི་
རིང་༥ །ཞེས་དང་། ཞེ་བ་ལྷས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་
སྦྱང་བ་ཉིད། །ལྷུང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་ཅི་ལྟར་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་
དང་༥ ལྷུང་པ་ལས། ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟན་འདི་སྤྱི་ལག་ཐོབ་པ། །རིང་བོར་མི་ཐོགས་རྒྱལ་
བའི་བྱང་རྒྱལ་རེག་པར་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**།གསུམ་པ་རྩེས་ནི།** མཉམ་
བཞག་གི་ཉམས་ཀྱི་རྩེས་སྲུ་འབྲངས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡི་བསྒྲོམ་རྒྱུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་༥ ལྷན་མཆོམས་སྒྱུ་མའི་སྒྲེས་བུར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་གཞན་སྦྱོད་བཅུད་
ཅིར་སྦྱང་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་
ཉམས་བཟང་ན་སྦྱང་བ་བཀྲག་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལྷན་ལོང་འགོ་བ་གཅིག་ཤུགས་གྱིས་འོང་།
རན་ན་དྲན་འཛིན་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཡང་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་
སྟེ། ལྷུང་དུ་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྒྲོམ་པ་མིན། ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་

དེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ཅིང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ།
དགོན་མཆོག་བརྟེན་པར། སྒྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བགམ་པའི་
ཕྱིར་སངས་ཀུན་མཆོད་ལ་འབྱོན་པར་ཁྱུས་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁུན་བཞིན་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེར་བཟང་པོས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་དགུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་
གནས་དེར། ཁྱམས་དང་། ཁྱི་དང་། གདན་དང་། གསོལ་བས་དང་། རིམ་གྲོ་བ་ལ་སོགས་
པ་བཀོད་པ་ལུན་ཆོག་ཞེས་ཞིག་སྒྲུལ་ལོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་བཞི་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལའོར་སུམ་ཁྱི་
བཅས་པ་བཟང་པོ་གན་དུ་བྱིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་བཀོད་པ་བཤམས་པ་
ནི་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཁྱུང་
དུ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་ནས་སོ་སོར་བཀོད་པ་བཤམས་པས་བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་བཀོད་པས་སྒྲུ་མ་གཉིས་མོག་མོག་པོར་བྱས་སོ། །དེར་བཟང་པོ་ངོ་མཚར་ནས་རང་
གིས་སྒྲུལ་པ་དེ་བཤིག་པར་བརྩམས་པ་ན་བཤིག་མ་ལུས་སོ། །དེའི་བསམ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
ཤེས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བཀོད་པ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཁྱུང་དུ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཛིག་སྟེ། བྱང་ཁྱུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་པས།
བཟང་པོ་དག་ལ་སྟེ་གཏུགས་ཆོད་ལ་འབྱོན་པར་ཁྱུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལའོར་དང་
བཅས་པ་དེར་བྱོན་ཏོ། །དེར་བཟང་པོས་རང་གི་ལོངས་པ་བཤགས་ནས། འདི་བདག་གིས་
བཤིག་པར་འདོད་ཀྱང་མ་ལུས་ལགས་ཁྱུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་སྒྲུ་མས་སྒྲུལ་པ་ཡིན། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱིས་དང་། དག་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་དང་། ང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་མས་
སྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་དེ་དག་ངོངས་ཤིག་གསུངས་པས་ཁོས་ཀྱང་ངངས་སོ། །
སངས་རྒྱས་ལའོར་དང་བཅས་པས་བཞེས་ཏེ། ལའོར་རེ་རེས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲུ་མ་མཁན། །
བཟང་པོས་སྒྲུལ་པ་བྱས་པ་ལྟར། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་རྣམས་དེ་འདྲ་སྟེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་རེ་རེ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

ཁྱིམ་བདག་གསུམ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་རིམ་གྱིས་སྒྲུལ་ཏེ། བཟང་པོའི་ཐད་དུ་ཡོངས་ནས། བཟང་
པོ་ཅི་བྱེད་ཅིས་སྒྲུས་པས། བཟང་པོ་ན་རེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བར་
བྱེད་དེ། བཟང་པོ་ཐོངས་གྱིག་དེ་སྒྲུད་མ་ཟེར། བཙུམ་ལྷན་འདས་ནི་མ་སྒྲེས་དགའི་ཁྱིམ་
ནས་ཚོས་སྟོན་གསོལ་ལོ། གཏུག་ཏུ་རྒྱུའི་སྤང་ན་བསོད་སྟོམས་བྱེད་དོ། །འཚོ་བྱེད་གྱི་ཚལ་
ན་འཁོར་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །སྒྲུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ན་ལྷ་རྣམས་
ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་གྱི་ཁྱིམ་དང་རྩིག་པ་དང་། འོགས་དང་སྤང་དང་། བཀོད་པ་གསུམ་པོའི་བྲི་དང་།
གིང་ལྷོན་པ་རྣམས་དང་། མེ་རྟོག་ལ་སོགས་ཅི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་
སྤང་ངོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེའི་མདུན་ན་ཁོ་རང་ཡང་རེ་རེ་ཞོངས་པ་འཆགས་པ་མཐོང་ངོ། །དེ་
ནས་བཟང་པོས། བདག་གིས་གཤམ་མིག་གིས་གང་མཐོང་བ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཚན་གྱི་
བརྒྱན་པའི་སྒྲུ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་གང་ཡིན། གང་ལ་ཐུལ་
བ་དོན་ཆེ་སོགས་ཞུས་པས། གཏུག་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ། ཐུང་དང་མེད་ཅིང་
བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། གང་གིས་སྒྱེན་པ་གང་ལ་སྒྱེན། སྒྱེན་པ་རི་ལྟར་
མི་རྟོག་པ། སྒྱེན་པ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །བཟང་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཤོག ཅིས་
གསུངས་པས་བཟང་པོ་རབ་ཏུ་དད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། གང་ལ་
བསྐྱབ་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལགས་ཞེས་སོགས་ཞུས་པས། ཚོས་བཞིལ་བསྐྱབ་
ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞིག་པ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་འདོར་བ་དང་། སེམས་
ཅན་སྒོས་མི་སྒྲོང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བས་མི་དོམས་པ་དང་། ཚོས་བསྐྱང་བའི་བྱིར་རབ་
ཏུ་བརྩོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བཟང་པོས་མི་སྒྲུ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
པོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་དགུ་བྲི་དགུ་སྟོང་འདས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་གསུངས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་
གཟུགས་སྐྱུལ་ཏེ། ཉེ་དང་སྒྲུང་པོ་གིང་རྟ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས། ཉེ་ལ་ཇི་བཞིན་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་
མེད། རྟ་ཚོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། ཞེ་བ་ལྟས། སྐྱུ་མས་
སྐྱུལ་པ་གང་ཡིན་དང་། རྒྱུ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ནི་གང་སྐྱུལ་པ། ཉེ་ནི་གང་ནས་འོང་འགྱུར་ཞིང་། རྟ་
གང་དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། རྟ་ཚོས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་འདི། རྟ་
སྐྱུ་མ་ལས་འདི་བྱུང་ཅི་ཡོད། རྟ་ཚོས་སྟགས་གསུངས་པས། དེ་སྟགས་ཀྱིས་གསལ་གང་བ་
ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཉེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟ་གསལ་གིང་བསྐྱོམས་
ན་ཆོ་རབས་མང་པོར་ཚོགས་བསྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཚོས་འདི་སྐྱུལ་
དང་སྐྱུ་མ་འབྲར་ཐོས་ནས། རྟ་མ་ཉི་མེད་ཅིང་སྐྱོབ་ལ་བྱིར་ཞིང་སྐྱོར་བྱེད་པ། རྟ་མས་
ཅན་དེ་ནི་རིང་ནས་ཐེག་ཆེན་ཞུགས་རིགས་བྱ། རྟ་ཚོས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཞིག་མང་ལ་ལྟག་
བྱས་ཡིན། ཞེས་སོ། གང་གར་དོས་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། གསལ་སྒྲོང་སྒྲོ་བྲལ་གྱི་སྐྱོམ་པ། རྟ་
ཐུག་ཐུང་ལམ་ཁྱེད་གྱི་སྐྱོད་པས། ཉོན་དམ་བྱང་སེམས་ཉམས་སྒྲུང་དོ། ཉེ་ལྟར་གོང་དུ་
བསྟན་པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱོམ་རིམ་འདི་ནི། བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་
ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་ཞལ་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་ས་རིན་པོ་ཆེ་དཔུལ་ཅུ་ཐོགས་
མེད་གྱི་ཞལ་རྒྱན་ཉམས་ཁྱིད་རི་ལྟ་བར་འགྲོ་མགོན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་གཤེས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སྐྱུ་
བཏབ་པ་སྟེ། རྟ་གའི་རྒྱུང་གིས་མ་དགྲུགས་པའི་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་གཟི་
བྱིན་འབར་བ་གཞན་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པས་ན་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་བཅོས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་སྐྱོས་པ་ལ་དགའ་ན་དཔུལ་འཇིག་ཁུང་དང་སྐྱོམ་རིམ་སྐྱུ་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར། གཟུང་བ་རྟུལ་ཐུན་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། རྟུལ་སྐྱོགས་ཆ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་དུས་གསུམ་
གྱི་ཆས་དབྱེ་བ་སྟགས་རིགས་པའི་སྐྱོ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་

ཕབ་ནས། མཐར་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤྲང་བ་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་གཤིས་ལུགས་སྤྱོད་བསམ་
བརྟུན་བྲལ་དུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལུང་རིགས་དང་འབྲེལ་བར་
གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེའི་ངང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཉམས་སྦྱང་དང་འབྲེལ་བ་གསལ་སྟོང་འགག་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བསལ་བཞག་སྤྲང་ལེན་དང་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། རྗེས་
སྤྱོད་མ་ལྷ་བྱའི་ལམ་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བར་ཚོགས་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་སོགས་གཞུང་དང་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་དག་གི་སྒྲུབས་སུ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་མའི་མོས་གྲུས་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་མཐུལ་འབུལ་བ་
སོགས་བསགས་སྤྲང་གི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས།
དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས། རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། ཆོས་ལ་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྦྱོང་བྱེད་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། ཅིས་དང་། ཞི་བྱེད་ཚུ་སྤྲང་རོལ་པའི་མདོ་
ལས། དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྦྱོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚོགས་བསགས་སྦྱོང་བ་དག་པའི་ལག་
རྗེས་དང་། རྟོགས་ལྷན་སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་ན་ལས། ཐབས་གཞན་བཅའ་བསྟོངས་
པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དོ་ཏལས། སྤྱོད་མས་སྤྱོད་པ་གང་གི་སྤྲང་ཞུགས་པ། ལམ་ག་
པའི་མཐིལ་ན་གནས་པའི་གཏེར་རྟེན་འདྲ། ཞེས་དང་། ལྷེ་བཙུན་ཆེན་པོས། སྤྱོད་མ་ལ་གདུང་
བསྦྱོངས་ཅོན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་འབར་བར་ངེས། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཐུན་མཚམས་
སུ་འང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་སོགས་ཆོས་སྦྱོད་
བཙུའི་བྱ་བ་ལ་བར་མེད་དུ་སློབ་ཅིང་དེ་དག་གི་དགོ་བའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བས་རྒྱས་ཐེབ་པར་བྱ་སྟེ། ལྷུང་པ་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་མཚོག་བསྒྲུབས་ཏེ། རྟོགས་ལངས་ནས་གོས་པ་མེད་
པའི་ཆོས་བརྟུན་ཅིང་། རྟོགས་ལངས་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོར་ན། རྟོགས་པ་དེ་དང་

མཉམ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྲོན་རབས་པའི་
གསུངས་ལས། མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས། མན་ངག་འདི་ཡི་གྲུང་གཞི་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ནི་ཁྱིམ་བདག་མཛའ་བོ་ཞེས་པ་ཞིག་གི་བྱ་སྒྲུལ་ཚད་ཤི་བས། བཅས་
གཅིག་བྱ་ཞིག་སྐྱེས་པས་སོས་སུ་རེ་ནས་མིང་བྱ་མོར་བཏགས། ཁྱིམ་བདག་རྒྱ་མཚོར་སྤྱོན་
པས་ཤིའོ། །བྱ་དེ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་མ་ལ་པ་ཡི་རིགས་དྲིས་པས། དྲང་བོར་བཤད་ན་
རྒྱ་མཚོར་སོང་ནས་ཤི་ཡིས་དོགས་ནས་རྩུན་བྱས་ཏེ། དེམ་པར་འབྲུ་འཛོང་བ་དང་། སྒྲོས་
འཛོང་བ་དང་། གོས་འཛོང་བ་དང་། དེན་པོ་ཆེ་འཛོང་བའི་བར་བཤད་པས། དེ་དག་བཅོང་
བ་ན། དེམ་པར་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཀླུ་པ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་བཞིན་དང་། བརྒྱུད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་
གཉིས་རེ་རྟེན་པ་དེས་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སོ། །མཐར་དེ་དག་གིས་དེམ་པར་བཀག་ནས་
ཁྱོད་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཁོར་བྱ་ལེན་པའི་རིགས་ཡིན་པས་རང་གི་ལས་གྲིས་ཤིག་ཟེར་བ་ན། ཁོ་
ཁོར་བྱ་ལེན་དུ་འགོ་བར་བརྩམས་པའི་ཆོ། མ་དེས་རྒྱ་མཚོར་བཤད་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱོད་ཀྱང་
མ་ཉན་ནས། འགོ་བར་ཆས་པའི་ཆོ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཀག་སྟེ་ཉལ་བ་ན། ཁོས་མ་གཉིད་
དུ་སོང་བའི་མགོ་ལ་བགོམ་སྟེ་སོང་བ་ན། རྒྱ་མཚོར་བྱ་ཞིག་ནས་པ་ལ་ཆེར་ཤི་ཁོས་ཤིང་
ལེབ་གཅིག་ལ་འཇུས་པས་མཚོ་གླིང་ཞིག་ཏུ་ཐོན། དེར་སྤྱོན་པས་དེན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་
གཅིག་འདུག་པས། དེའི་ནང་ནས་མཛའ་སྒྲུག་གི་བྱ་མོ་བཞི་བྱུང་ནས། ནང་དུ་བོས་ཏེ་ལྷའི་
ལོངས་སྟོད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོན་པས། དེམ་པར་དེན་པོ་ཆེའི་
མཐར་མྱར་བས་ཆས་ལྷག་པའི་ནང་ན་བུད་མེད་བརྒྱུད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་གཉིས་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བས་བལྟ་བ་འགྱུར་གྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་ཞབས་
ཏོག་བཞིས་པའི་འབྲས་བུའོ། དེ་ནས་དེ་དག་གིས་བསྐྱོད་ཀྱང་མ་ཉན་པར་སྟོ་སྟོགས་སུ་
སྤྱོན་པས། ལྷགས་ཁང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་འདུག་དེར་སྤྱོན་པས་མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་

ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས། གྲུང་པའི་དཀྱིལ་དུ་དབྱུག་གིན་འདུག འདིས་ཅི་བྱས་
པ་ཡིན་དེས་པས། མའི་མགོ་ལ་བགོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ང་ཡང་ལས་ཀྱིས་
ཁྱིད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པར་གང་བཅིངས་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲོལ་
བ་བཅིངས་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་བའི་སྐྱ་བྱང་མ་ཐག འཁོར་ལོ་དེ་ཁོ་རང་གི་མགོ་ཐོག་ཏུ་
བྱུང་ནས་བསྐྱོར་བས་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་སྐྱ་བྱ་བསྐྱེད་པ་བྱུང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་འབྲའི་
སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དག་པོ་སྤྱེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་
པས་དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིག་བདག་ལ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་
འཁོར་ལོ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ། དེ་ཡང་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
གསུངས་། ཡང་སྤྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་དཔྱུལ་བར་སྤྱེས་པའི་ཆོ། ཁོ་དང་དཔྱུལ་
བ་པ་གཞན་ཞིག་གིས་ཨ་བ་གྲུང་མགོའི་ཤིང་རྟ་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ཐང་
ལ་དྲང་བ་ལས། ཁོང་གཉིས་སྟོབས་ཚུངས་སྟེ་མ་དྲངས་པས་དཔྱུལ་སྤངས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་
ཆ་རབ་ཏུ་འབར་བས་བསྐྱེད་ཅིང་འཇོག་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལས་ཁོང་གི་བྱུགས་དགོངས་
ལ་། གཉིས་ཀས་དྲངས་ཀྱང་མི་དྲང་བར་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལས་བར་མཚུངས་པ་འདུག་པས། བདག་
གཅིག་ལུས་དྲངས་ཏེ་འདི་ཐར་བར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དཔྱུལ་སྤངས་ན་རོ།
ཁྱོད་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་ནས། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བས་དབྱུལ་བསྐྱེད་པས། ཁོང་ཆོ་
འཕོས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྤྱེས། འདི་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་པར་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་རྩོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་ལ་གོང་དུ་སྤྱོས་པ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སློལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་བླ་མ་རྣམ་རྒྱུ་ཏ་ལས་གསན་པ་ནི། ལྷ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲག་སྐྱོ་བ། ལུང་དབྱུག་པ་
གསུམ་གྱི་ཐེང་བ། འདི་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བ་གསུངས། མཆོ། རིགས་པ་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་མདོ་སྤྱེ་སྤྱེས་
རབས་དང་མཐུན། གཉིས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་འབྱོར་རམ་ཀྱ་སྤྱི་ལི་ལྷ་ལྷ་ཚུང་བ་ལས་
གསན་པ་ནི། ལྷ་བ་མི་གནས་པ། ལུང་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་རིགས་པ་ཞིབ་ལྟའི་བསྐྱེད་བཀུས་

གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། གསུམ་པ་སྒྲ་མ་གསེར་གྲིང་པ་ལས་གསལ་པའི། ལྷ་བ་མུ་སྟེགས་
པ་དང་། ལུང་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཞུས་པ། རིགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་འདིར་སྟོན་པ་ནི་ལྷགས་ཕྱི་མ་ཉིད་ཡིན། དེ་
ལ་ལྷ་བ་མུ་སྟེགས་པ་དང་མཐུན་བྱ་བ་དེ། མུ་སྟེགས་ལྷ་ར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་སྟོ་
མི་འདོགས་ཀྱང་སོ་སྟེ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཅིག་རང་ཆས་
སུ་ཡོད་པས་དེ་རང་སོར་བཞག་སྟེ། བདག་གཞན་བདེ་སྟུག་ནམས་བདེན་བདེན་པོར་བྱས་ནས་
བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། ལུང་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཞེས་
པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པར་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེགས་པ་ལས། རི་ལྷ་ར་གྲང་བྱེར་
ནམས་གྱི་མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་ཡན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡན། །ཞེས་དང་། འོད་སྤང་གི་
ལེའུ་ལས། རི་ལྷ་ར་ལུད་བཅས་འདམ་རྩ་བ་ཆུ་ལས་ནི། །པདྨ་སྟེ་ཡི་ཐང་ལས་ནམ་ཡང་མིན། །
དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ལོག་ལྷ་སྟེ་པོ་ལ། །རྒྱལ་བ་ནམས་སྟེ་རྒྱལ་བའི་མུ་གུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པས། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་པདྨ་ས་གཞི་དགོན་དྲུང་ལ་མི་སྟེ་འདམ་རྩ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལས་
སྟེ་བ་བཞིན་དུ་སྟེད་པའི་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེ་ཡི། སོ་སོའི་སྟེ་པོ་འཆིང་
བ་མཐའ་དག་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེ། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྟོན་དུ་ཡོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ཡིན་ནོ། །རིགས་
པ་སྟོན་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་

ན། །དུམ་ལ་སོགས་སྤྱི་བཟུང་བར་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ། །བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ངན་འགྲོ་
ངན་དང་གྲོན་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྤོར་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་རིམ་གྱོ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན། །བྲན་ལ་སོགས་པ་སྤོར་བར་འགྱུར། །གཞན་
གྱི་དོན་དུ་བདག་བཀོལ་ན། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་
ཇི་སྟེན་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བཟུང་ཇི་སྟེན་པ། །
དེ་ཀྱན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པས་རང་དོན་
བྱེད་པ་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་ཉིད་གྱི་ནི་བྱེད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་
གཞན་གྱི་སྤྱི་བཟུང་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅིས་སོགས་རིགས་པ་མང་པོ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྒྲུབ་པ་ནི་འདིར་བསྟན་བྱའི་སྟངས་
པོ་དངོས་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལ་གསུམ། སྤོར་འགྲོ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བསྒྲུབ་པ། དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
བསྒྲུབ་པ། རྗེས་དྲུག་གསུམ་དག་རྩར་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་དུ་སྒྲོས་པ་བཞིན།
བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་
པས་མེད་ཀ་མེད་དེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་
འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པས་མེད་ཀ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤོབ་
དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་སྐྱད་
ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེས་རྗེས་སུ་
བཟུང་གི། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་འཇམ་བྱེད་པར་གང་
སྟོམ་ན། བྱམས་པའི་རོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བསམ་པ་འཇམ་བདེ་བ་དང་

ཡུང་པར་འདོད་པ་ཡིན། སྤྱིང་རྗེའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་དང་བཅས་
པ་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རྣམ་མཁུན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ།
ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་པས། བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་
བྱམས་པའི་སེམས། མ་འདི་རྣམས་དུམ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་སྦྱོད་པ་སྤྱིང་རྗེ་རྗེ། དུམ་དེ་དག་དང་
བྲལ་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས། མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན། དུམ་
དང་བྲལ། ལྷུང་དུ་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱུན་དུ་སྟོམས་ཤིང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བསྐྱོམ་སོ། །
དེ་ལ་བྱམས་པ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་སེམས། སྤྱིང་རྗེ་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སེམས། བྱང་
སེམས་ནི་གཏི་མུག་མེད་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བྱམས་སྤྱིང་
རྗེ་ལ་སྟོམ་འབྱོངས་ན། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྟེ་བས། དང་པོ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་
སྟོ་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ། དེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་
པ་དྲུག་ ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་
འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པ་ནི་སེམས་དང་པོ་
བསྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
གྲང་དྲུག་ ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཕན་ཐམས་
ཅད་པ་མར་གཤེས་ཤིང་དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟུམ་པའི་སྟོ་སྟེམ་པའོ། །ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཡང་ཀྱུན་རྗེ་བ་མི་ལམ་

སྐྱུ་མ་ཙམ་གྱི་ངོར་མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྐྱུ་མ་པའི་སྒོའོ། །དམིགས་པ་མེད་
པའི་བྱམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐོམ་པའི་དུས་ཉིད་ན། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
པ་ཉིད་སྒྲིམ་བྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཤམ་པས། གདངས་མ་འགགས་པར་བྱམས་པར་དུང་
རེ། གཤིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་པར་སྐྱག་གོ། རོ་བོ་མི་རྟོག་མི་དམིགས་གིང་ལའོར་གསུམ་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སྟིང་རྗེ་ལའང་བསྐྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གོང་དུ་དོན་
དམ་བྱང་སེམས་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་ན་སྤྱི་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་ཤུགས་ལས་འབྱུང་མོད། འདིར་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་དེའོ། །དེ་བསྐོམ་ཚུལ་ལ་ཁྲིད་ཚུལ་མང་ཡང་དོན་བདུན་
མའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སློལ་སྟན་བརྒྱད་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན།

སྐྱེས་པ་ལ་བསྐོམ་པ། སྐྱེད་ཀའ་བ་ལ་བསྐོམ་པ། ཐམས་ཅད་ལ་བསྐོམ་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། དྲིན་ཆེ་བ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་བ། སྤིག་པ་ཆེ་བ་ལ་བསྐོམ་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཆོ་འདི་དྲིན་ཆེ་གོས་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་མ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཐོག་མར་
མདུན་དུ་བསྐོམས་ཏེ། འདི་བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་བར་འདུག་ དྲིན་དེ་ཅི་ཙམ་སྟམ་ན། ལུས་བསྐྱེད་
པའི་དྲིན་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་དང་། སྒོག་བྱིན་པའི་དྲིན་དང་། འཛིག་རྟེན་བསྟན་
པའི་དྲིན་བཞི་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་འདིས་བདག་
བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་སྒོག་བྱིན་པ། འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་བ་དགུའམ་བཅུའི་བར་
དུ་ཁོང་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་ལུས་འདི་མའི་ག་ཁྲག་གི་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེད། ཟས་
གྱི་དྲངས་མས་སྒྲིལ། རོ་ཆོ་དང་ན་ཆོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས་
གྲུབ་པ་ཡིན། ཕྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། རྒྱུ་ལུང་དུ་ཙམ་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཆེ་གཡག་པོ་
ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་དང་པོར་ཁ་དྲོད་ཟུང་གཅིག་
མ་གཏོགས་ནོར་རྩས་གྱི་དངོས་པོ་ཁབ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཅེར་བུ་ལག་སྟོང་འདྲིས་མེད་

བཤེས་མེད་ཀྱི་ལུས་འདིར་གཅིག་པུར་འོང་བའི་ཆེ། མས་ཏྟགས་སུ་མ་བཅུག་པར་བས་
བྱིན། སྒྲིམ་དུ་མ་བཅུག་པར་བརྟུང་བ་སྤྱད། འབྱུགས་སུ་མ་བཅུག་པར་གོས་བསྒྲོན། སྤྱང་
པོར་མ་བཞག་པར་ཞོར་བྱིན། དེ་ཡང་རང་ལ་མ་མཐོན་ནས་བྱིན་པ་མིན། རང་གིས་ཆོའདིར་
ཕན་པའི་བས་བྲ། འབྱུང་མ་བྲ། བྱོན་མ་བྲ། སྦྱོད་མ་བྲ། བྱི་མར་ཕན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་
ཆོགས་གསོག་གང་དུ་ཡང་གཏོང་མ་ཐོད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། དོན་དུ་རང་གི་ཆོའདི་བྱི་གཉིས་
ཀ་ལ་མ་བལྟས་པར་བྲ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བདེ་དལ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་ཏེ། སྤྲིག་སྤྲིག་
དཀའ་ལས་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་སྦྱབ་པའི་ནོར་ཡིན། སྤྲིག་པ་ལ་སོང་ན་སྟོག་གཅོད་རྒྱ་འབྲིག་
སོགས་རང་ཉིད་སྦྱོབ་པ་བྱི་མར་རན་སོང་དཔུལ་བ་སོགས་སུ་ལྷུང་ངེས་ཀྱི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྲ་གསོས། དཀའ་ལས་ལ་སོང་ན། ཆོང་སོན་མ་འཆོ་སྦྱོང་སོགས་ཉིན་མཚན་
དུ། རྒྱར་མ་བྲ། བ་མོ་ལྷུ་མ། བྱིན་པ་ཏ། ལྷ་ལ་མ་ལྷགས། བྱིན་པ་ཁྱི། གདོང་གམི་ལ་བྱིན་
ཏེ་མདོར་ན་ཆོའདིར་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་བདེ་དལ་དུ་སྟོད་པའི་རྒྱབས་མེད་པར་བྱས་ནས་སྦྱབ་
པའི་ནོར་དེ། རང་ལ་ཆོའདིར་བྱིན་ཆེ་བའི་ཕ་མ་དང་། བྱི་མའི་ལམ་སྟོན་བྲ་མ་སོགས་བྱིན་
ཆེ་བ་སུ་ལའང་བརྟུང་མ་བྲ་བར་དེ་གང་ནས་འོང་དང་སུ་ཡིན་ཆ་མེད་པའི་བྲ་དེ་ལ་བྱིན། བྲམས་
པའི་མིག་གིས་བལྟས། འཇམ་པའི་དྲོད་ཀྱིས་བསྟོས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས། མོར་
བཅུའི་ཁ་ལ་གཡངས། ལུས་བྱུངས་ལུ་ཞོ་སྟེར། དཀའ་བའི་ཆོག་གིས་བསུས་ཏེ་དཀའ་ལས་དུ་
མའི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོག་བྱིན་པའི་བྱིན་ནི། བདག་དང་པོར་སྦྱིས་ཅན་ཉམ་ཆུང་
སྟོན་བྲ་འདྲ་བའི་ལམས་མེད་བསམ་བརྒྱག་པོ་དེ། མས་མ་བོར་བར་ཞབས་ཏོག་བྲས། བང་
དུ་བྲང་། མེ་ཆུ་གཡང་ས་སོགས་ལས་བསྐྱབས། བ་བ་དང་གི་ཡིས་དོགས་ནས་མོ་ཅིས་དང་
གཏོ་བཅོས་རིམ་གྱོ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྲས་ཏེ། མདོར་ན་བྲ་བ་དང་གི་བ་ལས་རང་
ན་བ་དང་གི་བ་འདོམས་པ་ཙམ་གྱི་སེམས་ངལ་དང་དཀའ་ལས་བྲས་ནས་སྟོག་བཏོན་པ་ཡིན་
ནོ། །འཇིག་རྟེན་བརྟན་པའི་བྱིན་ནི། བདག་དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་མཐོང་གོམས་

ཅན་ཞིག་འདིར་ཡོང་བ་མིན། གཉེན་བཤེས་ལ་ཆོ་ངེས་འབོད་པ་དང་རྐང་ལག་གཡོབ་པ་
ཙམ་ལས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ། མ་འདིས་ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་བ་བསྐྱབས། གོན་མི་
ཤེས་པའི་དུས་སུ་གོན་བ་བསྐྱབས། འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་བསྐྱབས། གཏམ་
སྒྲུ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུ་བ་བསྐྱབས། བཟོ་རིགས་སོགས་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ཆོགས་རང་གིས་
ཤེས་པ་རང་གིས་བསྐྱབས། མ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་བཙོལ་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་
མཉམ་དུ་བཅུག མི་མཚུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་བྱས། གོག་ཐུབ་པ་ཙམ་མམ། གཏམ་
ཆོག་རེ་ཙམ་སྒྲུ་ཤེས་པ་ལ་འང་དག་འབངས་ཀྱི་མེད་པ་བྱས། བསྟོད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བསྟོད་ར་
གཏོང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྗོད། ཐབས་གཤམ་ཞིག་བྱས་ན་ངའི་བྱ་འདི་མིའི་
ལུད་དུ་འཁུར་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་དུ། བསམ་རྒྱུ་དང་བྱ་རྒྱུ་བདག་ལས་མེད་པ་ཞིག་བྱས་པའི་
དྲིན་ཆེན་མོ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ད་རེས་གཅིག་སུ་ཙམ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྐྱུངས་པའི་དྲིན་ཆེན་མོ་དེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ས་རྩོད་དང་། ཕྱི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལྷག་གི་
ཆོག་གུ་ཙམ་དུ་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གིས་བྱས་ལ། དེ་སྒྲེས་བྱ་གཉིས་པས་དེ་ནམ་གངས་སུ་བགང་
བས་ཟད་པའི་དུས་སྤིང་གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགང་བར་
མི་རྣམས་སོགས་སུངས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་སྒྲུ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན། དེས་ན་མ་
དེའི་དྲིན་ལ་ཆོད་བཟུང་དུ་མེད་པས། འདི་བདེ་བ་དང་ལྷན། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ། ལྷུང་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་འབྲུང་བར་བདག་གིས་
ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ཤིང་བྱམས་སྤིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲག་ཏུ་བསྒྲུམ། དེའི་
དུས་སུ་བླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། རྒྱབས་འགོ་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོམས་ན་སྒྲེ་སྒྲ་
ཞིང་འཆུན་ཆེ། རྒྱབས་གསོལ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རང་བྱུང་སྟོམས་སུ་བཞག མ་དེ་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྤྱུག་སྤྱུག་རྣམས་བསམས་ལ། རྒྱབས་གསོལ་སྤིང་ཐག་པ་ནས་བྱ།

གཞན་ལ་མི་གཞོན་ན་སྐད་གསོང་མཐོན་པོས་བྱ། བུམ་ས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྦྱིས་ན་ཉམས་བྱུང་
རྒྱལ་དུ་བསྐྱངས་ཤིང་སྣ་མི་བསྐྱེལ། མ་དེའི་སྤྲིག་སྤྲིག་བསལ་བ་དང་། བདེ་དགོ་བསྐྱེད་པར་
འདོད་ཀྱང་དེའི་བུས་པ་བདག་ལ་མེད། གཞན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་འཛིག་རྟེན་
སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་འང་མིན། དེ་གང་ལ་ཡོད་ན་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས།
དཔེར་ན་མ་ལག་ཞུམ་མེད་ལུ་རྒྱུས་ཁྱེར་བའམ་མེས་ཆོག་ན་གཞན་ལག་པ་ཡོད་པ་ལ་འདོན་རོགས་
འཆོལ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་དང་གསོལ་འདེབས་དག་ཏུ་བྱུང་། །
དེ་ལྟར་མས་མཆོན་ཏེ། ཡ་དང་ཨ་ཁུ་ཞང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་སྙིང་རྩེ་བ་དང་བྱིན་ཆེ་བ་རྣམས་
སློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱུང་། །གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི།
སེམས་ཅན་འདི་དག་འདོད་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད། སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཀྱང་ཐབས་ལ་སྒོངས་
པའི་དབང་གིས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་མི་བསྐྱབ། སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པས། ཡོང་
བ་ནི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དཔུལ་བ་ན་ཆ་གང་། ཡི་དྲགས་ན་བགྲེས་
སྐྱོམ་། དུད་འགྲོ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ། མཐོ་རིས་ན་ཡང་ཆེ་མུང་བ། བད་མང་བ། དབང་
རྒྱུང་བ། བགྲོན་ཅིང་མོངས་བ། ལས་ལ་ལའོལ་བ། ཆད་པས་བཅད་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
འདི་མི་སྦྱོང་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་ཀྱན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་བསམས་ནས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་
པོར་སྦྱེ་སྤྲུ་བའི་ཆེད་དུ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་དབུལ་མོངས་རྒྱན་འཁོགས་
ནད་སོགས་ཀྱིས་མནར་ཞིང་མགོན་མེད་པར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའམ། བཤན་
པའི་མདུན་སར་བཅིངས་པའི་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་སློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་
ཡིན་པའི་སློ་བོར་ཏེ། རང་ངམ་རང་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ན་བཟོད་ཐབས་མེད་
པའི་ཉམས་སྦྱེ། དེ་སྦྱིས་པ་ན་ད་ལྟ་བདག་ལ་དངོས་སུ་འབབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཡུལ་དུ་བསམ་
པ་ཅུམ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་འཛིགས་སྤྲུག་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་འདུག་ན་འདི་དངོས་སུ་སྦྱོང་
བའི་སེམས་ཅན་འདིས་རི་ལྟར་བཟོད། འདི་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་མ་དངོས་མིན་ཀྱང་། ཆོས་མའི་

མ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་མ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་ཚབས་ཅུང་ཟད་
གཏུངས་པའང་མ་བཟོད་ནས་བསེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་ཁ་ཙམ་ཡང་ཆོག་གིས་
དོགས་ནས་ཆོད་མ་ལ་སྤུས་འདེབས། འབྲུག་ས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱིས་བསྐྱོས།
བཀྱིས་སྒྲོམ་ཀྱིས་དོགས་ནས་རྩུ་མ་བསྐྱུན་པ་སོགས་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན།
ད་ལྟའི་འདྲ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པར་འདུག་ན་རི་རྩུག་དྲག་སྤྱིང་རྩེ་དྲག་
ཏུ་བསྒྲོམས། དེ་གོམས་པ་དང་དཔྱལ་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྒྲོམས། སྤྱིང་རྩེ་མ་སྤྱིས་པ་བསྤྱེད་པ་དང་སྤྱིས་ནས་དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་
དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་དོན་ཏུ་སྤྱིང་བཞིན་གསེལ་བ་གདབ་པོ། །གསུམ་པ་
སྤྱིག་པ་ཆེ་བ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། སྤྱུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་
ཀྱང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་ལྷག་པས། །རང་
གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཁེ་རྩུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བའི་ཆེ་འདིའི་འདོད་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་བྱིར་དུ། བ་མ་གསོད་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་གཉན་པོ་འཛོམས་པ། འཕགས་
པའི་གང་ཟག་བཀོངས་པ། དག་འདུན་གྱི་འདུ་སྤྱོད་འཕྲོག་པ་སོགས་མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་
མཚམས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་རྩམ་པོ་ཆེ་བསགས་ཏེ་དཔྱུགས་ཆད་མ་ཐག་པར་རན་
སོང་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པ་སོགས་སྤྱི་ལུང་ངེས་པ། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཡི་མི་དཔོན་དམག་
སྤེ་དང་དེ་དང་བྱོགས་མཐུན་ཞིང་དེའི་བྱོགས་ལ་སློ་ལྟོས་འཆར་བའི་ཁ་དྲག་པོ་སྤྱོད་པས་འབྱོར་
དང་ལྷན་པ་ལྟར་སྤྱིང་བ་རྣམས་ནི་རན་སོང་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱིང་རྩེ་བར་འདུག་པ་ལ། འདི་དག་
ལ་སྤྱིང་རྩེ་མི་སྤྱི་བའི་རང་གི་སློ་ལྷག་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སློ་རན་འགོང་
པོ་དེ་ཞུགས་ཡོད་པའི་རྟགས་སྤྱུག་དཔྱད། འདི་རྣམས་རང་གཞན་ལ་གང་ཕན་བྱས་པས་ཆོག་
པ་ལ། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་རེའི་བྱིར་འདི་ཙམ་གྱི་སྤྱིག་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། དངོས་སྤྱི་རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལུང་ལ་སྤྱོར་ཞིང་། ལྷགས་སྤྱི་རང་གི་འདུན་མ་གཏན་བརྒྱག་ཏུ་གཏོང་བ་

འདི་སྒྲིན་པ་བཅོན་དུག་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དུག་ཐོས་པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་དང་བུམ་
བ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། འདིས་ནི་སྒྲིབ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བདེ་བའི་སྒྲིག་འཕྲིག་ཅིང་བསྐལ་བ་
ཆེན་པོ་འདི་ཞིག་ཀྱང་ཐར་དུས་མེད་པའི་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་དགོས་པར་
འདུག་ཅིང་འདི་ཡང་སྒྲིབ་བ་སྒྲིན་གྱི་པ་མ་བྱས་པའི་དྲིན་ཆེན་ཡིན་ལོ་སྤྲུལ་དུ་སྒྲིང་རྗེ་དག་ཏུ་
བསྐོམས་ཤིང་གཞན་ཡང་ཉ་པ་དང་ཤན་པ་སོགས་སྤིག་པ་གང་ཆེ་ཆེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ།
མཐར་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་ལྟར་བསྐོམ་མོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་དཀའ་བ་ལ་བསྐོམ་པ་ནི།
ད་ལྟའི་དུས་སུ་རང་གི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་པར་ལ་པན་ཆེན་པོ་བཏགས་ཀྱང་
ལན་དུ་འོས་མེད་ཀྱི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཚུར་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐོམ་ཏེ། འདིས་ཐོག་མེད་
ནས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བཀྲིས་པས་སྤྲུག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིང་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་བདག་
ལ་པན་ལན་གཞོད་ཀྱིས་འཇལ་བ་སོགས་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་རན་མང་པོ་བསགས་པས་སྤྲུག་
བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་ཀྱང་བདག་གི་སྒྲིབ་བ་སྤྲུལ་མའི་མ་དྲིན་
མོ་ཆེ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་སྒྲིང་རྗེ་སྤྲུལ་
དུ་སྤར་ལྟར་བསྐོམ་མོ། །ཡང་གཞོད་བྱེད་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆོ་བ་གང་བྱུང་ཡང་།
འདིས་སྤར་པན་བཏགས་པར་མ་ཟད་ད་ལྟའང་འདིས་སྤར་བས་ཆེས་ཆེ་བའི་པན་བཏགས་ཏེ།
ཁོའི་གཞོད་པ་འདི་མིན་ན་བདག་ལ་བཟོད་པ་བསྐོམས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་མི་འབྱུང་བ་
ལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་འབྱུང་བས་འདི་པ་མཁམ། མཁན་སྒོ་བ་བས་ཀྱང་སྒྲིབ་
ཆེ་བས་མཆོད་པར་འོས་ཤིང་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། དུས་སུ་འོང་བའི་སྒྲིང་
མོ་བས། སྒྲིན་པའི་གོགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་
གོགས་བྱས་བྱ་མི་རུང་། སྒྲིན་པ་བཞིན་དུ་པན་བཅོན་ན། །བདག་གིས་བཟོད་པ་འང་རི་
ལྟར་འགྱུབ། །དེ་བས་རབ་ཏུ་སྤར་སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིབ་སྤར། །དམ་པའི་
ཆོས་ལྟར་མཆོད་པར་འོས། །ཞེས་དང་། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བྱུང་མེད། །ཅིས་དང་།

དང་པོ་སྤྱི་ལུང་དང་། དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ལ་སྟོང་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོན་ལ་སྤྱིར་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲས་བུས་སྦྱར་བྱུར་བཀའ་སྟེ། དེ་ལས་ཡུངས་འབྲུག་གཅིག་སྒྲངས་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ལ་བཞག། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡུངས་འབྲུ་རེ་རེ་བཞག་ན་མཐར་ཡུངས་འབྲུ་དེ་ཟད་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་སྟོང་གསུམ་ལ་ཟད་པ་མེད། ཡང་དེ་ཀ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ཡུངས་འབྲུ་འཛད་སྟོང་གསུམ་མི་ཟད། ཡང་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་འཛད་པའི་མཐའ་མི་མཛོན། སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱིས་གང་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་པ་མ་བྱས་པའི་དྲིན་ཆེན་ཤ་སྟག་སྟེ་པ་མ་མ་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད། དེ་ཡང་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་རང་རང་གིས་པན་བཏགས་རྩས་ཚད་ཀྱིས་བཏགས། གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབ་རྩས་ཚད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་དྲིན་ཆེན་ཤ་སྟག་སྟེ། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལས། གང་གི་མངལ་དུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་བདག་ཁ་གནས་པའམ་གང་ལ་བདག་མ་གནས། སེམས་ཅན་དེ་ནི་འདི་ན་གང་ཡང་མེད། དེ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྱུ་ཙམ་། ཁྱིལ་བྱར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་གཉེན་བཤེས་རྣམས། འཁོར་བའི་ནང་དུ་སྒྲང་བོར་བ། གཏུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་ཡང་། དེ་སྟེད་ཙམ་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཙཏྲ་གོ་མིས། དྲིས་པ་པང་ན་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་རྩས་པ། གང་གི་རུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཟགས་འབྲུང་བ། ངལ་བ་མང་བརྟེན་བྱམས་ལ་རྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། ཤིན་ཏུ་མ་རབས་ཤིག་ནའང་སྟོང་བར་སྟེ་ཞིག་སྟོ། གང་གི་ཁོང་ན་འདི་སྐབས་རྟེད་ནས་གནས་གནས་ཤིང་། གང་གིས་བརྟེ་བའི་

སེམས་ཀྱིས་ཟོན་བཅས་འདི་སྤངས་པ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་མེད་འདི་པོར་
ནས། །འགྲོ་བ་མ་རབས་ཐ་གཤམ་ཞིག་ནའང་སྤྲུག་སྤྲུག་། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གང་གིས་
བདག་གི་མ་བྱས་ཤིང་། །མ་ཡི་རྒྱ་ཞོ་འབྱུང་བ་ཙམ། །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་ཆུ་ལའང་མེད། །གང་
གིས་བདག་གི་སྤྲུག་ཤིང་། །རྟ་དང་སྤྲང་པོ་བྱིན་པ་ཡང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་
ཀྱང་ཐལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤུངས་སྤྲུག་པར་བྱས་ཏེ་ཕན་བཏགས་པའང་གྲངས་ཀྱིས་
མི་ལངས་ཤིང་། དེ་དག་གཉིས་དུ་བྱས་ཏེ་རང་སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱ་རན་གྱི་མཆི་མ་དབྱུང་
བ་ཁོ་ནའང་མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་ཆང་ཙམ་དུ་སོང་བར་འདུག དེས་ན་དེ་དག་གི་བྱས་པ་ཤེས་
ཤིང་དྲིན་གཟོ་དགོས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་བཙོས་ལས། བཀྱར་བར་འོས་པ་ལེགས་ཁུར་
ཞིང་། །མགོན་མེད་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱམས། །བྱས་ལ་དྲིན་ལན་མི་བརྟེན་པ། །དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྦྱོང་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཟོ། །བྱས་པ་ཆུད་
ཟོས་མི་བྱེད་པའི། །མི་ལ་དཔལ་མགོན་ཉི་བར་གནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཆེན་
དེ་རྣམས་སྟོན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། གནས་མཐོ་དམན་འདི་རུ་མ་འབྱམས་བྱ་བ་
མེད་དེ། སྟོབ་སྤྲིང་ལས། འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱ་མ་སོང་འགྲོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། །སྟོན་ཆད་
ལན་མང་མ་སྟོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པས། མནར་མེད་དུ་སྤྲུག་པའི་
གྲངས་ཀྱང་བགྲང་གིས་མི་ལང་། ལས་འདི་མ་བྱས་བྱ་བ་མེད་དེ། སྤུངས་བསད་པའི་གྲངས་
ཀྱང་མི་ཆོད། ཟས་འདི་མ་ཟོས་དང་གོས་འདི་མ་གྲོན་བྱ་བ་མེད་དེ། མི་གཙང་བ་ཟོས་འབྱུང་
བྱས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གོས་མེ་འབར་བ་གྲོན་པ་བསགས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་ཤོང་བ་
ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་སྤྲུག་པའམ་ངོམས་པ་མེད་དེ། འགྲོ་བ་གང་གིས་ཆིམ་འགྱུར་འདོད་
པ་དེ་དག་མེད། ཅིས་གསུངས། སྤྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་སོང་མོད། ད་ཡང་ལམ་མི་བརྒྱུབ་པ་རྣམས་
ལ་ཐར་པའི་དུས་མེད་དེ་སྤྲུང་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་པའི་ལུས་སྤང་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། འཁོར་བའི་སྟོན་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྟོབ་བུང་བྱེད་མེད། །

སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཁྲེལ་མེད་ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྤྲིང་རྗེ་ཅུང་
ཟད་མེད། །སྤྲིག་པ་ལྟག་པར་སྦྱོད་ལ་འགྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །མེད་དུག་འཛོམས་ལ་སངས་
རྒྱུ་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཡ་རེ་ཆ་ན། བདག་གི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་དྲིན་མོ་
ཆེ་འདི་རྣམས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་ནི་སྤྲིབ། གླུང་དོར་འབྱེད་པའི་མིག་ནི་མེད། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་བྲིད་དང་ནི་བྲལ། གྲོགས་བཟང་པོའི་འཁར་བ་ནི་མེད། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་པ་ནི་ཆག །འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་ནི་འབྱམས། ཐར་
པའི་ལམ་རྒྱུ་ནི་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ནི་གཟིར། ལས་ངན་པའི་ཁུར་གྱིས་ནི་
འོན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཆོད་པས་ནི་བསྐྱེད། འདོད་པའི་སྒྲོམ་གྱིས་ནི་གདུང། གར་འགྲོའི་
ཕྱོགས་ནི་བསྐྱེད། ཅི་བྱའི་གཏོལ་ནི་མེད། མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དང་ནི་བྲལ།
གཞོད་པ་དང་འཇིགས་པ་དུ་མས་ནི་གཅོས། མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་བརྟེན་འཆོས་གིང་
འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་སྤྲིང་རྗེ་སྤྲིམ་དུ་བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་སྤྲིར་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འདི་
སྤྲི་བའང་སྤྲི་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤྲིང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་
ཆོད་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས། བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་འདི་
གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསོལ་
བ། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིལ། ཆོས་གཅིག་
ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །དེ་གང་ཞེན་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གང་ལ་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་
དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་
གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །ཞེས་དང་། སློ་
གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཅིག་སྟེ།

བདག་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། སངས་
ཀྱས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གང་། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པ་མའི་འདུ་
ཤེས་དང་། ཡན་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་གྱིས་བརྟུལ་བྱ་ཞིང་། ཐ་བ་མེད་ཅིང་
དང་ལ་ཆོག་འཇམ་སྤྲེལ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྱང་པོ་བཀོད་པ་ལས། མཆོན་གྱི་ལྷ་མོ་དབྱིད་
ལྷན་ནོར་བཟང་མས། ཁོ་མོའི་སྙིང་རྩེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆད་མེད་དེ། འདི་ལས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
འཛིག་རྟེན་འབྱུང་། དེས་ནི་འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་བྱེད། ཁོར་བཟང་བརྟེན་པས་
ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རྩེ་
ཆོད་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་བས་དག ཞིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་། བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་
ཅིག་གི། བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཐོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། ལུང་སྤྲེལ་མའི་འཕྲོར། ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། དུག་དང་
མཆོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
སྟེ་འགྱུར་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱང་བའི་མཆོག་ཏུ་འང་འགྱུར་པོ། སངས་ཀྱས་རྒྱམས་ལ་
མཆོད་པའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མཆོད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པའོ། ཞེས་དང་། ལྷ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་
ལས། མཆོད་པ་ཆད་མེད་རྒྱམ་མང་རི་སྟེད་པ། ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམ་སྟེད་དུ། ཞེས་བུ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། བྱམས་པའི་སེམས་དང་གངས་ལ་ཆར་མི་ཐོད། ཅེས་དང་། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གཞུའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེད་གྱི། སངས་
ཀྱས་ཞིང་ཀུན་མི་གང་གིས། རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་བཀའ་སྟེ། སངས་ཀྱས་རྒྱམས་
ལ་ཡུལ་བ་བས། གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བརྟན་ན། མཆོད་

པ་འདི་ནི་བྱུང་པར་འཇགས། །འདི་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་ཕན་
ཡོན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་ཏེ། གཏམ་བྱར། སྒྲེས་བྲུ་གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྐད་ཅིག་
ཅོམ་ཞིག་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ལུང་པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བགྲང་མི་སྤྱོད། །
ཅེས་གསུངས། །འདི་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་སྤྱན་སྦྲེ་བས་གསུངས་པས། གྲུང་ཐང་པས་
ཕྱག་མཛད་དེ། བདག་དྲུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱམས་སྟིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་ཁྱེ་
ལྷས་པས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་དབྱུ་ལྷ་ལུང་ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་སྤྱར་ནས། ཤིན་ཏུ་ཆ་ཡང་
བཟང་ལགས་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས། དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སྤྱོད་མཆེད་གསུམ་དང་
ཁམ་པ་ལུང་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་པའི་བཅུན་པ་ཞིག་མཇལ་དུ་བྱུང་བ་ལ། སྟོན་པས་ཕུ་ཏོ་བ་
ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གདའ་གསུངས་པས། དེ་ན་རེ། ཁོང་པ་དགོ་སྒྲོང་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ལ་
ཆོས་གསུང་གིན་གདའ་ལྷས་པས། རོ་མཚར་ཆེ་དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། དགོ་བཤེས་ཐོ་
ཚུང་བ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གདའ་གསུངས་པས། རང་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱེད་མང་པོས་རྟེན་གསུམ་
འབའ་ཞིག་བཞེངས་ཀྱིན་གདའ་ལྷས་པས། སྤར་བཞིན་གསུངས། དགོན་པ་བ་ཁོང་ཅི་མཛད་
ཀྱིན་གདའ་གསུངས་པས། ཁོང་སྒྲོམ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཀྱིན་གདའ་ལྷས་པས། སྤར་བཞིན་
གསུངས་། ཁམ་པ་ལུང་པ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གདའ་གསུངས་པས། ཁོང་པ་གྲོག་ཁ་དེ་དུ་
བཞུགས་། དབྱུ་གཏུམས་ཏེ་བཤུམས་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཅིང་གདའ་ལྷས་པས། སྟོན་པས་
དབྱུ་ལྷ་ལུང་། ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྤྱར། སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་ཆེ། ཆོས་
བྱ་བ་ཁོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། །འདིའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བཤད་ན་ཁོང་
མི་མཉེས་པར་འདུག་གསུངས་པར་གདའ། དེས་ན་རྩོམ་པ་འགྲུག་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་
དམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལ་མཛད། །ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཀྱང་། དེ་ཀ་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། སྟིང་རྩེ་འདུལ་བ། བྱམས་པ་མདོ་སྟེ། བྱང་སེམས་མདོན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དོ། །
དེ་ཀ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སྟིང་རྩེ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཞེ་སྤང་

མེད་པའི་བྱམས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན། གཏི་མུག་མེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
པའོ། །དེ་ཀ་ཉམས་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྲིང་རྗེ་དེ་བདེ་བའི་
ཉམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བྱམས་པ་དེ་གསལ་བའི་ཉམས། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་
བྱང་སེམས་དེ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟར་དུག་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བྱགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱགས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་བྱང་སེམས་
གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་མེད་ཀ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བྱམས་
སྤྲིང་རྗེ་བཙུང་མིན་ཅེ་ཡོད་ན། བདག་གཞན་བརྗེ་བའམ། གཞན་དོན་ལ་ལུས་སྒོག་ལའང་
མི་ལྟ་བུར་འབྱུང་སྟེ། སྤོན་བདག་ཅག་གི་སྤོན་པ་རྒྱལ་པོ་པ་རྣམས་འབྱུངས་པའི་ཆོ། མངའ་
ངེས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ནད་ཡམས་ཀྱིས་གཙུག་པ་ལ་བཙུངས་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཏང་སྟེ། སྤོན་ལམ་
གྱི་དབང་གིས་ཚུ་ཁྱུང་སྒོག་བྱེད་དུ་ཉ་ཅི་ཉའི་སྤྱོད་པ་བཞེས་ཏེ། རང་གི་ཤ་ཡིས་ནད་ཐམས་
ཅད་ཞི་བར་བྱས་ནས། མཐར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། རུས་སྤྱལ་དུ་
སྤྱོད་པ་བཞེས་པའི་དུས་ཚོད་པ་ལྟ་བུར་རྒྱ་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་བྱིང་པ་ལས་བསྐྱལ་ནས། མཐར་སྤྱང་
བྱ་གེ་མ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སྤྱོད་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་། བྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐབས་སྤྱང་བྱ་
རྣམས་ལྟ་བུར་ཁྲིར་གྱུར་པ་ལ་ཚོས་བསྟན་ནས་བདེན་མཐོང་ལ་བགོད་པ་དང་། རྒྱལ་
པོ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་གཙུག་གི་ལོར་བྱ་བཅད་ནས་དབྱ་སྤེའི་
ལུལ་གྱི་ནད་དང་ལུ་གེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་གཙོད་པར་མཛད་པ་སོགས་སྤྱིས་རབས་རྣམས་ནས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བོའི་བྲམ་མ་རྣམས་རྟེན་ཀྱང་། རྒྱ་ཆོའདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་མ་གསལ་ཀྱང་། སྤོན་གོམས་ཀྱི་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བས། ཉེ་འཁོར་
ན་མི་ཞིག་ནད་ཆབས་པོ་ཆེས་ཟེན་པ་ལ། སྤོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གསོན་མའི་ཤ་རྟེན་ན་འཆོ་ཡི།
གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བཤད་པ་ལ། རང་གི་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ནས་གསོས་
པས། སྤྲིང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱགས་ལ་མ་འབྱུངས་པས་བྱག་རྩ་བཟོད་དུ་མེད་པ་བྱུང་ཡང་མི་

དེ་ལ་མན་ན་བདག་གི་ན་ཡང་བཟོད་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། མ་ཡི་གནད་ཀྱིས་མན་ལ་
ཡེ་མ་བྱུང་། ཐོ་རངས་གིག་ལ་མན་ལ་ཟིམ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བར་མན་ལ་ལམ་དུ། མི་དགར་
པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་བྱུང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་སྦྱང་དགོས། ལེགས་
སོ་ལེགས་སོ་གསུངས་ནས་མ་ལ་ལྷགས་མཆིལ་བཏབ་ནས་བྱུག་གིས་བྱབ་པས་མ་ན་བའང་
མེད་པར་སོང་བ་མིས། མན་ལ་སད་པ་ན་དེ་བཞིན་སོང་འདུག མི་དེ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པ་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡང་བྱུགས་ལ་འབྱུངས་ཏེ། བྱ་སྦྱབ་
ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་རྣམས་ཞལ་ནས་ཤ་ར་ར་འདོད་པ་གཅིག་བྱུང་བར་
གདའ་། དེ་ལྟ་ན་བདག་བས་གཞན་གཅིས་ཀྱི་སྟིང་རྗེའི་སློབ་ཅོས་མེད་རེ་སྟེ་ན་གནས་ལུགས་
ཀྱང་རང་བྱུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་གདའ། ཡང་རྗེ་བོའི་སློབ་དབུ་མ་པས་ཆོས་གསུངས་པའི་
རྩ་རུ་མི་ཞིག་གིས་ཁྱིལ་དབྱུག་པ་བརྒྱབ་པས། སླ་མས་ཨ་ན་ན་གསུངས་ནས་ཁྱིའི་སྟེང་ནས་
འགྲེལ་བ་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིལ་ཅི་ཡང་མ་གཞོད་པ་ལ་ཚུལ་འཆོས་རེ་ཆེ་སྟམ་པ་
ན། སླ་མས་དེ་མཁའ་ན་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་བརྟན་པས། ཁྱིལ་བརྒྱབ་པའི་ཐད་ན་བྱ་རེ་སྦྱང་འདུག་
པས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་སྒྲད། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་ལོ་བཙུག་ཉིས་སུ་བསྒྱུབས་ཀྱང་མན་ལ་ལྟས་ལེགས་པོ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་
བྱུགས་སུན་ནས་བྱོན་པ་ན། ལམ་ཀ་ཞིག་རྒྱ་ཁྱིམ་ཞིག་སྦྱང་རུལ་བ་འབྱས་གཡེངས་པ་ཞིག་
གཟིགས་ཏེ། བཟོད་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུགས་ལ་འབྱུངས་ནས། རང་གི་སྟེ་ལུས་ཀྱི་
ཤ་བཅད་ནས་བྱིན་པས། དེའི་མོད་ལ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་བྱང་། རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྟེ་དངོས་དང་མཛལ་ཏེ། དགའ་ལྷན་དུ་བྱིད་ནས་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྟ་
གསུངས་། འཕགས་པ་ས་གསུམ་པའི་རྟོགས་པ་མཛོད་དུ་མཛད་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་
སོ། ། གཞན་ཡང་སྟེ་ས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན།
བདག་གིས་དུས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་ལྷག་བསྐྱེད་སེལ་བར་བྱས་སྟམ་པ་

དང་། བཅའ་ཞིག་དབུལ་བས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་ལུས་
སྒྲུལ་པ་དང་། བཅའ་ཞིག་ག་ཁྲག་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལུས་སྒྲུལ་
པ་དང་། བཅའ་ཞིག་དཔུལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་
ལུས་སྒྲུལ་པ་དང་། བཅའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཆེན་
པོས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལུས་སྒྲུལ་པ་དང་། བཅའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་
གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འབྱེད་ལུས་སྒྲུལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
མི་ཕན་པའི་སྤྱི་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་སིམ་
པར་མི་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་འཆོ་བ་དང་། ལུས་དང་། བཤེས་དང་།
ནོར་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་ལུན་པ་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་བདག་ལ་སྤྲོན་
ཞིང་། བདག་གི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་སྤྲོན་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
དག་ངོ་བོ་རྣམས་ཏྲོག་ཡིན་ཡང་ངོ་མཆར་ཅན་ཡིན་པས་སྤྲོས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་
པར་གསུངས་ན་འོ་སྒྲོམ་ལས་དང་པོ་བས་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཏེ་དེས་ན་ཏྲག་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་སྤོང་འགོ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་འདི་བསྒྲོམ་པ་མེད་ན། དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྩེ་བའང་ཁ་
ཅམ་དུ་འགོ་བས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་འདི་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་
གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྟས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་
བསྒྲོམ་། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་གོམས་གྱུར་པ། །གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་དགའ་
བས། །པདྨའི་མཆོ་རུང་པ་ལྟར། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འབྱུང་། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་ན། །དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོག་པ་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་མིན་
ནམ། །ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ལྟས་གཞན་གྱིས་དོན་བྱས་ཀྱང་། །སྒྲོམ་སེམས་
དང་ནི་ངོ་མཆར་མེད། །གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས། །རྣམ་སྤྲོན་འབྲས་བུའི་རེ་བའང་

མེད། །དེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆུང་དུ་ན། །མི་སྟན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བསྐྱུང་སེམས་དང་། །སྟོང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྟེལ་མར་སྒྱུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྒྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་བདག་གཞོད་ནི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་སྟོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྒྲུམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། །སྟོབ་དཔོན་སྒྲུབ་ཀྱིས། །བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྟོན་ཞིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྟོན་ཤོག །ཅེས་དང་། །སྟོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །སྟོ་བོ་ཉོན་མོངས་དུག་གི་མགོ་མོངས་པ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་དགེ་གང་མཆིས་པ། །དེས་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་དགའ་བཞིན་དུ། །ཅི་ནས་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་གཞེལ་བར་བགྱི། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཞི་བདེ་བའི་བདུད་རྩི་ཡིས། །ཆོམས་ནས་ཡིད་ནི་དགའ་བ་བགྱིད་ལྟར་ཅིག །འགྲོ་བ་དག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ནི་བདག་གིས་དང་དུ་ལེན་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། །རང་གི་ལུས་དང་སྟོག་དག་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྟོག་ཆགས་ཀུན་གྱི་སྤྲིག་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྟོན་པར་ནི། །དེ་དག་སྤྲིག་པ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་མོངས་པའི་སྤྲིག་པ་སྤང་། །ཞེས་དང་། །རྩོམ་པ་སྤྲི་མ་གསེར་གྱིང་པ་ཆེན་པོས་སྒོ་སྟོང་སེམས་པའི་རིམ་པ་ལས།

བདེ་གཤེགས་ལམ་སློལ་སྦྱང་བའི་བྱིར། རྒྱལ་པོ་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལྟར། གཞན་དོན་འབའ་
ཞིག་རབ་བསམ་ནས། བདག་གཞན་ངེས་པར་བརྟེ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་
རྒྱུ་ཏམ་སྟོ་སྦྱང་མ་བྱ་དུག་འཛམས་ལས། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་དུ་གྱུར་པ་ན། ལུ་
དང་བུ་མོ་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱིན་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་འཕྲེང་འཕྲེང་བའི་ཞོར་དང་འཁོར་ལ་སོགས། །
ཕངས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱ། རྒྱལ་བུ་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན། །
སྟག་མོ་རང་གི་ཤ་ཡིས་གསོས་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་གཙུག་པའི་སྒྲུ་ལུས་སུང་པོ་འདི། ཤ་བའི་
ཆོགས་ལ་དགའ་བས་སྦྱིན་པར་བྱ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ན། གཞོད་སྦྱིན་
རང་གི་བྲག་གིས་གསོས་པ་ལྟར། བཅད་པར་དགའ་བའི་སྤྱིང་བྲག་དོན་མོ་འདི། བྲག་འཕུང་
དག་ལ་བརྟེ་བས་སྦྱིན་པར་བྱ། ཆོར་དཔོན་ཁྱེད་ཀྱི་འབེབས་གྱུར་པ་ན། བདེ་གཤེགས་
མཆོན་བརྗོད་ཉ་རྣམས་བྱངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་ཕོངས་པའི་སྒྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཏང་བར་བྱ། རྒྱལ་བུ་དགོདོན་ཆེན་པོ་གྱུར་པ་ན། སྤྱིག་དོན་ལོག་
སྒྲུབ་བྱགས་རྗེས་བཟོད་པ་ལྟར། འཁོར་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་གཤིས་ངན་འབྲུགས་པ་ལ། སྤྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོས་ལྟག་པར་བརྟེ་བར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲེལ་གྱུར་པ་ན། སྤྱིག་ཅན་
ཁོན་པའི་གནས་ནས་བྱངས་པ་ལྟར། ངན་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་མི་ཤོང་ཡང་། བཟང་
ལན་མི་འདོད་བྱགས་རྗེས་བྱང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་བཞིན་བཙུན་པའི་མཐར་
བྱག་ཅིང་། ཏྲ་བུ་བཞིན་དུ་བག་ཡོད་མཛོས་གྱུར་གྱང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་ཕ་མ་མི་འདྲེན་
ན་། རང་བདེའི་ཐར་པ་རྟོག་པས་བརྟེ་བྱ་ཡིན། རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་མཐུ་ཐོབ་
ཅིང་། རྟོན་པའི་གྲགས་པས་སྦྱོན་པོ་ཀུན་དགའ་ཡང་། བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་སྦྱི་བོས་མི་
ལེན་ན། སྦྱོན་པའི་བོ་བརྟུང་བཞིན་དུ་འདོར་བྱ་ཡིན། སྒྲ་མ་ལྟ་སུར་ཀུན་གྱིས་འཁུར་ན་
ཡང་། བསྟན་པ་སྦྱི་ཡི་ཁུར་ཆེན་མི་འཁུར་ཞིང་། རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་ལེན་བྱེད་ན། །
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ལེ་བཏབ་བྱ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་

པའི་། །ལྷ་ས་ངན་སྒྲ་ཚོགས་དམག་ཏུ་འཐིབ་པ་རྣམས། །དག་བདག་གཤིས་ངན་རང་ཉིད་
གཞིམ་པའི་ཕྱིར། །གཡང་དུ་ལེན་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་གཤིས་ཏུ་མི་
མཁོ་བའི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྒྱུ་མ་འབྲུགས་པ་རྣམས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློག་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དང་དུ་ལེན་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་ལས།
ད་ནི་ལོ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདེ། །སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒྲུམ། །
གཞན་གྱི་མི་འདོད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲང་། །བདག་གི་དགེ་རྩ་འགོ་བཡོངས་ལ་བསྒྲུ། །དེ་
ལྟར་འགོ་བཀའ་ཞན་གྱི་སློག་གསུམ་གྱིས། །དུག་གསུམ་བགྱིས་པ་བདག་གིས་སྤངས་པ་ཡིས། །
མ་བྱ་དུག་གི་མདོངས་དང་ལྷན་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་གྲོགས་སུ་འགོ་བར་ཤོག །
བདག་གི་དགེ་རྩ་འགོ་ལ་བྱིན་པ་ཡིས། །བྱ་རོག་དུག་ཟོས་སྤོན་གྱིས་སོས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་བོ་
ཡོངས་ཀྱི་ཐར་པའི་སློག་བཟུང་ནས། །བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ལྟུང་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅིས་
དང་། །བྱམས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་བྱིར་སློམ་དོ་རྗེའི་སྤྱུ་ལས། །ཀ་ཡེ་པ་མར་གྱུར་པའི་འགོ་
བམ་ལུས་བྱང་བའི་ཕྱིར། །བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་གང་དག་གིས། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དུག་ལྷ་མ་ལུས་བྱང་བར་བྱ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མེད་པའི་དགེ་བཀའ་
ཡོད་རྣམས། །འགོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་པར་བྲིམ་པར་བྱ། །ན་ཆ་ལ་སོགས་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །དེ་དང་རིགས་མཐུན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བྱང་བར་
བྱ། །ན་ཆ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་དེ། །འགོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཏྲག་ཏུ་བྲིམ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྲས་ན་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར། །སྐྱད་ཅིག་ཙམ་
ཡང་འབྲམས་པའི་གོ་སྐབས་གཤམ་སྤྲོད། །འོན་ཀྱང་རི་སྤྲོད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །ཁྱོད་
རྒྱར་ཉོན་མོངས་རྒྱ་འབྲས་རི་སྤྲོད་པ། །ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའདི་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱ། །དེ་ཡང་ད་ལོའི་རྒྱ་བའདི་ལ་བྱང་བར་བྱ། །དེ་ཡང་དེ་རིང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྫོགས་བྲས་
ནས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱང་བྲིང་རབ་ཆད་ཙམ་ཞིག་ཐབས་སུ་བསྐྱེད། །སློབ་འདི་འབྱོར་བར་

གྲུང་ཅིག་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཞེས་དང་ཇོ་བོས། བདག་ནི་ལས་ངན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། རྒྱུངས་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། གཞན་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ། ཅངས་གྱིས་སྤང་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མས། འདི་ལྟར་འགྲོ་ཀུན་བདག་གི་ཕ་དང་མ། གཉེན་དང་རྩ་ལག་ཕན་གདགས་ཞིང་ཡིན་ལ། བདག་གྲང་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དགོ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ། བདག་གི་དགོ་བས་འགྲོ་བ་བདེ་བར་འགྱུར། དེ་ཀུན་སྟུག་བསྐྱེད་བདག་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་གི་དགོ་བ་འགྲོ་ལ་སྒྲིན་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག ལྷན་དུ་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེས། སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཕན་སེམས་ལ་འབྱུངས། དེ་མྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དག ཡང་དག་བརྗེ་བ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྒྲུམས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཆོད་མེད་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ་དཔྱད་ཅུང་ཙམ། བསལ་ལོ་སྟུམ་དུ་བསམ་ན་ཡང་། ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་མི་བདེ་བ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། རེ་རེ་འདྲ་ལྡན་དཔག་མེད་དུ། བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། གཤམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་། སྟུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད། ལྟ་དང་བྱང་སྤོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་། ཆོངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོན། རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། ཁྱི་ལ་མ་དུ་ཡང་མ་ཁྲིས་ནས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྟེ། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་། སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱུང་པར་འདི། སྟུ་ན་མེད་པའི་མྱོང་ཅིག་འབྱུངས། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཆོམས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། །

གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་
ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ཕྱག་གི་གནས་སུ་
དགོངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྒྲིམ་པ་དེ་ཡི་སྒྲུ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ཞིང་། །གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་
སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་དམིགས་པ་དངོས་
བསྐྱེམ་པ་ལ། ལེན་པ་མེད་ན་བརྗེ་བར་མི་འགོ། གཏོང་བ་མེད་ན་ཆོགས་མི་རྫོགས་པས་
གཏོང་ལེན་གཉིས་ཡིན། དེ་ལ་སྔོན་དུ་ལེན་པ་བསྐྱེམ་པ་ནི། སྔོན་འཇུག་ལས། འགོ་ཀྱན་
སྒྲུག་བསྐྱལ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྒྲིན་གྱིར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
ཐོག་མར་རང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་མ་དེ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། འདིས་བདག་ལྟོ་ན་གནས་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རུད་མ་ཟོས་པར་བསྐྱུངས་པས། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་དང་མཐུན་
ཞིང་། ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་བྱུང་བས་བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ། ཆོ་འདི་ཁོ་ནར་
མ་ཟད་ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། བརྗེ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་བཟུང་། གནོད་པ་ལས་བསྐྱབས། ཕན་བདེ་བསྐྱུབས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་སྟེ་ཞིབ་པར་
གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་ཤིང་། སྔོན་ཆད་མ་འདིས་བདག་གི་དོན་བྱེད་བྱེད་ནས། ད་ལྟར་
འདི་ལྟར་དུ་ལམོར་བར་ལམོར་ཞིང་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མནར་བ་འདི་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟུམ་
དུ་སྟོང་ཁུང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་མཆི་མ་འབྲུག་འབྲུག་དུ་བསྐྱེམས། ད་ནི་འདི་ལ་ངས་ཀྱང་
ལན་དུ་ཕན་བཏགས། གནོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །མ་འདི་ལ་གང་གིས་གནོད་ན། སྒྲུག་
བསྐྱལ་དང་ཀྱན་འབྲུང་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་དེ། སྒྲུག་བསྐྱལ་ཀྱིས་དངོས་སུ་གནོད་ཅིང་། ཀྱན་
འབྲུང་གི་བརྒྱུད་ནས་གནོད་པས་དེ་གཉིས་བདག་གིས་སྤང་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ་སྟེ། དེ་
ལ་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་དབྱེན། ཆོ་གང་བཀྱེས་སྒྲོམ་བཀོལ་སྔོན་སོགས་སྒྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་

ལ་ཚད་མེད་ལ། བྲེ་བྲག་ད་ལྟ་འི་མ་ཡི་རྟེན་མིའི་འགོ་བ་འདི་ལའང་། སྒྲིཊ་ཀ་ན་འཆི་དགྲ་
སྤང་བ་དང་འཕྲད་པ། གཉེན་བྱམས་པ་དང་བྲལ་བ། འདོད་པ་བཅོལ་གྱིས་མི་རྟོན་པ་སོགས་
གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། དེའི་ནང་གི་ནད་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསམ་ནའང་། རྒྱུང་
མ་གྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སྟོ་བུར་ཡེ་འདྲོག་གི་ཆོགས་
དང་། རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁ་ན་བ། མིག་ན་བ། རྣ་བ་ན་བ་སོགས་སུ་དབྱེ་ན་དཔག་ཏུ་མེད་
དེ། མདོར་ན་ཟག་བཅས་གྱི་ལུས་འདི་གྲུབ་ཕྱིན་སྒྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་
ནམ་ཡང་མ་འདས། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས། ལས་
གྱི་ཀུན་འབྱུང་། སྒོག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུ། མཚམས་མེད་པ་ལྟ། དེ་དང་ཉེ་བ་
ལྟ། ཕྱི་བ་བཞི། འོག་པ་བརྒྱད། ཁས་སྤངས་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་བཅས་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལའང་། ཅུ་
བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བའི། ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་མམ། ཅུ་ཉོན་དུག་ཉེ་ཉོན་
ཉེ་བྱ། དེ་ལས་གྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་
གིས་བསྐྱུས་པ་སོགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་བབྲང་གིས་མི་
ལང་ཞིང་སྟོས་གཞལ་དུ་མི་གཏུབ་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཀན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲུག་
བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོགས་ཕྱ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱི་གྱིས་བཞར་
བ་བཞིན་དུ་མ་ཀན་གྱི་རྒྱུད་ལས་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྤངས་ནས་རང་གི་སྤྲིང་གི་དེ་གྱིལ་དུ་ལེན།
དེ་ཡང་རང་ལ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའམ། སྤངས་ནས་ཅུར་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར། མ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་བའི་བསམ་པ་
ཁོ་ནས་རང་གི་སྤྲིང་ནང་དུ་ལེན་ཞིང་དེ་ཡང་དངོས་སུ་བྱུང་བར་བསམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མ་ཀན་གྱི་སྒྲུག་ཀུན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་གཤེད་དུ་སངས་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་
ལྟར་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བའི་འདུན་པ་དག་ཏུ་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་སྤོང་སྤྲིང་རྩེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

དེ་ནས་གཏོང་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྦྱོང་དང་། །
དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་ཕྱིར། །ཡངས་པ་མེད་
པར་བཏང་བར་བྱ། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདས། །བདག་སློབ་མྱ་ངན་འདས་པ་
སྦྱབ་། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག་།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་འདི་ལ་ཅིས་པན་ན་བདེ་བ་དང་དགེ་བས་པན་པས། བདག་
གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་རང་འདོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་ལ་བཏང་བས། མ་དེ་འབྲལ་
དུ་བདེ་ཞིང་ཆོས་སྦྱབ་པའི་མཐུན་སྐྱེན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ནས་འབྲལ་ལ་འཆང་བྱ་བ་
ཅམ་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཏོང་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་
ཆོག་ས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ནི་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་ལུས་ཐམས་ཅད་དོ། །ལོངས་
སྦྱོང་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་བ་ནི་
འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་ཤིང་ཡོད་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ལུས་
ལོངས་སྦྱོང་སོགས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་ལུས་སོགས་གཏོང་བ་ལ་
ད་ལྟ་ནས་གོམས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་སྟེ་དབྱ་
སོགས་དངོས་སུ་གཏོང་བ་ལ་ལྟ་བུར་པས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆོད། །དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་བུས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལོངས་
སྦྱོང་རྣམས་ལྟ་དང་མི་ཡི་ཡོ་བྱད་གཟུགས་མཛེས་སྒྲ་སྟོན་གྱི་ཞིམ་རོ་མངར་བ་སོགས་ལུན་སུམ་
ཆོག་ས་པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་སྦྱལ་ཞིང་། དགེ་བ་རང་གིས་དུས་གསུམ་
དུ་བསགས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
བྱས་ཏེ་ཡངས་པ་མེད་པར་མ་དྲིན་མོ་ཆེ་དེ་ལ་གོས་བཀོན་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་པས། ཆོས་བྱེད་
པའི་མཐུན་སྐྱེན་གནས་མལ་འཆོ་བ་ཡོ་བྱད་སོགས་དང་། དད་པ་དང་ངེས་འབྱུང་གེས་རབ་
ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་སང་བྱེད་བདག་སྐྱེན་ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་། དེ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་སྤྱོད་མེད་པ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་
བ་ཚད་མེད་པས་མདོན་པར་སྐྱབ་པར་མོས་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་
ཏུ་བསྐྱེད་དེ། འདི་ནི་ཀུན་སྣང་གཙོ་བོར་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་པ་ལ་
སོགས་པར་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་ཞིང་། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
མཉམ་པོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གསལ་བའི་སྤྱད་དུ་དང་པོར་པ་
མ་སྐྱབ་ཟླ་སོགས་ཏུ་བྱུང་དེ་ནས་རིམ་པར་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་མི་བྱིམ་མཆོས་སོགས་ནས་
རིམ་པར་འཛམ་བུ་གླིང་ཙམ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པར་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་།
སྟོང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་སོགས་ནས་མཐར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་སྟེ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་
ལས་། ནམ་མཁའི་མཐར་བྱག་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་ནས་བདག་
གི་པ་མར་གྱུར་ཏེ། ཕན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཏགས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་ལ། དྲིན་ཅན་དེ་རྣམས་
འཁོར་བར་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་གིས་གཙོས་པ་ལ། སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་དང་བུལ་ན་ཅི་མ་རུང་
སྟམ་པའི་སྟོང་རྗེ་དྲག་ཏུ་བསྒྲོམས་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱ་སྟེ། ངན་སོང་དཔུལ་བ་
ལ་། སྐྱབ་བསྐྱལ་མེ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མཆོན་ལས་གྱུར་པ་དང་། བད་ལས་གྱུར་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལུ་བྱར་ཅན་ནས་པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པའི་བར་དང་། རྒྱ་
ཀུན་འབྱུང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟོག་གཙོད་སོགས་མི་དགོ་བ་ཆེར་
སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལེན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡང་བཀེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱ་འཕྲིན་སོགས་མི་དགེ་བ་འབྲིང་དུ་སྒྱུད་
པ་ཐམས་ཅད་ལེན། དུད་འགྲོའི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་། གཉི་
སྒྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུང་དུ་སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལེན། མཐོ་
རིས་ཀྱི་མིའི་སྒྲེ་རྒྱ་ན་ལ་ཆེ། ལྷ་མིན་གྱི་འཐབ་ཚུད། འདོད་ལྷའི་འཆི་ལྷ་ས་སོགས་ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་ལྷུང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལེན། དེ་དག་
ཀྱང་དམིགས་པ་འབྱོར་བའི་སྒྲུབ་དུ་གོ་རིམ་དེས་ཅན་དེས་མེད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ། གཞན་
ཡང་རང་གི་དགྲ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རིགས་སྒྲི་དཀའ་བ་རྣམས་དང་། མཆེད་
གྲོགས་ཆོས་མཛད་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པ་དང་གེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲ་ཆེ་དང་མཛད་ཤིན་
སོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ལེན་
པ་སྒྲེ་སྒྲི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་སྒྲིང་ཞིང་མཐར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པོར་བྱའོ། །གཏོང་
བའི་བྱད་པར་ཡང་། རང་གི་ལུས། ཤ་འདོད་པ་ལ་ཤ བྲག་འདོད་པ་ལ་བྲག རྒྱང་འདོད་
པ་ལ་རྒྱང་། མིག་འདོད་པ་ལ་མིག་སོགས་དང་། བྲན་འདོད་པ་ལ་བྲན་སོགས་གང་འདོད་
འདོད་དང་། འོངས་སྟོད་ཀྱང་ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། གོས་འདོད་པ་ལ་གོས། བཞོན་པ་
འདོད་པ་ལ་བཞོན་པ་སོགས་གང་ལ་ཅི་འདོད་པ་དང་། དགེ་བའང་། རང་གིས་བྱས་པ་
དང་། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
སོགས་ཏེ་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་གིང་།
གཏོང་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ཐོབ་པར་མོས་
པ་དང་། དམིགས་པའི་བསྐྱར་སོའི་བྱད་པར་གྱིས་རང་གི་ལུས་འོངས་སྟོད་ཀྱང་ཞིང་གི་རུལ་

ཉེད་དུ་དམིགས་ཏེ་སྒྲུལ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ། དཔག་བསམ་གྱི་
ཤིང་། བདུད་རྩི་ཆུ་བོ། མ་ཚོས་པའི་ལོ་རྟག་འདོད་འཛོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་
མིང་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན། བཀྲ་ཤིས་པའི་རྣམ་བརྒྱད། ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉེར་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྣམས་ས་དང་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྒྲུལ་ཏེ། རྒྱབས་གྱི་དམ་པ་སྒྲུ་མ་
མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྒྲུ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་འབུལ་བ་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་
རྩ་བའི་རྒྱན་པ་དང་པ་མེད་པར་གཏོང་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། རྒྱལ་
སྒྲུ་མ་ཞིབ་ལྟས། འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྤྱད་དུ། ཉན་སོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། སྒྲུ་མ་དང་སྒྲུ་མ་
པ་ཉིད་དག་དང་། རྟེན་ལོ་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག། ཟས་དང་སྒྲོམ་གྱིས་ཆར་པ་སྟེ། །
བཀྲུས་དང་སྒྲོམ་པའི་གཞོད་པ་བསལ། ལྷ་གའི་བསྐྱལ་པ་བར་མའི་ཆོ། བདག་ནི་ཟས་དང་
སྒྲོམ་དུ་གྱུར། སེམས་ཅན་མོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ། བདག་ནི་མི་ཟད་གཏོར་གྱུར་ཏེ། །
ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་སྣ་ཆོགས་སུ། མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག། ཅེས་དང་། བདག་གིས་
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས། རྟག་ཏུ་གསོད་དང་སྤོང་
པ་ལམ་། ཁྱེད་གསེས་སོགས་ཅི་དགར་བྱས་ལ་རག། བདག་གི་ལུས་ལ་ཅེ་བྱེད་དམ། ཁྱོད་འདྲའི་
ག་ཞའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟིན་གྱིས། འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་
དང་། བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། ལམ་ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །
བཀྲལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྱུ་དང་ནི། གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཁྲིད་དོན་གཉེར་
ལ་གྲིང་དང་ནི། མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། གནས་པ་ལ་འདོད་ལ་གནས་ལམ་དང་། །
བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། ཀྱུན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། ཡིད་བཞིན་ལོར་
དང་བུམ་པ་བཟང་། རིགས་སྒྲགས་གྱུར་དང་སྒྲུ་མ་ཆེན་དང་། རྟག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་
དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཛོར་གྱུར། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རམ་

མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །སེམས་ཕན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན། །རྣམ་མང་ཉེར་འཛོའི་
གཞིར་ཡང་ཤོག །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཕན་ཁམས་ལ་རྣམ་
ཀུན་ཏུ། །ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདའ་བར་དུ། །བདག་ནི་ཉེར་འཛོའི་རྒྱར་ཡང་ཤོག །ཅེས་
གསུངས་། །གཞན་ཡང་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་སོགས་ཐོར་བུ་
གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡང་སློབ་བསྦློམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྦློམས་པས་མཐར་དཔུལ་བ་ཆ་
གང་སོགས་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བྲལ་ཞིང་། །དག་པའི་
ཞིང་གི་སློང་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟར་ཆད་མེད་པའི་འབྲོར་པས་སྤྲུག་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པས། །ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྩོགས། །སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བྱང་།
ལམ་ལྗེའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་སྟོང་པར་མོས་པ་སྟེ།
ཞིབ་པར་སྦྱོང་འཇུག་བསློབ་པའི་ལུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྦློམས་ཤིང་། །དེ་ལྟར་
རྒྱར་པ་ལ་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སློང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བསྦྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །རྒྱུད་པར་འགྲོ་བ་ན་དེ་དང་འགྲོགས་
ནས་བདག་གི་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སོང་ཞིང་གཞན་རྣམས་བདེ་བ་དང་
ལྷན་པར་བསམས། །རྒྱུར་འོང་བ་ན་གཞན་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལུ་བ་ཀྱིས་
འདུས་ནས་རང་ལ་ཐིམ། །སེམས་ཕན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་བར་བསམས་ལ་
བསྦློམ་མོ། །འདི་ནི་སེམས་གཟུང་སླ་བ་དང་། །སློབ་འབྲོང་རྒྱུན་པ་དང་། །རྣམ་རྟོག་མང་པོ་
གཙུན་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། །འདི་བསྦློམ་པའི་ཆེ་སྟོང་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་གོགས་ཅུང་
ཟད་ཡོང་སྟེང་པས་རྒྱུད་ཕྱི་ནང་དུ་ཡུན་རིང་མནན་ན་འཆུན་ཆེ་བར་འདུག་གསུངས།

གསུམ་པ་རྗེས་དུག་གསུམ་དགོ་རྩར་བསྐྱར་བ་ནི། །ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགོ་རྩ་
གསུམ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་གཉེན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དག་ལྟ་བུའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤངས་སྟེ། ཡུལ་
བར་མ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་དོར་ལ་སྤོངས་པའི་གཏི་མུག་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལས་
བསགས་ཏེ། འབྲས་བུ་འཁོར་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པས་ན། བདག་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གསུམ་
པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་དུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་འདུས་ནས་དེ་རྣམས་ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་མེད་པའི་
དགོ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། ལྟོས་པ་དུ་བསྟོམ་མོ། །འདི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་
གསགས་པས། སྟོ་འདི་བཞེ་རྒྱ་གཅིག་ལེགས་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགོ་བའང་དགོ་བར་
འབྲུང་ན་ལུང་མ་བསྟན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། བཞེ་རྒྱ་གཅིག་ཉེས་ན་དགོ་སྟོར་འཕེལ་བ་གཅིག་
བྱས་པར་འདོད་ཀྱང་དགོ་སྟོར་དུ་འགྲོ་བ་དཀའ་བར་འདུག་གསུངས་ཏེ། མད་པར་གདའ།
རང་རེས་དགོ་སྟོར་མ་བྱུང་ཡང་གཞན་དགོ་སྟོར་འཕེལ་ན་དགའ་བའི་སྟོ་གཅིག་བྱུང་ན་དགོ་
སྟོར་མ་འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་འཕེལ་པོར་འདུག གཞན་པས་རང་འཕེལ་བ་ཞིག་བྱ་སྟེ་ན།
རང་འཕེལ་ན་གཞན་མ་འཕེལ་ཡང་ཆོག་པ་ཞིག་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་། དེ་ཙམ་རང་འཕེལ་
ཡང་དགོ་སྟོར་དུ་འགྲོ་བའི་རེས་པ་མི་འདུག་གསུངས། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །
སྟོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་གིས་སྤངས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ། བདག་ལ་དེ་
དག་སྤྲིག་སྟོན་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྟོན་ཤོག ཅེས་འཕགས་པའི་གསུངས་དང་།
ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་འབུལ་ལོ། །ཁྱོད་དང་བུ་བུ་ཁ་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་སྤང་བར་བགྱེད། ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དང་སྟུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྟོན་ཅིང་། བདག་གི་དགོ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་ཅིང་འདུན་པ་དག་ཏུ་བྱེད། ཁོས་རྗེ་ཤུག་
ཕྱིས་། གཞན་སྟུག་རི་བོར་གྱུར་ཀྱང་བདག་གིས་སྤང་། །བདག་བདེ་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་

གཞན་ལ་བསྟོ། ཞེས་གསུངས། འདི་དང་པོར་ཁར་འདོན་མི་ཡོད་ཙམ་འབྱུང་ཡང་། གོམས་
ཙུང་། སྒྲུང་ཐང་བ་སྒྲུ་འདེལ་ཁར། ང་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བར་འདོད་ནས་ཞེ་ཐག་བ་ནས་སྒོན་
ལམ་བཏབ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་འབྲུབ་འབྲུབ་མི་འདྲ། ད་ལྟ་ང་ལ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་འབའ་ཞེས་
ལས། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་གསུངས། འོ་ན་རང་གིས་དེ་ལྟར་བསམས་
ཀྱང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བས་དོན་མེད་དམ་སྒྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱེས་བཤད་
སྒྲུང་ལས། གཞན་པན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་བ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་
བ་དེ་ཡོད་ན། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། ཞེས་གསུངས། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེས་ལེན་
རྣམ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོས་བསམ་
གྱིས་སྒོ་མ་སྒྲུངས་པར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་བ་འགའ་ཞེས་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེས་ལེན་
བ་ལ་སྒྲུག་ན། དང་པོ་རང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེས་ལེན་བ་ལ་སྒོ་བ་བ་སྟེ། བདག་གི་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་པན་
ཆད་དུ་སྒྲིན་རྒྱུའི་ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེས་ལེན་བཅས་པ།
སྒྲེ་བ་འདི་ཡི་ལུས་སེམས་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིན་ནས་བྱི་མ་པན་ཆད་དུ་མྱོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་དུ་
བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོའདིར་སྒྲིན་རྒྱུ་ནམས་ལོ་འདིར་དང་། ལོ་འདིར་སྒྲིན་རྒྱུ་ཟླ་བ་འདི་དང་།
ཟླ་བ་འདིར་སྒྲིན་རྒྱུ་ཉི་མ་དེ་རིང་དང་། དེ་རིང་སྒྲིན་རྒྱུ་ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་མ་འདི་ལ་སྒྲིན་ནས་
དེ་པན་ཆད་གཏན་མི་མྱོང་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསྐྱོམས་པས་རིམ་གྱིས་གོམས་
བ་ན་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེས་ཡང་དངོས་སུ་ལེན་རྣམ་པར་འབྱུང་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། གོམས་
ན་སྒྲུབ་བར་མི་འབྱུང་བའི། །དངོས་དེ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོད་བ་རྒྱུང་གོམས་
པས། །གཞོད་བ་ཆེན་པོ་འང་བཟོད་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལེགས་པར་གོམས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འབྲེལ་དུ་གེས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོས་རྣམ་དག་
གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལ་གནང་བའི་སྒོ་སྟོང་ལས། ཡེ་ནས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ། །
འགོ་ལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་འབྲེགས། །སྟོང་རྗེ་བྱང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་

བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ་ལ། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་
ཉིད་དེ། །དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་པ་སུས་མ་མཐོང་། །བརྟགས་གིང་དབྱུང་ན་ནམ་མཁའི་འཇའ་
བཞིན་གདལ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་རི་ལྟ་བུར། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་གེས་པར་
མཛོད་ཅིག་ལ། །གང་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་བྱེད་པ་ལས། །སྟོང་ནས་གཡོ་བའི་རྩ་
རྒྱབས་འབྲུགས་པ་མཐོང་། །རྩ་རྒྱབས་བྱུང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་
ཉིད་ལ་ཐིམ་མོ་ལ། །གཡོ་བའི་རྒྱབས་དང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཐད་དཔྱད་དུ་ཡོད་པ་སུས་
མ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས། །འགྲོ་བ་གཡོ་ཞིང་འབྲུལ་པའི་
སྟོང་རྗེ་བྱུང་། །སྟོང་རྗེ་བྱུང་ཡང་སྟོང་ཉིད་རང་ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐིམ་
མོ་ལ། །ཞེས་དང་། །རྟོག་མེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲངས་པ་ལ། །འགྲོ་ལ་དཔོན་སུ་སྟོང་
བའི་འོད་འབྱུང་མོད། །ཉི་འོད་ཐ་དད་ཉིད་དུ་སུས་མ་མཐོང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་སུ་གཤམ། །སྟོང་རྗེ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་སྟོང་རྗེ་གཞན་
ཡོད་པར། །མགོན་པོ་གང་གིས་མ་བཤད་མཁས་པའི་ལུ། །ཞེས་དང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེར་
སྟོས་དང་ཅང་འབྲུལ་ལས། །སྟོང་རྗེ་སྟོང་པར་འདུག་གམ་མཁས་པའི་ལུ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེས་
གར་རམ་རྟོག་དབྱེད་ཅན། །སྟོང་དང་སྟོང་རྗེ་ནམ་དབྱེར་འདུག་གམ་ལ། །ཞེས་དང་། །ཀྱི་
ཉོད་ནི་འགྲོ་འམ་འདུག་ན་ཡང་། །གནས་དེ་དགོན་པ་ཡིན་ནོ་མཁས་པའི་ལུ། །དབྱུ་མའི་
ནང་དུ་སེམས་ཉིད་གནས་པ་དེ། །སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ་མཁས་པའི་ལུ། །དེ་ཡི་
རང་དུ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དེ། །དབྱེ་བ་མེད་པའི་ནམ་འགྲོལ་ཡིན་ནོ་ལ། །དེ་ལྟར་གེས་པའི་
སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ན། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་མས་
པ་སྟོང་རྗེས་མ་བྱེད་མེད། །སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན། །སྟོང་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་
གནས་འཚོལ་བའང་བསྐྱེད། །ཐེག་པ་འདི་ཡི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཡིན། །སྟོང་རྗེ་འདི་ཡི་རང་
མཚན་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་གནད་དོན་སྟོང་རྗེར་གེས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་

བཞིན་གཤམ་པར་བྱའོ། །

དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྒྲིབ་པ་སྐྱས་དང་བཅས། །གང་ལས་གཤེགས་པའི་ལམ་མཚོག་
ཟླ་མེད་པ། །སྟོང་དང་སྟིང་རྩེ་ཐབས་གཤམ་བྱུང་དུ་འབྲེལ། །འདི་མེད་རྣམ་མཁུན་བགོད་
པར་གང་གིས་ལུས། །སྟིང་རྩེའི་ངོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་མེད། །སྟོང་པའི་རང་རྩ་ལ་མ་
འགགས་སྟིང་རྩེར་ཤར། །དོན་ལ་དབྱེར་མེད་ཚུ་ཟླ་འཇའ་ཚོན་བཞིན། །ལེགས་པར་རྟོགས་
རྣམས་སྤིང་ཞིའི་པ་རོལ་འགོ། །སྒྲུང་བརྟག་ཚོས་ཀུན་མདང་གི་མི་ལམ་འདྲ། །བག་ཆགས་
དབང་གིས་མི་བདེན་སོ་སོར་སྒྲུང་། །དོན་ལ་མེད་དེ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་། །འདི་ལ་བདེན་
པར་མ་འཛིན་གཤམ་ལྟན་དག། །འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་བར་སྒྲུང་བསེལ་བྱ་བཞིན། །ཡོད་
ཡོད་འདྲ་ཡང་བརྟགས་ན་ངོས་བཟུང་བྲལ། །སྒྲིའགག་གནས་མེད་འགྲོ་འོང་མཐའ་ལས་
འདས། །འདི་ལ་མཚོན་མར་བཟུང་བས་བྱིས་པ་འབྲུལ། །གང་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བརྟག་པའི་
མཐའ་། །དེ་དག་མེད་པར་ཞེན་པ་ཆད་པའི་ཟུ། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་འཛིན་པའང་
རིགས་མིན་པར། །གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་རང་དུ་ངལ་སོས་ཤིག། །རྩིས་ཐོབ་ཚོས་ཀུན་སྒྲུ་
མ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་བདེ་སྤྲུག་སྒྲུང་། །དེ་བྱིར་འབྲུལ་རྟོག་དབྱིངས་
སྒྲུ་མ་དག་པར། །ལས་འབྲས་སྒྲུང་དོར་སྤྲ་ཞིབ་བྱེད་པ་གཅེས། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་མྱོངས་
པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །འབྲུལ་སྒྲུང་བདེན་པར་བཟུང་བས་སྤིང་པར་བཅིངས། །རྟེན་འབྲེལ་
བཅུ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་འདྲ། །ཡང་སྒྲེ་ཡང་འཁོར་གྱི་མ་སྟིང་རེ་རྩེ། །ཐོག་མ་མེད་
ནས་སྤིང་པ་འདིར་འབྲུམས་པས། །སེམས་ཅན་རེ་རེས་བདག་གི་མ་བྱས་ཏེ། །ལུས་བཅུད་
རྩ་ཞོ་འབྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡང་། །སྤྱོགས་གཅིག་བསྟོམས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་མང་། །དེ་བཞིན་
པ་རུ་བྱས་ནས་ལོར་བྱིན་པ། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཆེས་བརྟལ་ཞིང་། །གཉེན་
དུ་ཀྱུར་ནས་དེ་བཞིན་པར་བརྟགས་གངས་། །གརྟེན་འབྲུང་གི་བྱེ་མས་དཔེར་འོས་མིན། །དེ་
བྱིར་ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཉེན་ཡིན་པས། །འདི་ལ་དག་བྱུན་ལྟ་བུ་གྱེ་མ་འབྲུལ། །མ་

རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱོད་སྐྱོར་ཡར་བོར་ནས། རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་བདེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
ཤེས་རབ་མིག་ཟུམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཆག །ལམ་སྟོན་བཤེས་བྲལ་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་
དུ། རྟོག་བའི་རྒྱགས་མེད་སྟུག་བསྐྱལ་ནད་ཀྱིས་གཟིར། ཀྱི་དྲུང་བདག་གི་མ་རྣམས་སྟོང་
རེ་རྩེ། བདག་བདེ་འདོད་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་བརྟེན་ཞིང་། གཞན་པ་སེམས་ལས་རྒྱལ་བ་
རྣམས་འབྲུངས་ཕྱིར། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་མ་བརྟེན་ན། རྣམ་མཁུན་གོ་
འཕང་ཐོབ་དུས་ནམ་ཞིག་ཡོད། རང་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར། ཉམ་ཐག་
མ་རྣམས་གྲོལ་བར་ཇི་ལྟར་རུས། འགོ་སྟོལ་སྤྱད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྟོས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱ། མ་རྣམས་ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྤྱིད་པ་འདིར། འཆིང་
བྱེད་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དང་བཅས། རྟེན་བསྐྱེད་ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱལ་
ཆོགས་། ཤམ་ལུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བདག་གིས་ལེན། བདག་ལུས་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་
དགེ་རྩལ་བཅས། ཡངས་པ་མེད་པར་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་སྦྱིན། མ་རྣམས་འབད་པ་ཕྱུང་
ཟད་མ་བྱས་པར། ཆོགས་རྫོགས་སྦྱིབ་བྱང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྦྱབས་མཆོག་ཡོངས་ལ་འབུལ། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་
པོས་སྤྱིད་པར་རྩེས་དགོངས་ཏེ། བདག་གི་མ་རྣམས་ལྷུང་བར་འདྲེན་དུ་གསོལ། ཇི་སྤྱིད་
ནམ་མཁའ་སྤྱིད་པ་གནས་ཇི་སྤྱིད། རྟེན་སྤྱིད་མི་སྟོལ་འགོ་ལ་པན་པར་བགྱི། ས་སོགས་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་ཇི་བཞིན་དུ། བདག་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཆོར་ཤོག བདག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁྱོད་མ་དད་གྱུར་གྱུང་། རྟེན་གྱི་ཟུག་ཟད་སྤྱིད་ལས་ལྷུང་འདའ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་དགེ་བའི་
ལྷོན་གྱིང་གསོས་ཐེབས་ནས། སྤྱིད་པ་ཤེས་མེད་འབྲས་སྟོན་གྱུར་ཅིག གང་དག་བདག་གི་
མིང་ཅམ་བྲན་པས་གྱུང་། འཛིགས་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གཞོན་པ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། སྟུག་སེམས་
བསམ་པ་ཡོད་ལ་མི་འགྱུ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་ཤོག བདག་
གིས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་མ་ཐོབ་བར། ཁྱོད་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཆོའདི་ཉིད་ལ་སྦྱིན། རྟེན་ཡང་

དེ་རིང་སྟོན་ཐོག་འདིར་སྟོན་ཏེ། བྱིན་ཆད་ཐར་ལམ་བར་གཙོད་མ་གྱུར་ཅིག །གང་དུ་སྦྱིས་
གྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་བརྟེན། །དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་དང་མཇུག། །ལུས་དང་
སྟོག་ལ་མི་ལྟའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །རྟོག་པར་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཤོག །ཀ་ཡེ་
བདག་ལ་ལྟོས་པའི་གོགས་པོ་དག །འདི་འབྲའི་ཐེག་མཆོག་ལམ་བཟང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། །
ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའང་ཆེས་དཀའ་བས། །ཉིན་མཆོན་མི་དལ་བརྩོན་པའི་དཔུང་
བསྐྱེད་འཆོལ། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཙུག་གནད་དེ། །འདི་ཡོད་ཅི་བྱེད་ཡང་དག་
ལམ་དུ་འགྲོ། །འདི་མེད་རི་ལྟར་བརྩོན་གྱུང་དམན་པའི་ལམ། །འདི་དོན་ཉམས་སུ་ལོངས་
ཤིག་དཔྱེད་ལྡན་ནམས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་དངོས་གཞི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

༥ མད་བྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་གྱིས། །
བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་གཙོང་ནད་ཀྱན་གཞིལ་ཞིང་། །
རྟོན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་མཇོད་པའི། །
ཐབས་མཁས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོར་བྱས་འཆོལ་ལོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་རྟོན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། རྟོན་བཅུད་
སྟོན་པས་གང་བའི་ཆོ། རྟོན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅེས། ཚུལ་བྱིམས་ལས་ཉམས་ཐོས་པའི་ནོར་བུལ་འདོད་པས་འདི་ཉིད་
ཅུང་ཟད་མཆོད་པར་བྱེད། །ཉིས་མེད་ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་ལ་ཡོན་ཏན་རོ་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་ཞེ་
སྟངས་ཉེས་པ་སྟེད། །རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་བྱིམ་པས་ལས་བསྐྱེད་དེ་ནས་རབ་བྱུང་དེས་གྱུང་བྱིམ་
པ་མཁུ་བར་བྱེད། །ཅི་སྦྱང་འདི་ནི་འགྲོ་བའི་བྱིམ་དུ་མ་ལུས་དུས་ཀྱི་སྟོགས་མ་ཞུགས་པ་

ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཁས་ལ་མི་བཀྱར་ནོར་ལྡན་རྣམས་ནི་མཆོད་བྱ་མིན་པར་
མཆོད་། །སྤྱི་མོངས་མཆོད་བྱེད་གཤིན་རྗེས་འཛིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐལ་ངེས་ཤིང་གང་གིས་
བསྐྱོག་ །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྟོབས་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སྤིགས་གིང་ཆར་གཙོད་
བྱེད་། །སྤིག་ལ་དགའ་བ་སྟོབས་ལྡན་གཡོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་བསྐྱབས་པར་གྱུར། །
གང་ཞིག་སྟོམ་པ་ལ་གནས་བསྟན་པའི་མཆོག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཅུང་། །ཐེ་ཆོམ་ཡོད་
མིན་དང་སྤོང་བསྟན་པ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལུབ་པར་འགྱུར། །གཡུལ་འགྱེད་ཚུད་པ་དུ་མས་
གོས་ལྟར་ས་གཡོགས་ལོ་ཏོག་སྤྱེས་ལ་འདོད་མི་འབྱུང་། །རྒྱུང་རྣམས་མི་བཟད་སྤང་ཞིང་དེ་
བཞིན་སྤྱི་བོ་དམ་པ་ཡང་དག་མཆོད་མི་བྱེད། །རྒྱལ་པོ་དག་དང་རྒྱན་མའི་འཛིགས་པས་
མི་དག་བག་ཐེབས་ནོར་རྣམས་ལོངས་མི་སྟོད། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བོ་སྤྱག་བསྐལ་བཅས་འཆོ་འགོ་
བ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་འབྱུང་། །གང་ཞིག་དུས་སྤྱི་ཆར་མེད་གང་དུ་ལམ་ཞུགས་སེར་བ་
མི་མཐུན་དུ་མ་འབབ། །གང་ཞིག་བ་རྣམས་འོ་མ་མི་འབྱུང་དུས་རྣམས་འབྲུགས་གིང་ས་
ལས་འབྲུམ་སྤྱེ། །སྤོན་རྣམས་གང་ཡོན་ལུས་མེད་དེ་བཞིན་བྱུང་པར་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས། །
ཡིད་ནི་ངེས་བཅོམ་ཆོས་མིན་ཚུད་པས་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་ཉེས་དང་བཅས། །ཞེས་དང་། དུས་
རྣམས་འབྲུལ་ཞིང་ས་ལ་བཅུད་རྣམས་ལུབ་གྱུར་ཉི་ལྷ་ལོག་པར་རྒྱ། །རྒྱུང་མ་ཁྱོ་ལ་གཟུགས་
བས་འབྲེལ་བའི་སེམས་མེད་དམན་པ་རྣམས་ནི་མཐོན་པོར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་སྤྱོད་ནོར་
རྣམས་མཆོག་ཏུ་དོན་གཉེར་བུ་རྣམས་པ་ལ་སྤང་། །ཀྱི་ཏུང་སྤྱག་བསྐལ་ཚུད་པའི་དུས་ནི་
ཉེར་གནས་བསོད་ནམས་གཉེར་བ་ནགས་སྤྱོད་སྤངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་
པར་ཀྱན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དུས་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པའི་རབས་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤིགས་མར་གྱུར་བའི་དབང་གིས། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མིན་འབང་ཞིག་
སྤྱད་པའི་བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་སྤོན་ཏེ་སྟོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཉམས་གིང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་སྟོབས་རྒྱས་པས་མི་རུང་བའི་ངན་སྟོད་སྤྲ་དགུ་ལ་ཞུགས་

ཤིང་འགྲོགས་ན་མི་བདེ་བ་ནགས་མཐའི་མི་གོད་ལྟར་གྱུར་བས། འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་གཞིད་
པ་དང་སྒྲིག་བསྒྲལ་མང་པོ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་དེང་སང་གི་དུས་ལྟ་བུར། རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་
ཁྱེད་མ་ཤེས་ན་ཆོས་བྱས་པའི་དགོས་པ་སྟོར་བས་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་ཁྱེད་བའི་ཚུལ་གསར་རྟོང་
གི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཡོ་རྒྱུན་དུས་གསུམ་མཁའི་པས་ཀྱང་མངའ་བདག་
རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ཉང་གཏེར་སྒྲུང་བྲིད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་དགོས་དུས་
ན་སྟོངས་པ་ཞིག་དགོས་པས། འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྒྲུབས་གནས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས། སྟོད་ལམ་གང་གི་དུས་སུ་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་པོར་དྲན་པར་གྱིས།
བཟོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་རུལ་བ་ཡིད་ལ་དྲན་པར་
གྱིས། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་རན་ལ་མོ་བོན་གྱི་རིམ་གྲོད་གོས་ན། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལོག་
ལྟ་སྟེ་བ་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས། སྒྲིག་བསྒྲལ་ཅི་བྱུང་ཡང་ལན་ཆགས་འཁོར་བ་ཡིན་པས་
དགའ་བར་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས། བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་ཡིན་
པར་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས། དག་སྒྲུང་བྱུང་དུས་བདག་བཟོད་པ་སྟེ་བའི་གྲོགས་ཡིན་པར་ཡིད་
ལ་དྲན་པར་གྱིས། གྲོགས་དེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་
བར་། གཉེན་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་གཏུང་བྱེད་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་གདོས་ཐག་ཏུ་བཏང་
བར་། གདོས་ཐག་དེ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བཏང་བར་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གང་
མཐོང་ཡང་ཕ་མ་ར་། ཕ་མ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་ཆོད་མེད་པ་བཞི་ཡིད་ལ་དྲན་པར་
གྱིས་ཤིག་སོགས་དང་། བར་ཆོད་ཀྱི་བགེགས་བྱུང་བའི་དུས་དགེ་བསྐྱལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
དུ་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ སྟོབ་དཔོན་དེ་དྲིན་ཆེ་བས་མི་འབྲལ་བར་གཅིས་སྒྲིས་ཀྱིས་
བརྟེན་དགོས་པར་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག ལུས་ལ་ན་ཆ་བྱུང་བའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་
ལ་འབྲེན་པའི་སྒྲུབས་གནས་སུ་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག རྒྱབས་གནས་དེ་ཐ་མལ་དུ་
ནམ་ལུས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ན་མེད་ཐབས་མེད་པར་ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག ལུས་

ག་ཁྲག་གི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆེ་འགོང་པོ་སྟིང་དུ་ཞུགས་པར་ཡིད་ལ་བྱན་པར་
གྱིས་ཤིག སྟིང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་མ་ཡེངས་པར་སྟོར་འདོན་དགོས་པར་ཡིད་ལ་བྱན་པར་གྱིས་
ཤིག སྟང་བ་འདི་མི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་མེད་པར་མ་ཤེས་པས་བདག་ག་ཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་ཡིད་ལ་བྱན་
པར་གྱིས་ཤིག འབྱུང་པ་དེ་ད་རེས་ཀྱི་དུས་འདིར་ཆོས་ཉིད་དུ་སྟོག་དགོས་པར་ཡིད་ལ་
བྱན་པར་གྱིས་ཤིག ད་རེས་མ་སྟོག་ན་གྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུངས་དགོས་པར་ཡིད་
ལ་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བཟོད་དཀའ་བ་ཉམས་སུ་བྱོང་བར་
ཡིད་ལ་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག དེས་ན་བྱ་བ་ག་ཞན་ཐམས་ཅད་བཏང་ལ་ཆོས་ཁོ་ན་བྱེད་དགོས་
པར་ཡིད་ལ་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་བ་རུ་ལོག་པར་ཡིད་ལ་བྱན་པར་
གྱིས་ཤིག དེ་ལོག་ན་བདེ་ཆེན་རང་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱན་པར་གྱིས་
ཤིག ཅེས་དང་། ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་ན་བྱིན་རྒྱལས་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡང་བྱམས་པ་རྒྱད་ལ་བཏྟེན་ན་འགྲོ་བ་ཀྱུན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སྟིང་
རྗེ་རྒྱུད་ལ་བཏྟེན་ན་ཀྱུན་གྱིས་བྱུ་བཞིན་བརྟེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བཏང་སྟོམས་རྒྱུད་ལ་བཏྟེན་ན་
དག་ཟུན་(ཟིན)ཕྱོགས་རིས་མི་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དགའ་བ་རྒྱུད་ལ་བཏྟེན་ན་སྟོད་ལམ་
ཀྱུན་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ག་ཞན་ལ་ག་ཞོད་སེམས་སྤངས་ན་བདག་ལ་འཆོ་བ་ཉུང་བ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་སོགས་དང་། མི་ཆོས་ཐ་མལ་དང་སྒྲུང་བ་མ་བསྟུན་ན་སྟོ་སྒྲུང་ཉུང་བ་ཆོས་
ཉིད་ཡིན། ཆགས་ཞེན་འཛིན་པ་བཏང་ན་ལུས་སེམས་གཅིག་ཅར་བདེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན།
རི་ཁྲོད་དགོན་པར་གནས་ན་ཉམས་བྱོང་སེམས་ལ་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བདག་འཛིན་
གཅིས་སྒྲིས་བོར་ན་བར་ཆད་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སེམས་ཀྱིས་སེམས་
ལ་བསྟུན་ན་ཆོས་ཉིད་རང་ལ་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཏྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་ན་ཡོན་
ཏན་ཕྱོགས་མེད་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སེམས་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་ན་རྩོལ་སྐྱབ་རང་སར་

གྲོལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འཁོར་འདས་ཆོས་སྒྲུབ་ཏྟེགས་ན་སྒྲོམ་ལ་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པ་ཆོས་
ཉིད་ཡིན། ཉམས་ལེན་ལེ་ལོར་མ་ཤོར་ན་འཆི་ཁར་འགྱུར་པ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཞེས་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་མ་བརྟལ་ན་དག་སྒྲུབ་བ་བརྟལ་ཞིང་མང་བས་དོན་མེད་རང་སེམས་
སྒྲུག་པར་ཡིད་ཆེས། ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་སྒྲུབ་མ་བསྒྲུབས་ན་གཉེན་བྱམས་པ་ལ་མི་ཆོ་བསྒྲུབས་
ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་སུ་མི་སྤོངས་པར་ཡིད་ཆེས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མ་བཟུང་ན་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁེ་གྲགས་བཟུང་བས་སྒྲུབ་འཁོར་བར་བསྒྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་
འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་བདག་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྟག་མ་སྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། བདག་དང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གཅིག་པ་ལ་བདག་གཞན་རིས་སུ་འབྱེད་པ་སྟོང་མེད་
པ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོ་སྒྲུབ་མ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་དག་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། འཁོར་འདས་གཉིས་ཤན་འབྱེད་པའི་
དུས་འདིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་སྒྲོང་ཁོམ་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། སོགས་དང་། དང་
པ་བརྟན་པོ་རྩ་བའི་རྒྱན་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་བསྟེན། བྱམས་པ་སྟོང་རྩེ་མ་བུ་
ལྟར་བརྩེ་བས་འཁོར་དང་འགོ་ཀུན་བུལ། ལེ་ལོ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲུབ་པ་མེ་ཤོར་བ་
ལྟ་བུས་ལུས་ངག་གི་དག་སྒྲུབ་སྒྲུབས། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱེ་བས་ཞིབ་པས་མི་དག་བསྒྲུབས།
མཐོན་པོ་ལ་འགྲན་ལྷའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་། སྒྲུབ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུབ་པོ་
ལྟ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོལ་ལ་བྲེལ་དང་རོ་ཆོས་སྒྲུབས། བཟོད་པའི་ཆོད་རང་ལ་ཚུགས་ལ་གཞན་
ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད། སྒྲུབ་ལམ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱང་དོན་མ་བུལ་བར་ལུས་ངག་ཆོས་སུ་བསྒྲུབ།
རྟག་རྟག་གཞན་ལ་རྩན་མ་བགྱང་བར་རང་སྒྲོན་ཡུལ་ཐོན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་མཆོན་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གནད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་སྒྲོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཉམས་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་ལ་
སོགས་པས། སྒྲུག་བསྐྱལ་མང་པོ་བྱུང་བ་ན། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ།

བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་
བ་ཐམས་ཅད་སྤར་བདག་འཛིན་ལ་དགའ་མ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་དྲིན་ཆེ་བར་
མ་ཤེས་པས་ལན་པས། ད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་ཉེས་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདུལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཅི་
བྱུང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ལན་པ་ཡིན་པས། གཞན་ལ་ཁག་མི་
བསྐྱར་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། འཛིགས་དང་
སྤྱག་བསྐྱེད་རི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། འདྲེ་ཆེན་དེས་
གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
ཏུ་བཟུང་ནས་དེའི་གཅིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བསགས་པས།
འཁོར་བ་རན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་འདས་ཀྱང་ཀྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་བདག་འཛིན་དེ་ལ་དགའ་བ་ལྟས་ཏེ། བདག་
མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདིས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱོད་ཅིང་མཐོ་བ་ལ་ཕྱག་དོག དམའ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས། མཉམ་
པ་ལ་འགྲན་སེམས་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་བྱུང་ཞིང་། བདག་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་དང་།
མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འདིས་བྱས་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤར་མ་ལས། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་དུ། འཁོར་བར་བདག་ལ་གཞོད་པ་
བྱས། །དེ་ནི་འཁོན་རྣམས་དན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་ལ་གཞོམ། ཞེས་
གསུངས་པས། བདག་འཛིན་ནམ་བུང་ཙན་བརྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ཁྲ་པོ་ལ་སྤྱུལ་དུ་

འབྲུལ་པ་བཞེན། ཟག་བཅས་ཡུང་ལཱ་འཛིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་
འབྲུལ་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡང་ང་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་མི་འདུག་པས།
ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་ཞེས་བདག་འཛིན་ནམ་སྐྱེས་དུས་འབྲུལ་ལ་སྤངས་ལ། ཕྱིན་ཆད་
བདག་གཅེས་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་
བརྒྱག་པའི། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་གྱིས། །ངས་མཐོང་དྲ་ཁྱོད་གང་དུ་འགྲོ། ཁྱོད་
ཀྱི་དྲགས་པ་ཀུན་གཞོམ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་བདག་འཛིན་
ཀྱི་འགོང་པོ་འདིས་ལན་པ་ཡིན་པས་འདི་ཅི་བྲུལ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་
དམིགས་པ་སྒྲོ་བར་འདོད་ན། སྤར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དག་ཟུན་ངོས་མ་ཟེན། སྤར་སྤང་
དམིགས་མ་ཕྱིད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བར་མ་ཟད་གྲོགས་
སུ་སོང་བས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྤྲེལ་གཅིག་གི་ཉིར་མ་སོང་། དེས་
ན་ད་ཅེས་དག་ཟུན་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་དགར་བརྟུས་ཏེ་
སྤང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟུན་དུ་བརྟུས་ནས་གཅེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད། དེའི་ཕྱིར་
བདག་འཛིན་ལ་དགར་བརྟུས་པ་ནི། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ངན་འདིས་རང་དང་
རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས། གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་
ལ་གཞོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བགྱིས་པས་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་འདྲིར་བཅིངས་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་
གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཕྱོད་བ་ཁོ་ན་འང་བགྲང་གིས་མི་ལང་ཞིང་། འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མགོ་དང་
ཡན་ལག་བཅད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤངས་ན་ལྷན་པོའི་གཏོས་ལས་ཀྱང་ཐལ། ད་དུང་ཡང་དེའི་
དབང་དུ་བཏང་ན་ནམ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དུས་མེད་པས་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བའི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ཕྱོད་དགོས། ད་ལྟའི་དུས་སུ་འང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ། སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ། མི་
ཁ་སྐྱར་འདེབས་དག་ཀྱོད་ཁ་མཆུ་སོགས་མདོར་ན་རང་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་འདོད་པ་
ཕྱི་སྒོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡང་རུང་། ནང་བཅུད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡང་རུང་། མཐོ་བ་

ཆོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་ཆད་བྱུང་ཡང་རུང་། དམའ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ངན་སྦྲས་བྱུང་ཡང་རུང་།
ངན་པ་འབྲས་སྤང་ཁྲི་ཤིག་གིས་ཟོས་ཀྱང་རུང་དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱིས་ལན་
ཅིང་། བྱད་པར་སློན་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བགྱིས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་གཞོད་པ་བྱས་པ་
ལས། སེམས་དབྱེལ་དུ་དཔྱད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་སུ། སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། ལྷུས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན། བཀྲེས་དང་སྒྲོམ་དང་ཕན་ཚུན་དུ། གཅོད་དང་འཛོམས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གང་། མི་བཟོད་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞོད་པའི་འབྲས་
བྱུ་ཡིན། ཞེས་དང་། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུའི་གཏམ་ལས། འདི་ཉིད་ལ་ནི་གསོད་དང་
འཛིང་བ་དང་། བརྟེན་དང་བསྐྱེགས་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མྱོང་བ་གང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་
འཆོ་བའི་འབྲས་བྱུ་ཞེས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་ཏེ། གཟུགས་
དང་ནད་མེད་དག་གིས་གཞོད་པ་དང་། ཁོངས་དང་རིགས་ངན་ཆོ་ནི་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་
མ་གྱི་དང་ལོང་པར་གྱུར་བ་ཉིད། སེམས་ཅན་གཞོད་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བྱུ་ཡིན། མནར་
མེད་པ་ཡི་བར་གྱི་ངན་སོང་གི། གནས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲུ་ཆོགས་མྱོང་བ་ན། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཉེས་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཡིན། ཞེས་
དང་། བྱད་པར་སློང་སློང་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ལས། རི་ལྟར་བདག་ལ་འཁོར་གྱིས་ལོག་
སྤྱོད་ཆོ། རང་གི་གཡོང་བས་ལན་ཞེས་སྟིང་ཆོམ་བགྲངས། ལྷུས་ལ་མི་བཟད་ན་ཆོ་བྱུང་
བའི་ཆོ། འགྲོ་བའི་ལྷུས་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེལ་བ་ཡི། ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་
བ་ཡིན། ད་ནི་ན་ཆོམ་ལྷུས་རང་ལ་སྤྱང་། རང་གི་སེམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བའི་ཆོ།
ངས་པར་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དྲུགས་པ་ཡི། ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །
ད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མ་ལྷུས་རང་ལ་སྤྱང་། རང་ཉིད་བཀྲེས་སྒྲོམ་དྲག་པོས་གཟེར་བ་ན། ཁྱོམ་
དང་རྒྱ་འཕྲོག་སེར་སྤྲུག་བྱས་པ་ཡི། ལས་ངན་མཆོན་ཆ་= ད་ནི་བཀྲེས་སྒྲོམ་མ་ལྷུས་རང་

ལ་སྒྲུང་། །དབང་མེད་གཞན་གྱི་འཁོལ་ཞིང་མནར་བའི་ཆོ། །དམན་ལ་སྤང་ཞིང་བྱན་དུ་
བཀོལ་བ་ཡི། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་= ད་ནི་ལུས་སྒོག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཀོལ། །མི་སྟན་
ཆོག་རྣམས་རྣ་བར་བྱུང་བ་ན། །སྤྲ་མ་ལ་སོགས་ངག་གི་འོངས་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་ངག་
གི་སྒྱུན་ལ་སྤྲད་པར་བྱ། །གང་ཡང་མ་དག་ཡུལ་དུ་སྒྲིས་པ་ན། །མ་དག་སྤང་བ་རྟག་པར་
བསྒོམས་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་དག་སྤང་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཕན་ཞིང་མཛའ་བའི་
གྲོགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། །གཞན་གྱི་འཁོར་རྣམས་བདག་གིས་ཁ་བྱངས་པའི། །ལས་= ད་
ནི་གཞན་དག་འཁོར་དང་ཐུལ་མི་བྱ། །དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་བར། །དམ་
པ་བོར་ནས་འཁོར་བ་བསྟན་པ་ཡི། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ད་ནི་
ངན་པའི་གྲོགས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ། །སྒོ་སྒྲུར་གཞན་གྱིས་སྤིག་བསོག་བྱུང་བའི་ཆོ། །རང་
གི་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲད་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་སྒོ་སྒྲུར་གཞན་ལ་སྤྲད་མི་བྱ། །མཁོ་བའི་རྩ་
ལ་ཆུད་ཟོས་བྱུང་བའི་ཆོ། །གཞན་གྱི་མཁོ་བ་བྱུང་དུ་བསད་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་གཞན་
གྱི་མཁོ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སེམས་མི་གསལ་ཞིང་སྟོང་མི་དགའ་བའི་ཆོ། །སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་
སྤིག་པ་བསགས་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་གཞན་གྱི་སྤིག་སྐྱེན་སྤང་བར་བྱ། །བྱ་བ་མ་གྲུབ་
སེམས་རྩ་འབྱུགས་པའི་ཆོ། །དམ་པའི་ལས་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་བར་
ཆད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ། །གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤྲ་མ་མ་མཉེས་ཆོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་
ངོ་མློག་བྱས་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་ཆོས་ལ་ངོ་མློག་ཆུང་བར་བྱ། །སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ལོག་
བྱུང་བའི་ཆོ། །ངོ་ཆ་ཁེལ་ཡོད་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་མི་བསྐྱུང་བ་ལ་འཛུམ་
པར་བྱ། །འཁོར་རྣམས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ་འགས་པའི་ཆོ། །སྤྲུག་གཤིས་ངན་པ་སྤྱོགས་སུ་
བཅདས་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་གང་ལའང་མི་གཤིས་ལེགས་པར་བྱ། །ཉི་ཆད་ཐམས་
ཅད་དག་བོར་ལངས་པའི་ཆོ། །བསམ་པ་ངན་པ་ནད་དུ་བརྟག་པ་ཡི། །ལས་= ད་ནི་སྤྲུག་
སྒོ་སྒྲུན་མ་ཆུང་བར་བྱ། །བདག་གཙོར་སྒྲན་དང་སྤྲུ་ཆུས་ན་བའི་ཆོ། །ཁྱིམས་མེད་དཀོར་

ལ་བག་མེད་འབགས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་དཀོར་འཕྲོག་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱ། །སློ་
བུར་མགོ་ནད་ལུས་ལ་ཐེབས་པའི་ཚོ། །དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་
ནི་མི་དགའི་ལས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སློ་གོས་སྤོངས་པའི་ཚོ། །བཞག་
ཏུ་འོས་པ་ཚོས་ལ་བྱས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་དེ་ཐོས་སོགས་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ། །ཚོས་
ལ་སྦྱོར་ཆོ་གཉིད་གིས་ལོག་པའི་ཚོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱིབ་པ་བསགས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་
དེ་ནི་ཚོས་བྱིར་དཀའ་བ་སྦྱོར་པར་བྱ། །ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་རྣམ་གཡེང་ཆེས་པའི་ཚོ། །མི་
ཏྲག་ལ་ཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་སྒྲིམ་པའི། །ལས་ཅི་དེ་ལ་ཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་བར་
བྱ། །ཅི་ཅུག་བྱས་ཀྱང་མར་འགོ་ཤར་བའི་ཚོ། །ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡི། །
ལས་ཅི་དེ་བསོད་རྣམས་བསགས་ལ་འབད་པར་བྱ། །རིམ་གྱོ་བྱས་ཚད་ལོག་པར་སོང་
བའི་ཚོ། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རེ་ལྷོས་བྱས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་དེ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལས་
བསྐྱོག་པར་བྱ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཐེབ་ཚོ། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་
ཆེས་མ་བྱས་པའི། །ལས་ཅི་དེ་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ན་བསྟེན་པར་བྱ། །རྣམ་རྟོག་གི་བ་དང་
གདོན་དུ་ལང་བའི་ཚོ། །ལྷ་དང་སྤྲུགས་ལ་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་
ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ། །དབང་མེད་དོམ་ལྷར་བྱས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཚོ། །སྤྲོ་མ་ལ་
སོགས་གནས་ནས་བསྐྱད་པ་ཡི། །ལས་ཅི་དེ་ནི་གང་ཡང་ཡུལ་ནས་དབྱུང་མི་བྱ། །སངས་སེར་
ལ་སོགས་མི་འདོད་འབྱུང་བའི་ཚོ། །དམ་ཚིག་བྲིམས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱུངས་པའི། །
ལས་ཅི་དེ་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་གཙང་བར་བྱ། །འདོད་པ་ཆེ་ལ་འབྱོར་བས་ཐོངས་པའི་
ཚོ། །སྦྱིན་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་མ་བྱས་པའི། །ལས་ཅི་དེ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་དག་ལ་
བཙོན་པར་བྱ། །སྦྱི་གཟུགས་དཔ་ཏེ་ལ་ཁོར་གིས་བརྟན་པའི་ཚོ། །སྦྱི་གཟུགས་མ་བཞེངས་
ཁོང་ཁྱོས་དཀྱུགས་པ་ཡི། །ལས་ཅི་དེ་ནི་ལྷ་བཞེངས་དང་རྒྱུད་རིང་བར་བྱ། །གང་ལྷར་བྱས་
ཀྱང་ཆགས་དང་འབྱུགས་པའི་ཚོ། །མ་རུངས་རྒྱུད་དཔ་རེངས་སུ་བཅུག་པ་ཡི། །ལས་དཔ་

མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ད་ཉིད་དུང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། །སྒྲུབ་པ་གང་བྱས་
དམིགས་སུ་མ་སོང་ཆོ། །ལྟ་བ་རན་པ་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །ལས་དེ་ནི་ཅི་བྱེད་གཞན་
དོན་ཉིད་དུ་བྱ། །དགེ་སྦྱོར་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་བྱུལ་ཆོ། །ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་དུ་སྒྲུང་
བ་ཡི། །ལས་རན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ཐར་པ་འདོད་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །
འདོད་པ་དག་ལ་བརྟགས་གིང་འགྲོད་པའི་ཆོ། །སྤེལ་མེད་གསར་འགྲོགས་མཐོ་ཁ་འགྲིམ་པ་
ཡི། །ལས་དེ་ནི་གང་ལ་འང་འགྲོགས་ལུགས་གཟབ་པར་བྱ། །གཞན་གྱི་ལྷན་ལྷན་སྦྲུམ་
རང་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཆོ། །རང་རྒྱུད་ར་རྒྱལ་རྟོག་འདོད་ཆེ་བ་ཡི། །ལས་དེ་ནི་གང་ལ་འང་མཛོན་
ཚན་ཆུང་བར་བྱ། །ཉན་བཤད་ཆགས་སྤང་གཡོས་སུ་སོང་བའི་ཆོ། །བདུད་གྱི་སྦྱོན་རྣམས་
སྟོང་ལ་མ་བསམ་པའི། །ལས་དེ་ནི་འགལ་རྒྱུན་བརྟགས་ནས་སྤང་བར་བྱ། །བཟང་བྱས་
ཐམས་ཅད་རན་དུ་སོང་བའི་ཆོ། །དྲིན་ལན་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གཞལ་བ་ཡི། །ལས་རན་
དེ་ནི་དྲིན་ལན་སྦྱོ་བོས་སྒྲུང་བར་བྱ། །མདོར་ན་མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་རྣམས། །མགར་བ་
རང་གི་རལ་གྲིས་བསད་པ་ལྟར། །ལས་དེ་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། །རན་སོང་
གནས་སུ་སྒྲུག་བསྐྱུལ་མྱོང་ན་ཡང་། །མདའ་མཁན་རང་གི་མདའ་ཡིས་བསད་པ་ལྟར། །ལས་
རན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་ལའོར་བ་ཡིན། །དེ་བས་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། །ཁྱིམ་གྱི་
སྒྲུག་བསྐྱུལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡང་། །བསྐྱུངས་པའི་བྱ་ཚས་མ་མ་བསད་པ་ལྟར། །ལས་
དེ་ནི་རྟག་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་རིགས། །དེ་ལྟར་ལགས་པས་དགྲ་པོ་ལག་གིས་ཟིན། །འཇམ་
ནས་བསྐྱུས་པའི་ཆོམ་རྒྱུན་བདག་གིས་ཟིན། །ད་དུང་བརྩུ་ནས་བསྐྱུ་བའི་ཐོག་པོ་ནི། །ཞེ་
མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོན་རྣམས་ངོས་བཟུང་ཞིང་
འཕྲལ་དུ་གཉིན་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྦྱོན་གཞན་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། །རན་སོང་གསུམ་
དུ་སྒྲུག་ལ་བསྐྱུལ་ཀྱང་ཀྱང་། །བྲེད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱལ་རྒྱགས་པ་ཡི། །ཡུང་བྱེད་རྟོག་པའི་
མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས། །དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། །ཆོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀུན་

ལ་དེས་འགྲེས་ཏེ། སྦྱིད་འདོད་ཆེལ་ལ་དེ་རྒྱ་ཆོག་གསལ་མི་གསོག། སྦྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་འདོད་ནག་
རམས་སེམས་ཆེ། འདོད་ཐག་ཉེ་ལ་སྦྱབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུ་། བྱ་བྱེད་མང་ལ་གང་ཡང་མཐར་
མི་འབྱུང་། གསར་འགྲོགས་ཆེལ་ཁྲེལ་གཞུངས་བྱི་ཐག་རྒྱུ་། ཁྱོ་འདུན་ཆེལ་རྒྱ་འཕྲོག་
ཆོལ་སྤོ་རེམ། ཁ་གསལ་གསལ་གཞོག་སྤོང་མཐའ་ལ་ཞེ་མུག་ཆེ། སྦྱུག་སོག་རེམ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་སེར་སྒྲིམ་བཅུངས། ཀྱུན་ལ་བྱས་བ་རྒྱུ་ལ་སྦྱུག་ཡུས་ཆེ། རང་ལ་ཁྲེར་ཁ་མེད་ལ་
རམ་པོ་ཆེ། སྤོང་དཔོན་མང་ལ་དམ་ཆོག་ཁྲུང་ཤེད་རྒྱུ་། སྤོང་མ་མང་ལ་ཕན་འདོགས་
སྤོང་རན་རྒྱུ་། ཁས་བྱངས་ཆེལ་ཕན་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་། སྒྲན་བ་ཆེལ་བརྟགས་ན་ལྟ་
འདྲེས་ཁྲེལ། ཐོས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྤོང་སྤྱད་ཐད་ཁམ་ཆེ། ལུང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མི་རྟོག་དགུ་ལ་རྟོག།
འཁོར་གཡོག་མང་ལ་འཁུར་མཐའ་སྦྱ་ཡང་མེད། དཔོན་པོ་མང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་མགོན་དང་
བལ་། ཁོ་ས་མཐོ་ལ་ཡོན་ཏན་འདྲེ་བས་རྒྱུ་། སྤོང་ཆེལ་ཆགས་སྤང་བདུད་བས་རྒྱུ་།
ལྟ་བུ་མཐོ་ལ་སྤོང་པ་བྱི་བས་རན། ཡོན་ཏན་མང་ལ་གཞི་མ་རྒྱུ་ལ་ཤོར། ཞེ་འདོད་ཐམས་
ཅད་རང་གི་སྦྱགས་སྦྱ་ལུགས། བྱམ་སྤོང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་བཞད་གང་བྱེད། རུར་
སྦྱིག་གྱོན་ནས་སྤང་སྤོང་འདྲེ་ལ་ལྷ། སྤོང་པར་བྱངས་ནས་སྤོང་ལམ་བདུད་དང་བསྦྱོར། བདེ་
སྦྱིད་ལྟ་ཡིས་བྱིན་ནས་སྦྱུག་འདྲེ་མཆོད། འདྲེན་པ་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་ནས་དགོན་མཆོག་བསྐྱུ།
རྟོག་རྟེན་གོན་པ་བརྟེན་ནས་གཡོང་བས་ཁྲེལ། དམ་ཆོས་གཙུག་ལག་ལུས་ནས་མོ་བོན་
སྤོང་། རྒྱུ་ཁྲིམས་ཐར་ལམ་བོར་ནས་པ་བྱིམ་འཛིན། བདེ་སྦྱིད་རྒྱུ་ལ་པོ་ནས་སྦྱུག་བསྐྱེད་
བསྐྱེན་། ཐར་པའི་ལམ་བཟང་བོར་ནས་བས་མཐའ་འགྲིམ། མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་
དམུལ་ཁམས་སྦྱབ། ཆོས་ཀྱི་འགྲུལ་བྱུང་བཞག་ནས་ཆོང་ཁེ་སྦྱབ། སྤོང་འོ་ཆོས་བྱ་བཞག་
ནས་གོང་ཡུལ་འགྲིམ། རང་གི་འཆོ་བ་བཞག་ནས་འདུ་སྤོང་འཕྲོག། རང་གི་པ་ཟས་བཞག་
ནས་གཞན་ལ་རྒྱ། ཞེ་མ་སྤོང་སྤོང་རྒྱུ་ལ་མཛོན་ཤེས་རྟོ། ལམ་སྦྱ་མ་ཟེན་དོན་མེད་རྟེན་
པ་མཁྱོགས། ལན་པར་བསྐྱབས་ན་སྤང་སེམས་དག་རུ་འཛིན། མགོ་བསྤོང་བསྐྱེད་ནས་

སྟིང་མེད་ཤིན་ཏུ་གཞོ། །ནང་མིར་བརྟེན་ན་སྟིང་གཏམ་དག་ལ་འཆད། །ཤེབས་པར་འགྲོགས་
ན་ཤེལ་མེད་སྟོ་སྟིང་རྒྱ། །ཀོ་ལོང་དམ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཟུར་མགོ་རགས། །འགྲོགས་པར་དཀའ་
ལ་གཤིས་ངན་རྒྱན་ཏུ་སྤང་། །བཙོལ་ན་མི་ཉན་བཀོལ་ན་གཞོད་པ་སྟེལ། །བསྟན་ན་མི་
འདུད་རྒྱང་ན་རྩོད་པ་འཆང་། །བཀའ་སྟོ་མི་བདེ་རྟག་པར་འགྲོགས་པར་དཀའ། །ཤོག་
ཐུག་མང་ལ་རྟག་ཏུ་འཛིན་པ་དམ། །མཐོང་དམན་ཆེ་ཞིག་དམ་པ་དག་རུ་འཛིན། །འདོད་
ཆགས་ཆེ་བས་གཞོན་རུ་དང་ཏུ་ལེན། །སྤྱི་ཐག་ཐུང་བས་སྤར་འགྲོགས་རྒྱང་ཏུ་འཕེན། །
གསར་འགྲོགས་ཆེ་བས་ཀུན་ལ་ཁ་བྱོལ་གཏིང་། །མདོན་ཤེས་མེད་པས་བརྟུན་སྟོན་དང་ཏུ་
ལེན། །སྟིང་རྩེ་མེད་པས་སྟོ་གཏད་སྟིང་ལ་འབྲབ། །ཐོས་པ་རྒྱང་བས་ཀུན་ལ་སྤར་ཆོད་
བྱེད། །ལུང་རྒྱ་རྒྱང་བས་ཡོངས་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ། །ཆགས་སྤང་གོམས་པས་གཞན་སྤྱོགས་
ཡོངས་ལ་སྟོན། །ཐུག་དོག་གོམས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་སྦྱར་འདེབས། །སྟོ་བ་གཉེར་མ་བྱས་རྒྱ་
ཆེར་བྱད་ཏུ་གསོད། །སྤྲ་མ་མ་བསྟེན་ལུང་ལ་སྟོན་པར་བྱེད། །སྟེ་སྟོད་མི་འཆད་རང་བཟོ་
རྟུན་ཏུ་བསྟེན། །དག་སྤང་མ་འབྱོར་ལ་བཙུང་འབར་གར་སྤྲ། །ཆོས་མིན་ལས་ལ་སྟོད་
པར་མི་བྱེད་པར། །ལེགས་བཤད་ཡོངས་ལ་སུན་འབྱིན་སྟོ་ཆོགས་གཏོང་། །ངོ་ཆའི་གནས་
ལ་ངོ་ཆར་མི་འཛིན་པར། །ངོ་མི་ཆ་ལ་ངོ་ཆའི་ཆོས་ལོག་འཛིན། །བྱས་ན་རུང་བ་གཅིག་ཀྱང་
མི་བྱེད་པར། །མི་རིགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །མུང་བྱེད་རྟོགས་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་
སེ་ཆེམས། །དག་བདག་གཤེད་མའི་སྟིང་ལ་སྤར་ར་ཡ། །ཞེས་དང་། །སྟོ་སྟོང་སེམས་དཔའི་
རིམ་པ་ལས། །རྣམ་རྟོག་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །གཤིས་ངན་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྩེ་ཡིན། །རང་
འདོད་དུག་གི་སྤང་པོ་ཡིན། །སྟོན་རྣམས་སེམས་དང་ལེ་ལོ་ཅན། །ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་བསྟུ་
བྱིད་ཡིན། །སྤང་སྟོ་བ་མང་པོ་མགོ་བསྟོར་ཡིན། །ལྟ་འདི་མང་པོ་རྟུན་བྱིད་ཡིན། །རྣམ་
རྟོག་དག་རུམ་ལངས་ཤིག །བྱས་པའི་ལས་ལ་ཟིན་པ་མེད། །སྟོང་པའི་འཁོར་ལ་ཤེལ་གཞུངས་
མེད། །བསགས་པའི་ནོར་ལ་སྟིང་པོ་མེད། །མུང་ཤིག་གཞལ་གྱིས་ཐོབ་ཅིག་ཨ། །འཆི་

བདག་རང་གི་སྤྲིང་ལ་གནས། སློག་ནི་རང་གིས་གཅོད་པར་བྱེད། འཇུག་ཆུ་རང་གིས་འཕྲུང་
བར་བྱེད། ཁེས་པར་བདུད་འདི་སོམས་ཤིག་ཨ། ཞེས་དང་། ཆོ་འདིའི་ཁ་འཛིན་ཤགས་
འདེབས་གྱིས། འདྲེ་རྟོག་ཟུར་མགོ་སྟུ་བས་རགས། ཁ་ཚ་སྟུག་བསྐལ་སྟུ་བས་མང་། གཞུམ་
ཟུགས་སྟུག་བསྐལ་ནད་དུ་ཆེ། ཆོ་གྲང་སྟུག་བསྐལ་དཔལ་བ་འདྲ། འདུལ་མོངས་སྟུག་
བསྐལ་སྟུ་བས་ཆེ། བཀྲེས་སྒྲོམ་འཛིགས་སྒྲག་ཡི་དྲགས་འདྲ། འཇུག་སྟུལ་བྱི་སྟོན་ཉིད་དང་
མཚུངས་། ཡོད་ན་ཡོད་པ་སྦྱོང་བྱིར་སྟུག་ མེད་ན་མེད་པ་འཛོལ་བྱིར་འབྱམས། གང་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་གསོས། ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐབས་དོན་སྟོར། ཅུ་བ་བདག་འཛིན་
ཆེས་པས་ལན། སྟུག་བསྐལ་སྟོང་རུས་ཆུང་བས་ལན། བྱམས་པའི་ཞིང་ས་རལ་བས་
ལན། སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ཆད་པས་ལན། སེམས་བསྐྱེད་དགོ་བ་སྟོར་བས་ལན། མ་རབས་
གོགས་ལ་བརྟེན་པས་ལན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གཤིས་རན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
རྣམ་རྟོག་གི་སྟོན་ནམ་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་འཕྲལ་དུ་བརྟེན་
དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བརྟེན་ན་སྤར་ཡང་སྤང་མོད་ད་དུང་ཡང་སྤང་ཆབས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་
འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀ་ཡེ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། འདྲུང་བདག་རྒྱུད་མ་ཐུལ་བས། །
གཤིས་རན་བདུད་གྱི་ཁང་པ་ན། ཉོན་མོངས་ལས་གྱི་ཕོ་ཉ་འཁོར། ཁྱོད་གྱིས་ཕ་མ་མ་
བསམས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐལ་ཀྱང་། འདྲུང་བག་ཐེབས་བདེ་གྱུར་
ཏེ། ཤག་ཉན་པའི་གོ་ཆ་མི་གོན་ཨ། འདི་ནི་གྱོད་བརྟེན་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱིན་ཆད་བསྐྱོག་པའི་
གོ་བ་ལོངས། བདག་འཛིན་འགོད་པོ་མ་ཐུལ་ན། ལ་མའི་སློག་ལ་གྲབ་པོ་ཨ། རང་གི་
བདེ་སྦྱིད་འཛོམས་ངེས་ཨ། འཁོར་བའི་གཏིང་རྩོམ་ཆེའོ་ཨ། གཤིས་རན་རང་མགོ་མ་
འཛིང་ན། ཐམས་ཅད་དགྲ་བོར་ལངས་གྱུར་ཏེ། འཇུག་མདའ་སྟོང་ལ་ཟུག་པའི་ཆོ། ཁེས་
པར་སྤང་བར་མཆིའོ་ཨ། རང་འདོད་བྱི་རྒྱན་མ་སྤང་བར། ཤག་ཉན་པའི་སྒོ་ཆ་དམ་གྱུར་
ཀྱང་། ཁོར་དུ་སྤང་ཁྱོལ་བྱུང་བའི་ཆོ། སྟུག་ཆད་དུག་དུ་འཆོར་རོ་ཨ། འཇུག་ལཱའི་སློག་

ཅ་མ་ཆོད་པར། །ལེ་ལོ་སྒྲོ་རྒྱ་བསྐྱེད་གྱུར་གྱང་། །ཆོ་བྱང་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་བའི་ཆོ། །སྒྲིང་ནས་
འགྲོད་པ་མཆིས་སོ་ཡ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །སྒྲེ་བ་གཏན་གྱིས་བོན་
དེ། །ཆོ་བྱང་འདི་ལ་སྒྱུབ་དགོས་ན། །ལོང་ཡོད་བརྟེན་པའི་སྒྲིང་མེད་པ། །གདོན་འདི་གང་
གིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །སྒྲུབ་ཡང་སྒྲིད་འདོད་ཆེས་པས་ཡུང་། །ད་ལྟར་ཡིན་མོད་ཟུར་མགོ་
རག། །ད་དྲུང་གཤིས་རན་མ་སྤངས་ན། །རྒྱུད་འདིས་གིན་ཏུ་ཡུང་བ་ཡིན། །ད་དྲུང་གཞན་
དོན་མ་བསམས་པར། །ང་དགོས་འབའ་ཞིག་བརྟེན་བྱས་ན། །རང་གཞན་ཐམས་ཅད་མགོ་
བསྐྱོར་ནས། །མནར་མེད་གནས་སུ་ངེས་པར་འཇུག། །ཅེས་གསུངས། །གཉིན་པོ་ཇི་ལྟར་
བརྟེན་པའི་རྩལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་སྒྲིས་པའི་ཆོ། །རྒྱ་ཁྱིམ་ཕྱེ་ཕྱེད་
པ་ལྟར། །དམིགས་སུ་བཀོད་ལ་བཀར་དེད་གྱིས། །ལག་ཏུ་ཟེན་ཏེ་བརྒྱག་པར་གྱིས། །ངན་
རྟོག་སྒྲིང་ལ་ཞེན་པའི་ཆོ། །དགྲ་རྒྱུན་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལྟར། །དབྱིབས་དང་སྒྲུ་རིས་བྱེ་
མཛོད་ལ། །ཕྱིན་ཆད་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱིས། །བཟང་རྟོག་དགྲ་རུ་ལངས་པའི་ཆོ། །གཤེད་
མ་བུར་བརྟུས་ཟེན་པ་ལྟར། །ཟེན་མ་ཐག་ཏུ་མགོ་གཞོན་ལ། །སྒོག་གཅོད་རྟོག་པ་མེད་པར་
གྱིས། །སྒྲིད་འདོད་ལེ་ལོ་བྱང་བའི་ཆོ། །སྟོན་གཡོག་གཉིད་ལོག་བསྐྱངས་པ་ལྟར། །བསྐྱད་
པའི་སྐབས་མེད་དྲག་འཆུན་གྱིས། །རྣམ་གྲོལ་ལས་ལ་འདའ་བར་བྱ། །ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་
སྒྱུབ་པའི་ཆོ། །སྒྲིན་པོ་མི་ཟན་མཐོང་བ་ལྟར། །ལྷང་ཞིང་ལས་དེའི་འཕྲོ་བཞག་ལ། །མི་ཁོམ་
བརྒྱུད་ལས་རྒྱུད་རིང་བྲོས། །ལྷ་དང་གཡེང་བས་ཁྱེར་བའི་ཆོ། །གཡུལ་ངོར་མི་རོ་མཐོང་
བ་ལྟར། །གྲོགས་དང་བཅས་ལ་རབ་སྤང་ཞིང་། །དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་བརྟེན་པར་བྱ། །
ཆགས་སྤང་བདུད་གྱིས་གཡེངས་པའི་ཆོ། །བྱི་སྒྲོན་དུག་སྒྲུལ་མཐོང་བ་ལྟར། །འཁོར་བའི་
བདེ་ལ་རྒྱུབ་ཕྱོགས་གྱིས། །བཅོན་ས་མུང་འདས་དབྱིངས་སུ་བྲོས། །རྟོག་འཛིན་བཅོན་རར་
བསྐྱམས་པའི་ཆོ། །རྒྱལ་པོས་དོང་དུ་མནར་བ་ལྟར། །ནམ་འཁོར་ཆ་མེད་རབ་བསམས་ལ། །
ཡིད་འབྱུང་སྒྲོ་གས་དྲག་པོ་བརྟེན། །ཐོས་བསམ་ལོ་འདོད་ཤོར་བའི་ཆོ། །སྒྲོས་གར་མཁན་

གྱིས་བཤད་པ་ལྟར། ལག་ལེན་མེད་པར་རབ་བསམས་ནས། རང་ལ་བྲེལ་བདས་ཆེན་
པོ་བྱ། ཉིན་མཆན་ཆོས་ལ་འབད་བྱུང་ཁྱུང་། འདྲུང་སྒྱུ་བྱི་མ་ཡལ་ན། འདྲུང་གིས་བྲེལ་
བར་རབ་བསམས་ལ། འབྲོག་སྟེ་གཉེན་པོ་བརྟེན་པར་བྱ། བྱས་པ་ཆོས་ལ་བསམ་བྱུང་
ཁྱུང་། ཁྱིམ་ཆེན་ལོག་པར་སོང་བྱུང་ན། འགོང་པོས་བྲེལ་བར་རབ་བསམ་ལ། རེས་པར་
དགོན་མཆོག་ར་མདའ་སྟུན། སྤྱི་མའི་གྲུ་སར་བསྐྱད་བྱུང་ཁྱུང་། ལམ་ལ་སྟོབ་གོགས་པོ་
ལྟར་བཅོས་པའི། ཆོས་པ་ཆགས་སྤང་གསོག་བྱུང་ན། འདྲུང་ལས་བསམས་ལ་ནགས་
ཁྱོད་བརྟེན། རྟེན་གཅིག་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བྱས་བྱུང་ཁྱུང་། འདྲུང་གྲོལ་ཆ་མ་རྟེན་ན། ཐོས་པས་
གྲོལ་ས་མ་རྟེན་སྟོན། བསམས་ལ་བཞུགས་སྟེ་ཟབ་མོ་བཟ། ཞེས་དང་། མཁས་པས་དག་
པོ་འཛམས་འདོད་ན། འདྲུང་པོ་ར་བདག་བྱུང་དུ་གསོད། གང་གིས་སྒྲུབ་པ་བཏབ་བྱུང་
ཁྱུང་། འདྲུང་ལ་དག་ཆངས་རྣམ་མི་བྱེད། གང་གིས་གཞོད་པ་བསྐྱལ་བྱུང་ཁྱུང་། ལ་འཛིན་
ཤགས་འདེབས་ཡང་མི་བྱེད། ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོང་བྲལ་བྱུང་ཁྱུང་། རང་གི་བསམས་པས་
ལན་ནོ་ཞེས། ལྟག་པར་རང་ལ་སྟོང་ཆོས་བགྲངས། གང་གིས་འདྲེན་པོ་ཐད་བྱུང་ཁྱུང་། འདྲུང་
ལ་ལུ་འཕྲིན་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཆོས་པར་བྱ། མི་ཐོད་བསམ་པ་བརྗེ་བ་
སྟེ། སྤྱིང་དང་འབྲུང་བའི་འཁོར་ལ་སོགས། ཤལ་བཅུ་བ་འབྲོག་བྱུང་ཁྱུང་། རང་ལ་འགལ་
མེད་སྟོང་ཆོས་བགྲངས། ཡོན་བདག་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་ཆོ། སྒྲིང་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་
འབྲུགས་པར། འབྲོང་བསྐྱལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པར་བྱ། འདྲུང་སྟོག་པ་སྟོང་བའི་ཐབས། འདྲུང་
ཆེ་སྤང་མེད་པར་དགྱེ་པར་བྱ། འདྲུང་བཀའ་གྱིན་བྱམས་པ་བསྒྲུམས། རང་ལ་སྟོང་ཆོས་
ཐེ་ལེས་བཏབ། འདྲུང་འབྲོང་པ་མ་ཐོབ་པར། གོགས་ནི་གཤིས་ངན་དག་དང་འགྲོགས། འདྲུང་
ལ་དམིགས་སྟེར་རབ་བྱས་ནས། འཁོར་བ་ལ་ནི་སྟོན་བསམ་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལྟག་པར་བསྒྲུམས། གནས་མལ་ས་སྟུག་གང་སྟོབས་དང་། ལང་རྒྱལ་ཐོགས་པ་འཇོག་པ་
དང་། འདྲུང་ལྟགས་ལྟས་འབྲོག་སྟོང་དང་། གཙོང་མོང་ཡིད་མི་བདེ་བར་བསྐྱད། འདྲུང་ཆོ་

ཤེས་པ་མི་དགའ་ཞིང་། གྲུང་དུ་བསྐྱད་ན་རི་ལ་འགོ། རེར་ནི་སྟོང་སྟོང་མི་འདོད་དེ། བསེ་
དང་སྒྱིབས་དང་བཟུར་ལ་སྟེགས། ཡང་ཡང་སྟོང་ས་རབ་སྟོང་ཞིང་། ཤེས་པ་མི་དགའ་སྒྱི་
བ་ན། རང་ལ་ཤགས་འདེབས་འདི་ལྟར་བྱ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་སྟོང་འདི་འདྲ་ན། གནས་མལ་
འདི་ཡང་ཡང་རབ་ཡིན། སྟོ་སེམས་འདི་ཀུན་བདེ་མོ་ཡིན། གཞན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱར་
འདིས་དྲ་དཔུལ་བར་མ་སྒྲིམ་ཁར་རྩེ་ཆེ། བཙུ་བསྐྱེགས་མ་སྟོང་ཁར་རྩེ་ཆེ། ཡི་དྲགས་བཀའ་
སྒྲོམ་གྲོང་བྱེད་དུ། བསྐྱེད་བར་མ་སྒྲིམ་ཁར་རྩེ་ཆེ། མི་གཙང་སྒྲིབ་བྱེད་གྲོང་བྱེད་དུ། འདམ་
རྩེ་བ་ཆེན་པོར་རབ་འཕྱོ་ཞིང་། བསྐྱེད་བར་མ་སྒྲིམ་ཁར་རྩེ་ཆེ། གཞན་ཡང་འཛིགས་པ་རབ་
བསམ་ཞིང་། བདག་ལ་ཁྱེལ་བདས་ཆེན་པོ་བྱ། སྟོ་ལ་གྲོང་བསྐྱར་དཀར་ཐུབ་བྱ། གོས་ལ་
གྲོང་བསྐྱར་དམའ་ཆ་བཟུང་། བདེ་སྦྱིད་བྱད་གསོད་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ། བྱ་བྱེད་ལིང་བསྐྱར་
བྱར་མེད་བརྟེན། ཅི་བྱེད་བྱར་ཐུབ་གོགས་སུ་བསྐྱར། ཞེས་དང་། ད་ནི་སུ་ལའང་རེ་མ་
ཆེ། ཁྱི་ནང་གང་ལའང་དོགས་མ་འཆའ། རོན་མེད་རྟོག་པའི་སྟོན་མ་བསྟ། རྩར་བྱས་
རན་པའི་རྩེས་མ་བཅད། བདག་འཛིན་བྱེད་རེ་ཞེ་མན་འསྟོལ། རན་ཤགས་བྱེད་རེ་ཞེ་མན་འསྟོལ།
སྟོལ་དྲ་ཁི་ལ་འཇུག་རེ་ཞེ་མན་འསྟོལ། འདོད་དོན་སེམས་རེ་ཞེ་མན་འསྟོལ། རྩོ་བོ་
སེམས་ཅན་མང་བསམས་ལ། སྒྲུག་བྱར་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཁུར། དུམ་ཐམས་ཅད་
རང་གིས་ལོངས། ཁྱེལ་བདས་ཆེན་པོ་རང་ལ་གྱིས། སོམས་ཤིག་སོམས་ཤིག་འཛིགས་
པ་སོམས། བསྐྱོག་ཅིག་སྒྲར་བྱས་ལས་རན་སྟོག་ རེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་རབ་ཆོད་ལ། ཁྱི་
ནང་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བདག་འཛིན་དུམ་མ་བཟུང་ཞིག ལས་རན་གསོག་ན་
ཁྱི་དུ་སྟོགས། རོ་སྟོག་བྱས་ན་ཁ་དམན་པོ་བ། བྱར་བྱེད་བྱས་ལ་ནང་མཆོང་ཤིག སྟོང་
རན་དགྲགས་ལ་ཐེ་ལས་ཐོབ། གཙང་རྟོག་སྒྲིམ་ཆེ་མཛེ་རོས་འདུལ། གཞན་རྟོག་སྒྲིམ་
ཆེ་གཉེན་དགུ་འགྲིམ། སྒྲུག་བྱོ་སྒྲིམ་ཆེ་རྟག་ཁྲག་འཛིབ། ཁ་རྒྱང་མ་ཆེ་བདག་འཛིན་
འདུལ་དྲ་བྱིན་རྒྱབས་མ་ཁུ་འདྲེ་ལ་བྱིན། མཐུ་བོ་ཆེ་ལ་སྟོ་མ་གཏད། མོ་བོན་དག་ལ་སྟོ་

མ་དབབ། འབྲུག་སྐྱུག་པ་ལ་སེམས་མ་གཏད། རྒྱུ་དང་ཡིང་ག་རང་ལ་བྱོས། ཞེས་
གསུངས། བྱུང་པར་དུའང་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་མེད་ནས་ལུས་ལ་བདག་འཛིན་ཞུགས་པས་
ལན་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནས་ཐུག་ཆུ་སེར་སོགས་
མི་གཙང་བའི་སྐྱེལ་བ། བཟོད་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཉམ་ཆུང་ཆུ་བྱར་ལྟ་བུའི་ལུས་འདི་
ལ་གཙུག་པར་བཟུང་ཞིང་ཇི་ཙམ་དུ་བསྐྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་གཞོན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་གྱུར་
པ། ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནི། བཟེ་རེ་ཅན་གྱུར་ཉིད་དུ་སྦྱུང་། ཞེས་དང་། ལྷ་བ་མི་ཡི་
གཞུགས་འདྲ་བ། རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅན། སྦྱིད་ལྗོངས་བདག་གིས་བཟུང་གྱུར་
ན། ཇི་ལ་གཞོན་པ་སུ་ལ་ཁོ། བྱིས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་ལ་
བརྟམས་པས་ན། རང་གི་ཉེས་པས་གཞོན་གྱུར་པ། གཞན་ལ་བཞོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བསྟོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞོམ་དགོས་
པར་བསྟན་པའང་། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡི། འཛིགས་གནས་
ཆུང་ལ་འཛིགས་སྐྱེ་བ། འཛིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུས་འདི་ལ། སྐྱུ་ཞིག་དག་བཞིན་སྤང་མི་
བྱེད། ཇི་ལུས་གང་བཀྲེས་དང་སྦྱོམ་སོགས་ནད། གསོ་བའི་ཆོག་བྱེད་འདོད་པས། བྱུང་
ཉ་དང་རི་དྲགས་སོགས། གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྐྱུག་བྱེད། གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་
གྲོའི་བྱིར། ལ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྟུས་
ནས། ཇི་ལ་མེད་མེད་མེད་བསྐྱེད་འགྱུར་ན། མཁས་པ་སྐྱུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ། འདོད་ཅིང་
བསྐྱུང་དང་མཆོད་བྱེད་ཀྱི། འདི་ལ་སྐྱུ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ། ལྟ་བར་མི་བྱེད་བརྟུས་མི་
བྱེད། ཇི་ལུས་གངས། དེས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་འདི་འོ་དོན་དུ་དེ་ཙམ་དུ་འབད་གྱུར་
དོན་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ལུས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཅའ་པོར་འདུག་
པས་ཕན་གཞོན་ཅི་བྱས་གྱུར་དག་འསྐྱུག་མི་འདུག ཁེམས་ནི་དངོས་མེད་སྦྱོང་བར་འདུག་

ཆད་པ་མ་དང་། གཉིས་པའི་སྐྱུར་ཅིང་ཕན་བདག་པ་ཡི། སེམས་ཕན་དེ་དག་རྣམས་
ལ་ནི། བྱས་པ་གཞོ་བ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་གསུངས། ད་ལྟར་ཡང་དྲིན་ཆེ་སྟེ། རྟེན་འདིར་
ཆེ་རིང་བ་དང་། རད་མེད་པ་དང་ཆོས་དང་མཛུལ་བ་སོགས་ལེགས་ཆོག་སྤྱད་ཟད་མཆིས་
པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོན་སེམས་ཕན་མགྱུ་བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ཡིད་
བཞིན་ཞོར་བྱ་ལས། འདི་ལྟར་ཕན་དང་གཞོན་པ་བྱུང་བ་ལས། བདེ་བ་དང་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ཆད་མེད་པ། གཉིས་ཀའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་དེ་བྱིར་ཡང་། སེམས་ཕན་རྣམས་ནི་བདག་གི་
སྤྲུལ་ཡིན། ཞེས་དང་། རད་མེད་པ་དང་རིགས་ནི་སྤྲུག་སྤྲུལ་ཆོག་སྟེ། གཟུགས་མཛེས་
པ་དང་ཆེ་རིང་དབང་ཕྱག་དང་། ཞོར་ལ་སོགས་དང་ཚུང་མ་སྤྲས་པ་ནི། སེམས་ཕན་ཕན་
པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་དང་། སེམས་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་བདེ་འགྲོ་ངན་
འགྲོ་དང་། འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བྱ་དག སེམས་ཕན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞོན་
པ་བྱས་པས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། མ་འོངས་ནའང་དྲིན་ཆེ་སྟེ། མ་འོང་མཐོ་
ངས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐའ་དག་སེམས་ཕན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། གྲུ་སྦྱབ་ཀྱིས།
སེམས་ཕན་རྣམས་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིས། རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེད་ཡང་དག་གོ།
རྒྱལ་སྤྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་མཆོག་ཉིད་དང་། དབང་པོའི་གནས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན། སྦྱོས་བྱ་སེམས་ཕན་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཡང་ནི་ཐོབ་
འགྱུར་ན། ཁང་ཞིག་སྤྱི་པོ་མེད་པ་དམན་པའི་ལྷ། ཐོབ་པ་འདི་ལ་ངོ་མཚར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
ཅེས་དང་། སེམས་ཕན་བརྟེན་ན་སྤྲུལ་མེད་པའི། སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཉིད་ཐོབ་ན། ཆངས་
དབང་དྲག་པོ་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་། ལ་སོགས་ཐོབ་པ་མཚར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས།
དེར་མ་ཟད་འདི་དག་མགྱུ་བར་བྱས་པས་སྦྱབས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་
ཀྱང་མཉེས་པར་འགྱུར་བས་དྲིན་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་ཕན་དོན་ཉིད་ལ་གྲས་ཡིན་
གཞན་ལ་གྲས་པས་མིན། བྱས་པའི་ཡང་ངའི་དེ་ལ་སྤྱི་ཆེ་མི་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆེ་

སྒྲུངས་པའི་སྒྲོད་པས་དམན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ལ། སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པར་རིགས་
ཀྱི་གཞན་གྱིས་མིན། །གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ལྡན་པས་རབ་འཕྲུག་ན། །དེས་
ནི་ང་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟན་པ་གཅིས་པར་རབ་ཏུ་བབྱུང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་ན་ང་ལ་མཆོད་མཆོག་ཡིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་མཆོག་
ནི་ང་ལ་གཞོད་མཆོག་ཡིན། །ང་དང་སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཆུངས་འདོད་
བས། །གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གཞོད་བྱེད་དེ་ནི་ང་ལ་རི་ལྟར་མོས། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་
གསུངས་པ་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་དག་འཕྲེ། །གང་
ཕྱིར་འདི་དག་ཆེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་ནི་སྒྲོ་གྱུར་པ། །དེས་གྱུར་
བདག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་
གཉེན་གྱུར་ཅིང་། །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགྲུ་བྱ་མ་གཏོགས་
པ། །གཞན་གང་གིས་ནི་ལན་ལོན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདེ་བས་སྐྱབ་རྣམས་
དགྲེས་འགྱུར་ཞིང་། །གང་དག་གཞོད་པས་མི་དགྲེས་འགྱུར་འགྱུར་བ། །དེ་དག་དགའ་བས་
སྐྱབ་པ་ཀུན་དགྲེས་ཤིང་། །དེ་ལ་གཞོད་བྱས་སྐྱབ་ལ་གཞོད་པ་བྱས། །རི་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་
མེ་འབར་བ། །འདོད་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞོད་པ་
བྱས་ན་ཡང་། །སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་དགྲེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་
མགྲུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །སྐྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས། རང་
གི་ཆོགས་རྗོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པས་
དྲིན་ཆེ་སྟེ། སྒྲོད་འཕྲུག་ལས། ཕན་པར་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་གྱུར། །སངས་རྒྱས་མཆོད་
ལས་བྱེད་འཕགས་ན། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བཅོམ་པ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །སྐྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་སྐྱབ་པས་
གསུངས། །འདི་དག་མགྲུ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ །འདི་ལྟར་སྤུན་ཆོགས་པ་པོ་ལ་བྱིན། །ཞེས་དང་།

བྱམས་སེམས་ལྷན་ལ་མཆོད་པ་གང་། དེ་ནི་སེམས་ཕན་ཆེ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་དད་པའི་
བསོད་ནམས་གང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འབྲུབ་ཆ་ཡོད་པས། །
དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། །བྱད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་
པའི་སྒོགས་སུ་མེད་ཀ་མེད་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་སྟེ། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྟེ། །གལ་ཏེ་སེམས་
ཕན་དེ་དག་མེད་ཟུར་ན། །འདི་ནི་གང་གི་ཆེད་དུ་སྦྱོན་པ་གཏོང་། །གལ་ཏེ་ལུས་ཕན་རྒྱམས་
ནི་མེད་ཟུར་ན། །གང་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཐོབ་པར་འབྲུང། །ཉེས་པ་བྱེད་པ་ཡང་
ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །གང་གི་ཆེད་དུ་དཔལ་པོ་བཟོད་པ་བསྒྲུམས། །གང་ཞིག་མངོན་པར་འདོད་
པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །སུ་ཡི་ཆེད་དུ་བཙོན་འབྲུས་དེ་དེ་བྱེད། །གལ་ཏེ་ལུས་ཕན་རྒྱམས་ནི་
མེད་ཟུར་ན། །རི་ལྟར་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་དགའ་བ་དང་། །བྱང་སྒྲིམས་དག་ལ་ཡང་དག་
བཏེན་ནས་ནི། །བསམ་གཏན་སྒྲིམས་འཇུག་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འབྲུང། །ཐར་པའི་བདེ་བ་
དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས། །ཁམས་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དུ་བརྗོད། །ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་རྒྱལ་པར་བྱང་བ་དག །གལ་ཏེ་དེ་དག་མེད་ན་རི་ལྟར་ཤེས། །བྱང་ཆུབ་སྒོགས་དང་
མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱིས། །རྒྱ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཕན་རྒྱམས་ཡིན་པར། །དེ་ཕྱིར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིས། །སེམས་ཕན་རྒྱམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བཟླ། །ཞེས་གསུངས།
མདོར་ན། །སྟོད་འཇུག་ལས། །སེམས་ཕན་རྒྱམས་དང་རྒྱལ་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འབྲུབ་
འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཕན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཕན་དྲིན་མཉམ་པའི་
ཆོད་ཡིན་པས། །དེ་ལྟར་དྲིན་ཆེ་བའི་སེམས་ཕན་རྒྱམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དག་ཏུ་
བསྒྲུམས་ནས། །དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིག་བདག་ལ་སྤང་ཞིང་། །བདག་གི་བདེ་དག་དེ་རྒྱམས་
ལ་སྦྱོན་པར་བྱའོ། །བྱད་པར་དུ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་མི་འཇམ་མི་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ན།
གཞོད་བྱེད་འདིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་པ་མ་ཉི་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་ནས།

དེའི་ཆེ་རང་གི་སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་ངན་ལ་མ་འཛེམས་པར་བདག་གི་དོན་བྱེད་བྱེད་པས། ད་
ལྟར་ལའོར་བར་ལའོར་ཞིང་སྤྲིག་བསྐྱེད་སྤྲིག་ཆོག་པ་མཐོང་ཞིང་། རང་སྤྲིང་ལའུལ་པའི་སྤྲིབས་
གྱིས་སྤོན་གྱི་ཉི་དུ་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་། བདག་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་འདིས་
ད་ལྟ་བདག་ལ་གཞོད་པའི་སྤྲིག་པ་བྱས་པས། དེའི་འབྲས་བུས་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སྤྲིག་
བསྐྱེད་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་འདིས་དུས་རིང་པོར་སྤྲིག་བསྐྱེད་
མཐོང་ཞིང་མཐོང་བར་འདུག་པས་རེ་སྤྲིང་རྗེ་སྤྲིམ་དུ་བཟོད་སྤྲིག་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྲིང་
རྗེ་དག་ཏུ་བསྒྲོམ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་མི་མ་ཡིན་ལ་ལས་གྱིས་བྱས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྡོ་
ཡོད་པས་འོ་ཅག་གིས་མར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོས་ཀྱང་བུར་ཤེས་ནས་འོང་། དེ་ལྟར་མ་
སྤྲིང་གི་བསམ་པ་བྱུང་ཙན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ག་ལ་འོང་སྟེ། བདག་གིས་ཀྱན་ལ་མ་བཞེན་
བྱས་ན་ཀྱན་གྱིས་བདག་ལ་བུ་བཞེན་བྱེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ནས་སྤྲིག་བསྐྱེད་
ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲིང་པ་ལས། མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་པོའི་གདོན་དང་ནད་མང་
བ་། །ཕན་དང་སྤྲིང་བརྟེན་ལྟར་པས་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་ཞི། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྤྲིང་
ནི་ངས་འདི་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱས་འདུག ད་ནི་འདིའི་གཞོད་པ་བསལ་ཞིང་ཕན་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་སྤྲིམ་དུ་བསམས་ལ་གཏོང་ལེན་དག་ཏུ་བསྒྲོམ། བྱེད་པར་མིའམ་བྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་
ན་། དེ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་ཅི་ཐོགས་ལ་འབད་ཅིང་། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཕན་གདགས་
མ་རུས་ན། བསམ་པས་གཞོད་བྱེད་འདི་སྤྲིག་བསྐྱེད་དང་བྲལ། བདེ་བ་དང་ལྷན། སངས་
རྒྱས་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲིམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་ཞིང་དག་ཏུ་འང་བརྟོད་པར་
བྱའོ། །ཡང་ད་ཕྱིར་ཆད་བདག་གིས་དག་བཅི་བྱེད་རྣམས་འདིའི་དོན་དུ་བྱའོ་སྤྲིམ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་བྱ། འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། པཎ་ཆེན་ཤུག་གི་འཛོལ་ལས་ལྷག་པ་བྲེ་གང་ཡང་རང་དོན་དུ་མི་འཛིན་
ཏེ། རྣམ་པར་བཞིན། ཉིན་གཅིག་གི་འཛོལ་ལས་ལྷག་པ་བྲེ་གང་ཡང་རང་དོན་དུ་མི་འཛིན་
པ་དང་། ཉིན་ཞག་སྤྲིག་པར་ལ་ཆོས་སྤྲིང་བཅུ་ཁ་ཆང་རེ་མཛད་པ་དང་། རྟེན་ཅི་བྱུང་ཡང་

སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མ་གཏོགས་བསྐྱུང་པ་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ལན་
དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་བཞིའོ། །ཕྱི་མ་འདི་དང་ཆོས་རྗེ་ཆོད་ཚང་པའི་བྲག་ས་དམ་བཅུ་གཉིས་
གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཞོད་བྱེད་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་ཕན་འདོགས་
པ་ཡིན། དེ་ཡོད་ན་སྦྱོར་བའི་ཕན་འདོགས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་བསམ་པ་དེ་
ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ལྷགས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ལ་ཕན་སེམས་
དག་ཏུ་བྱུང་། །འདི་ཡོད་ན་སྒོ་སྒྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འདིར་འདུ་
བས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དམ་བཅའ་དང་སྒོན་ལམ་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་
རིན་པོ་ཆེས། སུ་དག་འདོད་ཆེན་དབང་གིས་བདག་གི་ནོར། །ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་
ཏུ་འདུག་ན་ཡང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས། །དེ་ལ་བསྐྱོ་བ་རྒྱལ་
སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ། །གང་དག་བདག་གི་མགོ་
བོ་གཙོད་བྱེད་ན། །སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་སྟོན་པ་རྣམས། །བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་
ལག་ལེན་ཡིན། །འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྟན་སྟ་ཆོགས་པ། །སྟོང་གསུམ་བྱུང་བར་སྒྲོགས་
པར་བྱེད་ན་ཡང་། །བྲམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་
སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །འགོ་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། །མཚང་ནས་འབྱས་
ཤིང་ཆོག་ངན་སྦྱ་ནའང་། །དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །གྲུས་པར་འདུད་པ་
རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །བདག་གི་བུ་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་མིས། །བདག་
ལ་དག་བཞིན་ལྟ་བར་བྱེད་ནའང་། །ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་བུ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །ལྷག་པར་
བརྩེ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །རང་དང་མཉམ་པ་འཕམ་དམན་པའི་སྦྱོ་བོ་ཡིས། །རྒྱལ་
དབང་གིས་བརྟན་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་། །སྤྱི་ལ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །སྦྱོ་བོར་
ལེན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རེ་ཆེ་ས་ནས་བསྐྱེས་པ་དང་།

གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཕན་སེམས་མི་སྐྱེ་ན་སྟོ་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་
ཐང་བའི་ཞལ་ནས། ངའི་སྟོ་འབྱོར་མ་འབྱོར་ས་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ཤེར་འབུམ་ཅན་ཕྱིན་ན་
ཤེས་། ཁོང་སྤྱིང་དང་འབྲུ་བའི་མཆོད་གྲོགས་ཡིན་པས། ང་ལྟར་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་
བསྟེན་བཀུར་སྤུན་ཆོག་ས་ཡོང་དུ་རེ་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྤྱར་བརྟུངས་བརྟེན་གས་བྱས།
ཅི་ཡོད་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྤྱར་གྱི་བཙེ་བ་དེ་མི་འཇུག་ན་འབྱོར་བ་ཡིན་
གསུངས་། དེས་ན་དངོས་སུ་གྲགས་ངན་དང་སྤྱར་བ་བཏབ་ཀྱང་མི་ཁྱོ་བ་སྤྱང་ཐང་བ་ལྟ་བུ་
རེ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཁོང་ལ་བྱིམ་བདག་ལྷག་པོ་གཅིག་གི་བུ་མ་བསོས་པ་ལ། ཐེངས་གཅིག་
བུ་སྐྱེས་པ་ལ་མོ་རྩིས་བྱས་པས་དགེ་བཤེས་བཟང་པོ་གཅིག་གི་བུ་ཡིན་བྱས་ན་བསོས་པར་
འདུག་ཟེར་བས། ཁོའི་ཆུང་མས་བུ་དེ་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་བཞག་སྟེ། བྱེད་རང་གི་བུ་དེ་ན་ཡོད་དོ་
བྱས་ནས་འབྲོས་ཐབས་སུ་བྱས་སོང་བས། ཁོང་ཅི་ཡང་མི་གསུང་བར་བུ་མེད་གཞན་ཞིག་
ལ་བཙོལ་ནས་བསོས་པས་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར། ཡོ་འགའ་སོང་ཙན་པ་མ་གཉིས་
འོངས་ནས་བསྟེན་བཀུར་དང་འབུལ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བུ་སྤྱངས་ཟེར། དགེ་བཤེས་སྟེ་ཟུར་
བ་ལ་འང་ཐུག་དོག་གིས་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། མ་ཉེས་ཀྱང་ཉེས་པར་ཁས་སྤྱངས་
ན་སྟེག་པ་འཛད་དེ། རྩ་སྤྱང་དུ་དགེ་སྟོང་བཟང་པོ་ཞིག་གཅིག་གི་རྩ་བརྟུང་བའི་རྩ་རུ་ཕྱིན་
པས། སྟེར་མ་བོར་བའི་ཁག་བྱུང་བས་མཁན་པོ་ལ་བདག་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་གང་དྲག་
ཞུས་པས་ཁས་ལོང་ལ་མང་རྩ་སྟོལ་འཇལ་གྱིས་དང་། ད་གཞོན་གཙུང་སར་ཡང་ཐོན་པར་
འདུག་གིས་གསུངས་པས། ཁོང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་དེའི་རྩ་བ་མོ་སྟེག་པ་མང་པོ་
དག་པའི་རྟགས་བྱུང་། བྱིས་གཞན་ནས་སྟེར་མའི་རྩ་བརྟུང་སྟེ་ཁོང་གཙུང་སར་ཡང་ཐོན་
པས་མཁན་པོ་ལ་འང་མོས་སུ་སོང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་གསུངས། ཡང་
གཞོན་བྱེད་ལྟ་འདྲེ་ཡིན་ན་ངས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྱོད་གྱི་ག་ཟེས་པ་དང་། བྲག་འཐུང་
བ་དང་། རུས་པ་ལུར་བ་དང་། བགས་པ་ཁྱོན་པ་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱངས་ན་སྟོང་གསུམ་

འདི་ཡང་སྟོན་དུ་ཆུང་། གསོད་པ་དང་བརྒྱབ་པ་དང་འཕྲོག་པ་ཡང་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་
བྱས་པས་དེའི་ལན་ཆགས་སྟག་ཏུ་བྱུང་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་ངས་ཀྱང་དེའི་ལན་དུ་བདག་
གི་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་ཡངས་པ་མེད་པར་བྱེད་ལ་སྦྱོན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་
ལ། གཞོད་བྱེད་དེའི་མདུན་དུ་རང་གི་ལུས་སྟོས་ཁ་བྱེ་སྟེ། བདག་གི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་གང་
འདོད་པ་ཟོ་ཞིག་སྟམ་དུ་སྟོས་ལིང་བསྐྱར་ནས་ངག་ཏུ་འང་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་
ཤ་ལ་དགའ་ན་ཤ་ཟོ། ཁྲག་ལ་དགའ་ན་ཁྲག་འབྱུང་། རུས་ལ་དགའ་ན་རུས་པ་ཟུར།
བགས་པ་ལ་དགའ་ན་བགས་པ་གྱོན། རིངས་ན་རྩེན་པར་ཟོ། མི་རིངས་ན་ཆོས་ལ་ཟོ།
གྲེ་བ་ཡངས་ན་ཁྱུར་མིད་ཀྱིས། གང་འདོད་བྱེད། བམ་དགོས་ལོངས། ཅི་བདེར་སྦྱོད། ཅེས་
བརྟེན་ཅིང་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དེ་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོ་སྟོང་སེམས་དཔའི་རིམ་པ་ལས།
འདྲེ་གདོན་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན། རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི། ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་
ལ་བྱེད། ཁ་རྩ་ཀླ་ལ་ལ་སོགས་པའི། གཏུམ་བོ་ཐམས་ཅད་པ་ཆད་བྱེད། འང་ནི་དེ་རིང་
ལན་ཆགས་འཇལ། སྤང་སྦྱོབ་ར་མདའ་སྟོན་རེ་གི། དེ་རིང་འཁོར་འདས་ཤན་ཤུན་འབྱེད། །
འདུས་གིག་འདུས་གིག་ཤ་ཟ་དང་། དབྱུགས་ལེན་ཐམས་ཅད་རྩ་འདིར་འདུས། ཤ་བལྟས་
རོགས་ལ་སྟེབས་པར་ཤོག ཤ་བགོས་གྲོགས་ལ་སྟེབས་པར་ཤོག བྱེད་ནམས་ང་ཡི་ཕ་
མ་ཡིན། ལུ་ཡི་ཤ་ཁྲག་རོལ་དུ་ཤོག བྱེད་ནི་དྲིན་ཆེན་ཕ་མ་ཡིན། དེ་རིང་བཟང་ལན་
ལེན་དུ་ཤོག རྩོན་ཆད་ལུས་སེམས་གཅེས་པར་བཟུང་། རྒྱུ་དེས་ད་རུང་འཁོར་བར་
འབུམས། རྩོན་ཆད་བྱ་དགའ་རང་གིས་བྱེད། རྒྱུ་དེས་ད་རུང་ན་ཆས་བཏབ། རྩོན་ཆད་
གཞོད་པ་གཞན་ལ་བསྐྱལ། རྒྱུ་དེས་ལུང་བོ་རི་བས་ལྷོ། རྩོན་ཆད་བྱས་པ་འགྲོད་ལུགས་
ལ། རྩོན་ཆད་འཕྲིག་བྱེད་རེ་གི། རྩོན་ནི་བདག་འཛིན་བསྐྱངས་བསྐྱངས་ནས། ཁ་ཅམ་
ཆོག་གི་སྦྱབས་འགྲོ་བྱེད། རྩོན་སྦྱབས་གསུམ་མཐུ་ཆེ་ཡང་། རྩོན་བདག་འདིའི་རྒྱབ་མི་
བྱེད། རྩོང་བྱེད་འདི་ཡི་གཏིང་མ་རྩེ། གལ་ཏེ་ཐུགས་རྩེས་སྦྱབས་བྱེད་ན། འཛིན་པ་ནང་

དུ་བརྒྱན་པར་གྱིས། །གཟུང་བ་ཤི་རུ་བརྒྱན་པར་གྱིས། །ཆགས་སྒྲུང་རང་སར་བརྒྱན་པར་
གྱིས། །ཤྱིས་ནས་སྒྲུང་བ་མེད་པར་གྱིས། །ད་ནི་ལན་ཆགས་སྟོན་མོ་འགྲེད། །མགོན་རིས་
མིན་ཅེ་མན་ཆད་ནས། །དཔུལ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ན། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་བྱ་
དགའ་དང་། །དབུགས་དང་མདངས་དང་གཟི་བརྗིད་རྣམས། །གང་ལ་དགོས་པ་ཐམས་
ཅད་འདུས། །བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཤོག །ཐོག་མེད་དུས་ནས་གཅེས་བཟུང་
བའི་། །ཤ་ཁྲག་འདི་ལ་དགའ་བར་རོལ། །ལན་ཆགས་ཟོ་ལ་ཤིས་མི་སྟེགས། །མགོན་
རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཤོག །བྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཙོ་ལུ་ཤོག །གཞོད་སྟེན་ཤ་ཟ་འབྱུང་
པོ་ཤོག །པོ་བདུད་བདུད་གྱི་པོ་ཉ་ཤོག །མོ་བདུད་ལས་གྱི་སྟོན་མོ་ཤོག །པོ་བདུད་རྒྱལ་
འགོང་ས་བདག་ཤོག །ཐམས་ཅད་འདིར་ཤོག་ཤ་ཁྲག་རོལ། །སྟྱ་བོ་ཆངས་པའི་བྲུ་ག་
ནས། །རྒྱུ་མཐིལ་སོར་མོ་ཡན་ཆད་ལ། །པོ་བོ་ཞེན་ཆགས་མི་བྱེད་གྱིས། །ཐམས་ཅད་
བག་པོ་བཞིམ་པར་བོ། །ཤ་ཁྲིར་ཁྲག་འབྱུང་རུས་པ་ཟུར། །མགོ་བོ་ཡན་ལག་དོན་སྟོང་
ཁྲིར། །རྩ་ཆོགས་ནང་ཁོལ་རྒྱ་སེར་ཁྲིར། །མདོར་ན་གྲྲུང་པགས་ལ་སོགས་པའི། །ལུས་འདི་
ཤི་ནང་ཐམས་ཅད་གྱི། །བཟའ་ཉན་བཅའ་ཉན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁུ་འཕྲིག་མ་བྱེད་ཆོམས་པར་
རོལ། །ཞི་བར་གྱིས་ལ་བརྒྱན་པར་གྱིས། །ལུང་བར་གྱིས་ལ་རྩ་བ་ཆོད། །ཆོམ་ཆོམ་ཁྱོག་
ཁྱོག་བདག་ལ་ཡ། །ཐང་ཐང་བུམ་བུམ་བདག་ལ་ཡ། །རྩྱ་རྩྱ་ཤིས་འདི་མེད་པར་གྱིས། །
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་ཆོད་ཅིག །ལས་ངན་སྒྲུང་པོ་རབ་ཆོད་ཅིག །སྟོན་ཆད་ལུས་འདི་
གཅེས་པར་བཟུང། །ད་ནི་བདག་ཉིད་བརྒྱན་པར་མཛོད། །མ་རུངས་བརྒྱན་པའི་མཐུ་སྟོབས་
ཅན། །ཤ་ཁྲག་རོལ་པའི་གདུག་པ་ཅན། །དབུགས་ལེན་གཤེད་པོ་ས་མ་ཡ། །ཁྱོད་གྱིས་
བདག་འདི་ཆོམ་པར་གྱིས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ལྷག །ཁྱོད་གྱིས་བདག་
འདི་མ་ཆོམ་ན། །རང་རང་ལས་གྱིས་བརྒྱན་པར་འགྱུར། །ད་ནི་ཤེས་ནས་འཛིགས་པ་
ཡིས། །ཆོགས་རྫོགས་བཅིང་བ་གྲོལ་བར་འདོད། །དེ་ལས་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ན། །འདིར་

ཆོགས་གཤེད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱུད་དང་མཁྱེས་པ་བད་ཀན་དང་། འདུས་པ་ནད་
གྱི་ཡུང་པོ་དང་། མི་བཟོད་སྤྱག་བསྐལ་དྲག་པོ་ཐོངས། རྣང་ཡུལ་སྤྱིད་པའི་འཁོར་འདས་
ནི། ཁྱི་འདོད་རི་སྤྱིད་ཡོད་པ་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྤྱིང་དུ་ཐོངས། འགོ་ཀུན་
ཉོན་མོངས་ལས་དང་ནི། སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིད་པ་ཁྱེད་པར་གྱིས། ཁྱེད་པར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐལ་རང་གི་སྤྱིང་ནད་དུ། ཏེ་ལྷ་ཉིད་དུ་སྤྱིན་པར་ཤོག རྒྱ་དེས་
འགོ་བ་མ་ལུས་པ། ལས་རན་རྒྱ་འབྲས་དྲུང་ཡུང་ནས། སྤངས་རྟོགས་ཡུན་སུམ་ཆོགས་
པར་ཤོག བདག་ལ་ཡོད་པའི་དགོ་བ་རྣམས། ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྟོ། རྒྱ་
དེས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། རྟོགས་པ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤོག ཏེ་ལྷ་ར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་
གྱི། སྤངས་རྟོགས་ཡུན་ཆོགས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དཔལ། འ
ཆོས་སྐྱེ་ཉག་གཅིག་ཐོབ་པ་ན། ཏེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་འཁོར་
བར་ག་ལ་ལུས། གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། བྱོར་འགྱུར་ཉོན་མོངས་རྒྱ་འབྲས་
རྣམས། ཁྱོད་འདིར་རྒྱུད་ལ་སྤྱིན་པར་ཤོག ཁྱོད་འདིའི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས། ཏེ་ལོ་
ཉིད་ལ་སྤྱིན་པར་ཤོག ཏེ་ཡང་ལྷ་བ་འདི་ལ་ཤོག ཏེ་ཡང་དེ་རིང་ཉིད་ལ་ཤོག ཏེ་ཡང་
སྐད་ཅིག་འདི་ལ་ཤོག ཏེ་རིང་གཟེར་བྱུང་ལ་སོགས་པའི། ཟུག་གཟེར་དྲག་པོ་བྱོར་བའི་
ཆོ། ཁྱོད་འདི་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ནད། སྤྱོད་ཁུར་ཉིད་དུ་སྤྱིང་བ་ཡིན། ཏེ་ནི་ཐོག་ཏུ་
ཐེབས་པ་ཡིན། གཏོར་ལེན་གནད་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཞལ་ལ་ལྟོང་རེ་དགལ། ཁྱེད་པར་
སེམས་ཅན་བདེ་སྤྱི་མཆི། སྤྱག་བསྐལ་བདག་གིས་ལོན་པ་ཡིན། ཏེ་ནི་གོ་རེ་བཅད་དོ་
ཞེས། ཁྱོད་ཆ་སྤྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་གྱུར། ཁྱེད་མེད་ན་ཆ་འདུས་པ་ཡིན། ཁྱོད་གོ་བདག་གིས་
ཆོད་པ་ཡིན། ཁྱོད་གོ་བདག་གིས་ཆོད་པ་ཡིན། བཀྱས་སྒྲོམ་འབྲུག་གོ་ཆོད་པ་ཡིན། ལུས་
ལ་ན་ཆ་སྤྱིས་གྱུར་གྱུར། སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཏེ་ལྷ་ར་
བྱིན་པས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་གིས་གྱུར་བདག་གི་ག་ཞོས་ཁྲག་འཕྱུང་རུས་པ་ལུས་རྒྱུད་

གཞིབ་པས་བཀྲེས་སྒྲོམ་མ་ལུས་པ་ཞི་ནས་ལུས་སེམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་འཕུལ་དུ་
གང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སྒྲུང་
ལྟར་སྒྱལ་ནས་གཞུག་ཟུང་བའི་ལྟ་འདྲེ་འབྱུང་བོའི་རིགས་སོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་བདག་གི་ལུས་རིལ་པོ་རེ་སྒྲུང་ལྟར་བྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ནས་བདེ་ཞིང་དག་བར་
གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་འདུག་པས་
དེ་ལ་དགར་བལྟས་ལ་གཞོད་པ་ཅི་འཁྲོལ་བྱ་ཞིང་། ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལས་
བྱུང་འདུག་པས་དེ་དག་ལ་གཉེན་དུ་བལྟས་ལ་ཕན་ཅི་ཐོགས་བྱ་སྟེ། སྤང་རི་ཐང་བའི་ཞལ་
ནས་། ངས་ཅི་ཙམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་བྱེ་ནས་བལྟས་ཀྱང་། སྦྱོན་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོང་བོ་སེམས་ཅན་ཆོའི་ཡིན་པར་འདུག དེའི་གནད་ཀྱིས། ཁེ་
དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབུལ། ཁྱོད་དང་བྱབ་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་འདི་མིན་པ་གོ་རྒྱ་མེད་
གསུངས་། མདོར་ན། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ངས་པར་གཞན་དག་གི། །དོན་ལ་རབ་ཏུ་
འཇུག་གིས་དང་། །བྱབ་པའི་བཀའ་མི་མི་བསྒྲུབས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བྱིས་མཐོང་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟེན། །ལས་འདི་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་ཆོགས་བདེ་
མིན་པ། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད། །དེ་བས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གིས། །
ཁུ་བ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱི་རང་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་རང་
གོམས་པར་གྱིས། །གཞན་ཀྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྤྲང་བ། །དེ་
དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་བྱས་ནས། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྦྱོད། །བདག་སྦྱིད་གཞན་ནི་
མི་སྦྱིད་ལ། །བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །
བདག་ལ་ཕྱག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད། །བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐུལ་
བདག་ལ་སྦྱོད། །གང་ཆེ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅིས། །བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །གཞན་
གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་། །རང་གི་སྦྱོན་དུ་བསྒྱུར་བྱོས་ལ། །བདག་གི་ཉེས་པ་ཆུང་བྱས་

ཀྱང་། རྒྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཤོད། གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྷག་བརྗོད་པས། རང་གི་གྲགས་
པ་ཟེལ་གྱིས་ཞོན། བདག་ནི་བློན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར། འོན་ཀླས་ཀྱན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། འདི་ནི་སྒྱུན་ཅན་རང་བཞིན་ཏེ། སློ་བུར་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་
ནས་ཀྱང་། འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས། མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། རྟོད་
གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་གང་། གཞོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ལ་ནི་
འབབ་པར་བྱ། འདི་ནི་གཉའ་བྲག་འབྲུང་ཚུལ་དུ། ཤེད་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བག་
མ་གསར་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། རྡོ་ཚ་འཛིགས་དང་བསྐྱམས་ཏེ་བཞག རྟེན་ཤེད་ལྟར་གནས་
བྱ་ཞིང་། རྟེན་ལྟར་འདིར་ནི་དབང་བྱ་སྟེ། རྟེན་ལས་འདས་
ན་ཚར་གཅད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་དཔལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། འབྲུལ་སྤངས་སྦྱང་བཞིར་བལྟ་བ་ཡི། རྟོད་ཉིད་སྤངས་བ་སྤྲོ་ན་མེད། འཇིགས་སྦྱངས་ཏེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུན་ཕྱིན་སྦོད་བཅུད་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
མེད་གྱི་གཞོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་གང་ལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་
པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་འབྲུལ་བའི་སྤངས་བ་ཡིན་པས་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་སྤངས་བ་ནི་མི་ལམ་དུ་མེས་ཆོག་པའམ་
ཚུས་ཁྱེར་ནས་ཉམ་ཐག་པ་ལྟར། མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བས་ལན་པ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས། ཉོན་མོངས་སམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ན། དེ་དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་སྦྱིས་པས་སྦྱེ་མེད་ཆོས་སྦྱ་ཡིན། མ་
སྦྱིས་པ་ལ་མཐར་འགག་སྦྱེ་མེད་པས་འགག་མེད་ལོངས་སྦྱ་ཡིན། སྦྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་
བར་དུ་གནས་པ་མེད་པས་གནས་མེད་སྦྱུལ་སྦྱ་ཡིན། དེ་ནམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་སྦྱ་ཡིན་པས། འབྲུལ་སྤངས་སྦྱང་བཞིར་བལྟ་བ་འདི། སྦྱང་བཞི་ངོ་སྟོན་གྱི་གདམས་ངག་

བྱ་བ་ཡིན། བཀ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་ཤིའི་རྣམ་ཐར་བཞིའི་ནང་ནས་ཤྱེན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་
བསྒོམ་པ་ལྟར། འོ་སྒོལ་གྱིས་ཀྱང་ཤྱེན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྒྲུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་
བསྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲུང་བའི་མཆོག་། སྒྲུང་བའི་ཆོག་
མང་པོ་འདིར་མི་དགོས། ཞེས་དང་། ལྷ་རྩ་དེ་མས། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་བསྒོམས་བྱས་ན། འཆི་
བདག་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཏེ། བདུད་རྣམས་ཁྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་། གཞོད་པར་འགྱུར་
བ་ག་ལ་སྟེ། ཅེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། གཏུའི་ཁྱུང་མཉམ་ཞིང་ན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་
པ་། ཇི་དུན་ཡོངས་སུ་བཏག་པ་བཟུང་སྟེ་བདུད་ཀྱུར་པ། བ་སྤྱ་ཉག་རེ་ལས་ནི་དེ་སྟོང་
སྤྱལ་བྱས་ཀྱང་། ཇི་དག་ཀྱང་གྱིས་མཁས་ལ་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས། རྒྱ་རྣམས་བཞི་ཡིས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། བདུད་བཞིའི་བྱབ་པར་དགའ་ཞིང་བསྟོད་
པར་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། ཇི་སྐད་སྒྲས་
བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་
གང་ལ་མཛོན་སྟོད་པ། ཇི་ལ་གང་ཞིག་གྲས་བཅས་འཛིན་དང་ཚུབ་བྱེད་ན། ཇི་ལ་དུག་
དང་མཆོན་དང་མེ་དང་ཚུས་མི་ཚུགས། བདུད་དང་བདུད་གྱི་རིགས་གྱིས་སྒྲགས་ཀྱང་རྟོད་
མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྒོམས་པའི་
རྗེས་སམ་བྲགས་ལ་རེ་དོགས་གཅོད་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་ཡང་
གཞོད་བྱེད་འདིས་བདག་གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྟོང་བའི་བསྒྲུལ་མ་བྱས་པས་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་རལ་བས་མ་སྒྲུབ་པའི། བྱིམ་དུ་གཏོར་ནི་བྱུང་བ་
ལྟར། ཇི་བྱང་ཚུབ་སྟོད་པའི་གྲོགས་ཀྱུར་པས། བདག་གིས་དགའ་ལ་དགའ་བར་བྱ། འདི་
དང་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན། ཇི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འདི་ལ་ཐོག་མར་
བདར་འོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ། སྒྲན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བརྩོན་ན། བདག་
གིས་བཟོད་པ་རི་ལྟར་འགྱུབ། ཇི་བས་རབ་ཏུ་སྤང་སེམས་ལ། བཏེན་ནས་བཟོད་པ་སྟེ་

བས་ན། །དམ་པའི་ཆོས་བཞེན་མཆོད་པར་འོས། །ཞེས་གསུངས། བདག་འདོད་ཡོན་
སོགས་ལ་གཡེངས་པས་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱི་བ་མ་ཆོར་བ་ལ་འདིས་
སྤྲོན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་སྟེ་བསམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྟོད་སོགས་
བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །དེས་ནི་སྦྱོ་བའང་འཛིག་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཕྲག་
དོག་དང་། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའང་འཛིགས་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་
ནི། །གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ། །དེ་དག་བདག་ནི་རན་སོང་དུ། །ལྷུང་བ་བསྐྱུང་
ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །རྟེན་དང་བཀྲུས་སྟེས་འཆིང་
མི་དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོ། །བདག་
ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདྲུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བཞེན། །མི་གཏོང་སྟོ་
འཕར་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱ་སྤྲུག་པ་
མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས། །ཁྱོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
ན་དེའི་རྒྱ་སྤྲུག་པ་སྟོངས་ཤིག་པའི་བྱ་གཏོང་ཞིང་བསྐྱེད་མར་འདྲུག་པས་ཀྱང་བཀའ་བྱིན་
ཆེ། །གཞོད་བྱེད་འདིས་བདག་སྦྱི་བ་སྤྲུག་མའི་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་རན་སོང་དུ་སྦྱི་རེས་པ་གཅིག་
གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདིར་བྱངས་པས་རན་སོང་གི་གཡང་ཁ་ནས་བཟུང་འདྲུག་པས་བྱིན་ཆེ་སྟེ།
བདག་ལ་འདི་ཙམ་དུ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པར་འདྲུག་པས་འདི་ནི་སྤྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲོན་ལས་
ཞིག་རེས་པར་ཡིན་སྟེ་བསམ་དགོས་ཏེ། ཕེ་ལེ་སྟོ་ཆོགས་རང་གྲོལ་གྱི་མཁུང་ལས་ཀྱང་།
སྤྲུང་སྤྲིད་ཀྱན་ཀྱང་སྤྲུག་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །དག་སྤྲུང་འབྱོར་ན་ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་ལ་ཡོད། །
ཕྱི་རོལ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་མའི་སྤྱུལ། །གང་ལ་གང་མཁོའི་འགོ་དོན་མཛོད་པ་ཡིན། །
ནང་བཅུད་སྦྱི་འགོ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་མའི་སྤྱུལ། །ཆོས་སྤྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོས་མ་བྱུང་
མེད། །བདེ་སྤྲིད་ཡོངས་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་མའི་སྤྱུལ། །གང་བསམ་ཡིད་བཞེན་དངོས་
གྲུབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ན་ཆ་རྒྱུན་རན་ཀྱན་ཀྱང་སྤྲུག་མའི་སྤྱུལ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བས་སྤྲུག་

སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད། ཁྱིམ་དང་། བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མར་མ་རྟོགས་ན། །དག་སྒྲ་
སྒྲིགས་མེད་འཆར་བའི་ཐབས་གཞན་མེད། །དག་སྒྲ་མ་འབྱོར་སྒྲ་སྤྱད་དག་རུ་ལྡང་། །
དེ་བས་གང་འདུལ་སྒྲུལ་པར་གཤམ་པ་གནད། །དག་འདྲེ་རྒྱུན་རན་སྒྲ་མར་མ་གཤམ་ན། །
བར་ཆད་གཅིག་ལ་བཟུང་ཡང་གཅིག་དང་འཕྲད། །བདག་འཛིན་སྒོ་ཡིས་མ་ཐོངས་དེ་ཀས་
ལན། །གང་བྱུང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེར་གཤམ་པ་གནད། ཁྱིམ་གསུངས། མདོར་ན་ཞི་བ་ལྟས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དགུས་པར་བགྱིད་སྤྱད་དུ། །དེང་ནས་ངས་བརྟུལ་འཛིག་རྟེན་
བྲན་དུ་མཆི། །འགྲོ་མང་རྟོག་པས་བདག་གི་སྦྱིར་འཆོག་གས། །འཇུག་པས་ཀྱང་མི་བསྟོ་
འཛིག་རྟེན་མགོན་དགུས་མཛོད། །འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེས། །བདག་
ཏུ་མཛོད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སེམས་ཅན་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད། །མགོན་
དེའི་བདག་ཉིད་ཅི་ཐིམ་གསུམ་མི་བྱེད། །འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་བྱེད་ཡིན། །
རང་དོན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །འཛིག་རྟེན་སྒྲུག་བསྐལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་
དོ། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནོད་བྱེད་ནམས་
འདོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟོང་དུ་སྒྲུག་པའི་དངོས་པོར་ལྟོ། །ཡང་མཛེ་སོགས་ནད་དག་པོ་
བྱུང་ན། །སྒྲུག་བསྐལ་འདི་མེད་ན་བདག་ཆོ་འདིའི་ཤོམ་ར་ལ་སོང་ནས་ཆོས་མི་བྲན་པར་
འདུག་པས་འདིས་ཆོས་བྲན་དུ་བཅུག་པས་འདི་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་ཐིན་ལས་ཡིན་སྟུམ་
དུ་བསམ་སྟེ། རོ་བོས། རྒྱུན་རན་དག་བའི་བཤམ་གཉེན་ཏེ། །འདྲེ་གདོན་རྒྱལ་བའི་སྒྲུལ་
པ་ཡིན། །ན་ཆ་སྟོག་སྒྲིབ་ཕྱག་མ་སྟེ། །སྒྲུག་བསྐལ་ཆོས་ཉིད་ཡོ་ལང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་ན་ཆ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་འདིས་བདག་ལ་ངས་འབྱུང་གི་སྒོ་སྟོང་པར་འདུག་སྟེ། སྟོང་
འདུག་ལས། །སྒྲུག་བསྐལ་མེད་པར་ངས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་བྱོད་བརྟན་པར་
མགོས། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་དཔགས་ནས་སྒྲིབ་པས་
དང་ངས་འབྱུང་སྟེ་ཞིང་། དེས་དེགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྷན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡོན་ཏན་ནི། ༼སྒྲོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། ༼འཁོར་བ་བ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲེ། ༼སྤྲིག་ལ་འཛུམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། ༼ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲེ་བ་ལྟར། གཞོད་བྱེད་དམ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲེ་བར་འདུག་པས་འདིས་གོ་བཅད་སྤྲུམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱར་བ་བྱེད་པར་ཅན་བསགས་སྦྱང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་བསྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་བ་བཞི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ ༼ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་ཆོགས་བསགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ལྷ་འདྲེ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ། མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་སྦྱར་བ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི། རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ཆོགས་བསགས་པའི་སྦྱར་བ་ནི། བདག་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བྱུང་བ་ན། སྤྲུག་བསྐྲུལ་འདི་མེད་ན་དགའ་སྤྲེ་སྤྲུམ་པའི་བསམ་པ་འབྱུང་བས། དེའི་ཆོ་བདག་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་། འོང་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཁོ་ན་འོང་བ་འདི་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་མ་བསགས་པས་ལན། ད་ཁྱོད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་ཤིག་པའི་བརྟེན་ལྷན་སྤྲུམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། བསོད་ནམས་མཆོག་ནི་གང་ཡིན་པ། ༼དེ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ༼གཟུགས་དང་གཏོར་བ་རིགས་མཐོ་སོགས། ༼ཡོན་ཏན་སྤྲེ་ཆོགས་ལྷན་པར་འབྱུང། ༼བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་མཛའ་བོ་གཅིག ༼འཁོར་བ་ཀྱུན་དུ་འགོ་བའི་གཉེན། ༼དེ་ལྟར་འདིར་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ༼ཕྱིར་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས། ༼གང་ཆོད་པལ་གནས་ཐོབ་བརྟན་པས། ༼དེ་བསྐྲུགས་འཛིག་རྟེན་བདག་པོ་ཉིད། ༼པན་པའི་

ཕྱོགས་སུ་འདྲོན་བྱེད་པ། །བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་སྤེལ་བར་གྱིས། །བསོད་ནམས་ཆེ་གྱིས་
སྤྲིག་དག་འསྟོངས། །ཞེས་སོགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རེན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་རྟོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་
ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱད་པར་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་
སྒོམས་ཤིག་པའི་བརྟུར་འདུག་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་སྒྲུམ་པས། སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་
མཆོད་པ། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། འབྲུང་པོའི་གཏོར་མ་ལོང་སྤྲང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་།
མར་མེ་སྒྲུབ་ལྟ་སྒྲོར་སོགས་མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་གསོག་ཅི་འབྲུབ་དང་།
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་པར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཆུལ་ལ་འབད། བདག་ན་
བ་ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སོས་པ་ལེགས་ན་སོས་པར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཤི་བ་ལེགས་ན་ཤི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་རེ་དོགས་
འགོག་པའི་གསོལ་བ་དྲག་དུ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ཨོ་རྒྱལ་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཀྱང་། ཆོས་
དགོ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་སྤང་ཞིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ། ལས་ལས་མཐུ་འབྲུང་
ཞིང་བདེན་པ་མཐུ་ཆེ་བས་སྤྲིག་པ་སྤང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བརྟེན། བསོད་ནམས་
གྱི་ལས་ལ་འབད་པ་དྲག་དུ་བྱ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ལ་སེམས་བཟང་པོ་མི་འོང་།
བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་སེམས་བཟང་པོ་འབྲུང་། སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པན་
ཆད་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་ཞིང་སྤྲིག་པ་ལ་འཛེམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། རང་ལ་ན་
ཆ་དང་དཀའ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོག་ཅི་བྱུང་ཡང་། མཆུལ་དང་མཆོད་པ་རྣམ་ལྟ་བཤམས་ལ་
དགོན་མཆོག་ལ་ཐུལ་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱ། གཞན་ཡང་ཆོགས་བསགས་གྲོག་འདོན་
དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱར་འགོ་བར་བྱ། དེས་ཀྱང་མ་པན་ན་དགོན་
མཆོག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འདུག་ཆོས་མི་བདེན་སྒྲུམ་པའི་ལོག་ལྟ་སྦྱར་མི་རུང་། བདག་རང་
གི་ལས་ངན་ཟད་པའི་དུས་ན་སོས་ཏེ་འོང་སྒྲུམ་དུ་བསམ། མོ་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
ཐམས་ཅད་མི་བཅོལ་བར་སྐྱབས་འགོ་འབའ་ཞིག་བྱ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བ་ནི། བདག་ལ་སྤྲིག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ན་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་འདི་མེད་
ན་དག་འཕྲེ་སྤྲིམ་པའི་བསམ་པ་འབྱུང་བས། དེའི་ཆོ་བྱོད་སྤྲིག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་སྤྲིག་བསྐྱེད་
གྱི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སྦྱོངས་ཤིག་པའི་བད་ཡིན་སྤྲིམ་པ་བྱས་ལ། ༡ སྤར་བྱས་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་
ལ་འགྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་འབྱིན་པའི་སྦྱོབས་དང་། ༢ བྱིན་ཆད་སྦྱོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་
སྤྲིམ་པ་ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྦྱོབས་དང་། ༣ དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་རྟེན་གྱི་སྦྱོབས་དང་། ༤ སྦྱོང་པ་ཉིད་བསྦྱོམ་པ། ༥ གཟུང་
སྤྲིགས་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱོས་པ། ༦ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་མཚན་བཟུང་བ། ༧
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པའམ་རྟིང་པ་གསོ་བ། ༨ རྟེན་ལ་བྱག་
སྦྱོར་། ༩ མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་ཁ་ཏོན་དུ་བསྐྱེད་པ་སྤྲིག་གཉིན་པོ་སྦྱོང་བ་ཏུ་གྲགས་པས་མཚན་
སྤྲིག་པའི་གཉིན་པོར་དགོ་བ་བྱེད་པ་གཉིན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོབས་ཏེ་སྦྱོབས་བཞི་
ཚངས་པའི་སྦྱོ་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྤྲིག་པ་
བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྲུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན།
སྤྲིན་འབྱིན་པའི་སྦྱོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྦྱོབས་དང་། གཉིན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོབས་དང་།
སྤྲིན་ཆད་སྦྱོམ་པའི་སྦྱོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཞིབ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་
པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་དག་ངེས་པའང་། གསེར་
འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་རྣམས་སུ། སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
བགྱིས་། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འབྲུར། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཤེས་སྦྱོང་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྤྲིན་ཆད་བག་མེད་ཀྱུར་པ་ལས། །
བྱིས་ནས་བག་དང་ལྷན་པར་ཀྱུར་དེ་ཡང་། །ཁྲི་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དག་འ་
བོ་སོར་འཕྲིང་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིན་གཟུང་དག་འབོ་རང་གི་

ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མོར་ཐེང་ཅན་སྤྲིག་པའི་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་
དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་བསད་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྷན་གྱིས་རང་གི་པ་བསད་པ་དང་། ཁྱེའུ་
བདེ་བྱེད་གྱིས་རང་གི་མ་བསད་པའི་སྤྲིག་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་
བཤགས་པས་སྤྲིག་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་དགུ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པ་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར། བྱི་མ་ལྷ་རྩེས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །**།གསུམ་པ་གདོན་ལ་མཆོད་པ་ནི།**
གཞོད་བྱེད་དེ་པ་མར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མདུན་དུ་བཀྲག་ལ་གཏོར་མ་ལུལ་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་
ཀྱི་ལན་ཆགས་སྟོག་པ་དང་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་བྱས་
པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་དུང་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བདག་ལ་སྟོན་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་
ཞེ་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། ལུས་སེམས་བདེ་འབྲེལ་བཏང་ལ་རེ་དོགས་དང་བདེ་
འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐད་གྱིས་བཅད་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་མི་རྣམས་ན་གཏོར་མ་བྱིན་ནས།
གཞོད་བྱེད་དེ་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་དྲག་ཏུ་བསྒྲུབས་ལ། བདག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་
ཁྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་ན་ཁྱོད་བྱི་མ་ལ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་བས་ངས་ཁྱོད་
ལ་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱིས་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་གང་པན་བྱ་ཡིས་ངའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་
ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །**།བཞི་པ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་མཆོད་པ་ནི།** ཆོས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་
སྤྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རང་རྩལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མཆོད་གཏོར་ལུལ་ལ། བདག་
གི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ཞེ་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་གདབ། ཡང་ན་གང་
བྱུང་ལམ་དུ་སྦྱོང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་བྱ་ཡི། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་དང་ནད་ཞེ་བ་དང་གདོན་
ཞེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་མི་ཟེར་ཏེ། ནད་གདོན་ཡོད་མེད་དང་སྦྱིད་སྤྲུག་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་
འགལ་རྒྱུན་དང་མཐུན་རྒྱུན་གང་ཡིན་མི་ཤེས་གསུངས། ཆོས་སྦྱོང་དང་གཏོར་མའི་ལམ་

ཁྱེར་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ན་མང་ཞིང་། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁའ་པས་སྤྲོ་མའི་དམར་
ཁྱིམ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མཚམས་སོགས་སུ་རྒྱུན་པར་སློབ་བ་བྱུང་
ན་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། འབྲལ་ལ་གང་ཐུབ་སྒྲིམ་དུ་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ནད་གཏོན་དང་དགུ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དུ་བྱུང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་ན། འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་རེ་སྟོང་རྩེ་སྟོམ་དུ་
བསམས་ལ། དེ་དག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་འུབ་གྱིས་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོན་ཆེ་ལྟ་ལྟ་བུར། །དབང་པོའི་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་
འཇུག་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མཐུན་ཚིག་གིས། །སེམས་ཅན་པན་ཕྱིར་དེ་མདོན་
འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སོགས་སྟོན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་
པོ་རྣམས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲོག་སུམ་གྱིས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མཐུན་
པའི་ཚིག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་ཐབས་སུ་བསྐྱོབ་སྟེ། བྱོགས་ཅམ་མཚོན་ན་ཁང་པའི་
ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་
དེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྱི་སྦྱོ་ཐོབ་པར། མི་ལམ་མིས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར། གཉིད་སང་པ་ན་མ་རིག་པ་ལས་སང་པར། ལྷང་བ་ན་སངས་
རྒྱས་ཚོས་གྱི་སྦྱོ་ཐོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་གྱི་གོས་གྱོན་པར། སྒྲ་རགས་
འཆིང་བ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བར། སྟན་ལ་འདུག་པ་ན་རྩོ་རྩེའི་གདན་ཐོབ་པར།
རྒྱབ་བརྟེན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་ཐོབ་པར། མེ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་ཤིང་བསྐྱེད་
པར། འབར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འབར་བར། གཡོས་ཟེན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་
པར། ཟས་ཟ་བ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པར། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན་འཁོར་བའི་གྲོང་ལས་
ཐར་པར། སྒྲས་ལས་འབབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་པར། སྒྲོ་འབྱེད་
པ་ན་ཐར་པའི་གྲོང་གི་སྒྲོ་འབྱེད་པར། སྒྲོ་གཙོན་པ་ན་ངན་སོང་གི་སྒྲོ་གཙོན་པར། ལམ་དུ་

འབྲུག་པ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འབྲུག་པར། གྲེན་ལ་འགྲོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་
འིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར། བྱུང་དུ་འབབ་པ་ན་ངན་སོང་གསུམ་རྒྱུ་གཙོད་པར། སེམས་
ཅན་དང་ཐུད་ན་སངས་རྒྱས་དང་མཛེས་པར། ཀླང་པ་འཛིན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་ལ་འགྲོ་བར། ཀླང་པ་འདེགས་པ་ན་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར། རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་
མཐོང་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གི་རྒྱུན་ཐོབ་པར། རྒྱུན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་པར། སྟོད་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་བར། སྟོད་སྟོང་པ་མཐོང་ན་སྟོན་
གྱིས་སྟོང་པར། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བར། མི་དགའ་བར་མཐོང་
ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་བདེ་བར་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞི་
བར་། བདེ་བ་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདེ་ལས་གྲོལ་བར། དྲིན་གཞོ་བ་མཐོང་ན་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་ལྷན་པར། དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བར་
མཐོང་ན་ལྷ་བ་ལོག་པ་ལ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བར། རྒྱལ་བ་མཐོང་ན་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཆར་གཙོད་ལུས་པར། བསྟོད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར། ཆོས་ཀྱི་གདམ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཐོབ་
པར་། སྐྱུ་གཟུགས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་མེད་པར། མཚོན་
ཏེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་ཏེན་དུ་འགྱུར་བར། ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་
པའི་ལོ་རྒྱུ་བཟུང་ཐོབ་པར། དུག་འཆོལ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྤྱི་
གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོགས་དེགས་པས་དབྱེད་དོ། །ཡང་
གཞོད་བྱེད་འདིས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱར་པའི་གྲོགས་བྱས་པས་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་སྟོམ་དུ་བསམ། ཡང་གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་མཐོང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤང་ཞིང་། རང་
ངམ་གཞན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོ་སྦྱིས་པ་ན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་

ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡང་ལྟ་བུ་བས་བྱེ་བ་མིན། སྟིང་རྗེས་བྱེ་བ་ཡིན། དེ་བས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལ་གོམས་པར་བྱ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས་
མི་ལྟོག་པར་བྱ། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ། གཞན་དོན་དུ་སྟིང་རྗེ་
གོམས་པར་བྱ། དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་དང་འབྲུ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ། གཞན་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་བས་རང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གཅེས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ། གཞན་དོན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་པའི་
སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱ། ལར་རང་བས་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅོན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མ་དྲན་པར་རང་ཉིད་བདེ་བ་
འཚོལ་ཞིང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་འོང། བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་རན་སོང་གསུམ་ལ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ད་ལྟ་ནས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་
པས་འདི་ཁོ་ན་མན་ངག་ཡིན། ས་སྟོགས་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱ་
བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྲོགས་པར་བྱ། བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
བསྐྱབ་ཤིང་རང་བས་གཞན་གཅེས་པ་ལ་བསྐྱབ། དམ་ཆོག་བསྐྱང་སྒྲོམ་དང་སྐྱངས་པའི་ཡོན་
ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན། སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བྱུང་ནས་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མ་བསྒྲོམས་ན་སངས་མི་རྒྱ། ལར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཤིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འབྱུང་བས་འདི་ཁོ་ན་མན་ངག་ཡིན།
སྟིང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའམ་གང་བསྒྲོམ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཐ་མལ་པའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་
ན་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མ་སོང་ན་འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་རྒྱར་འགྲོ།
ཆོས་ཐོས་བསམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཞོར།
ཉན་བཤད་འགྲོ་དོན་སྒྲོམ་པ་ཇི་ལྟར་མཁས་ཟེར་ཡང་། འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སོང་།

ན་ནག་པོའི་བསྟན་པ་བྱ་བ་ཡིན། ལར་སྤང་སྤྱིད་སྤྱི་མར་བསྐྱོམས་ནས་ཞེན་ཆགས་རྗེ་ཆེ་རྗེ་
ཆེ་ལ་མི་གཏོང་བ་གཤམ་ཆེ། ཞེན་ཆགས་དང་བྲལ་ཙམ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བས་རྒྱུད་
ལུང་མདོ་སྡེ་ལ་ལྟ་རྟོག་ཉན་པར་བྱ། ལས་དང་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་ས་བོན་ལྟར་འབྱེན་པས་
དགེ་སྤྲུག་ལ་ཤུན་དབྱེ། སྤང་སྤྱི་མ་མེད་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་རུལ་བས་དམ་ཆོག་སྤང་སྤྱི་མ་མིག་
གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་བསྤྱང་། ལར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་རྒྱུད་ཟོས་པ་ཡིན། ཅི་
བྱས་ཀྱང་དོན་མེད། གང་བྱེད་ཀྱང་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོས་མེད་པ་གཤམ་ཆེ། ཁ་ཅིག་གསང་
སྤྲུགས་པ་ཡིན་པར་གསོལ་ནས་སྤྱོད་པ་རྩིང་པོར་སྤྱོད་པ་འདི་གསང་སྤྲུགས་པ་མིན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་པ། སྤྱིང་རྗེ་བྱོགས་རིས་མེད་
པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསང་སྤྲུགས་པར་ཁས་བླངས་ནས། ལས་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཛེས་པ་
འདིས་ནི་མི་གཏུབ་པས། གསང་སྤྲུགས་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་གཤམ་ཆེ། སྤྱིང་
རྗེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྤྱེས་ན། གསང་སྤྲུགས་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་ལོག་ལྟར་འགྲོ། གསང་
སྤྲུགས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་
དོན་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་དགོས། སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་གསོག་
དགོས། ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་དགོས། ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཟུང་འཇུག་བསྐྱོམ་དགོས། ལར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་གསང་སྤྲུགས་འདིས་ཅི་ཡང་
མི་རུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་རུང་། སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཟེར་ཡང་ལུག་གཅིག་ ལྟ་
སྤྱོད་གཉིས་མེད་ན་ཉན་ཐོས་སྤྱི་འགྲོ་བས། ལྟ་བ་ཡས་འབྲལ་ལ་སྤྱོད་པ་མས་འཇུག་འདི་
ངའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་
བྱེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་མཁས་པ་ཤྱི་རྒྱལ་པོས། སྤྱོད་
ན་མི་དགའ་སྤྲུག་ན་དགའ། སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟ་འབར། སྤྲུག་ན་སྤོན་བསགས་

ལས་ངན་འཛད། སྒྲུག་བསྐལ་སྒྲུ་མའི་བྱགས་རྩེ་ཡིན། བསྟོད་ན་མི་དགའ་སྒྲུང་ན་དགའ། བསྟོད་ན་ང་རྒྱལ་ཁེངས་སེམས་སྒྲེ། སྒྲུང་ན་རང་སྒྱུན་ཐེར་ལ་བུད། མི་ཁ་ལྟ་ཡི་ཕ་འབབ་ཡིན། མཐོན་ན་མི་དགའ་དམའ་ན་དགའ། མཐོན་ཕྱག་དོག་ང་རྒྱལ་སྒྲེ། དམའ་ན་བག་ཡངས་དག་སྒྱུར་འཕེལ། དམའ་ན་ས་གོང་མའི་གདན་ས་ཡིན། འབྱོར་ན་མི་དགའ་རྒྱད་ན་དགའ། འབྱོར་ན་བསོགས་བསྐྱང་སྒྲུག་བསྐལ་རྒྱ། རྒྱད་ན་དགའ་སྒྲུང་ལྟ་ཆོས་འགྲུབ། སྒྲུང་ལུས་ཆོས་པའི་གཏད་ས་ཡིན། བྱིན་ན་མི་དགའ་འཕྲོག་ན་དགའ། བྱིན་ན་ལན་ཆགས་ཁུར་བོ་འཕེལ། འཕྲོག་ན་ཆོ་རབས་བུ་ལོན་སོད། ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་སྒྱུ་ལོན་ཡིན། གཉེན་ལ་མི་དགའ་དགྲ་ལ་དགའ། གཉེན་གྱིས་ཐར་ལམ་བར་དུ་གཙོད། དགྲ་བོ་བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད། རོ་སྟོམས་ལག་ལེན་གནད་འགག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དམ་པ་རྒྱགར་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱན་དགས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་ལྟ་སྒྲུངས་ཏེ། བདག་ཡུལ་མེད་ཐབས་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བཟར་མེད་བཅར་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། འདྲིས་མེད་བཤེས་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མིས་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བསོད་ནམས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་ནས་བསྒོམ་པར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྐྱོག་སྒོམ་སོགས་ནས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་འདུལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཅི་འགོ་བྱ་སྟེ། དམ་པ་རྒྱགར་གྱི་ཞལ་ནས། བསོད་ནམས་བདུད་དུ་མ་ཤེས་ན་སྒྲུག་བསྐལ་དང་མི་འབྲལ། ཕ་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་མ་བོར་ན་མི་ཆོས་དང་འབྲེལ་མི་ཆོད། ཆོས་བརྒྱད་ཚུལ་སྒྲུར་མ་ལུས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མི་སྟོང་། མི་ཆོས་དགོས་མེད་དུ་མ་ཤེས་ན་ཆགས་ཞེན་གྱི་སྒོ་མི་འབྲལ། ཟང་ཟིང་གི་འདུ་བ་བར་ཆད་དུ་མ་ཤེས་ན་འདོད་པ་ལས་སྒོ་མི་ཕྱོག་ རྟོ་རྒྱབ་གྱི་ཁོལ་འཕྲོ་མ་བཅད་ན་དག་སྒྱུར་ཉམས་སུ་མི་ལེན། བྱིས་གྱི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན་ཆོས་ལ་འགྲུབ་པའི་སྐབས་མི་རྟེན། དུས་ད་རེས་ལམ་སྟོ་ཞིག་མ་བཟོན་

ན་མི་ཆེ་ལ་རེ་ཐག་ཆད། བྱིས་ཐབས་ལ་ཆགས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་སྒྲོན་དུ་ཆ། རང་གཅིག་
ལུར་སྒྲོད་མ་རྒྱས་ན་དཀའ་ཐུབ་བར་ཆད་ཀྱིས་བྱིར། མི་ཆེ་ཡི་བྱ་བ་མ་བཞག་ན་ཆོས་དེ་
སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། བྱུང་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་པས། གཞན་སེར་སྤྱ་ཙན་མཐོང་
ཙན་རང་གཏོང་མོད་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་ལེ་ལོ་ཙན་མཐོང་ཙན་རང་
བརྩོན་འགྲུས་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་འདོད་ཆགས་ཙན་མཐོང་ཙན་རང་
གཉེན་པོ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་ཞེ་སྤང་ཙན་མཐོང་ཙན་རང་བཟོད་པ་ཆེར་
འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་གཏི་མུག་ཙན་མཐོང་ཙན་རང་ཤེས་རབ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན། གཞན་ལོག་ལྟ་ཙན་མཐོང་ཙན་རང་དག་སྤང་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན། གཞན་སྒྲོ་སྒྲོ་མང་པོ་ཙན་མཐོང་ཙན་རང་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་
སྒྲོ་སྒྲོ་དྲིད་པ་མཐོང་ཙན་རང་ངེས་འབྱུང་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཙན་མཐོང་ཙན་རང་བྱང་སེམས་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། རྒྱུན་རབ་ལམ་
དུ་བྱེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེ་དོགས་གཉིས་འགོག་པ་ཡིན། མཐར་ཐུག་རེ་དོགས་
གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་སྐྱེལ་ཡང་། ད་ལྟའི་དུས་སུ་དག་ཟུན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱང་
བ་ནི་ཤིང་འཁྱོག་པོ་སྤོང་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སྤྱང་རི་ཐང་པས་གསུངས་སོ། །

ཀྱི་མ་དེར་སང་སྒྲོད་བཅུད་སྤྲིག་པས་གང་། སྒྲོད་ཀྱི་དཔལ་ཉམས་སང་སེར་གྲུ་འུད་
ལྡང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཆར་ཆུ་མི་སྒྲོ་མས་དུས་མིན་ཐུན་སྤྱོད་འབྲིགས། ཅི་སྒྲོན་མི་སྒྲོན་ནད་ལུག་ཆུ་ལྟར་
ཁོ་ལ་། ཁྱེད་བཅུད་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡང་རག་ ལེགས་སྤྱ་མི་འདྲན་ཉེས་སྤྱ་འབའ་
ཞིག་འདྲན། གང་དང་སུ་འགྲོགས་ཆགས་སྤང་གཟིང་རྩའི་རྒྱུ། རང་བསྐྱེགས་གཞན་
བསྐྱེགས་ནགས་ལ་མེ་མཆེད་བཞིན། འདི་འདྲའི་དུས་སུ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ནས། །
རྒྱུན་རབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་མ་བྱེད་ན། བདག་འཛིན་རྟོག་པའི་དུག་རོ་ལྡང་བ་འདིས། །
ཡང་དག་ཐར་པའི་སྒོག་རྩ་གཅོད་པར་ངེས། དེ་སྤྱད་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་ཐུལ་ན། རི་

ལྟར་བྱས་ཀྱང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅི། །འདྲེ་ཆེན་འདི་གོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །བདག་སྟོང་
ལ་གནས་བརྒྱ་ཕྱག་གཞོད་པ་བསྐྱུལ། །ད་ནི་དེ་ཡི་འཁོན་རྣམས་དྲན་བགྱིས་ནས། །སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྗེའི་དམག་ཚོགས་ལེགས་བསྐྱུལ་ཏེ། །ཡུང་བྱེད་བདག་འཛིན་རྣམ་རྟོག་སྟེང་
བཅས། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྩད་ནས་གཞོམ་པར་བྱ། །སྟོང་པ་འདི་ཡིས་རང་དོན་བསྐྱབས་
བསྐྱབས་ནས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་འགོ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱུལ། །དེ་ཡི་ལེ་ལན་སྟོང་པའི་བཙོན་
རར་བཅིངས། །ད་ལྟ་འདྲུས་ཀྱང་མི་འདོད་ཆར་བཞིན་འབབ། །རི་ཙམ་འབྱོར་ཡང་ངོམས་
པའི་དུས་མེད་ཅིང་། །སྟུག་བསྐྱུལ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས། །རང་གིས་མི་བཟོད་
གཞན་ལ་རྩོལ་ཐོད་ཅན། །ཡུང་བྱེད་རྟོག་པའི་སྟོང་པ་འདི་ལ་སྟོས། །ཆེ་འདིར་ན་ཆ་བགྱིས་
སྒྲིམ་བརྟེན་བརྟུང་དང་། །གཏམ་རན་ལ་སོགས་མི་འདོད་རི་སྟེད་ཀྱན། །རྩ་བ་ལུས་སེམས་
བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ལན། །རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་བཀོན་དུ་ཅི། །ད་དུང་འདི་ཡི་དབང་
སོང་སྟོང་པ་ན། །དབག་མེད་སྟུག་བསྐྱུལ་མཚོན་གྱིས་གཙོད་པར་ངས། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་ན་མི་
འདོད་མཆིས་དེ་ཀྱན། །ཡུང་བྱེད་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་ཐོག་ཏུ་སྦྱངས། །སྟོན་ཆད་དག་
ཟུན་མ་འབྱེད་ཀྱི་མ་ལུལ། །དེང་ནས་ངས་མཐོང་ད་ཁྱོད་གང་དུ་འགོ། །མེད་བཞིན་ལུལ་
པའི་སྟོང་པ་དུག་གིང་འདི། །གཉེན་པོའི་མཚོན་གྱིས་དེང་ནས་གཙོད་པར་བྱ། །འགོ་བ་འདི་
ཀྱན་པ་མའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་དྲིན་ལན་འཁོར་མཐའ་བྲལ། །ད་ལྟ་འདྲུས་
ཀྱང་བྱེད་རྩལ་སྦྱབ་པའི་གྲོགས། །སྦྱིབ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དངོས། །
འདི་ལ་ཕན་བཏགས་རྒྱལ་རྣམས་དགྱེས་འཇུག་ཞིང་། །འདི་ཡི་གཞོད་བཟོད་དཀའ་ཐུབ་
སྟོམ་པའི་མཚོག་ །འདི་དག་མཁྱེན་གྱིས་སྟོང་ཞེའི་པ་རོལ་འགོ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་
རྒྱལ་དང་མཉམ། །བྱེད་པར་རྟེན་སོགས་འཆིང་བ་དམ་བཅིངས་གིང་། །ལས་རན་དབང་
གིས་རན་འགྲོར་ལྟར་ཉེ་བར། །མི་གཏོང་སྟོང་འཕར་གཙོད་ལ་བརྩོན་བྱེད་པ། །གཞོད་བྱེད་
དག་སོགས་སངས་རྒྱལ་སྦྱུལ་པར་མཆུངས། །སྟུག་བསྐྱུལ་རྩོན་གྱིས་དྲེགས་སོགས་བག་

མེད་གཞིལ། ༼སྟོ་ཤས་ངེས་འབྱུང་འགོ་ལ་སྟིང་རྩེ་བསྟེད། ༼སྟིག་ལས་བསྟོག་ཅིང་དགོ་ལ་
བསྟུལ་མ་འདེབས། ༼སྟིབ་སྟོང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་མཆོད་པར་འོས། ༼དེ་བས་ཀུན་ལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་བར་བསྟོམས། ༼དྲིན་ལན་བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་འོ་སྟོབས་བསྟེད་ནས། ༼དེ་དག་སྟིག་
སྟག་ཉོན་མོངས་རང་གིས་ལེན། ༼བདག་གི་དུས་གསུམ་དགོ་རྩ་ཡོངས་ལ་བསྟོ། ༼བྱུང་པར་
སྟོན་ཆད་གཞན་ལ་གཞོད་བགྱིས་པའི། ༼ལན་ཆགས་ཤ་འཁོན་མཐའ་དག་འབྱོང་བའི་བྱིར། ༼
སྟུ་ལུས་ཤ་ཁྲག་སྟང་པོ་བྱོད་ལ་སྟེན། ༼དང་ནས་ལྟག་མེད་རོལ་ལ་ཆོམ་པར་བྱོས། ༼ཀུན་
ཀྱང་མི་བདེན་མི་ལམ་སྟུ་མ་བཞིན། ༼སྟེ་འགག་གནས་མེད་དོན་ལ་མཉམ་པ་ཉིད། ༼འབྲུལ་
སྟང་མཐའ་དག་སྟུ་བཞིར་རྒྱས་ཐེབས་པའི། ༼ལྟ་བའི་གོ་ཆ་འདི་མཚུངས་གཞན་ཡོད་མིན། ༼
སྟོང་ཉིད་ཉོན་འབྱུང་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་མཆོག། ༼སྟོར་བ་བཞི་ལྟན་ཐབས་མཁས་གསེར་
འབྱུང་ཅིས། ༼རྟེན་རན་མཐའ་དག་ཡང་དག་བྱང་རྩལ་ལམ། ༼རྣམ་དག་སྟུ་བསྟེན་སྟུ་
བསྟུར་མཛོད་ཀྱི། ༼མདོར་ན་སྟོ་བྱར་རྟེན་རན་གང་བྱང་ཡང་། ༼འབྲུལ་དུ་བྱན་ཤེས་གཉོན་
པོས་ལེགས་སྟུངས་ནས། ༼བསམ་སྟོར་མཐའ་དག་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེ་ཡིས། ༼བྱང་རྩལ་ལམ་དུ་
བསྟུར་མཛོད་གོགས་པོ་དག ༼ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྟུ་བཅུད་པ་སྟེ་རྟེན་རན་བྱང་རྩལ་
ཀྱི་ལམ་དུ་བསྟུར་བའི་ཐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

- ༥ ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཐེག་མཆོག་སྟིང་པོའི་བཅུད། །
ཆོང་ལ་མ་ལོར་རྒྱལ་སྐས་འཇུག་པའི་ལམ། །
རི་བཞིན་གནད་དུ་དྲིལ་ནས་སྟོན་མཛོད་པའི། །
མཚུངས་མེད་སྟུ་མའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

དེ་ནི་རྩ་བའི་ས་བཅུད་བཞི་པ་ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
ཆོ་འདིར་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འཆི་ཁར་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། ༼དང་པོ་ནི། མན་ངག་སྟིང་པོ་མདོར་

བསྐྱུས་པ། རྟོབས་ལྡན་དང་སྒྲུབ་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་མན་ངག་ཟབ་དགུ་གཅིག་ཏུ་དེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འགག་མདོར་བསྐྱུ་ན་
སྟོབས་ལྡན་སྟེ། **དང་པོ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི།** དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་མ་རྒྱས་
ཀྱི་བར་དང་། ཟུང་པར་མ་གཤིའི་བར་དང་། སྒོས་སུ་ལོ་འདི་དང་ལྷ་བ་འདི། ཡང་སྒོས་དེ་
རིང་ནས་སང་གི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་གཏན་ནས་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །
ཞེས་སྟེ་འཕེན་པ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་གཏོང་། བྱེ་བྲག་ཉི་མ་དེ་རིང་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་བ་དང་།
འཕྱར་ཁ་གཏོང་བ་དང་། བརྟེན་བརྟེན་སོགས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་
གཏོང་རེ་གི་སྒྲུལ་དུ་བསམ་ཞིང་དམ་བཅའི་འཕེན་པ་གཏོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མ་ལངས་
པར་གྱིང་འབྲུ་དུ་འགོ་སྒྲུལ་ཅན་གཉིད་སྤར་སང་ཡོང་བ་དང་འབྲུ་བར། འཕེན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནམ་རྒྱུ་རབ་དང་ཕྱད་པའི་ཆེ་གཉེན་པོ་དྲན་ནས་ཡོངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་
དག་རེ་བྱ་སྒྲུལ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་རེ་ཡོད་ན་སྒོ་གསུམ་ཆོས་དང་རང་གིས་མཐུན་ཏེ། སྟོན་
སྟོར་མོ་ལུང་ན་རྩོག་དན་བཟང་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དུས་མི་བདེ་བ་གཅིག་གི་དུས་སུ་ཉིན་གཅིག་
རྒྱ་འབྲུལ་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་པས་ཁོང་གི་སྤྲུགས་དགོངས་ལ། དེང་སང་གི་དུས་མི་བདེ་
ལུགས་ཀྱི་དེ་རིང་ཡང་ཅི་ཡོང་མི་ཤེས་ཏེ། མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་མ་གོར་བ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་སྒྲུལ་པའི་འཕེན་པ་གཅིག་བཏང་ནས་ཕྱིན་པས། འཛིགས་སང་མི་རན་མང་
པོ་རིང་གིས་བྱུང་བས། དང་པོ་སྤྱིང་ཏད་པ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ལ་ད་ནང་གི་དམ་བཅའ་
དྲན་པས་ཁྱེད་རང་ཁྱེད་རྒྱ་གང་འདུག་ཁྱེད་ཅིག་བྱས་ནས་ཁོང་ཆོའི་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སྤྲུགས་
བདེ་འཕོལ་གྱིས་སོང་གསུངས། དེས་ན་འཕེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དགོ་
བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བྱུང་པས་གསུངས། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་ལམ་མམ། དགོ་སྤྲུག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བ་
ཅི་ཞིག་ལ་འཇུག་གི་འདུག་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཀྱིག་གིས་བཟུང་ནས། མི་

དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལྟ་ཅི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་དུའང་
མི་གཏོང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་མ་བུལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱང་བ་སྟེ།
མདོར་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞིབ་ལྟས།
གང་གིས་ཆོས་གྱི་གཙོ་བོ་མཆོག །སེམས་གྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་དོན་མེད་གྱི་ནར་འབྲུམས། །དེ་ལྟར་བདག་གི་སེམས་འདི་
ནི། །ལེགས་བབྱང་ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱ། །སེམས་བསྐྱང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་
པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མ་གྲངས་གོལ་བའི་ཁྲོད་གནས་ན། །བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཏེ་མ་ཡི་བག་བྱེད་བཞིན། །སྟེ་བོ་རན་ཁྲོད་གནས་པས་ཀྱང་། །སེམས་གྱི་མ་འདི་རྟག་ཏུ་
བསྐྱང་། །མ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ཡིས། །སྤྲུག་པའང་མ་ཡི་བག་བྱེད་ན། །བསྐྱེད་འཛོམས་
འཛོམས་སྤྲུག་པ་དག །སེམས་གྱི་མ་ལྟར་ཅིས་མི་སྤྱང་། །སྤྱོད་པ་འདི་འབྲས་གནས་བྱེད་
ན། །སྟེ་བོ་རན་པའི་ཁྲོད་གནས་སམ། །བྱང་མེད་ཁྲོད་ན་གནས་ཀྱང་དུང་། །སྤོམ་བརྩོན་
བརྟན་པ་ཉམས་མི་འགྱུར། །བདག་གི་རྟོག་དང་བཀྱར་རྟོག་དང་། །ལུས་དང་འཛོལ་མེད་སྒྲ་
ཞིང་། །དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སྒྲ་ཡིས། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། །སེམས་
བསྐྱང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག །ཐམས་ཅད་འབད་པས་
སྤྱངས་ཤིག་ཅས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །ཞེས་དང་། །གོམས་ན་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་
བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། **གསུམ་པ་དཀར་པོའི་ས་**
པོན་གྱི་སྟོབས་ནི། རུན་མཚམས་སོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མ་སྟེས་པ་
སྤྱོད་པ་དང་། །སྟེས་པ་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དགོན་མཆོག་གི་རྟོན་ལ་མཆུལ་
དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་ཆོགས་གསོག་དང་སྤྱོད་ཅི་རུས་བྱ། །སྤྱོད་པ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཆོས་སྦྱོར་ལ་ཐོན་ལས་ཞུ། །ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་ཆོས་སྦྱོད་བརྩོན་སོགས་
མདོར་ན་དགེ་བ་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་འབྲུངས་པར་བྱ་

སྟོན་ རྒྱུད་པ་ལས། རི་སྤྱིད་དག་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར། །དེ་སྤྱིད་སྟོང་ཉིད་དམ་
པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དམ་པའི་ཞལ་ནས། བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་
སྒྲོམ་གཏང་མེད་དུ་སྒྲེ་གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོའང་ཕན་ཚུན་རྒྱར་འགྱུར་
ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱས་ན། །སྟོ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགའ་
བར་། །འགྱུར་བ་དག་ཏུ་ཐེཛོམ་མེད། །ཅིས་དང་། ཡ་དམ་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྟོག་
པ་བྱས་ན་སྟོ་འཇམ་མི་སྟོ་ལྷས་པས། དམ་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྟོག་པ་བྱེད་དོན་མེད།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟེ་བ་དུས་མཉམ་གསུངས། སྟོང་རྗེའང་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ།
རྩོ་བོའི་སྒྲ་མ་རྣམ་རྟེན་ཏེ་བཞིན་ནོ། །**ཁའི་པ་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།** བདག་
གཅེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་ནམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། བདག་སྦྲར་
ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས། རྒྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྤྱོད་བ་འདི་རྟོག་
ངན་ཁྱོད་གྱིས་ལན། ཆོ་འདིར་སྟོག་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་རི་སྟོད་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་རྣམ་
དག་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་འགལ་སོགས་རི་སྟོད་
བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་ནས་ལན། ད་ཡང་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ན་སྟོད་མེད། ད་རེས་
འདི་ཅི་བརྒྱག་ཅི་བྱལ་བྱ་དགོས་སྟོམ་པས་བདག་འཛིན་རྣམ་རྟོག་རྒྱངས་གྱིས་སྦྲང་བ་སྟེ།
ཞི་བ་ལྟས། དེ་ལྟས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་། །རྟག་ཏུ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་བྱ། །འདི་ལ་
བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྦྱད་དེ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་
པ་། །ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། བདག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་
ན། །རྒྱག་བསྐལ་སྦྲང་བར་མི་ལུས་ཏེ། །རི་ལྟར་མེ་ནི་མ་བཏང་ན། །སྟོག་པ་སྦྲང་བར་མི་
ལུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། **ལྟ་བུ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི།** དག་སྦྱོར་གང་བྱེད་
གྱི་གཤམ་དུ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འདྲེན་ལུས་

པར་གྱུར་ཅིག བྱད་པར་དུས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱད་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
འིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་མི་ལམ་དུ་འང་མི་བརྟེན་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག་ཅིག
ཀྱེན་རན་ཅི་བྱད་ཡང་བྱད་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ཁྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཞེ་ཐག་
པ་ནས་གདབ་ཅིང་། སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་དང་ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་དེ་ལྟར་
གསོལ་བ་གདབ། དག་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་དོན་དུ་བསྐྱོད་བར་བྱ་སྟེ། དགོན་མཆོག་བརྟེན་གས་
པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱེན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཕྱི་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་
གིས་སྦྱོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །འབྲས་བུ་འང་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྦྱོད་འདུག་
ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། །སེམས་
ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱད་ཚུབ་ཕྱིར་བསྐྱོའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས།
བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གདབ་པར་བྱའོ། །སྟོབས་ལྡན་པོ་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་
དྲིལ་བའི་ཆོས་ཡིན་གསུངས། །གཉིས་པ་ཆོས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་འདའ་ཁ་མའི་གདམས་ངག་
རི་ལྟར་བྱེད་ཅིན། ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བའི་གདམས་ངག་ནི། །སྟོབས་ལྡན་ཉིད་ཡིན་སྦྱོང་ལམ་
གཅིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ལ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་དེ་འཆི་ངེས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་
པའི་ཆོ། དང་པོར་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་སྦྱོས་རང་ཉིད་པན་
ཡོན་འདི་རང་ཆེ་སྟམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་ནས་ཆགས་ཞེན་གྱི་འཕྲི་བ་སྤུ་ཕྱི་ཙམ་མེད་པར་
བྱེད་པ་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས། འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འཆི་ཁར་ཆགས་སེམས་ལྷ་
མོ་ངེས་ཀྱང་རན་སོང་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། སྦྱོན་དག་སྦྱོང་ཞིག་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པས་
དེ་མ་ཐག་པར་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནད་དུ་སྦྱུལ་ཞིག་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་སྦྱིས་ནས་འདུག་པ་ན། དག་
སྦྱོང་གི་ལུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཁོའི་གཡོག་ནད་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷུང་བཟེད་སྤང་
བ་ན་དེའི་ནད་དུ་སྦྱུལ་ཞིག་འདུག་པ་ཁོས་ཕྱིར་དོར་བས། དེ་ཁྲོས་ཏེ་ཁ་ནས་མེ་འབར་བས་

བསེལ་ཁང་ཆོག་སྟེ་གི་ནས་དཔུལ་བར་སྒྲིམ་ཏེ། དཔུལ་བར་ལས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་། སྒྲུལ་
ཀྱི་ལུས་ལ་རྩ་སྒྲིལ་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་། དགེ་སྟོང་གི་ལུས་ལ་གདུང་ཁང་གི་མེ་འབར་བ་
གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་སྟོང་ཆོས་གོས་ལ་ཆགས་
པ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། མངའ་རིས་སྟོ་མོན་གྱི་བྱིས་པ་ལུང་རྟོ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིམ་
དང་། དབུས་ཀྱི་བཙུན་མ་ཞིག་གཡུ་ལ་ཆགས་པས་དེར་སྒྲུལ་བར་སྒྲིམ་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་
མང་། དེས་ན། ལོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། ཀྱི་མ་བདག་ལ་འཆི་ཁ་བར་དོ་འཆར་དུས་འདིར། །
ཀྱན་ལ་ཆགས་སེམས་ཞེན་འཛིན་སྒྲངས་བྱས་ནས། །གདམས་ངག་གསལ་བའི་ངག་དུ་མ་
ཡངས་འཇུག །རང་རིག་སྒྲིམ་མེད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཕོ། །འདུས་བྱས་ཤ། བྲག་ལུས་དང་
བྲལ་ལ་ཁད། །མི་རྟག་སྒྲིམ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱས་ན་ཡན་
ལག་བདུན་པ་འབུལ། མི་རྒྱས་ན་འང་བདག་གི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཅི་ཡོད་པའི་མཐུས། བདག་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་
བརྗེད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཡང་དག་པ་
དང་མཛུལ་བར་གྱུར་ཅིག དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཡིད་རྩེ་གཅིག་པས་སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་། བདག་གཅེས་
འཛིན་འདིས་སྒྲིམ་པ་གངས་མེད་པར་སྒྲུག་ཏུ་བཙུག ད་རེས་ཀྱང་འཆི་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཕྱིང་།
དོན་དམ་པར་བདག་དང་སེམས་མ་གྲུབ་པས་འཆི་རྒྱ་མེད། བཏོ་འཆི་འོ་བསམ་པའི་བདག་
འཛིན་གྱི་སྟོང་ན་ཁོད་ཅི་ནས་བརྒྱག་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་སོགས་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་།
འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་དང་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་
དང་མི་བྲལ་བར་བྱའོ་སྟུམ་པ་འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྒྲར་བསྒྲོམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཉིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཡིན་པས། གཙོ་བོར་དེ་དག་ལ་
རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། གོགས་སུ་སྟོང་ལམ་ཡང་གཅེས་ཏེ་ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་ནམ། མི་

ལུས་ན་གཞིག་གཡས་འོག་ཏུ་བཅུག ལག་པ་གཡས་པས་འགམ་པ་བརྟེན་པའི་མཐེའུ་ཆུང་གིས་སྒྲ་བྲག་གཡས་བཀག་ཆུང་གཡོན་ནས་རྒྱ་བར་བྱས་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཆུང་འགོ་འོང་དང་སྒྱར་ཏེ་གཏོང་ལེན་སྒྱུར། དེའི་རྩེས་ལ་འཁོར་འདས་སྒྲེ་འཆི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྣང་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངང་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་བཞག དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་སྤེལ་ཞིང་བསྒྲོམ་པའི་ངང་ལ་དབྲགས་འགོ་རུས་པར་བྱའོ། །

འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་འུད་ཆེ་བ་མང་སྟེ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་བ་མེད་གསུངས། དེ་གཉིས་གང་གིས་འཕོ་ནའང་འཕོ་བ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འཕོ་བྱ་འཕོ་བྱེད་དང་བུལ་བ་ནི་འཕོ་བའི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། བདག་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱིས་འཕོ་ནའང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲིད་གཉིས་ཆུས་ཁྱེར་ནས་མ་ལ་བུ་མོ་འདི་མ་ཤི་ན། བུ་མོ་ལ་མ་འདི་མ་ཤི་ན་སྒྲིམ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བས་གཉིས་ཀ་ཚངས་གནས་སུ་སྒྲིས་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་དཔྱལ་བར་གྲུད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པ་དང་མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས་གྲུང་ཤེས། དེར་མ་ཟད་བདག་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སྒྲོ་བཙུག་མིན་རེ་སྒྲིས་ན་ཆོ་འདི་ཡང་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། སྟོན་བྱ་ས་ཀོ་ཁར། ཀོ་བ་གཅིག་གི་ནང་བཅུན་པ་དུག་དང་། བང་ཕྱིན་པ་གཅིག་བཙས་ཞུགས་ནས་ཀོ་བ་བཏང་བས་ཆུའི་བཞི་ཆ་ཙམ་སོང་བ་དང་། ཀོ་མཁན་ན་རེ། བྱ་ཕྱི་འདུག་པས་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གཅིག་ཙམ་ཐོན་རོགས་གིས། ཡང་ན་ང་རང་འཐོན་གིས་ཁྱེད་རང་གཅིག་གིས་རྒྱ་བ་བྱུངས་ཟེར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་མི་ཤེས་པར་འདུག བང་ཕྱིན་པ་དེ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་ཤི་བ་བས་ང་གཅིག་པུ་ཤི་བ་དུག་ཟེར་ནས་ཆུ་ལ་མཆོངས་པས། དེ་མ་ཐག་འཇའ་ཟུག་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། རྒྱལ་མི་ཤེས་གྲུང་ངེ་ཞིག་ལྟར་ཆུ་མཐར་ཐོན་ནས་མ་ཤི་ཟེར། དེས་སྒྲར་ཆོས་ཙམ་བྱས་པའི་རིགས་སུ་མི་འདུག་ཟེར་ཏེ། སྒྲོ་རྣམ་དག་ལན་རེ་རེ་ལའང་དེ་འདྲ་འབྱུང་ན། འཆི་ཁར་མང་དུ་བསྒྲོམ་པ་འཕོ་བའི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟ་

ཅི་སྒྲོས་གསུངས། དེའི་ངང་དུ་མ་འཕོས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་དེ་དང་མ་བུལ་བར་
གཞན་དམིགས་པ་དང་རྒྱུད་སྟོར་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཕོ་ན་འད་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་། འགོན་བུ་མ་ཉམས་པའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཐལ། རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱི་ཕྱེ་མ་གཉིས་སྒྲུང་སྟོན་ལ་སྒྱུར་
བ་སྒྱུ་བོར་བྱས་པའང་རྫས་ཀྱི་འཕོ་བའི་མན་ངག་སྟེ། འདི་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིང་བསྐེལ་དང་
གྲུབ་ཐོབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་རིང་བསྐེལ་སྒྲུབ་རྫས་སོགས་སེལ་མེད་ཀྱི་དམ་རྫས་རིགས་
བསྐེལ་བ་དང་། རྒྱུད་སྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཚད་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཡང་ལེགས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལམ་བཟང་འོ་མའི་ཆུ་གཏོར་ཆེ། སྒྲུ་མའི་མན་ངག་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་
ལས། །ཉེར་ཐོབ་ཆེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་མར་ཁུན་མཆོག་ །སྟོབས་ལྡེའི་ཉམས་ལེན་འདི་ཡིན་
གཞན་ཡོད་མིན། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་མི་གཏོར་འཕེན་པའི་ཤུགས། །ཅིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་
གོ་ལའི་རྒྱུད་ཤུགས་ཀྱིས། །སྒྲུབས་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ཉི་ལྔའི་འགྲོས། །བསྐྱལ་ན་
འཕྲལ་ཡུན་རྒྱུད་ལུན་རིང་དུ་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ལྟ་ཡི་གསྐྱའི་རྒྱན། །ཡང་ཡང་
གོམས་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོལ་ན། །རིང་མིན་བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཆོར་ཉེར་ཁྱུགས་ནས། །
དོན་གཉིས་སྒྲུབས་སྤང་འཇུམ་དཀར་ཅིས་མི་རྟོག། །སྒྲུབས་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ལུང་བྱོད་
གཤེར་གྱིས། །རིགས་ཁམས་དགོ་བའི་ས་བོན་གསོས་ཐེབས་ན། །མཛད་བྱུང་ལམ་ལྡེའི་ལྷ་
གྲུའི་ཡལ་འདབ་ཅེར། །སྒྲུ་གཉིས་གསེར་གྱི་སྟེ་མ་སྒྱུར་འབྱུང་ངས། །ཡང་ཡང་སྲིད་པའི་
བཙོན་རར་དམ་བཅོངས་ཤིང་། །མང་མང་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཆད་པས་མནར་བའི་རྒྱ། །འཛིགས་
འཛིགས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕུང་རྒན་འདི། །ལྷུར་ལྷུར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོམ་
པར་འོས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཁས་ན། །རྣམ་མང་དགོ་ཆོགས་རིན་ཆེན་
ཤིང་རྟ་མཆོག་ །རྣམ་མཁུན་གྲོང་དུ་ཁྱུགས་ལ་དཀར་བམེད། །རྣམ་ཀྱན་འགོ་བའི་ངལ་འཆོར་
ཅིས་མི་འགྱུར། །རྣམ་ཞིག་མི་རྟག་སྒྲུ་མའི་འཕྲལ་འཁོར་འདི། །འདོར་ཆེ་སྟོབས་ལྡེའི་གཤོག་
ཡངས་ལེགས་བརྒྱུངས་ནས། །ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ཤུགས་ཀྱིས། །འགོ་

དུག་གཡང་ས་གཅོད་ལ་དགའ་བ་ཅི། །ཨ་ཏོ་ཟབ་དགའི་གདམས་ངག་ནོར་བུའི་སྒྲོམ། །ཨོ་
མ་བསོད་ནམས་སྲུག་པར་སོན་པའི་ཆོ། །མཐོག་ཆུང་ཆོ་འདིའི་བྱ་བས་མ་བྲེལ་བར། །སྤྱིང་
ནས་བརྩོན་པས་ཉམས་སྲུ་ལོངས་གིག་གྱེ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པ་
སྟེ་ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གང་ཐུགས་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྗེས་དབང་གྱུར་གྱིར། །
གཞན་གྱི་དོན་དུ་མནར་མེད་མེ་ལའང་། །
པདྨའི་མཆོ་ལྟར་དགའ་བས་ཞུགས་མཛད་པའི། །
རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་སྒྲུ་མར་ཐུག་བཞུགས། །

ད་ནི་རྩ་བའི་ས་བཅད་ལྟ་བུ་སྒྲོ་འབྱོར་ས་པའི་ཆད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་དགོས་པ་
གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་
ནི། རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདུལ་བ་གཅིག་པུར་འདུས་པས། ཆོས་བྱས་བཞིན་སྒྲོ་སྒྲིང་བསྒྲུམ་
བཞིན་བདག་གཅེས་འཛིན་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་དགོས། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བར་
ཆོས་བརྒྱད་དང་ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱབ་པར་འདུག་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་
དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་སོགས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱས་ཆད་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན།
ཆོས་བྱས་ཆད་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་ན་སྒྲོ་སྒྲིང་ཆུད་ལ་སྦྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ།
ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ཆུང་ན་འགོང་པོ་སྒྲོར་ཐོན་པའི་རྟགས་ཡིན། ཉན་མོངས་
པ་ཆུང་ན་དུག་ལྟ་ཁོང་དུ་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན། ང་བདག་ཆུང་ན་འགོང་པོ་སྒྲོར་ཐོན་པའི་
རྟགས་ཡིན། ཞེས་དང་། མདོར་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་ན་འདོད་པ་གཏིང་ནས་
བྲལ་བའི་རྟགས་ཡིན། སྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཞོད་ན་སྤྲང་བ་སྦྱུ་མར་ཤེས་པའི་རྟགས་
ཡིན། ཆོས་བརྒྱད་གས་ཆུང་ན་སེམས་ཉིད་ངོ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན། ལར་ནང་རྟགས་ཕྱིར་

འཆར་བ་ཤིང་ལ་ལོ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་འདྲ། བྱི་རྟགས་གཞན་ལ་འཆར་བ་ཤིང་ཐོག་གི་འབྲས་
བུ་སྒྲིན་ནས་ཟས་སུ་རུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་ན་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཆོས་པ་
མང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་ཚུལ་སྦྱེད་པ་གལ་ཆེ་
གསུངས་། དེས་ན་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་མ་སོང་གི་བྱུང་
པར་འདི་ནི་ཡོད་པས་འདི་ཆོས་པ་སྤང་ལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གསུངས། དཔའ་པོ་གཉིས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། རོ་བོ་དེ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྒྲིམ་འདུག་
ཆོས་པ་བཟང་པོ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གཞན་གྱིས་མ་བྲེལ་བའང་དཔའ་པོ་གཅིག་
ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་གཙོ་བོར་མི་བཟུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
གི་སེམས་མི་རྟོགས་པས། བྱིའི་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་ལམ་ལེགས་པ་སྣ་རེ་ཅམ་མཐོང་བས་ཀྱང་
མགུ་སྟིང་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་རང་གི་མོས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བརྗོད་
པའང་སྟིང་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པས་དད་པ་དང་དེས་འབྱུང་དང་ཤེས་
རབ་དང་སྟིང་རྗེ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་དཀར་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་པ་ཡོད་ཆོད་ཀྱིས་འབད་པས་
ད་ནི་དོ་རུབ་རང་འཆི་ནའང་འདི་ལས་ཡར་སྦྱེད་འདོན་རྒྱ་མེད་སྟོམ་པ་གཅིག་བྱུང་འདུག་
ན་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོད་ལོངས་པ་ཡིན་པས་རང་གིས་སེམས་ཀྱིས་མ་བྲེལ་བ་ཞིག་དཔང་
པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། སྒོ་གཟུ་བོས་བརྟགས་དེ་གཞན་གྱི་དཔའ་པོ་ལ་ཆགས་མི་འཇོག་
པར་རང་སེམས་ཀྱི་དཔའ་པོ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་རང་ལ་རང་གིས་མ་བྲེལ་བ་ལ་འབད་དགོས་
ཏེ། ཞོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་འདི་དག་ལ་ནོར་ས་མང་པོ་ཡོད། ཐོས་བསམ་
ཀྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་བའི་དགེ་བཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་རྟོག་བྱས་པའི་སྟོན་པ་ནོར་ར་རེ།
རང་གིས་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཅན་དང་། ཉམས་སུ་མ་བྱུངས་པའི་དྲེད་པོ་ཆོས་
རྒྱས་ཅན་ནོར་ར་རེ། རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་བྱུལ་བའི་བཟང་པོ་དང་། བཟང་བརྗེའི་བསྐྱུ་བྱིད་
ཚུལ་འཆོས་ནོར་ར་རེ། གདམས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཆོས་མཁན་གྱི་ལྟ་ཁམས་ཀྱི་ཆོག་

ནོར་ར་མེ། དད་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་ཁ་ཚོས་མཁན་གྱི་ཚོས་སྐད་ནོར་ར་མེ། ལར་
ཚོས་དང་རང་རྒྱུད་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་པ་རོལ་དུ་བཞག་ནས་རང་རྒྱུ་
རོལ་དུ་འདུག་པའི་ཚོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཁ་སྒྱུང་མཁན་འདི་རྣམས་ལ་ཚོས་མི་མཆི། ཚོས་
ཚོས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་དགོས། ཚོས་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཞིག་དགོས། ལམ་གྱིས་འབྲུལ་བ་སེལ་
བ་ཞིག་དགོས། འབྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་
ཏུ་འདུས་པར་ཤེས་ནས་སྒྲུང་སྒྲུང་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཚོས་ཚོས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། ཚོས་གང་
ལ་ཡང་སྒྱུབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། བསྐྱེད་རིམ་རྩོགས་རིམ། ཐབས་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
ན་ཚོས་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན། ལམ་ལྟ་སྟོམ་སྟོང་པ་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་ན་ལམ་གྱིས་འབྲུལ་
བ་སེལ་བ་ཡིན། ལྟ་སྟོམ་གྱི་ཐུགས་འབྲས་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་ན་འབྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་
སུ་འཆར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
གྱིས་མ་ཁྲིལ་ཞིང་བརྟོད་བཀུར་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཀྱིས་ཕྱེད་པ་ནི་དཔང་པོ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་ཆེ་ལ། རང་
གི་འདྲ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་མི་ཤེས་པ་འཕམ། ཤེས་ཀྱང་སྟོ་གཟུང་པོར་མི་གནས་པ་རང་
མཐོང་ཅན་རྣམས་ནི་དཔང་པོར་རུང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་ཏུ་བརྟེན། །
ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་རན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་ཡང་འཛིགས་སྒྲག་ཡི་སྤྱད་ནམ་ཡང་མི་སྦྱེ་བར།
བཟང་རན་ཐམས་ཅད་སྟོ་སྟོང་གི་གྲོགས་སུ་སོང་ནས་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་དང་རྒྱུན་ཏུ་
འགོགས་པ་ནི་སྟོ་འབྱོངས་པའི་ཆོད་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། རྟོན་སྒྲུང་ལས་ཀྱི་
འཕྲོ་སྐད་པས། །རང་གི་མོས་པ་མང་བའི་རྒྱས། །སྤྱད་བསྐྱེད་གཏམ་རན་བྱུང་གསོད་ནས། །
བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ཞུས། །དེ་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་སྒྲུབ་གྱིས། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་
དང་མི་བདེ་རྟེན་དང་མི་རྟེན་དང་། །བརྟོད་སྒྲུང་ཅེས་བཞི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱུད་པོ། །
བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། འཛིག་རྟེན་

ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཆོས་བཞི་བཞི་ཡིད་པ་ལས། མི་འདོད་པའི་ཆོས་མ་རྟེན་པ་
དང་། མ་བདེ་བ་དང་། མི་སྦྱོན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྟེ་དེ་བཞི་པོ་འདོད་ཐོག་ཏུ་སློབ་སྦྱངས་པས་
ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་ཆོས་ཤུགས་ཏུ་སོང་བས་གང་ལའང་ཡིད་བདེ་འབང་ཞིག་འབྱུང་བ་
སྟེ། རྒྱུན་རྒྱུ་གང་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲུམས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགའ་བ་བཞིན་དུ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཡེངས་ཀྱང་བྱུང་ན་
འབྱོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་རྟ་རྩལ་ཅན་དེ་ཡེངས་ཀྱང་རྟ་ལས་མི་ལྟུང་བ་
ལྟར་། མ་བརྟགས་པར་གྲོ་བུར་དུ་གཞན་གྱིས་བརྟན་ཐབས་དང་སྒྲུབ་འདེབས་བརྟེན་བརྟུང་
གཞོད་པ་སོགས་རྒྱུན་རྒྱུ་གང་བྱུང་ཡང་། ཆེད་གཏད་དུ་བྲན་པས་བཟུང་མ་དགོས་པར་ཞེ་
སྒྲིབ་སོགས་མི་སྟེ་ཞིང་རྒྱུན་རྒྱུ་དེ་ཉིད་སློབ་སྦྱོང་གི་གོགས་སུ་ཁད་གྱིས་འགོ་བར་འདུག་ན་
སློབ་འབྱོངས་པའི་ཆོད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་དགྲ་གཉིན་
བདེ་སྤྱད་གཞོད་བྱེད་སོགས་ཅིར་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྩིས་
མེད་དུ་ལྟང་ལྟང་སྟེ་བ་ན་སློབ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་
ཤིང་གཞན་དུ་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། སློབ་མི་དགོས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་པས།
སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོང་འཕེལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གདམས་ཟབ་ཐོང་གཤོལ་སྟོང་གི་རྩིས་སོ་ཡིས། །བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཐ་རེངས་
ཡོངས་དུལ་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལེགས་འབྱུངས་ཏེ། །དོན་གཉིས་མཐའ་རུ་
ཕྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །མང་པོའི་ཆོགས་སུ་གོགས་གྱིས་མི་བྲེལ་ཞིང་། །གཅིག་ཕུར་
འདུག་ཆེ་ལྟ་ཡིས་མི་བྲེལ་བར། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་རང་ཡིད་རང་ལ་ཆེས། །ཆོས་ལམ་
མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །རྒྱུན་སྒྲིབ་གང་ཤར་མེ་དང་བྱང་ཤིང་བཞིན། །བྱང་
ཆུབ་ལམ་ཀྱི་གོགས་སུ་ལེགས་འཆར་བས། །རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡིད་བདེ་རྒྱུ་མི་འཆད། །
སློབ་སྦྱོང་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །མདོར་ན་གྲོ་བུར་རྒྱུན་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་།

ནམ་ཡང་མི་གཡོ་རི་རབ་ལྟ་བུ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་རྒྱུད་ལ་ལེགས་གོམས་པའི། །
དོད་ཏྲགས་མཐའ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོབས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་དོན་
ལ་གསོལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཏྲགས་ཚད་བསྟན་པའི་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༑ རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིམས་གཙང་མའི་ས་གནི་ལ། །
གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་རི་གླིང་བཞོད་ལེགས་གིང། །
མཁུན་བཙུའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟླའི་རྣ་ཆ་ཅན། །
མཚུངས་མེད་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ད་ནི་རྩ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་པ་སྟོ་སྟོང་གི་དམ་ཆོག་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་
ཏྲག་ཏུ་བསྐབ། ཅིས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གསུམ་ནི། སྟོ་སྟོང་ཁས་སྤངས་
དང་མ་འགལ་བ། ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བ། རྒྱགས་རེར་མ་ལྟར་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ད་སྟོ་སྟོང་
བ་ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐབ་པ་སྤྱོད་ཏུ་གསོད་པ་སྤངས་ཏེ། བསམ་པ་སྟོ་སྟོང་དང་ལྟན་
པའི་སྟོན་ས་སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བར་རང་གིས་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐབ་
པ་རྣམས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། གནི་དམ་ཆོག་གིས་བཟུང་
བ་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལྟ་བུ་ཅི་བྱས་རྒྱུད་མ་ཟོས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་མ་དག་ན། གནས་སྐབས་སུ་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པར། སྤྱིས་བུ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུད་
པ་ཆག་གྱུར་ན། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་ལྟར་ཡང་རན་འགྲོར་ལྟར། ཞེས་གསུངས། ལམ་
གྱི་རོ་བོ་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཡང་འཕྲད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་
དང་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་
བྱིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཤིང་པ་ལས་འདའ་

བར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་རྒྱུ་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་བྱས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་
ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལམ་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཆང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་
བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱུད་སྤངས་དེ་ཡིས་དལ་བ་ཏྲག་ཏུ་རྟེན། །ཅེས་གསུངས།
དཀར་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཞེས་སྤྱིང་ལས། ཁྲིམས་
ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས། །ལགས་ཆོགས་མཐའ་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་བ་འགྱུར་བའང་། འཇུག་
པར་། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ནས། །འབྲས་བུ་ཉེར་སྦྱོང་ཆད་པ་མེད་པར་
འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་འབྱུང་བའང་། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་
མདོ་ལས། ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཟུར་ཐོབ་སྟེ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
ཕན་ཡོན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་རི་ལྷར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའང་། ཡབ་
སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྐྱུང་བས། །སྟོན་ལམ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཀའ་བ་མེད་
པར་འགྲུབ་པའང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྲིམས་གཙང་ས་བོན་མང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་
འགྲུབ་པ་ཡོངས་མི་དཀའ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཚུལ་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་
དང་འཕྲད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་
བ་ཀྱན་གྱི་གནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཛིན་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་བསྟོན། །ཅེས་སོགས་མང་དུ་
གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འདོད་

ཚུལ་མང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལྟར་ན་སྤོང་སེམས་དགེ་བ་སེམས་པ་ས་བོན་དང་
བཅས་སྤོང་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེ་བ་ལྟས། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བརྟེན། ཁྲིམ་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སོ་བྱང་སྤྲགས་གསུམ་སྟེ།
དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། བསྐྱའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གནོད་སྦྱོར་ལོག་ཞུགས་བྱུང་པར་ཐབས་
གྱིས་ཟིན། །ཞེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ལ་གནོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ལོག་པ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ། གནོད་པ་ལས་ལོག་པའི་སྟེང་དུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བྱང་
སེམས་གྱི་སྤོང་པ། གནོད་སྦྱོར་ལས་གྱུང་ལོག་ཕན་འདོགས་བྱ་བ་ལ་འང་ཞུགས། དེ་ཡང་
ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ནི་གསང་སྤྲགས་གྱི་སྤོང་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས།
འདིའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཨེ་ཤྲི་ཟུང་འཇུག་དོན་གྱི་ལྟན་སྤྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲགས་གྱི་སྤོང་པར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་མགིན་གཅིག་ཏུ་བསྤྲགས་
པར་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ཅོ། །དེ་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་རྫི་ལྟར་ལེན་སྟམ་ན།
གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། རང་ལྷོག་མ་འདྲེས། དགག་དགོས་ཡོངས་རྫོགས། ཡོན་ཏན་ཡར་
ལྷན་། གནོད་གྱིས་མི་འགལ་བའོ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས། བྱང་སེམས་
གྱིས་སྦྱོང་། གསང་སྤྲགས་པས་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་ལྷོག་མ་འདྲེས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
རང་རྒྱུད་པ་སྤོང་པར་གཅིག་པས་ན་དགག་དགོས་ཡོངས་རྫོགས། ཉོན་མོངས་པས་མི་གནོད་
ལ་སྤྲར་གྲོགས་སུ་འགོ་བས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན། སྤོང་ལུགས་དང་སྦྱང་ལུགས་ཐ་དད་གྱུང་
ཉོན་མོངས་པ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་པར་གཅིག་པས་ན་སྤོང་གསུམ་གནོད་གྱིས་མི་
འགལ་བས་ཏེ། སྦྱོལ་གས་ནས་མཁར་བརྟེན་པ་བཞིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལུགས་
པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲ་མོ་ཚུན་ཆད་མ་ཉམས་པར་སྦྱང་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། བྱང་
དུ་གསོད་ན་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་གསུང་བ་ལ། བཅུན་ཆུང་ཞིག་ཆོས་
ཉན་དུ་བྱུང་བས། བྱོད་འོད་སྦྱང་གི་བརྟན་པ་ལ་མ་འབྲིན་པར་མ་ཟད། ངའི་བརྟན་པ་ལ་འང་

མ་འབྲེན་པར་བྱེད་དམ། རང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉོན་གསུངས་པས། བཅུན་ཆུང་དེ་ལོག་
སོང་། བྱིར་ཉོན་སྒྲུལ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་མགོ་ལ་བྱིང་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་སྒྲོང་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་
པ་གཅིག་བྱུང་བས། མི་ཐམས་ཅད་སྒྲག་ནས་བྲོས་པས། མ་འཛིགས་ཤིག་ཁར་སང་གི་
བཅུན་ཆུང་དེ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་དེའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་འོད་སྒྲུང་གི་དགེ་སློང་ཡིན་
པ་ལ། ཁོ་བྲེལ་བ་ཞིག་གི་དུས་སྡེ་ལམ་ག་གཅིག་ཏུ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཡལ་ག་ལ་གོས་
འཐོགས་པས། དགེ་སློང་ཁྱོས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་བྱུང་དུ་གསོད་ནས་བྱིང་བཅད་པས་འདི་ལྟར་
གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།
སྒྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན། བདག་གིས་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པར་
བྱ། ཁྱེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱལ་ཁྲིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་ན། །
གཞན་དོན་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་གད་མེད་གནས། ཁྱེས་སྤྱོད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡི། །
རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲུང་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
རང་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་གོ་རུ་མེད་པས། ལྷ་རྟེན་བཞིག་པ། བྱིང་གཉན་
གཙོད་པ། རྒྱ་གཉན་དཀྲུགས་པ། མཛེས་སྒྲུང་སྟོན་ཤོར་ནམས་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཐོ་
ཅིའི་སྒྱོད་པ་ནམས་སྤངས་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྒྱ་སྒྲུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་བཅུགས་པའི་
བཀའ་གདམས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དང་མི་འགལ་བར་གཙང་སིང་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཀུན་
སྤངས་ལྷ་བཅུན་ཆེན་པོའི་མགྲུང་ལས་ཀྱང་། མི་མཛེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ། ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་འདུ་ཆོགས་སྒྲུང་པ་དེ། གཞན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་པའི་ཉམས། མི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་མཁྱེན་ཞུས་སམ། ཨོ་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོན་པ་པོར་བསྐྱེད་པུང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བགའས་
སྟོན་པ་དེ། དག་ཞིང་དུ་ནམ་ཤེས་སྒྲེལ་པའི་ཉམས། མི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲེལ་ཞུས་སམ། །
ཐུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤ་བ་རིས། གཏི་མུག་གི་ལག་ཚོད་གསོད་པ་དེ། འཁོར་བ་ཡི་རྩ་བ་
གཙོད་པའི་ཉམས། མི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གཙོད་ཞུས་སམ། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་

སྟོར། ཁྱིམ་མཚན་མེད་བཅུན་མེད་འཁོར་གྱིས་བསྟོར། བདེ་སྟོང་དུ་འདོད་ཆགས་འཛིང་
བའི་རྟགས། མི་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་འཛིང་བྱས་སམ། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ལྔ་བ་པ། ཁྱིམ་མཚན་ཀུན་གཟིམས་མཐལ་མཛད་པ་དེ། འོད་གསལ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་རྟགས། མི་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་གཟིམས་བྱས་སམ། བྲུབ་ཆེན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་བེར་མ་པ། རྒྱལ་ཁམས་
གྱི་ཆད་འབྱུང་མཛད་པ་དེ། ཟག་མེད་གྱི་བདུད་རྩིར་རོལ་བའི་རྟགས། མི་ཁྱོད་གྱིས་དེ་
ལྟར་རོལ་བྱས་སམ། ལྟོ་བྲག་གི་མར་བ་ལོ་ཙྰ་བ། བྱིས་ཐབས་གྱི་ལོངས་སྟོན་བསོགས་
པ་དེ། འདོད་ཡོན་ཀུན་ལམ་དུ་ལོངས་པའི་རྟགས། མི་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ལོངས་བྱས་སམ། མཁའ་འགྲོ་ཡི་དབང་ལྷན་མེ་ལོང་པ། མཛད་གསེབ་ཏུ་གཅེར་རྒྱག་མཛད་པ་དེ། ལམ་འཐས་
གྱི་རོ་ཆ་ཞིག་པའི་རྟགས། མི་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞིག་བྱས་སམ། རང་གྲོལ་གྱི་འབྲུག་པ་
ཀུན་ལེགས་པ། ཆ་ལུགས་ལ་ངེས་མེད་མཛད་པ་དེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་པ་ཞིག་པའི་
རྟགས། མི་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞིག་བྱས་སམ། ཉམས་སྦྱང་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པར། རྒྱ་
འབྲས་ལ་བྱད་གསོད་མ་བྱེད་ཅིག ཅེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོང་དབུས་སུ་
གཅེར་རྒྱག་བྱེད་ལ་སོགས། ཐོ་ཙྰ་ལྟོད་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཡིན་སྟེ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་
པ་དག་མ་དད་སྟེ་བའི་རྒྱ། བག་ཡོད་བསྟན་པ་ཁོ་བོའི་སྤྱིང་གཏམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
དེ་ཡང་རང་བཟང་པོར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྟོན་ཅན་ཡིན་གྱི་རང་
འདོད་མེད་པས་འགོ་ནད་གྱི་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་ནི་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ། འོན་ཀྱང་མ་
དད་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྟོ་ཚོགས་
དང་། རྟོ་མཚར་ལྟར་མོ་རྣམ་མང་པོ། ཀུན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་ཆགས་པ་
སྤང་བར་བྱ། རོན་མེད་ས་ཤིང་གཅོད་དང་། ས་རིས་འདྲི་སོགས་བྱེད་གྱུར་ན། བདེ་གཤེགས་
བསྐྱབ་པ་དྲན་བྱས་ནས། སྐྱག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། གང་ཆེ་བསྟོན་པར་འདོད་གྱུར་
ཏམ། སྐྱེ་བར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ན། གང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས། བརྟན་པས་

རིགས་པ་ལྡན་པར་བྱ། གང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། ཁྲོ་བར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཆོ། ལས་
སུ་མི་བྱ་སྒྲུ་མི་བྱ། ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ། རྟོད་དང་ག་ཞར་བཅས་པའམ། །
གལ་ཏེ་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྡན་པ། མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲོར་འབྲིན་བསྐྱ་
སེམས་སམ། གང་ཆེ་བདག་བསྟོད་ལྟར་ལེན་པའམ། གཞན་ལ་སྟོད་པ་ཉིད་དང་ནི། གཤེ་
བཅས་འགྲེད་དང་བཅས་གྱུར་པ། ཉེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། རྟོད་དང་བཀྲུར་སྟེ་
གཤགས་འདོད་པའམ། གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ། བདག་སེམས་རིམ་
གོ་འདོད་གྱུར་ན། ཉེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོད་པ་དང་། །
རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲུ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། ཉེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་
གནས་པར་བྱ། མི་བཟོད་ལེ་ལོ་འཛིགས་པ་དང་། ཉེ་བཞིན་སྒྱི་བརྟོལ་སྐྱུ་ཅོར་དང་། རང་
གི་ཕྱོགས་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན། ཉེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ཉེ་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་། ཉོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས། ཉེ་ཆོ་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཡིས། །
དེ་ནི་བརྟན་པོར་བཟུང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་ཏུ། །
བྱད་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ། འཛིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀྱན། མཐོང་དང་བྱིས་ཏེ་
སྒྲུང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། གང་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་པ། ཉེ་ཉིད་སྒྱུད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །
འཛིག་རྟེན་སེམས་ནི་བསྐྱུང་བའི་བྱིར། བསྐྱུང་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྒྱུད། ཅིས་གསུངས།
དེ་ལྟར་མ་བསྐྱུངས་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། བ་
རོལ་དད་བྱིར་སྒྲོབ་མི་བྱེད། ཅིས་གསུངས། མདོར་ན་མ་ཁན་ཆེན་རྟོ་རྟོ་ས་ཏུས། བྱིས་ཀྱི་
རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ཞལ་བེམས་སུ་སྐྱུལ་པ་ལས། གྱེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་ཉོན་ཅིག རྟོན་
པའི་སོ་སོ་ཐར་འདི་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས། རྟོན་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་
པ་རྣམས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་གནས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉམས་གྱུར་ན། རྟོན་
པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་བསྐྱུ་བར་འགྱུར། ཉམས་པ་དེ་དག་

ངན་འགྲོར་འགྲོ། །འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར། །བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་འདིར་འབྱུང་
བས། །དེ་ནི་ཀུན་གྱིས་སྤང་བྱ་སྟེ། །རྒྱལ་སྤྱི་དག་ལ་དགའ་བ་མེད། །དག་སྤོང་རྒྱལ་པོ་
བྱེད་གྱུར་ན། །དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིགས་པའི་རྟེན། །
ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་རུང་བ་མེད། །ཞལ་ཕྱེ་བྱེད་རྣམས་སྤང་བར་འབྱུང། །འདུན་ན་འདོད་
པ་བྱེད་གྱུར་ན། །དག་སྤོང་པམ་ཞིང་རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་མ་འབྱེན་
པའི་། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཏེ་སྤོང་བར་རིགས། །བྱུང་མེད་དག་ལ་རུང་བ་མེད། །དག་སྤོང་བྱིམ་
ན་གནས་གྱུར་ན། །བྱིམ་པ་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱེན་ཅིང་། །དག་སྤོང་དེ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད། །
བདུད་ཀྱི་ལས་ཏེ་སྤང་བར་རིགས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདི་ནི། །སྟོན་པ་མུ་ངན་འདས་
འོག་ཏུ། །དག་འདུན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་གསུངས། །འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་གྱིས། །བྱ་
བ་ཉུང་ལ་དོན་ཉུང་བས། །སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་སྤོང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། མ་འོངས་དུས་
སུ་དག་སྤོང་རྣམས། །དག་སྤོང་ཆོས་བཞི་མི་ལྟན་པས། །ཁྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱར་ཁྲོ་བས། །དག་
སྤོང་པམ་པའི་རྒྱ་རུ་བྱེད། །གཤེ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱར་གཤེ་བས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིས་སུ་
ཆད་། །དེག་པ་རྣམས་ལ་སྤྱར་དེག་པས། །དག་སྤོང་གཡལ་དུ་ཆས་ནས་སུ། །སྟོན་པའི་
བསྟན་པ་མུ་རུ་བཞིག །དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་དག་སྤོང་ཡིན། །བདུད་ལས་རང་གི་མི་ཤེས་པས། །
ཞལ་ཆེམས་སྒྲིགས་ཤིང་བག་ཡོད་གྱིས། །བཟོད་པ་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་། །དགའ་བྱུང་སྤོང་
པའི་བརྟལ་ཞུགས་གྱིས། །རྟག་ཏུ་དགོན་དུ་གནས་པར་གྱིས། །མ་འོངས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་
ལ། །བར་ཆད་ཁོང་ཁྲོ་འདི་འབྱུང་བས། །སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བར་གྱིས། །སྟོན་པའི་བསྟན་
པ་རིན་ཆེན་འདི། །གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ངས་གསལ་བས། །བདག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་
ཀུང་། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་མཆོག་ཏུ་བྱུངས། །ཞེས་དང་། །བདག་གིས་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་
དུ། །ཁྱི་ལྟར་འདུལ་བྱིམས་མ་ཉམས་ཤིང་། །ནང་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤོངས་ལ། །གསང་
བ་སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་བསྒྲིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིའི་གཞོད་པ་བཟོད་ལ་ལྟ་འདྲའི་གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལས་
གོ་ལྟོག་པ་དང་། གཉེན་ལ་བཟོད་ལ་དག་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བཟོད་ཀྱང་
ན་ཚ་སྟགས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཀྱང་སྒྲིད་ཐོག་ཏུ་ཆོས་
འཆོར་བ་སྟགས་སྒྲོ་སྒྲུང་ཕྱོགས་རེ་བ་སྤང་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་འབྱོར་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།
ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། དད་པའི་མདོ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཚུ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། སྤྱིང་རྩེའི་
མདོ་དག་ཟུན་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། སྒྲིན་པའི་མདོ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་བཏུང་
ཚུ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། དམ་ཚིག་གི་མདོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེལ་གོང་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། ཞེས་
སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་རང་སོར་བཞག་ ཟུང་པ་ནི། བསམ་
པ་སྤར་གཞན་པས་བདག་གཅིས་པར་འཛིན་པ་དེ་གོ་ལྟོག་ཏུ་བསྐྱར་ལ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་
གཅིས་པར་བཟུང་། སྒྲོ་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་མདོན་མཚན་ཚུང་ལ་ཆོད་ཆེ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས།
ཕྱིའི་སྒྲོད་ལ་མ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གོགས་པོ་གཞན་རྣམས་དང་འདྲ་བར་རང་སོ་བྱུང་པར་བཞག་
ལ་། གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་ཞིག་བྱ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་གཞན་
གྱི་དབང་གུར་ཞེས། །ཡིད་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཤེས་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་མ་གཏོགས་
པ་། །དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་མི་བསམ། ཞེས་དང་། ཟུངས་བྱུང་པར་ནི་གཞན་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། དམ་པས། མདོན་མཚན་ཅན་ལ་བར་ཆད་འཇུག་པ་མང་། །གསང་སྒྲོད་ཉམས་སུ་
ལོངས་ཤིག་དིང་རི་བ། ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། ཉམས་ཏྟགས་ཅི་བྱུང་ཡང་གཞན་
ལ་གསང་ཞིང་འཆད་པ་སྤང་། སྒྲེ་བ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་དགོས་
པ་ཡོད། ཅིས་གསུངས། ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྟོད། ཅིས་པ་ནི། གཞན་ལ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ཁར་བ་སྒྲིན་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་
སྟགས་མི་སྒྲན་པའི་ཆོག་མི་བརྟོད་པར་ཞི་དལ་འཇུག་དང་བཅས་པས་འཐད་ཅིང་ཡིད་ལ་
འབབ་པའི་ཆོག་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། སྒྲན་ཡིད་ཕེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །

དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཁྲགས་དང་ཞེ་སྒང་སྤང་བ་དང་། འཇམ་ཞིང་རན་པར་
སྤྲུབ་རྩ། ཞེས་དང་། ཨ་ཏི་ཤས། གཞན་གྱི་སྤྲིང་ལ་མི་འབབ་པའི། ཚིག་ཀྱང་མཁས་
པས་རིང་དུ་སྤངས། ཞེས་གསུངས། ལྷག་པར་དེང་སང་མཆེད་གྲོགས་ཅིང་མོ་སོགས་གྱི་
ཐིམ་མིང་འདོག་དང་མཛང་འབྲུ་བྱེད་པ་འདིས་ཉེས་པ་ཡོད་སྟེ་མ་བྱེད་པ་མི་འདུག་ཀྱང་ཉེས་
པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་སྟེ། རྩོན་དག་ཚུལ་ཞིག་གིས་དག་ཚུལ་ཞིག་ལ་སྤྲེལ་བྱེད་འདྲ་བར་བརྗོད་ནས་
སྤང་འབྱོར་པས་བཤགས་པ་ལུལ་བས་དཔུལ་བར་མ་སྤྲེས་ཀྱང་སྤྲེལ་པ་ལྟ་བུར་སྤྲེལ་ཡི་ལུས་
སྤང་བ་དང་། ཤེད་བྱ་མེར་སྤྲེས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་མིང་འདོགས་མང་
དུ་བྱས་པས་ཚུ་སྤྲིན་ཉའི་རིགས་ཅན་མགོ་བརྒྱན་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་སྤྲེས་ནས་
ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་ཞིང་། ཆོ་འཕོས་ནས་ཀྱང་རན་སོང་དཔུལ་བར་སྤྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་།
རྒྱ་ནག་ཏུ་དག་སྤོང་ཞིག་གིས་གཞན་དག་སྤྲུལ་དང་འདྲ་བའི་བརྒྱན་བཙོས་བརྩམས་པས་
ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་སོང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དོན་
མེད་དུ་ངག་གི་ཉེས་པ་མི་གསོག་པ་འདི་གལ་ཆེ་བར་མཛོན་ནོ། །གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡང་
མི་བསམ་མོ། ཞེས་པ་ནི། སྤྲིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་ཆོས་སྒྲིབ་ཞུགས་
པའི་གང་ཟག་གང་གི་འང་སྤྱོན་ལ་མི་བརྟག་གལ་སྤྲིད་སྤྱོན་དུ་མཐོང་ན། འདི་རང་གི་སྤང་
བ་མ་དག་པས་ལན། ཁོང་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྤྲིད། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལའང་ལྷས་
སྤྱོན་དང་ལེགས་སྤྲུང་སོགས་ལོག་སྤྲིད་ཅན་དག་གིས་སྤྱོན་དུ་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱས་འདུག་
ཨོ་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལའང་བདུད་སྤོན་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་བོད་ཡུང་བར་བྱེད་པའི་
ཨ་ཙ་ར་རན་སྤགས་མཁན་དུ་མཐོང་བ་དང་། བཅ་ཆེན་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ཤུ་བྱི་སོགས་
ལའང་ཨ་ཙ་ར་འདོད་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱས་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
ཏེ་ལོ་པ་དང་ཤ་བ་རི་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་ལྷག་པལ་ཆེར་ཆུར་མཐོང་ངོར། ཉ་བ་
དང་བྱི་ར་བ་དང་གདོལ་བ་གཡུང་པོའི་ཚུལ་དུ་སྤྱོན་པའང་ཆོས་མང་བས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་

དང་རྒྱུད་ཚོད་ག་ལ་རྟོགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་དང་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་གང་
ཟག་གི་ཚོད་གང་ཟག་གིས་གཟུང་བར་མི་བྱ་གསུངས། དེས་ན་གང་ཟག་ཅི་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ངན་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་སྦྱེས་ཀྱང་བསྐལ་
པར་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་འདུག སྤྱིར་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྦྲུང་བ་གདབ་པར་
འདི་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཆགས་སྣང་དང་གཞན་སྦྱོན་
རྟོག་པ་འདིས་འབྲལ་བ་དུ་རང་གི་སྒོ་ལད། དག་སྣང་འགྲིབ། བྱི་མ་ངན་སོང་ནས་གཏན་དུ་
ཡར་ཐར་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་འདུག་པས་འདི་ལས་མཚང་ཆེ་བ་དང་ཉེས་སྦྱོན་ཆེ་བ་མི་འདུག་
སྟུང་ནས། རང་སྒོ་སྦྱོན་ཅན་དེ་ཆར་བཅད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཆོས་དང་
གང་ཟག་ལ་མ་སྦྲུང། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དང་འབྲས་བུར་དབྱེར་མེད་ལན་རྒྱུ་རོ་དང་འདྲ།
ཐེག་པ་གང་ལ་ཡང་མི་སྦྲུང། སྐས་ཀའི་གདང་བུ་དང་འདྲ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན། གང་ཟག་
གི་ཚོད་མངོན་ཤེས་མེད་པས་མི་རྟོགས་པས་གཞན་ལ་གཤེ་བསྐྱར་མ་འདེབས། སྤྱིར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན།
གཞན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། འབྲལ་བ་ལ་མི་རྟོག་གཞན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རྟོག་པར་རང་གི་མཐའ་
ཅི་འགྱུར་རྟོག་གཞན་གྱི་སྦྱོན་ལ་མ་རྟོག་རང་གི་སྦྱོན་ལ་རྟོག་ལར་སྤིག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་
འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་གཤེ་བསྐྱར་གཉིས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས། མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤས། གཞན་
སྦྱོན་མི་བརྟག་རང་སྦྱོན་བཟ། ཀྱུན་ལ་སྦྱོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲུང་། ཆོས་སྒྲོར་ལྷགས་དང་
རྒྱས་སྐས་ལ། ཁྱེད་པར་དུ་ཡང་སྒོ་དེ་སྒྲུར། ཞེས་དང་། རང་ལ་སྦྱོན་ཡོད་མི་ཆོར་བར། །
གཞན་གྱི་སྦྱོན་ལ་དབྱད་མི་བྱ། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མི་བྱ་ཞིང་། གང་མོས་དེ་
ལ་འདུན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས། རང་རྒྱུད་དག་ན་ཀྱུན་ཀྱང་དག་མཐོང་
ལ་། །མ་དག་སྣང་ངོར་ཀྱུན་ཀྱང་སྦྱོན་བཅས་མཐོང་། །བད་ཀན་མིག་སེར་ཡོད་མེད་བྱེ་བྲག་
གིས་། །དུང་གཅིག་དཀར་སེར་ཐ་དད་མཐོང་བ་ལྟར། །གཞན་ལ་སྦྱོན་མཐོང་དེ་ཀྱུན་རང་

གི་སྒྲོན། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བ་དོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད། །མགོན་
དེའི་རང་བཞིན་ཅི་ཕྱིར་གྲུས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྒོན་ལ་སྦྱང་། །ཞེས་
པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཆེ་བརྟགས་ལ། གང་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྦྱངས་ནས་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་གསུལ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དམག་འཐབ་པའི་ཆོག་གང་དཔལ་
བ་དེ་སྒོན་ལ་བསང་ན་གཞན་རྣམས་བསང་མི་དགོས་པར་རང་ལྷགས་གྱིས་སྤུལ་དུ་འགྲོ་བ་
དང་འདྲ་སྟེ། ཨ་ཏི་ཤས། རང་གི་སེམས་ནི་དུལ་གྱུར་ན། །ཕྱི་ཡི་དག་འདིས་གཞོད་མི་བྱས། །
རང་གི་རང་སེམས་གཡོ་བ་ན། །ཕྱི་ཡི་དག་འདིས་རྒྱུན་བྱས་ནས། །རང་གི་དག་འདིས་རང་
རྒྱུད་སྟེག །དེས་ན་རང་གི་དག་འདི་གཞོམ། །རང་གི་དག་འདི་གཞོམ་པའི་ཆོ། །ཐབས་
ནི་སྒྲ་ཆོགས་གསུང་པས་སྤང་། །ཞེས་དང་། ཞེ་བ་ལྟས། སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱུང་གསོད་
ནས། །ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་དག་འཛོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔལ་བོ་སྟེ། །ལྟག་མ་རོ་
ལ་གསོད་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱིར་མི་སྒོག་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས། འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་། །ཞེས་པ་ནི། སྒོ་སྦྱོང་བསྒྲོམས་པས་
ལྟ་འདྲེ་སྤུལ་དུ་རེ་བ་དང་། རང་བཟང་པོར་མཐོང་དུ་རེ་བས་གཞོད་ལན་དུ་པན་གདགས་
པ་སོགས་ཚུལ་འཆོས་ཡིན་པས་སྤངས་ཏེ། མདོར་ན་ཆོ་འདིར་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གྲགས་ནི་ད་བཀུར་
སོགས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་དང་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱུང་འདས་ཐོབ་འདོད་སོགས་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྒོན་ལམ་བདུན་ཅུ་
པར་། ལྟ་དབང་དག་དང་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ཡི། །འབྱོར་བ་དམ་པ་མཆོག་དག་མཆིས་
པ་རྣམས། །འདོད་པའི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་བཞིན་དུ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ལྟོས་པ་མ་
མཆིས་ཤོག །ལྷགས་གྱི་ཁང་པ་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡི། །སྤྱིད་པར་རྒྱ་བར་བདག་ནི་དགར་
མ་གྱུར། །སྦྱིང་རྗེས་དྲངས་ནས་གཞན་ལ་སྤོབ་པ་དག །བགྱི་བར་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱོ་
བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་འདོད་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་གྱི་འདོད་

པ་གཅིག་ནི་ཤིན་ཏུ་འང་དགོས་ཏེ། སྒྲིམ་རབས་ལས། ང་འབད་འདི་ཀུན་ས་ནི་ཐོབ་ཕྱིར་
མིན། །མཐོ་རིས་བདེ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །བདག་གི་དམ་པ་མཆོག་ནི་ཐོབ་ཕྱིར་
མིན། །བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་
ནམས་ལམ་བྱས་ཏེ། སྒྲིམ་ན་འཆིའི་ཐ་གྲོང་ལ་བྱུགས་པ་ཡི། །སྤྱི་པའི་མཆོ་ལས་འགྲོ་བ་
སྒྲོལ་བར་འདོད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤང་། ཞེས་པ་ནི། དངོས་
པོ་བདེན་འཛིན་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉིག་དང་འདྲེས་པའི་དགོ་སྒྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཁ་ཟས་དུག་དང་འདྲེས་པ་དང་མཚུངས་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཨ་ཏི་ཤས། དུག་ཅན་
སྟོད་གྱིས་ཟས་བརྒྱག་བཞིན། །ནང་གི་དྲི་མས་དགོ་ཆོགས་བརྒྱག། གཉེན་པོ་ཆུ་ཡིས་བྲུས་
བྱས་ནས། །དག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅིས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། རི་ལྟར་དུག་དང་
འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཆོས་པར་ཁས་འཆེས་པ་འདི་དག་ང་རྒྱལ་
གྱིས་རང་མཐོང་བས་འདོད་པ་ཆེ་བར་འདུག །ཁ་ཅིག་བདག་ཉིད་ཉན་བཤད་དང་ལྟན་པའི་
ཤེས་རབ་ཅན་དུ་རང་གིས་མཐོང་། །ཁ་ཅིག་བདག་བཙུན་པ་དང་ཆོས་སྟོད་པར་རང་གིས་
མཐོང་། །ཁ་ཅིག་རི་བོ་དགོན་པ་འགྲིམ་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་པར་རང་གིས་མཐོང་། །ཁ་ཅིག་མཐུ་
དང་རྒྱས་པ་ཆེ་བར་རང་གིས་མཐོང་། །འདོད་པའི་ནོར་མཐོང་ན་གཅན་གཟན་བྲག་མཐོང་
བ་བཞིན་དུ་གདུང་། མི་འདོད་པའི་གཞོད་པ་མཐོང་ན་འཕྲང་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ལྷོག། རང་
གི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲུའི་མདོངས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱི་བཟང་
ནོར་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་ཕྲག་དོག་བྱེད། རང་གིས་རང་མཐོང་བའི་ཆོས་པ་འདི་དག་སྤང་འདྲེ་
བདག་ཁོན་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འདི་དག་བདུད་གྱི་སྒྲོད་ལུས་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་
སྟོང་རྗེ་སྟོམ་དུ་སེམས་གསུངས། གཞུང་བཟང་པོ་མ་བརྟེན། ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཛིག་
ཉིན་པའི་མི་གཞུངས་བཟང་པོ་ཅན་དེས་ས་ཕྱོགས་དུས་ཆོད་རིམ་སོང་ཡང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་

མི་མི་བརྗེད་པ་བཞིན་དུ། རང་ལ་ཕ་རོལ་གྱི་གཞོན་པ་བྱས་པ་འཁོན་དུ་བབྱང་ནས། འཁོན་འཛིན་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ལྷོག་པ་དེ་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཡལ་རྗེས་མེད་དུ་ཞི་བར་བྱས་ནས་སྤངས་ལ། གཞོན་པའི་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་སྦྱར་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་རྩོལ་ལ། རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་ལྷན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ཉིད། མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། ། ཞེས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་བས། བདག་སྟུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། རྟེ་ཆེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། གཞོན་མི་བྱེད་པ་རི་ལྷན་འགྲུར་། ། ཉོན་མོངས་སྒྲིས་པས་དེ་ལྟ་བུར། བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་ལ། སྦྱིང་རྗེ་རྒྱ་ལ་མ་སྒྲིས་ན། ཁྱོད་པར་འགྲུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅིས་གསུངས། ཤགས་ངན་མ་ཤོད། ཅེས་པ་ནི། སྦྱིར་གཞན་གྱི་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ། སྒྲོས་སུ་ཕ་རོལ་པོས་རང་ལ་ཆོག་ངན་སྒྲིས་པའི་ལན་དུ་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་ཆོག་མི་སྦྱ་བར་མ་ཟད། ཉེས་པ་བྱུང་ནའང་འདིས་ལན་མི་སྦྱ་བར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པར། ཁྱོད་པར་ཉི་གཤེད་དང་མཚང་འབྲུ་དང་། བདེག་པར་གྱུར་ཀྱང་བཟོད་པ་མི་གཏོང་སྟེ། ། རྒྱལ་བའི་སྐས་གྱི་སྦྱོད་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། སྟུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་དག་དང་དུ་བྱང་། ། ཞེས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གཤེ་བཅས་འགྲེད་དང་བཅས་གྱུར་པ། རྟེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཨ་ཏི་ཤས། བདག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱག་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་བཅའ་མི་བྱ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱག་བྱ་ཞིང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་སྦྱ་བར་བྱ། ། ཞེས་དང་། མི་སྦྱོན་ཆོག་རྣམས་ཐོས་པའི་ཆོ། བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་། འཕྲང་མ་སྦྱགས། ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་ལོ་མང་པོ་ལོན་ཀྱང་མ་བརྗེད་པར་གཞོན་ལན་འཁྱོལ་བའི་འཕྲང་བྱུང་དུས་གཞོད་སྦྱུལ་བ་དེ་སྤངས་ནས་གཞོན་ལན་ཕན་གང་ཐོགས་བཏགས་པ་སྟེ། འདྲེ་གཏོན་གྱི་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་ལའང་

གཞོན་འཛོན་མི་བྱ་བར་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམ་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས།
འོན་ཏེ་ལན་དུ་གཞོན་བྱས་ན། །དེ་དག་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདག་གི་སྦྱོང་པའང་
ཉམས་པར་འགྱུར། །དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་
གོགས་གྱུར་པའི། །བདག་གི་དག་ལ་དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གནད་ལ་མི་དབབ།
ཅས་པ་ནི། མིའི་སྦྱོན་མཛང་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་གནད་ལ་བཀར་བའི་ཚིག་དང་། མི་མ་ཡིན་
པའི་སློག་སྤྲུགས་འདྲེན་པ་སོགས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་བྱུག་དུ་སྦྱེད་པའི་ཚིག་བརྗོད་པར་མི་
བྱ་སྟེ། རྒྱས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས། རྩལ་མོའི་ཚིག་གིས་གཞན་སེམས་འབྲུག་འགྱུར་ཞིང་། །
རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ཉམས་གྱུར་པས། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་པའི། །ཚིག་
རྩལ་སྤྱང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མགྱ་
ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྱུར་ལྟ་ཞོག །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་། །
གསལ་དང་སྦྱོང་བ་ཅིས་མ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། མཛོ་ཁལ་གླུང་ལ་མི་འབྱོ། །ཞེས་པ་ནི། རང་
ལ་བབ་པའི་ཁག་ངན་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། རང་ཐོག་བབ་པའི་བྱ་དཀའ་བ་གཡོ་སྒྱུས་
གཞན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱར་ནས། མཛོའི་རྒྱབ་ཁལ་གླུང་ལ་བྱོ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བའོ། །
འདི་གིན་དུ་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་ཁ་ཆེའི་དགེ་སྤྱོད་ར་མ་པ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་གསུང་རྩེ་
འཇུག་ཐོབ་པ་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ནགས་གསེབ་ན་ཆོས་གོས་དུར་སྤྲིག་ཞིག་འཆོད་
ཅིང་ཡོད་ཅིང་མ་ན། དེ་དང་ཉེ་བའི་བྱིམ་བདག་གཅིག་གི་བེའུ་སྟོར་ནས་འཆོལ་དུ་བྱིན་པས་
ནགས་གསེབ་ན་དུ་བ་གཅིག་འདུག་ནས། དེར་ལྟར་བྱིན་པས་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་མེ་གཏོང་
གིན་འདུག བྱིད་ཅི་བྱིད་པ་ཡིན་བྱས་པས་ཆོས་གོས་འཆོད་པ་ཡིན་ཟེར། །ཞོས་ཁ་བྱས་ཏེ་
བལྟས་པས་ཤ་རུ་འདུག་ཟེར། །ཞོང་རང་གིས་ཀྱང་གཟིགས་པས་ཤ་རུ་མཐོང་། དེར་ཞོང་
ཁྱིད་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏད་དེ། འདིས་བདག་གི་བེའུ་བརྒྱས་པས་ཆད་པ་ཆོད་ཅིག་བྱས་པས།
རྒྱལ་པོས་དགེ་སྤྱོད་དེ་དོང་དུ་བཅུག དེ་ནས་ཞག་འགའ་ན་ཁོ་པ་རང་གིས་བེའུ་རྟེན་ནས།

དགེ་སྤྱོད་གིས་བེད་འཕྲུལ་པར་མི་གདའ་བས་གཏོང་བར་ཁུས་ནའང་། རྒྱལ་པོ་ཡེངས་ནས་
ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་གཏང་བ་མ་བྱུང་། དེར་ཁོ་རང་གི་སྤྱོད་མ་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྩུ་
འཕྲུལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས། དགེ་སྤྱོད་འདི་བཟང་པོ་ཞིག་ལགས་པས་གཏོང་
བར་ཁུ་ཁུས་པས། རྒྱལ་པོ་གཏོང་དུ་བྱོན་པ་ན། དགེ་སྤྱོད་འོ་བརྒྱལ་བ་གཟིགས་ནས་གིན་
ཏུ་འགྱོད་དེ། ཁོས་ཀྱང་ལེན་ཐོངས་པ་ལ། ང་བརྟེན་པ་དེས་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་འདུག་
ཁུས་པས། ང་རང་གི་ལས་གྱིས་ལན་པ་ཡིན་གསུངས། ལས་ཅི་འདྲ་བསགས་ཁུས་པས།
སྒོན་རྒྱན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྟེས། དེ་དུས་བེད་འཕྲུལ་བརྒྱུས་པས་བདག་པོས་དེད་ནས་ནགས་གསེབ་
ན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་མཉམ་པར་བཞག་འདུག་པའི་མདུན་དུ་བརྒྱུར་ནས་བྱོས་པས། དེས་
རང་སངས་རྒྱས་ཁྱིད་ནས་ཞག་དྲུག་དོང་དུ་བཅུག་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་སྟེ་བ་མང་པོར་ངན་སོང་
གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མྱོང་། ཆོ་འདི་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་འདི་རྣམ་སྟོན་གྱི་མཐའ་མ་ཡིན་གསུངས།
འདིས་སྣང་བ་བདེན་མེད་དང་ལས་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། གཡོ་སྐྱུ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་གསུམ་མཆོན་
ཁུས་། སྟོན་འདུག་ལས་ཀྱང་། བདག་སྤྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །དཔུལ་སོགས་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་མྱོང་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས། ལྟོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱུག་རང་བཟང་བར་
འདོད་ནས་འཕྲུལ་ཕམ་ཁ་ལེན་པ་དང་། བདག་ཞོན་ཞི་བ་དང་རྒྱུན་ལྔ་བ་བསྐྱོག་ཏུ་རེ་ནས་སྟོ་
སྟོང་བྱེད་ན། ལྟོ་བཅོས་བོན་གྱིར་བཞིན་དུ་ལོག་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མི་
བྱེད་པར་སྦྱིད་སྐྱུག་གང་བྱུང་ཡང་རེ་དོགས་སྟེམས་འཕྲིགས་སྤངས་ཏེ་བསྟོམ། ཆོན་ཅིག་
གི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྟོ་སྟོང་འདི་འདྲེ་གཞོན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཤིག་ཏུ་གོ་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་ཅུག་
བྱས་ན་བོན་བྱེད་པ་དང་བྱེད་མེད། ཆོས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་འགོ་
བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འདིས་མཆོན་ནས་ཆོས་ལོག་ཟེར་བའང་། ཏྲག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ལྟ་
ལོག་མཆོག་འཛིན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་ལོག་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟོན་ལོག་སྟེ།
དམ་པའི་ཆོས་ཆད་མ་ནས་གསུང་པའི་ལྟ་སྟོན་དང་འགལ་བར་རང་གཞན་མཆོག་དམན་སྤྱོད་

ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ལོག་ཟེར་ཞིང་ལའོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཙུངས་
ལོག་གམ་ནད་ལ་སྒྲན་ལོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་སྦྱར་བའམ། གཏེར་
ནས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ལོག་ཅེས་རྩོམ་ཆོས་དང་གཏེར་ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་དང་ལོག་
པ་ཡིན་མིན་ལེན་གཅིག་གི་ཆོག་དོན་ལའང་མ་དཔྱད་པར་སྦྱ་བ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་
གི་ཞེན་སྤྱོད་གསུམ་སམ། གང་ཟག་གི་གནས་སྒྲུབ་ས་ལ་ལྟོས་ནས་བསྒྲུགས་པར་སྦྱང་མོད། གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཚོད་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་བཟུང་བར་གསུངས་པས་ལྟ་སྦྱོད་
ཚད་དང་ལྡན་ཕྱིན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་མ་མཁུ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལོག་ཏུ་སྦྱབ་མི་རུས་
ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བཟང་པོ་དང་འདྲ་མིན་གཉིས་འཛོལ་བ་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན། །
ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ་འདིའང་གོ་བ་གལ་ཆེ་སྦྱང་བ་ནི་འཕྲོས་སུ་སྦྱོས་པའོ། ཞེས་
ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གསུངས་སོ། །མཁུགས་ཀྱི་རྩེ་མ་གཏོད། ཅེས་པ་ནི།
ལོངས་སྦྱོད་ཐུན་མོང་པ་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་
སྦྱར་སྦྱོང་བའོ། །སྒྲོ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་བཟང་ཤོས་གཞན་ལ་གཏོང་། དེ་ཙམ་མི་རུས་ནའང་
རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གར་བབ་གཅིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས། གང་ལ་ཡང་
འདོད་ཁར་མི་མཆི། ས་རོལ་ལས་ལས་གྲུབ་པས་ལྟོད་ཀྱིས་སྦྱོད་ན་བདེ་ཞེས་གསུངས། ལྟ་
བདུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱིས་རང་གི་ལྟ་མ་མཁུ་ནས་རང་ལ་
གཞོད་པ་བྱས་ན། ལྟ་བདུད་དུ་བབས་ཟེར་བ་ལྟར་སྒྲོ་སྦྱོང་སྒྲོམ་བཞིན་ང་རྒྱལ་དང་རྩོམ་སེམས་
བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་རིངས་ན་ཆོས་ཆོས་མིན་དུ་སོང་བ་ཡིན། སྒྲོ་སྦྱོང་གིས་རང་རྒྱུད་འདུལ་དགོས་
པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྟག་པར་རིངས་ན་ཆོས་གནད་དུ་མ་སོང་སྟེ། འདྲེ་ཤར་སྒྲོ་ནས་གཞོད་
པ་ལ་སྦྱང་རུབ་སྒྲོར་སྦྱེལ་བ་དང་འདྲ་བས། དེས་ན་སྒྲན་ནད་ཐོག་ཏུ་གཏོང་བ་བཞིན་བདག་
གཅེས་འཛིན་སྦྱངས་ལ། ཀུན་ལ་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཉན་མོངས་

ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ན། །ངན་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁྲིད་ཅིང་། །མི་ཡི་དག་འཕྲོན་བཅོམ་
པ་དང་། །གཞན་གྱི་ཟན་ཟའི་བྲན་དང་ནི། །སློན་དང་མི་སྲུག་ཉམ་ཆུང་བ། །ཐམས་ཅད་
དུ་ནི་བརྟམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །གང་སྤྱིར་རང་གི་སྦྱེ་ལའང་མི་གཟིགས་ན། །དེ་ལ་
མྱོངས་པ་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་ན། །ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྲན་གྱི་དངོས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །རྒྱགས་
འདི་བག་མེད་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། །སྤྱད་པ་ལས། །རྩོམ་སེམས་གནས་པ་དེ་ནི་སྟོ་
ཆུང་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྦྱིད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྲུག་མ་ཆོལ། །ཞེས་པ་ནི། །ཡོན་བདག་
སོགས་ལ་ན་ཆ་གི་ཆད་བྱུང་ན་ཟས་ནོར་འོང་། །གྲ་རོགས་གྲོགས་མཆེད་གི་ན་དཔེ་ཆ་ལྟ་
ཏེན་འོང་། །རང་དང་མཉམ་པ་གཞན་གི་ན་ང་གཅིག་སྤུ་ལ་བསོད་ནམས་འོང་། །དག་གི་ན་
ལེགས་སྟམ་པ་སོགས་མདོར་ན་རང་སྦྱིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་སྲུག་བསྐྱལ་
ཡོང་དུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་བྱ་དགོས། །འདི་ཉེས་པ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཟོན་ཆེར་བྱེད་
དགོས་ཏེ། །ཆོས་པ་སྟོམས་ཆུང་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དག་རང་ག་མ་མེད་ནའང་། །དག་གཉེན་
འདི་སྟོའི་འཛིན་སྟངས་སུ་འདུག་པས་སྤྱོད་པ་སྟོབ་དཔོན་དཔོན་པོ་ཡུལ་སྤྱོགས་སོགས་གྱི་ཆ་
བཟུང་ནས་རང་སྤྱོགས་གཞན་སྤྱོགས་སུ་སྤྱེ་སྟེ། །གཞན་སྤྱོགས་གྱིས་གནོད་པ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་
མ་བསྐྱལ། །རང་སྤྱོགས་གྱིས་ཕན་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མ་བཏགས་ཀྱང་། །ཕོ་རུས་ཆེ་བར་འདོད་པ་
ཁ་ཅིག་དངོས་བས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་ཆེ་བའི་རིགས་ཡོད་པར་འདུག། །སྟོན་དག་བཤེས་ཆེ་རབ་
གཉིས་འགྲན་ལྷན་ཡོད་པ་ལ། །གཅིག་ལ་བྱད་མེད་ཡོད་ཟེར་བ་ཐོས་པས་ཉེ་གནས་ལ་ཇ་
ཞེམ་པ་ཞིག་སྟོལ་ཅིག་གཏམ་སྟན་ཐོས་ཟེར། །ཇ་བསྟོལ་ནས་བྱངས་ཏེ། །གཏམ་སྟན་ཅི་
གསན་ཞུས་པས། །རང་རེའི་འགྲན་ལྷན་དེ་ལ་བྱད་མེད་བྱུང་ངོ་ཟེར། །དེ་ཀྱན་སྤང་གསུམ་
རྒྱལ་གྱིས་གསན་པས། །ཞལ་ནག་ཏིང་སོང་ནས་དེ་གཉིས་སྟིག་པ་གང་ཆེའམ་གསུངས་སྟེ།
སྦྱོད་འཇུག་ལས། །གལ་ཏེ་དག་ཞིག་མི་དག་འཛུང་། །དེ་ལ་ཁྱོད་དག་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁྱོད་
གྱིས་ཡིད་སྟོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །དེ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་

དེ། །ཁྱུ་བ་ན་འང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་འཆོངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ལས་
ལུང་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་བྱིམ་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞིང་
ལས་འཆོ་སྦྱང་ཆོང་འབྲུན་སྦྱེད་སོགས་རང་སྦྱིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྲུག་འཆོལ་བ་སོགས་ཀྱང་
སྤངས་པར་བྱ་ཞིང་། ཏྲག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་དགའ་ན་སྦྱིད་ན་དགའ་སྤྲུལ་
པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་དུས་རྒྱུན་དུ་མ་བུལ་བར་བྱའོ། །དག་ལེགས་ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་གཞི། །དྲི་མེད་ཚུལ་བྲིམས་འཕགས་པའི་ཨོར་གྱི་མཆོག་ །ལྟར་
བཅས་སྦྱེད་ཀྱའི་གཙུག་གི་རྒྱན་གཅིག་ལུ། །འདི་ཡོད་དོན་གཉིས་དཔལ་ཀྱན་རང་གིས་
འདུ། །དེས་འབྱུང་སོ་ཐར་བྲིམས་གཙང་འཛིན་མའི་གཞིར། །གཞན་པན་བྱང་སེམས་དཔག་
བསམ་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུངས། །དེམ་གཉིས་སྤྲུགས་གྱི་འབྲས་མང་ཐར་འདོད་གསོས། །གནང་
བཀག་ཞིབ་མོ་སྦྱོད་རྣམས་བྱུག་གི་ཡུལ། །རང་རྒྱུད་མ་བུལ་ནགས་མཐའི་མི་རྒྱུད་ལྟའི། །ཐོ་
ཅིའི་སྦྱོད་པ་གཞན་རྒྱུད་སྤྲེག་པའི་མེ། །དགར་སྤྲེགས་ལྟས་སྤྲེལ་བྱི་མ་རན་སོང་རྒྱ། །དེ་བས་
ཞེ་དུལ་བག་ཡོད་སྦྱོད་པ་གཅེས། །སྤྲེགས་དེས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྟོང་ཆོས་པའི་མཆོང་། །སྤྲེགས་
མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱུར་བསྤྲུགས་པའི་གནས། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཡོངས་ལ་སྤྲོམས་པ་ཡི། །པན་
འདོགས་ཁྱུགས་རྣམས་འདུན་མ་ལེགས་པའི་ཕྱི། །སྦྱོན་ཆད་རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་དམན་
པའི་ཁམས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་འགྱུར་ཅིས་ལེགས་བསྐྱུར་ཏེ། །བདག་བས་གཞན་
གཅེས་གསེར་སྦྱངས་སྤྱིང་པོ་མཆོག་ །ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རང་ཚུལ་བརྟན་པ་གཅེས། །གཞན་
རྒྱུད་བསྤྲེགས་པའི་རན་སྤྲུལ་དུག་མདའ་ཡིས། །རང་གཞན་དག་བའི་སྤྲེག་རྩ་གཙོད་ཉེན་པས། །
ཏྲག་ཏུ་ཡིད་ལ་འབབ་པ་བདུད་ཅིའི་རག་ །དོན་མཐུན་ཐོས་འཛིན་བཅུད་དུ་སྦྱིན་པར་འོས། །
མིག་སྦྱོན་ཅན་གྱི་དུང་ལ་སེར་འཛིན་བཞིན། །རང་སྦྱོན་རན་པས་ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དུ་མཐོང་། །
རང་སྤྲོད་དག་ན་མ་དག་བཙལ་གྱུང་དབེན། །དེ་ཕྱིར་སྦྱོན་རྟོག་སྤངས་ལ་དག་སྤྲོད་སྦྱོངས། །
རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་གཉེན་པོ་ཡིས། །ལེགས་པར་གཞོམ་ལས་ཕྱིར་སྤྲེག་མི་བྱེད་

པ་། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་རྒྱ་མེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །གཞན་དག་རོ་ལ་མཆོན་བསྟན་འདྲ་བར་
གསུངས། །གཞན་པན་སྟོང་རྗེའི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཡིད། །རྣམ་སྤྱོན་འབྲས་བུར་རེ་བ་
རྣམས་སྤངས་ཏེ། །མ་ལུས་འགོ་བ་སྒྲོལ་འདྲོད་བརྩོན་པའི་གོ། །ནམ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་མི་བརྗེ་
འཕགས་པའི་གཤིས། །བདེན་འཛིན་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཕལ། །དུག་ཅན་བས་
དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །དེ་སྤྲད་འཁོར་གསུམ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱད་པའི། །ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་དགེ་རྩར་འབད་བ་གལ། །འཁོན་འཛིན་སྟོང་ལ་བརྟག་པའི་ཁོང་སྒྲན་གྱིས། །
ཐར་པའི་སྟོག་ལ་ངས་པར་གཟན་མཆི་བས། །ཁུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་རི་བཞིན་དུ། །གཉེན་
པོའི་སྟོབས་གྱིས་རང་ཡལ་གཏོང་བ་གནད། །བཟོད་པའི་ཆར་གྱིས་རང་རྒྱུད་མ་བསྐྱར་ན། །
ཞེ་སྤང་མེ་ཡིས་དགེ་བའི་བུད་ཤིང་བསྐྱེད། །དེ་ཕྱིར་གཤེ་སྐྱེས་ལན་ལྟོན་མི་བྱེད་པའི། །
དགེ་སྦྱོང་ཆོས་འདི་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་གནད། །གཞན་རྒྱུད་དཀྱུགས་པའི་གནད་མཚང་མི་
འབྲུ་ཞིང་། །རང་ལ་བབས་པའི་གྲུས་ངན་གཞན་ལ་མིན། །འདྲོད་ཅན་བཟང་བརྗེའི་ཚུལ་
འཆོས་ལྟོ་ལོག་སྟོངས། །སྒྲ་ཆོགས་ཐབས་གྱིས་རང་འདྲོད་གཉེར་མི་བྱ། །རྒྱགས་སྐྱེས་
ཉོན་མོངས་གསོས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་། །བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་འབྲུང་འདྲོད་
སྐྱེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྷུང་རིགས། །མཐོང་དང་བྲིས་ཏེ་བརྟགས་
ནས་སྤང་མཛོད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནི། །བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་སྟོབས་གྱི་དམ་
ཆོག་བསྟན་པའི་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ། རྣམ་མང་ཉེས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་པའི། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆུ་རྒྱུང་འབུམ། །
གང་ལས་བྱུང་བའི་མ་དྲོས་སྒྲ་ཡི་དབང་། །
མཚུངས་མེད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

ད་ནི་རྩ་བའི་ས་བཅད་བདུན་པ་སློབ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ནི། སློབ་སྦྱོང་མི་ཉམས་
གིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་སློབ་པ་སྟེ། དེ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་
གིས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟས་ཟ་བ། གོས་གྱོན་བ། ཉལ་བ། འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་
པའི་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་
ལུས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་འོན་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་
དོན་ལས་གཞན་མི་སྦྱད། །ཅེས་གསུངས། འོག་འོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་
པ་ནི། དབྱད་གྱི་ལོག་གཞོན་ཏུ་དབྱད་རང་བྱ་བ་བཞིན། སློབ་སྦྱོང་བསྒྲམ་པའི་ཆོན་ཆ་རྒྱུན་
རབ་མང་བ། མི་ཁ་སྐར་འདེབས་ཟུག་པ། འདྲེ་གདོན་དག་གྱོད་གྱིས་འཆོ་བ། རང་རྒྱད་
གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་རུ་སོང་སྟམ་པ། སྒྲམ་སྒྲིང་མི་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་ན། འཛིག་ཏེན་
གྱི་ཁམས་ན་བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་
སྒྲིང་རེ་རྗེ་སྒྲམ་དུ་བསམས་ལ། བདག་གི་མི་འདོད་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་མི་འདོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་བདག་གཞན་
བརྗེ་བའི་ལོག་འོན་གཅིག་ལུ་བསྒྲམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནད་གདོན་སོགས་ནི་སྒྲམ་ལོག་པའི་
ངེས་པ་མེད། སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲམས་པས་རྩ་རྒྱུད་གི་འཇུག་ལྟོག་གིས་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་སྤིད་ཅིང་སྐྱེས་
ན་སྒྲམ་ལོག་ཡིན་པས། དེའི་ལོག་གཞོན་ནམ་གཤགས་སེལ་དུ་འང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་
བསྒྲམས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྤིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཕྱག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་
ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་རྟག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། འཛིགས་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་སེལ་
བའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱིར་སྒྲམ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་གསོལ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུ་
མ་ལྟ་བུའམ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲམ་པ་དང་། བུམས་སྒྲིང་རྗེ་དང་། བདག་བས་གཞན་གཅེས་བསྒྲམ་
པ་ནི་ལོག་འོན་ནམ་གཤགས་སེལ་གྱི་མཆོག་ཡིན་གསུངས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་

གཉིས་། །ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་ནངས་པར་ལྷང་མ་ཐག་པའི་ཆེ། དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གཉིས་དང་མ་བུལ་བར་བྱའོ་སྒྱུ་མ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་བཏང་། ཉིན་མོ་འང་དྲན་པ་
རྒྱན་ཆགས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། མཐར་དོ་རྒྱབ་ཉལ་བ་ན་དེ་རིང་གི་བསམ་སྦྱོར་ལ་
བརྟགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགལ་བ་འབྱུང་ན་རང་ལ་མངན་བགྱང་སྟེ་བཤགས་པ་
དང་། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་སྟོམ་སེམས་བྱ། མཚན་གྱི་ཐུན་ཐོག་ཐ་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་བྱ་སྟེ། ལེགས་གྲུབ་ལས། ཉིན་པར་བག་མེད་བྱས་པ་དག །མཚན་མོ་ལེགས་པར་བཤགས་
པར་བྱ། །མཚན་མོ་བྱས་ན་ནངས་པར་བཤགས། །ལེགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་དགའ་བྱ། །
ཞེས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་། །བདག་ལ་སྦྱང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །
བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བར། །དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། །ཞེས་གསུངས། མ་
འགལ་བར་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྟོམ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཆེས་
ལྷག་པ་ལ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་སྟེ་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱབ། ཉེས་
ལུང་སྟོམ་པ་སོགས་ལའང་འདུན་བསམ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཞི་བ་ལྷས། ལུས་དང་
སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །
ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྦྱིང་ལས། བག་ཡོད་བདུད་
ཅིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །འཆི་བའི་གནས་སུ་བྱབ་པས་བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། །དེ་བས་ཁྱོད་
ཀྱི་དགོ་ཆོས་སྟེལ་སྤྱད་དུ། །ཀྱུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཅོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་གིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱལ་བ་དང་
ཉམ་ཐག་པ་བྱུང་ན་འང་སྟོན་ལས་སུ་བསམ་སྟེ་ཞེ་འཁོར་སེམས་སྦྱག་མི་བྱ་བར་གཞན་གྱི་
སྤྲིག་སྦྱག་ཐམས་ཅད་ལེན་ཅིང་སྤྲིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད། །འཁོར་དང་ལོངས་
སྦྱོད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སོགས་བདེ་སྦྱིད་ཆེར་བྱུང་ན་འང་བག་མེད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་
དུ་མི་གཏང་བར། རོར་དགོ་སྤྱོགས་སུ་བཏང་། དབང་ཐང་དགོ་བར་བསྐྱར། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པར་སྒོན་ལམ་གདབ། མདོར་ན་བདེ་སྦྱག་གཉིས་པོ་གང་
བྱུང་ཡང་སྒྱུ་མ་ཉྩ་བུར་གཤམ་པར་བྱས་ནས་གང་བྱུང་ལམ་དུ་ཁྱེར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱུ་
རིན་པོ་ཆེས། བདག་གཞན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི། ཁ་ན་ན་སྟེ་ན་བས་དགལ། ལྷུང་
བསགས་ཀྱི་ལས་རན་འཛད་པ་ཡིན། ཆོས་སྦྱོང་གི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་། སྦྱིབ་གཉིས་སྦྱང་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཁ་བ་མེད་ན་མེད་དེ་དགལ། ལུས་སེམས་བདེ་ན་དགེ་སྦྱོར་འབྲེལ། །
མི་ལུས་དོན་ཅན་བྱེད་པ་ཡང་། སྒྲོག་གསུམ་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན། འབྱོར་པ་མེད་དེ་མེད་དེ་
དགལ། ། བསྐྱུང་བསྐལ་གྱི་བྱ་བེལ་དེ་ལ་མེད། འཐབ་ཚུང་གི་ཁོ་ལསྐྱུག་ཇི་སྟེད་པ། འཛིན་
ཆགས་ཀྱི་ནོར་ལས་བྱུང་བར་ངས། འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ཡོད་དེ་དགལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
དགེ་ཆོགས་སྟེལ་བས་ཆོག འཕྲལ་ཕྱག་གི་པན་བདེ་ཇི་སྟེད་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པར་ངས། ལྷུང་དུ་གི་ན་གི་ན་དགལ། རྒྱེན་རན་གྱི་བར་དུ་མ་ཆོད་ཅིས། མཆོམས་
སྦྱོར་གྱི་བག་ཆགས་བཟང་འགྲོགས་པས། མ་ནོར་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱུད་པར་ངས། ལྷུང་དུ་གསོན་
ན་གསོན་པས་དགལ། ཉམས་སྦྱོང་གི་ལོ་ཐོག་སྦྱིས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་ལྷན་བྱོད་མ་
ཡལ་བར། ལྷུང་དུ་བསྟེན་ན་སྦྱིན་པར་འགྱུར། གང་ཡིན་ཡང་དགལ་བ་སྒོམས་གིག་
ཡང་། ། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བུ་ལས། ལྷ་ཡི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་ཀྱང་། །
ཁེངས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་ཞིང་། ཡི་དྲགས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ན་ཡང་། ལུས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་ལོ། །
ཞེས་སོ། གཉིས་པོ་སྟོག་དང་བསྟོན་ནས་བསྐྱུང་། ཞེས་པ་ནི། སྟོམ་པ་གསུམ་སོགས་ཆོས་
སྦྱིའི་བསྐྱུང་སྟོམ་དང་། གོང་དུ་སྟོམ་པའི་སྟོ་སྦྱོང་སྟོས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱ་དང་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་
བཞིན་སྦྱང་བ་ལས་འདི་ཕྱིའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དམ་ཆོག་དེ་གཉིས་སྟོག་དང་
བསྟོན་ནས་བསྐྱུང་། དེའང་ཅི་བྱེད་རང་དོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་འབྲི་བ་མ་ལྷགས་པར་གཞན་
པན་གྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་སྦྱང་དགོས་ཏེ། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། དུས་ལྡན་བརྒྱའི་སྟིགས་མ་མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་བདག་དུ་ཉྩ་བ་ངོས་མ་ཟེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་

ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བས་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡ་ཏི་ཤས། ཡོན་ཏན་ཀུན་
འབྱུང་འབྱུང་གནས་དང་། །ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལས་བསྐྱུགས་པ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་རིང་དུ་
ཚུལ་བཞིན་བསྟེན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཚུ་བོ་བཞིན། །དེ་ཡི་རྟེན་ལ་ཡོན་ཏན་འདུ། །སེམས་
དཔའི་སྒྱུད་པར་དེ་མཁས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་བཟང་
པོ་དང་མཇུག་པ་དང་གཅིག་བཤེས་སྤྱིང་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལུན་
གྱིས། །སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་སྒྲོ་ལས་སུ་རུང་
བས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་གཉིས། །སྒྱུད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
འབྱུང་བ་དང་། །དད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། །དགོ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ། །དགོན་ན་ནམ་
ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །ཟས་གོས་སོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་
པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རང་ལ་འཛོམས་འདུག་
ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ། །གཞན་ལ་འད་དེ་གསུམ་ཆང་བར་སྟོན་ལམ་གདབ། །མ་ཆང་ན་གཞན་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འཇུག་པོ་ལོ་གསུམ་མ་ཆང་བས་ཆོས་རྣལ་མ་མ་བྱུང་བ་
མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་རེ་སྟོང་རྗེ་བསམ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འཇུག་པོ་ལོ་མ་ཆང་
བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་སྒྲུངས་ཏེ་སྤང་། །རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དང་ལུན་པར་སྟོན་
ལམ་གདབ་པོ། །ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྒྲོམ། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་པས། །སྒྲ་མའི་མོས་གྲུས་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་
དགོས་ཏེ། །ཕལ་བོ་ཆེ་ལས། །འདི་ནི་བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཆོས་སྒྲུབ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྒྱུད་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་
གཅིག་བསམ་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དགོ་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་
འོ་མ་སྒྱུད་པའི་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན། །དགོ་བཤེས་འདི་
དག་གཞོད་པ་རྣམ་པར་བསྒྲོག། །རྒྱ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩི་ཆར་འབབས་

ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱེན་འདྲ། ཉི་ཟླ་ལྷ་བྱུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། ཁྱིེ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་
ཉི་མ་གསར་པ་འདྲ། འདྲ་དང་གོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འབྲུགས་
སེམས་དང་ལྷན། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་མཉེན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། འདྲ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ལོར་
བཟང་འདྲིར་འོངས་སོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་གི་སྟོ་བསྐྱེད་པ། སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་པོ་
བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། འདྲི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཞེས། འདྲེ་ལྷ་དགོ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་འདྲིར་འོངས་སོ། འདྲི་དག་རྟེན་སྦྱོབ་པ་དཔལ་བོ་ལྷ་བྱ་སྟེ། འདྲི་དཔོན་
མགོན་དང་རྒྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། འདྲི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབས་མིག་ཡིན་ཞེས། འདྲེ་
འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྟན་བཀྱར་བྱེད། ཅིས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། དཔལ་
འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། བླ་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ། ཅིས་གསུངས། སྟོ་སྦྱོང་
འདྲི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྟོང་ཡིན་པས། དེ་སྟོམ་པ་ལ་སྟོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ།
སྦྱང་པ་ལས། ཐེག་པ་འདྲི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། འདྲའ་སྦྱོང་བདེ་བ་མཛོན་
པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཚོག། འདྲེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྟེ། ཁྱེས་
དང་། ཨ་ཏི་གས། དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་གདམས་པ་བཞིན། རྩོམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱན་། ཐེག་ཆེན་གཞུང་དང་བསྟན་ཏེ་བརྩམ། ཤོས་ཀྱི་ལུག་ནི་ཆོས་ལ་གཏད། ཅིས་
གསུངས་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོ་མོ་ཚུན་ཆད་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་
ལས་། གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ནི། བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། ཁྱེས་སོ། །
འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ། ཁྱེས་པ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྟེག་
པ་སྦྱོང་ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། རང་སེམས་
སངས་རྒྱས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་བླ་མ་མི་སྤང་། སྤང་བ་སེམས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་རྒྱན་མི་བཅད། སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱང་ལྷ་ར་དཀོན་མཚོག་མཚོད། འཁོར་
བ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྟེག་པ་སྟོ་མོ་ནས་སྤང་། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་གདིང་རྟེན་ཀྱང་

ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྒོ་སྟོང་མི་གདབ། རང་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མངོན་གཤམ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གཤམ་ཡང་རྒྱལ་དང་སྒྲོམ་སེམས་སྤང་། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་རྒྱུན་མི་བཅད་གསུངས། དེ་ཡང་ཚུལ་རིམ་རྒྱུན་ཞུ་སྒྲོམ་རིམ་བུ་
བྱ་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཁོང་གིས་ཆོས་རྗེ་སྟོང་ཆང་པ་ལ་བྲིད་ཞུས་ནས། ལིང་བའི་བྲག་ལ་བསྒྲོམ་
ཞིང་བཞུགས་པ་ལ། མངའ་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཉེ་དྲ་ནས་སྒྱུན་བྲངས་ཏེ། དགྲ་ནག་གི་
དབང་ཞིག་ཞུ་འདོད་པས། ཉིད་ཀྱི་བྲགས་དམ་གང་ལ་མཛད་པའི་ཆོས་གིས་གནང་བར་ཞུ་
རེད་ཅག་གི་ཡི་དམ་བྱེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་བདག་ལ་དུས་རྒྱུན་ཉམས་སུ་སྤང་
རྒྱུའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཅག་གི་མི་ཡོང་མཆི། ཡོང་ན་སྒྱུན་ཆོག་གསུངས། ཁོང་
ཆོའི་བསམ་པར་དམར་ནག་འཛིགས་སྒྲོར་གསུམ་ཡིན་ཡོང་སྟུང་ནས། གསུམ་པོ་དེ་ཅིས་
ཀྱང་གནང་བར་ཞུ། ཉམས་སུ་ལེན་ལགས་ཞུས་པས། འོ་ན་ཆོས་རྣམ་དག་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་
སྤང་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པས། དང་པོ་འདོད་པའི་ཡུལ་སྤོངས་བྱ་བ་ཡིན་པས། བདག་
ལ་འང་ཉིད་ཅག་གི་མངའ་ཐང་ཅམ་མེད་ཀྱང་། བསམ་གྲིང་ལ་སོགས་པའི་དགོན་གཞིས་
དང་། འབྲིང་མཆོམས་སྟོགས་ན་འཁོར་དང་བུ་སྟོབ་རྒྱ་ཆེར་བ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་སྤངས་
ནས་བྱ་བུ་ལ་བྲས་པ་དེ་ཉམས་ལེན་གཅིག་ལགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅག་གི་མི་ཡོང་མཆི། གཉིས་པ་
དགྲའི་སྒོ་གཤམ་བར་མ་ན་རྒྱོབ་བྱ་བ་ཡིན་པས། རེད་རང་དགྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་
སྒོ་ཡོན་བསྤངས་པས། ཁོང་ཆོའང་གིན་ཏུ་དད་དེ། ཁོང་འདི་བཞིན་མཛད་ཕྱིན་ཆད་འོ་སྒོལ་
ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ཏོག་བྱ་དགོས་ཟེར་ནས་ནང་དུ་བོས། བསྟེན་བཀྱར་བཟང་པོ་བྱས། དེ་
ལྟར་དགྲ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་ཞེ་སྤང་ཞི་བར་བྱས། དེ་གཅིག་ལགས་
ཏེ་མི་ཡོང་མཆི། གསུམ་པ་ནི། ཆགས་སྤང་སྤངས་ཤིང་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་དལ་བར་བསྤང་
དུ་སྤང་བར་གདའ་བས། སྒོ་གསུམ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་མི་དལ་བར་དགོ་སྒྲོར་བཞིས། དེ་གཅིག་
ལག་སྟེ་མི་ཡོང་མཆི་གསུངས་ཟེར་ཏེ། འདི་གིན་ཏུ་ངོ་མཆར་ཆེ་བར་གདའ་གསུངས།

གཞན་ཡང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཆོས་བྱེད་ན་རྒྱལ་ལོག་བཅུ་བཞི་དགོས། དེ་གང་
སྟུམ་ན། རི་དྲགས་གྱི་བྲུ་གྱིས་ལ་རི་ཁྲོད་དགོན་པར་འགྲིམ། ལྷ་གེའི་ཟས་ཟོ་ལ་དཀའ་བྱུང་
བཅུད་ལེན་གྱིས། སྐྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སར་མ་འགྲིམ་དམན་པའི་སྦྱོད་པ་གྱིས། དག་དགའ་བའི་
ལས་གྱིས་ལ་སྤུ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆོད། སྐྱག་ལོག་པའི་གོས་གྱོན་ལ་དོམ་བྲུ་གྱིས། གཉེན་
བྱམས་པ་སྐྱག་ལོག་ལ་འབྲེལ་ཆོད། འགན་སངས་རྒྱས་ལ་ཚུགས་ལ་སྐྱབ་པ་གྱིས། བན་ག་
པ་གདམས་དག་ལ་གྱིས་ལ་ཆོས་ཉམས་སུ་ལོངས། རྒླག་འབུག་ཡི་དམ་ལ་གྱིས་ལ་བཞུགས་
པ་ལ་འབད། གཞུངས་དན་སྟག་པ་ལ་གྱིས་ལ་རྒྱལ་ཏུ་བོར། གཏོང་ཕོད་སྒྲ་མ་ལ་གྱིས་ལ་ཅི་
ཡོད་ལུལ། རྒྱལ་ལོག་འཁོར་བ་ལ་གྱིས་ལ་སྦྱོབ་སྦྱིད། རྒྱལ་བ་གཞན་ལ་བྱིན་ལ་དྲག་པོའི་
ལྷ་མ་བྱེད། མངན་རང་ལ་བགྲངས་ལ་མཆོང་ཡུལ་ནས་ཐོན། དེ་ལྟར་གྱིས་དང་ཆོས་ཆོས་སུ་
འགོ། འཁོར་བ་བྲུབ་སྒྲོག་པར་གདའ་གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་མི་རྣམས་ནང་། རོ་བོས། གལ་
ཏེ་མཉམ་བཞག་སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་དག་ཆོས་སྦྱོད་གཙོར་མི་བྱ། །མཉམ་བཞག་
སེམས་ནི་མི་བརྟན་ན། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལུས་དག་ཆོས་སྦྱོད་གཙོ་
བོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡིད་དགོན་ལུས་དག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་དགོན་པས་དོས་
སུ་དགོན་པ་ལྟར་མི་སྣང་ཡང་མི་སྦྱོན་ལ། ཡིད་མི་དགོན་ལུས་དག་གཉིས་དགོན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་
དགོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། ཡིད་དགོན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། དགོན་པ་གཞན་
ཡང་ཉམས་སྒྲ་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ལ་བྱོགས་མེད་དག་
ཏུ་སྦྱོངས། །བྱབ་དང་གཏོང་འབྱོངས་ཀྱན་ལ་གཙུགས། །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་བྱོགས་ངེས་
མེད་པ་ནང་སེམས་ཅན་དང་། སྤྱི་འབྲུང་བ་བཞི་སོགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་
ཡིན་སོགས་སྟོ་ཡུལ་དུ་བཟང་དན་གང་གར་ཐམས་ཅད་སྟོ་སྦྱོང་ཁོ་ནས་བྱབ་པར་དང་། དེའང་
ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཏོང་ནས་འབྱོང་བར་བྱ་བ་གཙུགས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
རྒྱལ་སྐས་རྣམས་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པ། །དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མེན་ཏེ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་

པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད། །ཅིས་དང་། །ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྦྱང་པར་
བྱ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྤྲོད་དབྱེད་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་
དག་ལ་པན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ། །ཞེས་
པ་ནི། །སློབ་སྦྱོང་དཀའ་བའི་ཡུལ། །སྤང་བའི་དགྲ། །གཞོད་པའི་བགེགས། །བྱད་པར་རང་གིས་
པན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ལོག་སྒྲུབ་མཁན་དང་། །རང་གི་འགན་ལྷན་
འདུག་པས། །ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་གཤིས་རན་དང་། །ཞེ་འགས་པ་མེད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་གཞོད་པ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་དུ་སྤྲིང་དུ་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་ལ་ལྷག་
པར་ཡང་བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲུབ་སྟེ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །ན་བའི་བྱ་ལ་
བྱད་པར་དུ། །མ་ནི་བཅེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས། །དམ་
པ་མིན་ལ་ལྷག་པར་བཅེ། །ཞེས་དང་། །སྤྲོད་ལམ་བདུན་ཅུ་པར། །སུ་དག་ཞོངས་མ་མཆིས་
པར་བདག་གི་མགོ། །སོག་ལེས་ཆལ་པ་བརྒྱར་ནི་གཤོག་བགྱིད་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྱ་གཅིག་
གཅེས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་། །རྒྱན་མི་ཆད་པ་སེམས་ལ་པངས་པར་བགྱ། །ཞེས་གསུངས། །དམ་
པ་རྣམས་དེ་ལྟར་བཅེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་དེ་དག་ལ་སྤྲིང་རྗེ་མི་སྤྲུག་སྟེ། །ཡང་ཡང་
བསྒྲུབས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་སྟེ། །ཞི་བ་ལྷས། །དཀའ་ཡང་ཕྱིར་ལོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་
མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གིས་མིང་ཐོས་འཛིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་མི་སྤྲུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མི་འགྱུར་ཞིང་།
སློབ་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྤྲུལ་མ་དང་པ་མ་སོགས་ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་
བའང་བྱད་པར་དུ་སྤྲང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །མ་འོངས་རྩོམ་
འཆང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྟན་བྱེད་སེམས་ཅན་གང་། །དེ་ཡིས་ང་ལ་བརྟན་བྱེད་པས། །ངས་
ནི་དེ་ཀྱན་དུས་སུ་སྤོང་། །ཞེས་དང་། །སྤྲུལ་པ་ལྟར་པར། །སྤོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྤོང་པ་དེ། །
ཡམས་དང་མཛོད་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གཞོན་དང་རིམ་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྲོངས་ཆེན་

དེ་ནི་འཆི་བར་འབྱུང་། རྒྱལ་པོ་མེད་དང་སྤྱལ་གདུག་དང་། རྩ་དང་མ་ཁའ་འགོ་རྒྱུན་པོ་དང་། །
གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། གསོད་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགོ། རམ་
ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ནི། རྒྱུན་ཏུ་སེམས་དགྲུགས་མི་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་མྱོངས་པས་
བྱས་གྱུར་ན། དཔུལ་བར་ངེས་པར་འཆོད་པར་འབྱུང་། མཁར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་
རུང་བའི། དཔུལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་རྣམས། དེར་ནི་
གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་། ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་
པ་ལ། གང་གིས་སྤྲ་མར་མི་འཛིན་པ། ཁྱི་ཡི་སྟེ་བ་བརྒྱར་སྟེས་ནས། སྟེ་ཤ་ཅན་དུ་སྟེ་
བར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་ལྟོས་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཁམས་བཟང་
རན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དཀོན་མོད་དང་། མི་ཁ་བྱམས་མི་བྱམས་དང་། གནོད་པ་ཡོད་མེད་
སོགས་རྒྱུན་བཟང་རན་གང་ལ་འང་རགས་མ་ལས་པར། མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་ན་འཛོམས་ཐོག་
ཏུ་སྟོ་སྟོང་། མ་འཛོམས་ན་མ་འཛོམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྒྲམ་
པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟོ་སྟོང་གི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་
པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྲས་རིན་པོ་ཆེས། འཆོ་བས་ཐོངས་གིང་རྟག་ཏུ་མི་ཡི་བརྟན། ཆོབས་
ཆེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྤྲུང་། འགོ་རྒྱུན་སྤྲིག་སྤྲིག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །
ལུས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། རྟན་པར་གྲགས་གིང་འགོ་མང་སྤྱི་བོས་བཏུང་། །
རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་ནོར་འདྲ་ཐོབ་གྱུར་ཀྱང་། སྤྲིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྲིང་བོ་མེད་གཟིགས་
ནས། ཁྱེད་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་
སྤྲུང་། ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་གངས་མེད་པ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
ཁོར་རེང་། ཕྱིས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པ་འདི་འདྲ་མི་འོང་བས། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་
ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྱུབ་པའི་
དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཉམས་སྤྲུང་དགོས། དེའང་ཆོ་འདིའི་དོན་ལས་བྱི་མ་གཙོ་ཆེ། བྱི་མའང་

འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཞན་དོན་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཀྱམ་མཁའ་ཕྱིན་
སྤྱ་མས། འགོ་དྲུག་ནང་ནས་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་དགོན། །དེ་བས་དམ་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་ལུས་རྟེན་
དགོན། །བརྒྱ་ལམ་རེས་འགའ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དུས་འདིར། །གཅིག་ཕུར་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབས་
ན་མི་ལེགས་སམ། །ད་རེས་ཆེ་འདིར་ཐར་ལམ་སྟེག་བཞིན་དུ། །སྒྲུབ་ལ་མི་བརྩོན་རྣམ་
གཡེང་འདུ་འཛིན་གཡེངས། །འབྲུལ་སྒྲུབ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ད་རེས་སྒྲིབ་
པོའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པར་འཆོལ། །ཆེ་འདིའི་དགའ་བདེ་མི་ལམ་སྒྲུབ་བ་འདྲ། །ཅིས་ཀྱང་མི་
ཕན་དེས་པར་འདོར་ནས་འགོ། །ཟས་ཞོར་འབྱོར་པས་བདག་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ད་རེས་
ཟབ་དོན་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་པར་འཆོལ། །འདུས་ཀྱང་འབྲལ་ཏེ་ཆོང་ཁང་མགོན་པོ་འདྲ། །གཅིག་
གིས་གཅིག་འཆིང་མཛའ་བཤེས་གཉིན་འདུན་དང་། །འཁོར་འདབས་མང་པོས་བདག་ལ་
ཅི་བྱར་ཡོད། །ད་རེས་འབྲལ་མེད་དོན་ལ་སྒྲུབ་པར་འཆོལ། །རོ་མཆར་སྟན་གྲགས་བསྟོད་
བཀྲར་མི་ལམ་འདྲ། །འབྲུལ་པས་བྱིས་པ་བསྐྱེད་ཞིང་སྒྲོམ་སེམས་འཕེལ། །གཞན་གྱི་བཀྲར་
སྟེ་སྟེ་ཞུས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ད་རེས་འོད་གསལ་དོན་ལ་སྒྲུབ་པར་འཆོལ། །ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་གང་
དང་ཅི་ཡང་རུང་། །བྱས་པ་དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ། །བྱ་བྱེད་འབྲུལ་པས་བདག་
ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ད་རེས་བྱར་མེད་དོན་ལ་སྒྲུབ་པར་འཆོལ། །ཀྱམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཕུར་
འགོ་དུས་ན། །གང་དང་ཅིས་ཀྱང་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཆེ་འདིའི་སྒྲུབ་བས་བདག་ལ་ཅི་
བྱར་ཡོད། །གྲོས་མོ་ཆེ་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་འཆོལ། །སུ་ཉེ་ཅི་འབྱོར་གང་དང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། །
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་སྟེག་གཉིས་ལས་མེད། །གཉིན་བཤེས་ཞོར་རྗེས་མང་བས་ཅི་བྱར་
ཡོད། །སྒྲིས་མོ་ཆེ་ལ་ཕན་པའི་དམ་ཆོས་འཆོལ། །བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བདེ་སྦྱིད་གངས་མང་
ཞིང་། །ལུས་སེམས་དགའ་བདེའི་སྒྲུབ་བརྒྱ་ཆེ་ཡང་། །འཆི་བའི་དུས་ན་བདག་ལ་ཅི་བྱར་
ཡོད། །བེམ་རིག་བྲལ་དུས་ཕན་པའི་གདིང་ཞིག་འཆོལ། །ན་ཡང་མི་འཆོར་གི་ཡང་མི་
འགྱོད་ལ། །འཆི་ཁར་མི་འགྱོད་ཟབ་དོན་སྒྲིབ་པོའི་ཆོས། །རང་རིག་གོམས་པའི་ཆོས་ཉིད་

ནམ་མཁའ་ལ། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་བཅོན་ས་ཟེན་པར་འཛེལ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཙུང་བ་ས་བོན་སྟོང་རྗེའི་བདག་ སྲིད་པ་ན་ཡང་བདེ་བའི་འབྲས་མང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་གཞལ་
མེད་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་གཏེར། གཞན་དོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། །
འདི་ནི་བསོད་ནམས་ལུང་བོད་པག་མེད་དེ། རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་
གྱིས་བསྟོད། ཆོས་དབྱིངས་རི་བཞིན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱན་བྱལ། མཐའ་ཡས་ཡོན་
ཏན་དཔག་མེད་ཆོགས་དང་ལྷན། ཞེས་དང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས།
རིགས་གྱི་བྱ་དེ་ལ་རང་དོན་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྲིན་བྱ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུའོ། །
གཞན་དོན་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོས་
ལྷས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས། རང་དོན་ཉིད་དང་གཞན་དོན་དུ། །
མདོན་པར་བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་གང་། རྒྱ་མཚོ་བ་སྤང་མིག་རྗེས་གྱི། ཁྱད་པར་
གང་ཡིན་དེ་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས། ཆོས་ལ་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ལས་སྐྱབ་པ་གཙོ་
ཆེ་སྟེ། སྤང་བོ་བཞོད་པ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི། རྩོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
འགྲུབ་བོ། གཤེད་ན་ལ་ལ་ཆུ་ཀྱང་གིས། སྟོབས་མེད་ནན་གྱིས་ཁྱེར་བ་ཞིག་ སྟོམ་ནས་ཤི་
བར་འགྱུར་བ་བཞིན། མ་བསྟོམས་(བསྟོམ་འདི་འོ་རིགས་འདི་ལྟར་ལུས།)ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་འགོ་བ་མང་བོ་ལ། ཟས་དང་སྟོམ་དག་བྱིན་གྱུར་ཀྱང་། བདག་ཉིད་བཀའ་ནས་ཤི་བ་
ལྟར། མ་བསྟོམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་ལ་ཞིག་ སྟོན་ནམས་ཐམས་
ཅད་བདོག་བཞིན་དུ། ལྟོ་བའི་ནད་གྱིས་ཤི་བ་བཞིན། ཆོས་ལ་མ་བསྟོམས་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་དབྱིག་གི་མཛོད་དག་ཏུ། རིན་ཆེན་གངས་མང་བཟང་བྱེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་གཙིག་ཙམ་
མ་ཐོབ་པ། ཆོས་ལ་མ་བསྟོམས་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་བདེ་བ་ཀྱན་ལྷན་པའི། རྒྱལ་བའི་ཕོ་
བྱང་འཁོར་སྐྱེས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྟོམ་དག་མི་བདོག་པ། མ་བསྟོམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཇི་ལྟར་དམུས་འོང་རིམ་མཐན། ཆོང་འདུས་དབུས་སུ་འདྲིར་བཅུག་ཀྱང་། བདག་ཉིད་གྱིས་

ནི་མ་མཐོང་བ། ཆོས་ལ་མ་བསྐྱེམས་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་མཚོ་ཆེན་མཉན་པ་ཞིག སྒྱེ་བོ་
མང་པོ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དེ་ནང་འཆིབ་ལྟར། མ་བསྐྱེམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ཡང་། ལུན་སུམ་ཆོག་པ་ཀུན་བརྗོད་ཅིང་། བདག་གིས་ཐོབ་
པར་མི་འགྱུར་བ། མ་བསྐྱེམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
ཆོས་འདི་བསྐྱེམས་པར་མ་བྱས་ན། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཐོང་དང་ཐོས་
པ་ཡིས། མ་འབྲུངས་སྒྲོལ་བ་ཇི་ལྟར་སེལ། ཞེས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས། ལུ་རམ་
ཤིང་ལུན་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། དག་ལ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག ལུན་པ་ཐོས་པའི་
མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། ཞེས་པོ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ལུན་པ་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་སྟེ། །
རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ཡི་དོན་སེམས་ཡིན། ཞེས་དང་། མདོ་སྒྲ་མ་ལས། གཞོན་ལུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛིག་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་
ནི་བཅུ་སྟེ། སེམས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་
སྤྲན་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་དད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ནེམ་ལུར་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། ཆོས་མི་སྦྱོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྐྱུལ་པར་གནས་པ་དང་། དུལ་
པའི་རྗེས་སུ་འཐོབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བཞི་མདོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞོན་
ལུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་
པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
བསྐྱུལ་པ་མང་པོར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་བསམ་ནི་ཉིན་གཅིག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེམ་པ་
བསོད་ནམས་ཆེའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེས་སྒྲུ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བ་གཙོ་ཆ་སྟེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྦྱོད་འདུག་ལས། སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཆུགས་སྦྱད། །

ཆུང་དུའི་ཕྱིར་ན་ཆེ་མི་བཏང་། །གཙོ་བོར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་
པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ལུང་རིགས་གྱི་སྒྲོན་ནས་སྦྱང་བ་བས། སྒྲ་མའི་མན་
ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུར་ཚུགས་སུ་སྦྱང་བ་གཙོ་ཆེ། དེས་ན་རི་ཙམ་གྱི་སེམས་མཉམ་པར་
འཛིག་ཅུས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་གདམས་ངག་ཁོ་ནས་ཆོམས་པར་བྱས་ལ་སེམས་གྱི་ངང་ཚུལ་འབྲལ་
དུ་བྱུང་བའང་སྒྲ་མ་ལ་ཞུས་ཤིང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཡི་ཚད་མ་རྣམ་བདུན་དང་། བད་སྡོད་རྣམ་
བཞི་དང་། ཆོས་མཛོན་རྣམ་བདུན་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
མས་ཡིད་མི་གདུང་སྟེ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངལ་བ་བྱས་ཀྱང་ཐ་སྟན་ཉི་བར་སྦྱོར་བ་
དག་གིས་ནི་མི་ཟད་གྱིས། ཆོ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ཤས།
ཆེ་ནི་ཡུན་གྲུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆོ་ཡི་ཚད་ཀྱང་རི་ཙམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་པ་ཆུ་
ལས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། །ངང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲུང་བར་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་སྡོད་པ་དག་
ལ་པར་བཏུས་ནའང་། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྟུག་བསྐལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་
པན་པར་མི་འགྱུར་བས། །ངང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་པར་གྱིས། །ཚད་མ་བདུན་དང་
བད་སྡོད་རྣམ་པ་བཞི། །མཛོན་པ་དང་ནི་ཡོ་ག་ཙུའི་ས། །མདོ་སྟེ་དང་ནི་འདུལ་བ་མཛོན་པ་
དང་། །ཤག་ཞུང་དུ་བཀོད་པ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀུན། །མ་མཐོང་མ་མཉམ་མ་བཤད་མ་བྲིས་
ཞེས་། །དེ་ལ་གདུང་བ་མི་བསྐྱེད་བཞིན་བཟང་དག །སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཅས་བྱ་བདུད་ཅིའི་
རོ། །ཤང་གིས་སེམས་མཉམ་འཛིག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག །ཡོངས་སུ་བཙལ་གྱི་གཞུང་མང་ཅི་
ཞིག་དགོས། །ཐམས་ཅད་ཡིད་ནི་འབྲུལ་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ། །འཁོར་བའི་གནས་འདི་ངེས་པ་
མེད་པས་ན། །པ་མ་ལ་སོགས་པ་མར་མ་ངེས་པས། །ཉི་དུ་འབྲེལ་བ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྤང་། །
དགྲ་ཡང་མ་ངེས་དེ་ལ་སྤང་བ་སྤང་། །ནད་མེད་ལང་ཆོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འདོད་
ཡོད་ལྟ་ལ་རང་བཞིན་ཆགས་པ་སྤང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟེ་གྲགས་པ་དང་། །རིགས་
དང་རུས་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤང་། །སྒྲོབ་མ་ཡང་སྒྲོབ་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤང་། །འཛིག་

ཉེན་སྟག་སྒྲུལ་མེ་དང་དྲུག་འདྲ་བར། །བསམས་ནས་སྤངས་ཏེ་དབེན་པར་གནས་པར་བྱ། །
བྱད་མེད་མཚན་ཉིད་སྒྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྒྲུབ་དང་སྤང་ཆེན་བརྟག་པའམ་གཟའ་
སྒར་རྩིས། །མཚན་ཆ་བརྟག་པའམ་རྟ་དབྱེད་རིན་ཆེན་བཟོ། །བརྟན་བཅོས་ངན་པ་སྒྲོབ་དང་
སྒྲོག་པ་སྤང་། །ཞེས་གསུངས། །འདི་ལ་རྗེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པས། །ལུང་རིགས་མི་གཙོ་བྱས་ཀྱང་གཙོ་
སྟེ། །ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་། །དོན་མིན་པའམ་དོན་ལོག་
པར་འགོ་བས། །སྤྱིར་ལུང་རིགས་དང་མཐུན་དགོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ལུང་
རིགས་མང་པོ་སྒྲོས་པ་བས། །སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ། །དེ་ཡང་ཤུ་རྩ་བ་དང་། །དགོ་
བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་
བ་མང་པོ་ཡོད་པས། །ཁོང་ཆོ་ན་རེ། །ཤུ་རྩ་བས་ཆོས་བཤད་དུས་ངེས་ཤིང་སྒྲེ་བ་ཙམ་ཁྱེད་
ཀྱི་བཤད་པ་ལ་མི་སྒྲེ་བར་འདུག་ཞུས་པས། །ཁོང་གི་དགོངས་པ་ལ་ཆོས་ང་མཁས་པས་དེ་
ཙུག་མི་ཐང་། །འོན་ཀྱང་ང་ལ་མེད་པའི་གདམས་ངག་ཁོང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འོང་སྟུམ་ནས།
ཁོང་གིས་ཀྱང་ཤུ་རྩ་བ་ལས་ཆོས་མཉན་པས། །ཁོང་རང་ཡང་ངེས་ཤིང་སྒྲེས་ནས། །ཁོང་ལ་
ཆོས་མཉན་པས་མ་ཤེས་པའི་ཤེས་རྒྱ་མ་བྱུང་སྟེ། །མ་གོ་བའི་གོ་རྒྱ་གཅིག་བྱུང་གསུངས་པས་
ཤུ་རྩ་བས། །དེ་བདེན་མ་ཤེས་པའི་ཤེས་རྒྱ་མེད་དེ། །ཆོས་ཁྱེད་རང་མཁས། །མ་གོ་བའི་གོ་
རྒྱ་ཡོད་དེ། །ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་རྩེ་ནང་དུ་བསྐྱུར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་ཟེར་
ཏེ་ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་འདུག་ །གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཤུ་རྩ་བས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་
ཏུ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པར་གདའ་གསུངས། །སྟོན་ལམ་གཞན་བས་མལ་དུ་བསྐྱད་ནས་སྟོང་
བ་གཙོ་སྟེ། །ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། །འཕོངས་རུལ་གདན་དོལ་གྱི་ཡང་རྫོགས་ཆེན་བསྐྱེམ། །ཞེས་
དང་། །སྟོན་འདུག་ལས། །ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་
ངོ་། །ཞེས་དང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས། །ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། །

ནམ་གཡིང་མེད་པས་དག་སྒྱུར་ངང་གིས་འཕེལ། རིག་པ་དྲངས་པས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་
སྒྱེ། རྟོག་པ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་དགོན་པས། ལྷགས་
འབྲུགས་འཛོམས་པའི་སྒྱུལ་པོ་དུ། ལྷག་སྒྱུར་ཚུགས་པའི་སྒྲིང་རུས་ཅན། ལྷན་ལ་ཆགས་པའི་
སྒྱུ་ཚན་ཅན། ཞེས་དང་། ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། ངས་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་སྟན་ཐོག་ཏུ་
བཅད་པ་ཡིན་གསུངས། རྗེ་མི་ལས་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ལ། གདམས་ངག་ཟབ་ཤོས་གཅིག་ཡོད་
པ་དེ་དག་ཟེད་སྟེར་གསུངས་ནས་མ་གནང་། དྲགས་པོ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཁར་གདམས་ངག་དེ་
ལྷགས་ལ་འདོགས་པར་ཁྱེད་ལས་པས། སངས་པར་འདུག་གསུང་ནས་མ་གནང་། དེ་ནས་
དྲགས་པོ་ལ་སྒྱུལ་བྱང་མཛད། སོ་སོར་ཁམས་བདེ་བྱས་ནས་དྲགས་པོ་ས་ཐག་རིང་པོར་
སོང་བ་དང་། བོས་ཏེ་ལོག་ལ་ཤོག་དང་གསུངས་ནས། ལོག་ཕྱིན་པས་སངས་ཏེ་མ་ཕན་
བསྟན་གྱིས་གསུངས། བ་བཟའ་སྟོག་སྟེ་སྟན་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་དྲགས་པས་འཕོངས་སྟེན་པར་
སོང་བ་དེ་བསྟན་ནས་ཟབ་ཤོས་འདི་ཡིན་ཞོ་གསུང་ཟེར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མད་གསུངས། ཡུལ་སྤང་
བ་བས་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། སྒྱུད་འདུག་ལས། ས་སྟེང་འདི་དག་གོས་གཡོག་
ཏུ། རྟོག་སྟེད་གོ་བས་ག་ལ་ལང། ལྷུ་མ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་གོ་བས་ནི། ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་
གཡོགས་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་སྒྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་། བདག་གིས་སྤྱིར་བཏོག་མི་ལང་
གིས། བདག་གི་སེམས་འདི་སྤྱིར་བཏོག་བྱུང་། གཞན་ནམས་བཏོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །
ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེའོ། གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི།
གོ་ལོག་དྲུག་སྤང་བ་སྟེ། ཚོས་བསྐྱབ་པའི་བཀའ་སྒྱུད་མི་བཟོད་པར་དག་འདུལ་གཉེན་སྒྱུང་
ཞིང་ལས་ཚོང་ཁེ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པ་གོ་ལོག་ ཚོས་ནམ་དག་སྤྱབ་པ་
ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་པར་ཆོའདིའི་བདེ་སྒྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལ་འདུན་པ་བྱེད་པ་འདུན་པ་གོ་
ལོག་ ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རོ་མི་མྱོང་བར་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྒྱུད་ཀྱི་རོ་མྱོང་བ་རོ་མྱོང་
གོ་ལོག་ སྤྲུལ་པ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་མི་བྱེད་པར་ཚོས་སྤྱིར་དཀའ་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲུམ་

པ་སྟིང་རྩེ་གོ་ལོག་ རང་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བ་
གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་ འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་མི་སྦྱོམ་པར་དག་
ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་བ་དགའ་བ་བསྦྱོམ་པ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་གོ་ལོག་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྟོན་
ཡང་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ལ། ད་ལྟོ་དུས་ལ་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་ཕལ་ཆེར་འདི་ཁོ་ནར་འདུག་
ཅིང་། འབྱུང་ཡང་ཉེ་བས་རྟག་ཏུ་བག་གཟོན་བྱས་ཏེ་བྱུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་སྤང་བར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། ཆོས་བྱེད་པ་ཀྱང་ཉེ་འབྲེལ་ཞི་བ་ལ་བྱ་བར་ཆེ་བར་བྱེད་པ་
གདའ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བར་བྱེད་གོས་པ་ལྡེ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་བཟང་
པོ་དང་བྲལ་ན་བྱ་བར་འདས་མཆོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་བྲལ་
ན་བྱ་བར་ཆོགས་གསོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རང་ལ་ཉམས་ཆག་དང་ཞིག་རལ་བྱུང་ན་
བྱ་བར་གསོ་སྦྱོང་དང་བཤགས་པ་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཡུན་རིང་དུ་ན་ནས་དགེ་སྦྱོར་མ་རུས་
ན་བྱ་བར་སློམ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སེམས་ཤོར་ན་བྱ་བར་ཞེན་
པ་གཏིང་ནས་ལོག་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེས་འཛིག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། དེས་
འགའ་བྱེད། དེས་འགའ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས། སློ་སྦྱ་མི་
མང་བར་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བསམ་སྟེ་བྱ་བར་ཕུམ་
པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ། །དེར་གཏད་པ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་
བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ནི་ཀྱང་ལེགས་འགྱུར། །གཞན་དུ་གཉིས་ཀ་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་དང་།
ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཆེ་བ་རྣམས་པ་ལྡེ་ལྟན་དགོས། སློམ་གདམས་ངག་ཆེ་བ་ཞིག་
དགོས། གདམས་ངག་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས། རང་ཉིད་དཀའ་བྱུང་གི་སྦྱོམ་སྟན་
ཆེ་བ་ཞིག་དགོས། ཆོས་སྦྱོགས་སུ་མོས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས། ཉམས་ལེན་ལ་བཅད་པ་ཆེ་བ་
ཞིག་དགོས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་དེ་དང་མི་ལྟན་ན་མཐར་མི་ཕྱིན་གསུངས། དོལ་
ཆོད་དུ་སྦྱང་། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་གཡེད་དང་མ་འབྲེལ་བར་སློབ་སྦྱོང་ཁོ་ནར་ཡིང་གིས་འཛིངས་ཀྱིས།

བསྐྱར་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། གྲུས་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱང་བར་བྱ། །ཞེས་
དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། མ་དྲེད་ཅེ་གཅིག་དཀའ་ཐུབ་མཐར་འདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པ་
གཉིས་ཉོན་མོངས་དང་བདག་འཛིན་ལས་ཐར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་
མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དྲག་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག་སྐྱེ་ན་གཉེན་པོ་དྲག་ཏུ་བརྟེན།
ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ཇི་འདྲ་འདུག་བཟ། གལ་ཏེ་མེད་པ་ལྟར་འདུག་ན་ཆགས་སྤང་གི་
ཡུལ་ཞིག་བརྟེན་ལ་བརྟག་ དེ་ཆོ་གཅེས་འཛིན་སྐྱེས་པར་འདུག་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་
གོམས་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གཉེན་པོས་དེ་མ་ཐག་སྤངས་ཏེ། མཐར་མི་སྐྱེ་བར་
མ་རྒྱར་གྱི་བར་དུ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཆོས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མ་ཆོར་བར་འདུག མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ང་རྒྱལ་དྲེགས་པའི་བདུད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་ནས་གདའ། དྲག་པོ་རྣམས་ཁ་འཇམ་འབྲུལ་པའི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གདའ།
ཐ་མལ་པ་རྣམས་མ་རིག་སྒོངས་པའི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་། ལྷག་པོ་རྣམས་ཟང་ཟིང་ནོར་གྱི་
བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གདའ། ཆོས་བྱེད་ཀུན་ཟང་ཟིང་ནོར་སྟེལ་གྱི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
ནས་གདའ། ལན་ཆགས་བུ་སྟེལ་གྱི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གདའ། སྟོབ་འཁོར་བཀུར་
སྟེའི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གདའ། ཉེ་དྲུང་འཁོར་བུམས་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གདའ། །
དག་སྤང་གདོང་འཇུགས་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གདའ། །གཉེན་གྱི་གཙམ་ཆོག་བདུད་ཀྱི་
བསྐྱུ་བ་ཡིན། །ངག་འཇམ་ཆོག་སྟན་བདུད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཡིན། །སེམས་གྱི་ཞེན་ཆགས་བདུད་
ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཡིན། །མཛེས་སྟག་བཙེ་གདུང་བདུད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཡིན། །འབྲུལ་པའི་ལས་ལ་
བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཡིན། །དྲག་ལྟ་རང་ལ་གནས་པ་སེམས་གྱི་བདུད། །
ཡུལ་དྲག་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ཕྱིའི་བདུད། །ཏིང་འཛིན་རོ་ལ་ཆགས་པ་ནང་གི་བདུད། །
རྟོགས་ཆེན་འབྲས་བུར་རེ་བ་ལྟ་བའི་བདུད། །ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བདུད་ཡིན་ལ། །

མ་རིག་སྒོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདུད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདུད་ཆེན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན། །
གཞན་དུ་མ་ཡིན་དེ་ཉིད་ནང་དུ་སོང་། །ལར་བདུད་ནང་དུ་སོང་ན་སྤྱི་ནས་བདུད་མི་འབྱུང་
སྟེ། བདུད་ངོམ་གཤམ་པ་ཁོ་ན་མང་བར་གདའ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དུག་ལྷ་རྩེད་གཅོད་དགོས་ཏེ།
ཞེས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་དེ་རང་སྤྲུག་ཆེ། གཏི་མུག་ཆེ་བའི་མི་དུད་འགོ་དང་མཚུངས་པས་
ཆོས་མི་གོ། ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་མི་ལ་ཡོན་ཏན་མི་འགོ་དག་མང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བའི་མིས་
སྒོམ་པའི་མི་བྱབ་སྒྲོ་སྒྲུབ་མང་། སྤག་དོག་ཆེ་བའི་མི་མཐོ་འདོད་ཆེད་བྱེད་ལ་དགའ། དུག་
ལྷ་པོ་འདིའི་རྩེས་སུ་མི་འབྱེད་། སྤྱིས་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་ཁོང་དུ་གསན་འཆོལ་ཏེ། དུག་
ལྷ་རང་དགར་སྒྲོད་པའི་མི་འདི་དག་སྤྲུག་རང་གིས་སྒྲུབ་པར་གདའ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རང་
རྒྱད་དུ་ལ་དགོས། ཞེས་ཆེ་མེད་དུང་བྱམས་པའི་རྩམ་གསོད་དགོས། འདོད་ཆགས་ཆུ་བོ་
གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཟམ་པས་སྒྲོལ་དགོས། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་ལ་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་
མེ་སྒར་དགོས། ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བྲག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་གཟུ་ཤིང་གིས་སྒྲུབ་ནས་སྒྲེལ་དགོས།
སྤག་དོག་རྒྱུད་དམར་ལ་བཟོད་པའི་གོས་གྲོན་པས་སྒྲུབ་དགོས། ལར་དུག་ལྷ་པོ་འདི་རང་དགར་
ཤོར་ན་རང་རྒྱད་རྒྱག་པར་བྱེད་པས། དུག་ལྷ་རང་ཁར་མི་བཏང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིན་སོ། །
ཞེས་གསུངས། ཡུས་མ་བསྒྲོམ། ཞེས་པ་ནི། བ་ཐོལ་པོ་ལ་རང་གི་དྲིན་ཡོད་ཀྱང་ཡུས་ཆེ་
མི་བྱ་སྟེ་བདག་བས་གཞན་གཅིན་བསྒྲོམ་པའི་བྱིར་དང་། མཁས་པ་དང་བརྩམས་པ་དང་ཆོས་
ཉམས་སུ་བླངས་ནས་དཀའ་བྱུང་ཡུན་རིང་བྱས་པ་སོགས་རང་དོན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡུས་
བྱ་དོན་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ལ་ཡུས་ལ་མི་འཛོད་། མི་ལ་རེ་མ་ཆེ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་
བྱ་བ་རྩ་སྒྲིང་པའི་བཀའ་ཡིན་གསུངས། ཞི་བ་ལྷས། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། ཁྲོམ་
སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་མེད། གཅིག་ཤར་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས། རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་
བྱ་རེ་བའང་མེད། ཅིས་སོ། ཀློང་མི་སྒོམ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་སྤག་དོག་གི་བསམ་
པ་མི་བྱ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་མང་སར་སྒྲུ་ཐབ་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་

ལན་མི་བྱ་ཞིང་སེམས་རྒྱད་འབྲུགས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་
སྤྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བྱུང་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། ལྷ་
ཆོགས་རྩལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེ་སྤང་བྲུག་རྩའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་
མི་ཐོང་། །དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །
གང་དག་ནོར་དང་བཀྱར་སྟེ་ཡི། །དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤང་
ལུན་པའི། །རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་རྒྱོལ། །དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྦྱོར་བར་འགྱུར། །སྦྱིན་
པས་བསྐྱུས་ཀྱང་བརྟེན་མི་བྱེད། །མདོར་ན་ཁྱོ་བས་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྱོ་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས། །སྐྱུག་བསྐྱུལ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །གང་
ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་གསུངས། ལུ་ཏྲོ་
བའི་ཞལ་ནས། །འོ་སྒྲོལ་ཆོས་པ་རྣམས། །ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བས།
བཟོད་སྒན་ཤུ་བས་རྒྱུང་། །ཀེ་ལོང་གཙང་བཙན་བས་དམ་པར་གདའ་སྟེ། དེས་ཆོས་གྱི་
གོ་མི་ཆོད་པས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས། །ཡུད་ཙམ་པ་མི་
བྱ། །ཞེས་པ་ནི། རུང་བཟང་ཙམ་མེས་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་སྟེ། གོགས་གྱི་སེམས་
ལ་གཟན་པས་མི་བྱ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། ཏྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྱོ་གཉེར་ངོ་
བུམ་ཡོངས་ཐོང་སྟེ། །འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། །ཁྱི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཙལ་
དུ། །སྒྲི་དང་བཙས་པས་མི་དོར་ངོ། །སྒྲོ་ཡང་དག་དུ་མི་དབྱེ་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་གཙོམ་སྒྱུང་དགའ་
བར་བྱ། །རྒྱ་སྒྱུར་བྱི་ལ་ཆོམ་རྒྱན་དག །སྒྲི་མེད་འཇབ་ཙིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །མདོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། །བྱུང་པས་ཏྲག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྒྱུད། །གཞན་ལ་གཞན་བསྐྱུལ་འདེབས་
མཁས་ཤིང་། །མ་བཙལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ངག །བྲུས་པས་སྦྱི་བོར་བྲུང་གིས་ཏེ། ཏྲག་
ཏུ་ཀྱབ་གྱི་སྒྲོབ་མར་གྱུར། །ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །དགེ་བར་གསུངས་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱ། །བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། །བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་

སྒྱེད་། །སྒོག་ན་ཡོན་ཏན་བཟོད་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་བཟོད་ན་རྗེས་སུ་བཟོད་། །རང་གི་ཡོན་
ཏན་བཟོད་ན་དེ། །ཡོན་ཏན་གཤམ་པར་རིག་པར་བྱ། །ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་འཕྱིར་ཏེ། །
དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོན་ལང་དགོན། །དེ་ལྟས་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །དག་ལ་བའི་བདེ་བ་
སྒྱུད་པར་བྱ། །བདག་ལ་འདིར་གོད་ཡོད་མིན་ལ། །ལ་རོལ་དུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་
གསུངས་། །ལུང་ཆེ་མ་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། །གཞན་ལ་ཕན་བདག་ས་པ་འཇམ། །རང་གི་ཆོས་
ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་། །དག་བའི་ལས་བྱས་པ་སོགས་ལ་གཞན་གྱིས་ལུང་ཆེའི་ཚིག་གི་གཏང་
རག་འབྱུང་དུ་རེ་བ་མི་བྱ་སྟེ། །ཞི་བ་ལྟས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན། །བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་
སྒོ་མི་འབྱུང་། །རང་ཉིད་གྱིས་ནི་ཟན་ཟོས་ནས། །ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་། །མདོར་ན་སྟན་གྲགས་ཡོང་དུ་རེ་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཨོ་ཀློན་ཆེན་
པོས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་མ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ལ་དོན་མེད། །དམ་ཚིག་མི་བསྐྱང་བའི་དབང་རིམ་པར་མཐོས་པ་ལ་དོན་མེད། །རང་སེམས་
ལ་མ་ཕན་པའི་ཐོས་པ་མང་པོ་ལ་དོན་མེད། །སྤྲིག་དང་འདྲེས་པའི་དག་ཅུ་བྱས་པ་ལ་དོན་
མེད་། །རྟག་ཏུ་སྤྲིག་པ་ལ་སྒྱུར་ན་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་མེད། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་སྐྱབ་
པའི་ལས་ཀ་བྱས་པ་ལ་དོན་མེད། །རྟག་ཏུ་ཕ་མ་ལ་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་མཆོད་གནས་སྤྲུགས་
སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་མེད། །མི་དག་བ་ལ་ལྟག་པར་སྒྱེད་བཞིན་དཔུལ་བར་འཛིགས་ཟེར་བ་
ལ་དོན་མེད། །དད་པ་མེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་དོན་
མེད་། །ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་མ་ཟིན་ན་ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བ་ལ་དོན་མེད། །གཉིན་པོའི་
སྟོབས་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་དབང་མེད་པའི་བཟོད་པ་ལ་དོན་མེད། །བྱིང་མྱོད་གཉིས་ལ་རྟག་
ཏུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་མེད། །བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་མི་འབྱུང་བས་བརྩོན་
འགུས་ཚུམ་པ་ལ་དོན་མེད། །དུག་ལྡ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པའི་གཤམ་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་
དོན་མེད། །སྤྱིང་རྗེའི་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་མེད། །རང་གི་སེམས་ཉིད་

མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱས་པ་ལ་དོན་མེད། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པའི་གདམས་ངག་
མཐོས་པ་ལ་དོན་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་ལ་དོན་མེད།
ལར་དོན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་མང་བ་འདི་དག་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་བྱས་པའི་སྒྲུ་བོ་ནམས་མི་
ཉན་གསུངས། ཡང་གསུངས་པ། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་མི་འོང་བ་བཞི་ཡོད་པས་སྤང་དགོས། འཆི་
བ་རྗེས་སུ་མ་དྲན་ན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་དུས་མི་འོང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པས་མི་དགོ་
བ་མི་སྤོང་བ་ལ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དུས་མི་ཡོང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་རང་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་དང་གོལ་བར་འདོད་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་མི་འོང་། ལར་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལས་སྒོ་མི་ལྷོག་ན་ཡང་དག་པའི་ཆོས་གཏན་ནས་མི་
འོང་། འཛིག་རྟེན་སྒོས་བཏང་བ་འགའ་ཡང་མི་གདལ། ཆོས་བྱེད་པར་སྟོང་པོ་བྲང་བ་གལ་
ཆེ། ལུས་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པོ་བྲང་བ་ནི་ཚུལ་བླིམས་གཙང་མ་བསྟུང་། འོངས་སྟོང་
སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས་སྟོང་པོ་བྲང་བ་ནི་སྒྲིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པར་གཏོང་། ཆོགས་
སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས་སྟོང་པོ་བྲང་བ་ནི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་བསགས། ཐོས་པ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས་སྟོང་པོ་བྲང་བ་ནི་རྒྱུབ་པ་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་
སུ་བྲང་བ་ལ་འབད། དེ་ལྟར་སྟོང་པོ་ལེན་མ་ཤེས་ན་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ལས་འབའ་ཞིག་
ཡིན། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་འབྲུལ་མེད་ལྟ་དགོས། ཁས་བྲངས་པའི་ཚུལ་བླིམས་དང་བསྟུང་སྒྲོམ་
ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པས་སྟུང་བ་ཞིག་དགོས། བུམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་
དུས་ཏྲག་དུ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྒྲོམ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པས་
སྟོག་པ་ཕྱ་མོ་ནས་འཛོམ་པ་ཞིག་དགོས། བྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་
པ་ཏྲག་དུ་སྟེ་བོར་བསྒྲོམ་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འབྲུལ་
པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། སེར་སྒྲའི་སྟོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ན་

སྒྱིན་པའི་སྤོ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཉེན་མོངས་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྤོ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཁྱོད་པ་དང་འཁོར་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་ན་བཟོད་པའི་སྤོ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། ལེ་ལོ་དང་སྒྱིད་ལུག་པ་མེད་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྤོ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། གཡེང་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རྩོལ་ཆགས་པ་མེད་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྤོ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། སྒྲོས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤོ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་གཞན་ལ་མི་བརྩོན་པར་ཅི་བྱེད་བྱི་མ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲིས་བྱ་བ་མ་ཡིན། མཐོ་རིས་མི་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་དབྱུང་ནས་དགོས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲིས་བྱ་བ་འབྱིང་ཡིན། ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བས་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲིས་བྱ་བ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གལ་ཆེ་འཕྲོས་དོན་དུ་སྒྲོས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྣམས་ནི་སྒོ་སྟོང་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་ལ། མདོར་ན་རྒྱལ་སྤྱི་རིག་པོ་ཆེས། ཆོ་སྤེལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་འབྱོངས་པའི་གདིང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ། །འཆོ་མཛད་མཁས་པའི་མིག་གིས་གང་མཐོང་བའི་། །སྤྱི་ལྟར་སྒྲན་དུ་མ་གྱུར་ཡོད་མིན་བཞིན། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཤེས་ན། །དགོ་བའི་གྲོགས་སུ་མི་འགྱུར་སྟོང་ལམ་གང་། །སྤྱི་ཆོགས་ལས་དང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །མི་མཐུན་འགལ་རྒྱུན་མདག་མེ་སྦྱངས་པ་དག །གཞིལ་བྱེད་སྒོ་སྟོང་མན་ངག་ནི་བསེལ་ཆར། །འདི་དང་མཉམ་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་ཡོད་མིན། །གང་ལ་བྱན་ཤེས་བག་ཡོད་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན། །དེ་ནི་སྟོན་མཆོག་དངོས་དང་འགྲོགས་པ་འདྲ། །ཉེས་ལྟར་བྱི་མས་གཞར་ཡང་གོས་མིན་ཞིང་། །དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱན་ལག་ཏུ་གཏོད་བཞིན་འོང་། །གང་གིས་ཆོས་ཀྱན་སྦྱུ་

འདྲར་ལེགས་ཏྲོགས་པས། །འབྱོར་པའི་ཆོན་དྲེགས་པ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། །སྤྱད་པར་གྱུར་གྱུར་
ལུམ་པ་མ་མཆིས་པའི། །སློ་ལྡན་དེ་ནི་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཇམ་ཉིད། །དོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཅིན་
ཆེན་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་མཛེས། །ཡ་རབས་རྣམས་ནི་འཆོ་
བ་བཏང་ཡང་སྤྲིའི། །དམ་བཅའི་ཚུལ་ལས་འགལ་བ་དེ་ལྟ་མིན། །ཉོན་མོངས་གོམས་ནས་
གཉེན་པོས་བསྐྱོག་དཀའ་བས། །དག་བོ་མཐོང་ཆོ་མཆོན་ཆ་ལེན་པ་བཞིན། །དང་པོ་ཉིད་
ནས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །སྤྱད་ནས་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་གཞོམ། །
ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་དག་དགེ་བའི་བཤེས། །ལེགས་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གཞི་དུལ་
བའི་སེམས། །ལེགས་སྦྱོང་དགེ་བའི་གྲོགས་གྱུར་མཐུན་པའི་རྒྱུ། །ལེགས་མཆོག་ཐར་པ་
དམ་པ་བགྲོད་པའི་རྒྱ། །དད་མོས་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟས་ཉེར་བྱངས་པའི། །ཐེག་མཆོག་ལམ་
ལ་མདུན་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་། །སྟོམ་གསུམ་གནང་བཀག་གཙང་མའི་སྤྱོན་བྲལ་མཐར། །
རབ་གསལ་རྣམ་གྲོལ་པད་ཆལ་ཅིས་མི་བཞད། །ཡོངས་ལ་བྱབ་པར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་
ཞིང་། །གཏིང་མཐའ་མི་དཔོག་རྒྱ་མཚོ་ཆོན་པོ་བཞིན། །སྤྱོགས་རིས་མེད་པ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་ཡི། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། །བྱད་པར་ན་བའི་བྲལ་མ་བཞིན་དུ། །དམ་པ་
མིན་པ་བརྟེ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྤྱོ་མེད་ཕྱིར། །བཀོལ་བ་
རྣམས་ལ་ལྟག་པར་གོམས་པ་གལ། །ཉི་མ་རྒྱབས་ཆེན་རྟ་ཞོན་རྒྱ་བ་དག །རྒྱེན་གཞན་གང་
ལའང་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་རྣམས། །བཟང་ངན་
རྒྱེན་གྱིས་ནམ་ཡང་བསྐྱོད་མི་བྱ། །ད་ལྟའི་དུས་བཞིན་གཏན་དུ་མི་འབྱོར་བས། །བག་མེད་
རྣམ་གཡོང་བྱེད་པ་མི་ཁོམ་གྱིས། །དོན་མེད་བྱ་བྱེད་མང་པོའི་སྤྱོས་པ་སྦྱང་། །ད་རིས་
ཅེ་གཅིག་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་གལ། །གཏན་དུ་འཆོངས་པའི་ཆོས་ཕྱིར་མི་བརྩོན་པར། །
ནམ་ཡང་ཕུང་རིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱལ་རྒྱལ། །བསམ་སྦྱོར་མཐའ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པའི། །
གོ་ལོག་དུག་པོ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ། །དལ་ཁོམ་རིས་འགའི་བྱ་བས་སུ་ལ་ཅི། །ཅན་ཅུབ་

སྒོ་སྟོང་མང་པོ་དཔལ་བའི་རྒྱ། རྩོམ་པ་གང་ཡང་མཐའ་དུ་བྱིན་པ་མཆོག་། དེ་སྒྲིབ་ཅི་གཅིག་དཀའ་
 ཐུབ་མཐའ་འདོན་གཅིས། བརྟག་གཞིག་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱོས། བདག་འཛིན་
 ཉོན་མོངས་ད་རེས་མ་ཐུལ་ན། ཆོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོར་མཆི་བས། སྤིང་ཅུའི་
 འཁྲི་གིང་དིང་ནས་བསྟེལ་བར་འོས། རང་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་སུ་མཆོག་ཐོབ་ཐྱིང་།
 གཞན་ལ་ལན་གང་གསུམ་ཆོས་ཐུར་དཀའ་སྟོང་སོགས། རི་ལྷར་བརྩོན་ཡང་རང་གི་དོན་ཡིན་
 བས། རྩུ་ཞིག་ལ་ནི་བྱས་ཡུས་འདྲན་པར་བྱེད། ཁོང་ཁྱོད་མེ་ཡིས་དག་བའི་བྱང་གིང་
 གྲེག་། བཟོད་པའི་ཆར་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལྷ་གྲུ་སྟེད། དེ་ཐུར་གཞན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཅི་བྱུང་ཡང་།
 རང་རྒྱུད་ཞི་བའི་བདེ་བ་དཀྱུགས་མི་བྱ། རང་ཚུལ་མི་བརྟན་གར་མཐའ་འདྲེད་བཞིན།
 ཡུད་ཅམ་རེ་ལ་རྣམ་འབྱུང་མི་འདྲ་བརྒྱ། གྲོགས་ཀྱི་རོར་གཟན་ཐ་མ་འབྲུགས་སྟོང་རྒྱ། དེ་
 བས་ཞིད་ལ་འཇུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ། རྟེན་བཀྲར་སྟན་གྲགས་བདུད་ཀྱི་ཕྱི་གཏོར་ཏེ། འདི་
 ལ་ཞེན་རྣམས་ཡང་དག་ཆོས་ལས་ཉམས། དེ་བས་གཞན་གྱི་འོར་ཆེ་མི་འདོད་པར། རང་
 ཉིད་རྒྱལ་སྐས་སྟོད་ལས་མི་ཉམས་གལ། དེ་ལྷར་ལེགས་བསྐྱུལ་དབྱར་གྱི་རྩ་ལྷེས། རོན་
 མཐུན་མཆེད་གྲོགས་མ་བྱ་གཞོན་ལུའི་ཆོགས། བྱང་ཆེན་སྟོད་པའི་སྒོ་མདོངས་ལེགས་
 དོམས་ནས། རོན་གཉིས་སྟོས་གར་ཅིར་ཡང་སྒྲུར་མཛོད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་སྒོ་སྟོང་གི་བསྐྱུལ་བྱ་བརྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ད་ནི་དེ་དག་གི་མཁུག་སྟེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། སྟིགས་མ་ལྷ་པོ་བདོ་བ་འདི། བྱང་
 རྒྱལ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན། མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྟིང་པོ་འདི། གསེར་གླིང་པ་ནས་
 བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོངས་སྟོད་རྒྱུད་པ་དུས་ཀྱི་སྟིགས་མ་འབྲུ་རྣམས་རོས་
 རྒྱུང་ཞིང་མི་སྟོན་པ་སོགས་དབུལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟིགས་མ་
 སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་ནད་མང་པ། སྟོག་རྒྱུད་པ་ཆེ་ཡི་སྟིགས་མ་ཆེ་པོ་བརྒྱ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་

མིམ་གྱིས་བྲི་བས་ཆེ་བྱུང་བ། ཁྱིམ་པའི་དགོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྟིགས་མ་
དུག་ལྷ་ལྷག་པར་ཡང་བདོ་བ། རབ་བྱུང་གི་དགོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་བྱེད་ལྷ་པའི་སྟིགས་མ་རྟག་
ཆད་གྱི་མཐའ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་སྟིགས་མ་ལྷ་བདོ་བས་བདེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ཆེས་
ཉུང་ཞིང་། མི་མཐུན་པའི་འགལ་རྒྱུན་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཆོས་གཞན་གྱི་གཉེན་པོས་
མ་སྟེབ་པ་ན། སློ་སྦྱོང་མཁན་ལ་རྒྱུན་རན་ཅི་ཙམ་མང་བཞིན་དགོ་སྦྱོར་འཕེལ་བ། དཔེར་
ན་ཤིང་ཇི་ཙམ་མང་བཞིན་མེ་ལྷུ་ཕྱིར་ཕྱིར་འཕེལ་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུན་རན་
ཐམས་ཅད་བྱུང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ཁོན་ར་བསྐྱར་བ། གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་དབང་པོ་མཆོག་
དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བའི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྦྱིང་པོ་ལྷ་
བུ་འདི། ཇོ་བོའི་སློ་མ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་སྦྱུང་བའི་ཆེ་བ་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་
ནས་བརྒྱུད་པའི་ཟབ་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་རློ་སྦྱོང་གེས་ན་གོང་ཁྱེད་སྦྱིད་པའི་འབྲུང་གནས་
ཟེར་བ་དེ་ཡང་སློ་སྦྱོང་སྦྱོམ་པའི་ལུས་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་འཁོར་འདས་གྱི་
ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྲིའི་ནས།
སེམས་དང་ཆོས་འདྲེས་ངེས་པར་ལེགས་པར་སློ་སྦྱངས་ན། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རང་
གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ། །སློན་སྦྱངས་ལས་གྱི་འཕྲོ་སང་པས། །
རང་གི་མོས་པ་མང་བའི་རྒྱས། །སྟུག་བསྐྱེལ་གཏམ་རན་བྱུང་གསོད་ནས། །བདག་འཛིན་
དུལ་བའི་གདམས་ངག་ཞུས། །དེ་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་འཆད་ཀ་བ་ཉིད་སློན་གྱི་ལས་འཕྲོ་སང་ནས། ཆོས་འདི་ཁོན་ལ་ཐུགས་མོས་
པས་དཀའ་སྦྱུང་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རང་སེམས་བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་
གདམས་ངག་འདི་ཉིད། ཇོ་བོ་ཡབ་སྐུས་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་ཞུས་ཤིང་ཐུགས་ལེགས་པར་
སྦྱངས་པས། བདག་པས་གཞན་གཅིས་གྱི་ཐུགས་རང་འདོད་གྱི་འཕྲི་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་
སྦྱིས་ཏེ། ཆོས་སྦྱོར་ཞུགས་པའི་དོན་འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་གྲུབ་ཅིང་གདིང་ཐོབ་པས་འགྱོད་

པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དག་བཤེས་བྱ་ཡུལ་པ་ཆེན་པོ་ནི། གདུང་རྟིང་མ་པ། མཚན་ཡེ་ཤེས་
དོ་རྩེ། ཡོན་ཏན་གསར་རྟིང་གཉིས་ཀ་མཁྱེན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕུ་ཏི་ཡང་ཅི་རིགས་སྒྱུངས།
ཁོང་དག་བཤེས་ལུགས་ཤིང་པ་སར་བྱོན་པས། ཁོང་གི་དབུ་སྒྲུལ་ན་དཔེ་རྒྱུད་ཞིག་འདུག་
པ་དེ་ལ་ཆོས་གཅིག་གཟིགས་པས། ཆོས་འདི་དང་བསྟུན་ན་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྟེར།
སྟེང་དང་བྱལ་ཁ་རང་གིས་ལེན་དགོས་པར་འདུག། ཆོས་རང་དོ་མཚར་ཅན་ཞིག་འདུག་
དགོངས་ནས། ཆོས་འདི་རི་སྐད་བྱ་བ་ཡིན་དྲིས་པས། སྤང་ཐང་པའི་ཆོག་རྒྱུད་མ་
བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། འདི་སུ་ལ་ཡོད་བྱས་པས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤང་ཐང་པ་ལ་ཡོད་
ཟེར་ཞུ་བུ་འགྲོ་དགོངས་ནས་སྟོན་པར་བྱོན། ཞག་འགའ་བསྐྱོར་བ་མཛད་པས། དགོང་
གཅིག་སྤང་ཐང་ནས་འོང་ཟེར་བའི་མཛེ་བོ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པས། སྤང་ཐང་པ་
གོངས་ཟེར། གདན་ས་ཅི་འདྲ་ཡོད་དྲིས་པས། མདོ་སྡེ་པ་བྱ་བ་དང་། ཞང་ཞུང་པ་བྱ་བ་
གཉིས་ཡོད་དེ་གདན་ས་སུ་བྱེད་མ་འཆམ་འདུག་ཟེར། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། ཞང་ཞུང་
པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ། བྱེད་བགྲེས་ཤོས་ལགས་པས་གདན་ས་མཛད་པར་ཞུ། རང་རང་གིས་
ཀྱང་སྤང་ཐང་པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་ལུས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཡོན་ཏན་
ཆེ་བས་གདན་ས་མཛད་པར་ཞུ། རས་ཀྱང་སྤང་ཐང་པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་ལུས་ཞེས་དག་
སྤང་སྤང་རེས་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་གིས་སྒྲོན་ཅན་དུ་གོ་ནས་གདན་ས་ལ་མ་འཆམ་ལུགས་ཀྱིས་
དེ་བ་ལ་ཆོས་དེ་མེད་པར་བྱུང་དགོངས་ནས། ད་སུ་དྲག་དྲིས་པས་ཤ་ར་བ་དྲག་ཟེར། ཁོང་
མཛལ་དུ་བྱོན་པས། ཁོང་པ་དག་འདུན་སྟོང་ལྷག་རེ་ཙམ་ལ་པོ་ཏི་མང་པོའི་གཞུང་བཤད་
མཛད་ཅིང་འདུག། ཞག་འགའ་མཉན་ཡང་ཁོང་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་
བྱུང་བས། འདི་ལ་འང་ཆོས་དེ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས། ཡོད་མེད་དྲིས་ལ་ཡོད་
ན་སྟོང་མེད་ན་འགྲོ་དགོངས་ཏེ། ཤ་ར་བ་མཆོད་རྟེན་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་པའི་དུང་དུ་བྱོན་ནས་
ན་བཟའ་བཏིང་སྟེ། འདི་ལ་ཅུང་ཞིག་བཞུགས་པར་ཞུ་བ་གཅིག་བདོག་{བསྐྱོག་}ལགས་

ཞུས་པས། རྩོམ་གྱི་ལ་གྲོས་ཐག་མ་ཆོད་པ་ཅི་ཡོད། ངས་ནི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་སྟན་
ཐོག་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་གསུངས། དེར་ཁོང་གིས་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་གཅིག་ན། ཁེ་
དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྦྱིན། གྱིང་དང་བྱུང་ཁ་རང་གིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་གཅིག་གང་ལ། དེ་བདག་
གི་སྒྲོ་ལ་འཕྲོད་པ་གཅིག་བྱུང་ལགས་ཏེ། ཆོས་དེ་ཟབ་མི་ཟབ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བྱིང་
ཀྱི་སྒྲོ་ལ་འཕྲོད་རུང་མི་འཕྲོད་རུང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ན་མ་གཏོགས་འདོད་
ཕྱིན་ཆོས་དེ་མེད་ཐབས་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ལུང་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཞུས་པས། ལྷ་
རྒྱལ་ལ་ཆོད་མར་མི་བྱེད་པ་སུ་ཡོད། ཁོང་གི་གསུངས་ཀྱིས། བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་
ནས། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག །བྱ་བ་ཡོད་གསུང་། ཆོས་རྗེ་ཐོགས་མེད་པས།
བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྲིག་བསྐྱེད་པ། ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅིས་པ་འདི་ངོས་གསལ་གསུངས།
འོ་ན་དེ་བདག་ལ་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། བྱིང་ཡུན་རིང་དུ་སྤོང་དང་རྒྱེན་གྱིས་
མ་ཆོད་པར་བྱ་གསུང་། དེར་ཁོང་གིས་ལོ་དྲུག་ལ་སྒྲོ་སྒྲིང་ཆར་གཅིག་ཉམས་ཁྱིད་དུ་བྱས་
ཏེ་བསྒྲོམས་པས། བདག་གཅིས་འཛིན་གྱི་འབྲི་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་གཅིག་བྱུང་བར་གང་ལ་
སྟོ། །རྒྱལ་སྤྲིན་ཐོགས་མེད་པས། ཁོང་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ངེས་པར་གང་ལ། རོ་སྒྲེ་ལ་འབྲི་
བ་རུང་ཟད་རེ་མི་ཡོང་མི་སྤྲིན་གསུང་། དེར་ཁོང་གིས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རིམ་
གྱིས་བཀའ་རྗེ་ཡངས་སུ་བཏང་ནས་མཐར་ཞུ་བ་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱུལ་བས་འཛམ་
གླིང་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐར་སྐྱུས་པ། ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་མཁུན་བརྩེ་འཕྲིགས་པམ་བདེའི་གྲོག་གི་
ཕྱིང་བ་ཅན། །སྟན་པའི་འབྲུག་སྐྱུས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁུབ་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཆར་བསལ་བོ་
ཡིས། །མཐའ་གྲས་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཁམས་ས་བོན་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུག་བསྐྱུན་མཛད་པའི། །
མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་སྐར་ཡང་གུས་པས་ཐུག་བགྱིའོ། །ཀ་ཡེ་གྲོགས་དག་

ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའི་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་ཐོབ་གྱུར་གྱང་། །ཡུན་དུ་མི་བརྟན་སྒོ་བྱུང་ཆེ་
ལ་ངེས་པ་འགའ་ཡང་ཡོན་མིན་ཞིང་། །སྤྲིག་འབྲས་སྤྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མཆོན་
གྲིས་ནམ་ཡང་ཉམས་དམས་སྤྲིང་། །ད་ངེས་རང་དབང་ཐོབ་དུས་སྤྲིང་ནས་བརྩོན་པས་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབ་པར་མཛོད། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་སྒྲིས་བྱལ་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་
རོ་མཉམ་ཡང་། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པས་འགྲོ་བ་རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱར་
བཞིན་། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཡིད་ཅན་འདི་ཀུན་ཐོག་མེད་དྲིན་ཆེན་པ་མ་སྟེ། །བྱས་པ་ཤེས་
ཤིང་དྲིན་གཟེར་བྱམས་དང་སྤྲིང་རྗེས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་མཛོད། །བདག་ལུས་འོངས་
སྒྱུད་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་པངས་མེད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་གཏོང་། །དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཀུན་འབྱུང་རྒྱར་བཅས་དོགས་པ་མེད་པར་རང་གིས་ལེན། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཅིས་
གནད་ནམ་མཁུན་སྐྱབ་ལ་མེད་ཐབས་མེད། །དེ་སྒྲིད་གཡེལ་བ་མེད་པར་ཐབས་ཚུལ་དུ་མས་
རྟག་ཏུ་གོམས་པར་མཛོད། །རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྒོ་ངན་སུན་བྱུངས་ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་
བསྒོམ་། །བདག་པས་གཞན་གཅིས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་དང་འབྲུལ་སྤངས་སྐྱབ་བཞིར་རྒྱས་ཐེབས་
པའི་། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་སྒྱུར་བ་བཞི་ལྟན་ཐབས་མཆོག་ལྷུ་མེད་པས། །མི་
མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་བྱེར་བར་མཛོད། །ཡང་དག་འཕེན་
པའི་ས་གཞིར་རྩ་བརྟན་མཆོག་ཏུ་གོམས་པའི་ཡལ་འདབ་རྒྱས། །བསགས་སྐྱུང་ལམ་གྱི་
མེ་འབྲས་ཆེར་སྒོན་སྒོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་རྒྱ་ཆེ་བའི། །སྟོབས་ལྡེའི་ཉམས་ལེན་དཔག་བསམ་
སྟེ་མར་ལེགས་བརྟེན་འདི་དང་འཆི་བར་དུ། །ནམ་ཡང་རྒྱད་པའི་མིང་ཅམ་མི་གྲགས་དོན་གཉིས་
འབྱོར་པས་ཐུག་པར་མཛོད། །ལེགས་གསུང་ཆོས་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་འདུས་བདག་
འཛིན་འགོང་པོ་ཡུལ་ནས་དོན། །ཉམས་སྦྱང་མཐར་ཕྱིན་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་དཀོན་མཆོག་ལྟས་
གྱང་བྲེལ་བ་མེད། །ཆོས་དང་སེམས་འདྲེས་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་ནམ་ཡང་ཡིད་བདེ་རྒྱུ་མི་འཁོད། །
ཡོངས་གྱང་བྱབ་པ་མཆོག་ཏུ་གོམས་པའི་རྟགས་ཆད་མཐར་ཐུགསྒྲིལ་བར་མཛོད། །དུས་ཤེས་ཀོ་

ཏ་ཀ་ཡིས་ལེགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཉེས་པའི་དྲི་མས་དབེན། བག་མེད་
ཐོ་ཅིའི་སྤྱོད་དན་ལག་ལྷན་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱན་ནས་དགྲུགས་མིན་པའི། རྩོགས་དང་རིས་མེད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆུ་གཏོར་གཞན་པའི་འབའ་ཞིག་གི། རྒྱབས་བྲེང་འབུམ་ཕྱག་གཡོ་བའི་
སྤྱོད་དམ་ཆོག་སྒྲིག་བཞིན་སྤྱོད་བར་མཛོད། རྟེན་བཀྱར་ཆོས་བརྒྱད་ཞེན་སོགས་ཆོ་འདིར་
འཆིང་བའི་སྤྱོད་དན་ཀྱན་སྤངས་ནས། ཏྲག་པར་གཞན་པའི་ཐོན་ལེགས་གོམས་འབྱོར་རྒྱད་
མཐོ་དམན་ཅི་བྱུང་ཡང་། ཁམ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་འདུ་ཆུན་སྤྱོད་དགེ་བའི་
གྲོགས་སུ་བྱེད། མདོར་ན་བསམ་སྤྱོད་མཐའ་དག་ཡང་དག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འབྱུང་བར་
མཛོད། འདི་ནི་ཉེས་པའི་མེ་ཆོགས་གཞིལ་ལ་སྤོར་མེད་ཆར་སྤོར་བཟང་པོ་སྟེ། དཔག་
མེད་ཡོན་ཏན་འབྱོར་བས་ཆོས་བྱེད་ལྷ་ཡི་དཔག་བསམ་མཐུ་ར། རྒྱལ་གྲོལ་ཟག་མེད་ནི་
བའི་གྲིང་བཞོད་བཅོས་ལེགས་རིན་ཆེན་གྱུ་བོ་མཆོག་ ཐེག་མཆོག་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་
ལས་ཉེར་ཐོན་མར་གྱི་ཉིང་ཁུང་ཡིན། བདག་སྤོ་གིན་ཏུ་མ་ཐུལ་ཉམས་སྤྱོད་ལོ་ཐོག་སྤྱོད་
བའི་སྐབས་བུལ་ཡང་། རི་ལྷར་སེམས་མེད་སྤྱོད་ལས་སེམས་ལྷན་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་རི་བཞིན་
དུ། རྒྱ་མའི་གསུང་དང་ཆོད་མའི་གཞུང་ལས་མདོ་ཅམ་འདི་རུ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། རོན་མཐུན་
གྲོགས་ལ་འབུལ་བར་བསྒྲིལ་འོངས་པར་གྱུར་ཀྱན་མཁས་ལ་བཤགས། གྲེ་མ་དལ་འབྱོར་
མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དོན་མེད་འཛིན་ཏེན་བྱ་བས་གཡེངས། དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་སུ་
བཟུང་ཡང་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དྲི་ཡིས་དབེན། ཟབ་དགུའི་གདམས་དག་ཐོས་ཀྱང་རང་
རྒྱད་མཆོ་གཏིང་རྟོ་བ་ལྷར་གྱུར་པའི། གྱི་རྒྱད་བདག་དང་བདག་འདྲའི་འགོ་ལ་ཅི་འདྲའི་དུས་
གིག་ནམ་འབྱུང་ཡང་། མགོ་ལ་སྤྱོད་དཀར་གཤིན་རྗེའི་ཁ་ཆུས་རྟོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ནས་
འཛོན། གཏོད་ལ་འཆི་བདག་རྒྱལ་མ་དཔལ་རིས་གྲིབ་སོ་བཞིན་དུ་ཆེར་རྩམས་གིང་། རྒྱད་
ཅིག་མི་སྤྱོད་གཡོ་བའི་ཆོ་ནི་འབབས་ཆུ་བཞིན་དུ་ཐུར་མགྲོགས་འགོ། ཡུན་རིང་སྤྱོད་སྤྱོད་
མ་སེམས་དེ་ལྟར་བར་ཐུར་བར་ནགས་སུ་སོངས། བགས་ནི་རྒྱལ་བས་ལེགས་བསྐྱེད་པས་

ཚུད་དང་རྣམ་གཡང་འདུ་འཛི་རང་གིས་ཞི། །འགྲོགས་ན་བདེ་བ་བྱ་དང་རི་དྲགས་མི་སྟན་
བརྗོད་པ་འགའ་ཡང་མེད། །རང་དབང་བདེ་སྦྱོང་ཆགས་མེད་རྒྱུད་ལྟར་རྒྱ་བས་ཆོ་ཡི་མཐར་
གཏུགས་པའི། །དགའ་བ་འདི་མཚུངས་ལྟ་དབང་འབྱོར་པས་རྟེན་དགའ་པལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་
ཞིག །རང་བྱུང་བྲག་རིའི་བ་གམ་ལྟར་ཆགས་ངོ་མཚར་ལྟ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །དགའ་བའི་
ནགས་ཆལ་ལྟ་མའི་འཛོ་སྒྲིག་དུས་རྒྱུད་འབྱེན་པའི་རེག་བྱ་ཅན། །ལུ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
སྒྲ་འབྱེན་བསམ་གཏན་བདེ་བའི་ཞལ་བས་སྟོབ། །ཆོག་ཤེས་འབྱོར་མང་དགའ་བྱུང་གནས་
དེར་སྟོག་བཅས་ལུས་འདི་གཡོ་བར་ཤོག །ད་ལྟའི་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་མ་དུལ་གཞན་རྒྱུད་
འདུལ་བའི་སྐབས་མིན་པས། །གཅིག་པར་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཡང་ཟབ་ཐེག་མཆོག་སྟོང་
པའི་དོན་བསྒྲུབས་ནས། །ནམ་ཞིག་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དུས་བྱུང་དེ་ཆོ་སྒྲིག་ཅིག་གཡེལ་མེད་པར། །
མ་ལུས་འགྲོ་ཀྱན་བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་སྤྱིད་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བྱེད་ཤོག །དཔག་མེད་
ཡོན་ཏན་བྱེ་བའི་གཟེ་འབར་ཕན་བདེ་འདོད་དགའའི་གྲུ་ཆར་ཅན། །དྲི་མེད་བྱུང་བསྟན་འཛོག་
པའི་གཙུག་རྒྱན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོ་ལས། །ནམ་ཡང་མི་ཉམས་དགའ་ཕྱོགས་
ལྟ་སྒྲུའི་དབུང་པས་བསྐྱུང་བའི་དག་མཆོན་གྱིས། །ས་འདི་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྟན་གྲོང་བཞིན་
ཆོས་འབྱོར་དཔལ་གྱིས་སྐྱུང་སྐྱུར་ཅིག །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་འཛིགས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱུད་པའི་
མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་མངོན་མཐོ་ཀྱན་ཀྱང་ཐེག་
མཆོག་རིགས་སད་ཅིང་། །ཡང་དག་དག་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་ཟིན་ཐབས་ཤེས་བཞོན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ནམ་འབྱེན་གདོད་མའི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་དུ་བདེ་བར་ངལ་འཆོ་ཐོབ་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་པའང་རང་གི་མོས་པའི་རྒྱ་དང་། །རང་གམ་དུ་གནས་པའི་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་སྟོ་གྲོས་
གཞན་པན་མཐའ་ཡས་དཔོན་སྟོབ་གི་བྲགས་བཞེད་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་གཞན་པན་ཆོས་
གི་སྟོ་གྲོས་སུ་འབོད་པའི་ཀྱས་ལིས་རང་ལོ་ཞིབ་དུན་པ་དམར་སེར་ཅན་གྱི་ལོ་དཔོ་རྒྱའི་དམར་ཕྱོགས་གི་དགའ་བ་གཉིས་
པ་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲ་མ་བཅུ་བཆོན་པོའི་དུས་མཆོད་གི་ཉིན་གྲུབ་པར། །རང་གནས་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་སྤྱིད་གི་ཆོས་གྲུ་

ཁྱེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་འབྲུང་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབུམ།

སྐྱུག་ལས་སྐྱུ་བསྟར་བ་ལས། ཡི་གེ་གཉིས་པར་སྒྲེལ་བ་པོ་ནི་བསྐྱབ་གསུམ་ལྟན་པ་སྒྲེལ་སྒྲོལ་ལས་གྱིས་མཛད་པ་སྟེ་
འདིས་ཀྱང་འགྲོ་ཀྱན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གཞིལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག མཛད་པ་མཛད་པ། དགེ་ལོ། དགེ་ལོ། དགེ་ལོ། ॥

༡༡། །ཟབ་ལམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོའི་ཁྱིད་
ཟེན་ཉུང་གསལ་སྒྲོ་དམན་འཇུག་བདེར་སྒྲེལ་བ་རབ་གསལ་
སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བརྩ་རྩེ་ར་ཡ།
མཁའ་ཁྱབ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །
དྲན་པས་སྤྱོད་ཞིའི་གདུང་སེལ་བའི། །
སྤྱོད་ཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཐུག་ཆེར། །
བཏུང་ནས་སྒྲོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཟེན་སྒྲེལ། །

འདིར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མཆོག་རྒྱད་ལུང་
མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པོར་གྱུར་པ་ཟབ་ལམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་
གཤེགས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་པས། དཔེན་
པའི་གནས་སྲུ་ཉན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དྲང་པོར་བསྐྱང་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་ཕབ་སྟེ། རྒྱུང་
རོ་གཡོན་གཡས་དབུས་གསུམ་ནས་སྲུ་ཐུགས་སྲུ་བསལ་བས་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྱོད་ཐམས་
ཅད་སང་གིས་དག་པར་བསམ། འདི་ནི་བཏུད་བཟང་སྒྲུགས་པའི་སྲུ་ལོགས་སྲུ་སྤྱོད་བཀྱ་
{བསྒྲུ}བཤལ་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲོན་འགྲོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པར་བགྲོའི་སྒྲུམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གསལ་བཏབ་ནས། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་སྤྱོད་པོ་
ཆེ། །སོགས་ནས། སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་{སྒྲུབ}སྒྲུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པོར་པད་ཉི་ལྷ་བའི་གདན་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་དོ་རོ་རང་གི་དྲིན་ཆེན་རྩ་བའི་

སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཆོས་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་གི་ཆ་ལུགས་སུ་བཞུགས་པར་གསལ་བཏབ་
ལ། མོས་གྲུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་བཀའ་
དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གཏེར་ཆེན་དྲིན་ཆེན་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་མཁུན་ནོ། །བདག་
གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཟབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་མོས་
གྲུས་གྱི་སྤྱང་བ་འགྲུར་འགྲུར་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་མ་དགུས་པ་ཆེན་པོས་འདོད་དུ་
ཞུ་ནས་རང་གི་སྦྱི་བོ་ནས་སྙིང་ཁར་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མོས་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་གོ། །འདི་ནི་བྱིན་རྒྱབས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཐུན་གྱི་སྤྱོན་འགྲོ་
སྤྱོད་ཐུན་གང་བསྐོས་གྱི་མགོར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་སྤྱོན་འགྲོ་དངོས་ལ། ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙས་པ་དང་། སྤྱོན་འགྲོ་དངོས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཞུང་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་། མི་རྟག་འཆི་བ་
ནན་ཏན་སྒོམ་། དཀར་ནག་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དག་ལ་བསམ་
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་འདི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་
ཡང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་ཡི་ལུས་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོབ། དབང་པོ་སྒོ་ལྡེ་ཆང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
དང་མཛལ། ཆོས་བྱེད་པའི་དབང་ཡོད། བྱེད་ཐབས་ཤེས་པའི་དུས་འདིར་གཏན་གྱི་འདུན་
མ་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་སྦྱབ་དགོས་པར་འདུག དེ་ཡང་ཆོ་འདི་ནི་སྤྱོན་ཀའི་ན་ཐུན་ལས་ཀྱང་
ཡུན་བྱང་། མཛེས་བཤེས་གཉེན་འདུན་ཆོང་དུས་གྱི་མགོན་པོ་ལས་ཀྱང་གྱིས་སྒྲ། འདོད་ཡོན་
ལོངས་སྤྱོད་སྦྱུ་མ་བས་ཀྱང་རྟག་མི་བྱུང། འཆི་བདག་ཁོ་དགོང་ཀའི་གྲིབ་སོ་བས་མགྱོགས་
པར་འོངས་པས། ཉི་མ་དོ་རྒྱབ་ཅམ་དུ་འང་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཆོས་བྱི་བཤོལ་དུ་མ་

ལུས་པར་ད་ལྟ་ཉིད་རང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ། འཆི་བའི་ཆེ་བས་ཙོར་ལོངས་སྒྲོད་དག་གཉིན་གནས་ལུས་དབང་ཐང་སྟོབས་རྩལ་སྟན་གསལ་སོགས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ཞིང་པན་པ་སྒྲུ་ཙམ་ཡང་མེད། རྒྱལ་པོམ་སྒྲིད་སྒྲུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ནའང་བྱུང་སྟེ་འདི་ལྟོས་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་གཉིས་པོ་ནི་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་གི་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲང་། སྒྲིག་པ་བྱས་ཐིན་པ་བསྐྱར་དབང་ནི་མེད། དགོ་བ་རང་གིས་མ་བྱས་པར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་མེད། ལས་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འདིའི་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མ་འདས་པས་སྒྲིད་མེད། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲིས་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད་ཀྱི་མི་སྒྲེ་བའི་གདེང་ནི་མེད་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་ལ་བབས་ཀྱང་། སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་པ་མོ་ལས་པ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད། དགོ་བའི་ལས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་གྱི་དགོ་བས་བདེ་འགྲོའི་གནས་སུ་སྒྲིས་ནས་འབྲལ་བདེ་བདེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཉིད་འཐུམ་རེའི་མི་ལམ་བཟང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་འགྱུར་འགྲོ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་པོམ་སྒྲིད་སྒྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རེས་མོས་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། འཁོར་བའི་བདེ་འགྲོར་རི་ལྟར་བཟང་ཡང་སྟོང་པོ་མེད། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་དོན་མེད་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མ་འདས་སྟམ་དུ་སྟོང་ཁུང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསམ་བཞིན་ངེས་འབྱུང་དང་དད་མོས་ཅེ་གཅིག་པའི་རང་ནས་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞིབ་པར་ནི་ཁྱིམ་རྩལ་རྒྱས་པ་ལྟར་བྱུང་བཅད་དེ་མྱོང་བ་ཐོན་ཐོན་གྱི་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་ལག་ལེན་དུ་ཐེབས་པ་གལ་ཆེད། །

གཉིས་པ་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་ལ། ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་སྐྱབས་འགྲོ། ལམ་དམན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད། འགལ་རྒྱུན་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དོར་སེམས། མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་མཐུན། དྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱབས་ལུལ་དོས་བཟུང་

བཤེན་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ། ཡན་ཡོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཛིགས་པས་ཉེན་ནས་དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་
རྣམས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་བྱུང་འཇུག་དང་དཔག་པོ་སོགས་སྐྱབས་རྣམ་དག་མ་ཡོན་པ་ལ་མཐར་
བྱུག་གི་སྐྱབས་སུ་བབྱུང་སྟེ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་ནི་ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱབས་འགོ་
ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབ་མི་རྣམས་པས་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ། རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིགས་རུང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་ནས་ཐར་
བ་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་དགོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་རེ་ལྟོས་བཅས་ཏེ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
གཞན་ལོག་པའི་སྐྱབས་གནས་རྣམས་སྤང་བར་དོན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་ཤིང་དམ་དུ་བཅའ་
བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་པོ་ཡོན་ལ། དེས་ནི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱབ་ཅིང་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་
དང་དགེ་འདུན་རྣམས། །སྐྱབས་གི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
ནི། །སྤྱིད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེ་ལས་སྐྱོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། རྒྱའི་ཡུལ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་ལམ་གྲོགས་གི་ཚུལ་
གིས་སྐྱབས་ཞུ་བའོ། །འབྲས་བུའི་ཡུལ་ནི། རང་གི་སེམས་ཉིད་དགོན་མཆོག་གསུམ་གི་རང་
བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། དེ་མ་འོངས་པ་ན་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་
ཅིང་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་གི་སྐྱབས་ཡུལ་བཤད་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་
ཟིན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། དེས་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱབ་ཅིང་ཐར་པ་སྤྱི་
ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གི། སངས་རྒྱས་
ནི་སྐྱ་གསུམ་གི་བདག་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་མཐར་བུག་པ་མཁའ་བརྩེ་རྣམས་གསུམ་གི་མངའ་

བདག་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། ཚེས་ནི་འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་
བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་བུར་གི་བདེན་པ་དང་། དེ་བརྗེད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མིང་
ཚོག་ཡི་གེར་སྤང་ཞིང་གྲགས་པ་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལུང་
རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ། དགེ་འདུན་དངོས་ནི་རིག་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་
སྤྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་
དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉག་
གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲུལ་
ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྲུགས་
ལས། བྱད་པར་གྱི་ཡུལ་རྩ་བ་གསུམ་བསྐྱབ་ཏེ་དུག་སྒྲོར་དུ་བྱེད་པ། སྤྲུལ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་
འདུས་། ཡི་དམ་ནི་སངས་རྒྱུས། མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་
ཚན་དུ་འདུའང་། རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་སྒོས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་
འདིར་བྱིན་རྒྱབས་ལུ་བའི་ཡུལ་སྤྲུལ། དངོས་གྲུབ་ལུ་བའི་ཡུལ་ཡི་དམ། ཐིན་ལས་སྐྱབ་པའི་
གོགས་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་
ཇི་ལྟར་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ལ་སྐྱབས་དངོས། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་སྟོན་འདྲེན་
པའི་སྒྲོ་གོགས་ལྟ་ཞིང་། གསང་སྤྲུགས་སུ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ཏེ་གྱིས་མཛད་པས་སྐྱབས་
གནས་ཀུན་འདུས་ཏེ། སྤྲུལ་འབྱུང་ལས། སྤྲུལ་སངས་རྒྱུས་སྤྲུལ་ཚོས། །དེ་བཞིན་སྤྲུལ་དགེ་
འདུན་ཏེ། །སྤྲུལ་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཆང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཐུན་མོང་བ་
རྒྱུད་སྐྱབས་འགྲོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་མགོན་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་

པའི་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔག་བསམ་གྱིང་། སོགས་ནས། སྤྱིན་པུང་གཏིབས་
པ་ལྟ་བུར་གྱུར་། ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གང་ལ་བརྟེན་ན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་
མཆོན་བྱེད། ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་གྱིང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་ལོ་མ་མེ་ཏྲ་ག་འབྲས་
བུ་སོགས་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། རྒྱ་སྤྱོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱབ་པ། ཡལ་ག་
དབུས་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞིན་གྱིས་པའི་དབུས་གྱི་ལྟེ་བར། སང་ཁྱི་པ་རྣམས་ཉི་ཟེའི་གདན་ལ་རང་
གི་ཕ་བའི་སྤྲ་མ་ཉིད་རྣམ་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྟོ་
རྟེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྟོལ་ནས་འཛིན་ཅིང་ཞབས་རྟོ་རྟེ་སྤྱིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་
པ་མཆོན་དཔེའི་གཟི་བྱན་མཆོག་ཏུ་འབར་ཞིང་དང་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
བརྒྱན་པའི་མཐའ་བསྐྱོར་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་གྱི་ཡལ་གར་
དཔལ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། གཡས་
གྱི་ཡལ་གར་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱིའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། རྒྱབ་གྱི་ཡལ་གར་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ།
རི་བཙུགས་པ་ལྟ་བུ། གཡོན་གྱི་ཡལ་གར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འཕགས་པ་ཉན་རང་
སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགེ་འདུན། མཐའ་བསྐྱོར་བར་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་
སྐྱོང་ལོར་ལྟ་གཏེར་བདག་གི་ཆོགས་དཀར་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་རྣམས་སྤྱིན་པུང་གཏིབས་པ་ལྟ་
བུར་མདོན་སུམ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱན་སྒྲུབ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་
དེ། ལུས་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་ཐལ་མོ་སྒྲུབ། དག་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབས་
འགྲོ་དང་གསོལ་འདེབས་གྱི་ཆོག་ལུང་དེར་གྱིས་སྒྲོགས། ཡིད་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་
སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཉི་མེད་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆོས་གྱི་བར་
དུ་སྒྲུབས་དང་སྤུལ་མ་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་རེས་ལྟོས་ཞིང་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་

ཁྱེད་རྣམས་ལས་མེད་པས། ཅི་མཛད་ཁྱེད་རང་མཁའ་སྒྲུབ་དུ་རེ་ཉོས་སྒོ་གཏད་ཡིང་བསྐྱར་
གྱིས་མོས་གྲུས་མཆིམ་འབྲུགས་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་མོས་ལ། བ་མོ་བདག་སོགས་འགྲོ་
ཀུན་བྱང་ཚུབ་བར་སོགས་ནས། མ་ལའ་འགྲོར་བཅས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་
ཁྱི་འབྲུམ་སོགས་ཅི་ལུས་གྲངས་བསགས། དེ་ཡང་ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་པས། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཤེས་པ། རང་ག་ཞན་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཤེས་པ། རང་གི་
སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་དམ་བཅའ་བ། སྐྱབས་གནས་ག་ཞན་
མི་འཆོལ་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཆང་ན་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་
གཤེས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆེད་དུ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྱིབ་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ། འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྱིབ་པར་
མཛད་དུ་གསོལ་སྟུམ་པས། དུས་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེ་སྟིང་དུ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བའོ། །མཐར་མོས་གྲུས་དུང་བ་ཞིག་བྱས་པའི་སྟེན་གྱིས། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྤིག་སྤྱིབ་ཉེས་ལྷུང་བྱི་མའི་
ཆོགས་རྣམས་བྱང་ཞིང་དག་ནས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ལུང་དིར་གྱིས་སོང་བར་བསམ།
ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེན་སྒྲུ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་སངས་
ལ་བསྟེམས་ཏེ་སྐྱབས་ཡུལ་དང་རང་སེམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་
མི་ཉོག་པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའམ་འབྲས་
ལུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ཏེ་དེའི་རང་དུ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་དག་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཕན་ཡོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས། ཕན་ཡོན་ནི། སྐྱབས་སུ་སོང་མ་ཐག་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུ་དུ་ཚུད། བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར།
ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་དང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ། ཆོ་འདིར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་།
ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །འཛིགས་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །སྒྲོབ་ཕྱིར་
སྐྱབས་གྱི་དམ་པར་བཤད། །ཅིས་དང་། །གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ཡིས་ལྷུང་
དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི། །ཉན་མཆོན་དུས་དུག་དུ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་དང་།
སྤྲུམ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་ཤིང་སྤྲིག་གོགས་མི་བསྟེན། །སངས་
རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷུང་ཕྱག་མི་བྱ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་སྤྱོད་། །དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
པའི་མི་དང་མི་འགོགས་པ་དང་། །ལས་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཆི་བ་སྒོག་ལ་བབས་ཀྱང་དགོན་
མཆོག་མི་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོ་ཁེལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་དད་པས་ཕྱག་མཆོད་
བྱ་ཞིང་མ་གྲུས་པའི་ལས་མི་བྱའོ། །

༥ །གཉིས་པ་ལམ་དམན་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལ་བཞེ། །སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། །དེའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། །རི་ལྷར་བསྐྱེད་
ཚུལ། །ཕན་ཡོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། །མཐར་འབྲས་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ན་ཡར་ཞོག །འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་བས་གཞན་གཅེས་གྱི་སྤྱོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགེལ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །
སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་རང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི། །ཐབས་གཞན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །འདུག་པ་ལས། །ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་
དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་སྤོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། །ངོ་བོ་ནི། །གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ།
མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཚུབ་འདོད། ཟེས་སོ། གྲེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ། གྲོགས་སེམས་ཅན་
མ་ལུས་པའི་དོན་གྱི་ཁུར་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེར་བའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་
པས། རོ་བོ་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་ལུས་པའི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། གྲུ་བ་ནི། འགྲོ་
བར་ཆས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྟོན་པ་དང་། འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་འབྲལ་དུ་སྟོར་བ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སྟོན་པའི་སེམས་
དང་ནི། བྱང་ཚུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། བྱེ་བྲག་རི་
ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། གྲེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རིམ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་སོ། གསལ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་དང་མུ་མེད་པ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འང་མཐའ་དང་མུ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་རང་གི་པ་མ་བྱས་པའི་དྲིན་ཅན་གསུག་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་
ཀྱང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཁོན་ལ་འཁོར་
མོར་སྟོད་པས་ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུར་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་སྤྱིང་
རེ་རྗེ། ད་སྤྱིང་རྗེ་ཞེས་བཞག་པས་ཅི་པན། མ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་
རྒྱ་མཚོ་ལས་བདག་གཅིག་ལུས་བསྐྱུལ་ནས་ཐར་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་
བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་བདག་གི་མ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ཆ་བའི་
དུས་ཀྱི་བསིལ་གྱི་བ་ཙམ་མཇུག། གང་བའི་དུས་སུ་ལྷག་སྟོབ་ཙམ་དང་། ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་
པ་ལ་ཚུ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཙམ་སྟེར་བ་དང་། དུད་འགྲོ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གི་དུབ་པ་སེལ་
བ་ཙམ་གྱི་རུས་པ་འང་བདག་ལ་མི་འདུག་པས། འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་ལུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་དེ་དུས་ཐུར་བ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཟབ་ལམ་ཐུགས་རྗེ་

ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་གྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་
སྤང་བར་བསྒྲིལ། །སྙམ་དུ་སྒྲོན་པ་དང་འདུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་བཞག་སྟེ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚོགས་ཞིང་སྐྱབས་ཡུལ་
ལྟར་གསལ་བཏབ་པའི་སྤྱན་རླུང་། བརྒྱལ་དཀར་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་། སོགས་ནས། དམ་
པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བསྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དམ་དུ་བཅའ་བའི་ཚིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་
འབུམ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གྲངས་བསགས། སྐབས་སུ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་
ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྒྲོ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་བདེ་
དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །སོགས་བརྗོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤར་མེད་གྱི་བདེ་དགོ་གསར་
པ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱམས་པ། ད་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་འབྲལ་ཞིང་བྱིས་
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་འགོག་འདོད་ནི་སྟོང་རྗེ། ད་ལྟར་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགའ་
ཞིང་ཡི་རང་བས་བྱངས་པའི་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ། དེ་གསུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ཞེ་སྤང་
མེད་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་གྱི་བྱུང་པར་རམ་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་
སྤང་གི་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་པན་འདོགས་སྙམ་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྤྱངས་ནས་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་གཅེས་པར་མཉམ་པས་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་།
དེའི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་དུ། བདག་བས་གཞན་གཅེས་གྱིས་བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་
ལ་སྟེར་ཞིང་གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྱག་བདག་ཉིད་ལ་ལེན་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྟེ། དམིགས་པ་
འདི་གཉིས་རྒྱང་ལྡང་འདུག་དང་སྤྱར་ཉེ་ཅི་རིགས་སུ་བསྒྲོམ། ཐུན་མཐར་ཚོགས་ཞིང་རང་
ལ་བསྟམས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཡུལ་སེམས་ཅན། བསྐྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད། ཇི་ལྟར་སྐྱེད་
པའི་ཆུལ་བཅས་འཁོར་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤེས་པར་བྱས་ནས་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་དུ་ཅི་གནས་སུ་བཞག་རྗེས་དགོ་བ་བསྟོ། འདི་

ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་ཡིན་པས་ངག་འདོན་གྲངས་བསགས་ཙམ་
གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ངེ་སྤྱིད་མྱོང་བ་
ཐོན་ཐོན་ཀྱི་བར་དུ་གོམས་པ་གལ་ཆེད། །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས་
ཕན་ཡོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་རྒྱལ་སྤྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་འགྲོ་
བའི་མཆོད་སྤྱོད་དུ་འགྱུར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དང་
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དུ་འགྲོ་སྤྱིག་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཟད་པར་བྱེད་
ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དུང་ནས་འབྱིན། དགེ་རྩ་ཕྱ་མོ་རེ་བྱས་པའང་བསོད་
ནམས་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་ནམ་ཡང་འཛད་པ་མེད། ཐར་པའི་ལམ་སྒྲ་ཟིན་པས་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་
མཆིས་ན། །ནམ་མཁའའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཉམས་ལམ་སྤྱད་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱར་འགྲོ་མོད། ཟུང་པར་འཇུག་ལྷོག་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ། རྟེན་བཀྲར་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་
བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད། སེང་སྤྱུས་ཆོས་ལོར་མི་སྟེར་བ། ཁྱོ་བས་གཞན་ལ་འཆོག་ཅིང་གད་
སྤྱངས་ཀྱིས་མི་ལྷོག་པ། གཏི་མུག་གིས་དམ་ཆོས་འདྲར་སྤྱང་སྟོན་པ་སྟེ་ཐོགས་མེད་ལུགས་ཀྱི་
རྩ་ལྟར་བཞེའམ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བ། དགེ་སྟོང་
ལ་ཆད་པས་གཅོད་པ། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ། ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་པ་སྟེ་རྒྱལ་
པོར་འགྱུར་ཏེ་བ་ལྷ་དང་། ཕྱི་མའི་ཆབ་རྟེན་གྲོང་སོགས་འཛོམས་པ་བསྒྲན་པ་སྟོན་པོར་ངེས་
པ་ལྷ་དང་། སྟོ་མ་སྤྱངས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ། རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕྱིར་
ལྷོག་པ། ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་སོ་ཐར་སྤྱངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོན་བཅུག་པ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པས་ཆགས་སོགས་མི་བསྐྱོག་པར་འཛིན་པ། སྤག་དོག་གིས་བདག་བསྟོད་གཞན་

སྒོད་། རྟེན་བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྩུན་སྒྲ་བ། དགེ་སྒོང་ལ་ཆད་པས་གཙོད་དུ་འཇུག་
པ་། སྒོང་པའི་ཡོངས་སྒོད་ཁ་ཏོན་པ་ལ་བྱིན་ནས་ཞི་གནས་འདོར་བཅུག་པ་སྟེ་ཕལ་པའི་
བརྒྱད་བཅས་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་བཅུ་བཞི་སོགས་སྟོགས་མཐུན་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་
པ་སྒོང་ཞིང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ། སྦྱོར་ཚུལ་བཟོད་བཙུན་བསམ་གཏན་གཤམ་རབ་སྟེ་
ཕར་བྱིན་དུག་པོ་སྒོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད། རྗེས་བསྐྱོ་བ་སྟེ་དམ་
པ་གསུམ་གྱིས་ཅིས་ཟིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་དང་སྦྱོར་སྒྲ་དོན་མཐུན་དོན་སྒྱུད་དེ་བསྐྱ་
དངོས་བཞི་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཆད་གལ་ཆེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་
སྒོན་སེམས་མི་འདོར་བ་སྟེ་དེའི་འགལ་བྱ་སེམས་ཅན་སྒོས་སྒོང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེས་སེམས་བསྐྱེད་རྩ་བ་ནས་གཏོང་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒོང་
བ་ལ་འབད། ཆོར་བས་ཀྱན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྗེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ། མཆོད་འོས་བསྐྱུ་བ།
འགྲོད་མེད་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ། དམ་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འགོ་ལ་གཡོ་སྐྱུས་སྒྱུད་
པ་སྟེ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒོང་ཞིང་། མི་བརྗེད་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་དགའ་པོའི་ཆོས་བཞི་
ལ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ནམས་ཏེ་མདོ་ཙམ་མོ། །

༡ གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་སྒོང་བར་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ལ་བཞི། སྒོང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྱུང་བྱ་དོས་བཟུང་བ། སྒྱུང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་ཚུལ། དེས་
སྦྱིག་སྒྱིབ་དག་པའི་རྟགས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་མི་འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཐོག་ཏུ་འབབ་ཅིང་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་སྦྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ།
ལས་དེ་ཡང་རྒྱའི་དུས་སུ་རྒྱུང་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་
གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྦྱིག་བསྐྱུལ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕོ་བ་
དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་གཉེན་པོས་བཅོམ་ན་མ་གཏོགས་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་འཛིང་བ་སྟེ་
བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱང་པར་རས་སྒྲ་མ་དྲི་མ་ཅན་ལ་ཆོས་མི་འགོ་ལ། དྲི་མ་དེ་

སྤྱངས་ན་ཆོས་གང་ཡང་འགོ་བ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་དག་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ནལ་མ་རྒྱུད་
ལ་མི་སྤྲེའིང་། ཅུང་ཟད་སྤྲེས་ཀྱང་གོགས་ལྡང་། སྤང་བས་མཐར་མི་ཕྱིན་པ་སོགས་དངོས་
གཞིའི་བསྒྲོམ་རྒྱུད་ལ་མི་སྤྲེའི་བར་གཅོད་ཐུགས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཡིན་པས། དེ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་
པོ་བྱ་བརྒྱ་ལུང་དོག་ཅིག་གིས་འདྲེད་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཆོག་སྤྲེའི་མ་དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
བསྒྲོམ་བསྐྱས་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་དངོས་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་རྣམ་འབྱུང་དང་
འབྲེལ་བས་ན་བསམ་པའི་ལས་སམ་ལུས་དག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལུས་དག་གི་ལས་
གཉིས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་པ་དང་། ལུས་དག་གི་
ལས་ཞེས་དབྱེ་ལོ། །སྐབས་འདིར་སྤྲེའོ་པོ་པལ་ཆེ་བ་ལ་འབྱུང་ཉི་བའི་སྤྲིག་ལས་རགས་རིམ་
ནི། སྤྲིག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤྲེའུས་ཀྱི་གསུམ།
བརྟུན་པ་མ་ཆོག་རྩུབ་དག་འབྱུལ་ཏེ་དག་གི་བཞི། བརྟུན་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་པར་
ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཅས་མི་དགེ་བ་བཅུར་འདུ་སྤྲེ། དེ་དག་སྤྱད་པས་རྣམ་སྤྲིན་རན་སོང་
གསུམ་དུ་འཕེན་ཞིང་སྤྲིག་བསྐྱེད་དོས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་། གལ་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྤྲེས་ཀྱང་དེའི་
སྤྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྲིག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་། །འཛིགས་པ་རྣམ་པར་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི། སྤྲིག་
པ་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་དྲན་པས་
བཅགས་པའི་ཐབས་ལ་ཕྱི་ཤོལ་དུ་མ་ལུས་པར་འབྱུལ་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལས། བདག་
ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱུང་བར། སྤྲོན་དུ་འགྱུམ་པར་འབྱུང་དུ་མཆི། །རི་ལྟར་འདི་ལས་ངས་ཐར་

བར་། །ལྷུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱད་པར་བྲིད་
གྱི་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་འདིར་སྤྱད་བྱའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ནི། དངོས་གཞིའི་ཉམས་སྒྲོང་འབྲལ་དུ་སྒྲེ་
བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ། གཙོ་བོར་ཆོ་འདིར་བསགས་
པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་དུས་ཉི་བས་སྒྲིབ་ཚབས་ཆེ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་
བའི་ཉེས་ལྟར་སྒྲིབ་ཚབས་ཆེ། །བྱད་པར་དུ་རྩ་བ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་འགལ་འབྲལ་དང་
དགོན་མཆོག་གི་དགོར་དང་སྐྱེས་ལྷན་ཐོས་པ་སོགས་ལྷག་པར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲེ་བ་ལ་གོགས་
ཆེ་བ་ཡིན་པར་སྒྲོང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་བར་བྱེད་
པའི་གཉེན་པོ་ནི་མཐོལ་བཤགས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱས་པ་གསངས་ཤིང་སྐྱས་ན་སྤྲིག་པའི་ས་བོན་
བཏབ་པ་ལ་གཡོ་སྒྲུའི་ཆུ་ལུད་འཛོམས་པ་དང་འབྲ་བས་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར། མ་གསངས་ཤིང་
སྒྲོན་དུ་ཤེས་པས་བསྐྱགས་ན་ཅུང་ཟད་སྟོབས་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ནམ་ཡང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར།
དེའི་ཕྱིར་བཤགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་སྤར་མ་སྐྱས་པར་སྒྲུབ་ནི་མཐོལ་བ་ཡིན་ལ། འགྲོད་པ་
དྲག་པོས་ལས་དེ་སྒྲོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཤགས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་སྒྲོན་དང་བཅས་པས་གཞོང་
ཞིང་འོ་ཆོན་འདུགས་འོར་བོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་པ་བཤགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་རྩེས་སུ་བཟུང་
སྟེ་ལས་འདི་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་བཤགས་པའི་དོན་
གྱི་སྟིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱད་ཆོས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲུན་
འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་པ་དང་། སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་།
ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །བྱད་པར་གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲིག་
སྒྲིབ་དེ་རྣམས་སྒྲོང་བ་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཞུགས་ཉིད་བསྤྲགས་ཤིང་འདི་ལ་སྟོབས་
བཞིའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་བསྐྱོམ་བཞུགས་བྱ་བའི་ཚུལ་དངོས་ནི། རང་

གི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲུབ་ཀྱིས་སོགས་ནས། དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་ཞེས་བརྗོད་པས།
རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡི་གེ་རྒྱུ་དཀར་པོ་འཕྲོ་འདུས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས། སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྒྲུ་མདོག་དཀར་པོ་
ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་གཡས་དོ་རྗེ་དང་གཡོན་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་དོ་རྗེ་སྒྲེམས་མ་
དཀར་མོ་གྲི་ཐོད་འཛིན་པ་དང་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ། གཉིས་ཀའང་མཚན་དཔའི་ལང་ཆོ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་ཤིང་དར་དར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། ཡབ་དོར་སྒྲིལ་དང་ཡུམ་བསྐྱེད་སྒྲིལ་
གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། སྒྲུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མུ་མཐའ་མེད་པར་སྒྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
དུ་གསལ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་ཁོང་དུ་དུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་དོ་ཆ་
དང་འཛིགས་སྒྲག་འབྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་སྟོབས། བྱིན་ཆད་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་
སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་བགྱིད་དོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོང་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཏན་པོ་སྒྲུམ་པའི་
སྟོབས། ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲ་མདོ་རྗེ་སེམས་དཔལའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་
བའི་གདན་ལ་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་པོའི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་
ཐུང་གིས་བསྐྱར་བ་ལས་བདུད་རྩི་དཀར་པོ་འོ་མའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་བབས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྱུར་
མཚམས་ནས་བྱུང་། བད་སྤྱང་ལ་འཁྲིལ་བའི་རྒྱུལ་གྱིས་རང་གི་ཆངས་ལུག་ནས་ཞུགས་པས།
ལུ་རྒྱུད་ག་པོས་ཐལ་བ་བདས་པ་ལྟར། ཉན་ཐམས་ཅད་ནྟག་ཁྲག་གདོན་ཐམས་ཅད་སྒོག་
ཆགས། སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པས་དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་
ནས་བྱིར་ནག་ཉིལ་གྱིས་ཐོན་ཏེ་ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་འོ་མ་
ལྟ་བུའི་རྒྱན་གྱིས་དཀར་མེར་གྱིས་གང་། ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ག་ཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་པར་མོས་པ་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་
བཞེའི་དམིགས་གནད་དང་ལྟན་པས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་སོགས་ཇི་ལྟར་རྣམས་པ་དག་
ཅིང་གསལ་ལ་ལ་མི་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་བར་མཚན་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་བསྒྲ། ཐུན་མཐར།

མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒོངས་པ་ཡིས་མོགས་ནས། བྱང་ཞིག་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་མེད་
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་
ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནང་བ་བྱིན་ཏེ་དགུས་པ་ཆེན་པོས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་
ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཏེ། གནས་ལུགས་བསམ་མི་བྱབ་པའི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་མཆོག་དོན་དམ་པའི་བཤགས་པ་སྟེ། རྒྱགས་བརྩ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་
ཞིག་འགྱོད་ཚད་སྤྱད་འདོད་ན། ཁྱད་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ཏུ་སྟོས། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་
དག་བཟླ། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། དེ་ནི་འགྱོད་ཚད་སྤྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ། སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་ནི། བམ་མཁའ་ལ་འཕྲུར་བ། བྱས་བྱས་པ།
རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་བ། ལུས་ལས་རྣལ་འབྱེད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལམ་དུ་ལན་མང་པོ་བྱུང་ན་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་སྤྱད་པས་རིག་པ་དྲངས་ཤིང་དམིགས་པ་གསལ་
བ་དང་། ལུས་ཡང་བ། དད་བ་དང་སྒྲིང་རྗེ་རེས་འབྱུང་སོགས་ཆེར་སོང་ཞིང་། ཆགས་སྤང་
གཉིད་རྟགས་ལེ་ལོ་སོགས་རྒྱུད་དུ་སོང་ན་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །པན་
ཡོན་ནི། མདོ་ལས། གང་ཞིག་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ། དག་བས་འགོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །
སྒྲིབ་བལ་ཉི་མ་ལྷ་བ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཀུན་ཏུ་གསལ། ཞེས་བྱིན་ཆད་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་
བའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་བྱས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དག་བ་ལ་འབད་ན་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཉི་
ལྷའི་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱུང་པར་ཡིག་བརྒྱའི་བརྒྱས་བརྗོད་ལ་འབད་
པའི་པན་ཡོན་ཡང་། དེ་མེད་བཤགས་རྒྱུད་ལས། འདི་དག་དུས་གཅིག་ལ་ལན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་
བརྒྱས་ན། ཉམས་ཆག་ཐམ་ཅད་སྒོར་སྟེ། རན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་བར་འབྱུར་
རོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གིས་ཡི་དམ་དུ་བཅས་ནས་འདོན་ན། མི་དེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྲས་ཀྱི་དམ་པར་དགོངས་ནས་སྤྱད་སྦྱོབ་མཛད་

ལ་དེ་གི་འཕྲོམ་ནས་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིས་ཀྱི་དམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟེེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

༥ བཞི་པ་མཐུན་རྒྱུ་བ་པ་མཆོལ་འབུལ་བ་ལ་བཞི། འབུལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚོགས་ཞིང་གི་མཆོལ་བསྐྱེད་པ། མཚོན་པའི་མཆོལ་འབུལ་བ། རྟགས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱར་བསོག་བྱའི་ཚོགས་དངོས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ཁོར་བ་ན་གནས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་སྦྱོང་བ་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་མངོན་མཐོའི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྦྱོང་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་སྒོམ་འགྲོའི་སྐབས་འདིར་མཆོལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསོག་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་བསམ་གསལ་བྱང་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། རང་རྒྱུད་ལ་དགོ་ཚོགས་བསམ་གསལ་པའི་གཞི་རྟེན་ཞིག་མེད་ན་དགོ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་སང་མི་རུས་པས། ལམ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་སྦྱོང་འཕྲལ་དུ་སྦྱེད་ཀྱང་ཞིང་། ཅུང་ཟད་སྦྱེན་ནའང་བུལ་ལ་རྒྱབས་རྒྱུང་བ་དང་འཕེལ་སྦྱེད་མི་འབྱུང་། དགོ་བའི་ཚོགས་བྱང་པར་ཅན་གསར་དུ་རྒྱུ་བ་ན། དེས་རིགས་ཁམས་དགོ་བའི་བག་ཆགས་སང་པས་ཉམས་རྟོགས་སྦྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཞིང་སྟོབས་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དཀྱའ་ཚོགས་རྒྱུང་དུ་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་ཐབས་མཆོལ་འབུལ་བའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་འགྲོ་རེ་རེ་ནས་སྒྲིན་སྒོམ་ཀྱི་ཆེ་འདིར་རྒྱུ་བ་པའི་མཆོལ་ཉིད་ཚོགས་ཞིང་སྐབས་ཡུལ་ལྟར་གསར་དུ་བསྒྲོམས་དགོས་ལ་དེ་མོས་སྒོམ་གར་བསྒྲོམ་ཅོམ་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྐབས་ཡུལ་མ་བསྐྱུས་པར་བཞག་པས།

དེ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དཔང་པོ་དང་། སྤེལ་སྤྱོད་སྤྱང་བའི་ཆོ་བཤམས་ཡུལ་གྱི་ནང་
ཚན་དུ་འདུ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ཚོགས་ཞིང་གི་མཆུལ་དུ་བྱས་པ་ལག་ལེན་དུ་བདེ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་མཆོད་པའི་མཆུལ་ལ། དངོས་སུ་འབྱོར་བ་ནི། མཆུལ་གྱི་རྒྱ་གསེར་དབུལ་
ལྷ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་སོར་བཞི་ལས་མི་རྒྱུད་བ། ལམར་བ་ལྷ་བྱ་རིན་
པོ་ཆེ་ལལ་བ་ཡིན་ན་མཐོ་གང་ལས་མི་རྒྱུད་བ། རྩ་གིང་སོགས་རྒྱ་རྒྱ་བ་ལས་བྱས་ན་སྤྱ་
གང་ལས་མི་རྒྱུད་བར་གསུངས་གིང་། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་གཡམ་ལེབ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
རུང་། ཚོམ་བུའི་འབྲུ་ནི། འབྱོར་ན་སྤྲ་མ་ལ་ཁ་གསོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རེ་རེ་བཞིན་ཚོམ་
བུ་སྤྲ་མ་བསལ་ནས་གསར་དུ་འགོད་ཅིང་། ཚོམ་བུ་རྙིང་པ་རྣམས་རིམ་པར་བསགས་ནས་
བྱིས་སྤྲ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་ལས་རང་གིས་ལོངས་མི་སྤྱོད། འབྱོར་བ་མེད་ན་ཚོམ་
བུ་སྤྲ་མ་དེ་ག་བཞུགས་ཏེ་འབུལ་བ་ལས་ལོངས་མེད་ཅིང་འབྲུའི་ཕྱད་རེ་བསགས་པ་ཚས་བྱན་
རྙིང་མའི་མཆུལ་དུ་འབུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཀྱང་མཛད། དྲི་ཆབ་ཀྱང་སྐམ་ས་རེས་ཀྱིས་བྱུགས་
ཏེ་རྒྱན་དང་མ་བྲལ་བ་སོགས་སྤྲ་ཚས་མི་བྱའོ། །འབུལ་ཚུལ་ནི། ལག་གཡོན་པར་འབྲུ་ཅུང་
ཟད་ཙམ་དང་བཙས་མཆུལ་བཟུང་བ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པ་མཚོན་བྱེད་ལེགས་
པར་བྱི་ཞིང་། རྙིང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་མ་བྲལ་བ་མཚོན་བྱེད་དྲི་དང་བ་བྱུང་ལྷ་སྤྱར་
བའི་རྒྱུ་བྱུགས། གཡས་པའི་སྤྲིན་ལག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་བས་བྱིའི་ཕྱ་ཁྱུད་དང་། དེ་ནས་
ལག་མ་བཏེགས་པར་དབུས་སུ་མེ་ཏོག་བཞག་སྟེ་རྩྱུ་ཞེས་བགེགས་བསལ་ནས། རི་གླིང་
ཉི་ཟླ་སོགས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འབྲུའི་ཚོམ་བུ་སོ་བདུན་མའམ་བདུན་མ་ལག་ལེན་ལྷར་
འགོད་པའོ། །ཡིད་སྤྱུལ་ནི། ཚོམ་དབྱིངས་རིས་མེད་པ་ལས་མ་འགགས་པར་རང་བྱུང་བའི་
རོལ་རྩལ་མཆོད་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་བཤམ་མཆོད་པའི་མཆུལ་རང་
གཞན་མཁའ་བྱུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབུལ་བར་མོས་པ་ཉིད་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་
ཏེ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་རི་རབ་གླིང་བཞི་གླིང་སྤྲན་གསེར་རི་རོལ་

མཆོད་ཉི་ཟླ་སོགས་བྱི་སྒོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནང་བཅུད་ལྟ་མིའི་འབྱོར་ཆོགས་དགོས་འདོད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བྱུང་བཀའ་རྟེན་ནམ་མཁས་གར་བྱུང་ཏུ་སྒྲོས་ནས་འབུལ་བ་བྱི་ཡི་མཆུལ། རང་
གིས་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྤྱང་གནས་ཁང་བྱ་དང་ཆུང་མ་བྲན་གཡོག་ཡོངས་
སྒྱུད་སོགས་གཅིས་དགའི་བཅུད་ཀྱིས་བཀའ་རྟེན་ལྟ་མེད་ཏུ་འབུལ་བ་ནང་གི་མཆུལ། རང་གི་ལུས་
སྒོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཆོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་དམིགས་ཏེ་ཞེན་མེད་ཏུ་
འབུལ་བ་གསང་བའི་མཆུལ། དེ་ལྟར་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྒྲིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་ལས་མི་
འདའ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་
སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་འབུལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆུལ་
ཏེ། དེ་ལྟ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་གཞི་བྱི་ཞིང་དྲི་ཆབ་ཀྱིས་བྱུགས་ལ་ཆོམ་བུ་
འགོད་པ། དག་གི་ལས་སུ། ཆོས་དབྱིངས་རང་བྱུང་རོལ་པའི་རྩ་ལམ་སོགས་ནས། སྐྱུ་ལྷ་
རྩ་རྒྱ་མ་རྟུ་ལ་རྩྱུ་ཞེས་དབྱེདས་སྟན་པོས་བརྗོད། ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་
དམིགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བཀའ་རྟེན་བརྒྱ་སྒོད་ཁྱི་འབུམ་སོགས་ཅི་ལྟས་སྤུལ་ལ།
ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པ་དང་ལྷུང་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གསོལ་
བ་གདབ། མཐར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་རྗེས་དང་བཅས་པར་རང་ལ་བསྐྱུས་ནས་མི་དམིགས་
པའི་རང་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག། རྗེས་དགེ་བ་བསྒྲུ་ཞིང་ཐུན་མཆོམས་རྣམས་སུ་འདུག་བསྐྱོར་
མཆོད་སྒྲིན་སོགས་ཆོགས་གསོག་གི་སྒོ་ཏུ་མ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ། བཞི་པ་ལ། དངོས་
གཞིའི་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསལ་ཏུ་ཆོགས་བསགས་སྤུང་བའི་རྟགས་ནི། རང་ཉིད་
སེང་གྲི་ལ་འདུག་པ་དང་། ཅོད་པར་བཅིངས་པ། ཆས་གོས་བཟང་པོ་བསྟར་བ། སྐྱེ་བོ་མང་
པོས་བྱུག་འབུལ་ཞིང་མཆོད་པས་བཀྱར་བ་སོགས་ཉམས་སམ་མྱི་ལམ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། དངོས་

གྱི་རྟགས་ནི་སྤྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་སྒྲར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཡོན་ནི།
དེ་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཚད་བའི་སྒོ་ནས་མཁྲལ་སྤུལ་བས་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྒྱུད་ཡང་དམིགས་པ་དང་བསམ་
པའི་ཐབས་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱུང་དུ་མཁྲལ་
གྱི་ཆོགས་ཚད་བ་ཚར་གཅིག་སྤུལ་བ་ལའང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀའི་ཆ་ཤས་ཚད་བའི་ཕན་
ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྲལ་གྱི་མདོ་ལས། བ་གཅི་རྒྱུར་བཅས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། བྱིདོར་བྱས་པ་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན། ཁྲོག་ཆགས་བསལ་བ་བཟོད་པ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་བྱ་བ་བྱེད་ལ་བཙུན། །
བསམ་གཏན་དེར་སེམས་སྒླད་ཅིག་མ། །འི་མོ་ལེགས་འབར་ཤེས་རབ་བོ། །པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་དྲུག་རྣམས་གྱིས། སྤྱབ་པའི་མཁྲལ་ལེགས་བྱས་པའོ། །འདིར་ནི་ལུས་གྱི་ལས་བྱས་ན། །
ཁ་དོག་གསེར་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཁད་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ལྟ་དང་མི་ལས་
ཆེས་ལྟ་གཅིང་། །ལྷ་བ་ལྟ་བུར་གཟི་བྱིན་ལྟ། །ཁོར་དང་གསེར་ནི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས། །རྒྱལ་
པོའི་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་པ། །མཆོག་གི་ཁྲིམ་དུ་སྒྲེབ་ཏེ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
ཕན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། མདོར་ན་ཕྱིན་དགས་དང་མཁྲལ་སྤུལ་བས་བསོད་
ནམས་གྱི་ཆོགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སམ། བཞི་ཀའང་མཆོད་སྒྲིབ་
སྟོབ་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
ཟིན་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཆོགས་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུས་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་དོན་གཉིས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ ལྟ་བུ་ཕྱིན་རྒྱལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞི། སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྒྲམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། མོས་གུས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ། ཇི་ལྟར་བསྒྲམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར། རྟགས་ཚད་ཕན་ཡོན་བཅས་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་
རྒྱུད་ལས། གང་གིས་སྒྲ་མ་འདུན་པའི་ལྟ། སྒྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བསྒྲམས་པ་ཡིས། །སངས་

ཀླུ་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲོང་ཐུག་ཉིད། །ལག་མཐིལ་བཞག་ནས་སྒྲོང་གསུམ་བསྒྲོར། །སྒྲིང་གར་
ལན་སྒྲོང་བསྐྱེམས་བྱས་པས། །བརྒྱ་སྒྲོང་རྒྱ་དང་ཆར་མི་པོད། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིས། །
སྤྱི་གཙུག་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་ཉིད་དུ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བདག་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
ཙུ་བར་བཞག་ལ། །བྱད་པར་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབས་འདིར། །སྤྱོད་པའི་སྤྲུགས་སྤྲུང་ཐུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་མོས་གུས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བྱེད་པ་འདི་ལམ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཙུ་བ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པས་གསང་སྤྲུགས་རྩོ་
རྩོ་ཐེག་པ་སྤྱོད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིས་འབྱུང་བའང་དེ་ཡིན་ལ། །དེས་ན་གནད་
ཐེམས་ལས། སྤྱིབས་ཀུན་སྒྲིང་པོ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གསང་སྤྲུགས་རྩོ་རྩོ་ཐེག་པའི་ལམ་འདིར་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་
བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས་པས་ཟབ་ལམ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་བ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆོད། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་
བཅོས་ཀུན་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་ཙུ་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱིབས་ཀུན་འདུས་པའི་སྒྲིང་པོ་
ཡིན་པར་མ་ཟད། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དམ་པའི་རྩོ་སྤྱོད་
འབྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པའབྱུང་ལས། །སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་
ཆོས། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་པ་དགོ་འདུན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཙུ་བ་ཤི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་
རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པ་དོན་རྩོ་འབྱུངས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་སྤྱོད་པ་ལས། མཉམ་སྦྱོར་ལས། སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་དགོ་
འདུན་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡང་ནི་བཞི་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་བཞི་པར་བལྟ་བ་མོགས་
འབྱུང་མོད། །འོན་ཀྱང་མོས་གུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིབས་འདིར་ཙུ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་

འཕགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས། རྡོ་
རྗེ་སེམས་དཔའ་དགྱིལ་འཁོར་གཙོ། །སྤྲེལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་
པས། རྡོ་རྗེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་མང་པོ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། མོས་གྲུས་འཇུག་ཚུལ་
ལ་བྱུང་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོར་བལྟ་ཞིང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཡིན་པ་བཞིན་
ཆོས་དང་དགོན་འདུན་ཀུན་འདུས་ཀྱང་ཡིན་པས། སྤྲེལ་ཉིད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཉིད་སྤྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ལས་བྱང་ལས་ཀྱང་། སྤྲེལ་བདེ་གཤེགས་འདུས་
པའི་སྐུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལེ་ཞེས་གསུངས། བྱུང་པར་རང་པའི་སྐྱང་
ངོར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྤྲེལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞལ་མི་སྟོན། གསུང་མི་འབྱོན། གལ་
ཏེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་ཡང་། བདག་ལ་དཔལ་ལྷན་
སྤྲེལ་ལས་ལྷག་པའི་མཛད་རྒྱུ་དང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
སྐུ་དངོས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་གསུང་བོས་པའི་སྐལ་བས་ཐོངས་པའི་སྐལ་བས་འདིར་རང་རྒྱུད་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་བདག་རྒྱུན་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུའི་ཞལ་
བལྟ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཀའ་དྲིན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་ཀྱང་ལྷག་
སྟེ། བམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱང་བས་ཆོས་
སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་བྱངས་ཤིག ཅེས་གསུངས། དེས་ན་སྤྲེལ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་
པར་གསུངས་པ་འདི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་མིན། བཀའ་དྲིན་གྱི་ངོས་ནས་ཡིན། སངས་

རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་ཡོད་མི་སྤྲིད་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་
བ་དེའི་ཕྱིར་བསྟོན་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་གིས། རང་གིས་སྤྱིན་
གྲོལ་འོད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པར། གཞན་གོ་ས་མཐོ་བའོ། ཡོན་
ཏན་ཅན་ནམ། གྲགས་པ་ཅན་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་བརྒྱགས་ནས་མོས་གུས་དང་དག་སྦྱང་ཆེ་
མདོག་ཁ་པོ་བྱེད་པ་ནི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། དེས་རྩ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཇུགས། དྱིན་རྒྱལས་
འཇུག་པ་ལ་ཕན་གོ་ཆུང་། བཀའ་བྲིན་དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་གཞུང་སྤྱིའི་བཤད་བཀའ་ཙམ་ཐོབ་
པས་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་སྤྱིན་གྲོལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ། དེ་ལས་ཀྱང་རང་སེམས་ཆོས་སྐྱར་
ངོ་སྤྲོད་པར་མཛད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ། དེ་ཉིད་རིགས་གཟུགས་
དང་གོ་ས་མཐོ་དམན་ཐོས་པ་མང་ཏུང་སྔགས་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་དེ་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བཟུང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་བསྟོན་བཀའ་
ལ་ཆད་གཟུང་མི་བྱ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐབས་མཁས་ལ་བྲགས་རྗེ་མངའ་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་མའི་
བདག་རྒྱུན་མེད་ན་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་སྤྱིན་ལས་འཇུག་མི་རུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱང་སྒྲ་མ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་དང་པོར་སྒྲ་མ་བསྟེན་དགོས་པས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། ལམ་ཟབ་
ལས་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཆ་ཡང་། །མེ་ཤེལ་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་
རྒྱས་དྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་། །སྒྲ་མ་མེད་པར་འབྱུང་མི་སྤྲིད། །ཅེས་དང་། དགོངས་འདུས་ལས།
བསྐལ་པ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་ལས། །སྒྲ་མ་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་བསྐལ་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྒྲ་མ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟུན་པ་སྔགས་སྤྲིག་བསགས་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤྲིག་པར་འགྲོ་བས་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། མ་འོངས་དོ་རྗེ་
འཆང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྟུན་བྱེད་སེམས་ཅན་གང་། །དེ་ཡིས་ང་ལ་བརྟུན་བྱེད་པས། །ངས་ནི་

དེ་ཀྱན་དུས་སུ་སྒོང་། ཞེས་དང་། སྤྲེལ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཕྱིར་
སྒོབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་གླིང་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འབྲུར་ཏེ། དེ་ལས། འདི་ཡིས་དོན་ལྷན་
འགའ་ཞིག་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། སྦྱོབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། ཁྱེད་མཉེས་
དེ་ཡིས་རང་གི་རྒྱུད། ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་ཕྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་རང་གི་རྩ་
བའི་སྤྲེལ་མ་ཉིད་སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་ཐག་ཆོད་པས་ཅི་མཛད་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་
ཐམས་མཁས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་མཐོང་བ། དུས་པ་གཞོ་བས་བཀའ་དྲིན་དཔ་བ། སྒོ་སྤྲེལ་མོས་
གྲུས་ཀྱིས་འཕྲོག་པས་གདུང་ལྷགས་དྲག་པོས་རིག་པ་བསྐྱར་བྱས་པ། ཡང་ཡང་མི་བརྟེན་
པར་དཔ་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲེལ་བ་གཞན་འགོག་བྱས་པ་སྟེ། བྱད་པར་བཞི་ལྷན་གྱི་མོས་གྲུས་
དྲག་པོས། ཅི་ཕྱེད་ཕྱེད་ཤེས་ཀྱི་རེ་ལྟོས་ལིང་བསྐྱར་དུ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་
འདེབས་བྱས་ན་ཕྱིན་རྒྱབས་འཕལ་དུ་འཕུག ཉོན་མོངས་པ་སྒོ་བྱར་དུ་འགག ཡེ་ཤེས་
སྐད་ཅིག་ལ་འབེབ་པ་སོགས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནམ་ལྔའི་བྱོད་
ཐེབས་པ་ལྟར་ཐོག་བབས་སུ་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལོ། ཁྱེད་ལྟར་མ་གོ་བར་དེང་སང་ཁ་
ཅིག་གིས་སྤྲེལ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་རན་ཤོས་ལྟ་བུར་བཟུང་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་
ཉམས་ལེན་སྟོང་སྟོང་མོ་ཞིག་ལ་སྒོ་རྩེ་གཏད་ནས། འཆི་ཁར་སྤྲེལ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
པ་སོགས་ལ་ཉམས་ལེན་མེད་པར་བརྩི་བ་སྤྲེལ་མོད། དེ་ནི་དག་སྟོང་ཕྱི་སྟོང་ནག་པོ་ཁ་
འབྱམས་བདུད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྱ་བ་དེ་ཡིན། འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་ལའང་སྤྲེལ་མ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ལས་ལྷག་པར་གཞན་མི་དགོས། དེས་གང་ཟག་རབ་རྣམས་འཆི་བ་འོད་གསལ་
དོན་གྱི་སྤྲེལ་མ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཛལ་ནས་བར་དོ་མེད་པར་འཆོང་རྒྱ། འབྲིང་
རྣམས་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྤྲེལ་བ་རང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་མའི་རོལ་བར་ཤེས་ནས་འོངས་སྐྱུར་གྲོལ་བར་
ཕྱེད་། ཐ་མ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་ཁའམ་བར་དོར་རང་གི་དད་མོས་ཀྱི་རང་གཟུགས་སྤྲེལ་མའི་སྤྲེལ་
བ་ཤར་ནས་བདེ་བ་ཅན་ནམ་མཁའ་སྟོན་སོགས་རང་བཞིན་སྐུལ་སྐུའི་ཞིང་དུ་དབྱགས་དབྱང་།

ཡང་ཐ་ན་མས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་དཔེ་ལྟར་ལ་མ་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱུང་སྒྲིམ་ནས་ཆུང་དུ་ནས་དད་
པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་ནས་ལམ་གྱི་འཕྲོ་
མ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དད་པ་མེད་པ་ན་མས་ལ་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། ལར་རྒྱུད་
ཆོད་རྗེ་མཐོང་འགྲོ་བ་ཞིན། སྤྱོད་པ་ལོ་མ་གྲུས། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱོད་རྗེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
འཛོམས་བཀ་ཆར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་མི་ལས་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེར། དེ་ལྟ་དང་མི་འདྲ་བའི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྗེན་པར་མཐོང་ཞིང་། ཡ་རྒྱན་དང་ལའང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་
བའི་མོས་གྲུས་སྒྲིབ་པའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་བས་དེ་དུས་འཆོག་པ་སྒྲོལ་བའི་དུས་ཡིན་གསུངས་
པ་དང་། ཡ་དམ་པས། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་ན་སྤྱིག་པ་བྱ་དོན་མེད། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྤྱོད་
རྗེ་སྒྲིབ་དུས་མཉམ་གསུངས། དེས་ན་འཕགས་པ་ན་མས་ཀྱི་མཛད་སྒྱུ་དང་ན་མ་ཐར་བལྟས་
པས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་གོ་མས་བྱས་ན་སྤོ་ཆོས་ཀྱི་དུ་མ་སོང་བར་
རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་། ཆོས་ལམ་དུ་སོང་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲ་ཐོན་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ལ། ཐོག་མར་གང་
ལ་གསོལ་བ་གདབ་བྱའི་ཡུལ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དག་གསལ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྔའི་གྲོང་། སོགས་
ནས་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པར་གྱུར་། ཞེས་བརྗོད་པས། གནས་ཁང་དག་པའི་ཞིང་དུ་
གྱུར་བའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དག་གསལ་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་མདངས་
འོད་ལྔ་འབྱུགས་པའི་གྲོང་དུ། མི་འཛིགས་པ་སང་གས་བཏེག་པའི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་
རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྤྱིང་དུ་མ་ཆགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་པད་ཉི་ལྔ་བའི་གདན་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཙ་བའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་བུ་དེ་རིགས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་ལ་
བྱུང་བའི་རིགས་དྲུག་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གསུང་དོན་རྗེ། སྤྱོད་པའི་བཀའ་འདྲིན་ཡང་གཙོ་བོར་
གསུང་གི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་
སུ་ཆགས་པས་སྤྱོད་པ་མཛོད་པོ་བདེ་ལ་བདེ་སྤྱོད་པའི་བྱུང་འཇུག་མཚན་བྱེད་དོར་

དྲིལ་ཕུགས་ཀར་བསྐྱོལ་ཞིང་། སྤིང་ཞིག་ཉིས་མེད་ཀྱི་ཞབས་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་
པ་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱན་ཅན་དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱིལ་ས་
དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པར་འཕྲོ་བ། མཐའ་བསྐྱོར་དུ་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མ་རྣམས་
དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉན་རང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ཚོས་
སྦྱོང་སྤྱང་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད། ཕུགས་རྩེ་ལ་བྲི་གང་དང་དགོངས་པ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་
པར་རྩ་བའི་སྤྲོ་མའི་ཕུགས་བདེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོ་མ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་རོལ་པར་ཤར་བས་བྱིན་གྱིས་
རྒྱབས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛོན་སུམ་ལྷ་སྤྱོད་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཚོགས་བསགས་
པ་ནི། ཚོགས་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཁོར་ནས་མོས་གུས་མཆི་མ་འབྱུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་ལུས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་དུ་སྤྱིལ་ནས་ཕུག་
འཚལ་བ། དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤྱིལ་བྱིན་དང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་སྤྱོད་རབ་འབྱམས་
སུ་སྤྱིལ་ནས་འབུལ་བ། སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་སྤྱིལ་སྤྱོད་ལ་གཞོང་འབྱོར་དག་པོས་བཞགས་ཤིང་
སྤྱོད་ཆད་སྤྱོད་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་
པ་དང་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་དགེ་ཚོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་
ཡི་རང་བ། གཟུགས་སྤྱོད་བྱུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱེལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་པར་གསོལ་
བ་འདེབས་པ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྟག་པ་རྒྱན་དུ་
བསྐྱོར་བར་བསྐྱེལ་བ། འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་མཐའ་དག་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་ཟག་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་
སྟེ། བསགས་སྤྱང་སྤྱིལ་གསུམ་གྱི་གནད་བསྐྱེས་པ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་དམིགས་པ་གསལ་
བཞིན་པས། སྤྱིལ་བཅས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ལེ། སོགས་ནས། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོར་བསྐྱོ། ཞེས་པའི་བར་ཕུག་དང་སྤྱིལ་ནས་བརྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འབུམ་སོགས་ཅི་རུས་སུ་
གངས་བསགས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོར་རྒྱལ་དང་། ཆགས་ཞེན་དང་།

ཞེས་དང་། དྲག་དོག་དང་། རྟ་ལྷ་དང་། གཏི་ལྷ་དང་། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
འགྱུར་བ་སོགས་ལན་ཡོན་ཚད་མེད་དེ། དཔལ་སྤྲུལ་གྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་
ཐྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ། །དམིགས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བྱས་ཏེ། །ཐུག་འཆལ་དེ་བཞིན་
མཆོད་བྱེད་དམ། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །སྤྲིག་པ་དག་གྲང་འཆགས་པར་
བགྱིད་། །བསྐྱལ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་ནི། །ནམ་
མཁའ་གང་བར་ཉག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་པའི་སྤྲད་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་
ནི། །གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ནི་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ། །ཡོན་ཏན་
ཀྱི་ངོས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བཀའ་
དྲིན་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན། རང་ཅག་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་གསུང་ཐོས་
པའི་སྐལ་བས་དབེན་པ་རྣམས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་རྒྱ་དེ་བླ་མ་དམ་པས་མཛད་དེ་རང་
རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་སྟེར་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་སངས་རྒྱས་
ལས་གྲང་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པས། སྒོ་སྒྲ་མོས་གྲུས་ཀྱིས་འཕྲོག་པའི་གདུང་ཤུགས་སྟོང་
གི་དཀྱིལ་རྒྱང་གི་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྐམ་སྐྱེལ་བ་བསྐྱེད་དེ། ཅི་མཛད་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་
རེ་ལྟོས་ལིང་གིས་བསྐྱར་ལ། རང་གིས་བྱང་བྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་
བ་ཆོག་དྲིལ་དུ་འདེབས་པར་མོས་ལ། སྒྱེ་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་དུ་སོགས་ནས་
མཐའ་ཡས་འགོ་ཀུན་འདྲེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་སྤུར་ཚུགས་སུ་ཅི་རུས་སུ་གསོལ་
བ་བཏབ། སྒྲོན་འགྲོ་གཞན་རྣམས་འབྲུམ་ཐེར་སོགས་གྲངས་བསགས་པ་ཡིན་ན་གསོལ་
འདེབས་གྲང་གྲངས་དེ་ལྟར་བསགས། དེ་ཙམ་མི་རྣམས་ན་ཆོགས་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཙམ་
ལ་གྲངས་བསགས་གྲང་རུང་སྟེ་རྒྱལ་ཀུན་གསུང་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྐལ་བས་སུ་བླ་མ་སོ་སོའི་མཆོན་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲོན་ཀུན་
ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྷན་དགོས་འདོད་ཀུན་སྒྲེལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒོ་ཐག་བཅད། གསོལ་

བ་འདེབས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དུང་ཤུགས་བཟོད་མེད་དུ་བསྐྱེད་དེ་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་
འདེབས། བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཞེས་པ་དང་། དེང་ནས་བདག་སོགས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་ལམ་བསྐོམ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་འབྱོར་པ་དང་། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་མཚོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་འགྲོ་ཀུན་འབྱེན་པའི་དེད་དཔོན་བྱེད་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་
ཅས་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །མཐར་དབང་སྤང་བ་ནི། ཞེས་པས་གསོལ་བ་ཏང་
སྤང་མ་ཡིན། སོགས་ནས་སྐྱབ་ཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བསམས། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཅུ་བའི་སྤྱི་
མའི་སྐྱེ་ཡི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དོ་
རྗེའི་རོ་བོར་བཞུགས་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་ཨོྲ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་སྐྱེ་བོར་
ཐིམ་པས་བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། རགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དག ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དབྱིངས་
ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བསྐོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་ལ་བ་ཅན་དུ་
བྱས། དེ་བཞིན་དུ་མགིན་པའི་ཨུཌ་དམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་མགིན་པར་ཐིམ་
པས་གསང་བའི་དབང་ཐོབ། སྐྱེད་བྱ་དག་རགས་པའི་སྐྱིབ་པ་བྱང་། ལམ་རྩ་རྒྱུད་གཏུམ་མོའི་
ནལ་འབྱོར་བསྐོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་གསུང་དོ་རྗེ་ལོངས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་ལ་བ་ཅན་
དུ་བྱས། ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་མཐིང་ག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་སྐྱེད་གར་ཐིམ་པས་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཡིད་རགས་པའི་སྐྱིབ་པ་དག ལམ་ཐིག་ལའི་ནལ་འབྱོར་
བསྐོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཐུགས་དོ་རྗེ་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་ལ་བ་ཅན་དུ་བྱས། སྤྱར་
ཡང་འབྲུག་སུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། རང་གི་གནས་གསུམ་
དུ་ཐིམ་པས་དབང་བཞི་པ་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་སྐོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལྷ་བ་དག
ལམ་རྗོགས་ཆེན་བསྐོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་
ལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པར་མོས་ལ་དབང་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག སྤྱར་ཡང་མོས་གུས་གདུང་
ཤུགས་དྲག་པོའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། རོ་རྩྭ་བོ་ཉོ་ ཞེས་བརྗོད་པས། འཁོར་

ནམས་འོད་དུ་ཁྱེན་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ། སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གིན་དུ་དབྱེས་པའི་ཉམས་གྱིས་རང་གི་སྒྱི་བོར་བྱོན་ནས་འོད་དུ་ཉེ་མ་གྱིས་ཁྱེ་རང་གི་སྒྱི་བོ་ནས་སྤྱིང་ཁར་ཐིམ་པས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་སྒྲ་མའི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རིག་པ་མ་བཙུག་པའི་རང་དུ་དལ་ཅིག་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་རང་རིག་དོན་གྱི་སྒྲ་མའི་ནུལ་འབྱོར་རོ། མཐར། དག་བ་འདི་ཡིས་ལྷུང་དུ་བདག་སོགས་དང་། སྒྱེ་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། སོགས་བསྐྱོན་གིས་བརྗོད་རི་ལྟར་རིགས་པས་མཐའ་བརྒྱུན་ཏེ་སྒྱུད་ལམ་ལ་འཇུག་ ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྤྲང་གྲགས་རིག་གསུམ་སྒྲ་མའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་ཤེས་པས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་སྒྲ་བས་འཇུག་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྟགས་ཚད་ཡན་ཡོན་བཙས་བསྟན་པ་ལས། རང་རྒྱུད་ལ་བྱིན་སྒྲ་བས་ཞུགས་པའི་རྟགས་ནི། ཐུན་མོང་དུ་ནད་གདོན་སྤིག་སྒྲིབ་ཞི་བ་དང་། དེས་འབྱུང་སྤྱིང་རྩེ་དག་སྤྲང་མོས་གྲུས་ནམས་རྩོལ་མེད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྱེ་བ་དང་། དངོས་ཉམས་སྤྱི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡིས་ཞལ་སྟོན་པ། གསུང་ཐོས་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སོགས་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་རང་ཤུགས་སུ་སྒྱེ་བ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྒྲ་བས་སུ་གང་ལའང་རེ་དོགས་དང་ཆད་འཛིན་མི་བྱ་བར་མ་བཙུག་གཞུག་མར་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐར་བུག་རང་སེམས་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་རིགས་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཤེས་ཉམས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲ་བས་ནས་གྲོལ་ཏེ་གནས་ལུགས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་ནས་ཆོ་འདིར་བྱང་འཇུག་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱལ་སར་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཡན་ཡོན་ཡང་། ཀུན་འདུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་བསྐྱེལ་བ་འབུམ་སྒྲགས་དུ། ལྟ་སྒྱུ་འབུམ་སྒྲགས་བསྒྲོམས་པ་བས། །སྒྲ་མ་རྩུང་ཟད་དྲན་པ་མཚོག། བསོད་ནམས་འདི་ནི་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས། རི་དབང་རྩེ་ནས་འགའ་

ཞེག་ལྷུང་གྲུར་ན། །ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྲུར། །སྤྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་པན་པའི་
ལུང་ཐོབ་ན། །གོ་ལ་བར་མི་འདོད་ན་ཡང་གོ་ལ་བར་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་
ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོན་འགྲོ་ལས། དེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙུག་པ་དང་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་གཉིས་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཚོགས་བསགས་དང་སྐྱབས་སུ་དུ་མ་གྲུར་པའི་དགེ་བའི་
ཆོས་མེད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་བརྒྱའི་བསྟོམ་བསྟེན་དང་མཐུལ་གཉིས་བསགས་སྐྱབས་གི་
ཆོ་གའི་ཡན་ལག་སྟེ་རེ་ཙམ་དུ་སྟངས་ནའང་། ཆོགས་ཆུང་ལ་དོན་ཆེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རེར་འགྲུར་བས་སྟགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་འགྲོར་སྐྱར་ཞིང་། སྤྱ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ལ་བསགས་སྐྱབས་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཁྱིད་གསུམ་ཞེས་སྟགས་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་
ལེགས་པར་འབྱོངས་ན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ཏྟགས་རྩོལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཅུས་པས་ན་ཟབ་མོའི་
ལམ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། ཐོག་མ་ནས། དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཐུག་ཆོགས་
སོགས་ལ་མཐོ་སྟོབ་མི་བྱ་བར་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་འདི་དག་གིས་རང་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་དུལ་བར་བྱ་བ་ནི་ཅིས་ཀྱང་གཤམ་ཆེདོ། །ཨ་ཏོ། མཆོ་སྟེས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
བཅུད་ཟབ་དགུ་ཡི་ཡང་ཞུན། །རྒྱུད་ལུང་བྱེ་བའི་སྟིང་པོ་བདེ་གཤེགས་ནི་ཀུན་འདུས། །
མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཤེགས་ལུལ་སྟོབ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཆོག། །འདི་འདྲའི་བསྟན་དང་མཇུག་
ཆོད་ན་འབྲས་རེ་ལོངས་ཤིག། །སྟོན་བསགས་རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྱིམས་སྤྲུལ་ཡི་འབྲས་བཟང་། །
སྟོན་སོགས་སྐྱབས་ཆེན་དགེ་བའི་རྩ་ལུང་གིས་བྲན་ཏེ། །རྣམ་དག་སྟོན་ལམ་བཙན་པོའི་དོད་
གཤེར་གྱིས་བསྐྱངས་པས། །དལ་འབྱོར་སྐྱ་གྲུར་འབྱུངས་ཆེ་སྟིང་པོ་རེ་ལེན་འཚལ། །མི་
ཏྲག་སྟོན་མོ་འཇབ་པའི་ཁ་ཚུ་ཡི་ཟེལ་ཐེང་། །གནས་སྤའི་ལྷག་ཐུན་རྩེ་ལ་མ་ཆོར་ངང་ཐེབས་
འདུག། །དྲག་ལུལ་གོམ་པ་བསྐྱོད་པའི་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་སྟེར་མོས། །ཉམ་ཆུང་སྟིང་རྩ་ནམ་

དབྱལ་ངེས་པ་རང་སྤྱོད་ཤིས། །ལས་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་མི་བསྐྱུ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གཅེས་མཛོད། །
ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་ཆེ་ལག་ལེན་ལ་དྲིལ་ལས། །དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉམ་ཟེན་ཆེ་འགྲོད་པས་རང་ཅི་
པན། །མིག་ཡོད་གཡང་ལ་མཆོང་འཕྱོང་བའི་སྒྲིགས་འགོ་འདིས་སྒོངས་ལུགས། །གཟུང་
འཛིན་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བསྐྱམས་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་ཁྲི་མུན། །སྤྲུག་བསྐྱལ་མུ་མཐའ་མེད་པའི་
ཆད་ལས་ཀྱིས་མནར་གང་། །མཐོང་ཐོས་མཛོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་མི་སྒྲིལ་མེས་པ། །སྤྱིད་
ཞེན་འཆིང་བ་མི་གཏོང་ལྷགས་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་ཨང་། །ཉུང་ཤུའི་བཟང་བཟང་བཟླས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་
ནི་ཕྱ་མོར། །ཟོན་བྱེད་ལུས་སྒོག་འདོར་བའི་དཀའ་ཐུབ་ལ་དྲིལ་ན། །ཐོག་མེད་ཉམས་ཉེས་
སྒྲིན་པའི་ལས་ཉན་གྱི་དབྱ་བོར། །གཉེན་པོའི་དཔུང་ཆོགས་བསྐྱལ་མིན་བྱིས་པ་ཆོའི་འབྲུལ་
ལུགས། །འཛིགས་གསུམ་ཁུ་སྤྱོད་གཏུམ་པོའི་གེ་བ་རུ་རྒྱུད་ནས། །གདུང་སྤྱུ་ལག་པ་གཡོབ་
པའི་རང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཆོ། །དབྱུགས་འབྱེན་ཕྱག་ཡངས་བརྒྱུང་བ་སྤྱོད་དང་མཆོག་གསུམ། །
འབྲལ་མེད་སྐྱབས་སུ་བརྟེན་པ་སྤོམ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ། །ལུས་བྱངས་ལུ་ཞོ་མངར་པོའི་བསྐྱེན་བཀྱར་
ལ་བརྩོན་པའི། །ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་གྲོང་དུ་ཉམས་ཉེས་འདི་གཟིགས་ཏེ། །སྒྲོལ་བའི་ཆོག་
ལྷོད་མིན་དཔའ་ཆེན་གྱི་རང་ཚུལ། །རྣམ་མཁུན་གོ་འཕང་གཉེར་ལ་མེད་ཀ་རང་ཅི་ཡོད། །
ཡེ་གོལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྤྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱིག་མཆོག་ །གཟུང་འཛིན་སྤྱིབ་གསུམ་འཆིང་
བའི་འདམ་རྩ་བ་ཀྱིས་གཡོགས་གང་། །སྤྱོདས་བཞིའི་བྱས་རས་གཙང་མའི་བྱི་དོར་ལ་བརྩོན་
དང་། །སྤྱིད་པའི་དབྱུལ་བ་སེལ་ལ་དཀའ་རྒྱ་རང་མི་འདུག །ཆོགས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་
ལུའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞུགས་དང་། །རྣམ་མཁུན་གྲོང་ཁྱེར་བསྒྲོད་ལ་ཐག་རིང་ཞིག་མ་ཟེད། །བརྒྱམ་
ཆགས་འཆིང་བ་ཐོངས་ལ་བདོག་དགུ་ཡི་འབྱོར་ཆོགས། །ཕྱོགས་མེད་མཆོད་སྒྲིན་འབད་
གང་འདུན་མ་ཡི་ཡང་རྩེ། །བརྒྱུད་ལྷན་བྱིན་རྒྱབས་མཛེས་མའི་འགྲམ་ཆང་གིས་བྲན་ཆོ། །དོན་
གཉིས་བ་ཀྱུ་ལ་ཡི་མེ་ཏོག་གི་གོ་སར། །མཁུན་རྟོགས་སྤྱང་རྩེ་འཛོལ་བའི་སྐལ་བཟང་ལ་རོལ་
དང་། །དོན་མེད་ས་མཐའ་སྒོར་བའི་རལ་དུབ་དེ་མ་དགོས། །སྤྱོད་ཆེན་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་

དབྱིངས་ལྷུག་གི་མཛའ་མོ། བཅས་མཆོག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དཔའ་བོ་དང་རོལ་པའི། ཟུང་
འཇུག་དོ་རྩེའི་སྐུ་གར་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་བསྐྱར་དང་། འོན་གཉིས་དགའ་སྟོན་འཕེལ་བའི་
ཞལ་སྟོ་འདྲ་ཞུའོ། འདྲི་ལྷ་ཟུང་ལམ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་གྱི་སྟོན་
འགྲོའི་རག་འདོན་གཙོ་བོ་བཞུགས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ཅུང་ཟད་འདི་འདྲ་། ཀྱན་མཁུན་རྣམས་གྱི་འོ་
གསུང་རབ་ལས་བཏུས་ཏེ་བྲིད་གསར་སྟོ་དམན་རྣམས་ལ་སྦྱར་བའི་བསམ་བསུ་ཉུང་གསལ་
གོ་བདེའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་ཅུན་པ་སྟོམ་ལས་པ་འགྱུར་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་བདེ་ཆེན་པ་རྣམས་
འོད་གླིང་གི་དབུ་སྐྱེལ་བཀྲ་ཤིས་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་དགའ་ཚལ་དུ་བྲིས་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་
རང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཀྲིས་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་ཀྱན་འཕགས་པ་
ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་རྩེ་སྐུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་ཅིག སང་མཆོག་། དགེའོ། །

༄༅། ཐུགས་སྐྱབ་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
པོའི་བྲིད་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལྟ་རྫས་མེ་
ཏོག་བཞུགས།

ན་མོ་གྲུ་རུ་བཟླ་རྟ་ར་ཡ།

སྐྱུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཅན། །
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་བསྐྱེས། །
གང་འདུལ་འགོ་ངོར་སྣ་ཚོགས་སྐྱལ་བའི་གར། །
བྱབ་བདག་བྲིན་ཆེན་སྤྲ་མར་གར་ལ་འདུད། །

གསང་བ་ཟབ་མོ་བདག་ལྷའི་ཡུལ་མིན་ཡང་། །
མཚུངས་མེད་སྤྲ་མའི་བཀའ་གསུང་རྩེས་སྐྱབ་བྱིར། །
ཟིན་བྲིས་ལྟ་རྫས་མེ་ཏོག་རྒྱུང་རུ་འདི། །
གྲུས་བས་འབུལ་ལ་རྩེས་དགོངས་བྲིན་སྤྲབས་སྟོལ། །

འདིར་དཔལ་དུས་གསུམ་མཁའ་བ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བཅུད་བོད་ཡུལ་ས་འོག་
ཀྱན་གྱི་གཏོར་གཅིག་ སྤྲ་མའི་ཐུགས་སྐྱབ་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་བྲིད་གྱི་
རིམ་པ་མདོར་བསྐྱས་སུ་འཆད་བ་ལ་གསུམ།

སྟོན་འགོ། དངོས་གཞི། རྩེས་གྱི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་
བཙུངས་པ་དང། ཐུན་མིན་སྟོན་འགོའི་ས་ཐོན་གདབ་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་

སྒོན་འགོ་དང་། བྱི་སྒོན་འགོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནས་དབེན་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྱུད་
ལམ་དང་ལྷན་པས་འཁོད་ནས། རླུང་རོ་བསལ། སྤྱི་བོར་སྤྲོ་མ་བསྐྱེམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
དངོས་མཐོང་གི་མོས་གུས་ཀྱིས། ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་
ཆེ་མཁྱེན། བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་གདབ། རྗེས་སྤྲོ་མ་
འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ལ་གཤིས་ལུགས་མ་བཅོས་པའི་རང་ལ་ཅི་གནས་སུ་
བཞག། དེས་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་སྒོར་འགྱུར་བས་འདི་བྱི་བྱན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མགོར་གཏོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་རྩ་བར། དལ་འབྱོར་མཆོག་ཐོབ་མི་རྟག་སྟོ་ཤས་ཅན་མེས་
འབྱུང་དྲག་པོས་རྒྱ་འབྲས་སྤང་དོར་བཅོན་མེས་ དད་དང་སྙིང་རྗེ་ལྷན་པའི་སྐལ་བཟང་གིས་
ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལ་བཞི། དལ་འབྱོར་རྟོན་དཀའ་བསམ་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་
པ་བསམ་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དེ་རྟོན་དཀའ་ཚུལ། དེ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་སྙིང་པོ་ཅི་ལོན་ལ་བཅོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དལ་
བ་བརྒྱད་ནི། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། །སྒྲ་སྒྲོ་ཆེ་རིང་
ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལྷག་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅིས་པ་
ལྷར་། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དོས་དྲག་ཅིང་རྟེན་དམན་པས་ཆོས་མི་ཁོམ།
ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་
ཆགས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱོར་ནས་ཆོས་བྱེད་མི་ཁོམ་པས་འདི་བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་
མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱོར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱོར་པ་དང་། བྱོན་
ཀྱང་ཆོས་མ་དར་བའི་སྤྱོད་མཐའ་འཁོབ་སྒྲ་སྒྲོར་སྦྱོར་པ་དང་། ཆོས་དར་བའི་སར་སྦྱོར་

ཀྱང་ཆོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་ལས་འབྲས་དགོན་མཆོག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྷ་ཅན་དང་། སྒྲིན་
 ལྷགས་སུ་གྱུར་པས་བྲལ་དོར་གྱི་གནས་མི་གོ་བ་སྟེ་མིའི་འགྲོ་བས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅས་བརྒྱད་
 པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་དེ་ཡི་དལ་བ་རྟག་ཏུ་
 རྟེན་། །ཅེས་གསུངས། འབྱོར་བ་བཅུ་ལས། རང་འབྱོར་ལྷ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་
 ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། ཅེས་པས། བདག་སྒྱིར་མིའི་ལུས་ཐོབ། སྒྲོས་
 ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས། དབང་པོ་ལྷ་སོགས་ཚང་བས་བྲལ་དོར་གཤེས་སུ་རུང་། ཆོ་
 འདིར་མཚམས་མེད་སོགས་མ་བྱས་པས་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་
 སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ལྷ་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་
 ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱ། གཞན་འབྱོར་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་
 དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག་ །གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནི་བཙེ་བའོ། །
 ཞེས་པས། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་དེས་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས། དེའི་བསྟན་པ་མ་ལུབ་
 པར་གནས། བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད། ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གཞན་
 སྟོང་བཙེས་མཐུན་རྒྱུར་སྒྱུར་བ་ཡོད་ཅིང་ཁྱད་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐུགས་བཙེས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་
 གཞན་འབྱོར་ལྷ་འོ། །དེ་ལ་དལ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་འབྱོར་པ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 དལ་འབྱོར་བཙེ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ལུས་འདི་ལྷ་བྱ་ད་རེས་ལན་གཅིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་འབད་ན་འདི་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞན་མེད་སྟུང་དུ་བསམ་
 པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་འབྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་
 མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་སྤོངས་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུང་བ་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་དཀའ་བའི་རྩལ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན། རན་
 འགྲོ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་བཞིན་མང་བས་མཐའ་མེད་ལ། མཐོ་རིས་ནི་སེམས་མེད་རྩལ་ཅམ་

སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་གསུངས། ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཉུང་ཤོས་དྲུད་འགོ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་བྱིང་ན་གནས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ན་གནས་པ་ཆེས་མང་། ཁ་འཐོར་བ་ལྟ་དང་མིའི་ནང་ན་གནས་པ་ཆེས་ཉུང་། དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་མིའི་འགོ་བ་ནི་ཆེས་ཉུང་། སྒྲོས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཉུང་། ཡང་སྒྲོས་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ནི་སྤྱད་མཐའ་ཙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉུང་བའི་རྒྱ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མང་། དག་བ་བྱེད་པ་ནི་ཉུང་ཞིང་། དག་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མངོན་མཐོར་འཕེན་ལུས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། དེ་ཡང་མཚམས་སྟོར་གྱི་རྒྱུན་འཁེ་ཁར་སྟོན་ལམ་གཙོ་ཆེ་བས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བའི་དཔེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་དང་། རུས་སྤལ་འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དྲུད་འགོ་ལས། མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་བདེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། ཅིས་གསུངས། ལྷན་པར་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ནི་སྟོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། སྤྱོད་སོགས་བསོད་ནམས་མང་པོ་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བས་ན། ད་ལྟེས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ལུས་སེམས་གྱི་རྟེན་སྤྱོད་སྤུས་ཆོགས་པ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཅི་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་རྟེན་པ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་སྤྱོད་སྤུས་ཆོགས་པ་འདི་ཐོབ་ན། གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིས་བུ་རྒྱུད་བུའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྟེན་གྱི་འབྲོར་པ་མཐའ་དག་དང་། འབྲིང་གི་ལམ་ཐོག་པ་འོག་མའི་བྱང་འདས་དང་། ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་དཀའ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་ལུས། རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོབ་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མེད། དེས་ན་ད་ལྟེས་དལ་འབྲོར་ལ་སྤྱིང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཕྲུག་ལས། མི་ཡི་ཀྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རྒྱག་བསྐྱལ་ཚུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། བྱུ་འདི་ཕྱིན་ཆད་རྟེན་དཀའ་བས། ཁྲིངས་པ་

དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ་འདགས་ཀྱི། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། རམ་
འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ། འཆི་བ་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། རམ་ཞིག་འཆི་བ་འོང་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རེ་ཞིག་མི་འཆི་བར་རེ་བའི་སྟོ་
ངན་དེ། འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་ལ་འབྱུང་། སྟོ་ངན་དེས་བསྐྱུས་ནས་ཆོ་འདྲིའི་རྣམ་གཤེད་ལ་འབྱུངས།
ཕྱི་མའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱི་བཞོལ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་འགོ་བས་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་བསྐྱེལ་བ་
གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་ན། ལུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྤང་བ་དང་། གནས་གྲོགས་གང་ལ་བརྟེན་
ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། ས་སྟེང་གི་འགོ་བ་སྤྱར་བྱུང་བ། ད་གཞོན་འབྱུང་འབྱུར། ད་
ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། བྱེ་བྲག་རང་རེའི་མཐོང་ཆོས་
སུའང་དག་གཉིན་བར་མའི་འགོ་བ་ཅི་ཅམ་ཞིག་གི་དེས་ན་བདག་ལ་མི་འཆི་བའི་སྟོ་གདེང་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱན་གྱིས་ལུས་འདི་
གཏོང་ནས་འགོ་བ་དང་། །དེ་ཀྱན་འཛིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་བགྱི་སྟེ། །ཆོས་ལ་གནས་
བགྱི་དེས་པར་སྤྱད་པ་སྟོན། ཅེས་གསུངས། དེས་ན་སྤྱིར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། བྱེ་བྲག་
ལོ་དང་ལྷ་བ་ཞག་དང་ཟ་མ་སྐྱད་ཅིག་རེ་དེས་ཀྱང་སྟོན་པ་མེད་པར་འཆི་བ་ལ་ཇི་ཉེར་སོང་
བས་སྤྱར་དེ་ཅམ་ཞིག་འདས། ད་ཡང་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་བར་མ་ཆད་དུ་འགྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་འདུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྟོན་པ་ཡོངས་མེད་པར། །ཆོ་འདྲིར་རྟག་ཏུ་གོད་འབྱུར་ཞིང་། །
སྟོན་པ་གྲུད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་
ན་དང་པོར་གཞོན་པའི་དུས་སུ་ནི་བསམ་པ་མ་རྟོན་པས་ཆོས་མ་བྱུང་། མཐར་ཀླས་ནས་
ཆོས་བྱེད་ལོ་བྱས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཟད་པས་བོགས་སྟེད་མི་འབྱུང་། དེའི་བར་
གྱི་ཕྱིད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་འདས་ཕྱིད་ཀྱང་འགོ་འདུག་བྱ་བྱེད་སོགས་དོན་མེད་འབའ་ཞིག་གིས་
དུས་འདའ་བས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པའི་ཚུལ་བསམ་ནས་ཆོས་ལ་

བརྩོན་འགྲུས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནས་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པ་མེད། བྱེ་བྲག་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པ་མེད། ཡང་སྒྲོས་སྟིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་ཆོས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེང་སང་གཏོར་ལུང་རྣམས་ནས་སུམ་ཅུ་ཁར་རལ་དུ་གསུངས། གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་དག་བའི་མཐུས་ཆོས་ལྟར་བདུན་ཅུ་ཙམ་དུ་འཕངས་སུ་སྤྱིང་གྲང་། དེ་རིང་ནས་བརྩི་རྒྱ་མིན། ལྷ་ར་དེ་ཙམ་འདས། །དེ་རིང་ཙམ་ཐུབ་ཆོད་མི་ཐོག་ཀླན་གཞོན་བར་མ་ངེས་མེད་ཀྱིས། སྤྱོད་ལུ་ཤི་བ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ན་འང་། རང་ཅག་གྲང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། སང་གཞན་དང་འོ་སྒྲོལ་གྱི་ཆོས་མ་གང་སྤྱོད་མི་ཤེས་པས། ཆོ་འདིའི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱ། ལུས་ནི་ཆུ་ལུར་ལྷ་ར་ཉམ་ཆུང་། དབུགས་ནི་ན་ལུན་ལྷ་ར་ཡར་སྟེན། སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་གར་འགྲོ་བརྟོལ་མེད། འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། འཆོ་བའི་རྒྱུ་དུ་རེ་བ་རྣམས་གྲང་འཆི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ཆེས་མང་། དཔེ་རྒྱུད་གསེབ་གྱི་མར་མེ་དང་འབྲས་སྟེ་ནས་མཆི་ཆ་མེད་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེ་རིང་ཁོ་ནར་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས། འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཉུང་བ་དེ་ཅིག །དེ་དག་ཉིད་གྲང་འཆི་བའི་རྒྱུ། །དེས་ན་ཉུག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཆི་བ་ལ་ཆོས་མ་གཏོགས་ཅིས་གྲང་མི་ཕན་པར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ཐོག་བབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ། བསགས་པའི་ནོར་གྱིས་མི་ཕན་ཏེ་བྱེད་དབང་མེད། འགྲོགས་པའི་གཉེན་གྱིས་མི་ཕན་ཏེ་བྱེད་དབང་མེད། བརྩིགས་པའི་མཁར་གྱིས་མི་ཕན་ཏེ་སྤོང་དབང་མེད། ཐ་ན་ལྷན་ཏུ་སྦྲིས་པའི་ཤ་རུས་གྲང་ལུལ་དུ་བཞག་ནས་རང་གཅིག་ལུར་བར་དོར་ཉེན་མེད་དུ་འབྱུངས་དགོས། དེ་དུས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རང་གི་བསགས་པའི་ལས་དག་སྟེག་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། དུས་ཀྱིས་བསྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་གྱུར་ན། །ལོངས་སྟོང་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །སྦྱེས་བྱ་དག་ནི་

333

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་
པོ་ཆ་དཔུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལ་གནས་གྱི་བྱད་པར་ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་ས་
གཞི་རིམ་དང་རམ་གྲོག་ཅན། མེ་ལྷེ་སྤྱག་ཅམ་ཏྲ་ཏྲ་འབར་ཞིང་ཟངས་ལྷན་དང་འགྲུང་བྱེད་
གྱི་ཁུ་བ་འབབ་པ། ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་སྤྲོད་པོ་མེ་འབར་བས་གཏམས་པ་གདུག་པའི་བྱ་དང་
གཅན་གཟན་དང་དཔུལ་སྤྱང་གཤེད་མ་མི་བསྐྱལ་པ་དུ་མས་གང་བ། ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་
ཅིག་པ་དང་མེ་འོབས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་འཛིག་དུས་གྱི་མེ་ལས་ཆ་ཞིང་། དེ་
ལས་འོག་མ་འོག་མ་བཞི་འགྲུང་གིས་ཆ་བར་གསུངས། དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་རྣམས་ཆར་རྒྱུང་
གིས་དེད་པས་གང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཆོ་ཆ་དཔུལ་གྱི་གནས་མཐོང་ནས། དེར་དྲོ་བར་
ཤེས་ཏེ་མེད་པས་རྒྱགས་པ་ན་དེར་རྒྱུད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་གཉིད་སད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཞིང་།
དེ་ཡང་རེག་པ་ཆོར་རེས་རྒྱེན་ལུས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
བཟོད་སྐྱེན་རྒྱུང་བས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་རྣམ་པར་ཆེའོ། །བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྱད་
པར་ནི། ཡང་སོས་རྣམས་པན་རྒྱན་མཐོང་བའི་ཆོད་གཤེད་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་སྐྱེས་
ཏེ་ལས་དབང་གིས་མཚོན་ཆ་སྒྲུ་ཚོགས་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱལ་རེས་བྲས་པས་སྤྱག་བསྐལ་བྲག་
པོ་དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱལ་ཞིང་འགྲེལ་བ་ན། བམ་མཁའ་ནས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
པའི་སྒྲ་བྱུང་བའོ། རྒྱུང་གང་མོ་ལངས་པས་སྤྲར་སོས་ཏེ་སྤར་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟོད་
པ་ལས་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་མྱོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཐིག་ནག་པ་རྣམས་ནི། དཔུལ་སྤྱང་རྣམས་
གྱིས་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཞིའམ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བཏབ་ནས་དེའི་སྤྲེང་དུ་སོག་
ལེ་དང་སྤྱ་གྱི་སོགས་གྱིས་འདལ་བ་དང་གཤོག་པས་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །བསྐྱེས་འཛོམས་རྣམས་
ནི། ལྷགས་གྱི་རིར་ལུག་དང་སྤྱག་སང་ལ་སོགས་པའི་གདོང་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ལུས་བཅུག་
ནས་བཅོར་བ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཐོ་གཏུན་ཆེན་པོས་ཏིལ་བཞིན་དུ་འཆོར་བ་དང་། ལྷགས་
བསྐྱེགས་གྱི་ལ་བོང་ཆར་དུ་འབབ་པས་བརྒྱུད་ཞིང་བྱེ་མར་འཛོམས་པས་སྤྱག་བསྐལ་། དུ་འབོད་

པ་རྣམས་ནི། འཛིགས་སྒྲགས་གིས་གནས་འཛོལ་བ་ན། ཕྱགས་ཀྱི་ཁང་པ་མཐོང་ནས་དེར་
 ལྷགས་མ་ཐག་སྒོ་ཟུམ་ཞིང་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ནས་མེ་འབར་བས་དུ་ཞིང་འོ་དོད་འབོད་ཀྱང་སྐྱབས་
 མི་རྟེན་པས་སྒྲག་བསྐྱེལ། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། གཞན་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལས་ཕྱགས་
 ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་བསྐྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་བསྐྱེལ། ཚ་བ་པ་རྣམས་ནི། ཕྱགས་ཀྱི་སྐྱབ་
 དཔག་ཆད་དུ་མ་ཡོད་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྐྱེག་པ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་
 བས་བཤང་ལམ་ནས་སྐྱེ་བོར་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕྱག་པས་ནང་ཁྲོལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆོག་པས་
 སྒྲག་བསྐྱེལ། རབ་ཏུ་ཆ་བ་རྣམས་ནི། ལུས་གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་པས་བཤང་ལམ་ནས་སྐྱེ་
 བོ་དང་ཕྱག་པ་གཉིས་སུ་ཕྱག་པ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་ལེབ་མ་མེ་འབར་བས་དགྱི་ཞིང་ཕྱགས་
 ཟངས་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཚུགས་སུ་འཛོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲག་བསྐྱེལ། མནར་
 མེད་པ་རྣམས་ནི། ཕྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིར་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས།
 ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་རྒྱུ་གི་བར་སྐྱེག་ཅིང་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་འབར་བས་སྐྱེ་སྒྲགས་
 འབྱེན་པ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པ་ཅུ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་ཞིབ་མར་མདག་
 མེ་འབར་བ་དག་ལྷན་ཅིག་རྟོག་པ་དང་། ཕྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་འཛིག་
 བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱེ་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕྱར་བྱས་
 འདེབས་པ་དང་། དགས་པ་བལྟ་བ་དང་། ཁ་འབྱེད་དབྱེད་ཀྱིས་ཕྱེས་ཏེ་ཕྱགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་དང་
 ཟངས་ལྷན་ལུང་པས་ཁ་དང་ལྷོག་མ་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲག་བསྐྱེལ་
 བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཕྱོང་བས་དེ་ལས་མནར་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་མནར་མེད་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཛོད་ལས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །
 འདོད་ལྷའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། ཞེས་པས། མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཞག་
 གཅིག་དེ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བཅུ་བྱལ། དེ་ཡོངས་རྫོགས་ཡང་སོས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནི་ཡང་སོས་པའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་ལ། འོག་མ་རྣམས་ལོ་གྲངས་ཉིས་

འགྲུལ་ཉིས་འགྲུལ་དུ་འཕེལ་ཞིང་། ཞག་གངས་ཀྱང་ཉིས་འགྲུལ་གྱིས་རིང་བས་གོང་མ་གོང་
མའི་བཞི་འགྲུལ་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ཡོད་ཅིང་། རབ་ཏུ་ཚབ་བར་བསྐལ་ཕྱེད་དང་། མནར་མེད་
པ་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །**།གཉིས་པ་གངས་དམུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་**
ནི། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉི་ལྔ་སོགས་མེད་པའི་ལུན་ཁྲོད་གངས་དང་འབྲུགས་པའི་གཙོང་རོང་
རྒྱང་དང་བུ་ཡུག་གིན་ཏུ་གང་བས་ཀུན་ཏུ་ཁེབ་པ་དེ་ཡང་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་
རྣམས་བདུན་འགྲུལ་གྱིས་གང་བར་བཤད། དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་རྣམས་མེ་ནང་དུ་འཛིག་པ་
ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་བས། གང་དམུལ་གྱི་གནས་རྣམས་མཐོང་བས། དེ་ལ་སྤྱེད་པས་རྒྱགས་
པས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུལ་ཞིང་། སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཁྱད་ནི། ལུ་བར་ཅན་ནི། རྒྱང་དང་བུ་
ཡུག་གི་གང་བས་བཏབ་པས་ལུས་རྒྱ་བར་ཉམ་ཉམ་པས་གང་བས་འབྲུམས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐལ་ལོ། །
རྒྱ་བར་དོལ་བ་ཅན། གང་དྲགས་པས་རྒྱ་བར་ཡང་དོལ་ཏེ་དེའི་ནང་སྐྱེས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འབྲུ་
མ་རྒྱུ་ལྷོན་གྱིས་པགས་པ་འབྲལ་ཞིང་། བྲག་དང་རྒྱ་སེར་འཛག་པའང་འབྲུགས་པར་འགྲོ་བས་
སྤྲུག་བསྐལ། ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ། རྣད་གིབ་གིབ་པོས་འབྲུ་དག་ཅན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཐོན་པས་སྐྱེ་
སྤྲུགས་འདོན་པ། ཀྱི་རྒྱད་ཟེར་བ། དེ་བས་ཀྱང་གང་བས་འབྲུ་དག་མི་ཐོན་པར་ཉེན་རྣད་
གིབ་གིབ་པོས་འདོན་པ། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དེ་བས་གིན་ཏུ་གང་བས་རྣད་མི་ཐོན་པར་ལུས་
འདར་བས་ཉམ་ཐག་ཅིང་སོ་འདར་དེབ་པའོ། །ལྷོད་ལ་ལྷར་གས་པ། དེ་བས་ཀྱང་གང་བའི་
ཤུགས་ཀྱིས་པགས་པ་སྤོན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་ལྷ་འམ་དུག་ཏུ་གྱེས་ནས་གས་པ། བདྲ་ལྷར་གས་
པ་ནི། སྤོ་བ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ནས་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བཅུ་འམ་དེ་བས་ཀྱང་མང་བར་གས་པ།
བདྲ་ཆེན་པོ་ལྷར་གས་པ་ནི། གང་བའི་མཐར་ཐུགས་པས་པགས་པ་ཤུས་ནས་གིན་ཏུ་དམར་
བ་ཁ་བརྒྱའམ་སྤོང་ལ་སོགས་པར་གས་པས་སྤྲུག་བསྐལ་བཟོད་ཐབས་མེད་དེ། ཆོ་ཆོད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡང་། མཛོད་ལས། ཏིལ་སྤྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིག ཏིལ་གཅིག་སྤྱང་བས་
ཟད་གྱུར་པ། རྒྱ་བར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆོད་ཡིན། གཞན་གྱི་ཆོ་ཆོད་ཉི་ཤུའི་འགྲུལ། ཞེས་པས། ཡུལ་

མ་ག་རྒྱའི་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བའི་སྣོད་ཏིལ་སྤྱངས་ཞེས་པ་ཏིལ་གྱིས་ཐུར་བུར་བཀའ་སྟེ།
ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཏིལ་གཅིག་ཐུར་བས་ཏིལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ན་ཅུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆད་དང་།
དེ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་ཉི་ཤུའི་འགྱུར་གྱིས་རིང་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི།
ཆ་དམུལ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ན་ཡང་། མེ་མ་ཐུར་གྱི་འོབས་སོགས་
བཞི་བཞི་ཡོད་པས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཆ་དམུལ་དངོས་གཞི་ལས་ཐོན་པའམ། དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་
ཀྱང་རུང་སྟེ། ཕྱོགས་གང་དུ་བྲོས་ཀྱང་མདག་མེ་འབར་བའི་འོབས་ཏུ་ཆུད་དེ། ཀྱང་པ་བཞག་
མ་ཐག་ཤ་པགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་ཅིང་བཏེགས་ན་ཡང་འཆོ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཡང་རོ་
ཐུགས་ཀྱི་འདམ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་བྱི་ར་བར་བྱིང་ནས་སྟོན་བུ་མཆུ་ཚོན་ནམས་ཀྱིས་ཤ་པགས་རུས་
པའི་བར་ཐུག་སྟེ་ཟ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཡང་སྐྱེ་གྱིའི་གཏམས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ་རྒྱུ་པ་
བཞག་མ་ཐག་དུམ་བུར་གཅོད་ཅིང་ཡང་འཆོ་བ་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དུ་ཕྱིན་
ཏེ་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་འཁོད་པ་ན་ལས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པས་རལ་གྱིའི་ཆར་བབས་ཏེ་ལུས་དུམ་
བུར་གཅོད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ན་ཁྲི་རྒྱུས་ཀྱིས་རུབ་སྟེ་ཟ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལིའི་ཆལ་
མཐོང་ནས་དེར་བྲོས་ཏེ་འབབས་འཛེགས་བྱས་པས་ཆོར་མ་རྣོན་པོ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ་ཡས་
མན་དུ་བཏྲ་བ་ལས་ལུས་ཁྲོལ་ཆགས་བཞིན་ཐུག་ནས་ཁྲ་སོགས་བྱ་ཐུགས་མཆུ་ཅན་གྱིས་མིག་
འབྲུ་ཞིང་ཤ་འཐོག་པ་སོག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ། དེ་ལས་ཐར་ཡང་ཆ་བས་གདུངས་པས་ཆུ་སྐྱུང་
འབབས་པ་མཐོང་སྟེ་དེར་རྒྱགས་པ་ན་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་ནང་དུ་ལྷུངས་ཏེ།
གཏིང་དུ་སོང་བས་ཤ་རུས་བྱེ་ཞིང་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་ན་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་རུབ་པ་དང་། འབྲོས་པར་
འདོད་ཀྱང་འགྲམ་གཉིས་དམུལ་སྐྱུང་གཏུམ་པོ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྐྱུང་ཞིང་འབྲོས་སུ་མི་སྟེར་བ་
སོགས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཏེ། དེ་དག་ལས་སྐྱེ་གྱི་དང་། ནགས་ཆལ་དང་། ཤལ་མ་ལི་རྒྱུས་
རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་ཉེ་འཁོར་བ་བཞི་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཆོ་ཆད་ནི་རེས་པ་མ་བཤད་
ཀྱང་སོ་སོར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཉེ་ཆོ་བ་ནི། དམུལ་བ་དངོས་

གཞིའི་ཉེ་ལོར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ། ས་འོག་དང་། ས་སྟོང་སོགས་ངེས་མེད་དུ་གནས།
སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བྱང་པར། མེས་སྤྲེག་པ། འབྲུགས་ཤིང་གསས་པ། གཤེད་མས་གསོད་ཅིང་
ཟ་བ་སོགས་དང་། ཉིན་མཚན་བདེ་སྤྲུག་འགྲུལ་བ་སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་མ་ངེས་པ་ཡོད་དོ། །
བཤེས་སྤྱིང་ལས། འདི་ན་ཉིད་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བྱུག་བྱུག་སྤྲུག་
བསྐྱལ་གང་ཡིན་པ། །དེས་ནི་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ཡི། །འོལ་ཡང་མི་མཆི་ཆར་
ཡང་མི་ཤོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤྲེག་གཅོད་པ་སོགས་རང་
གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བསྐྱིམས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། ཡི་དྲགས་རྩ་བའི་གནས་འཛམ་གླིང་
འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྡན་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། །ཁ་འཐོར་བ་ས་གཞི་རི་སྤྱང་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པར་ཡོད། དེ་ལ་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་རིགས་སོ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་བསྤྲོ་
ན་གསུམ་ལས། བྱེད་སྤྱོད་པ་ཅན་ནི། བཤེས་བསྐྱོམ་གྱིས་ཉིན་པས་ཁ་ལུས་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་
ཞིང་རིང་པ། མགིན་པ་དང་ཡན་ལག་སྤྲ་བ། སྤྱ་འཛིངས་པ། ཟས་སྐྱོམ་འཚོལ་བྱིན་ཀྱན་
ཏུ་རྒྱགས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཅིང་། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཟས་དང་ཆུ་སྤྱང་ལྡན་ཤིང་སོགས་མཐོང་ཡང་།
དེར་བྱིན་པ་ན་པལ་ཆེར་ལུས་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་རྣལ་ཞག་དང་སོལ་བ་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་
དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྤྱོས་བུ་གོ་མཚོན་ཐོགས་པས་བསྐྱུང་ཞིང་སྤྱོད་དབང་མེད་པ་
སོགས་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ། བད་གི་སྤྱོད་པ་ཅན་ནི། །ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ། མགིན་པ་རྟ་རྟ་ཅམ།
ལྟོ་བ་ཡུལ་ལྟོངས་ཅམ། ཟས་སྐྱོམ་མི་རྟོག་ཅིང་ཅུང་ཟད་རྟོག་ཀྱང་ཁར་མི་ཆུད། ཆུད་ཀྱང་
ཟས་རྣམས་མགིན་ལུགས་སུ་སྟོར། སྐྱོམ་རྣམས་ཁ་ཡི་དུག་གིས་སྐྱམ། ཅུང་ཟད་མིད་ཀྱང་
མགིན་པ་ནས་མི་ཐར། ཐར་ཡང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་པ་སོགས་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ། ཟས་སྐྱོམ་
གྱི་སྤྱོད་པ་ཅན་རྣམས་ནི། བཟའ་བཏུང་ཁོང་དུ་སོང་ཚད་མི་འབར་བར་འགྲུར་ནས་ནང་ཁོལ་
སོགས་སྤྲེག་པ་དང་། བཤང་གཅི་དང་རྣལ་ཞག་སོགས་མི་གཙང་ཞིང་བྱིང་བ་དང་། དུག་དང་

མེ་མདག་སོགས་པར་པ་དང་དུམ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཟ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེའ་བསྐྱེའ་
 དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེའ་མཐུན་དུ་རྟག་ཏུ་བཀའ་སྒྲིལ་གྱིས་ཉེན་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སོས་
 ཀ་ལྷ་བས་ཀྱང་འཆིག་ཅིང་དགུན་ཉེ་མས་ཀྱང་གྲང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འཆོལ་འགྲོས་ཀྱིས་པལ་
 ཁེང་ཆད་པ་དང་། ཉམ་ཞན་པས་རུས་ཆོགས་འབྲོགས་ཏེ་མེ་འབར་བ་དང་། ཕན་ཚུན་དགའ་
 གུར་པས་འཆིང་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གསོད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། གཏད་ས་མེད་པར་
 འཛིགས་སྒྲག་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་སོགས་སྐྱེའ་བསྐྱེའ་དོས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བར་མྱོང་དགོས་ཏེ།
 ཆོ་ཆད་མཛོད་ལས། ལྷ་བ་ཉེན་ཞག་གིས་ལྷ་བ་ཆུ། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལྷ་སྤྱོད་
 དག་དང་ཁྱིམ་ཡང་འཆིམ་འགྱུར། ཞེས་པས། མིའི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་
 རང་ལོ་ལྷ་བ་ཆུ་སྤྱོད་མི་ལོ་བྱི་དང་ལྷ་སྤྱོད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བུའི་སྐྱེའ་བསྐྱེའ་གི་ཆུ་
 སེང་སྤྱོད་འཇུར་གེགས་སོགས་ཡིན་པས་བསྐྱེའ་མས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དུད་
 འགྲོའི་སྐྱེའ་བསྐྱེའ་བསམ་པ་ནི། དུད་འགྲོ་བྱིང་ན་གནས་པ་ཆུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད། སྐྱོབ་
 པའི་རྟེན་དང་གནས་མེད་པས་རྒྱབས་ཀྱིས་བདས་ཏེ་ངེས་མེད་དུ་འབྱམས། ཕན་ཚུན་གཅིག་
 ལ་གཅིག་ཟ་སྟེ། ཆེ་བས་ཆུང་བ་མིད་པ་དང་། ཆུང་བས་ཆེ་བའི་ལུས་སྐྱེའ་ཟ་བ་དང་།
 ལྷ་རྣམས་ནི་བྱེ་ཆོན་གྱིས་ཉེན་རེ་བཞིན་བསྐྱེའ་ཅིང་མཁའ་ལྗིང་གིས་ཟ་བ་སོགས་རྟག་ཏུ་དག་
 བྱུང་གིས་དོགས་པའི་འཛིགས་སྒྲག་གི་སྐྱེའ་བསྐྱེའ་བཟོད་ཐབས་མེད། ཁ་འཐོར་བ་ལྷ་དང་
 མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཡིན། མིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ནི་དག་བྱུང་གིས་
 དོགས་པའི་འཛིགས་སྒྲག་གིས་རྟག་ཏུ་མནར་བས་སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད་ཅིང་བྱ་དང་གཙན་
 གཟན་གྱིས་ཟ་བ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་གསོད་པ་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་བ་
 རྣམས་ཀྱང་སྐྱེའ་འབྱིན་པ་དང་། ལྷ་འཁྱིལ་པ་དང་། བརྟེན་ཅིང་བསྐྱེའ་བ་དང་། ལུར་ལྷི་བས་
 མནར་བ་དང་། ཤ་དང་ཁྲག་དང་པགས་པ་དང་། རུས་པའི་ཕྱིར་གསོད་པ་དང་། སྤྱོན་ཁེང་
 གཏི་སྐྱེའ་པས་སྤྱང་དོར་མི་ཤེས་པས་འཐོམ་སྟེ་སྐྱེའ་བསྐྱེའ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་སྒྲིལ་

ཆ་གང་ངལ་དུབ་སོགས་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་དང་འབྲུ་བྱེད་དེ་མཐོང་
ཆོས་མངོན་གྱུར་བཞིན་ནོ། །ཆོ་ཆད་ནི། དུད་འགོ་རྣམས། མཆོག་ཤིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་
པས་ཆོ་ཤིང་བ་རྣམས་བསྐལ་བ་ཙམ་བྱབ་ཅིང་། བྱང་བ་ངེས་མེད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རན་
འགོའི་སྤྲུལ་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། ད་ལྟ་མེ་ནང་དུ་མཛུབ་མོ་བཅུག་ནས་ཡུན་ཙམ་སྔོན་པ་དང་།
དགུན་གང་སྐང་འབྲུགས་སྤྲུབས་སུ་གཅེར་བྱར་སྔོན་པ་དང་། ཉིན་ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བཏུང་
མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་སྤྲང་བྱ་དང་འཛི་གིག་གིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། རན་
སོང་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྤྲུལ་དུ་ད་ལྟའི་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་འཛིགས་
སྤྲུལ་གིས་སྒྲོ་ཤས་ངེས་འབྱུང་དྲག་པོས་བསྐལ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་
ལས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསགས་པས་འབྲས་བུ་མི་དང་འདོད་ལྟ་དང་ཁམས་གོང་མའི་
ལྟར་ངེས་གྱིས་སྤྲེས་ནས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་ལ་སྦྱོད་ཀྱང་འགྱུར་ཞིང་
མི་ཉག་པས་འཁོར་བའི་གནས་ངེས་མཐོ་དམན་གང་ཡང་སྤྲུལ་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་
མ་འདས་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིའི་སྤྲུལ་བསྐལ་བསམ་པ། ལྟ་མིན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་བསམ་པ།
ལྟའི་སྤྲུལ་བསྐལ་བསམ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་སྤྲེ་ཁ་ན་འཆིའི་སྤྲུལ་བསྐལ་
ཆད་མེད་དེ། སྦྱི་བའི་ཆོ་མའི་མངལ་དོག་ཅིང་ཐུན་ནག་བྱིང་བ་ཆ་གང་གི་འགྱུར་ལྡོག་བཟོད་
དཀའ་བ་དེར་སྤྲོ་བ་བགངས་ནས་སྔོན་དགོས། དེ་ནས་བཙའ་རན་པ་ན་ལུས་མགོ་མཛུག་
ལྡོག་སྟེ་འཛུར་མིག་ནས་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེག་པས་ཆོར་ལྷག་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལག་
ཏུ་སྤངས་ཆོ་བྱེད་ལྲས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་བསྐལ་ཡོད་པར་འདུག དེ་ནས་ངེས་གྱིས་རྣམས་པའི་
ཆོ། །ཁ་དོག་ཉམས་པས་ལུས་ཀྱི་མདོག་མི་སྤྲུལ་པས་སྒྲོ་ནག་ཐལ་ལ། མགོ་དཀར། དབང་པོའི་
བཀྲག་ཤོར། དབྱིབས་ཉམས་པས་སོ་གོག་ ལུས་སྦྱར་ཞིང་ཡན་ལག་འབྱོགས། ཤ་སྐྱམ།
པགས་པ་སྟོན། གདོང་བྱད་གཉེར་མས་གང་། མཐུ་ཉམས་པས་ལྷང་བ་དཀའ། འགོ་ན་

འབྱོར་། འདུག་ན་བུའ། སྒྲ་ན་ལྷ་བ་ལྷི་བ་ཏུ་འགྱུར། དབང་པོ་ཉམས་པས་མིག་མི་གསལ་
 ཞིང་ན་བའོམ། འོངས་སྒྱུད་ཉམས་པས་ཁ་བཟུང་ན་བཀའ་སྒྲུབ་མེད་མི་འདྲུབ་སོགས་འདོད་
 ཡོན་ལ་སྒྱུད་དུ་མེད་ཅིང་། ཀུན་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་། སྒྲོན་ལས་འཕྲལ་ཞུན་གྱིས་ནད་གྱིས་
 ཐེབ་པའི་ཆོ། ཆོར་བ་མི་བཟད་པའི་བྱུག་རྩུ་ལྷ་ཞིང་ལུས་སྒྱུད། འདོད་པའི་བཟའ་བཏུང་
 དང་གཉིད་སོགས་ལ་སྒྱུད་དབང་མེད། མི་འདོད་པའི་སྒྲོན་དང་གཏར་སྒྲུབ་སོགས་བརྟེན་
 དགོས་པ་དང་། འཆི་བར་དོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་མེད། འཆི་བའི་ཆོ་སྒྲོན་དབྱེད་རིམ་
 གོ་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཡན་པར། སྒྲར་འབད་པས་བསྒྱབས་པའི་འོངས་སྒྱུད་དང་དབང་ཐང་འཁོར་
 གྲོགས་ཐམས་ཅད་དང་པངས་ཤིང་སྒྲུག་པའི་ལུས་ཀྱང་བཞག་སྟེ་གནད་གཅོད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་
 དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་ཞིང་དབང་མེད་དུ་བར་དོར་འབྱུངས་པར་འགྱུར། བྱེ་བྲག་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་བཞི་པོ་དེ་གས་རྒྱུང་བའི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་། འོངས་སྒྱུད་མངའ་ཐང་སོགས་ཆོ་
 འདིའི་བདེ་འབྱོར་ཕྱ་མོ་བསྒྱབ་པའི་དོན་དུ་ལུས་སྒྲོག་ཐེད་ལ་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཅི་སྟེད་ཅིག་
 བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མ་འགྲུབ་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ། ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་ནད་གཏོན་དག་
 རག་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཞུན་དང་འཕྲད་པའམ་འཕྲད་དུ་དོགས་པས་སྒྲུག་བསྐྱལ།
 གཉེན་གྲོགས་འཁོར་འདབས་འོངས་སྒྱུད་སོགས་དགའ་བདེ་སྒྱུད་པའི་དཔལ་དང་བྲལ་བའི་
 སྒྲུག་བསྐྱལ། མདོར་ན་བཀའ་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་གྲུབ་ཕྱིན་ཆོད་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལས་མ་འདས་ཏེ་འབྱོར་ལྷན་རྒྱལ་འཁོར་དང་འོངས་སྒྱུད་ཇི་ཅུམ་ཆེ་བ་ལྟར། དེ་དག་བསྐྱུང་
 བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་ཆེ་ལ། དབུལ་པོ་རྒྱལ་སྒྲུབ་གོས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་
 ཡང་མ་རྟོག་པར་ཐོངས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། སྒྲིས་རབས་ལས། གཅིག་ནི་བསྐྱུང་
 བས་ཉོན་མོངས་ལ། གཉིས་པ་འཆོལ་བས་ག་ཐང་ངོ། སྒྲུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །
 གང་ནའང་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་གིས་མདོན་དུ་གྱུར་
 པ་འདི་ཀས་མཆོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་མིན་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་ལྟ་མིན་སྐྱུག་ཆོག་མེད་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐུག་དོག་གི་གདུང་བ་མི་བཟོད་པས། དུས་དུས་སུ་ལྟ་དང་འཐབ་པས། ལྟ་མིན་རྣམས་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས་གསོད་པ་དང་རྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་གཅིད་འབྲལ་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དུག་པོ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་ལྟ་རྣམས་ནི་མགོ་བོ་དང་སྐྱེད་པ་མ་ཆད་ན་གནད་དུ་ཐོག་ཀྱང་སྒྲར་འཆོལ། ལྟ་མིན་རྣམས་ནི་མི་ལྟར་གནད་དུ་ཐོག་པས་འཆི་སྟེ། ཤི་བའི་གཟུགས་བརྟན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཀུན་སྣང་ཞེས་པའི་མཆོལ་ཤར་བས་དཔག་མ་ལོག་པའི་གོང་ནས་ཉེ་དུ་རྣམས་ཟུང་ན་གྱིས་གདུང་བར་བཤད་ཅིང་། ལྟ་མིན་པལ་ཆེར་ནག་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་མི་དགའ། འགའ་ཞིག་མོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟ་མིན་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པའི་ལྟ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལོ། །དང་པོ་འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱད་པས་གཡེངས་ཏེ་ཆེ་བད་པ་མ་ཆོར་བར་འཆི་འཕོ་བ་ལ་ཐུག་ཅིན། ལུས་གྱི་མདངས་མི་སྐྱུག་པ་དང་། རྟན་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་རྟིང་པ་དང་། གོས་ལ་བྲི་མ་ནག་པོ་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ལ་སྟོན་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་བ་སྟེ་འཆི་ལྟས་ལྟ་ལྟ་ཡི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་འབྱུང་བས་འཆི་འཕོའི་སྐྱུག་བསྐལ་དོས་དུག་ལ་ཡུན་རིང་། དེའི་ཆེ་རང་གི་ལྟ་མོ་དང་འཁོར་རྣམས་གྱིས་སྤངས་ཏེ་ལྟ་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་བས་སྐྱུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱུང་བར་ལྟ་མིན་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཆགས་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་འབྲལ་བར་ཤེས། ཤི་ནས་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱད་པ་ཅན་སྟེ་མིར་སྐྱེ་བའང་ཉུང་། པལ་ཆེར་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བས། དེའི་སྐྱུག་བསྐལ་བཟོད་དགའ་ཡུན་རིང་དུ་ཟུང་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སྐྱུག་བསྐལ་བཟོད་སྐྱུགས་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། དུན་ཉེ་ལས། ལྟ་ཡི་གནས་ནས་ལྟར་བ་ན། །སྐྱུག་བསྐལ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ཡིས། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ལྟ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་

ནམས་མཐོང་ནས་བསོད་ཆུང་ནམས་སེལ་སྤོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ནམས་གནས་ནས་བསྐྱོད་པ་དང་། བྱུང་བར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་སྤུ་ཕྱ་ཕྱ་གསུམ་པ་ནམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་ཅིང་ཕྱོད་པ་དང་། ལུས་མཆོན་གྱིས་སྤུ་ཕྱ་ཕྱ་གསུམ་པ་དང་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྲག་པོ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཛོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱོས་པ་ལྟར་གྱུར་པས་སོ་སྤྱེ་ནམས་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་མེད་ཅིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་ཁྱིམ་བ་དེ་དང་འབྲལ་མི་ཐོད་ཅིང་། དེས་རང་རང་གི་ཉིང་འཛིན་དེ་ལས་ཉམས་ནས་འཆི་བའང་ཡོད། སྒྲོས་སུ་དེར་གནས་པའི་སོ་སྤྱེ་ནམས་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་སྤྱུར་ངན་སོང་སོགས་འདོད་ཁམས་ནམས་སུ་སྤྱེ་བ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཁོངས་ཉིང་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱུར། མཐར་མེད་མེ་ཡི་བྱུང་གིང་གྱུར་པ་ཡི། སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བརྟེན་འཆལ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས། དེས་ན་ཁ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་རིས་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས། གོགས་སུ་དང་འགོགས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གོགས། འོངས་གང་ལ་སྤྱུད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་འོངས་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཆུད་བྲལ་མ་ལས། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགོ་ལྷ་དག་ལ་བདེ་བ་མེད། དེ་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཏྲག་ཏུ་མེ་མཆོན་རྒྱ་ཆ་ལ་སོགས་རིག་སྤྱེས་བཞིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་གནས་རིས་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པ་གཏྲག་ཏེ། ཁ་ཕྱིག་སྒྲོན་གྱི་སྤྱོན་འབྲས་ཕྱ་མོས་འཕངས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་དང་མི་ཡི་གནས་སོགས་སུ་སྤྱེས་གིང་འཁོར་

དང་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་བསམ་པ་མི་དགེ་བས་ཟེན་ཅིང་
 སྤྱོད་བཞིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་བྱི་མ་རན་སོང་དུལ་བ་ནས་ཐར་དུས་མེད་
 པའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། གང་དག་རན་སོང་གསུམ་སོགས་འབྲས་ལུ་སྤྲུག་བསྐལ་
 གྱི་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་པ་དོས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ནི། སྤྲུམ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་དུ་ཤེས་ཤིང་ཀྱུན་
 གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་མི་འདོད་པ་ཆ་གང་བཀྱས་སྒྲོམ་སོགས་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་ཏེ། འདི་
 གཙོ་བོར་རན་སོང་གསུམ་ནའོ། །འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ནི། འདོད་པར་ཆོད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
 སོགས་ནས་ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཚུན་ཆོད་མཐར་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པས།
 དེའི་ཆོ་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བས་ཚོར་བ་བདེ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོར་མི་
 དང་འདོད་ལྟ་རྣམས་སོ། །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ནི། སྤྲུག་བསྐལ་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་
 འདུ་བྱེད་ཉེར་ཡེན་གྱི་ཐུང་པོ་ཙམ་འདི་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱེད་གཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལས་སྐྱེ་ཆ་སོགས་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ཞིང་འདུ་བྱེད་པས་ན། འདི་
 ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཁོ་ནའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཙོ་བོར་བསམ་གཟུགས་བཞི་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་
 བ་དེས་ན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལས་མ་ཐར་ན་གཞན་གཉིས་
 ལས་ཐར་པའི་སྐྱབས་མེད་དེ་ཤིང་སྤོང་གི་རྩ་བ་མ་བཅད་ན་ལོ་འདབ་བཅད་གྱིས་མི་ལང་བ་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པ་ལ། ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་
པ། ཞར་བྱུང་དད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་ནས་བདེན་བཞིའི་འགག་བསྐྱ་བ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། སྒྱིར་ཀྱན་སྒྲོང་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་དྲག་གསུམ་སྒྲོང་བ་

གཞན་ལ་གོད་པའི་རྒྱུ་ལྟར་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཏེ་དཀར་
ནག་གི་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེལ་བར་སོ་སོར་སྒྲིན་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་དགོས། ལས་དགེ་སྤྲུག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་།
རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དུས་ན་རྒྱུ་དུ་ལས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་དུས་ན་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། འགྱུར་
རྒྱུ་ཤོས་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་དུ་འཕེལ། འགྱུར་ཆེ་བ་ལ་ཆད་བཟུང་དུ་མེད། ཉན་སོགས་
འབྲུ་ས་བོན་གྱི་འཕེལ་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། དེས་ན་རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དེ་གཞན་པོས་
མ་བཅོམ་ན། འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་གྱི་བར་དུ་རྒྱུ་འཛེལ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་
གཟབ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱེལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་
རྒྱུད་མི་ཟ། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་བྱ་ཏུ་བསམ་པ་ལ། མི་དགེ་བ་སྤང་བྱར་བསམ་པ། དགེ་བ་བསྐྱེལ་བྱར་
བསམ་པ། ལུང་མ་བརྟན་དགེ་བར་བསྐྱེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤོང་སྒྲོས་ལྟར་བསམ་
སྐྱོར་གྱི་དབང་གིས་སུས་སྤྱད་ཀྱང་སྤྲུག་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་། གང་
གིས་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པ་དེ་ལས་འགལ་ཏེ་ལོག་པར་སྤྱད་ན་སྤྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོབ་སྟེ། དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་མོད། མི་
དགེ་བ་དེ་ལ་རྣམས་གངས་མང་ཡང་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་བསྐྱེལ་
བཅུ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལས། སློག་གཅོད་པ་ནི། སློག་གཅོད་འདོད་ཀྱིས་གསང་
བྱ་མཁོར་བར་བསང་པ། མ་ཤི་བར་གསོད་སེམས་ལས་སྒོ་མ་ལྡོག་པའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་
པ་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་འཕྲོག་པའམ་བརྒྱས་པ་སོགས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གིས་
ཐོབ་སྒོ་སྒྲིས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་བདག་
ཏུ་བཟུང་བའི་བྱུང་མེད། བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉེ་དུ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲོ་རྩེ་མ་བྱིན་

པའི་སྤྲད་འཛོང་མ། པ་མ་རྒྱལ་པོ་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བ། ཚངས་སྤྲོད་གྱི་སྒྲུ་པས་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནད་བྱ་ཅན་དང་། ཟླ་ངན་ཅན་དང་། སྤྲུམ་མ་དང་།
སྤྲུམ་ཚན་འབབ་པ་དང་། རྣམ་ཡང་འདོད་པས་མ་ངོམས་པ་སོགས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་
མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྩོམ་མང་པོའི་དབུས་དང་བསྐྱོད་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་
ས་གནི་འབར་འབྱུང་སྤྲུམ་མཁའ་གསལ་ཅན་སོགས་སོ། །ལམ་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་གནས་ལས་གཞན་
པའི་སྤྲོ་བརྟེན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་བྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། ཚངས་སྤྲོད་རྣམས་
ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྲོད་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བརྟེན་ཀྱང་ལོག་གཡེམ་མོ། །ངག་གི་བཞི་ལས། རྩན་
སྤྲུམ་བཞི། གཞན་བསྤྲུམ་སེམས་གྱིས་འདྲ་ཤེས་བསྤྲུར་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་སྤྲུས་
པ་༥ པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་ནའོ། །འདི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཅུ་མ་ཟད། ལུས་གྱི་བདུས་ཀྱང་
དེར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །སྤྲུམ་ནི། མིར་གྱུར་པ་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་གཉིས་དབྱེ་འདོད་གྱིས་
དགྲུགས་བྱེད་གྱི་ཆོག་སྤྲུས་ཤིང་པ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་ནའོ། །ཆོག་རྩུབ་ནི། དངོས་སུ་ཐོས་
པར་དེའི་སྤྲོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཞེ་ལ་འཕྲོག་པའི་ཆོག་སྤྲུས་ཤིང་དེས་གོ་ནའོ། །ངག་འབྱུལ་ནི།
དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མ་ཁ་གསལ་སྤྲུ་དང་སྤྲོས་གར་དམག་དང་ཆོང་དང་ཆགས་པའི་
གཏམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྟ་ལོག་གི་ཆོས་གྱི་གཏམ་སྤྲུ་བ་སོགས་སོ། །ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་
ལས་༥ བརྒྱབ་སེམས་ནི། གཞན་གྱི་གནས་ཁང་ལོངས་སྤྲོད་འཁོར་གཡོག་སོགས་རང་གིར་
བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཞོད་སེམས་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་
པ་བྱེད་འདོད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྲུམ་པའི་བསམ་པ་གཏིང་ཚུགས་པའོ། །
ལོག་ལྟ་ནི། ལས་འབྲས་མི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད་
པར་འཛིན་པ་དམ་པོ་འཆང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་ནི་ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་གྱི། བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ནོར་ཏེ་བསད་པ་སོགས་བཅུ་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྤོང་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །མི་དགེ་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་

སྟེ། རྣམ་སྒྲིབ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་ལུ་འོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་དེ་
དག་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་དྲག་ཞེན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ཡང་ཆེ་བས་དམུལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས་ཆུང་བས་དུད་འགྲོར་སྒྲེབ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ར་
བཤད་པའི་སྟག་བསྐལ་རྣམས་མྱོང་བར་འགྱུར་འོ། །གཉིས་པ་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི།
སྟག་བཅད་པས་ཆོ་མུད། བརྟམ་པས་ལོངས་སྦྱོང་ཆུང་། འོག་གཡེམ་གྱིས་དག་མང་། རླུ་
གྱིས་སྦྱར་བ་མང་། བྲ་མས་གྲོགས་དང་འཁོན། ཆོག་རྩལ་གྱིས་མི་སྟན་པ་ཐོས། དག་འབྱུལ་
གྱིས་དག་མི་བཅོན། བརྟམ་སེམས་གྱིས་རེ་བ་མི་འགྲུབ། གནོད་སེམས་གྱིས་འཇིགས་པ་
བསྐྱེད། འོག་ལྷས་སྟེན་ཅིང་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་འོ། །བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། ལྷ་ར་ལས་དེ་
དང་དེ་བྱས་པས། བྱིས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལ་དག་འཁོར་འོ། །གསུམ་པ་བདག་པོའི་འབྲས་ལུ་
ནི། བྱི་པོ་ལ་ཡུལ་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟག་གཅོད་གྱིས་འབྲུ་དང་སྟོན་སོགས་མཐུ་ཆུང་།
བརྟམ་པས་ལོ་ཉེས། འོག་གཡེམ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་རྩལ་དང་ལུག་སྟོ་ཆར་རྩལ་གྱིས་འཁྲིགས།
རླུ་སྟམ་པས་ས་ཕྱོགས་དྲིང་ཞིང་རླུ་རླུ་གྱིས་གང་། བྲ་མས་ས་གཞི་གཡང་ས་དང་
དམ་གྲོག་དང་འོད་དུ་འགྱུར། ཆོག་རྩལ་གྱིས་ཐང་སྒྲེབ་པོ་དང་ཆོང་མ་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར།
བཀྲལ་པས་ནམ་ལྷ་དུས་བཞི་ཚུལ་མིན་དུ་འགྱུར། བརྟམ་སེམས་གྱིས་འབྲུ་སྒྲུབ་དང་དན་པར་
འགྱུར། གནོད་སེམས་གྱིས་རོ་བཅུད་བཟང་པོ་རྣམས་དན་པ་འགྱུར། འོག་ལྷས་འབྲུ་རྣམས་
ཉུང་དུ་ནས་གཏན་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་
འབྲས་ལུ་འདི་རྣམས་སྒྲེབ་པ་དེ་དང་བྱི་མའི་བར་སྐབས་མ་དེས་པར་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྐྱབ་བྱར་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་གདུལ་བྱའི་ཆུད་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོར་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྱང་བྱ་དགེ་བའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲུབ་ཀྱང་རགས་པ་ཆེ་ལོང་དུ་བསྟན། སྤྱར་བསྟན་པའི་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱངས་
ནས་ལུས་རག་གིས་སྤྱར་ལོག་པའི་སྟོར་སེམས་སྟོད་ལམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་མི་

དགེ་བཅུ་ཡིད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གོ་དོན་ནི། མི་དགེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་
སྒྲིན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཡིན། ལུས་ངག་གིས་སྤར་ལོག་པ་ནི། དེ་
དག་བྱས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཁེ་ཆེ་ཞིང་འབད་མེད་དུ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྐབས་བྱུང་ཡང་ཡིད་
ཀྱིས་སྤངས་པ་དེ་དྲན་པས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་པ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་ལ་ནི་
འདི་གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ཁོ་ནས་ཆོག་ དེ་ལྟ་བུའི་
སྤོང་སེམས་ནི་མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འང་ཡིན་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། ཅེས་སོ།
དེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་སེམས་འཕེན་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་ན། གཉིད་མུགས་དང་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱིས་
བར་ཆོད་ཀྱང་། རྒྱུན་དེ་དམིགས་པའི་ཆེ་ཉེས་སྒྲིད་དུ་ཤེས་ནས་སྟོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ནི་སྤར་གྱི་འཕེན་ཤུགས་དེའི་ས་བོན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་
བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དགེ་བ་ཆོས་
སྤྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞན་གྱི་སྒོག་སྒྲོབ་པ་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་སྐྱབ་པ་དང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཅི་རུས་སུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

དགེ་བཅུའི་འབྲས་བུ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་དང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་
བུའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་དགེ་སེམས་
ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་ལས་དགེ་བའི་སྟོབས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས།
ཆེན་པོས་ཁམས་གོང་མའི་ལྟ་དང་། འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། ཆུང་དུས་མིར་སྟེ།
དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་པ་མ་དག་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་མིན་དུ་སྟེ། བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐུན། ཐྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་སྤར་མི་དགེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཀྱུར་བ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། ཆེ་རིང་འབྱོར་བ་དགྲ་སྤངས་
དང་། །བསྟོད་དང་གྲགས་མང་སྟན་པའི་གཏམ། ཆོག་བཅུན་བསམ་པ་འབྲུབ་པ་དང་། ཡིད་

བདེ་བ་དང་སློ་གོས་འཕེལ། །འདི་དག་དགོ་བའི་རྒྱ་མཐུན་བཅུ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་རྒྱ་
མཐུན་ནི་སྒར་གང་བྱས་དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་འཇུག་སློ་ཞིང་དགའ་བའོ། །གསུམ་པ་བདག་
འབྲས་ནི་ཡུལ་ལ་སྒྲིན་ཏེ། །མཐུ་ཆེ་ལོ་ལེགས་ཉམས་དགའ་བ། །མཐོ་དམན་སྟོམས་དང་
ཞིང་ས་གཤིན། །ཅི་ཤིང་རྒྱས་དང་དུས་ཚིགས་རན། །འབྲུ་སྟོམ་རོ་ཞིམ་འབྲས་བྱ་རྒྱས། །
དགོ་བ་བཅུ་ཡི་བདག་འབྲས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་ནི་འདི་
ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བགྱེད་སྟོམ་དུ་བསམ་པ་གཤེལ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་ནི། །ཀྱན་སྟོང་དགོ་མི་དགོའི་བསམ་པ་གང་གིས་
ཀྱང་མ་ཟེན་ཅིང་། །འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱད་གང་དུ་འང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ལས་ཟས་ཟ་བ་
དང་འགོ་འཆག་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ནི་དལ་འབྱོར་དོན་མེད་སྟོང་ཟད་དུ་དུས་འདའ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དགོ་བར་བསྐྱར་བ་གཤེལ་ཆེ་བས། །བདག་གིས་སྟོན་ལམ་འདི་དག་ཐ་
མལ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར། །ད་ཕྱིན་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོ་བ་ལ་བསྐྱར་བ་བྱེད་སྟོམ་དུ་མེད་
སྟེ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ཡུལ་ཡོངས་དག་གི་སྟོན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་གསུམ་
གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱ་སྟེ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །བསམ་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟན་ལ། །དགོ་བའམ་གཤེལ་ཏེ་མི་དགོའང་རུང་། །ཐམས་ཅད་དགོ་ལེགས་
ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཕྱིར་ཡིད་བདེའི་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། །སྟོན་འཇུག་ལས། །དང་
ནས་བརྩམས་ཏེ་གཉིད་ལོག་གཤེལ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་ཆད་
པ་དུ་མ་ཞིག། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་
སུ་མ་སོང་བར་སྟོ་ཅི་ནང་དུ་བཀྱག་སྟེ་ཅི་བྱས་དགོ་བའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་
བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་སྟེ་བདེན་བཞིས་འགག་བསྐྱབ་པ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་
དཔའ་བོས། །དད་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། །ཉིན་མཚན་དགོ་བའི་ལམ་ལ་འདྲེན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བྲམ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
པ་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བས། དགེ་སྤྱི་གསུང་དོར་ལ་བརྩོན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་དད་པ་ཉིད་གལ་ཆེ། དེ་ལ་དད་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་ནི། རྒྱལ་མཚོའི་གཉིང་གི་
ཕ་མེད་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ཕན། མཉེན་པ་མེད་པའི་གྲུ་དང་འདྲ་སྟེ་འཁོར་
མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་མི་བགོད། ལོང་བ་ལྟ་ཁང་དུ་བྱིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོག་དོན་ངོ་མི་འཕྲོད།
ས་བོན་མེས་ཆོག་པ་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་མི་འབྱུང། གཡང་མོ་འཁོར་དོང་དུ་ཚུད་པ་
དང་འདྲ་སྟེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གནས་ནས་མི་ཐར། ལག་སྤྲུམ་གསེར་གླིང་དུ་བྱིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་
དལ་འབྱོར་སྟོང་ལོག་དུ་འགོ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །
དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་གྲུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས། གང་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞིང་ས་གཤིན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་དཀར་
པོའི་ལོ་ཏྲག་ཐམས་ཅད་འཕེལ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་གཞན་གྱི་དགོས་
འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཁྱིམ་ས་ཆགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་བདག་གཞན་བདེ་སྦྱིད་
ལ་འགོད། གོགས་ཡོད་པའི་མཁར་ཟེན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཉེས་པས་མི་གོས་ཤིང་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་སྤྲད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་གཟིངས་དང་འདྲ་སྟེ་སྒྲི་རྒྱ་ན་འཛིང་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ།
འཛིགས་སར་སྒྲེལ་མ་དང་འདྲ་སྟེ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་
དོ། །དེས་ན། ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ལས། འཛིག་
ཏེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡོད་ཐུང་པ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་ཡང་། །རན་
འགོ་འགོ་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ།
དེ་ཉིད་དཔེར་མཚོན་ན། བད་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་ཟས་སྦྱིད་བཏེན་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་། དེས་ན་དེ་གྱི་
ཟུག་རྩས་མནར་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་། དེའི་གཉེན་པོ་སྤྲོན་དབྱེད་དང་ཟས་སྦྱིད་བཏེན་པ་ནི་ལམ་
བདེན་། དེས་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སོར་ཚུད་པ་ནི་འགོག་བདེན་ཏེ། དཔེ་དེས་མཚོན་པ།

སེར་སྒྲིམ་འཇུག་གིས་བྱེད་པ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་། དབུལ་ཁྱིད་མོངས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲིམ་བསྐྱེད་ལ།
 སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ནི་ལམ་བདེན། དེས་མ་ཁོངས་པ་ན་དབུལ་བའི་སྒྲིམ་བསྐྱེད་སྒྲོང་བ་ནི་འགོག་
 བདེན་ནོ། །ཚུལ་དེས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འགོས་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་
 ཉིད་ལྟ་ན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་མ་རིག་པས་ངོ་མ་ཤེས། ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པས་རིས་སུ་
 བཅད་པས་མུང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་ཤིང་དེས་ལས་དགེ་མི་དགེ་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་མངོན་
 པར་འདུ་བྱས་པས། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་བཅུད་མུང་ཁམས་སོགས་མངོན་པར་
 གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་ལས་དང་། སྒྲིམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པས་
 ཤེས་ལ། དེའི་གཉེན་པོར། རྒྱ་རིགས་སད་པ་དང་། རྒྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་
 པ་། ཐབས་དེའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བདག་
 མེད་པ་གཉིས་གྱི་དོན་ལ་གོམས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཆང་ལ་མ་ལོར་བ་ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་མེད་སྤྱང་གྲོ་བུར་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་
 གྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས། མཐར་འབྲས་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་
 སངས་རྒྱུས་སྒྲིམ་གསུམ་མཛད་པ་ཐོན་ལས་དང་བཅས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 ཉིན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་བྱེད་ཆོས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་པ་སློབ་
 མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་
 བའི་ལམ་བསྟན་གྱིས། ཐར་པ་རང་ལ་རགས་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། ཁྱིམ་རྒྱུ་སྤྱད་ཀྱང་མས་
 པར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཐུན་མོང་ངས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་བཅོས་པའི་ཁྱིད་ཟེན། །

༥ གཉིས་པ་ཐུན་མེན་སྒྲོན་འགྲུའི་ས་བོན་གདབ་པ་ནི། གཞུང་ཅུ་བར། ཆོ་འདིར་མཆོག་
 ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འདོད་ན་། དབང་གིས་རྒྱུད་སྒྲིམ་དམ་ཆོག་རྣམ་དག་པས་། ལམ་གྱི་ཅུ་

བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལམ་གྱི་སྤྲིང་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་། ལམ་གྱི་མཐར་
ཐུག་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཡི་། ཉམས་ཏོགས་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་སྤྲིབ་སྤྲིབ་ཀྱུན་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་སྦྱངས་། མཐུན་རྒྱུན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཕྱིར་། སྐྱེ་
གསུམ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་མཁའ་འབུལ་། བྱད་པར་ལམ་རྣམས་ཀྱལ་གྱི་སྤྲིང་པོ་ནི་། མོས་
གྲུས་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནད་དུ་བསྐྱུན་།

ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་ལྟ། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་སྤྲིང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། འགལ་རྒྱུན་སྤྲིབ་སྤྲིབ་སྦྱོང་བ་
དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བསྐྱུལ། མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཁའ་། དོ་
རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་བྱིན་རྒྱབས་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དལ་འབྱོར་ལ་སྤྲིང་པོ་ལེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་
སྐད་དུ། སྒོམ་པ་ཀྱུན་ལ་ཡོད་མོད་གྱི། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཁྱེད་གསུངས། དེ་
ཡང་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ན། གནས་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟེན་
པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། དེས་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་ཐར་པ་སྤྲོ་ན་མེད་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་ལུས་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། འཛིགས་
འགྲུལ་འཛིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། སྐྱབས་མེད་སྦྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་
ཚོགས་གྱི་དགེ་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་ནི་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་
དང་བུལ་བ་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལས་ནི། དེ་
གསུམ་གྱི་སྤྲིང་པོ་བྱིན་རྒྱབས་ལྷ་བའི་ཡུལ་སྤྲོ་མ། དངོས་གྲུབ་ལྷ་བའི་ཡུལ་ཡི་དམ། ཟེན་
ལས་སྦྱོབ་པའི་གོགས་ཚོས་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱུན་ཏེ་དུག་བསྐྱེད་དུ་མཛད་ནའང་། དོན་

དུ་སྐྱེ་མ་ནི་དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས། ཡིད་དམ་ནི་སངས་རྒྱུ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་ཡེ་
ཤེས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་འདུ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་མཆོན་པའི་བདར་
གུར་སྐྱེ་གཟུགས་སྒྲིགས་བམ་མཆོད་རྟེན་སོགས་དང་ཐེག་ཆོན་ཆོགས་སྦྱོར་ལ་གནས་པའི་
དགེ་འདུན་དང་ཉན་རང་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་དོ། །མཐར་ཐུག་
དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་འབའ་ཞིག་སྟེ་དེ་ནི་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐིམ་པ་ཡིན་པའི་ཐིམ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་
སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ཕན་ཐིམ། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་
གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་མདོ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་ཉིད་དུ་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱུ་པའི་
རང་བཞིན་དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐུན་མིན་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལུགས་
སོ། །གང་ཟག་གང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་སྦྱིར་སྦྱིར་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པར་འདོད་པ་
མཐའ་དག་དང་། རྒྱུད་པར་སྐྱབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆོན་པོའི་རིགས་ཅན། དེ་ལས་ཀྱང་འབྲས་
བུ་གསང་སྒྲགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའོ། །རྒྱུ་ཕྱི་ཐིམ་འགྲོ་ན། སྦྱིར་ལའོར་
བའི་སྦྱག་བསྐྱེལ། བྱེ་བྲག་ཐེག་ཆོན་པ་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད། རྒྱུད་པར་གསང་སྒྲགས་པ་
རྣམས་ལ་ཐ་མལ་འབྲུལ་འཛིན་གྱི་འཛིགས་པ་སྟེ་གསུམ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྦྱོར་དུ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་འགྲོ་ན། འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཏེ་མཐར་ཐུག་སྐྱབས་གསུམ་རང་
རྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ན། སངས་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པར་ཁས་
ལེན་ཏེ་རང་གི་མི་ཤེས་པར་ཐར་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཐིམ། ཆོས་ལ་ལམ་དུ་
ཁས་ལེན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འཛིགས་པ་
ཀྱན་ལས་ཐར་ཞིང་མཐར་འབྲས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཐིམ། དེས་ན་ཐུན་མིན་རྟོ་རྟེ་ཐེག་
པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིག་ཏུ། ཅུ་དག་པ་སྦྱུལ་སྦྱར་སྦྱང་། རྒྱུད་དག་པ་འོངས་སྦྱར་སྦྱང་། ཐེག་

ལེ་དག་པ་ཚོས་སྐྱུར་སྐྱུར་བ་དང་། རོ་བོ་རང་བཞིན་གྲགས་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལ་
རྟོགས་གོམས་གི་སྦྱར་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་དམ་དུ་བཅའ་བ་ལ་སྐྱབས་འགོར་འཛིན་པའི་གནད་
ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་ལེན་དགའི་ལམ་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་བྱར་དམ་བཅས་པས་
སོ། །དགོ་འདུན་ལ་གོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ། དེ་རྣམས་གི་མཛད་སྦྱོང་གི་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པས་འདོད་
པའི་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་མཛོན་མཐོ་དང་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་
ཅོམ་གི་ཆད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གིས་ཟིན་པས་རང་ག་ཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་
ལས་སྦྱོལ་བའི་སྐྱབས་དཔུང་རམ་ལྷ་ཁྱབ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གི་བར་ཆད་མཐའ་དག་ཞི་བའི་
ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་
དེ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ལས་རིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
ཞིང་ཁས་སྦྲངས་པའི་ལྷགས་གིས། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་རྟེན་གི་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་
དང་། འཚོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་དང་། ལྟ་སྦྱོང་མི་མཐུན་པའི་གོགས་སུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་
སྤང་བར་དོན་གིས་ཁས་སྦྲངས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་གོ་དོན་སྦྱིར་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་
ཚུལ་དམིགས་རིམ་དངོས་ནི། ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་ཆད་མེད་
པས་བརྒྱན་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར། མདུན་གི་ནམ་མཁར་དཔག་བསམ་གི་ལྡོན་ཤིང་རྒྱ་
རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་སོགས་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་རྒྱ་བྱོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱུང་བ། ཡལ་ག་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བྱས་པའི་དབུས་
གི་ལྟེ་བར། སང་བྱི་བསྐྱེད་ཉི་མའི་གདན་ལ་རོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྱོད་མེད་རྣམ་པ་ལོ་རྒྱུན་དུས་
གསུམ་མཁའ་བ་སྤྱང་སྲིད་ཟེལ་གཞོན་གི་ཆ་བྱད་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མཐའ་སྒྲོར་དུ་བརྒྱད་
པའི་སྤྱོད་རྣམས་གིས་བསྒྲོར་བ། མདུན་གི་ཡལ་གར་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དྲུག་གི་ལྟ་ཚོགས་
ཞི་བ་དང་བྱོ་བོའི་རྣམ་འབྱུང་མཐའ་ཡས་བ། གཡས་གི་ཡལ་གར་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་

ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་ཞིང་དགག་སྐྱབ་ཆ་མཐུན་གསུམ་སོགས་སྐྱབས་འགྲོའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་འགལ་བར་རྟག་ཏུ་བྲན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཡན་ཡོན་ཀྱང་། མདོ་ལས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསོད་ནམས་གང་། །
གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་ནས། །དེ་ནི་དེ་བས་
ལྷག་པར་འགྲུར། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ཡིས་ལྷུང་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཁྲིད་ལ་གསུམ། སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཆོགས་བསགས་པ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་སྟོ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བམ་འཆི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཆོ་བྱང་འདི་ལ་དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་
པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་
ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་རང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅིས་སོ། །དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བུམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ། གོགས་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་གྱི་ཁུར་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེད་བའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་
དང་ལྷན་པས། ངོ་བོ་འགྲོ་ཀྱན་སྟོལ་རྒྱས་པའི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་འང་
སྟོ་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས། སྟོན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོན་ནས་
རྗེས་ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་རྗེ་བོ་ལྷ་བུམ་དཔེ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་

གཞན་སེལ་ཕན་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མཉམ་པ་ལྟ་
 བུམ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེལ་སྐྱེད། རང་ཉིད་སྒོམ་ལ་སངས་རྒྱལ་ནས་སེལ་ཕན་ཐམས་
 ཅད་གཞོད་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུམ་འདོད་ཆེན་པོའི་སེལ་
 བསྐྱེད་གསུམ་སྟེ། གསུམ་ཀའང་སྟོང་རྩེས་སེལ་ཕན་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་རྫོགས་བྱང་ལ་
 དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་འང་དབྱེ་ན་དབྱེ་སྒོ་མང་ཡང་བསྐྱེད་སྒོམ་འཇུག་གཉིས།
 དེ་ཡང་འགོ་བར་ཆས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྒོམ་པ་དང་། འགོ་བཞིན་
 པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སུ་སྟོར་བ་ནི་འཇུག་པ་
 སེལ་བསྐྱེད་དེ། སྟོན་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེལ་ཕན་དེ་མདོར་བསྐྱེད། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་སེལ་ཕན་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགོ་
 བར་འདོད་དང་འགོ་བཡི། བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་
 གྱི་། བྱེ་བྲག་རིམ་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །སེལ་ཕན་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི།
 སྟོར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱིས་གར་བྱུང་ནམ་མཁས་བྱུང་། ནམ་མཁས་གར་བྱུང་སེལ་ཕན་
 གྱིས་བྱུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོར་བས་ཐོག་མེད་གྱི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཕ་མ་མ་བྱས་པ་ནི་
 གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཆོད་ལྟའི་རྩ་བའི་ཕ་མ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ལུས་བསྐྱེད། བར་དུ་སྒོག་
 བྱེན་། ཐ་མ་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་རང་གི་བྱས་ཆོད་གྱི་ཕན་ཆོད་མེད་པ་
 བཏགས་། གཞོད་པ་ཆོད་མེད་པ་ལས་སྐྱབས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་དུ་བཅུག་མཉམ་
 གཉིས་ནང་ནས་གོང་དུ་ཅི་ཐོན་གྱིས་མདོར་ན་རང་གི་སྒོག་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་བསྐྱང་བའི་
 དྲིན་ཆེན་ཤ་སྟག་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
 པས་བསྐྱབ་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པའི་དབང་གིས། བདེ་བས་ཐོངས་ཤིང་སྟུག་
 བསྟུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེལ་ཕན་འདི་རྣམས་སྟོང་རེ་རྩེ། ད་སྟོང་རྩེ་ཞེས་བཞག་པས་
 ཅི་ཕན། བདག་གིས་འདི་རྣམས་གྱི་དོན་བྱ་དགོས། ད་ལྟ་དེའི་བྱས་པ་བདག་ལ་མི་འདུག་

པས། རྩོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་བྱུགས་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ།
ཇི་སྒྲིབ་ལའོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དེ་སྒྲིབ་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་འགོ་བ་སྟོལ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་
བགོས་ཏེ། རྩོན་ཅི་ལྟ་བུ་བྱང་ཡང་མི་ལྟོག་པར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བགྱེད་སྟེ་མས་པས། རྩར་སྟོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་མཆོག་ཞིང་གསལ་བཏབ་སྟེ། ཉོ་ རྩོན་གྱི་ཀྱུ་
བ་སྒྲས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ སོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་འབུམ་སྟེ། སོགས་སྟེ་གས་གངས་
བསགས། **གཉིས་པ་ཆོག་མཆོག་པས་གས་པ་ནི།** ཆོག་མཆོག་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྱུན་
རྩར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་དུ་སྒྱུལ་ནས་བྱུག་འཆོལ་བ་
དང་། དངོས་སུ་འབྱོར་བ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྒྱུལ་པའི་ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྒྲིབ་རྒྱ་མཆོས་མཆོད་པ་
དང་། ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་བར་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་
གྱི་བཅས་འགལ་སོགས་བཅས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་ག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་
བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོང་འགྱོད་ཀྱི་བསམ་པས་བཤགས་གིང་ཕྱིན་ཆད་བསམས་པ་དང་།
ལའོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་ལ་སྟོང་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་རང་དོན་གྲུབ་ནས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་
ཆེ་མཛད་པར་རྟུས་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཆོར་བྱུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་
ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་བསྟོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་དེ་དག་
གི་གཟུགས་སྒྱུ་བསྐྱུལ་བ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ་བྱ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་
བ་དང་། དེ་དག་གིས་མཆོན་ཏེ་བདག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་
སྟེད་མཆོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད། རྩོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་འགོ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟོང་

པོར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པར་བསྐྱོད་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས། མོ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་ རིག་འཛིན་བསྐྱོ་
འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པའི་ ཞེས་སོགས་ཚོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཉིད་ཁྱིམ་འབྱུང་
གང་འབྱུང་ཏུ་གྲངས་བསགས། **གསུམ་པ་ནི།** རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྷ་ས། སེམས་ཅན་ཀུན་
གྱི་ཀླད་ནད་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྷན་
ཞིང་། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །བདེ་དོན་
བརྩོན་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དཔལ་སྐས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཕྱོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ། །དམིགས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བྱས་ཏེ། །ཕྱག་འཆའ་དེ་བཞིན་མཆོད་
བྱེད་དམ། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །སྤྲིག་པ་དག་གྲང་འཆགས་པར་བསྐྱེད།
བསྐྱལ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་ནི། །ནམ་མཁའ་གང་
བར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་དོན་དུ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་
ཅིང་ཆད་མེད་པས། དེ་ལྟར་བསགས་པས་མཆོན་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གོ་བ་དང་འབྲས་བུ་
བདེ་བའི་ཆ་རི་མཆིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་བྱམས་
པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་འབྲས་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྲོན་ནས་ད་བྱིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་
ཀྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པ་སྤྲིང་རྗེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་
མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དེ་ལས་དུས་ནམ་ཡང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་སྒྲོན་པ་དགའ་
བ། །དབྱ་གཉིན་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་
པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་
སྐས་ཀྱི་སྒྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བསྐྱོད་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས། བསོད་

གཞོན་ཞིང་ངོ་ཚ་ན་འད་གསོང་པོར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བཤམས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བརྩེ་བས་རྩེས་
སུ་བཟུང་སྟེ། ལས་འདི་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བརྩོད་པའི་བཤམས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འད་བྱུང་ཆོས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་དགོས་ཏེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་ཤིང་
བསམས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་
སུན་འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། སོར་ཆུང་པའི་སྟོབས་དང་།
ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བཤམས་
ན་ཆོ་འདིར་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་པེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། གང་ཞིག་སྟོན་
ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྷན་བར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཁྲོ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་
བུ་རྣམ་མཛས་ཏེ། །དག་འཁོར་སོར་ཐེང་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། བྱང་
པར་གསང་སྟགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སྤྲིག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་རྒྱ་ལུར་གཅིག་གིས་དེད་
པའི་དཔེས་ཅད་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་བསྒོམ་བསྒྲུས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།
འདི་ལ་སྟོབས་བཞིའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཆད་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཉེན་གྱི་སྟོབས་ལྟ་གསལ་
གདབ་པ་ནི། སྐྱབས་སེམས་སྟོན་དུ་འགོ་བས། རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་བོར་པད་ལྷའི་
སྟོང་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན། སྤྱོད་པ་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་མདོག་དགར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
པ་གཡས་དོ་རྩེ་དང་གཡོན་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རང་འོད་ཀྱི་ཡུམ་དོ་རྩེ་སྟེམ་མ་དགར་མོ་གྱི་ཐོད་
འཛིན་པ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ། གཉིས་ཀའང་མཚན་དཔེའི་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཤིང་
དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། ཡབ་དོར་སྦྱིལ་དང་ཡུམ་པདྨའི་སྦྱིལ་གྱང་གིས་འཇའ་
ཟེར་ཐིག་ལེ་འོད་ལུང་གི་གྲོང་ན་བཞུགས་པར་གསལ་བཅུབ། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་
སྟོབས་ནི་སྤྱར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་ལྷུང་རྣམས་ལ་ཁོང་དུ་དུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ངོ་ཚ་དང་འཛིགས་སྤྲིག་

གིས་གཞོང་འགྱུར་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩོམ་པའི་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པའི་ལས་མི་བསྐྱེད་དོ་སྒྲིམ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་
རྟོག་པར། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྒྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། སྤྲུལ་རྩོམ་མེས་མས་
དཔའི་བྲག་ས་ཀར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་གྱི་དབུས་སུ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྲག་ས་སྒྲིག་རྩྱིད་ཀར་པོའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྒྲགས་སྤྱིང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་
འོད་ཟེར་འབྲེས། འཕགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ། རྩུང་འདུས་
ས་པོར་སྒྲགས་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་རྩི་དཀར་པོ་འོ་མའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་བབ། རང་གི་
སྦྱོར་ཆོར་ས་པའི་སྒྲོན་པ་ཞུགས། སུ་རྒྱུད་པོས་ཐལ་བ་བདས་པ་བདས་པ་ལྟར་སྒྲིག་སྒྲིབ་
ཉམས་ཆག་ཉམས་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་རྣལ་ཞུག་དང་སྒྲིག་ཆགས་དུད་ཁུ་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པས་
དབང་པོའི་སྒྲོད་དང་བསྐྱེད་པུ་ག་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཕྱིར་ནག་ཉིལ་གྱིས་ཐོན་ནས་བྱང་ཁིང་དག་སྒྲེ་
ལུས་ཤེལ་གོང་དག་པ་ལྟར་སྒྲིག་སལ་ནང་གསལ་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ནང་བདུད་རྩི་འོ་
མའི་རྒྱན་ལྟ་བུས་དཀར་མེར་གྱིས་གང་བས། ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩྱལ་མེད་
དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་མོས་ཏེ། དག་ཏུ། ལྷུང་བདག་གི་སྦྱོར་བར་ལྷུང་ལྷུང་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་།
ཁྱད་པར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འབུམ་སྒྲགས་ཁ་སྒྲོང་བཅས་འགྲོ་ངེས་དང་། ཡིག་དྲུག་ཅི་ལུས་བརྒྱ།
མཐར་བུན་ལས་ལྟར་བ་ན་སྒྲོའི་ཁིང་ལུས་ན། རྩོམ་སྒྲིག་མེ་ཆེན་པོ་བཙུམ་ལྟར་རྩོམ་སྒྲིག་སྒྲིབ་
སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་ལུས་ན། མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒྲོང་ས་པ་ཡིས། རོགས་
ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྩོམ་སྒྲིག་པའི་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ། དེགས་ཀྱི་
ལུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནང་བ་བྱིན་ཏེ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་
འོད་དུ་ལུན་ས་རང་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སོར་
རྒྱུད་པར་བསམས་ལ། གནས་ལུགས་མ་བཙུམ་པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་སྒྲིབ་
སྒྲོང་གི་མཆོག་སྒྲེ། མདོ་ལས། གང་གིས་འགྱུར་ཆོངས་བྱེད་འདོད་ན། ཁྱང་པོར་འདུག་ལ་

ཡང་དག་ཏེ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །འདི་
ནི་འགྲོད་ཚངས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། མདོ་ལས།
གང་གིས་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དག་བས་འགགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སྒྲིག་བྲལ་ཉི་མ་རྩ་
བ་ལྟར། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཀུན་ཏུ་གསལ། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ཚིག་གསུམ་པའི་
རྒྱད་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །སྒྲགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ། །དེ་ཡིས་
སྒྲིག་ཀུན་བྱང་ནས་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཐུན་སྒྲིབ་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཆུལ་ནི། ལས་འབྲས་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས། དག་ཚོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དུས་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་
མཆུལ་འབུལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ལ། །སྟོང་གསུམ་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་པ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་པ་ཡིས། །མཆོད་
ན་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མི་ཡི་བསམ་
པ་ཀུན་ཀྱང་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྦྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་
པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་
འབྲས་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་གསུལ་ལ་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་སྐྱེ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་རྩོན་འགྲོའི་
སྐབས་འདིར། མཆུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ལྷ་མའི་
བསགས་བྱུང་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། རང་རྒྱད་ལ་དག་ཚོགས་བསགས་པའི་
གཞི་རྟེན་ཞིག་མེད་ན་དག་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་སང་མི་རུས་པས་ལམ་དངོས་
གཞིའི་ཉམས་སྦྱོང་འཕྲལ་དུ་སྦྱེད་ཀའ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་སྦྱིས་ན་འདྲ་བུལ་ལ་རྒྱབས་རྒྱུད་བ་
དང་འཕེལ་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་། དག་ཚོགས་བྱད་པར་ཅན་གསར་དུ་སྐྱབ་ན་དེས་རིགས་ཁམས་
དག་བའི་བག་ཆགས་སང་པས་ཉམས་སྦྱོང་གསུལ་དུ་སྦྱེ་ཞིང་རྟོགས་ཆེ། དེའི་སྦྱིར་བྱ་སྒྲུ་ལ་

དོན་ཆེ་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་ལྟར་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་མཁུལ་འབུལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐབ་པའི་མཁུལ་ཚོམ་བུ་ལྟ་བུ་གོད་དེ་གོད་དུ་སྒྲོས་པའི་ཚོགས་ཞིང་
སྐབས་ཡུལ་ལྟར་གསལ་བཟུང་། དེ་ནས་མཚོན་པའི་མཁུལ་རྒྱ་གསེར་དཔུལ་སོགས་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་ཡིན་ན་སོར་བཞི་ལས་མི་ཆུང་བ་དང་། འཁར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་མཐོ་གང་ལས་
མི་ཆུང་བ་དང་། རྩ་བུ་སོགས་རྒྱ་དམན་པ་ལས་བྱས་ན་བྲུ་གང་ལས་མི་ཆུང་བར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་གཡམ་ལེབ་སོགས་ཀྱང་རུང་། ཚོམ་བུའི་རྒྱ་རབ་རིན་པོ་ཆེ།
འབྲིང་སྒྲན་སྒྲོས། ཐ་མ་འབྲུ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འབྱོར་ན་ཁ་གསོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རེ་རེ་
བཞིན་བརྗེ། མ་འབྱོར་ན་ཁ་གསོ་ཙམ་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད། གང་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་གཙང་
ཞིང་སེར་སྒྲ་སོགས་གྱིས་མ་སྒྲགས་པ་གལ་ཆེའོ། །འབུལ་ཚུལ་དངོས་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་
དང་། རག་གི་འབུལ་ཚོག་ ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་གསུམ་སྒྲགས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས།
ཕྱི་སྟོན་འཛིག་རྟེན་གླིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ལྔ་བྱེ་བ་ཤྲག་བརྒྱན་བཅུད་ལྟ་བུ་མིའི་འབྱོར་ཚོགས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་སྦྱར་བུ་བཀང་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་
མཚོའི་རྩལ་གྱི་གངས་སྟེང་དུ་སྒྲོས་སྒྲུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་
ལམ་ལྟར་འབུལ་བ་ཕྱི་ཡི་མཁུལ། རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་གཙུག་
རྒྱ་དམར་རྒྱའི་ལོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཚོགས་དང་བཙས་ཏེ་ཕངས་
པ་མེད་པར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབུལ་བ་ནང་གི་མཁུལ། དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་
མི་དམིགས་པའི་ལྟ་བས་རྒྱས་ཐེབས་པ་གསང་བའི་མཁུལ་ཏེ། དེ་གསུམ་སྟོ་ཆེན་སྒྲགས་གཅིག་
ཏུ་འབུལ་བ་འམ་མི་རྣམས་ན་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས། ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་ཨྭ་ བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་
ཅན་གྱི་སོགས་མཁུལ་རྒྱས་པ་སྒྲགས་བཙས་འབུམ་ཐེར་རེ་རེ། མ་གྲུབ་ན་མི་ཙམ་དང་།
བསྐྱས་པ་སྟོལ་མའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ། ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་ཨྭ་ ཁམས་གསུམ་སྟོན་བཅུད་སོགས་

སྐྱེགས་དང་བཅས་འབྱུང་ཕྱག་འགྲོ་ངེས་སུ་གྲངས་བསགས། ཉམས་ཏྲོགས་ཡོན་ཏན་བྱད་
 པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་མུར་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་
 པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། མཐར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་རྗེས་དང་བཅས་
 པ་རང་ལ་བསྐྱེས་ནས་མི་དམིགས་པའི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག། རྗེས་དགོ་བ་བསྐྱོ་ཞིང་
 ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་འད་ཕྱག་བསྐྱོར་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་ཆོགས་གསོག་གི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། རྒྱད་ལས། དགོ་དོན་མཐུལ་བཅུམ་པ་བཙོན་
 འགྲུས་ཏེ། །འབུ་སྤྱིན་སེལ་ཅན་བསལ་བ་བཟོད་པའི་མཆོག་ །ག་དར་བྱི་དོར་བྱང་ཆུབ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །སྤྱོད་དང་བྱི་ཡི་སྤྱང་ལུལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །མེ་ཏོག་ཡུད་ལུ་བཞོད་པ་ཤེས་རབ་
 བོ། །དེ་ཉིད་ལྟ་རུ་བསམ་པ་བསམ་གཏན་ཏེ། །སྤྱོད་དངས་བཞུགས་ཕྱག་མཆོད་བསྐྱོར་
 ཐབས་སུ་ཤེས། །སྤྱིབ་གཉིས་སྤྱངས་ཤིང་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ཏེ་སྤྱོད་ས། །དེ་ཡི་འབྲས་
 ལུ་ཐོབ་པ་ཡེ་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་སྤྱོན་ལམ་ཉིད། །མཐུལ་དོན་གྱིས་པ་རོལ་
 ཤིན་རྫོགས་འགྲུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་ལ་བཙོན་པར་འབད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཤིན་རྒྱབས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལ།
 ཤྱི་གསོལ་འདེབས་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། བར་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབས་ཅིང་དབང་སྤང་
 བ། གསང་བ་ལས་སྤྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོས་མེད་དོན་གྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་མཆོག་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུ་གསུམ་མཛོད་པ་ཤིན་
 ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྒྲ་མའི་ཤིན་རྒྱབས་
 ཞུགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་མོས་གུས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེལ་པ་དཔའི་སྤྱོན་ལམ་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དགོངས་འདུས་ལས། བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་གི་སངས་རྒྱུ་
 ལས། །སྤྱོམ་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་བསྐྱལ་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས། །སྤྱོམ་

དག་ལ་བསྟེན་ནས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་དབང་ཅེ་ནས་འགའ་ཞིག་ལྟར་
བྱུང་ན། ལྟར་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་ལྟར་བར་འབྱུང་། ལྷ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་
ན། ཤོ་ལ་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་ཤོ་ལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། དེས་ན་སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བདག་རྒྱེན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ལྷ་
པར་གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བས་འདིར་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་མོས་གུས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་འདི་ལམ་གྱི་
དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་མདོ་
རྒྱད་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་དང་གཉིས་སུ་མ་དམིགས་ཀྱང་། རང་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་
ཀྱང་ལྷག་པར་མདོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རོ་རྩེ་མེ་ལོང་ལས།
རོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། ཞེས་དང་། བམ་
མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་གྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སྤང་བས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་
བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་
བྱུངས་ཤིག ཅེས་དང་། གསང་འདུས་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་ཕྱིན་ལས་དག རང་
བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། འཁྱོ་བ་གང་ལ་ལམ་
སྟོན་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མཚོག་དུ་འཕགས། ཞེས་སོ། དེས་ན་རང་གི་རྩ་བའི་
སྒྲ་མ་ཉིད་རྒྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་དོ་བོར་ཐག་ཆོད་པས། ཅི་མཛད་འཁྱོ་བ་འདུལ་
པའི་ཕྱིན་ལས་སུ་མཐོང་བ། བྱས་པ་གཞོ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྩེས་སུ་དྲན་པ་སྟོ་སྟོ་མོས་གུས་
ཀྱིས་འཕྲོག་པས་གདུང་ཤུགས་ཀྱིས་རིག་པ་སྦྱར་བྱས་པ། ཡང་ཡང་མ་བརྟེན་པར་དྲན་པས་
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འགོག་བྱས་པ་རྟེ་ལྷན་པར་བཞི་ལྟན་གྱི་མོས་གུས་དུག་པོས་སྒྲ་མའི་རྣལ་

འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྟེན་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་མདུན་ནམ་མཁར་
མཆོད་སྤྱོན་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་མེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་ས་
ཐོགས་འདི་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འོག་མིན་པ་སྒྲ་བའི་ཞིང་གི་བཞོད་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སུལ་བྱུང་མཆོད་སྤྱོན་རྒྱ་མཆོས་མཛོན་པར་
གཏིབས་པའི་དབུས་སུ། སེང་ཁྲི་པ་སྒྲ་ཉི་ཟླ་བཅེགས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ། རོ་བོ་སྐྱབས་
གནས་ཀྱན་འདུས་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད། རྣམ་པ་ལོ་རྒྱུན་ཐོད་ཐོང་ཅུལ། དཀར་དམར་མདངས་
ལྗན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་ཁོ་འཛུམ་དང་སྐྱ་གཟི་བྱིན་དཔལ་དུ་འབར་བ། དབུ་
ལ་བད་ལྷ་དང་སྐྱ་ལ་གསང་ཐོད་ཆོས་གོས་ཟབ་བེར་གསོལ་བ། ཕྱག་གཡས་རྩ་རྩེ་དང་གཡོན་
ཐོད་བུམ་བདུད་རྩིའི་གང་བ་བསྐྱམས་པ། མཆན་ཁུང་གཡོན་དུ་གསང་བའི་ཡུམ་སྐྱས་ཚུལ་
གྱིས་ཁ་རྩྭ་ཀ་ལ་འབྱུང་བ། ཞབས་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྐྱབས་གྱིས་འཇའ་འཛོན་འོད་
ལྗེའི་གྲོང་ན་བཞུགས་པ། སྐྱ་ཡི་གནས་རྣམས་ལས་རབ་འབྱམས་ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱོན་ཁུང་མཛོན་པར་སྤོའི་སྟེང་དུ། སྒྲ་མིད་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་
སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་རྩི་རྩེའི་རང་བཞིན། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་ཅུ་གསུམ་རྒྱ་མཆོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོས་ཉིལ་གྱི་གོང་དུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་བྱབ་པར་མོས་ལ་གསལ་གདབ། དེ་
ནས་བྱིན་སྐྱབས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར། མོས་གུས་གདུང་བྱུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་
བར་ཆད་ལམ་སེལ་ཉིད་ཁྲི་དང་སྟོང་སོགས་གང་འབྲུབ་དང་། བསྐྱུས་པ་དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་མ་ཉིད་འབུམ་ཕྱག་འགྲོ་ངེས་བྱ། དེ་ཡང་ཐུན་མགོར་བར་ཆད་ལམ་སེལ་ཉིད་གཅིག་
ནས་བདུན་ཡན་གང་རིགས་དང་། དེ་ནས་བསྐྱུས་པ་བསགས། སྤྱོན། བདེ་ལྗན་ཞིང་མགོན་
སོགས་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་བྱའོ། **།གཉིས་པ་ནང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་**
སྐྱབ་བ་དབང་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མོས་གུས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྟ་
ཆོགས་རྣམས་གྱི་སྐྱ་ཡི་གནས་གསུམ་ནས་འཇའ་འོད་ཐིག་ལེ་སྐྱ་དང་ཡིག་འབྲུ་ཕྱག་མཆོན་

གྱི་རྣམ་པ་གྲངས་མེད་པ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་ལྟར་བྱུང་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་དབང་དང་བྱེན་རྒྱབས་
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། བཟོ་གྲུ་རུའི་བསྟེན་པ་རབ་བྱེ་བ། འབྲིང་འབུམ་
ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ཐ་མ་འབུམ་ཕྱག་བཞི་བཟུ། བྱན་བསྟེ་བ་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཡི་
གནས་བཞི་ནས་༖ སོགས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ཅུ་བ་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མ་ཨོ་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ། དེའི་སྐྱ་ཡི་གནས་སྤྱི་མགྱིན་སྤྱིང་ཉེ་བཞི་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དོ་བོ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་ཀ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་མདོག་
ཅན་བྱུང་། རང་གི་གནས་བཞི་ལ་ཐིམ་པས། ལུས་གསང་ཤེར་ཡེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དབང་
བཞི་ཐོབ། སང་མི་གཉིད་འབྲག་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་བཞི་དག བསྐྱེད་རིམ་གཏུམ་མོ་
ཐོ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་དང་འོད་གསལ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེམ་པ་ལ་དབང་འབྲས་བུ་སྐྱལ་སྐྱ་
ཡོངས་སྐྱ་ཆོས་སྐྱ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་བཞི་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པར་མོས་ལ་དབང་དོན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག གསུམ་པ་གསང་བ་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱོས་མེད་དོན་གྱི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྒྲ་མ་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིད་༖ སོགས་ཏེ་སྒྲར་ཡང་མོས་གྲུས་དུང་བ་བྱས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲ་མ་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན་ཏེ་དགྲས་པ་ཆེན་པོས་འོད་དུ་
ལྷན་ས་རང་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲ་མའི་གསང་བ་གསུམ་དང་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་
ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འདྲས་པའི་ཤེས་རིག་མ་བཙས་པའི་དོ་བོ་དུས་གསུམ་གྱི་སྦྱོས་པ་དང་
བྲལ་བའི་རིག་སྟོང་གཏུག་མའི་རང་ཞལ་བལྟས་ལ་མཉམ་པར་བཞག དེ་ནས་དངོས་གཞིའི་
བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བསྐྱབ་པའམ། སྦྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན། ཉོ་ ཆོས་དབྱིངས་
རོལ་པ་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་༖ སོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཅུ་བ་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་བོར་ཡོངས་
སུ་བསྡོ་ཞིང་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། བྱན་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་
མོས་གྲུས་སྒྲ་མའི་ལམ་ཁྱེར་དང་མ་བྲལ་བར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པས་དུས་འདའ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཀྱན་འདུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལས། གང་

གིས་བསྐྱལ་བ་འབུམ་བྲག་ཏུ། །ལྟ་སྐྱེ་འབུམ་ཕྱག་བསྐྱོམ་བ་པས། །སྤྱུ་མ་ཅུང་ཟད་དཔ་པ་
མཆོག། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་པ་འབྲེལ་ཡས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་ནས་སྤྱེ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་རང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གང་ཡིན་དེ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞིར་བྱས་ནས་ཐུན་
རེ་རེ་བཞིན་སྦྱིར་སྦྱོར་འགོ་ཆར་རེ་འགོ་བར་བྱ། བསྐྱོན་སྐྱབ་དཀྱུས་འགོ་ཙམ་གྱི་སྐྱབས་སྦྱོར་
འགོ་མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་མོས་ན། ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོའི་བྲི་དང་སྐྱགས་པའི་ཕྱག་དེ་མཆུངས་
བྱུབ་ན་ལེགས། སེམས་བསྐྱེད་ཅི་ལུས། ཡིག་བརྒྱ་བྲི་མཆུལ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རིགས་ཤི། སྤྱེ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབ་གསོལ་འདེབས་བསྐྱས་པ་ཤི། བར་ཆད་ལམ་སེལ་སྟོང་ཕྱག་ཙམ་
བྱུབ་ན་བྱ། རང་སྐྱབ་བཟོ་གྲུ་དུ་བཞི་འབུམ། གསང་སྐྱབ་དགོངས་བ་སྟོང་བ་ཐུན་ཐམས་ཅད་
གྱི་མཐུག་ཏུ་བྱ་གསུངས། དེས་ཐུན་མིན་གྱི་སྦྱོར་འགོའི་བྲིད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་བྲིད་ལ་གསུམ། སྐྱབ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱག་རྒྱའི་བྲིད། གསུང་
བསྐྱས་པ་ཐུགས་ཀྱི་བྲིད། ཐུགས་འོད་གསལ་ལྗོགས་རིམ་གྱི་བྲིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་
ཙུ་བར། ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་མེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་ལྟ་ག་
པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཆེ་ དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་སྟོང་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ འཆི་བ་འོད་གསལ་
གནས་ལུགས་མཛོན་དུ་འགྱུར་ ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ཁོག་ཕུབ་པ། འབྲས་ཕུ་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ། དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྟའི་སྤྱང་ཞེན་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དེའི་
དང་པོ་ལའང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་
བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འཐུག་ལྟ་ག་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་
ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཟུང་འཐུག་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་ལ་མཉམ་
པར་འཛིན་པ་སྟེ། འཆི་བ་དག་པ་ཆོས་སྐྱེའི་སྟམ་དུ་རྒྱལ་བ་བྱུང་། འདིས་འཆི་བྲིད་དག

ཆོས་སྐྱུ་མཛོན་བྱེད་གྱི་ས་བོན་གསོས་ཐེབས། ལམ་གོང་མ་རྩོགས་རིམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་འདིར་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤངས་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ནི། སྤང་ཉིད་དེའི་རང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་མཁའ་བྱུང་ཏུ་བསྐྱོམ། བར་དོ་དག་པ་ལོངས་སྐྱུའོ་
སྤུངས་དུ་རྒྱལ་འཛིན། འདིས་བར་སྤྲིད་དག་འབྲས་བུ་ལོངས་སྐྱུར་རྩོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
སྒྲིག་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟར་ལྟར་བའི་རྒྱ་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོའི་གཞི་འདིར་བའི་
སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་། གསུམ་པ་རྒྱ་ཡི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། སྤང་པ་ཉིད་དང་སྤྲིང་རྩི་ཟུང་དུ་
འཇུག་པའི་རང་རྩལ་རང་སེམས་ཡི་གེ་རྩི་དཀར་པོ་གསལ་བཟོན་གྱི་ཉམས་དང་ལྟན་པར་
བསྐྱོམ། སྐྱེ་གནས་དག་པ་སྐྱུལ་སྐྱུའོ་སྤུངས་དུ་རྒྱལ་འཛིན། འདིས་སྐྱེ་སྤྲིད་དག་འབྲས་
བུ་ལོངས་སྐྱུ་ལས་སྐྱུལ་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་རྩོགས་རིམ་བདེ་རྒྱུང་ལས་ལྟ་
སྐྱུར་ལྟར་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་པོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དང་བཟོན་པའི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ནི། གཞུང་ཙུ་བར། བརྟུས་སྐྱེས་སྐྱོང་ཕྱིར་
སྐྱད་ཅིག་དྲན་རྩོགས་དང་། དྲོད་སྐྱེས་སྐྱོང་ཕྱིར་ས་བོན་སྐྱོ་བསྐྱས་བསྐྱེད་། མངལ་སྐྱེས་སྐྱོང་
ཕྱིར་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་སྐྱེ་སྐྱོང་སྐྱེས་སྐྱོང་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཉེ་རུ་གཏེ། ཀུན་ཀྱང་རྟེན་དང་བཟོན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། ཞལ་ཕྱག་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་གསལ་མ། ཞེས་གསུངས་
པས་སྐྱུར་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྤེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་གསུངས་
པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བསྐྱེད་ཚུལ་བཞིར་གསུང་ཏེ། དང་པོ་རྟུས་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་
དྲན་རྩོགས་ནི། ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་རིམ་བསྐྱེད་གྱི་རྩོལ་བ་མེད་པར། མ་བསྐྱེད་ལྟར་རྩོགས་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྩོལ་བུལ་ཨ་ཉིའི་ལྟ་དགོངས་དང་ལྟན་པས་རྟེན་དང་བཟོན་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ས་ཉ་འཕར་བའི་རྩོལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་དྲན་རྩོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྐྱོབ་
དཔོན་དྲིལ་བུ་པས། སེམས་ཅན་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་

བསྐྱོམ་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྲོད་གཤེར་སྦྱེས་སྦྱོར་བྱེད་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་
ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྲུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལྟར་ཆེན་ཨ་རུའི་
ལྷ་དགོངས་དང་ལྷན་པས་སྦྱིང་པོ་བཟོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་
བསྐྱོམ་པ་སྟེ། བར་མཛོད་འབྲུལ་ལྷེ་ལས། ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཐེག་པར་ནི། །སྦྱིང་པོ་ཙམ་ཞིག་
བཟོད་བྱས་པས། །མ་བསྐྱེད་རྩོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ། མངལ་
སྦྱེས་སྦྱོར་བྱེད་རྩོད་རྩོད་ཆོ་ག་སུམ་བསྐྱེད་ནི་འོག་དུ་འཆད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདིར་མ་སྦྱོས་
སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་སྦྱེས་སྦྱོར་བྱེད་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པ་བདག་སྤྲུལ་གཞན་སྤྲུལ་གྱི་ཆོ་
ག་ལས་བདག་སྤྲུལ་ནི། བདག་སྦྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་སྤྲུལ་སུ་གཞན་
བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པས། བདག་ཅེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྤྲུལ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྤྲུལ་སུ་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ།
ཏིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་བསྐྱོམ་རྩེས་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་ལས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཡི་ཉེ་རུ་ག་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །གཞན་སྤྲུལ་ནི། རིགས་མི་རུབ་ཅིང་ལྷན་གྱིས་
སྤྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྤྲུལ་སུ་བདག་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
མ་བརྒྱབས་ཤིང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྤྱང་བར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་སུ་བདག་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ།
ནམ་མཁའི་ཉེ་རུ་གའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ས་བོན་རྣམས་སྦྱོས་པས་རིམ་པར་འབྱུང་བཞི་རིམ་
བརྟེན་པ་རིམ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩེས་སུ་རྒྱུའི་ཉེ་རུ་གའི་དང་
གདན་ལ་བབས་པ་ལྷུ་བ་སྤྲུལ་བསྤྲུལ་གྱི་སྦྱས་འོད་དུ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེར་

གྱུར་པ་ལས་འབྲས་བུའི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཡུམ་མཁའ་གསང་མཉམ་པར་སྐྱུར་བའི་སེམས་སྒྲིན་ལས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་མངལ་འབྱེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུལ་བའོ། །འདི་ལའང་རྒྱུད་སྤེལ་རྒྱུ་བ་སྤེའི་དབང་གིས་བསྒྲུལ་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས། ད་རེས་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་བ་སྤེའི་ལུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་འབྲིང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བུའི་བསྒྲུལ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་ཟག་གི་སྒོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རི་ལྷར་བསྒྲུལ་བའི་རིམ་པ་ཡང་། གྲུ་མཁའ་ཆོས་རྗེས། དེ་ལྷར་བསྒྲུལ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་ཀྱང་། གཙུ་བོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱུས་དེ་བསྒྲུལ་ལ། བག་ཆགས་སྐྱོང་བྱིར་གྲུན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྒྲུལ། ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་ཡི་སྐྱོང་སྐྱེས་བཞིན། ཁྱད་ཟད་བརྟན་པས་མངལ་སྐྱེས་བཞིན་བསྒྲུལ་ལ། བརྟན་པ་ཆེ་བས་ཤོད་གཤེར་སྐྱེས་བཞིན་བསྒྲུལ། ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཡང་རབ་བརྟན་པ་ཡིས། རྒྱུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལས་སྐབས་འདིར་མངལ་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་དོ་རྗེའི་ཆོག་སུམ་བསྐྱེད་ལྷར་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ། བརྟན་པ་ལྷ་གཙུ་ལའོར་བསྐྱེད་པ། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་གདབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རམ་མཁའ་གནས་པའི་རྒྱ་ཡི་ས་བོན་རྩི་ཡིག་ལས་ཡི་གེ་རྩི་ཡི་ཁྱི་གསུམ་འཕྲོས། སྒོད་བཅུད་གྱི་དངོས་ཞེན་སྐྱུངས། ཚུར་འདུས་དོ་རྗེ་སྐྱུང་བའི་གྲུར་ཁང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྲུར་པའི་ནང་དུ། སྐར་ཡང་ཨེ་ཡི་རི་བོ་ལོ་རྣམས་ཆད་པ་ལས་འོག་ནས་རིམ་བཞིན། རམ་མཁའ། རྒྱང་། མེ། རྒྱ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་དང་བཅས་པ། དེ་སྐྱོང་དུ་ཡི་གེ་རྩི་འཕྲོས་པ་ལས་ཡི་གེས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྟ་བབས་སོགས་ཆད་དང་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འོག་མིན་པ་དྲུ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོ་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་འོད་སྐྱུང་འཕྲོ་བའི་ནང་ཁོངས་སུ། རིན་ཆེན་བྱུར་བརྒྱད། པདྨ་འདབ་བཞིའི་ཉེ་བར་སེང་གི་པདྨ་ཉི་ཟླའི་གདན་དང་བཅས་པ་

གསལ་བར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། འདི་ཕྱིན་གྱི་སྦྱང་བྱ་སྦྱང་བྱེད་དང་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་སོགས་ཞིབ་
པར་དོ་རྩེ་འཆང་གོང་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྟེན་སྦྱང་སྦྱིའི་གནད་བསྐྱེད་པར་གསལ་
ཞོར་བུའི་སྦྱོན་མེ་དང་། དེའི་ཟུར་འདེབས་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རབ་གསལ་ཞོར་བུའི་མེ་ལོང་
དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་སྦྱོས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་བྱའོ། །**གཉིས་པ་ནི།** རྒྱུའི་
ཡི་གེ་རྩི་ཡིག་གདན་སྟེང་བབས་པ་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་ཆོག་ དེ་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་དོ་
རྩེར་གྱུར་པ་ཐུགས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་ཆོག་ དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུས་དོན་གཉིས་བྱས།
འོད་གྱི་གོང་བུར་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་བ་ནི་སྒྲ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཆོག་
སྟེ། དེ་ཡང་གདོད་ནས་འཆིང་གྲོལ་ལས་འདས་པའི་རང་བྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་
པ་ཉགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གྱུར་པ་བདེ་གཤམ་གསུལ་ཀྱི་འདུས་པ་ལྟར་འབྱུང་གནས། སྒྲ་མདོག་དཀར་
ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཞི་འཇུག་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ལྗན།
དབུ་ལ་དབང་ལྷ་པ་ལྟར་མཐོང་གྲོལ་དང་། སྒྲ་ལ་གསང་པོད་ཆོས་གོས་བེར་ཕྱམ་སུམ་བཅུགས་
སུ་གསོལ་བ། ཕྱག་གཡས་སྟེགས་འཇུབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་དོ་རྩེ་ཕྱེ་ལྷ་པ་གདེངས་པ། གཡོན་མཉམ་
བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱས་ཀ་ལྷ་ལ་བདུད་རྩིས་གང་བཞེས་ཞོར་བུས་བརྒྱན་པ་འཛིན་ཅིང་། གསང་
བའི་ཡུམ་མཆོག་མཛུ་ར་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་ཏྲི་གྲུ་མོར་འཆང་བ། ཞབས་གཉིས་རྒྱལ་
པོ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་འོད་ལྡེའི་གྲོང་ན་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་
པད་སྟོང་ཉི་ལྔའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ། ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
བཞི་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱོར་ཞིང་གཡས་འོག་མས་ཤེལ་སྟེང་དང་།
གཡོན་འོག་མས་པད་དཀར་གྱི་སྟོང་བུ་བསྐྱམས་པ་དེའི་སྤྱི་བོར་པད་སྟེའི་སྟེང་དུ། ཆོས་སྒྲུ་
སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཆོ་དཔག་མེད་སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་
མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་དུ་བདུད་རྩིའི་བུམ་པ་བསྐྱམས་པ། ལོངས་སྒྲུལ་གཉིས་ཀའང་དར་དང་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལོངས་སྦྱོད་རྩོགས་པའི་རྒྱན་ཆས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་གིང་ཞབས་གཉིས་

དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། བྱི་རོལ་གྱི་པ་རྒྱ་འདབ་བཞེའི་གོ་སར་ལ། ཤར་དུ་
ཀྱིལ་བའི་གདུང་འཛིན་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། གཡས་རལ་གྱི་དང་གཡོན་ལྗུགས་ཀྱི་འཛིན་
པ། ལྟོར་སྐྱེ་བའི་སེང་གོ་དཀར་གསལ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སྒྲིགས་བམ་འཛིན་པ། ལུབ་
ཏུ་སྐྱེས་མཆོག་ཚུལ་བཟུང་སེར་པོ་གཡས་དོ་རྗེ་དང་། གཡོན་མཉམ་བཞག་གིས་རིན་པོ་
ཆའི་སྐྱོམ་བྱ་འཛིན་པ། བྱང་དུ་བདུད་ཀྱི་གཤེད་ཆེན་དཀར་སྐྱག་གཡས་བསྟེན་ཕྱར་སྐྱེ་ལ་
བརྟེན་ཞིང་། གཡོན་ལས་ཕྱར་བཞགས་ལ་གཟིར་བ། དེའི་བྱི་རིམ་གྱི་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་
ལ། ཤར་དུ་འཛོམས་གྲིང་རྒྱན་མཆོག་མཐིང་ག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཕྱར་འཛིན་ཅིང་། བསྟེན་
ཕྱར་སྐྱེ་ལ་འཆང་བ། ལྟོར་པ་རྒྱ་འབྱུང་གནས་མཐིང་གསལ་དོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བྱ་ཐུགས་ཀར་
བསྟོལ་ནས་འཛིན་ཅིང་ལྟ་ལུ་མ་དཀར་མོ་དང་འབྲིལ་བ། ལུབ་ཏུ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་
རིག་འཛིན་དཀར་གསལ་ཕྱག་གཡས་དོ་རྗེས་ལམ་བསྟན་ཞིང་། གཡོན་པས་ཁ་ཏྲི་ཙེ་གསུམ་
གྱི་འཁར་བ་མཛད་པ། བྱང་དུ་རྩ་འབྱུལ་མཐུ་ཆེན་དམར་སྐྱག་དོ་རྗེ་དང་ཕྱར་བྱ་འཛིན་པ།
ཤར་ལྟོར་རིག་འཛིན་དོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩལ་དམར་ནག་དོ་རྗེ་དང་སྒྲིག་པ་འཛིན་ཅིང་ཡུམ་དོ་
རྗེ་ཕག་མོ་དང་འབྲིལ་བ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་སྐལ་ལྷན་འདྲེན་མཛད་མཐིང་ནག་དོ་རྗེ་དང་དུང་
ཁག་འཛིན་པ་ཡུམ་གནམ་ཞལ་མ་དང་སྒྱུར་བ། ལུབ་བྱང་དུ་རྩ་ཐོད་ཐོང་སྐྱག་ནག་དོ་
རྗེ་དང་དུང་ཁག་འཛིན་པ་ཡུམ་མཐིང་འོད་འབར་མ་ལ་འབྱུང་བ། བྱང་ཤར་དུ་བདེ་ཆེན་
རྒྱལ་པོ་དམར་གསལ་དོར་དྲིལ་འཛིན་ཅིང་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོའི་རང་རྩལ་གང་འདུལ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོའི་ནུམ་འབྱུང་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱོ་བཞི་པད་ཉིའི་གདན་ལ་དཔའ་བོ་གིང་བཞི་ཡབ་ཡུམ་
ལས་བཞེའི་མདོག་ཅན་གཡས་རང་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གྱི་གྲག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་
འཛིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རུས་པས་བརྒྱན་པ་བརྒྱང་བསྐྱུམ་གར་རྟུབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་གཞན་
ཡང་བྱི་ནང་བར་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་བྲུ་མ་རིག་འཛིན་རྩ་གསུམ་ཆོས་སྤྱང་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ནམ་

མཁའ་ལ་སྤྱོན་གཏིབ་པའམ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་གང་འདུལ་སྐྱུ་འཕུལ་བྱ་བའི་
བཀོད་པ་རྣམ་འཁྱུར་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྐྱོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ས་
ཚུངས་པ་སྐྱུ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ཨོ་དཀར་པོ། མགིན་པར་མེ་རྒྱུད་དག་པ་གསུང་དོ་རྩེའི་
ངོ་བོ་ལྷ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་མཁའ་སེམས་དག་པ་ཐུགས་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་རྒྱ་མཐིང་
ག་རྣམས་གསལ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྒྲོགས་པ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གདོད་ནས་བྱུང་བ་ལ། བམ་
མཁའ་གང་བའི་དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་སྤྱུངས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་
རྒྱུད་ལ་སྤྱེས། སུང་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་རང་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་གཤེགས་རིགས་
ལྷས་དབུ་བརྒྱན་ནས་དབང་ལྷ་རྣམས་གཉིས་མེད་དུ་ཐིམ་པར་མོས། སྒྲོ་ན་ལས་གཞུང་
ལྟར་སྤྱོད་འདྲེན་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཞིང་མི་སྒྲོ་ན་གདོད་ནས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
ལྷ་བས་ཕྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ན་ཆད་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བཏག་གཉིས་ལས། ལྷ་ཉིད་རང་ལ་
རང་ཉིད་ལྷ། །རང་དང་ལྷ་ན་ཅིག་སྤྱེས་པ་ལ། །སྤྱོད་འདྲེན་བཞུགས་གསོལ་འདི་མི་དགོས། །
རང་སེམས་སྒྲ་མ་ལྷ་རུ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྷའི་སྤྱང་ཞེན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞུང་རྩ་བར། དེ་ལ་
ཐོག་མར་རིམ་གྱིས་གོམས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཐུག་རྒྱ་གཅིག་པའི་སྐྱུར་བསྐྱོམ་ལུང་རྣམས་
པ་གསལ་བ་འཇའ་ཚོན་ལྷ་བྱ་སྟེ། རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བཞེན་པོར་བལྟ་འཕྲིང་
གིས་སྤྱོད་དང་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་གསལུང་ ཐ་མས་ཏིང་འཛིན་དགོངས་པ་མི་འགྱུར་གཟེར་
མཆོད་ཉིད་ཆོང་བའི་བྱིས་སྐྱུ་མདུན་དུ་དབུམ་ དེ་ལ་ཡིད་མིག་རྒྱུད་གསུམ་ཕྱི་གཅིག་གཏད་
གསལ་སྤྱང་ཤར་ན་བྱིར་ཆོད་སྒྲོན་སྤངས་ལུང་ ལྷ་སྐྱུ་སྤྱང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་རང་དུ་བཞག་
རྣམ་རྟོག་རྟོག་མ་ཞི་བའི་ཉམས་མྱོང་སྟེ། སྐབས་སུ་ངལ་གསོ་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་དབབ་ སྐབས་
སུ་ཏིང་འཛིན་ཐོལ་རྩལ་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་ ཐུན་རེར་ལྷ་ཡི་གསལ་སྤྱང་ཆོད་དུ་འདོན་ ཐུན་

ཤར་སྟོང་པོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཟེར་ཆེན་གདབ་པ་ ཐུན་ཤར་ལྷ་དང་རང་སེམས་རོ་མཉམ་བཞག་
ཐུན་ཤར་འོད་ཟེར་སྒོ་བསྐྱེད་ཆོ་འཕུལ་བསྐྱབ་པ་ ཏུས་ཀྱན་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་རྒྱལ་བ་བྱང་
གཞི་འབྲས་བྱང་འཇུག་ལམ་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར་བྱིར་ ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་འགོག་པའི་རྣམ་
དག་བསྐྱེམ་ ཞེས་གསུངས་ཏེ། **འདི་ལ་གསུམ། རྣམ་པ་གསལ་བ། ང་རྒྱལ་བརྟན་པ།**
རྣམ་དག་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སྤང་ཞེན་སྤྱོད་པས་བསྐྱེས་པའི་བྱིན་རྒྱུད་བཅུད་
ལུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཡོངས་གྲུབ་སྦྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཉིད། རྣམ་པ་གདང་འདུལ་སྦྱུང་འཕུལ་བྱ་བའི་ལོ་གར་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྤང་བ་ཉིད་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཚུ་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེམ་
ཞིང་སྦྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སེམས་འཛིན། དམིགས་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགའ་ན། བྱིས་སྦྱོར་
དང་ལྷན་པ་ཞིག་མཁུན་དུ་དབྲམ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱེམ། བྱིང་ཆོད་
ཀྱི་སྦྱོན་བསལ། སྐབས་སྐབས་སུ་ལྷ་སྦྱུང་རང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤེས་པའི་རང་བསྐྱངས་ལ་
ངལ་གསོ་བ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་སྦྱིལ་ས་གསུངས་པ་བཞིན་བརྟོན་པ་དྲག་པོས་བསྐྱེམ་སྟེ་
གསལ་བརྟན་གྱི་ཉམས་སྦྱིས་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱོང་བའི་བྱིར་སྤང་སྦྱོད་ཐམས་
ཅད་ལྷ་སྦྱེད་ཐུག་རྒྱུར་སྒོ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་སོགས་དག་པ་རབ་འབྱམས་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོར་འཆར་
བའི་ཐབས་ལ་རྒྱས་གདབ་ཅིང་རྩལ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། **།གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་བརྟན་**
པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པའི་རྩལ་མདངས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་
པས་རང་སེམས་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ན་ལྟ་མེད་ཅིང་། ལྷ་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ན་སེམས་མེད།
སེམས་དང་ལྷ་སྦྱུ་གཉིས་མེད་གཤིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ནས་འཆིང་གྲོལ་ལས་འདས་པ་ནི་
རང་བྱུང་དོན་གྱི་པདྨ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་
གཞན་རྟེན་གྱིས་འཕྲོག་དུ་མེད་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཤེས་ཤིང་རུས་ན་ཡང་དག་པའི་ཉེ་ལམ་ཡིན་
པའི་བྱིར་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བླ་མ་སྦྱུ་གསུམ་འཁོར་དང་

བཅས་པ་ནི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། གསུམ་པ་རྣམ་དག་དྲན་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རང་
 རྒྱུད་པར་མི་གོལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་དོན་རྟགས་གྱི་རྣམ་དག་
 འདི་ལྟར་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་གཞི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་སོགས་
 རྟག་ཆོགས་ཀྱན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་སྦྱེའི་ཕྱག་རྒྱར་གནས་པ་དང་། འབྲས་དུས་
 སུ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོང་རྗེ་གང་འདུལ་སྦྱུ་འཕུལ་བྱ་བའི་རོལ་པ་སྤྱིད་པ་རྗེ་སྤྱིད་
 བར་སྟོན་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་མཆོན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་མཆོག་པདྨ་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གཞི་
 ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་བྲལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དུ་རྫོགས་པའི་ཞལ་གཅིག་ ལམ་གྱི་ཆོས་
 ཀྱན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱག་གཉིས། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱན་སྤྱིད་ཞི་
 རོ་མཉམ་དུ་རྟགས་ཤིང་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པས་ཞབས་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རོལ་སྟབས་
 མཛད་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྤྱིབ་པས་མ་གོས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྦྱུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཆགས་པ། མཐའ་ཡས་པའི་
 གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གང་འདུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པས་ཞལ་ཞི་འཇུག་ཁྱོ་བོའི་
 ཉམས་ལྷན་གཟི་བྱིན་དཔལ་དུ་འབར་བ། ཁྱིམ་པའམ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱན་མ་སྦྱངས་ལམ་
 དུ་ཁྱེར་བས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་རྫོགས་པའི་གསང་གོས་དཀར་པོའི་སྟེང་དུ། རྒྱུད་
 ཡུང་མན་རག་གི་གསང་བའི་མཛོད་གསུམ་འཆང་བའི་ཟབ་ཆེན་སྟོ་བྲའི་སྦྱུ་བེར། མཆོན་
 རྟག་ཐམས་ཅད་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྟོམ་པའི་རྩོམ་པའི་སྦྱུ་རིག་གིས་བཅིང་བ། སྟེ་
 སྟོང་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བསྐྱབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྟོན་འཇུག་
 གི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་གོས་དམར་པོ་གསེར་གྱི་ཏ་རིས་ཅན་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཟབ་བེར་སྦྱག་པོ་གསོལ་བ། དབང་གི་རྒྱ་
 པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྫོགས་པའི་དབང་རྟགས་པད་ལྷུ་མཐོན་མཐིང་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་རྫོགས་
 པའི་རྩོམ་པའི་རྟག་གིས་མཛེས་ཤིང་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་སྦྱུ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་

ལོང་མ་བྱ་དར་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དབུ་ལ་གསོལ་བ། ལུས་པའི་དབང་རྫོགས་པའི་
བདར་ལྷ་རྟོག་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྤྲང་སྤྲང་གསེར་གྱི་རྩོམ་རྩོམ་ལྷ་པ་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་ནམ་
མཁའ་ལ་གདེངས་པ། གསང་དབང་རྫོགས་པའི་བདར་སྤྲང་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་ཀ་སྤྲལ་བྱང་
རྩལ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་ཕྱག་གཡོན་པས་མཉམ་བཞག་གིས་འཛིན་པ། དེའི་སྤྲང་
དུ་ཤེར་དབང་རྫོགས་པའི་བདར་བདེ་སྤྲང་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་བཅུད་ཀྱིས་
གཏམས་པའི་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་བུམ་པ། བཞི་པའི་དབང་རྫོགས་རྩོམ་བྱལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུས་ཁ་བརྒྱན་པ། རྣམ་ཀླན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྤྲང་ཆེན་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ཡུམ་སྤྲས་རྩལ་གྱིས་ཁ་རྩྭ་ཀ་མཆན་གཡོན་ན་བཞེན་པ། དེ་ཡང་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་
རྫོགས་པའི་མཚོན་རྟགས་རོ་བོ་རང་བཞིན་བུགས་རྩེ་གསུམ་མམ་རྣམ་ཐར་གསུམ་མཚོན་
པའི་ཡར་རྩེ་གསུམ་དང་། རྒྱ་གསུམ་མཚོན་པའི་མི་མགོ་སྤྲམ་རྩོན་རྟེན་གསུམ། ཐབས་
ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་པས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་དར་དབྱངས་སོགས་སྤྲམ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་
བརྒྱན་པ། སྤྲོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ཤིང་ཆེ་བཅོན་འགྲན་ལྷ་བྲལ་
བའི་སངས་ཐའི་ཁྱིམ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་པདྨ་དང་ཐབས་ཤེས་
བདེ་སྤྲང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པའོ། །དེའི་དབུ་གཙུག་
ཏུ་གཞི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་ཡི་གེ་སྤྲིན་གྱི་འཁོར་འོར་གནས་ཤིང་སྤྲམ་གྲགས་བརྩོད་
པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་སྤྲང་སྤྲེ་མེད་གསུང་རྩོམ་རོ་བོར་གནས་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་
སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྲམ་ཡི་གནས་རྣམས་ནས་ཡི་གེ་འཁོར་འོར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་
སྤྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་རིས་དུག་གི་འགྲོ་བའི་སྤྲིབ་པ་སྤྲང་ཞིང་གང་
འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒོ་རབ་འབྱམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་སྤྲོན་པ་གསུང་རྩོམ་རོ་བོ་སྤྲོན་
རས་གཟིགས་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས། ཉེས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས་སྤྲམ་མདོག་དཀར་པོ།
སྤྲམ་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་པ་ཞལ་གཅིག་ཆད་མེད་བཞིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཕྱག་བཞིའི་

དང་པོ་གཉིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱན་མཉམ་པར་སྒྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐུགས་
ཀར་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ། འོག་མ་གཉིས་འགོ་ལ་ཚེས་སྒྲིག་གསལ་བ་དང་ཉེས་སྒྱུན་གྱིས་མ་
གོས་པས་ཤེལ་སྤེང་དང་པད་དཀར་འཛིན་པ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞབས་
རྩེ་རྩེའི་སྒྱུལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་དར་གྱི་སྟོང་
གཡོགས་དང་། ཉན་མོངས་པའི་བྲི་མས་མ་གོས་པའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྩོགས་ཤིང་དགོས་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཡེ་ཤེས་
ལྷ་རྩོགས་རིགས་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་གསོལ་ཞིང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྟགས་སུ་རི་དྲགས་ཀྱི་པགས་
པ་ཕྱག་གཡོན་ན་འཆང་བའོ། །དེའི་དབུ་གཙུག་ཏུ། གཞིའི་དུས་སུ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡེ་ནས་བཅིང་གོལ་ལས་འདས་ཤིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ལས་གོལ་བའི་དབྱིངས་ཟག་མེད་ཉིད་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱན་གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་ཚེས་སྒྱུ་ཆེད་པག་མེད། འགོ་
ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པའམ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་སྒྱུ་མདོག་དམར་པོ། སྒྲོས་
བྲལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ཞལ་གཅིག་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱག་གཉིས་
མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་གང་བའི་བུམ་པ་འཛིན་པ། སྤིང་
ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཞབས་རྩོར་དཀྱིལ། ཚོགས་བརྒྱད་གནས་སུ་དག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་མདོན་དུ་གྱུར་པས་དར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དེ་བཞིན་དུ་
གཞི་དུས་སུ་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་གནས་སུ་དག་ཅིང་། འབྲས་དུས་སུ་རྟེན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རོ་བོ་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་
པ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུ་རུ་བཅུ་གཉིས་དང་། གཞི་དུས་སུ་རྟོག་ཆད་སུ་བཞིའི་རྟོག་པ་གནས་
སུ་དག་ཅིང་། འབྲས་དུས་སུ་བདུད་བཞི་དབྱིངས་སུ་བཅོམ་ཞིང་ཐིན་ལས་བཞིས་འགོ་བ་
འདུལ་བའི་སྒྲོ་སྒྲོང་དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བཞི་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

ནམ་དག་དྲན་པ་ནི་ལྟར་ལུས་ལུས་སྒྱར་ཏེ་དོན་གྱི་མདོ་འགག་ནི། གཉུག་མ་ཚས་ཉིད་
གྱི་སྟེང་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་བཞགས་པ་
ལས། ཡོན་ཏན་རྣམས་མཚན་མ་ཉགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཏེན་དང་བཏེན་པའི་རྣམ་པར་གར་བས་
གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚས་ཀྱན་དབྱེར་མེད་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
དུ་གསུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དག་པ་ནི་མདོར་ཉོགས་ནམ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་བར་བྱ་དགོས་
མེད། བྱད་བར་སྐབས་འདིར་དག་པ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་མོས་པ་བྲགས་དྲག་པོ་རེ་བཞག་
པའི་མཐར། ལྟའི་གསལ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་སྒྲེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ལྟ་སྒྲུ་དེའང་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། བདེ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ། གསལ་
ལ་ཉོག་པ་མེད་པ། ཚས་སྒྲུའི་ངོ་བོ། འོངས་སྒྲུའི་རྣམ་པ། སྒྲུལ་སྒྲུའི་རྣམ་པ་འཕྲུལ་བསམ་མི་
བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེ་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་པས་ཚོགས་གཉིས་སྒྱུར་དུ་ཚོགས།
རིམ་གྱིས་གོམས་པས་གཡོ་ཐོབ་གོམས་བཏྲན་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལྷ་ཚོགས་ཏེ། དང་པོ་
ཡིད་གྱི་ཡུལ། བར་དུ་དབང་པོའི་ཡུལ། ཐ་མ་ལྟ་ཉིད་གྱུད་དུ་གྱུར་ཏེ་གཞན་ངོར་སྒྲུབ་ལུས་
པའི་གསལ་བ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་སྟོང་སྟོག་འཕྲོག་ དག་ལ་བདེན་
ཚོག་གྲུབ། རྒྱུང་སེམས་དྲངས་མའི་སྒྱར་སྒྲིབ་ཏེ། རྣམ་སྒྲིབ་རིག་འཛིན་གྱི་ཏེན་ལ་བཏེན་
ནས་ཕྱག་རྒྱའི་རིག་འཛིན་ལ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་བར། དེ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་ཉམས་སྒྱུ་
བྲངས་པ་ལས། གཡོ་ཐོབ་གོམས་བཏྲན་མཐར་ཕྱིན་ཉམས་སྒྲེ་ཞིང་། གསལ་བ་གསུམ་
ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་དང་མཐའ་། དག་གི་བདེན་གྲུབ་དགོངས་པ་འཕོ་འགྱུར་མེད་། ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེས་སྒྲུ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱག་རྒྱའི་ཁྲིད་ཟེན།

གཉིས་པ་གསུང་བཞུས་པ་སྐྱགས་གྱི་ཁྲིད་ལ། སྒྲུ་གསུམ་བསྟེན་པ། སྒྲི་དྲིལ་སྒྲུབ་པ།
ལས་ལ་སྒྱུར་བ་སྟེ་གསུམ། དེའི་དང་པོ་ལའང་གསུམ། ཚས་སྒྲུ་ལ་བཏེན་ནས་བདག་
དོན་ཕྱིན་རྒྱབས་བསྒྲུབ། འོངས་སྒྲུ་ལ་བཏེན་ནས་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་མཐའ་བྱུང་། སྒྲུལ་

སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གཉིས་མེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་གི་བསྐྱེད་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། རྩེ་ཁང་དབྱེ་བ་དང་། རྩེ་བསྐྱུ་ལ་སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བས་བདག་མཐུན་གྱི་
 སྐྱུ་བོའི་རིགས་བདག་ཆོད་པས་མེད་གྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱེགས་བཅུར་
 འཕྲོས། རང་གི་སྐྱེ་ཆོལ་ཉམས་ཡར་བ་དང་། སྤྱི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་འབྱུང་བཅུད། བད་ཁམས་
 གསུམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་བསྟོན་དབང་སྟོབས། གསང་བ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་མཁའ་བརྟེན་བརྟེ་
 རྣམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་སྒྲིལ་ལའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཏེ་ཐུག་
 གི་བུམ་པར་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བ་རང་གི་སྐྱུ་བོ་ནས་བརྒྱུད། ལུས་ཀྱན་གང་བས་སྒྲིབ་བཞིན་གཟིང་
 དབང་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། འཆི་མེད་རྩི་རྩི་སྐྱེག་གྲུབ་པར་མོས་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱའོ། །
 བྱངས་གྱི་ཆོད་ནི་འབུམ་ཕྱག་བཞི་འམ་བཅུ་གཉིས། རྟགས་གྱི་ཆོད་ནི། དངོས་སུ་ཞལ་
 མཐོང་གསུང་ཐོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དྲོད་ཆེད་པ་དང་། དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་པར་ཉི་ལྔ་
 ཤར་བ་དང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཆེད་པ། བདུད་ཅི་བཏུང་བ་ཚུ་བོ་རྒྱས་པ་སོགས་གསུངས་
 སོ། །ཁ་གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་འདུལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་ཀར་པད་ལྷའི་སྟེང་དུ། དབུས་
 སུ་རྩི་དཀར་པོ། འདབ་མ་དུག་ལ་ཡིག་དུག་གི་སྐྱགས་གྱིས་མཆོན་པར་གསལ་བཏབ་
 བས། རྩེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱིས། རྩི་ལས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་འོད་མཐིང་ནས་དུལ་
 བའི་ཡུལ་དུ་འཕྲོས། རྒྱུ་ཞེས་དང་འབྲས་བུ་ཆོག་གི་སྐྱུ་གསུལ་སྐྱུངས། རྩི་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་རྩི་རྩི་རིགས་གྱི་འཕགས་པའི་སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་སུ་གྱུར་པར་མོས། དེ་བཞིན་དུ་མེ་
 ལས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་འོད་ཟེར་སེར་པོས་ཡི་དྲགས་གྱི་སེར་སྒྲིལ་དང་བཀྱས་སྒྲོམ་
 སྐྱུངས། རྩི་བཅུད་རིན་ཆེན་སེམས་དཔའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གྱུར། པད་ལས་ཆོས་དབྱིངས་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་འོད་དཀར་པོས་དུད་འགྲོའི་གཏི་ཕྱག་དང་སྐྱེན་སྐྱུ་སོགས་སྐྱུངས། བདེ་
 གཤེགས་རིགས་གྱི་འཕགས་པའི་ཞིང་ལ་སྐྱུར། རི་ལས་སེར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་དམར་
 པོས་མེའི་འོད་ཆགས་དང་བྲེལ་མོངས་སོགས་སྐྱུངས། པད་སེམས་དཔའི་ཞིང་དུ་གྱུར། མ་ལས་

བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ལྗང་གསལ་ལྟ་མིན་གྱི་སྤྲལ་དོག་དང་འཐབ་ཚུད་སྤྱངས། ལས་གྱི་སེམས་
དཔའི་ཞིང་དུ་གྱུར། ཨོྫ་ལས་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་དཀར་པོས་ལྟ་ཡི་ང་
ཀྱལ་དང་འཕྲོ་ལྷུང་སྤྱངས། རིགས་འདུས་འཕགས་པའི་སྤྱི་དང་ཞིང་ཁམས་སུ་གྱུར། རྩི་
ལས་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་ལས་ཉོན་སྤྲལ་བསྡུལ་སྤྱངས། ཐམས་ཅད་འགྲོ་འདུལ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་གྱུར་ཏེ།
སྤྱིང་གྲགས་བྱུང་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་སུ་གྱུར་ནས་འཁོར་
བ་དོར་སྤྲལ་གྱི་མཛེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མོས་ལ་ཡིག་བདུན་བསྒྲ། གངས་བྱེ་བ་གཅིག
རྟགས་དངོས་ཉམས་མྱི་ལམ་དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྤྱི་
བ་སོགས་གསུངས་སོ། **།གསུམ་པ་ནི།** རང་ཉིད་རིགས་འདུས་མ་རྟུ་གྱུ་རུའི་ཐུགས་
ཀར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་གསེར་གྱི་རོ་རྗེ་ཅེ་ལའི་སྤྱི་བར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་གནས་པའི་རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་འབར་བ། དེའི་མཐར་བཟོ་གྱུ་རུའི་སྤྲལ་སྤྱིང་ཁོད་ག་
དཀར་པོ་རང་སྤྱི་དང་བཅས་གཡས་བསྐྱོར་བར་མེད་དུ་འཁོར་བ་ལ་སེམས་བཟུང་བ་ལྷ་བ་
སྤྱིང་སྤྱིང་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བསྐྱུལ་བ་བསྐྱེན་པའི་དགོངས་པ། དེ་ལས་སྤྲལ་སྤྱིང་གཉིས་
པ་བར་མ་ཆད་དུ་འཕྲོས་ཞལ་ནས་ཐོན། མདུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཞལ་དུ་ཞུགས།
སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་ལྟེ་བ་ནས་ཐོན། རང་གི་སྤྱི་བ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྱིར་ལྟ་
འཁོར་། འོད་ཟེར་གྱི་དྲངས་བཅུད་ཐུགས་གྱི་ཐིག་ལེར་འབྱེལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་བརྟན་ཅིང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པ་མགལ་མའི་འཁོར་
ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པའི་དགོངས་པ། ཐུགས་འཁོར་ལས་འོད་ཟེར་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་བྱབ། ཕྱི་ནང་གསང་
བའི་མཆོད་སྤྱིན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གྱིས་རྩ་གསུམ་ཀྱལ་བ་སྤྲལ་བཅས་མཆོད་པས་མཉེས།
གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བསྤུས་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་པས་སྤྱིབ་པ་གཉིས་བྱང་

ཚོགས་གཉིས་རྫོགས། དབང་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལུས་པ་ཐོབ། འོད་ཟེར་སྤྱར་
འཕྲོས་། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱེལ་པ་བག་ཆགས་བཅས་སྤྱདས་པར་མོས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་
སྤྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་དགོངས་པ། དེའི་མཐར་ཕྱི་སྤོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འོག་མིན་རྟོ་རྟེན་ཞིང་
ཁམས་། བྱང་བཅུད་དུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ། བརྟན་གཡོའི་སྤྱ་སྤྱད་ཐམས་
ཅད་ཐུགས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་རྟོག་མ་ལུས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་པ་སྟེ། སྤྱང་སྤྱིད་
གཞིར་བཞེངས་ཆེན་པོའི་རང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱང་བ་ཆང་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱོད་ཅེས་དངོས་
གྲུབ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་སྟེ་ཐོབ་དགོངས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་
ལྟར་ན་ཐུག་རྒྱ་གཅིག་པ། ཐུག་རྒྱ་སྤྱོས་བཅས། ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྤྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོར་ཞིང་།
དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་མ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གསལ་སྤྱང་གྲུབ་ནས་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་གི་དགོངས་པས་བསྟེན་སྤྱབ་རྣམ་
བཞིའི་ཐོབ་དགོངས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཤིལ་དུ་བྱ་བ་ཉིད་བྱིན་རྫོབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཏྲགས་
མཆོན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོའི་གནད་དུ་གདམས་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྱ་གསུངས། གངས་
ཀྱི་ཆད་ནི། རིགས་འདུས་ཅུ་བསྟེན་བརྗེ་གྱུ་རུ་ཉིད་འབུམ་ཐུག་བཅུ་གཉིས། ཏྲགས་ཀྱི་
ཆད་ནི། དངོས་ཉམས་མྱི་ལམ་གང་རུང་དུ་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས། ལུས་ལ་བདེ་བ། ངག་
ལ་རུས་པ། སེམས་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་འདུ་བ་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་ཤིལ་དུ་བསྤྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་སྤོན་དུ་སོང་ནས། བདག་དང་
མདུན་དཀྱིལ་ཐོབ་ཁང་དང་བཅས་པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་འདྲ་བའི་སྤྱོད་རྣམ་མཁའ་
གང་བར་སྤྱོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོ་རྟེན་གྲུག་དང་། ཐུགས་འོད་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་
ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་མཆོད་སྤྱོད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྤྱོས་ཏེ་ཞིང་རབ་
འབྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལ་མཉེས་མཆོད་སྤྱུལ། འཕྲོན་ལས་འགོ་བ་རྣམས་

གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་འཕུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བདུན་རྩིས་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་
སད་པར་མོས་ལ། སྐབས་སྐབས་སུ་དབྱངས་གྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས། ཐོད་ཐོང་རྩལ་གྱི་བཟླས་
པ་འབུམ་ཕྱག་བཞི་སོགས་ཅི་ལུས་བཟླ། སྒྲོ་ན་ནང་ཟབ་མོ་རྩྱུ་གི་སྦྱབ་པ་དང་གསང་བ་བདེ་
ཆེན་གྱི་བཟླས་པ་འང་བྱ་སྟེ་དམིགས་རིམ་ནི་ཇོ་བོ་གྱི་བཀོལ་བྱང་བཞིན་ནོ། །

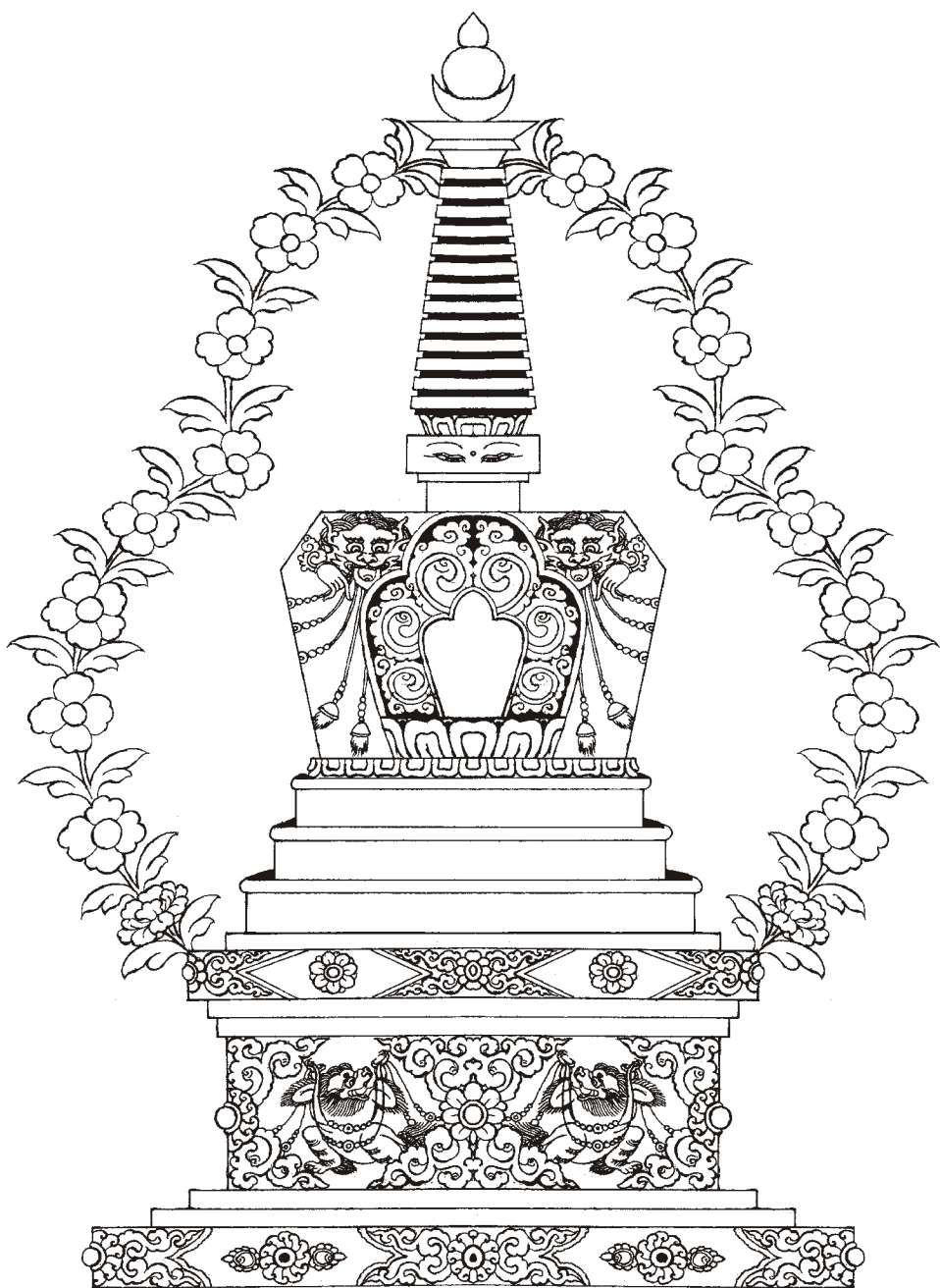
གསུམ་པ་ལས་སྦྱོར་གྱི་བཟླས་པ་ནི། སྒྲོ་ན་བྱེ་བྱག་སོ་སོའི་སྦྱབ་པ་བཀོལ་བྱང་བཞིན་
ལ་དགུས་ཅམ་དུ་ལས་བྱང་གཞུང་གསལ་ལྟར། བདག་མདུན་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་
འཕྲོས་དེ་དཔའ་བོ་རིགས་བཞིའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱལ་པ་ཡང་སྦྱལ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པས་ཞི་ཆུས་དབང་དྲག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ལྟན་
གྱིས་འགྲུབ་པར་མོས་ལ། རྟ་རི་ནི་སའི་བཟླས་པ་སྦྱབ་པའི་བཅུ་ཆ་ཅམ་བཟླའོ། །དེ་ལྟར་
བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་ལྟ་སྟགས་ཆོས་ཉིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་
ཤེས་པའི་རང་གྲགས་སྟོང་སྟེ་མེད་འཛིན་མེད་གྱི་རང་དུ་འཕྲོ་འདུ་སོགས་གྱི་དམིགས་པ་ལས་
སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་གསལ་ཞིང་དག་པར་བཟླ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། བདེ་མཆོག་འབྱུང་
བའི་རྒྱུད་ལས། སྟགས་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་གཟུགས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཉིད་སྟགས་གྱི་
གཟུགས་དེ་ཅི་སྟེ་གོ་འཕང་མཆོག་འདོད་པས། །དེ་གཉིས་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། མ་ཡེངས་ཉིད་འཛིན་ལྟན་པས་བཟླ། །གཞན་དུ་ཡེངས་པར་གྱུར་པ་
ནི། །བསྐྱལ་བར་བཟླས་ཀྱང་འབྲས་མི་འབྱིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཙོན་པས་ཐུན་
གྱི་དངོས་གཞིར་ཅི་འགྲུབ་བཟླས་མཐར་མཆོད་བསྟོད་དང་། གསོལ་འདེབས་བར་ཆད་
ལམ་སེལ་འདོན། རོངས་བཤགས་དང་དབང་ལེན་ཇོ་བོ་ཁང་རང་ལ་བསྦྱབ་པ་སོགས་བསྟན་
ཡིག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་རྩ་བའི་བཀོལ་བྱང་ལས། འདི་དག་ཀུན་གྱི་
ཇོ་བོ་དགོངས་ལམ་ བདག་ཉིད་དམ་ཆོག་དགྱིལ་འཁོར་དང་ མདུན་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་དགྱིལ་

འཁོར་པེ། གཉིས་ཀའི་ཐུག་ཀར་སྐྱགས་སྒྲེང་བཀོད་ཅེས་ལས་འོད་འཕྲོས་མདུན་བསྐྱེད་
བསྐྱལ་ཤིང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཡིས་ཅི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཅེས་མཐར་ཉི་
བདག་ཉིད་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད་ཤིང་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཉིང་འཛིན་གསལ་བས་རབ་
བསྐྱབས་ན་དེ་གྱིས་འཁོར་འཁོར་ལོ་དངོས་སུ་མཐོང་ཤིང་རྩི་རྩེའི་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་བོས་ཤིང་
བརྒྱལ་ཞུགས་སྐྱེད་པའི་དྲོད་ཚད་ཉིད་ཅེས་ཐ་མཐའ་མི་ལམ་སྒྲུབ་པ་རུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་
རྟགས་རྣམས་དང་སོ་སོའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཅེས་མཚན་མ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བཞུགས་
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་གསུང་བཞུས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལྷ།

གསུམ་པ་ཐུགས་འོད་གསལ་རྩིགས་རིམ་གྱི་ཁྱིམ་ལྷ། གཞུང་ཙུ་བར། མཐར་ཐུག་
འོད་གསལ་ཉིང་བསྐྱེད་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྩི་རྩི་རྩི་གིས་སྐྱེད་བཅུད་རང་ལུས་བཅས་ཅེས་
གྱིས་ཐུགས་སྐྱོག་རྩི་ཡིག་བར་དུ་ཐིམ་ཤིང་དེ་ཡང་མི་དམིགས་འོད་གསལ་གཞུག་མའི་རང་
འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་མ་སྐྱེས་པེ། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་བར་ཐལ་རང་ཉིད་དུ་སེལ་ས་
གྱིས་སེལ་ས་ལ་བཏུ་བའི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཤིང་དེ་ཆོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་ཤར་ཡང་ཐམས་ཅད་
སེལ་ས་ཉིད་གཅིག་གི་རོལ་པ་སྟེ། ཅམ་མཁའི་རང་བཞིན་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ལྟར་སེལ་ས་
ཉིད་ཀྱན་བྱུང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་རྟོགས་ཅིང་ཉི་མེད་ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་རྩིགས་པ་ཆེ་
རང་བྱུང་སེལ་ས་སྟེ་དགོངས་པ་སྒྲུབ་མེད་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་སུས་སྐྱེད་པེ། གསང་
བའི་རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་ཅེས་དང་རྟོགས་པའི་རྩལ་ཆེན་རིམ་གྱིས་
རྩིགས་ཅེས་ཀྱན་བཟང་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཅེས་གསུངས་པས། མཐར་ཐུག་
བསྐྱེད་པའི་ཆོ་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དེ་གྱིས་འཁོར་གསལ་བཏབ་ནས། རྩི་གསུམ་
བརྩོད་པའི་རྩིགས་སྒྲུབ་སྐྱེད་སྐྱེད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུགས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
ལྟ་ལ་ཐིམ། ལྟ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ། གཙོ་བོ་ཐུགས་སྐྱོག་རྩི་རྩི་ལ། དེ་རྩི་ཡིག་ལ།
དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་རང་ངོ་ལ་ཅེར་ཆེར་གྱིས་བཏུས་ཏེ་

སྒྲིབ་ཅིག་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བའི་ངང་དེར་མཉམ་པར་འཛིག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་ཏྲེག་སྒྲིབ་མ་
འགགས། བྱི་མ་མ་སྒྲིབ་པའི། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་བྱང་ཐལ་སྒྲིབ་བརྗོད་ལས་འདས་པ། རོ་བོ་
སྟོང་པས་དམིགས་སྒྲིབ་མེད་པ། རང་བཞིན་གསལ་བས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་
བྱུང་འགགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡེ་ནས་སྒྲིབ་གསུམ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ། གཞན་
ནས་མ་བཅའ་བའི་ཆོས་ཉིད། རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་
པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཆོག་གིས་མི་མཆོན་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ། རྣམ་ཤེས་གྱིས་མི་ཤེས་
པས་བསམ་དུ་མེད་པ། མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་སྒྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ། རོ་བོ་དུས་
གསུམ་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་སྒྲོན་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པ། རང་
བབས་གཞུག་མའི་གཤིས་ལུགས། ཐ་སྙད་གྱི་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། ཡིན་
མིན་ཡོད་མེད་སོགས་རེ་དོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་པས་མ་བསྐྱད་པར། ཁོ་ཐག་ནང་ནས་
ཆོད་པའི་ད་ལྟའི་ཤེས་རིག་བཟོ་བཅོས་དང་བྲལ་བ་འདི་ཀ་རང་བྱུང་དོན་གྱི་པདྨ་འབྱུང་གནས་
དངོས་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡོད་དཔྱད་དང་ཕོ་ཆོད་དུ་མ་སོང་བར་རྩ་གདར་ལེགས་པར་བཅད་
ནས་མཛོན་སུམ་དུ་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ལྟ་དང་བསྐྱོམ་བྱའི་
ཆོས་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་གཞན་གང་ན་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས། དེའི་ངང་
ལས་ཤར་བའི་རྩལ་སྒྲིབ་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དེའི་ངང་ལས་བྱུང་
ཞིང་། དེའི་ངང་དུ་གནས། དེའི་ངང་དུ་གྲོལ་བས་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ནམ་ཚུལ་གྱི་བྱ་བས་
བཞིན་དུ་རང་ཤར་རང་གྲོལ་གཤིས་ལ་ཕན་གཞོན་མེད་པར་གདེང་བཅས་ཏེ་རང་བབས་
རྩ་བོའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། གྱེ། ང་ནི་ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་
པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ང་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པས། །གང་ལ་འང་སེམས་པར་མ་
བྱེད་སྒྲོམ་མ་བྱེད། །སྒྲོ་གསུམ་མ་བཅོས་ཅི་བཞིན་ལྷག་པར་ཞོག །རི་ལྷར་ཤར་ཡང་རང་
བཞིན་ངང་གིས་གྲོལ། །སྒྲིམེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་འདས་པ། །རང་བཞིན་རྗོགས་

པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། མ་བཅོས་རྣལ་མ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །ཆོས་
 ཉིད་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་ཡོད། །སངས་རྒྱས་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྤྱད་པ་ཡིན། །
 ཆོས་ཉིད་བྱ་བ་གཞན་མེད་རང་སེམས་ཏེ། །རང་སེམས་མ་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་བཤད། །
 མ་བཅོས་པ་ལ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་པས། །སྐྱེ་མེད་དོན་ལ་བཅའ་ཞིང་སྐྱབ་ཏུ་མེད། །བཅའ་
 ཞིང་སྐྱབ་པས་བྱར་མེད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱར་མེད་འདི་ལ་གང་གནས་པ། །
 ལུས་ནི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལས་ལྷང་བའམ་སྟོད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས། དེ་ལ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་ཡུ་
 ཡིས། རང་དང་སྟོད་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་འཁོར་བལྟ། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་བྱུང་
 འཇུག་དང་ཉིད་ནས། བསྐྱེད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་གོང་དུ་སྒྲེལ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཡུ་གསུམ་གྱིས་ལྟར་ལྟར་སྟེ་སྟེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་
 པར་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཞིང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཏུ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁྱེད་
 ལ་བརྩོན་པས་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཁྱེད་ཞིང་རྩལ་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་རིམ་པ་དང་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱིད་ཀྱི་ཟེན་ཐུན་འདི་ནི་རྩེ་རྩེ་འཆང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
 ཞལ་སྒྲ་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་འགྲེལ་དག་འདོན་དང་། བསྐྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག ཞལ་གདམས་སྟོང་བྱང་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་ཏིག་ཡེ་ཤེས་ཟང་
 ཐལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་རྩལ་བར་བཟུང་། ལས་བྱང་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་རྩལ་གྱི་བཀོལ་བྱང་
 རོགས་ལས་ཉེར་མཁོ་སྤང་ཞིང་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གིས་བྱར་བརྒྱན་ཏེ་བྲིས་
 པ་ཡིན་ལ། འདིའི་མཚམས་ཐུན་མོང་གི་རྫོགས་རིམ་དོན་ཏིག་བདེ་ཆེན་ཟང་ཐལ་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་མ་ཡང་དག་ཏེ་རྩལ་འདི་རྫོགས་རིམ་ཆོས་དུག་ཉིད་སྒྲེལ་ཏེ་འཆད་པར་
 འོས་ཀྱང་ཁོ་བོས་སྤྱོད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཐོབ་པས་འབྲི་བར་མ་རུས་ལ།
 ཐུན་མེན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ཐོགས་ཆོད་དང་ཐུན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་

མཛད་མེད་ཚོས་སྒྲིན་སྒྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །
 ཡ་མས་གཙོས་བྱས་བདག་གཞན་འགྲོ་ཀྱན་གྱི། །
 ལས་ངན་སྒྲིག་སྒྲིབ་མ་ལུས་ཀྱན་བྱང་ནས། །
 གེགས་མེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཐོབ་ཤོག །

བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་སྒྲ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། །
 བསྟན་འཛིན་སྒྲིས་བྱས་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་བྱབ། །
 བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་རྒྱས། །
 བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

མི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
 བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།།

།བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

།སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

།དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་སྤུལ་ཞིང་།

།ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱུལ་སེལ་བར་ཤོག།

།གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

།ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

།ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྦྱི་བར་བསྐྱོའོ། །

༥ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 བན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བསྐྱེད། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོད་ག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
 ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྦྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྡེའི་སྒོར་ཆོག་ཏུ་བྱིས་པའོ། །
 སམ་མཁྱེ་ལོ། །

ཨོ་ནམ་ཨམི་དྲུག་ལྔ།

༥ སྤར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་མཁན།
 ཐུའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྟན་ཆོགས།
 རྒྱལ་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱུར་བྱེད་མི་ཆོག
 སྤར་སྦྱོན་བྱེད་ཡུལ་ཐུའི་ཕན།

書 號: TI911 ~ TI923

**書 名: 藏文: 雪謙甲察仁波切文集
第一冊 至 第十三冊**

**Collected Works of Shechen Gyaltsab
Gyurmed Padma Namgya**

**作 者: 雪謙甲察仁波切
Shechen Gyaltab Rinpoche,
Pema Gyurme Namgyal (1871 – 1926)**

宗 派: 藏傳寧瑪巴

**提供單位: 印度雪謙寺
Shechen Tennyi Dargyeling**

提供日期: 2013 年 2 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：雪謙甲察仁波切文集 第六冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྒྲིབ་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

Printed in Taiwan

3,000 copies; February 2014

TI916 - 12033